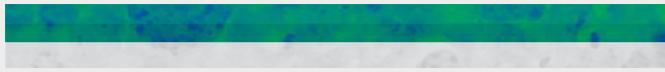

Rapport 2B · 2014

Vedlegg til Veterinærinstituttets
rapport 2-2014

BEKJEMPELSE AV
GYRODACTYLUS SALARIS I
VEFSNAREGIONEN

Veterinærinstituttets rapportserie · 2B-2014

Tittel

Vedlegg til Veterinærinstituttets rapport 2-2014 Bekjempelse
av *Gyrodactylus salaris* i Vefsnregionen

Publisert av

Veterinærinstituttet · Pb. 750 Sentrum · 0106 Oslo

Form omslag: Graf AS

Foto: Alle fotos er tatt av ansatte ved Veterinær-
instituttet, Seksjon Miljø- og smittetiltak, dersom fotograf
ikke er særskilt angitt

Bestilling

kommunikasjon@vetinst.no

Faks: + 47 23 21 64 85

Tel: + 47 23 21 64 83

ISSN 1890-3290 elektronisk utgave

Oppdragsgivers referanse: M-171/2014

Forslag til sitering:

Se hovedrapporten Veterinærinstiuttets rapport 2-2014

© Veterinærinstituttet

Kopiering tillatt når kilde gjengis

INNHOLDSFORTEGNELSE

- A. Deltakerliste
- B. Behandlingskart
- C. Punktbeskrivelser til punkter i behandlingskart
- D. Eksempler på arbeidsinstrukser
- E. Flytskjema for behandlingsdager og lag under aksjonene i 2012
- F. Dødfiskmateriale for behandlingene i 2010, 2011 og 2012
- G. Skjema gyroscreening 2012
- H. Utvalg av avisoppslag i perioden 2009-2012
- I. Sikkerhetsdatablad for CFT-Legumin

Vedlegg A DELTAKERLISTE

Dette vedlegget lister opp alle som deltok på en eller flere av behandlingene, og angir hvilken hovedfunksjon/hoveddøppgave vedkommende hadde under hver av behandlingene. Flere deltakere hadde tilleggsoppgaver som da ikke fremkommer her. Dødfiskoppsamling er ikke tatt med, unntatt der det forelå et overordnet ansvar. Grunnen til dette er at det ikke foreligger noen samlet deltakerliste for dødfiskmannskapet, noe som igjen skyldes at mange kun har deltatt i sitt lokale vassdrag, noen grunneiere kun i noen timer på egen grunn.

Noen forkortelser og kommentarer: AL – aksjonsledelse, ansv. – ansvarlig. «Lager» omfatter også teknisk bistand.

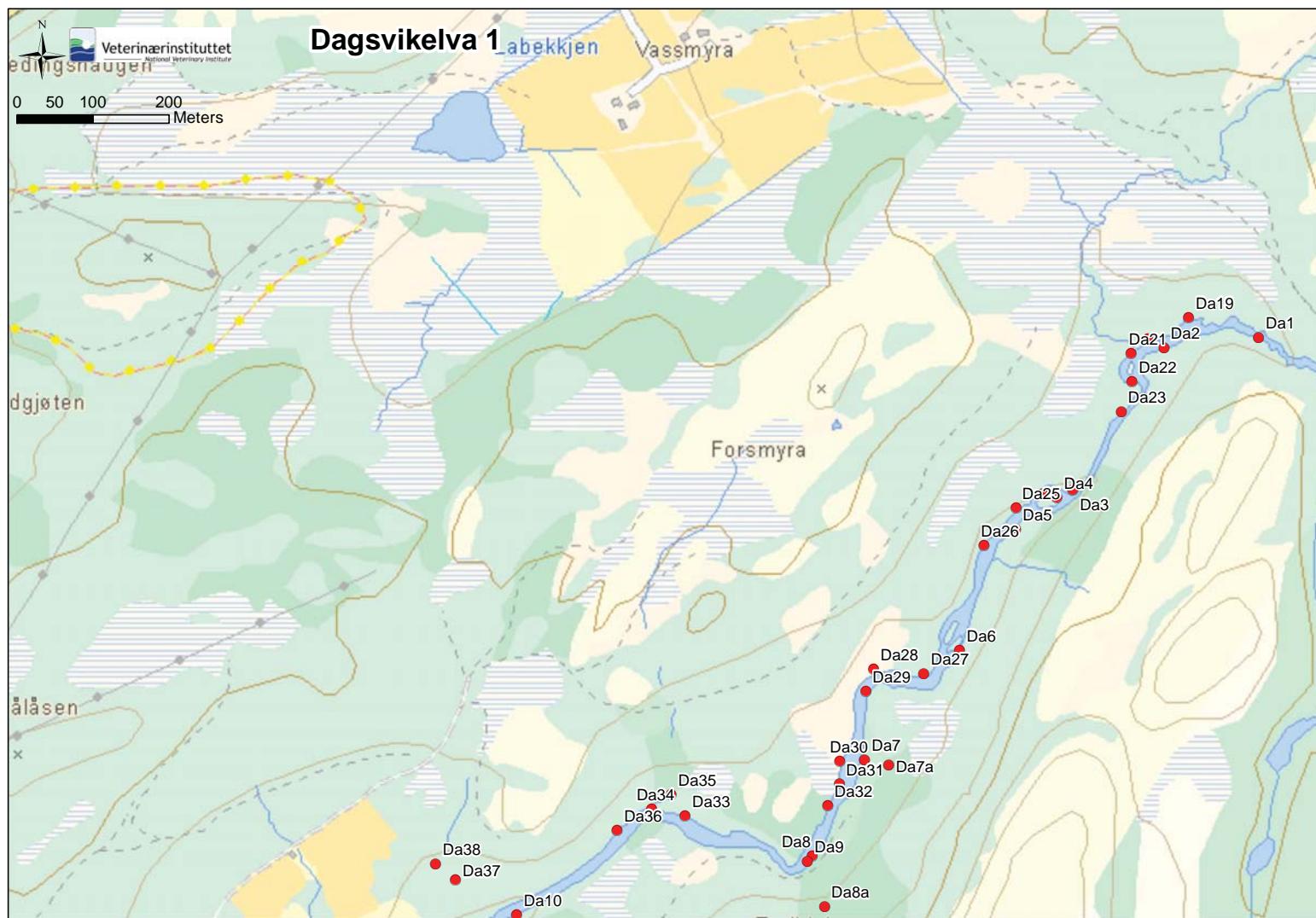
Etternavn	Fornavn	Elvebehandling juni/juli 2010/2011	Elvebehandling august 2011	Elvebehandling august 2012	Innsjøbehandling 2012
Adolfsen	Pål	Behandling begge år	Behandling	Behandling	AL innsjø
Aleksandersen	Viggo	-	Lager	Lager	Lager
Aleksandersen	Roger	-	Lager	Lager	Lager
Aune	Svein	AL/behandling begge år	Behandling	Behandling	AL periferi
Aune	Tone	-	Dødfisklab	-	-
Bakken	Lena	-	Behandling	-	-
Bakksjø	Magnar	-	-	Behandling	-
Bardal	Helge	AL 2010	AL	AL	AL innsjø
Baumgårtel	Uwe	-	-	-	Behandling periferi
Bentsen	Vidar	-	Dødfisklab	Dødfisklab	-
Bergsnev	Kåre	-	-	-	Behandling innsjø
Biering	Eirik	-	Prøvetaking	-	-
Bjølstad	Ole Kristian	-	Lager	Lager	Lager
Bjørge	Arild	-	Behandling	-	-
Bjørknes	Leif Magne	-	-	Behandling	Behandling innsjø
Bjørnå	Thomas	Behandling begge år	Ansv. dødfiskpl.	Ansv. dødfiskpl.	Fiskebevaring
Bjørnå	Torstein	-	Behandling	Behandling	Behandling innsjø
Bjørø	Bjørn	-	Prøvetaking	-	Behandling innsjø
Bonsaksen	Håvard	-	-	-	Vannprøvetaking
Bordewich Jensen	Alexander J.	-	-	-	Vannprøvetaking
Bratberg	Robert	-	Behandling	Behandling	Behandling innsjø
Bratberg	Sigmund	-	Behandling	Behandling	Behandling innsjø
Brattbakk	Kari Mari	-	-	-	Vannprøvetaking
Brun	Kristian	-	-	-	Behandling innsjø
Brun-Jenssen	Christian	-	-	-	Behandling periferi
Brørs	Sturla	-	Behandling	-	-
Buvarp	Brit-Agnes	-	-	Behandling	-
Børsum	Jens	-	-	-	Rotenonanalyser
Carlsen	Vidar	-	Behandling	Behandling	Behandling innsjø
Carlsen	Kjartan	-	Behandling	Behandling	-
Clasen	Per Erik	-	-	-	Rotenonanalyser
Danielsen	Rigmor	-	-	-	Behandling periferi
Dyrendal	Helge	-	Behandling	Behandling	Behandling innsjø
Edvartsen	Inge Olav	-	-	Behandling	-
Eide	Ove	-	Behandling	Behandling	Behandling innsjø
Farbu	Lars	Behandling 2011	Ansv. dødfiskpl.	Ansv. dødfiskpl.	Ansv. dødfiskpl.
Fauske	Bjørn Are	-	-	-	Behandling innsjø
Fjeldavli	Rita	-	Behandling	Behandling	Behandling periferi
Fjelstad	Kai	-	Vannføring	Vannføring	Vannføring
Florø-Larsen	Bjørn	-	Dødfisklab	-	Fiskebevaring
Folstad	Sindre	-	Behandling	Dødfisklab	Behandling periferi
Forsmo	Rolf Jørn	-	-	-	Behandling periferi
Gabrielsen	Alexander	-	-	-	Vannprøvetaking
Gjertsen	Vemund	-	Behandling	-	-
Gomo	Reidun	-	-	-	Behandling periferi
Gorseth	May Britt	-	Behandling	Behandling	-
Gorseth	Stig	-	-	-	Behandling periferi
Grønmyr	Brit E.	-	-	Behandling	Behandling periferi
Gundersen	Anne	-	AL/Stab	AL/Stab	AL/Stab
Hagen	Anne	-	-	Behandling	Behandling periferi
Hagfors	Ivar	-	-	-	Behandling innsjø
Haneborg	Anne	-	-	Behandling	-
Hansen	Kjell	-	-	Behandling	-
Hansen	Fredrik	-	-	-	Prøvetaking
Hansen	Sivert	-	-	-	Prøvetaking
Hanssen	Anja	-	-	-	Behandling periferi
Haugen	Svein	-	Behandling	Behandling	Behandling periferi
Haugen	Ståle	-	-	-	Lager
Haukebø	Trond	-	Behandling	Behandling	Behandling innsjø
Havn	Torgeir	-	-	-	Behandling periferi
Herring	Vegard	-	Dødfisklab	-	-
Hokseggen	Torun	Ansv. dødfisk begge år	Ansv. dødfisklab	Ansv. dødfisklab	Ansv. dødfisklab
Hokseggen	Julie	-	Dødfisklab	Dødfisklab	Dødfisklab
Hokseggen	Pernille	-	Dødfisklab	-	-
Holthe	Espen	-	Ansv. dødfiskpl.	Ansv. dødfiskpl.	Behandling innsjø

Etternavn	Fornavn	Elvebehandling juni/juli 2010/2011	Elvebehandling august 2011	Elvebehandling august 2012	Innsjøbehandling 2012
Huske	Jan	-	Samband	Samband	Samband
Håvard	Hatlen	-	-	-	Behandling innsjø
Ingulfsvann	Synnøve	-	Dødfisklab	-	-
Iversen	Cato	-	-	-	Behandling periferi
Jacobsen	Jan Erik	-	-	-	Behandling innsjø
Jensen	Bente	-	-	-	Vannprøvetaking
Jensen	Ove Røe	-	-	-	Behandling innsjø
Johansen	Narve	-	-	-	Behandling periferi
Johansen	Stein Roger	-	-	-	Behandling innsjø
Johnsen	Arnstein	-	Behandling	-	Behandling innsjø
Johnsen	Christian	Behandling 2011	Prøvetaking	Behandling	-
Johnsen	Andreas	-	-	-	Behandling innsjø
Johnsen	Trond	-	-	-	Behandling innsjø
Julien	Kristian	-	Behandling	Behandling	-
Jørnsson	Margrethe	-	Behandling	-	-
Jørانlid	Anne-Kristin	-	Prøvetaking	-	-
Karlsen	Arve	-	Lager	Lager	-
Karlsen	Dag H	-	-	Behandling	Behandling periferi
Karstensen	Gunn	-	Behandling	Behandling	Behandling periferi
Keiserås	Eivind	-	-	Behandling	-
Kielland	Øystein	-	-	Dødfisklab	Behandling periferi
Kjelbotn	Oddvar	-	-	-	Behandling innsjø
Kristiansen	Susanne I.	-	Dødfisklab	Dødfisklab	Dødfisklab
Kvam	Reidar	-	-	-	Behandling innsjø
Langmo	Håvard	-	-	-	Behandling innsjø
Larsen	Daniel	-	-	-	Behandling innsjø
Larsen	Kim Rune	-	-	-	Behandling innsjø
Lind	Daniel	-	-	-	Behandling innsjø
Lo	Håvard	-	Behandling	Behandling	Fiskebevaring
Lund	Egil	-	Ansv. lager	Ansv. lager	Ansv. Lager
Lundestad	Thomas	-	-	-	Behandling innsjø
Lynghaug	Helge	-	Behandling	Behandling	Behandling periferi
Løkeberg	Gitte	-	Ansv. dødfisklab	Ansv. dødfisklab	Dødfisklab
Løkås	Fritz	-	-	-	Sivilforsvaret
Løvseth	Ståle	-	-	-	Behandling periferi
Løvås	Lena	-	Dødfisklab	Dødfisklab	Dødfisklab
Malmquist	Dag	-	-	-	Behandling innsjø
Markusen	Thuran	-	Prøvetaking	-	-
Mathiesen	Petter	-	-	-	Behandling innsjø
Martinsen	Einar Arnt	-	-	-	Behandling innsjø
Mikalsen	Karina	-	-	-	Vannprøvetaking
Moe	Håkon	-	-	-	Vannprøvetaking
Moen	Asle	Behandling	Behandling	-	AL innsjø
Moen	Vidar	-	-	-	Fiskebevaring
Mork Grevsnes	Ivar	-	Behandling	-	Behandling innsjø
Mosheim	Arne	Behandling 2010	Behandling	-	-
Mosti	Odd Rune	-	-	-	Behandling innsjø
Myrvang	Runar	-	Dødfisklab	-	-
Mæhlumsveen	Kennet	-	-	Lager	Lager
Nicolaysen	Fredrik	-	-	-	Behandling innsjø
Nilsen	Dag Olav	-	-	-	Vannprøvetaking
Nordberg	Carl	-	Behandling	Behandling	-
Norum	Ine C. J.	-	Behandling	-	Behandling periferi
Norum	Rune Johan	-	Dødfisklab	-	
Norum	Kim	-	-	-	Behandling innsjø
Nygård	Malene Ø	-	-	-	Behandling periferi
Olsen	Leif Ove	-	Behandling	-	-
Olsen	Normann	-	-	-	Lager
Oma	Veslemøy S.	-	-	Behandling	-
Omnø	Runar J.	-	Behandling	Behandling	-
Otervik	Hans G.	-	Behandling	Behandling	Behandling innsjø
Pedersen	Vegar	-	Behandling	-	Behandling periferi
Pedersen	Jon	-	Lager	Lager	Lager
Persson	Karl Rickard	-	Behandling	Behandling	-
Pettersen	Jan Andre	-	Lager	Lager	Lager

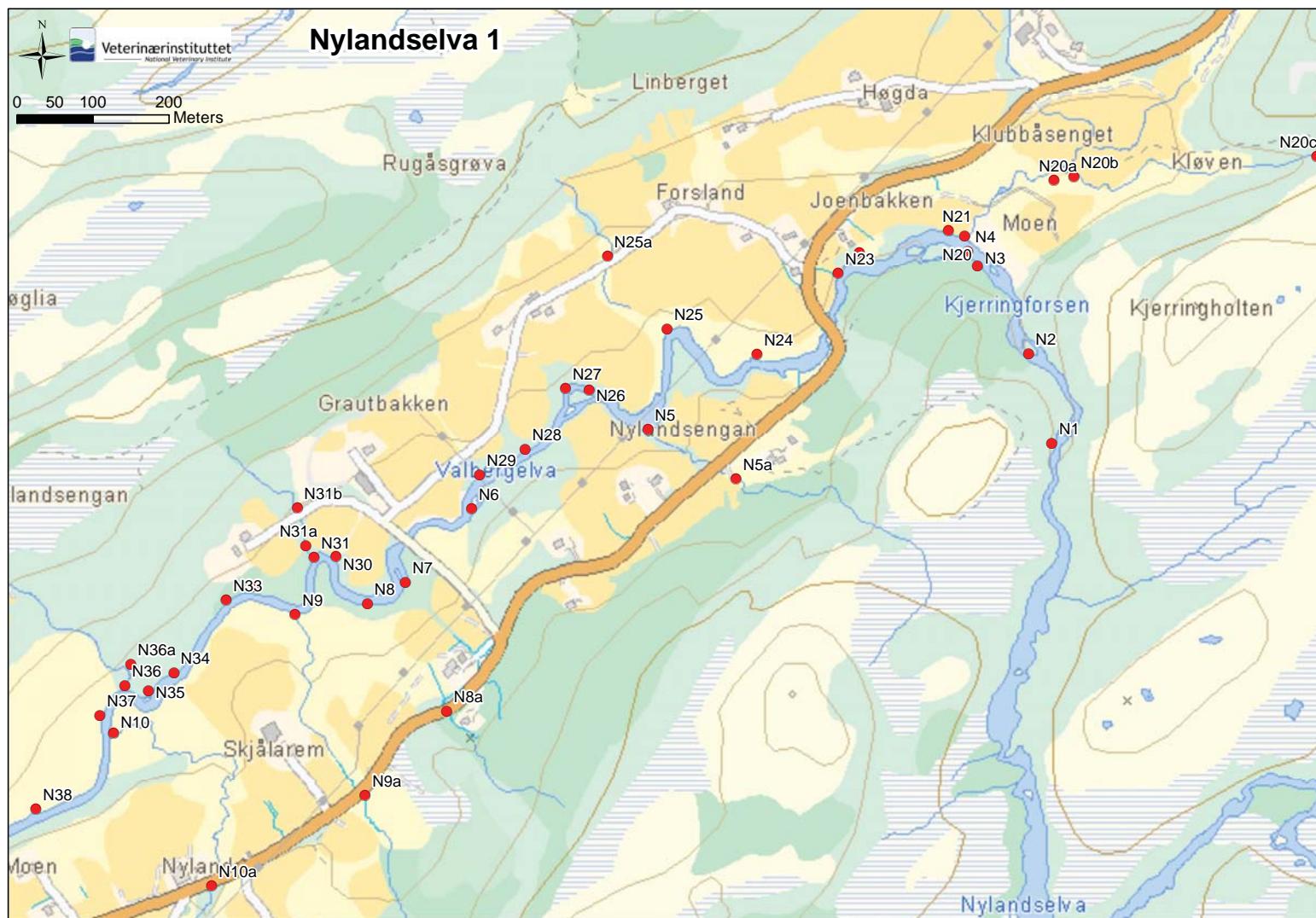
Etternavn	Fornavn	Elvebehandling juni/juli 2010/2011	Elvebehandling august 2011	Elvebehandling august 2012	Innsjøbehandling 2012
Reiten	Jostein	-	-	Behandling	Behandling periferi
Rikstad	Anton	-	Behandling	Behandling	-
Risvik	Agnar	-	Behandling	Behandling	Behandling periferi
Rofstad	Geir Olav	-	Behandling	-	Behandling periferi
Ruud	Bjørn Inge	-	-	Behandling	-
Ruud	Wenche	-	-	FørstehjelpsAnsv.	-
Rystad	Ivar	-	Behandling	Behandling	Behandling innsjø
Rødli	Magne	-	-	-	Vannprøvetaking
Rødstøl	Thomas	-	Behandling	Behandling	-
Rønning	Jørvar	-	-	-	Behandling periferi
Rønning	Rune	-	-	-	Lager
Rørvik	Andreas	-	-	-	Behandling innsjø
Rørvik	Odin	-	-	-	Behandling innsjø
Røsseland	Ragnhild	-	-	-	Behandling innsjø
Sagmo	Anja	-	Dødfisklab	Dødfisklab	Dødfisklab
Sanddoden	Roar	Behandling 2010	AL	AL	AL innsjø
Sandvik	Morten	-	-	Rotenonanalyser	Rotenonanalyser
Skjølvik	Petter	-	-	Dødfisklab	-
Skjøstad	Mari B.	-	-	Prøvetaking	AL periferi
Skogstad	Øyvind	-	Behandling	Behandling	Behandling periferi
Skogstad	Ole Christian	-		Behandling	Behandling periferi
Skár	Ketil	-	Mediakontakt	Mediakontakt	Mediakontakt
Skár	Lasse	-	Behandling	Behandling	Behandling periferi
Sletten	Andreas	-	-	-	Behandling innsjø
Slåttøy	Jenny	-	-	-	-
Sollien	Vegard P	-	-	-	Behandling periferi
Solvang	Arild Bjørn	-	-	-	Behandling innsjø
Steinrud	Pål	-	-	Behandling	Behandling innsjø
Steinrud	Per Steinar	-	-	-	Behandling innsjø
Stensli	John Haakon	Behandling 2010	AL	AL	AL periferi
Stensli	Steinar G.	-	Behandling	Behandling	-
Stokka	Sverre	-	Behandling	Behandling	-
Stuen	Svein	-		Behandling	Behandling periferi
Svartås	Sten	-	Lager	Lager	Lager
Sæter	Lars	Behandling begge år	-	Behandling	Behandling innsjø
Tavorpanich	Saraya	-	-	-	Rotenonanalyser
Teigen	Kjetil	-	-	-	Behandling periferi
Tellvik	Robert	-	-	-	Behandling periferi
Tendeland	Hilde	-	-	-	Behandling periferi
Tetlie	Otte	-	Behandling	Behandling	Behandling periferi
Torland	Dan	-		-	Lager
Tvetene	Thore	-		-	Behandling innsjø
Undersaker	Rune	-	Dødfisklab	-	-
Val Daleng	Robert	-		-	Behandling innsjø
Valon	Ajvazi	-		-	Vannprøvetaking
Vatne	Tore	Behandling begge år	Behandling	Behandling	Behandling periferi
Vollen	Snorre	Behandling 2010	-	-	-
Waaler	Thor	-	-	Rotenonanalyser	Rotenonanalyser
Wahl	Børge	-	-	Behandling	Behandling periferi
Walle	Gry	-	Behandling	-	-
Wika	Oskar	-	-	-	Vannprøvetaking
Wiseth	Bjørnar	-	Behandling	Behandling	-
Wiseth	Sivert	-	-	Behandling	-
Wiseth	Andrea R.	-	-	Behandling	-
Wist	Anveig N.	Behandling 2011	Behandling	AL	AL periferi
Øie	Per Margon	-	Behandling	Behandling	Behandling periferi
Øvrebotn	Vetle Aase	-	-	Behandling	-
Øybakken	Martin	Behandling begge år	Behandling	Behandling	Behandling innsjø
Ånes	Magnar	-	-	-	Behandling innsjø
Aasen	Ove Magne	-	Behandling	-	-

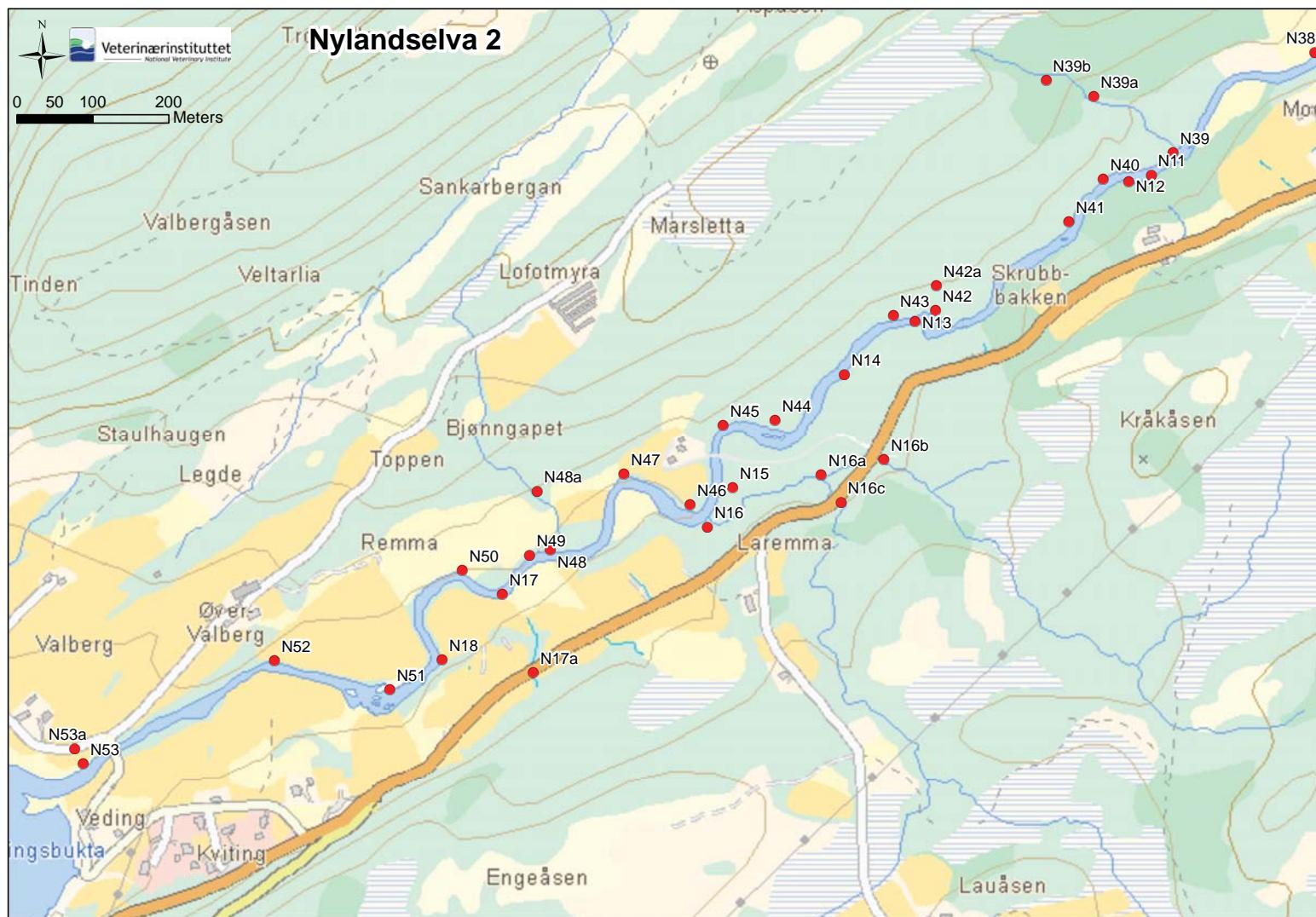
Vedlegg B BEHANDLINGSKART

Dette vedlegget består av de fleste behandlingskartene. Dette er kart mannskapet fikk utlevert og behandlet etter. Kartene er knyttet opp til punktbeskrivelsen (se vedlegg C). Fra førstegangsbehandling til andregangsbehandling ble det gjort noen endringer av kartene på bakgrunn av nye befaringer og innspill fra behandler, og vi har valgt kun å ta med kartene fra andregangsbehandlingen (gjelder elvene). Behandlingskartene vedlagt er således fra Halsanelva/Hestdalselva og Dagsvikelva/Nylandselva i 2011, elvene i indre Vefsnfjorden i 2012 og innsjøene i Fustavassdraget.

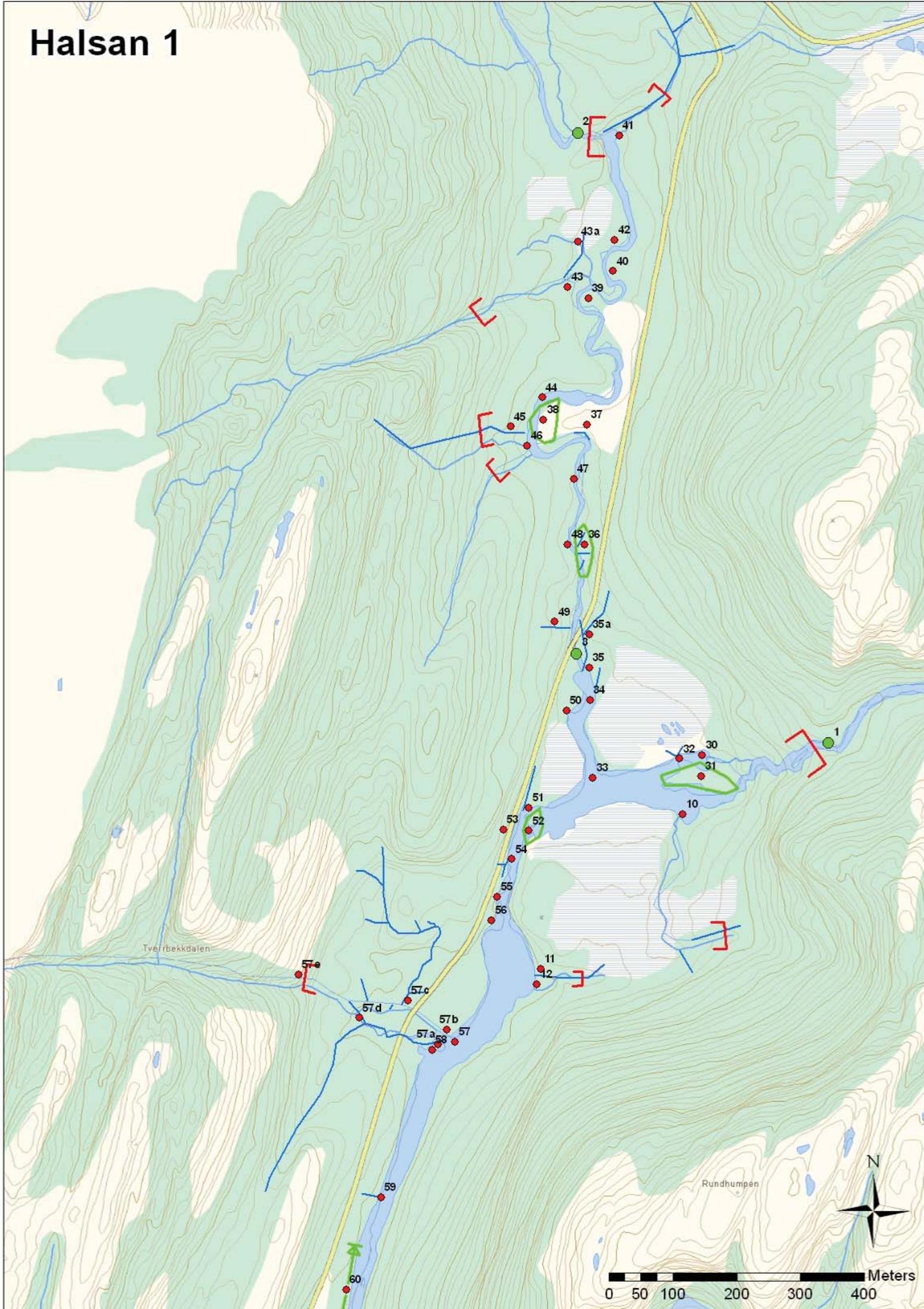

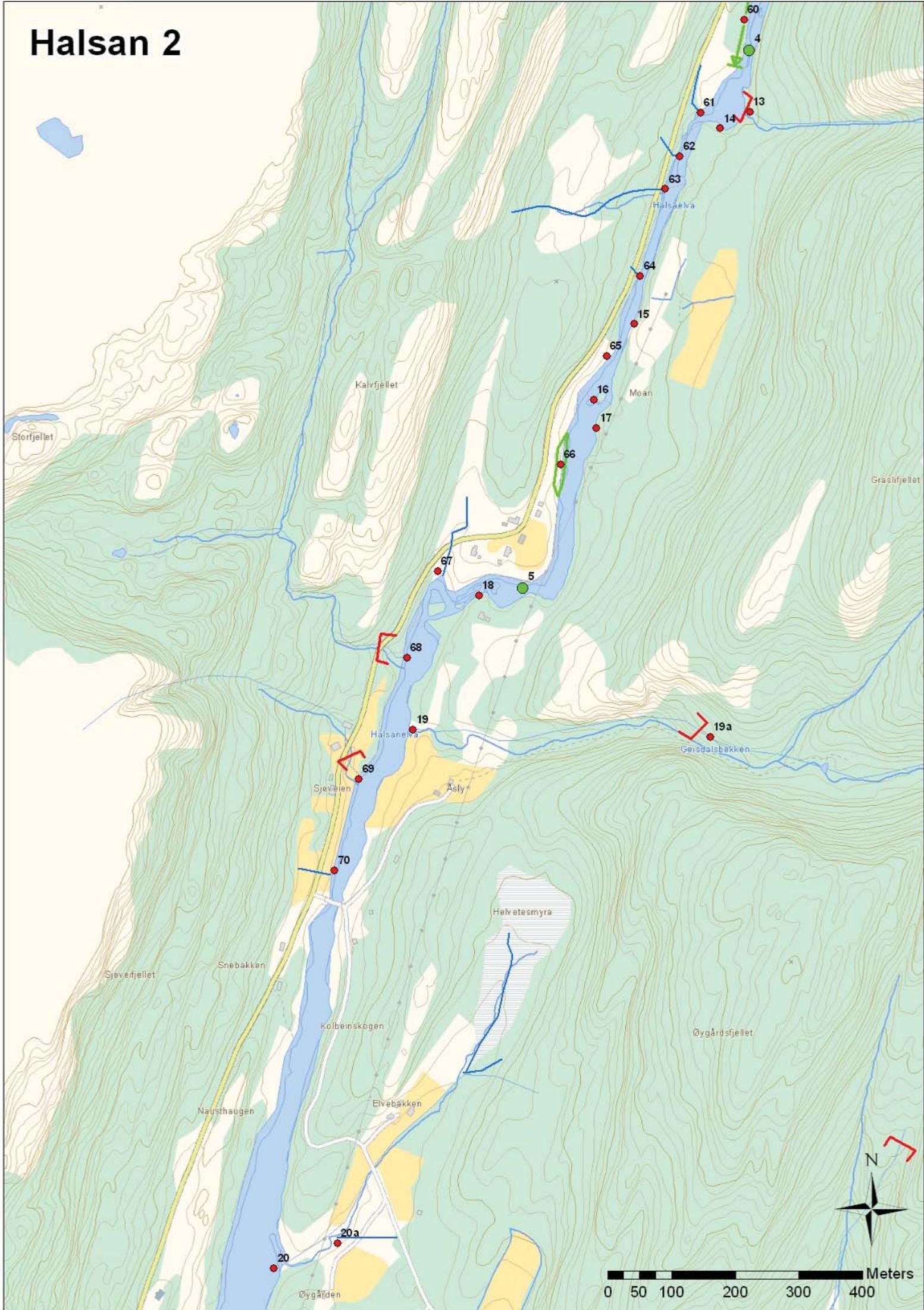

Halsan 1

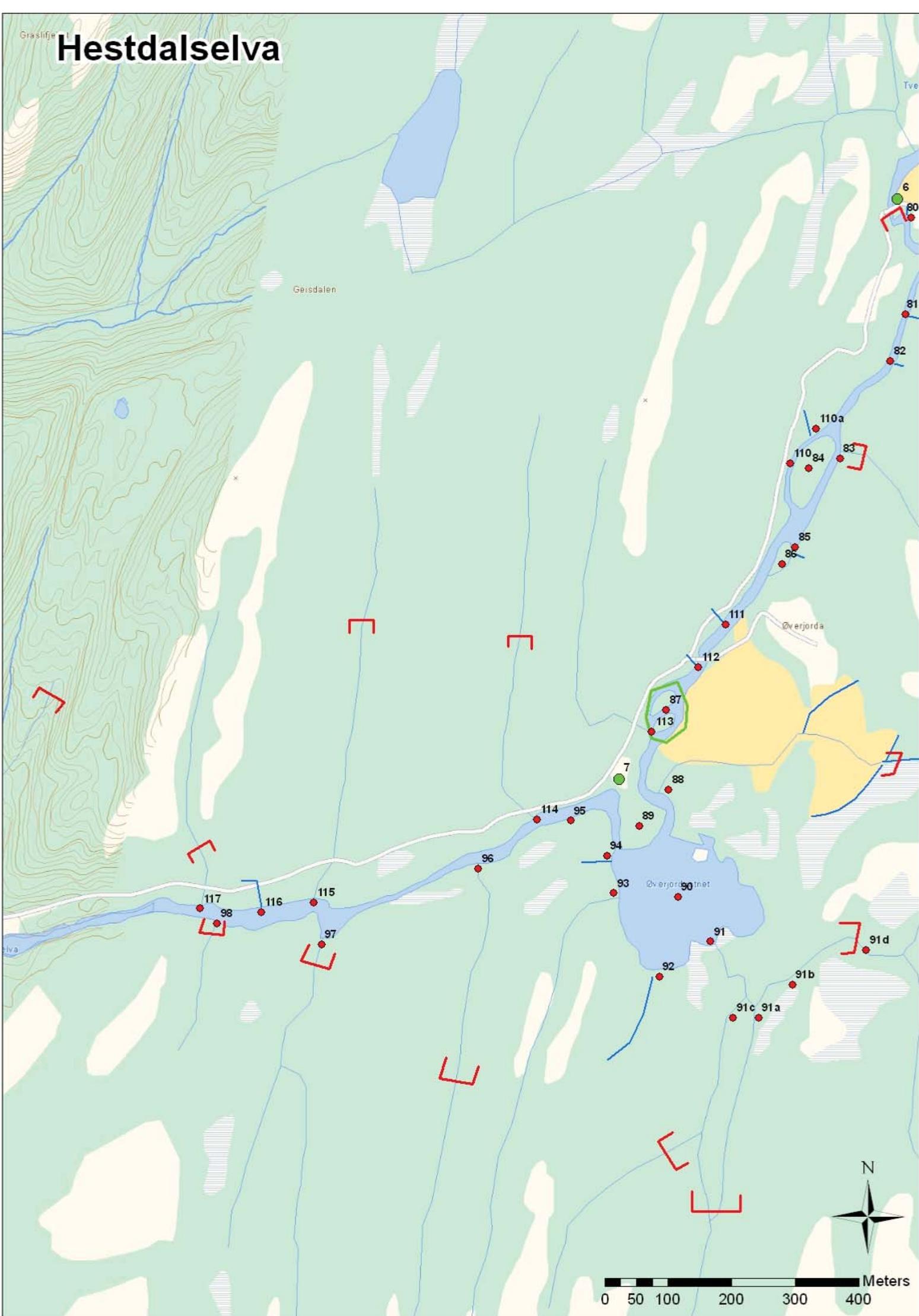

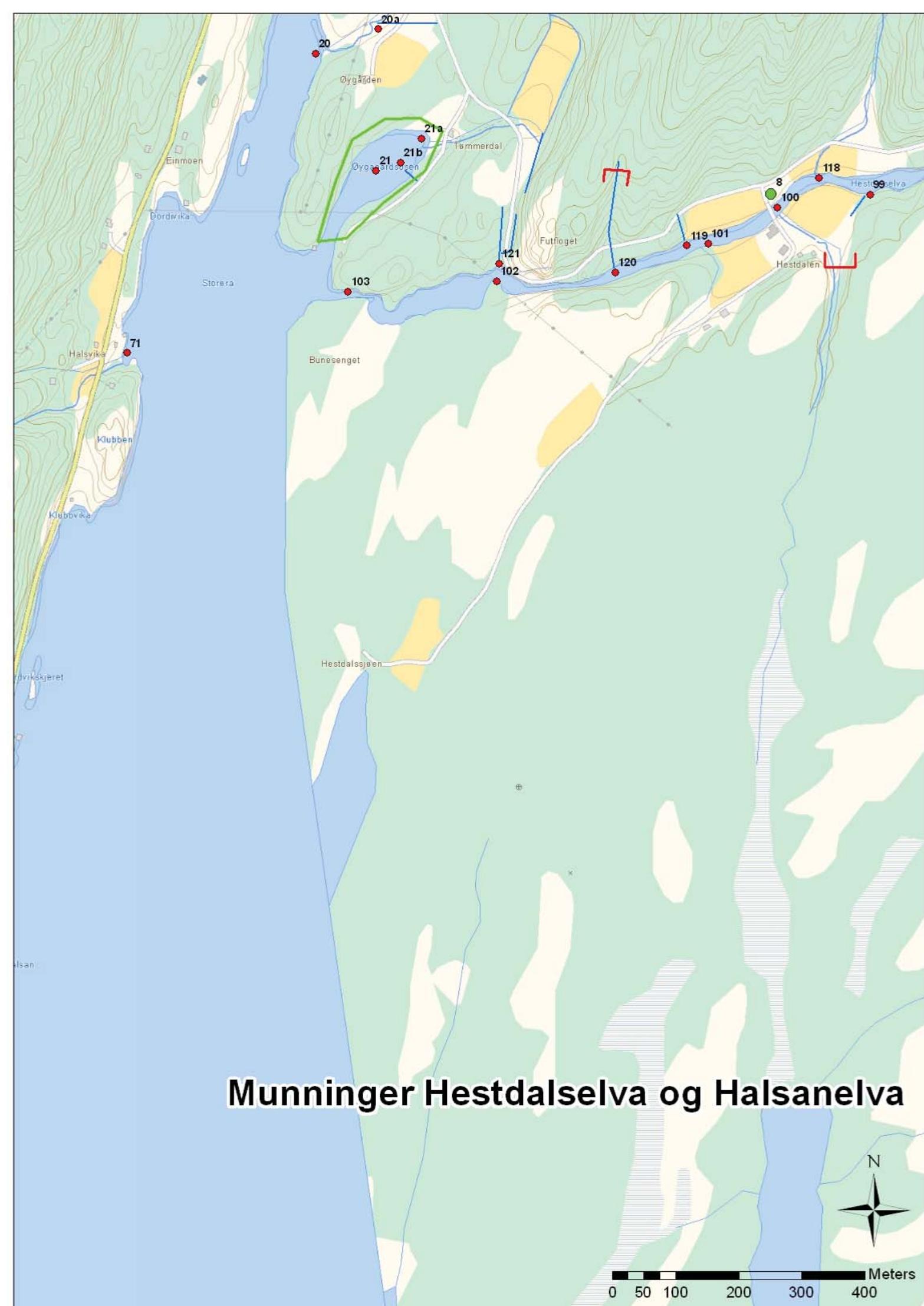
Halsan 2

Grasfjell

Hestdalselva

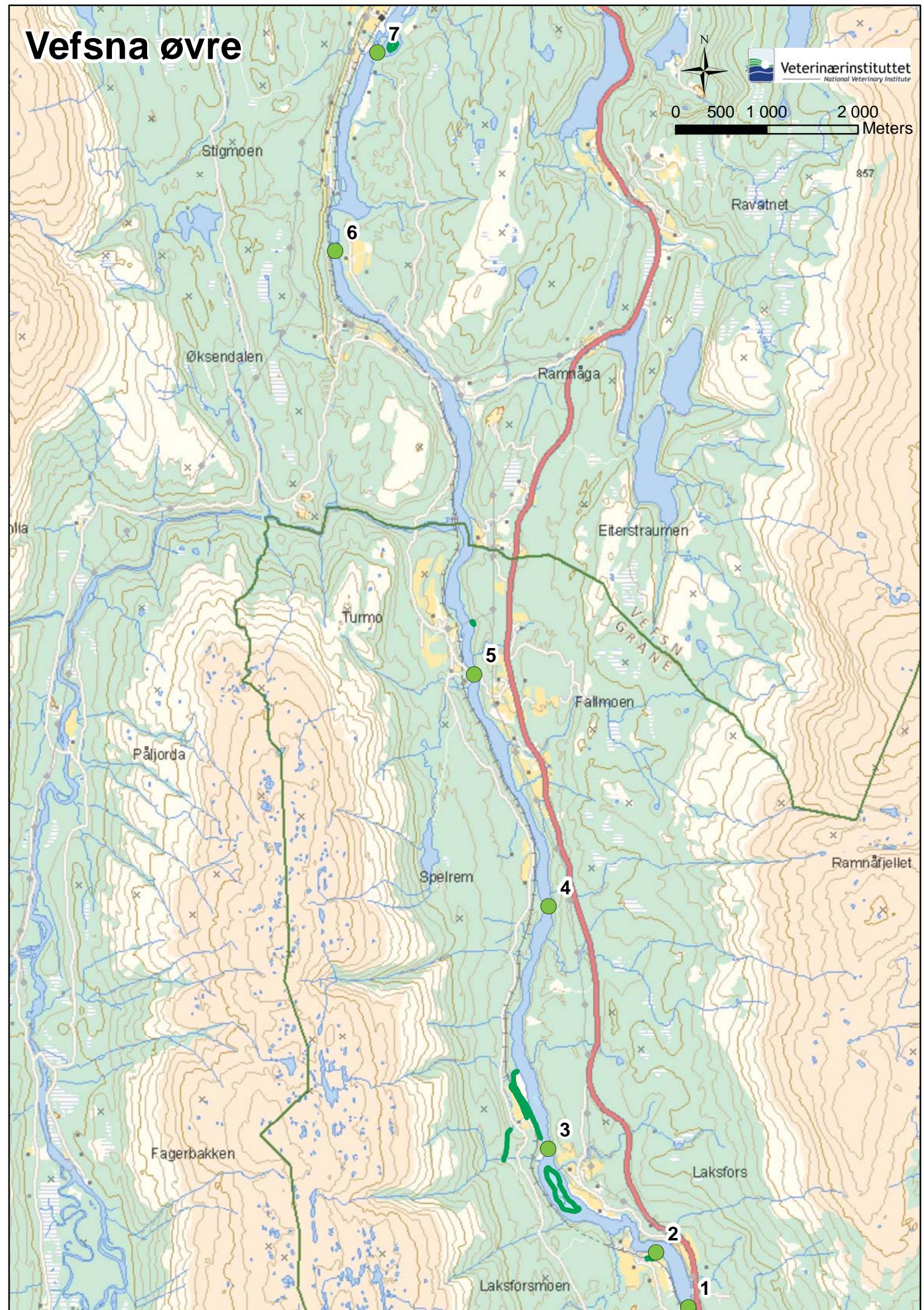

Vefsna øvre

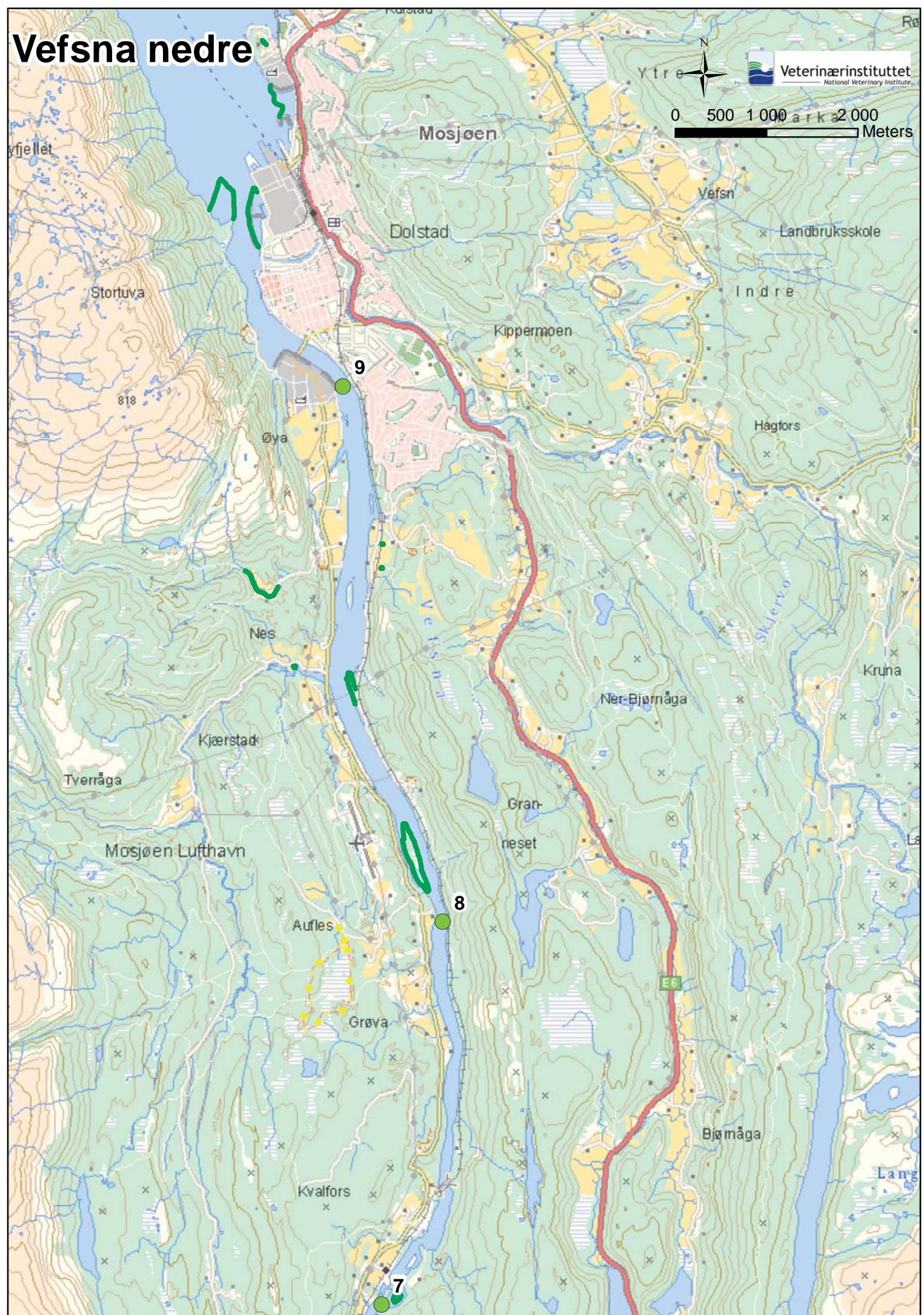
 Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

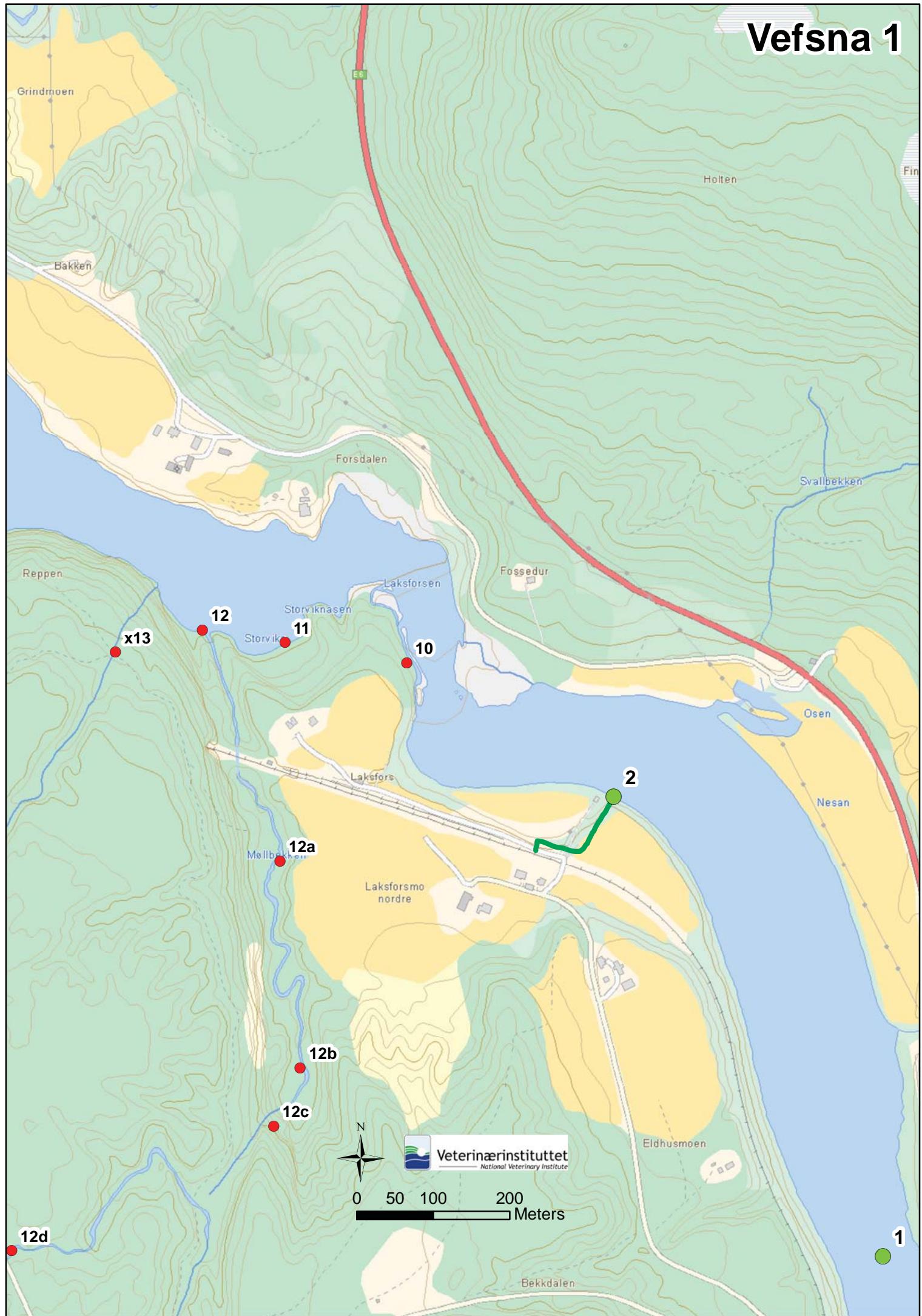
0 500 1 000 2 000 Meters

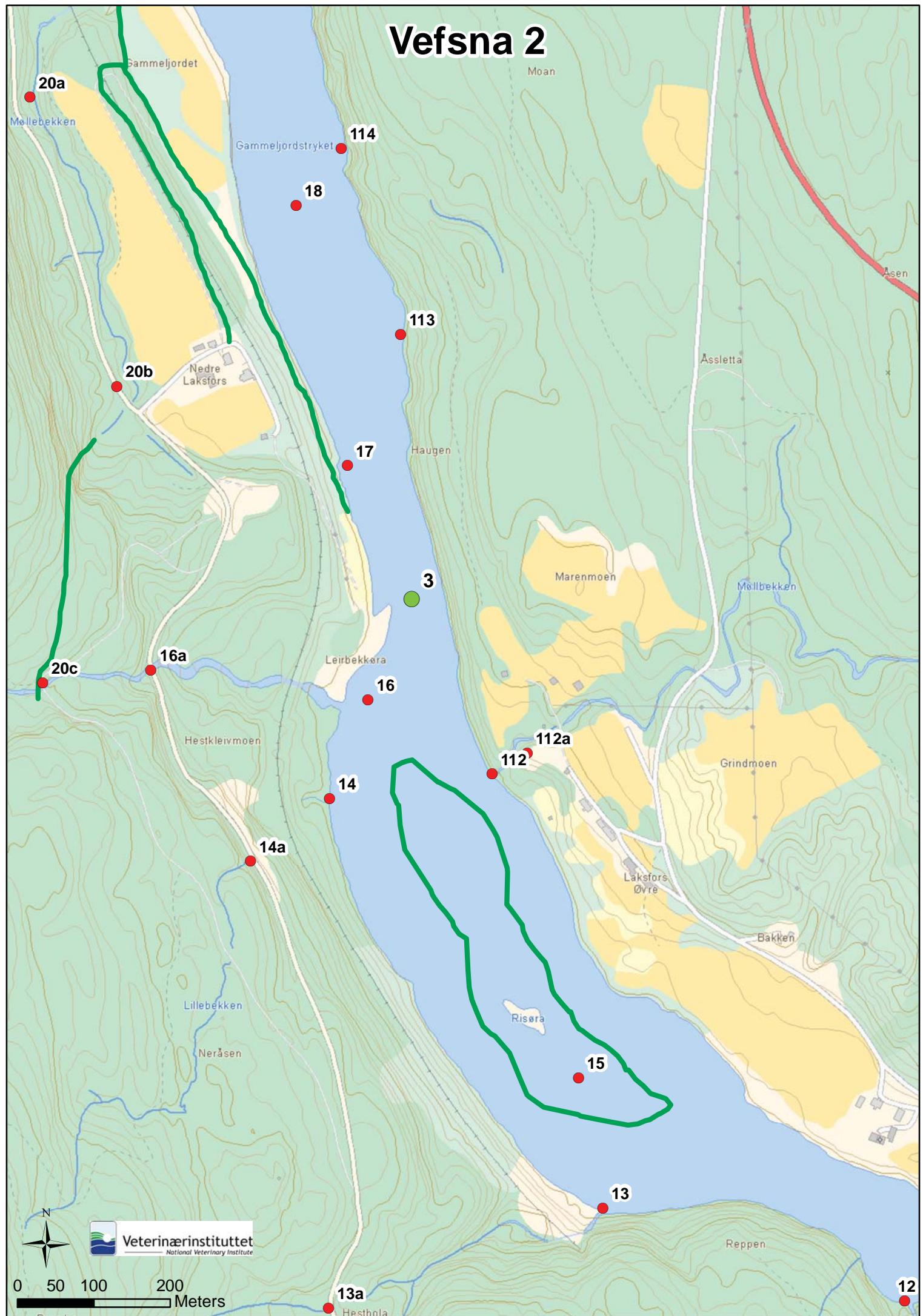
Vefsna nedre

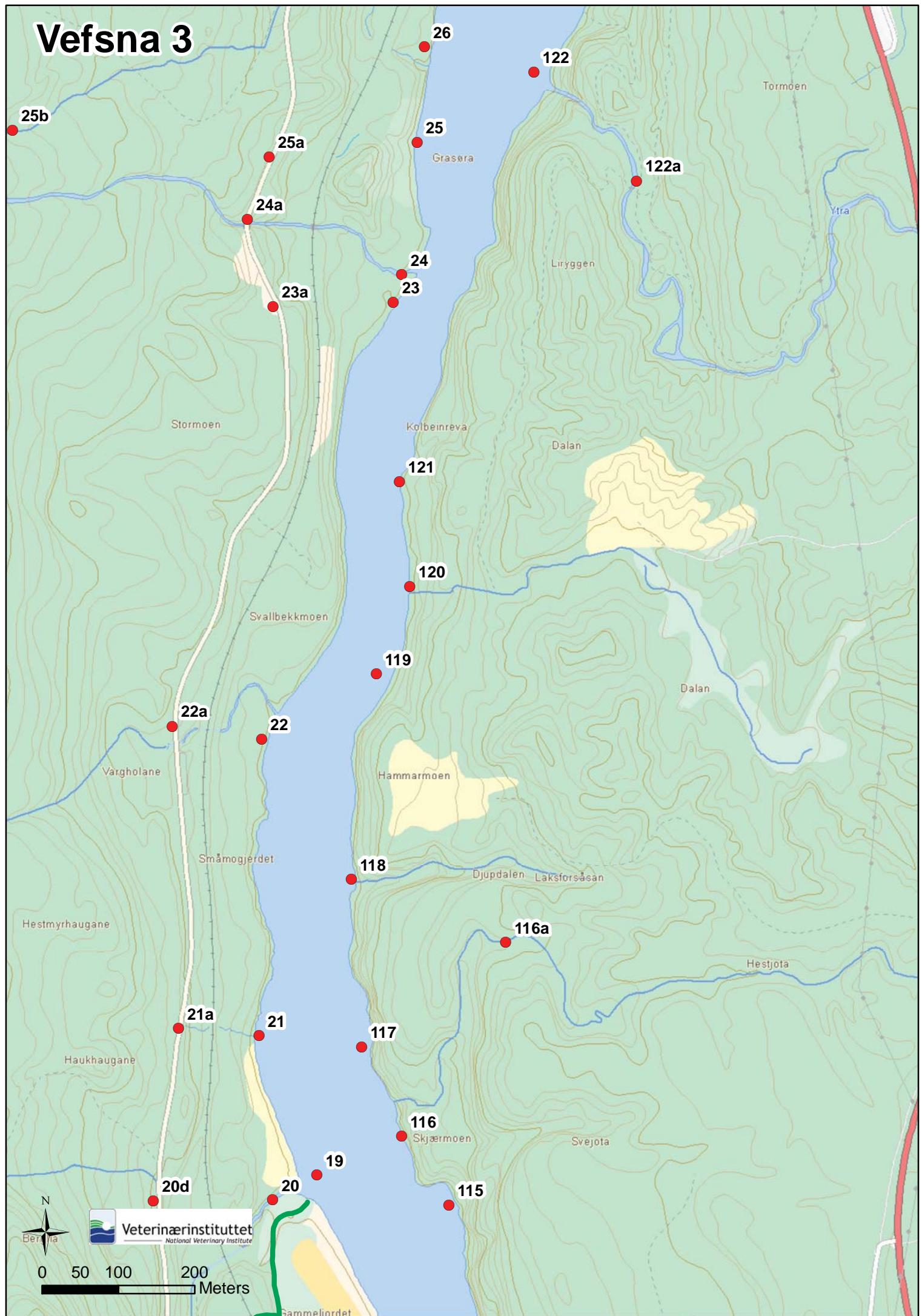
Vefsna 1

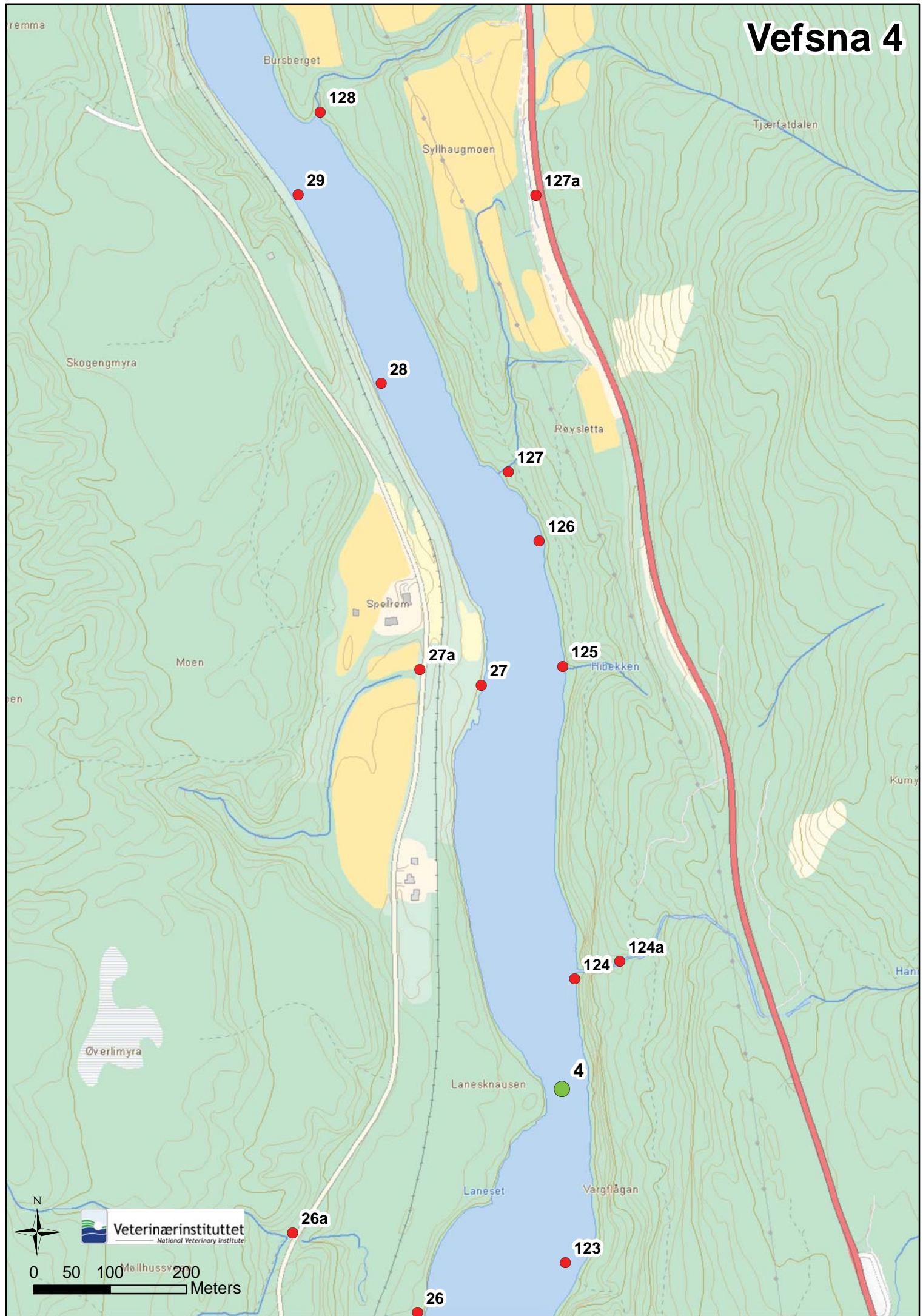
Vefsna 2

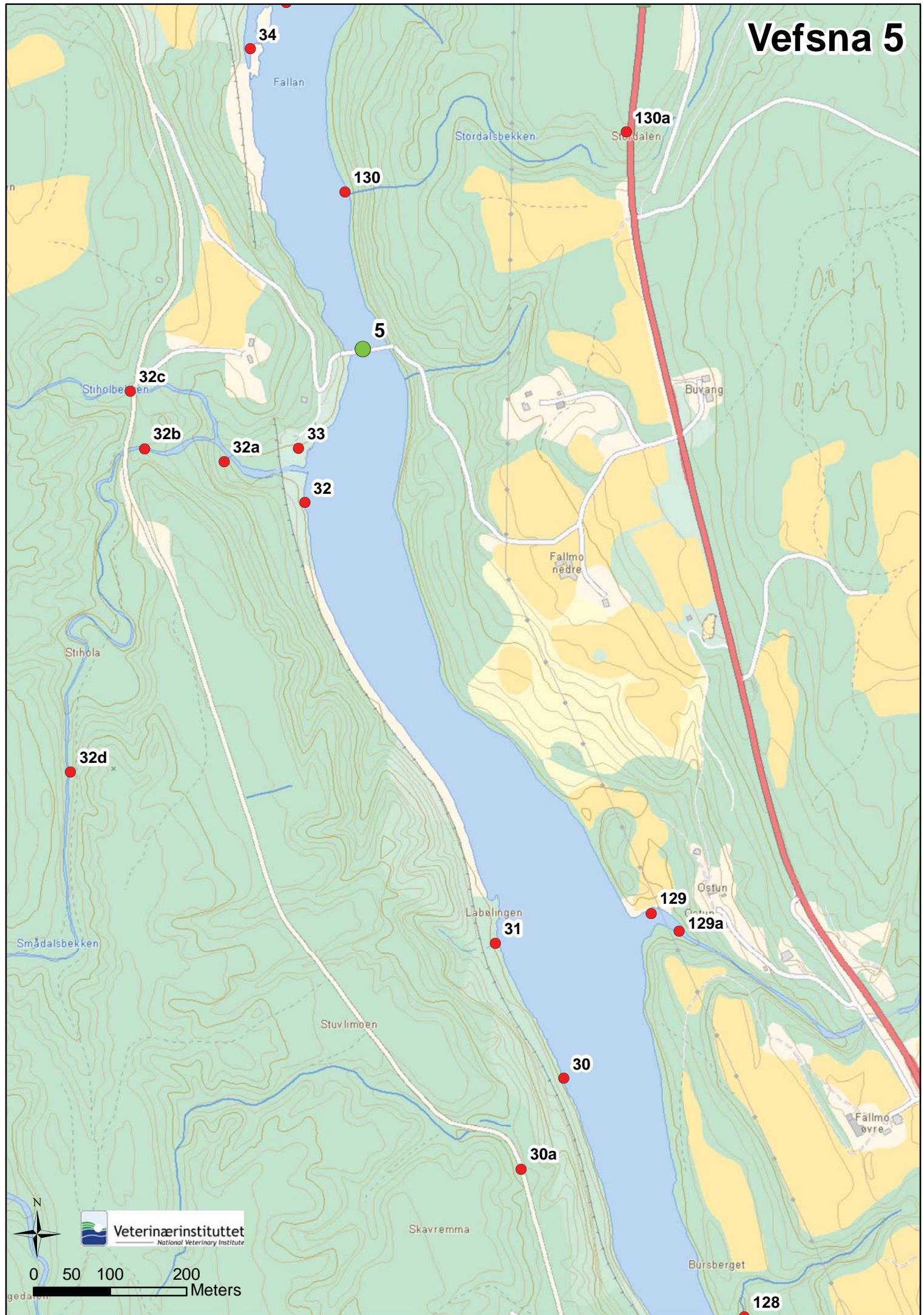
Vefsna 3

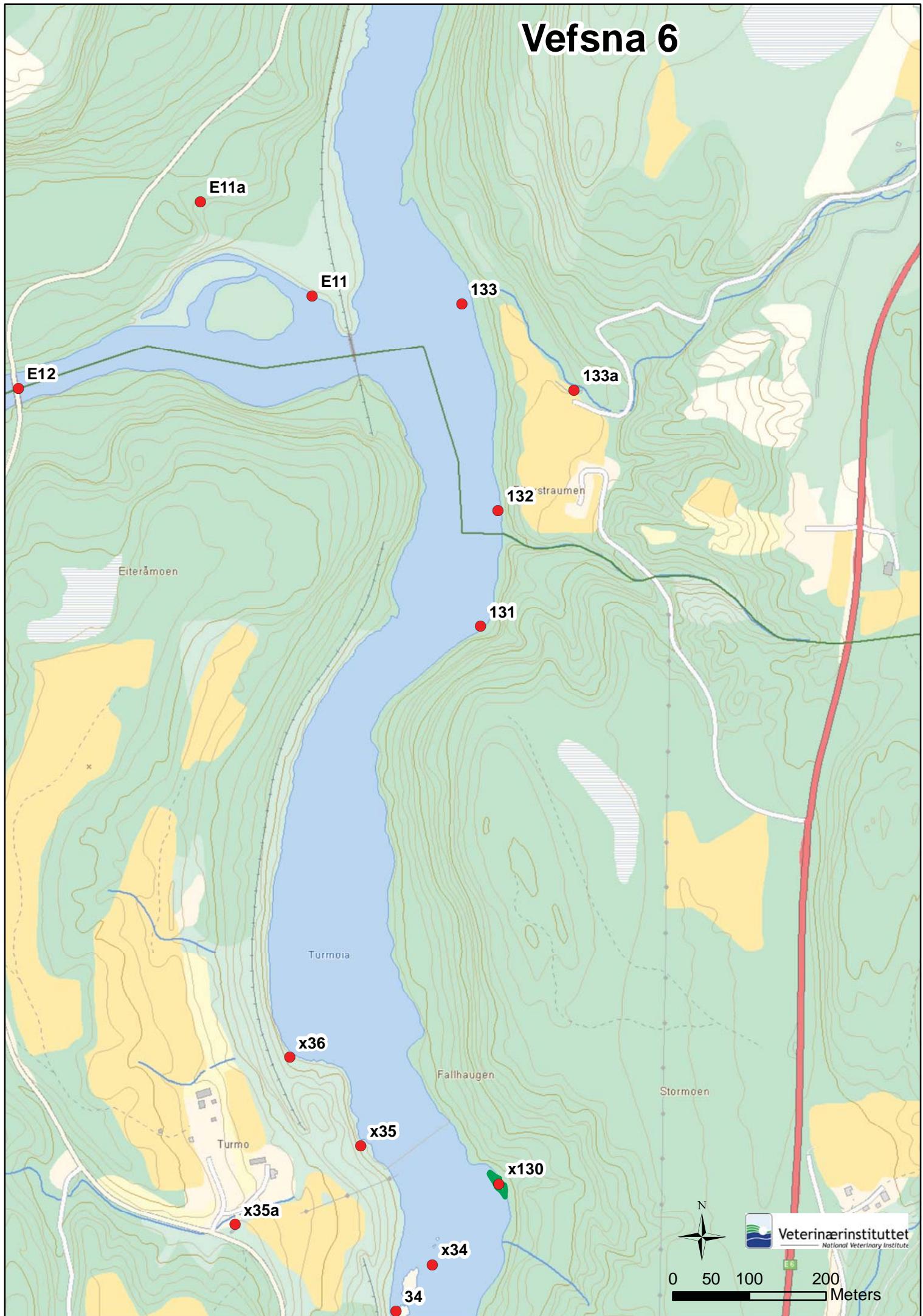
Vefsna 4

Vefsna 5

Vefsna 6

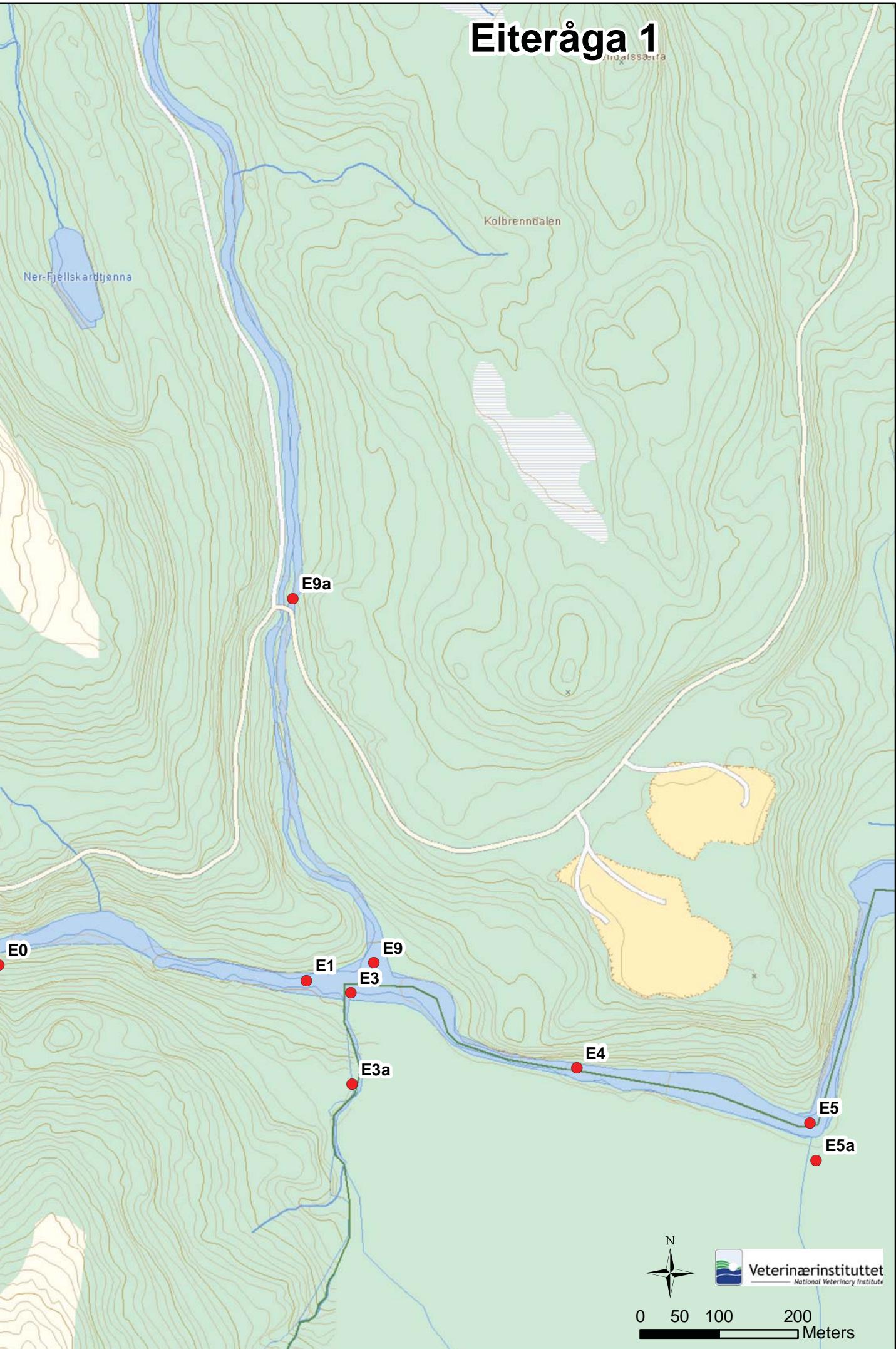
Eiteråga 1

Åndalsnes

Norge

Ner-Fjellskardtjønna

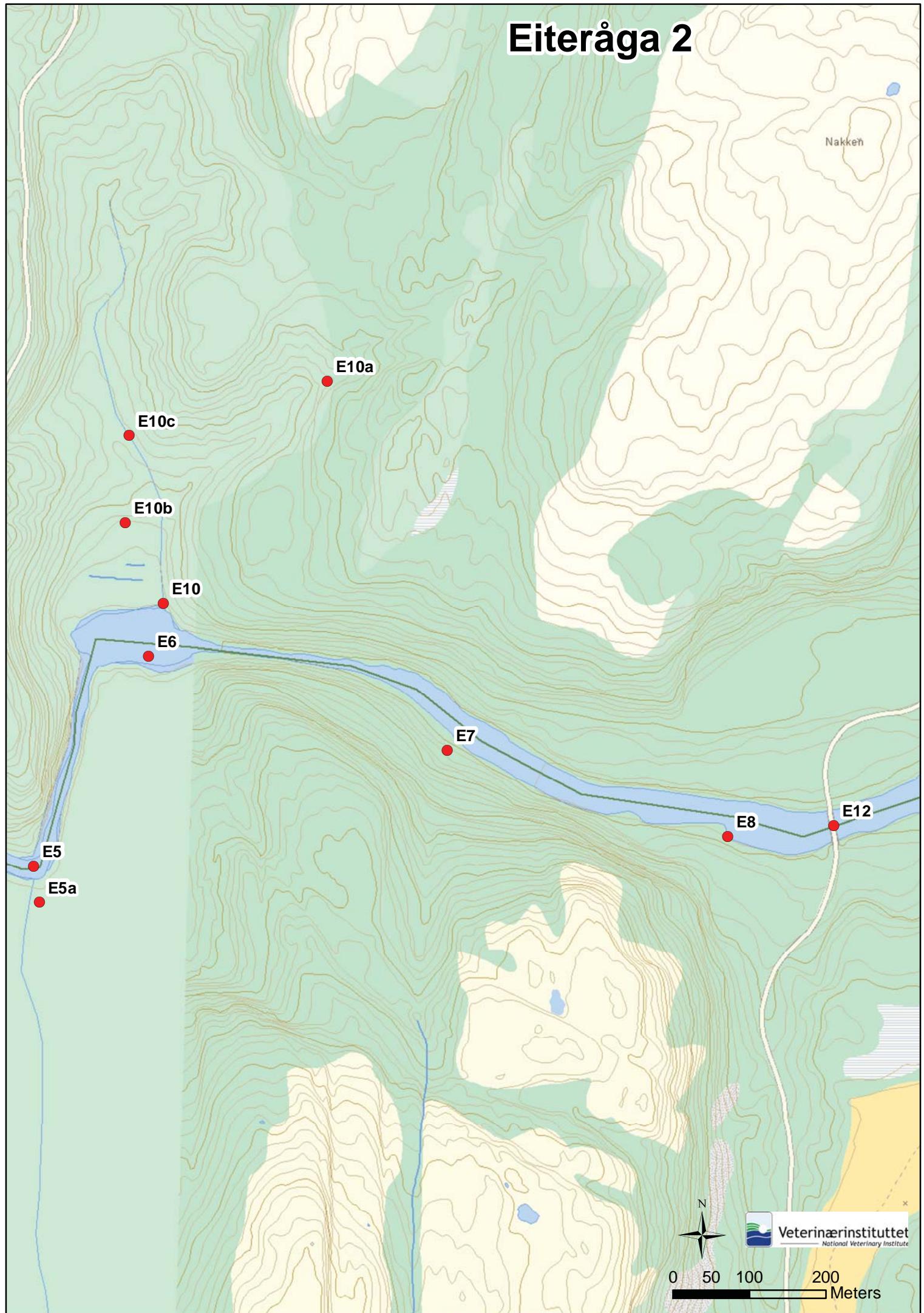
Kolbrenndalen

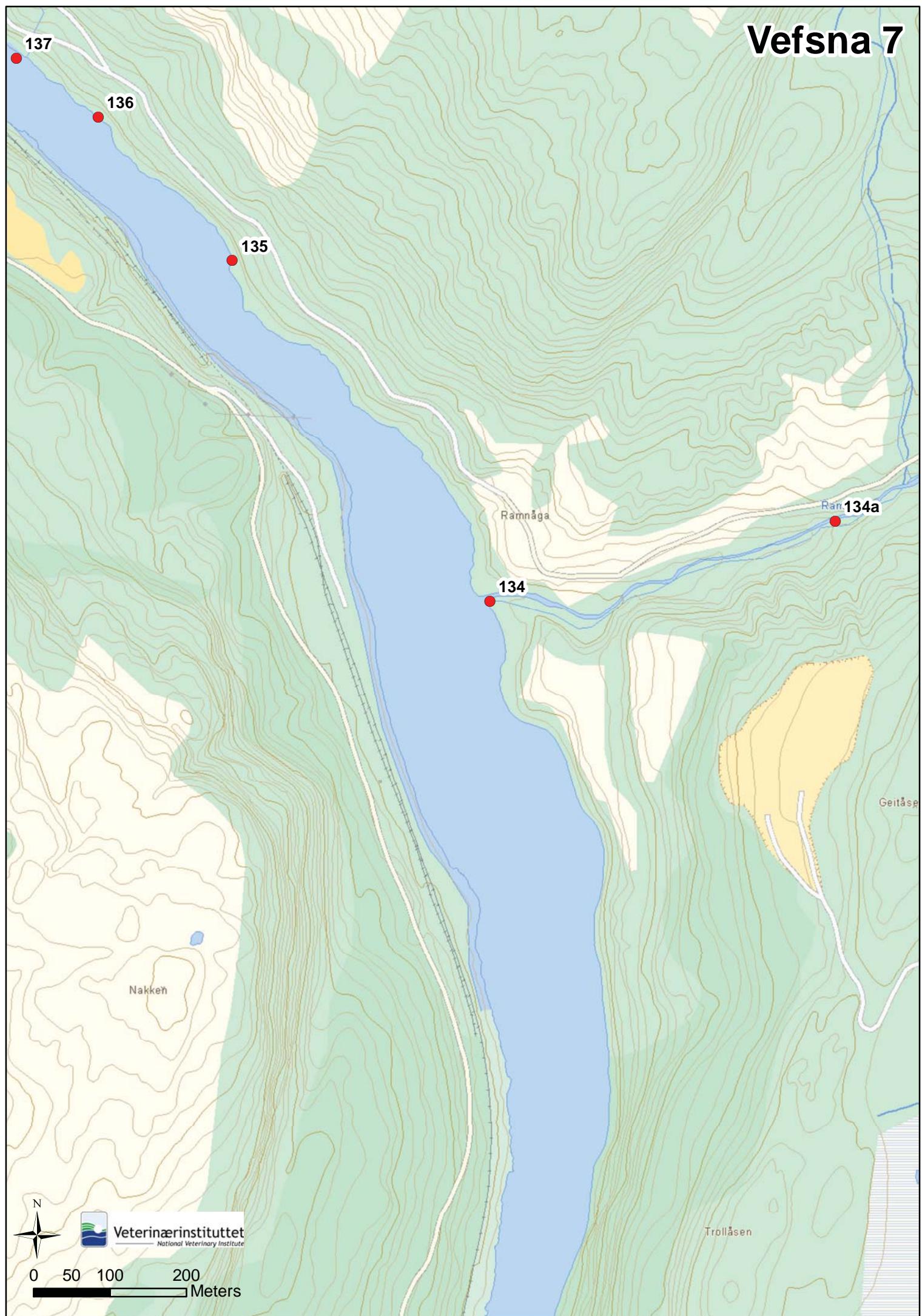
Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

0 50 100 200 Meters

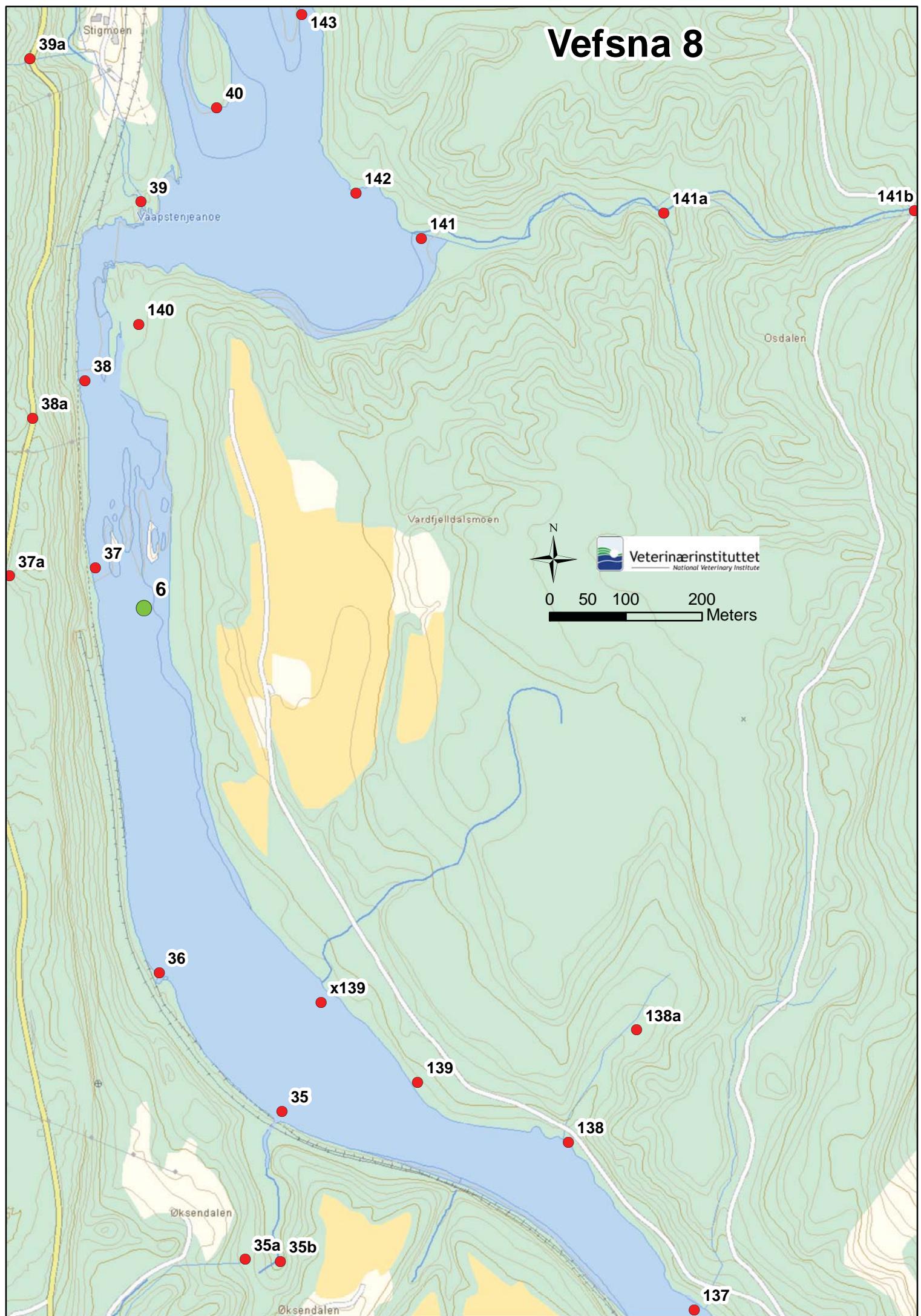
Eiteråga 2

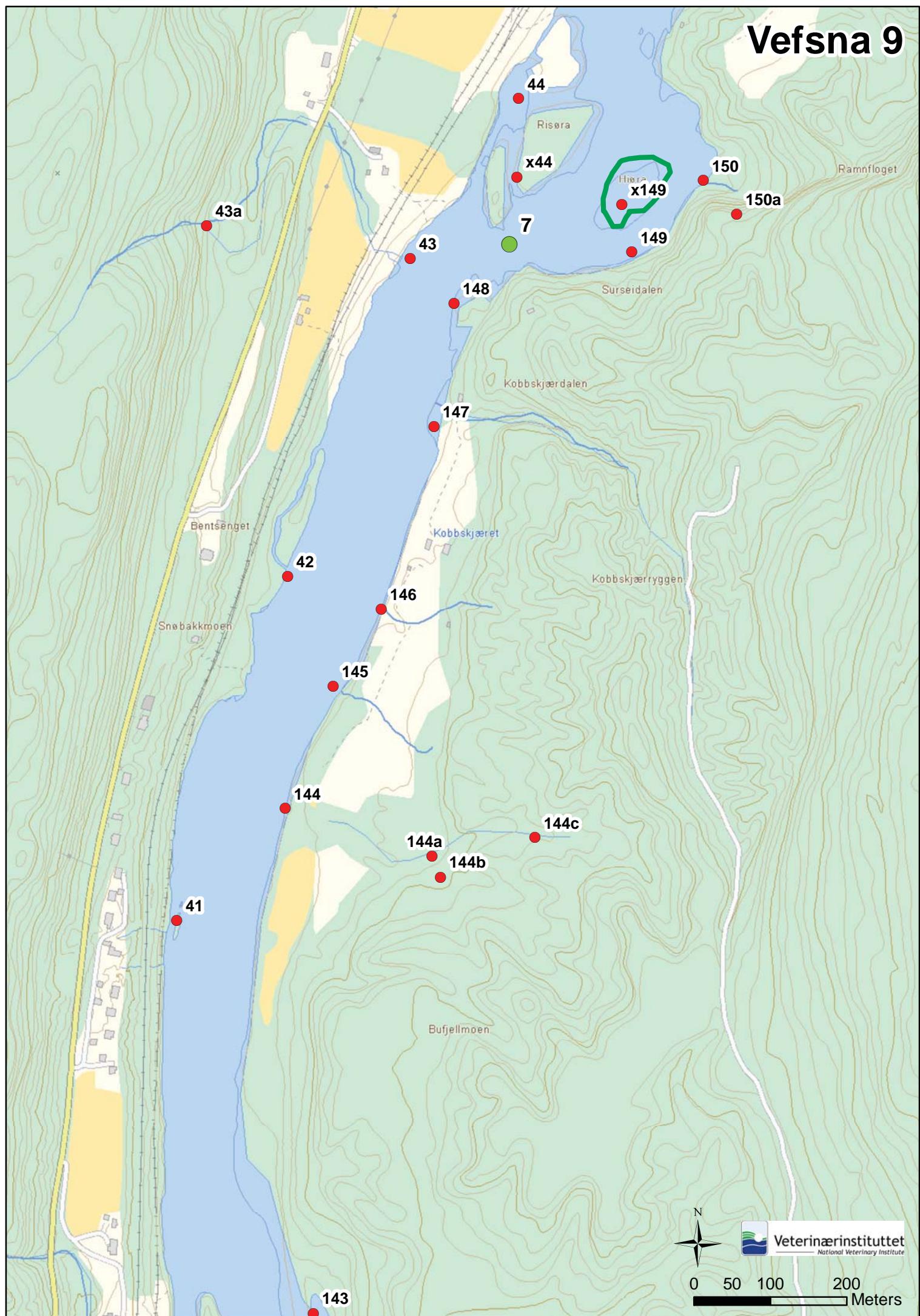
Vefsna 7

Vefsna 8

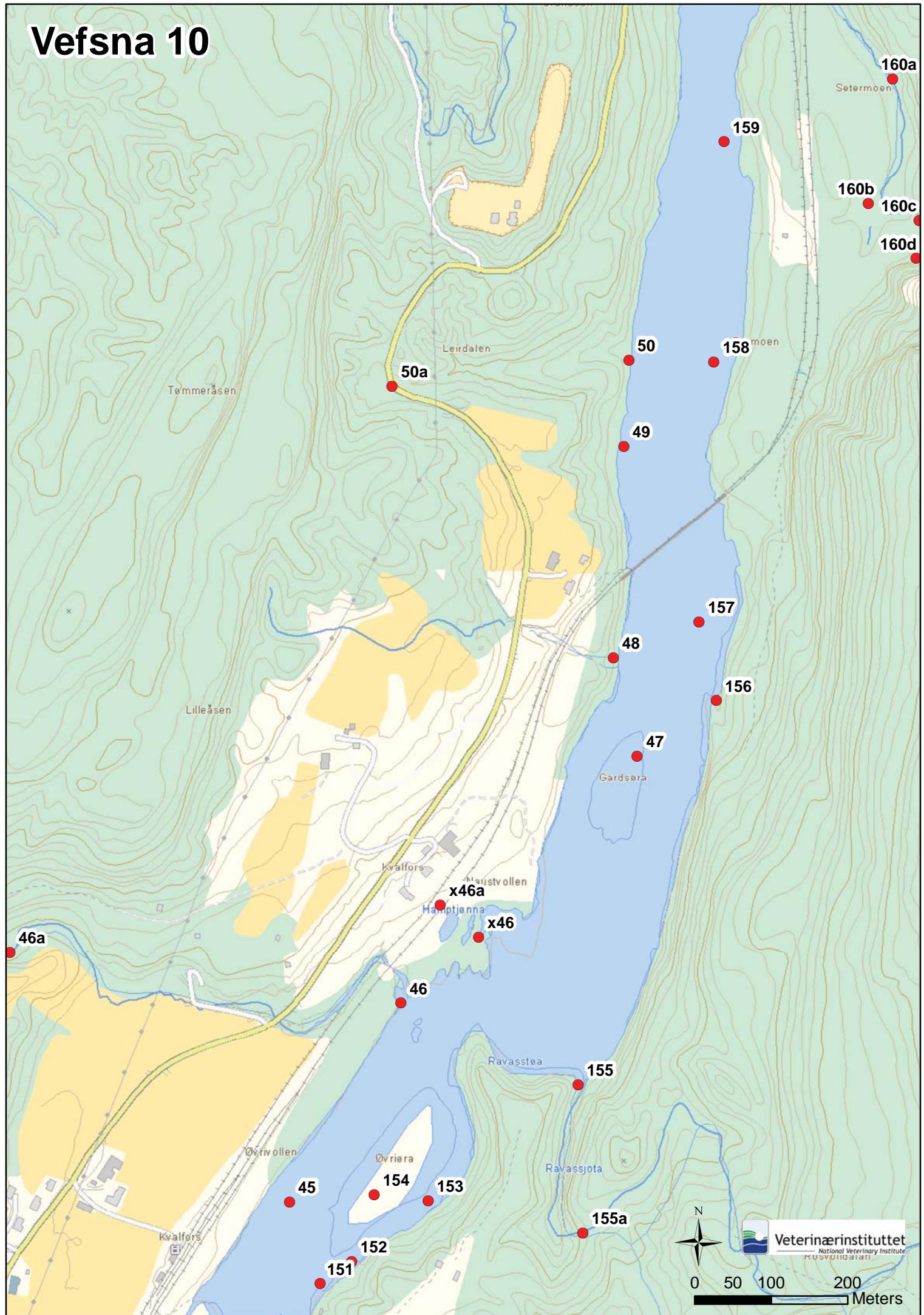
Vefsna 9

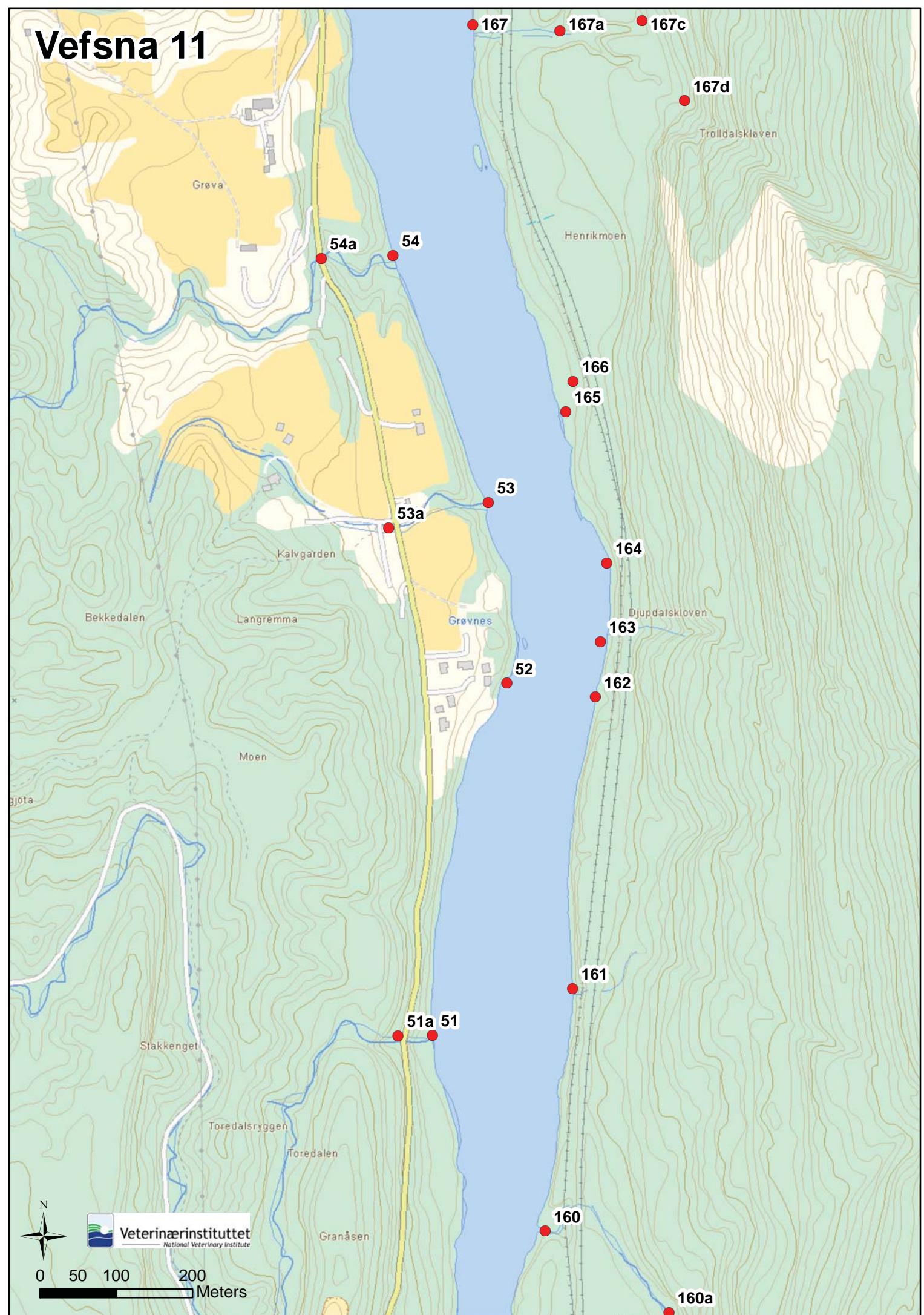
Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

0 50 100 200 Meters

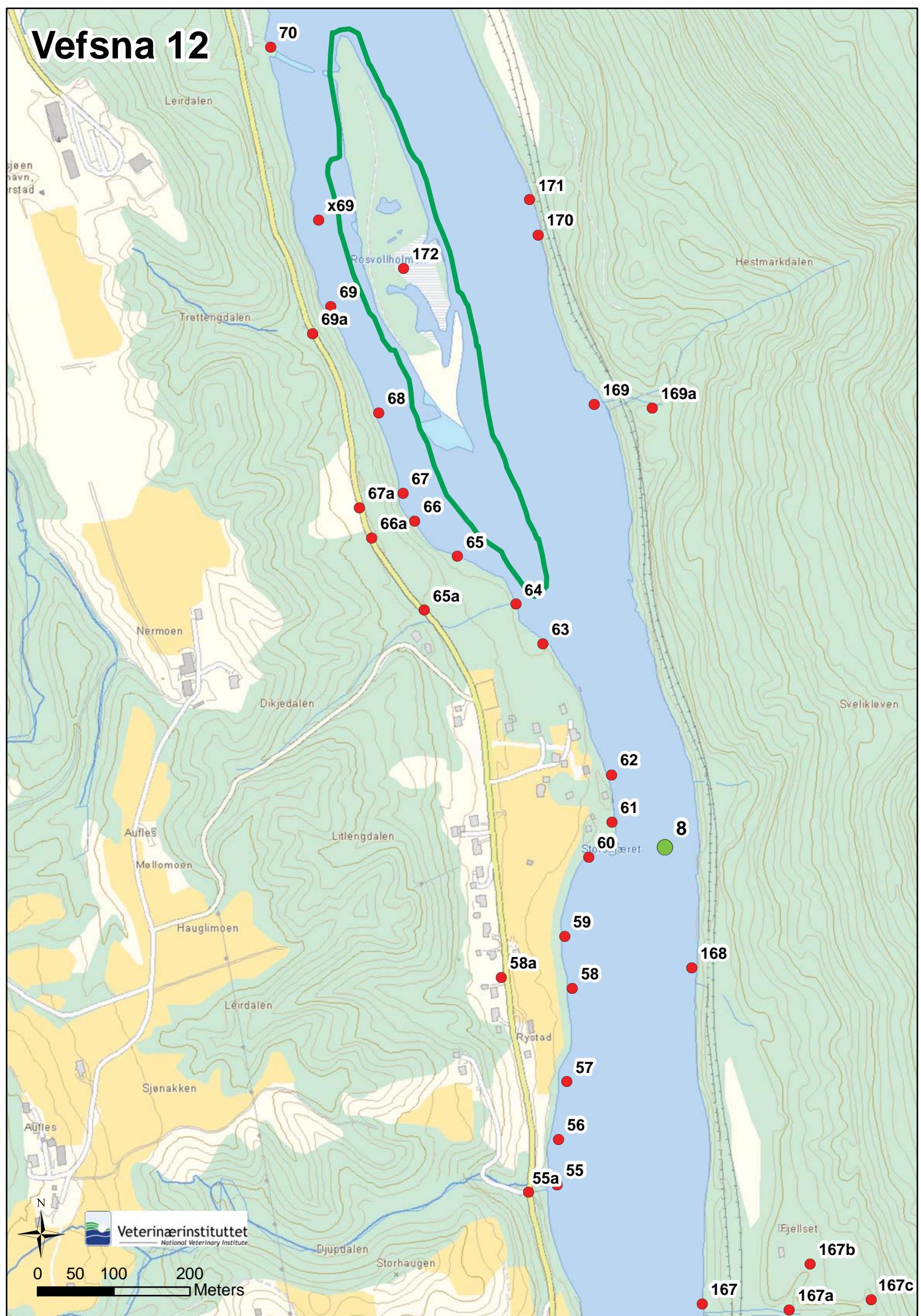
Vefsna 10

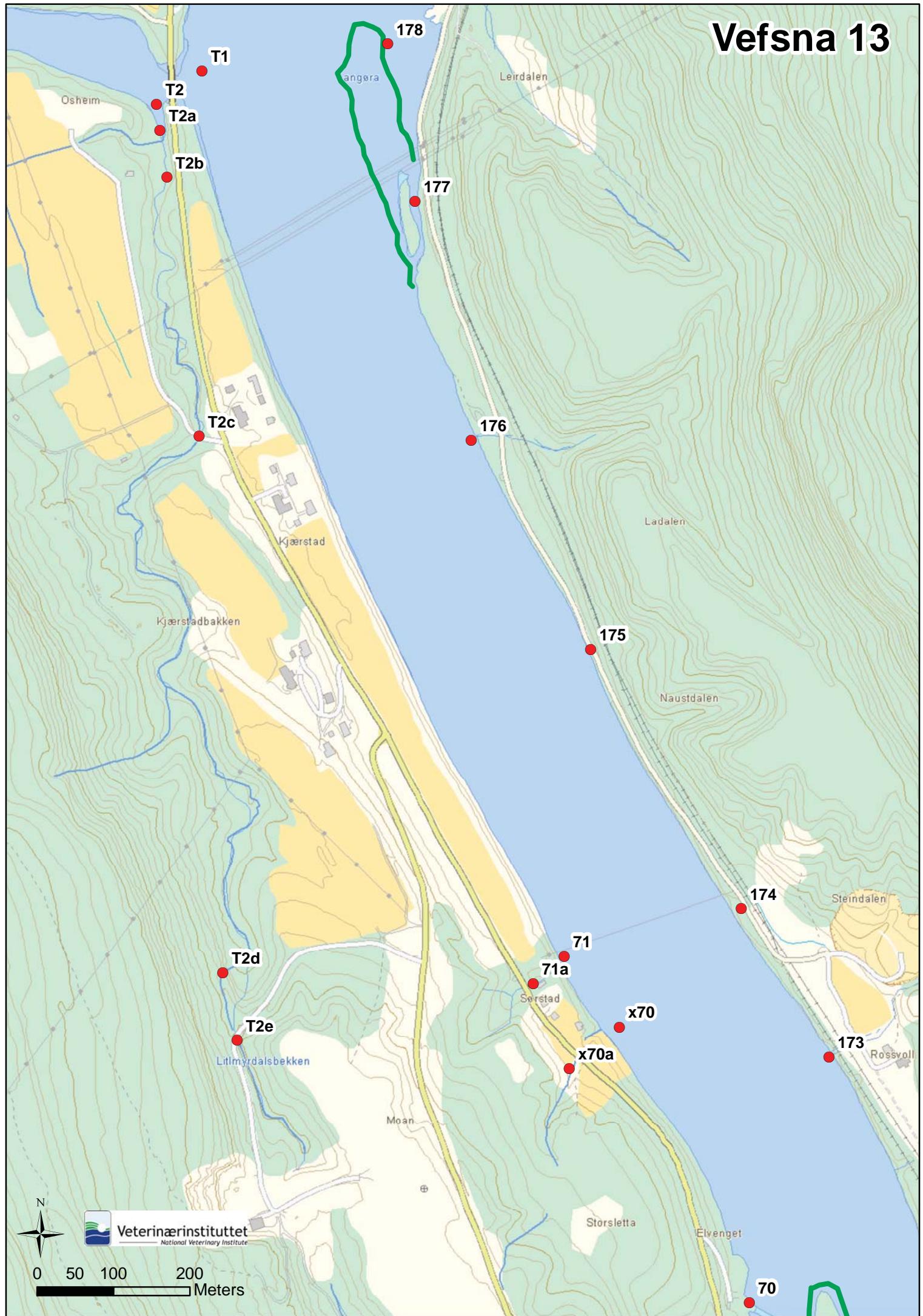
Vefsna 11

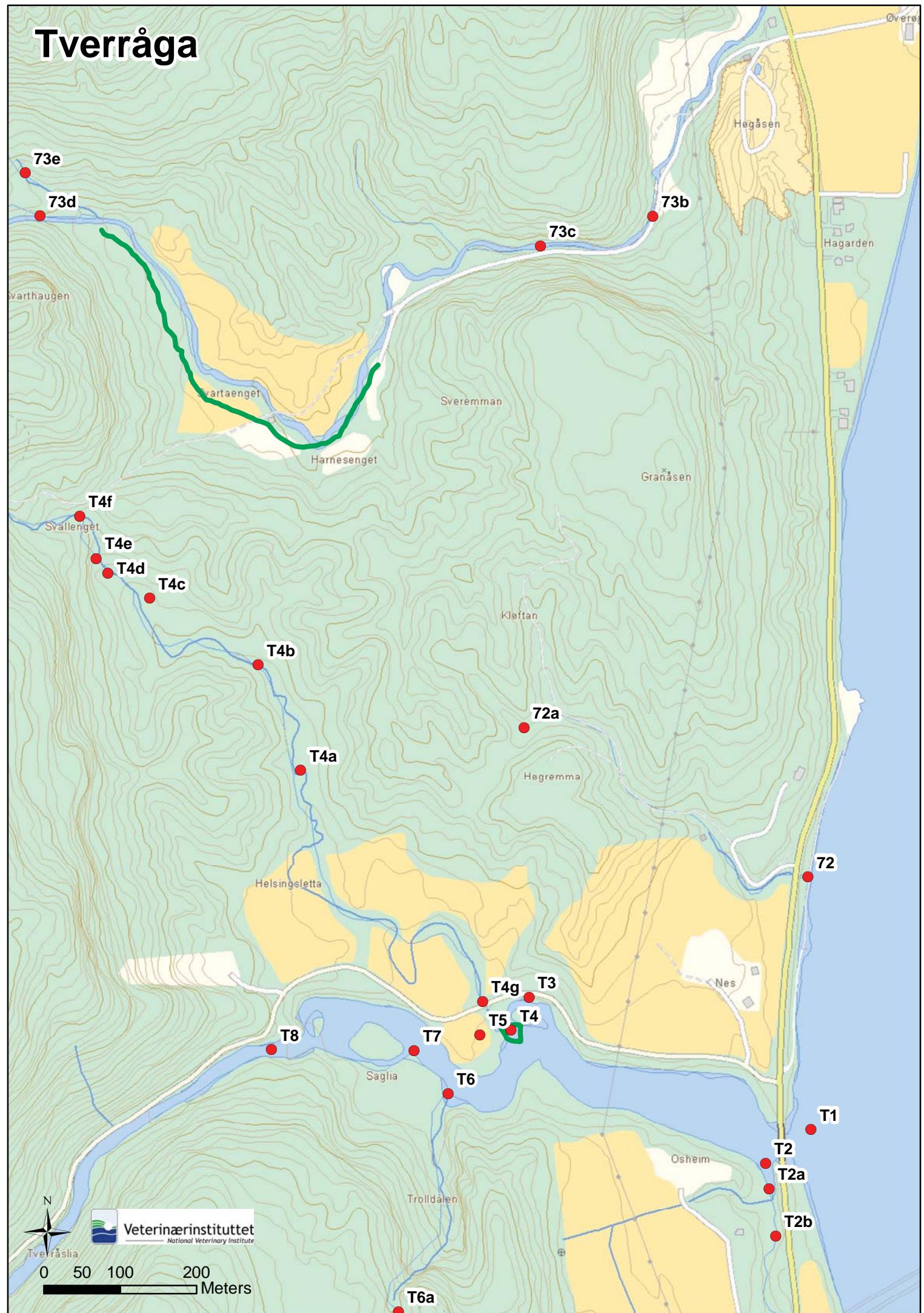
Vefsna 12

Vefsna 13

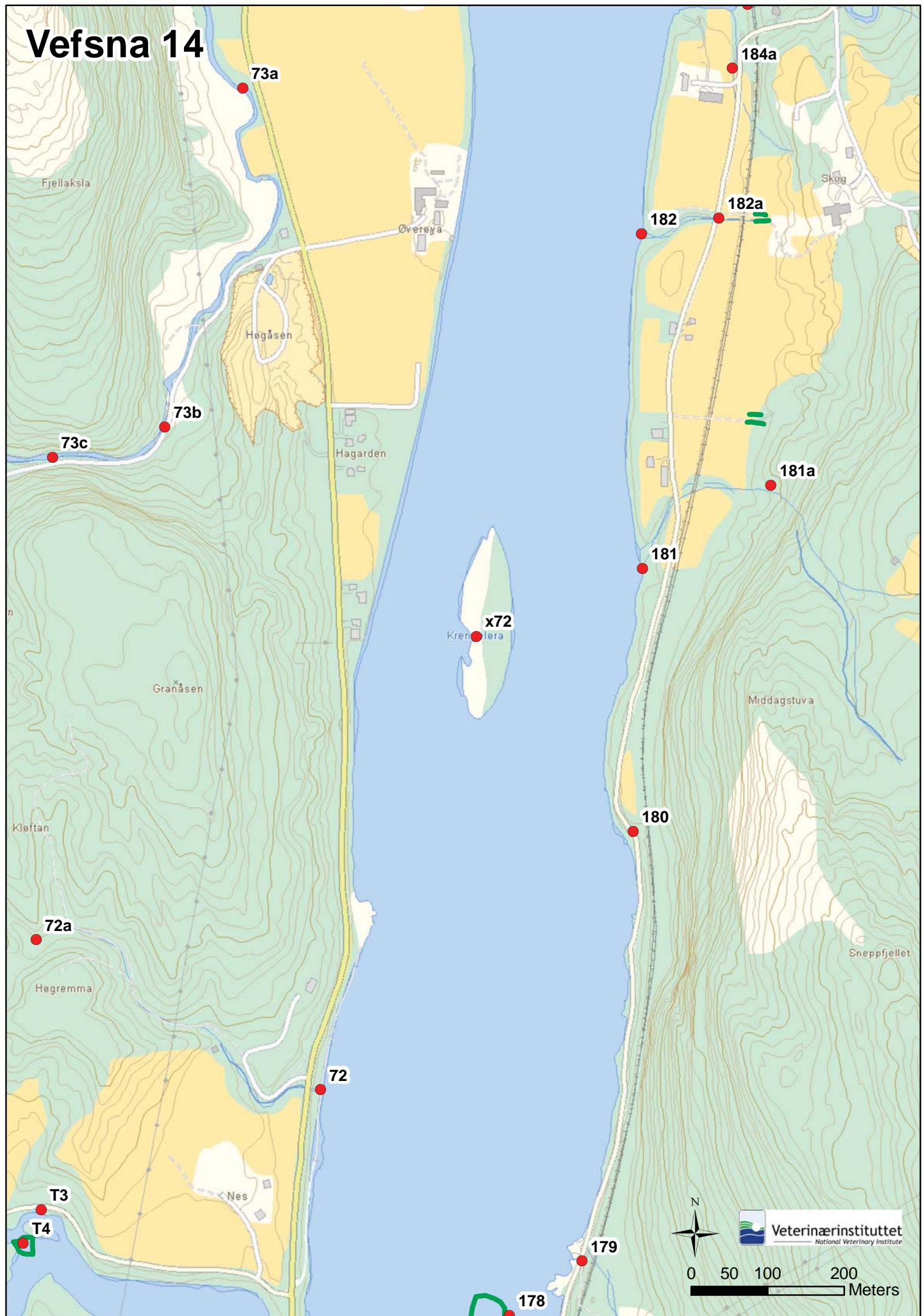
Tverråga

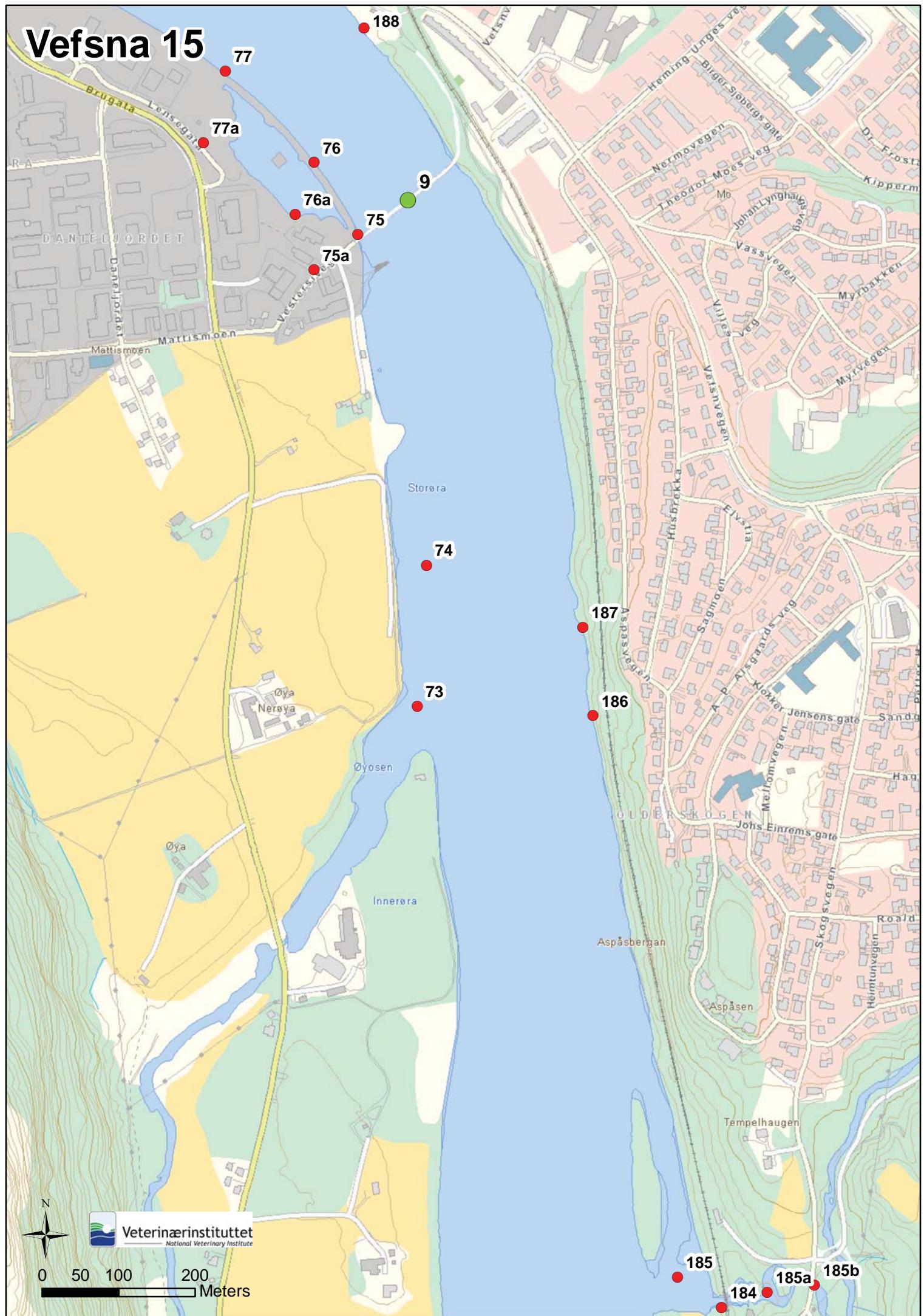
Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

0 50 100 200 Meters

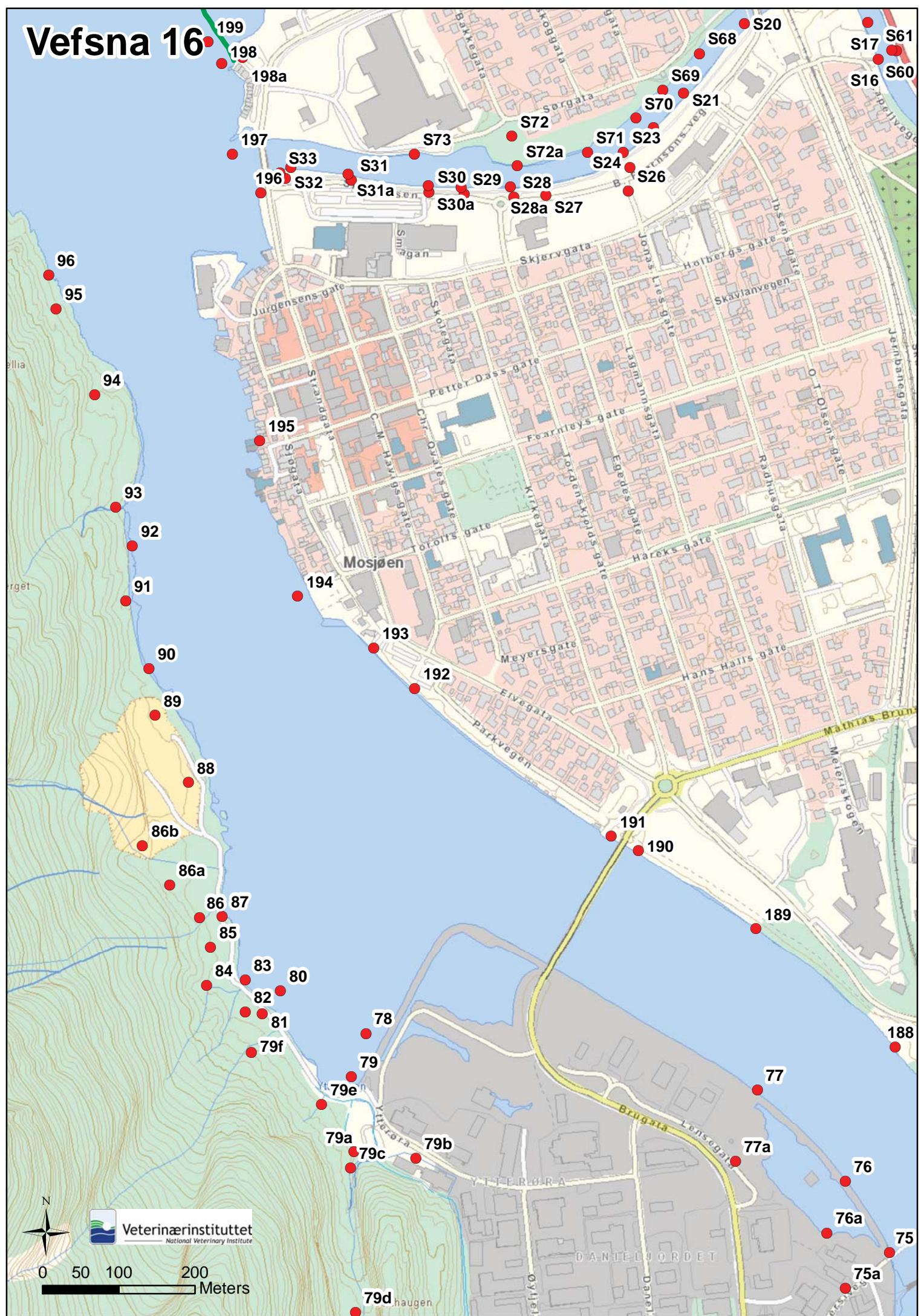
Vefsna 14

Vefsna 15

Vefsna 16

Vefsna 17

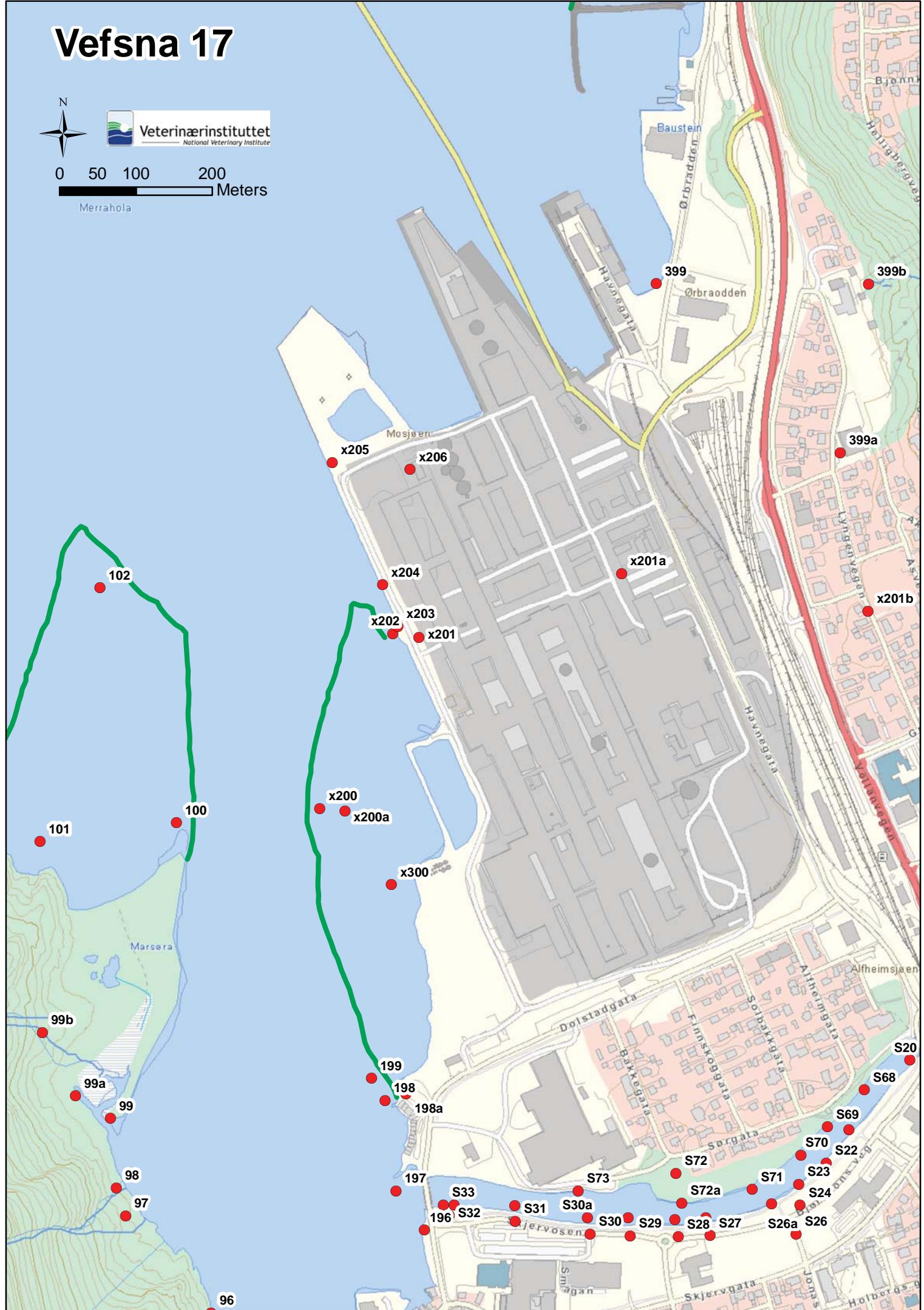
Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

0 50 100

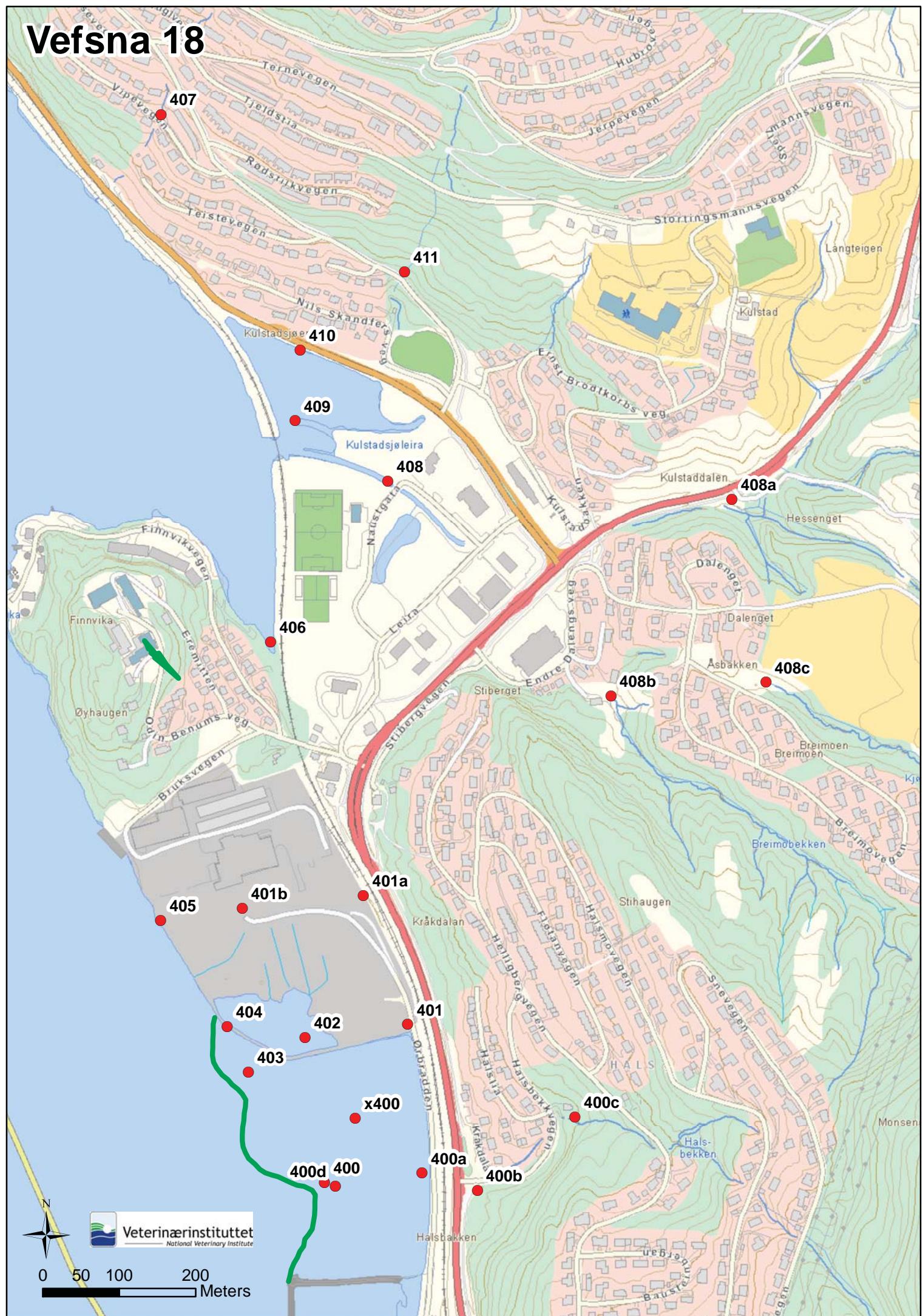
200

Meters

Merrahøla

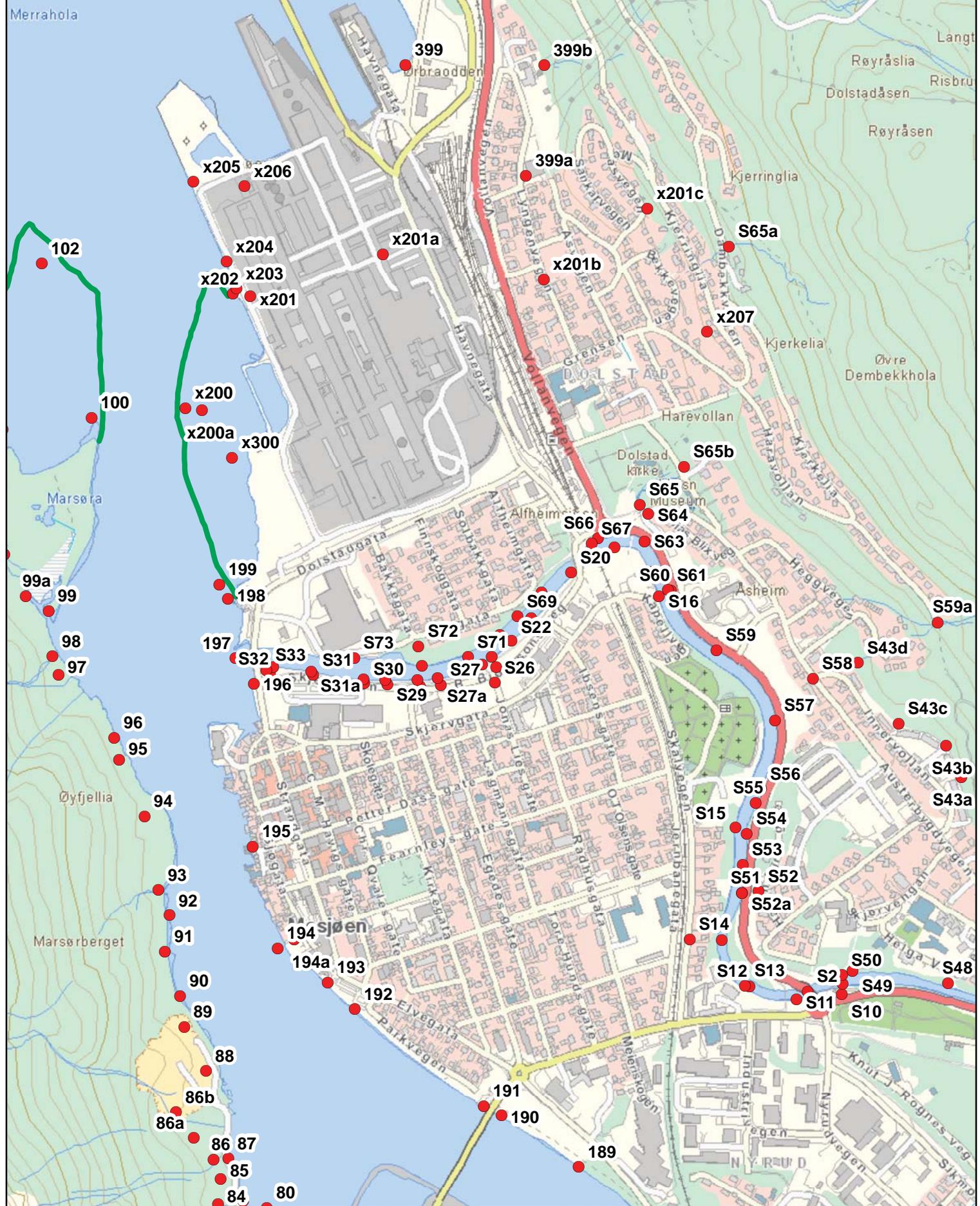
Vefsna 18

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

0 50 100 200 Meters

Mosjøen sentrum

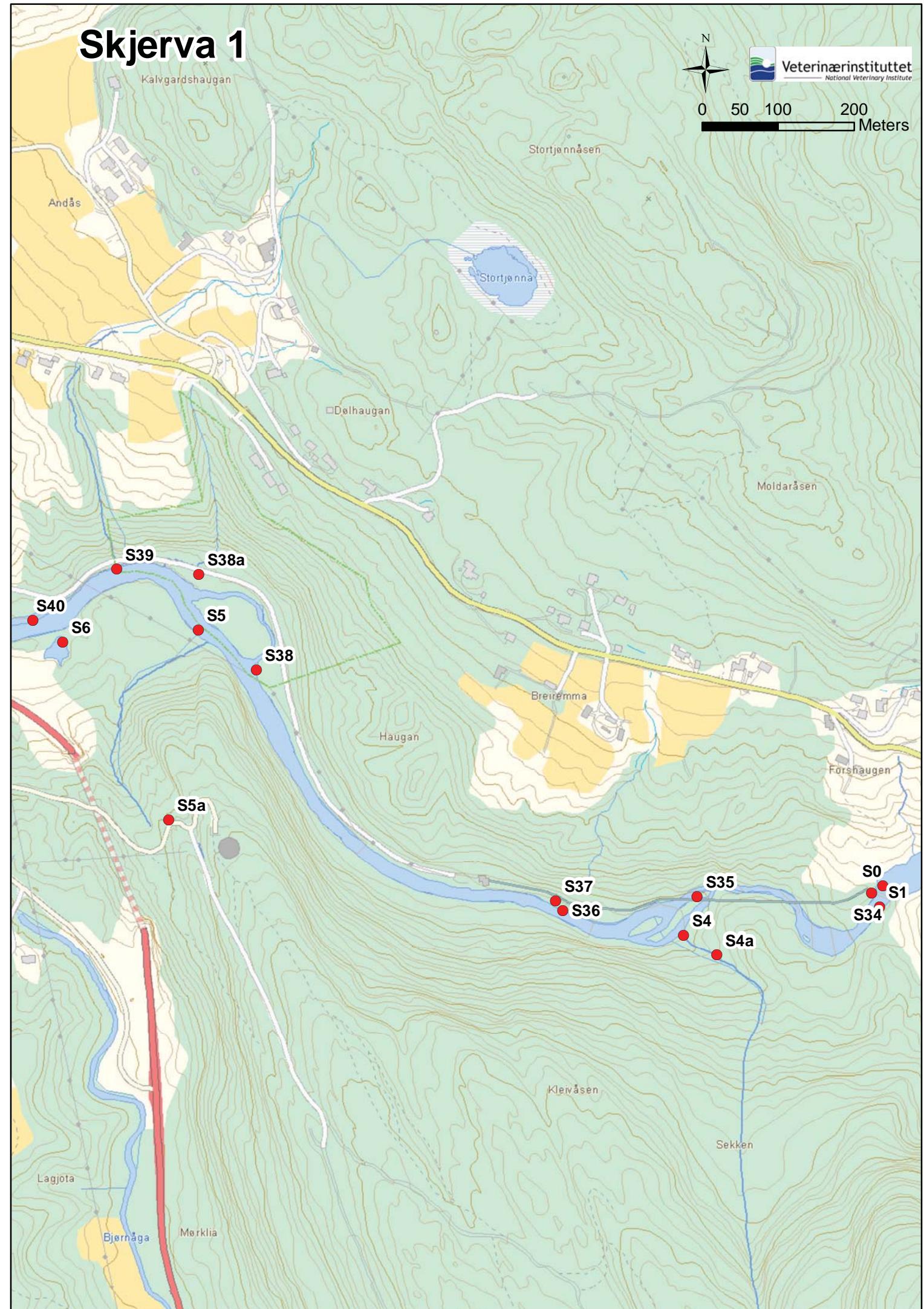

Skjerva 1

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

0 50 100 200 Meters

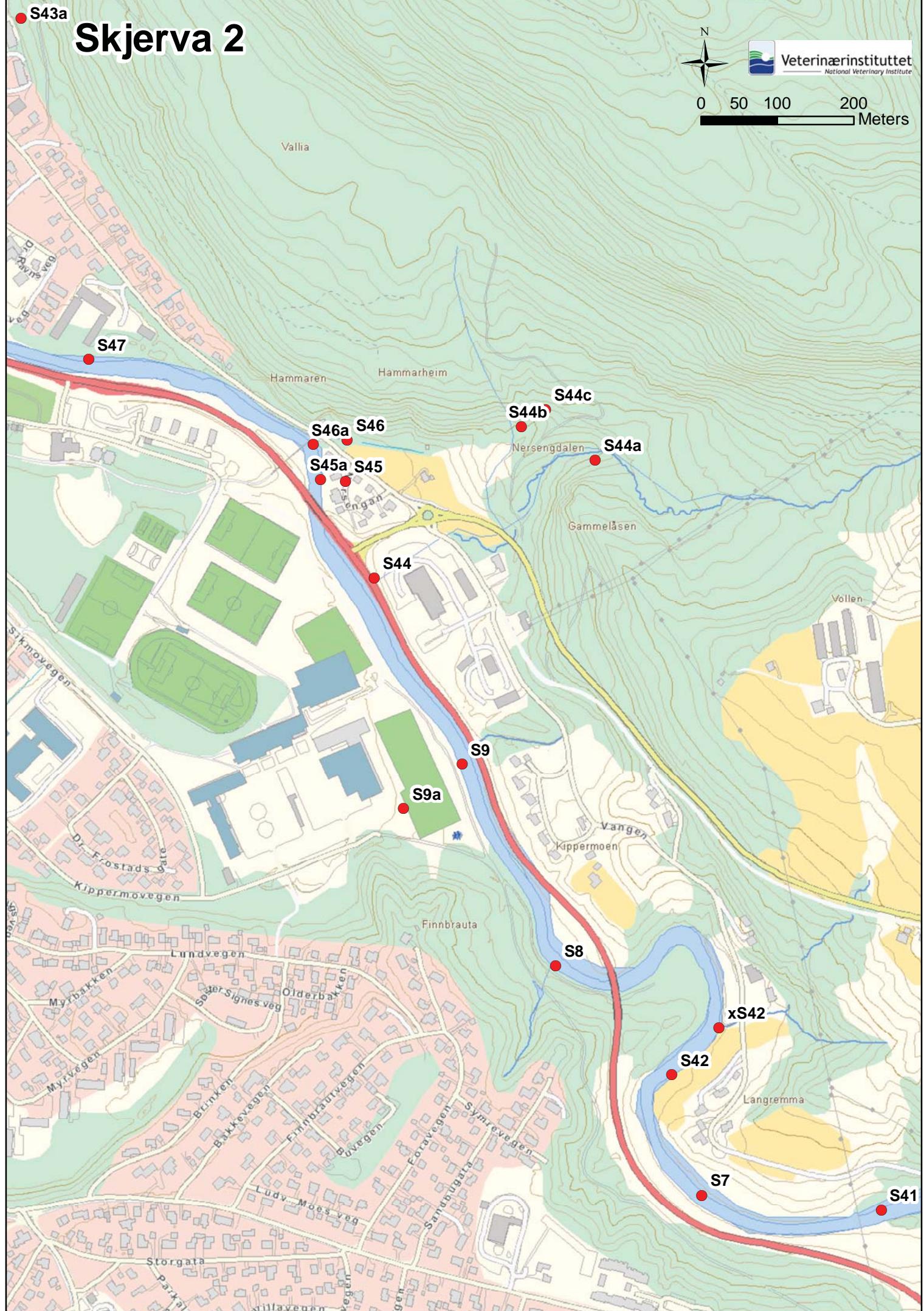
S43a

Skjerva 2

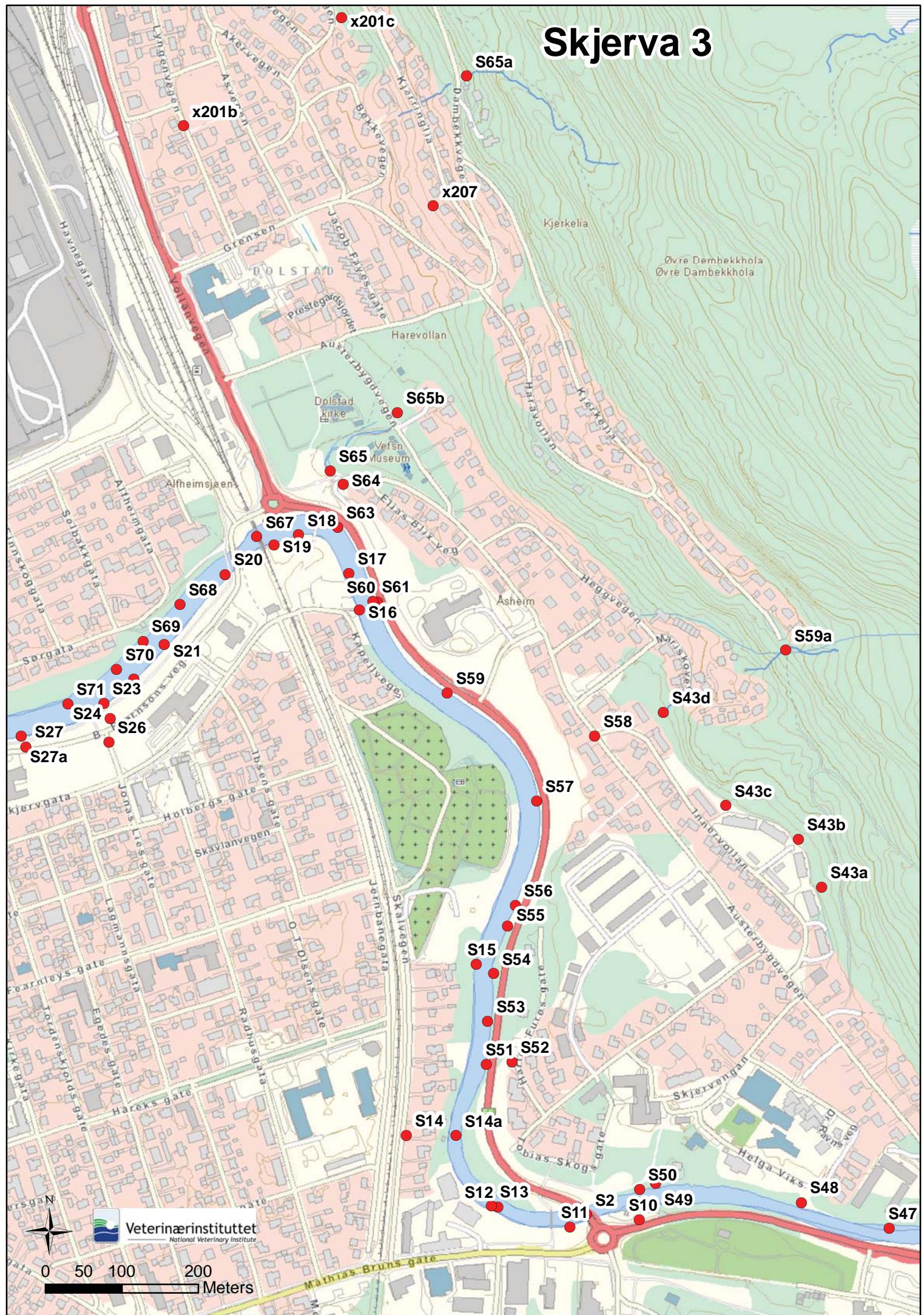

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

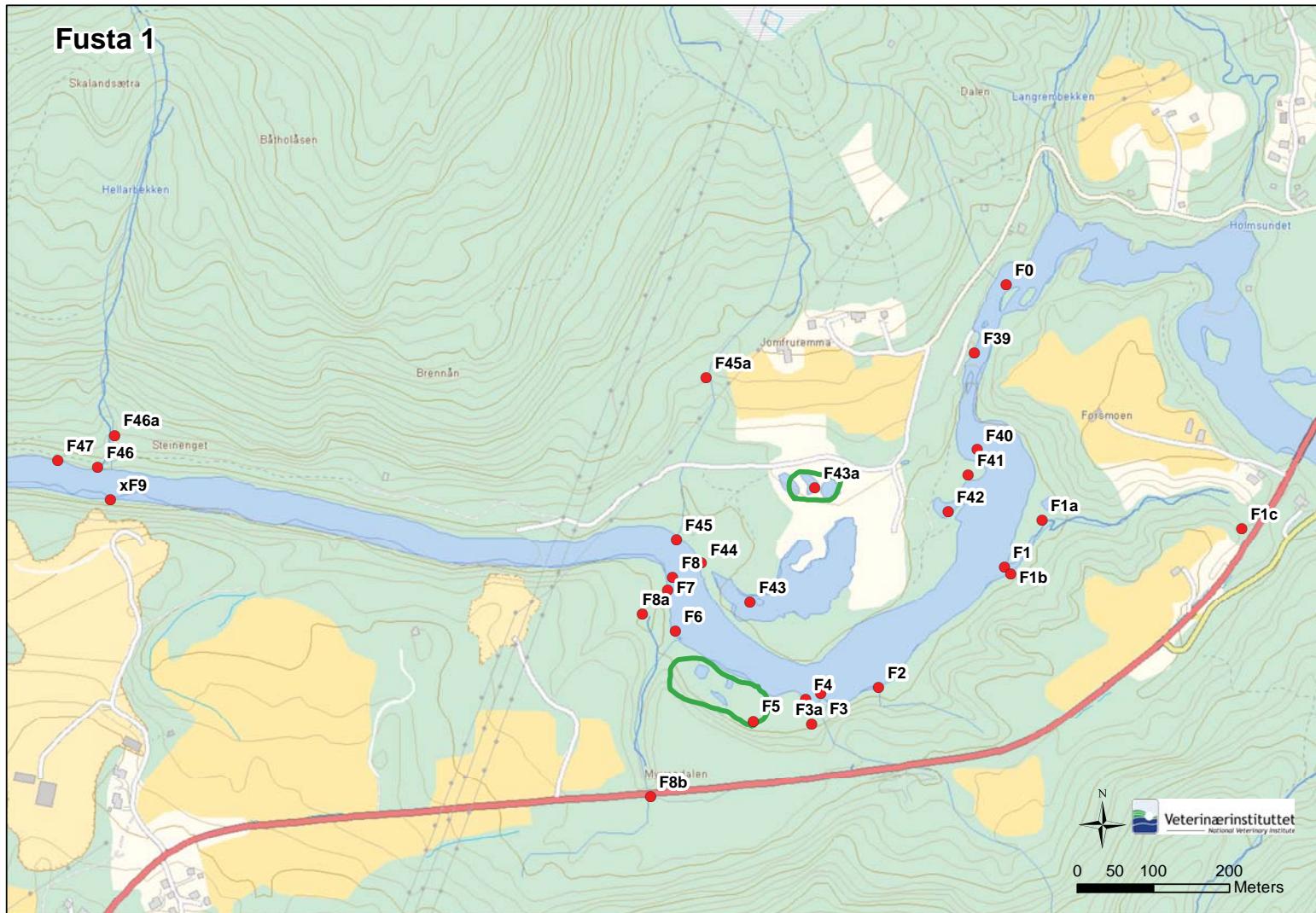
0 50 100 200 Meters

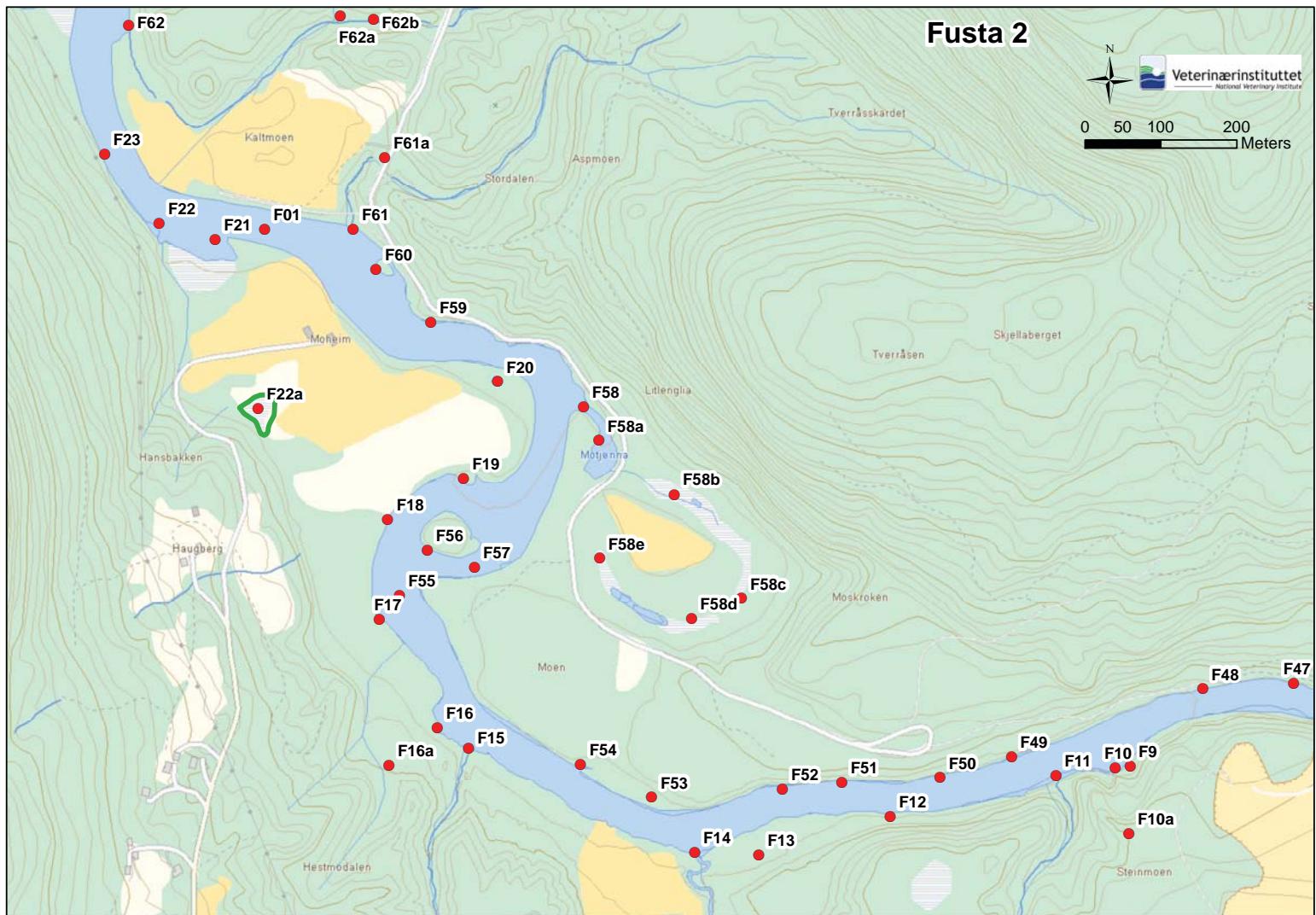

Skjerva 3

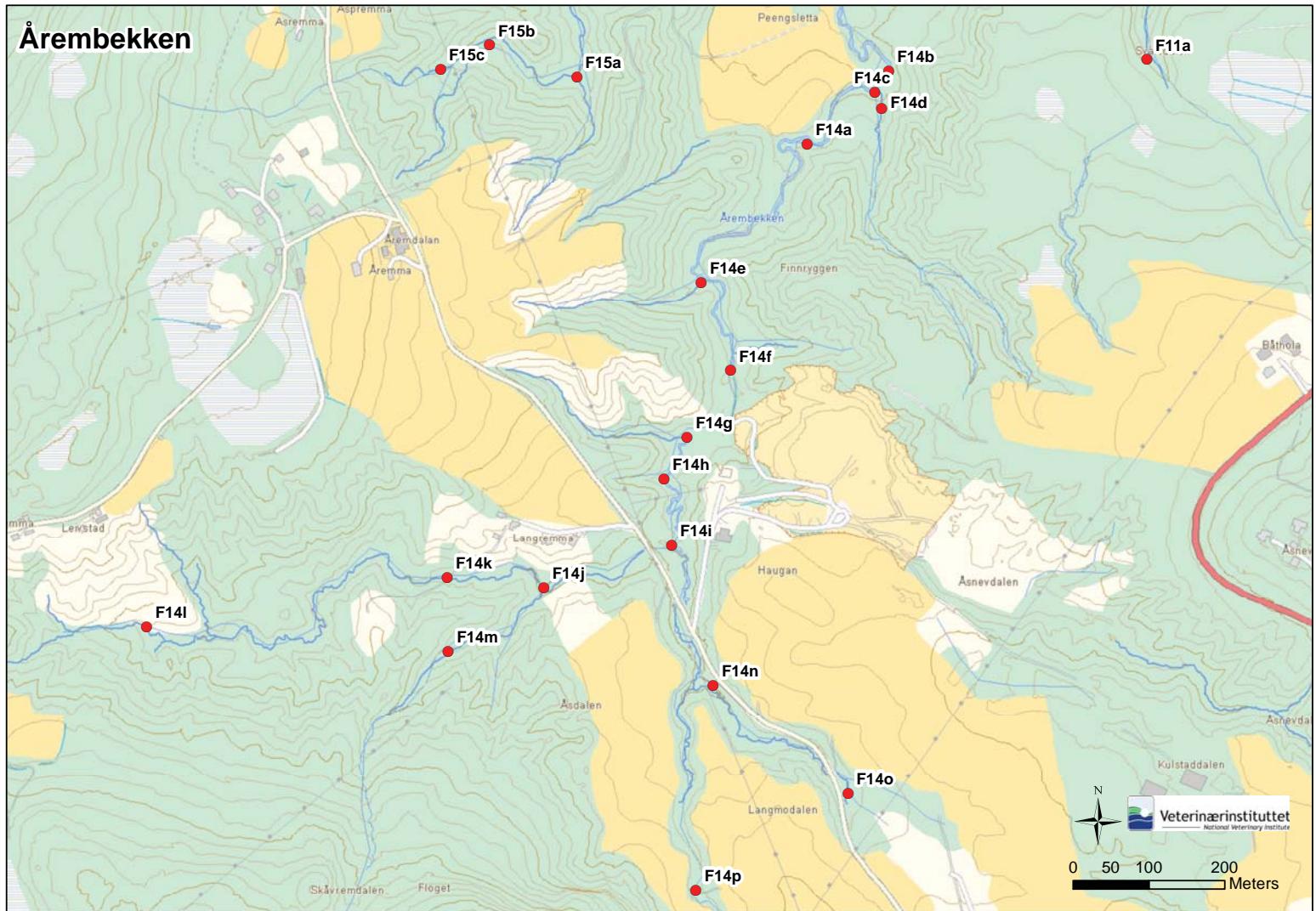

Fusta 1

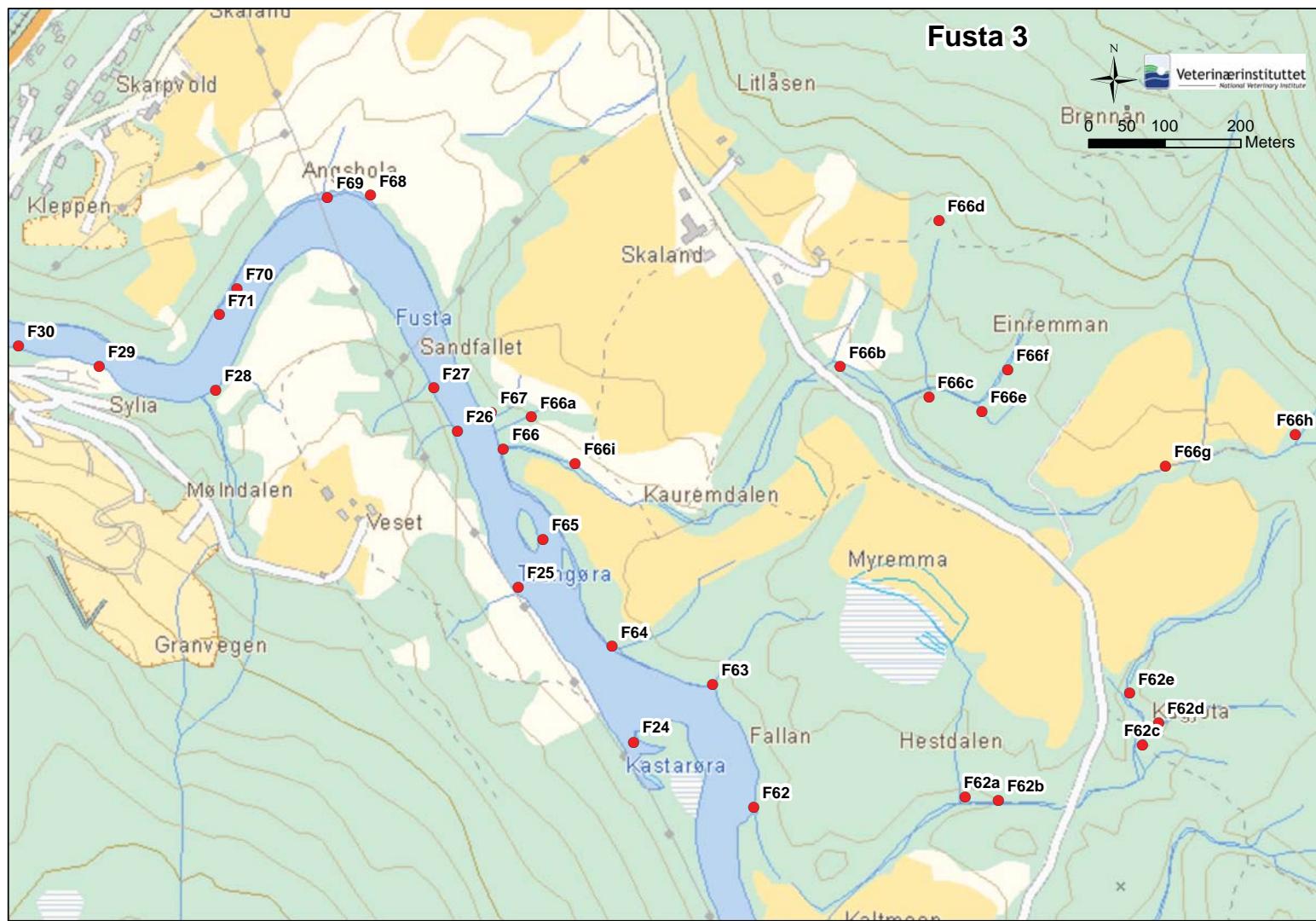

Årembekken

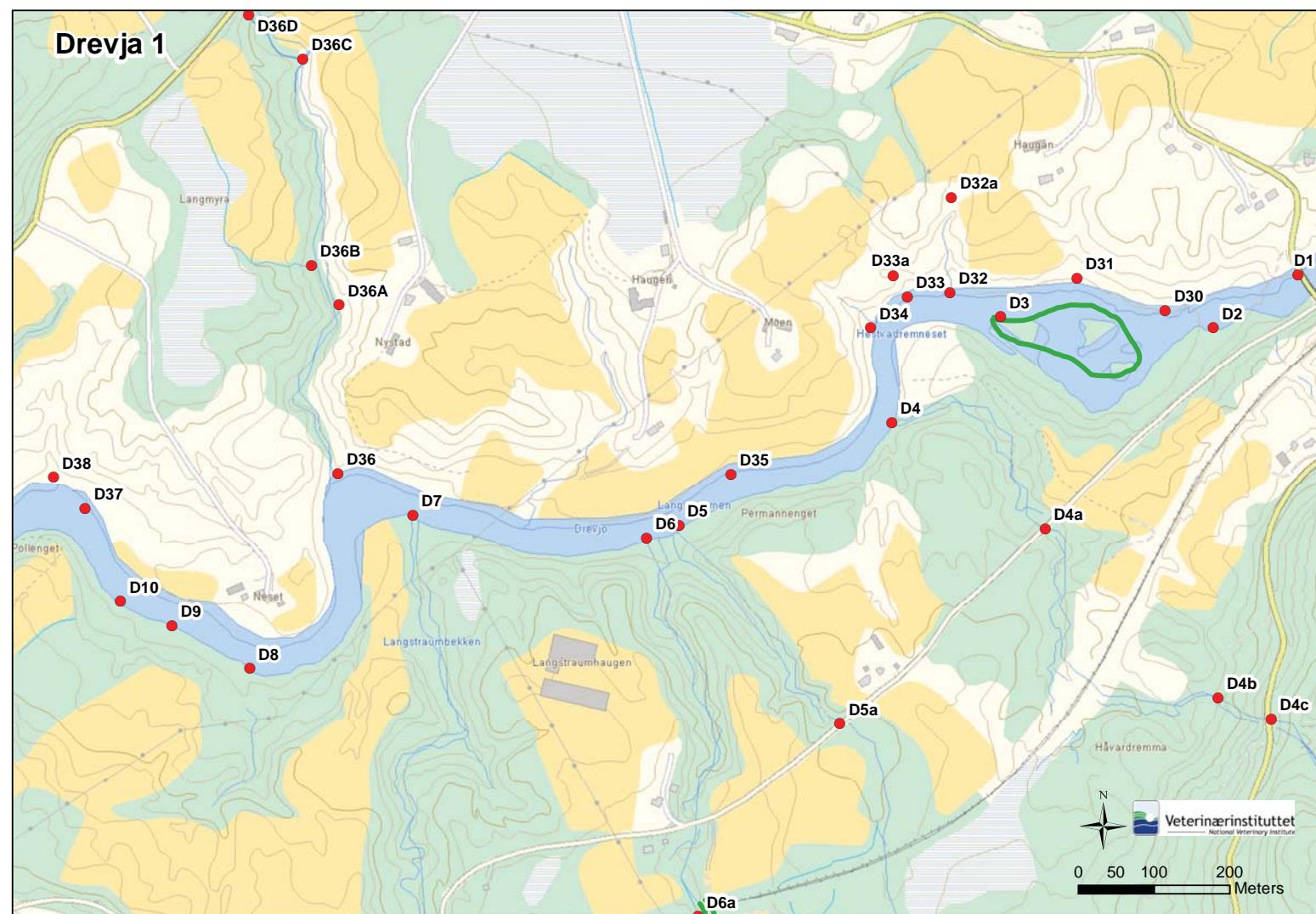
Fusta 3

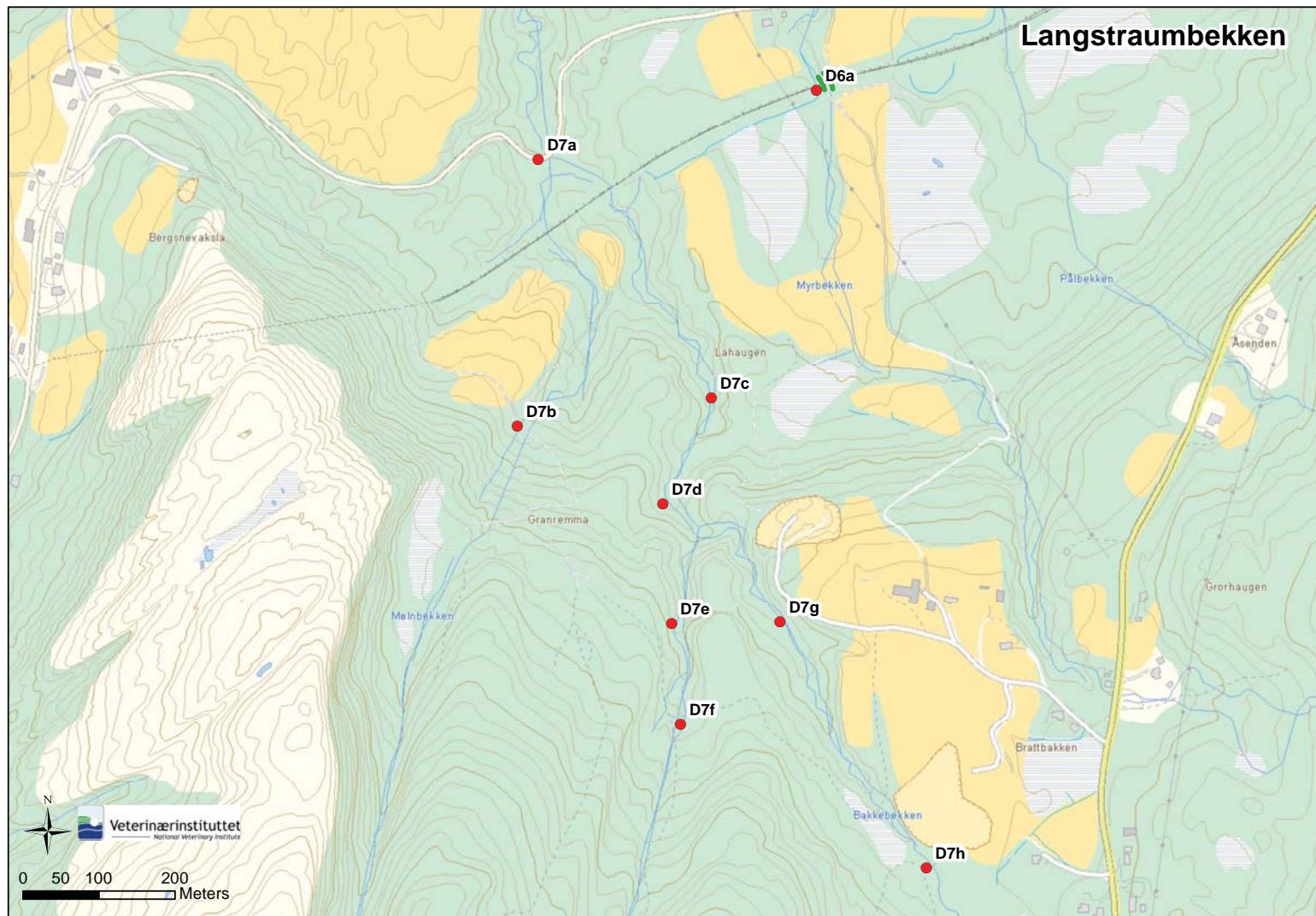

Fusta 4

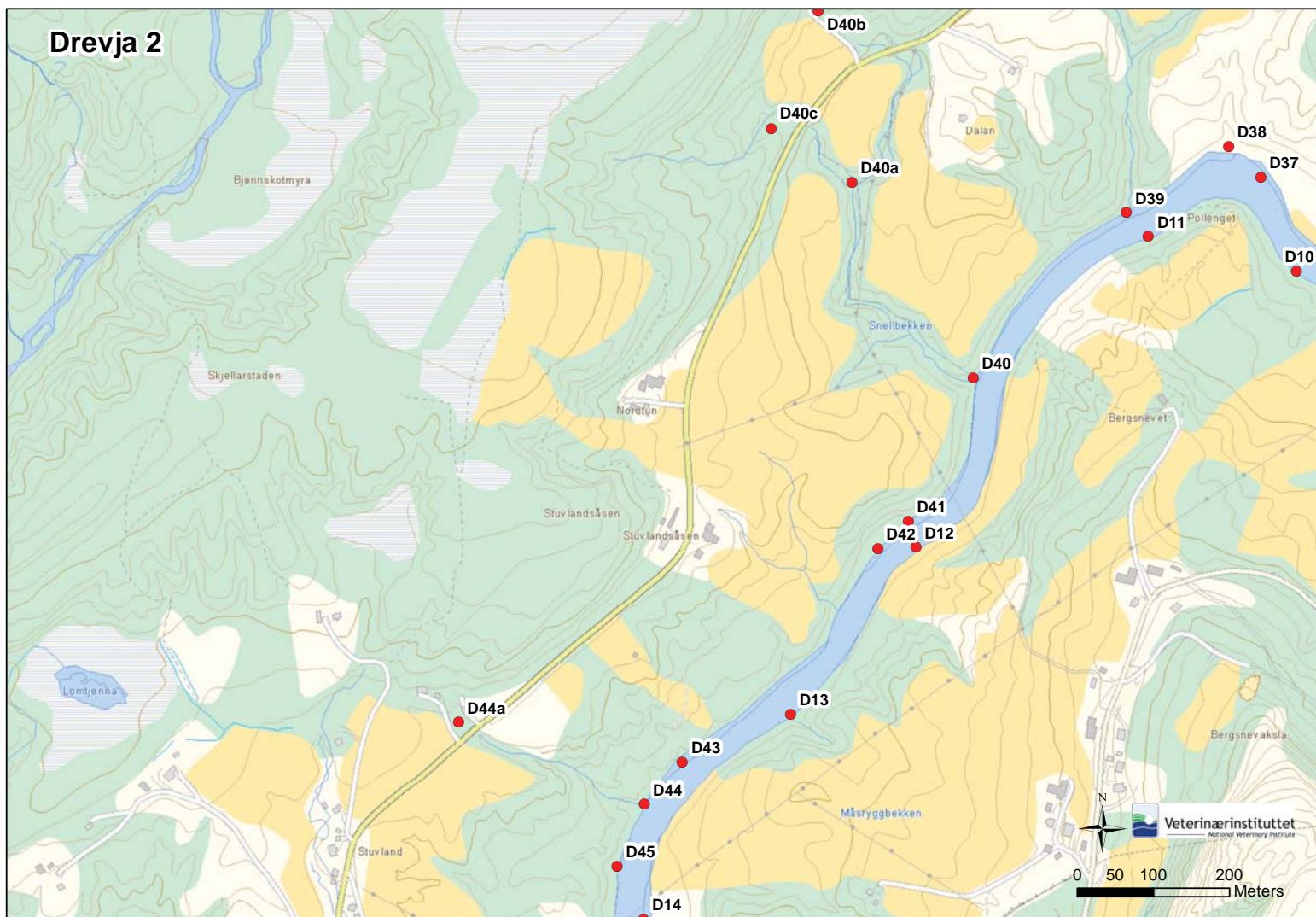

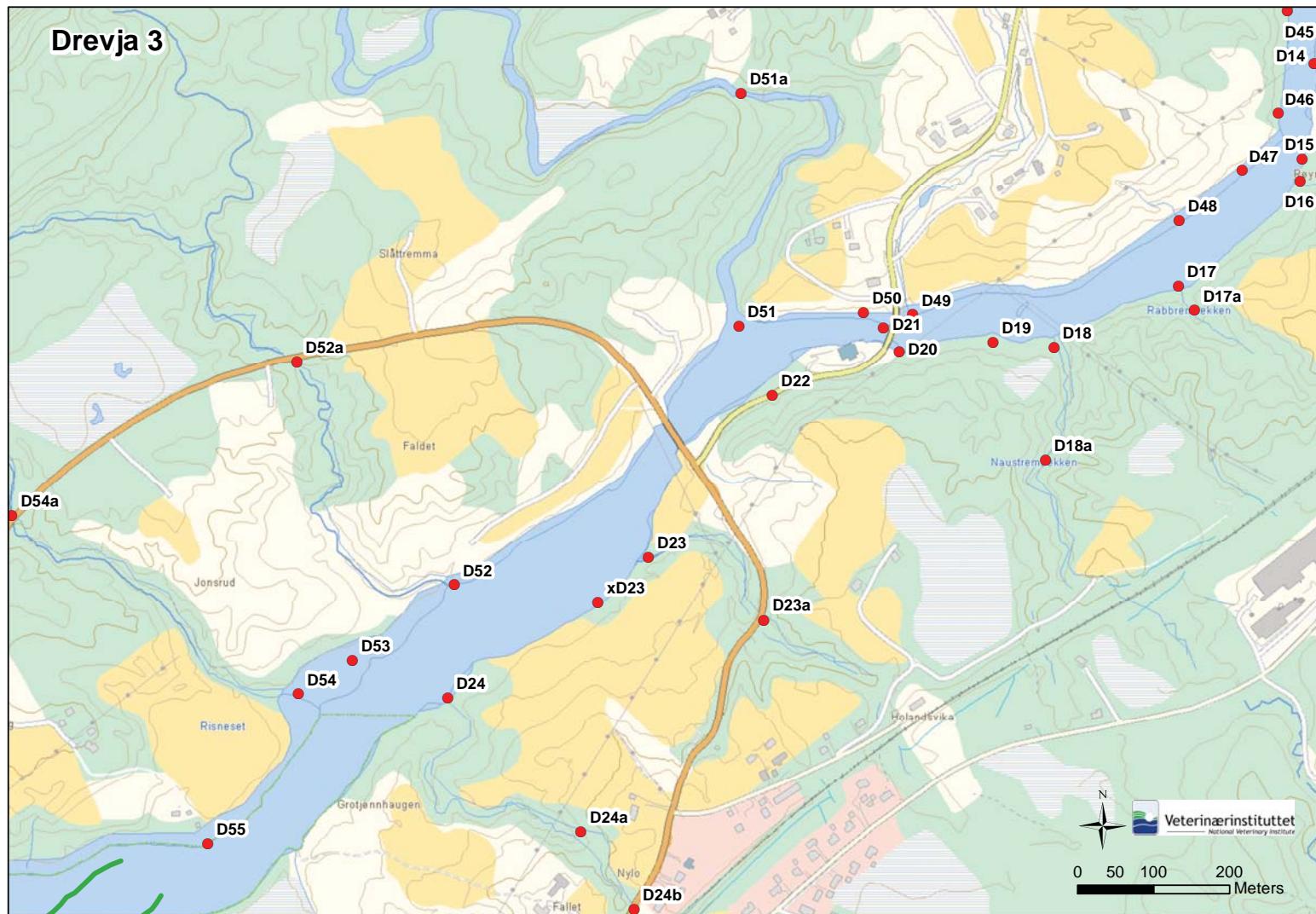
Langstraumbekken

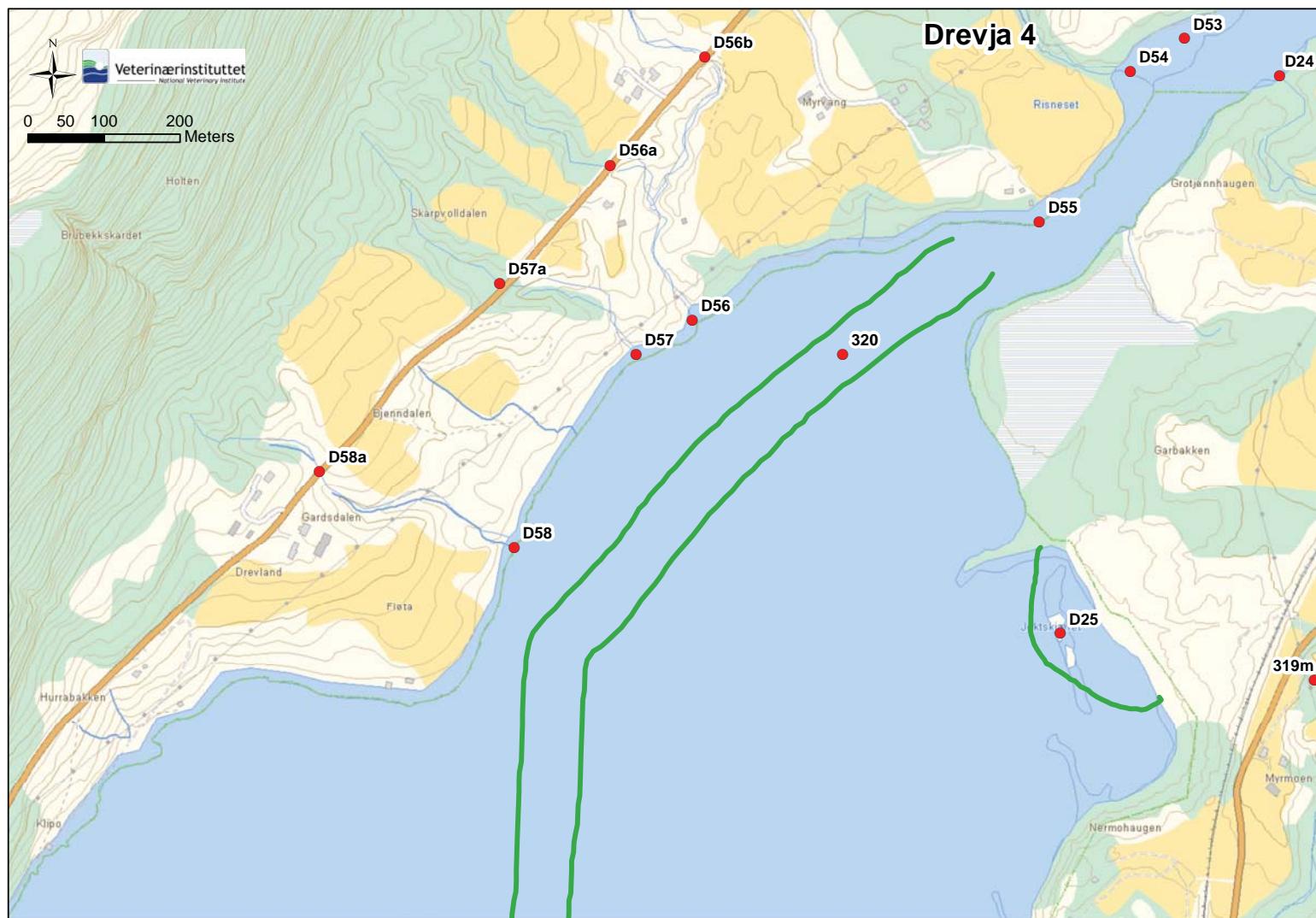

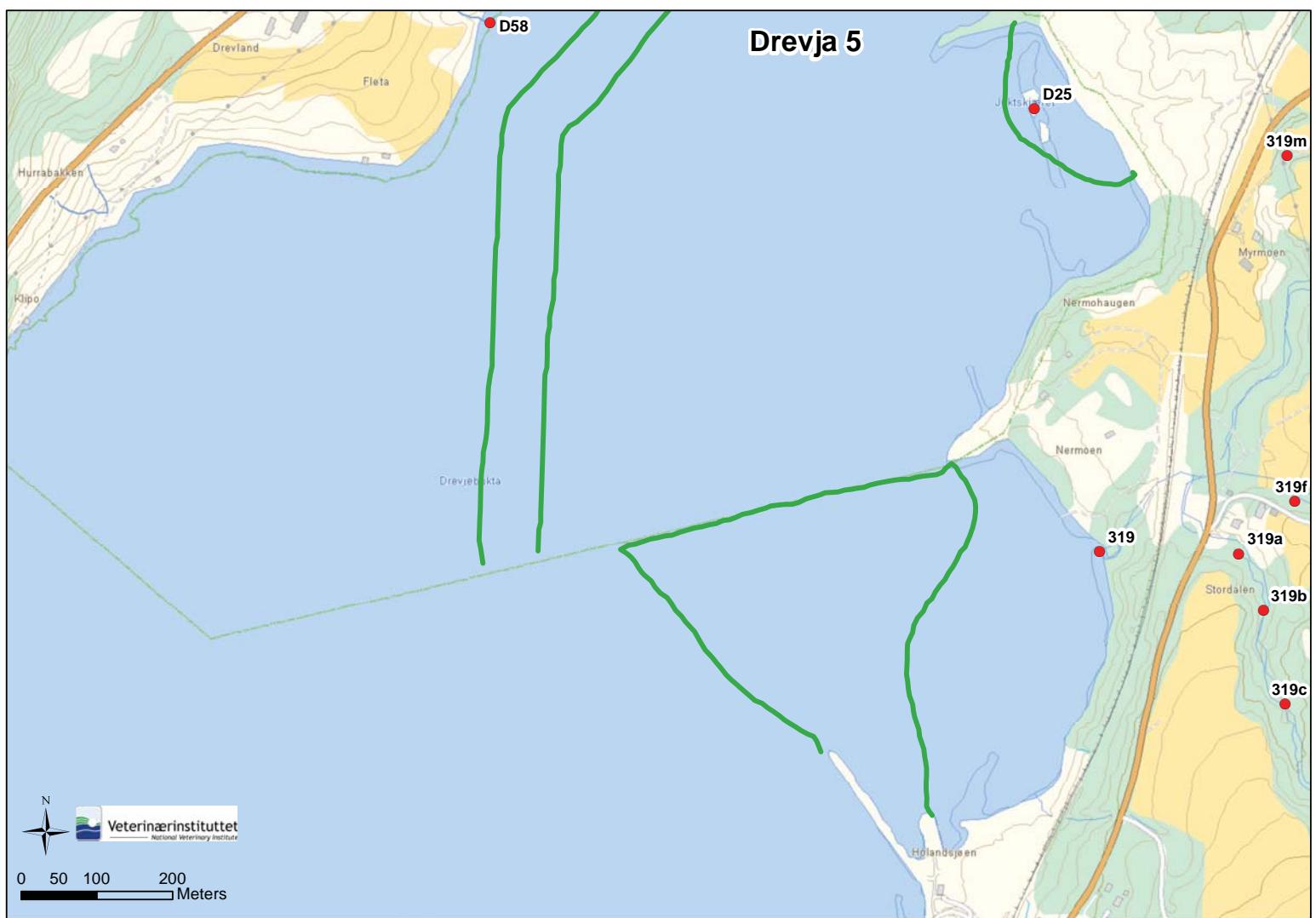
Drevja 2

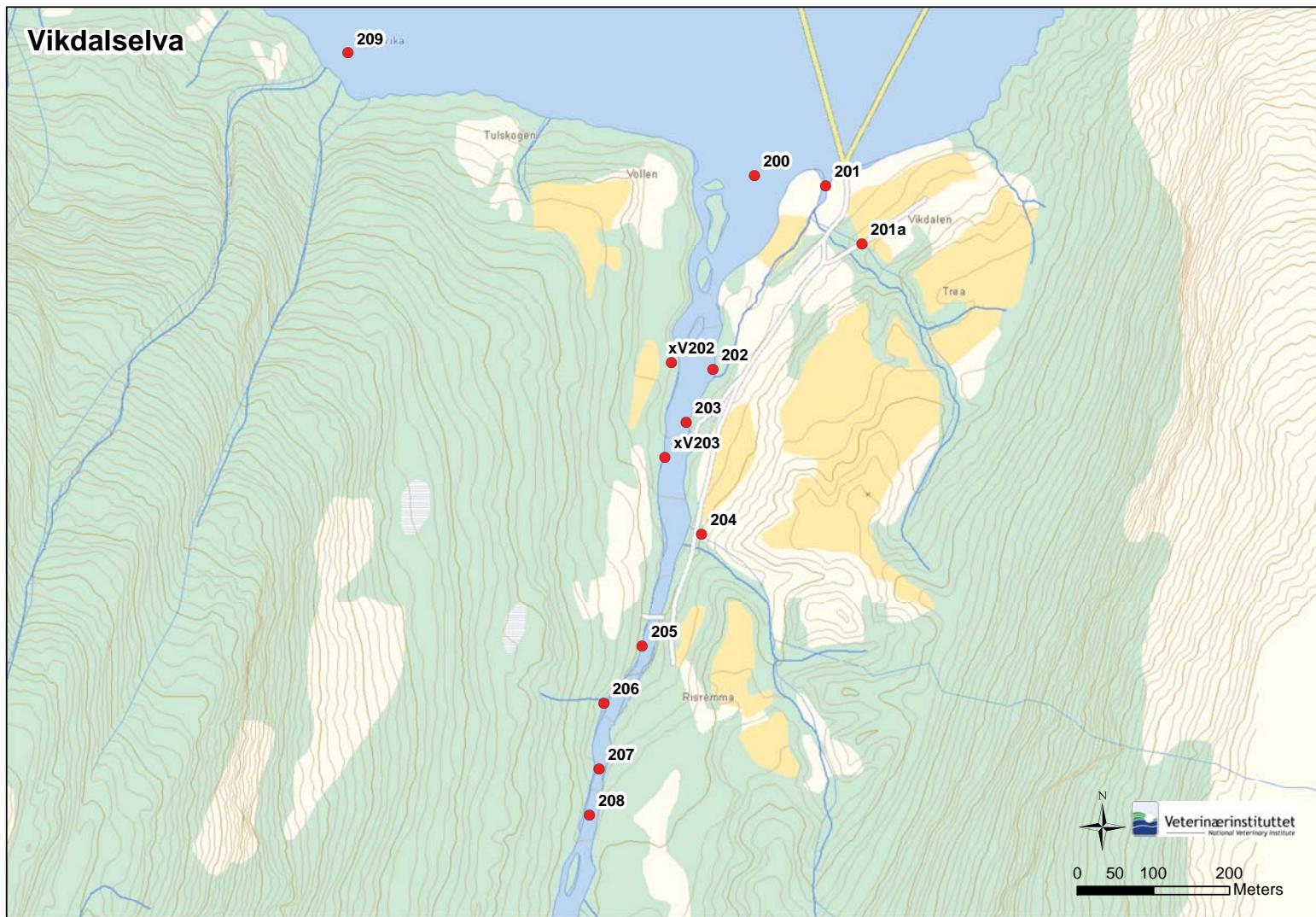
Drevja 3

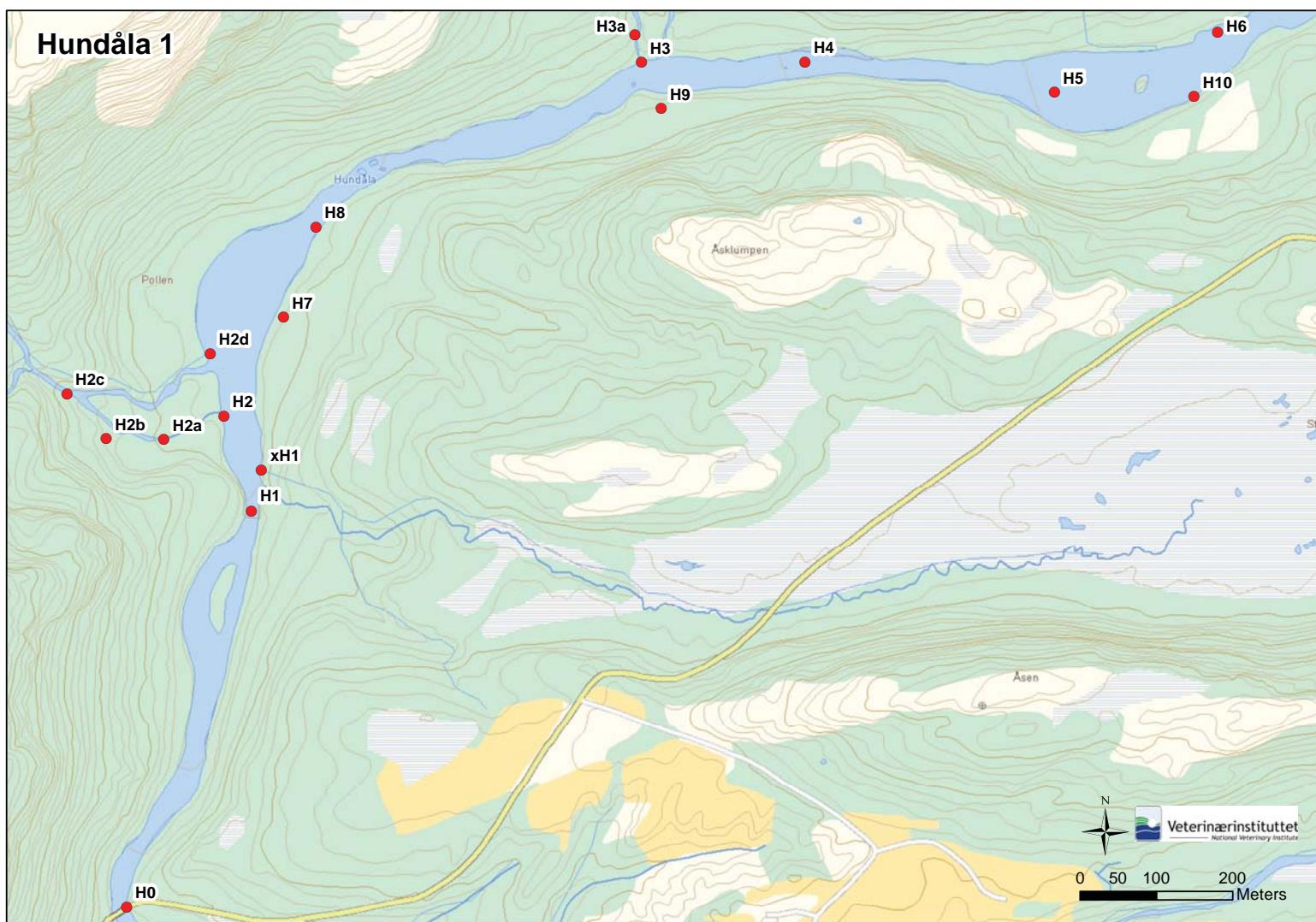

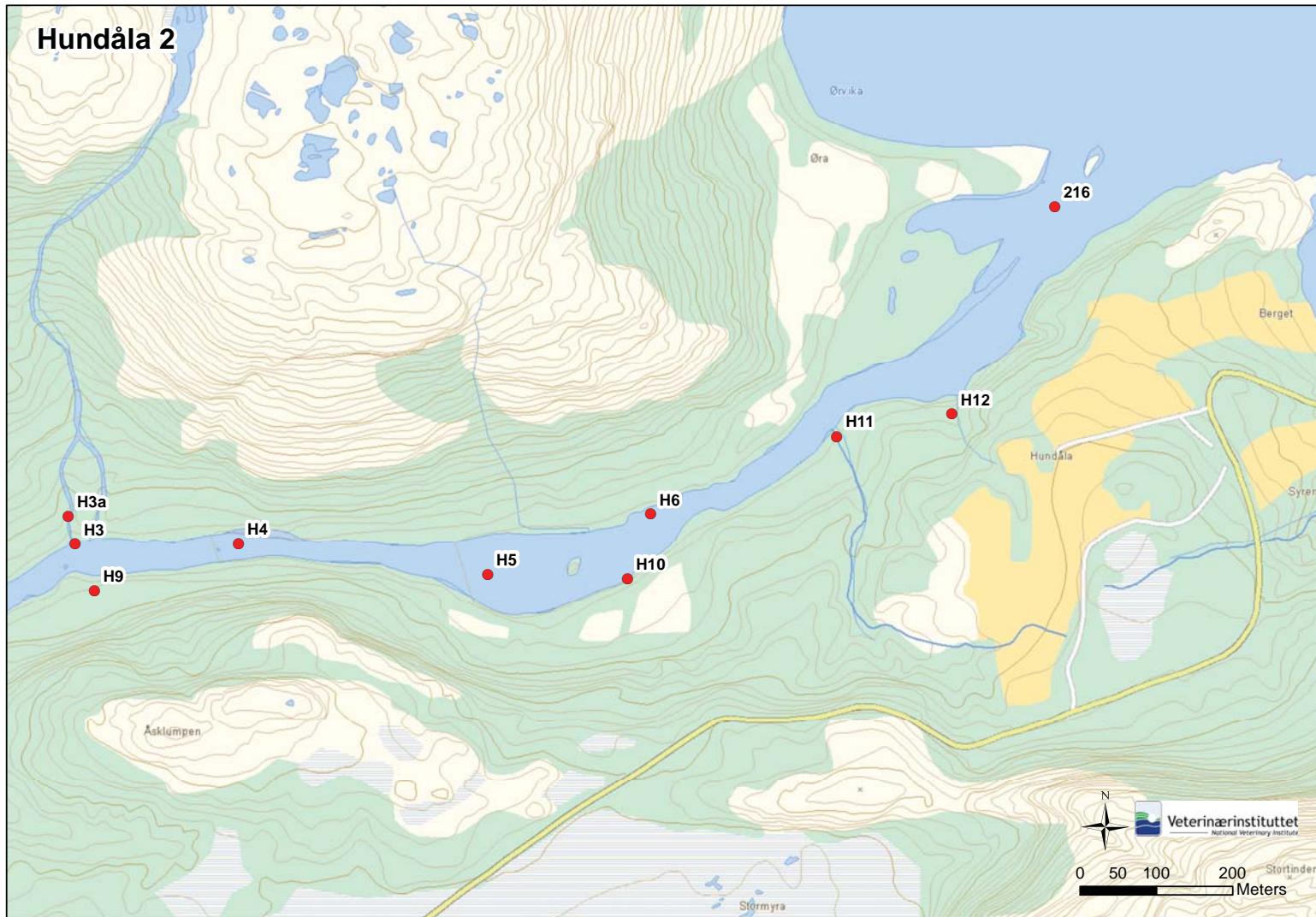
Vikdalselva

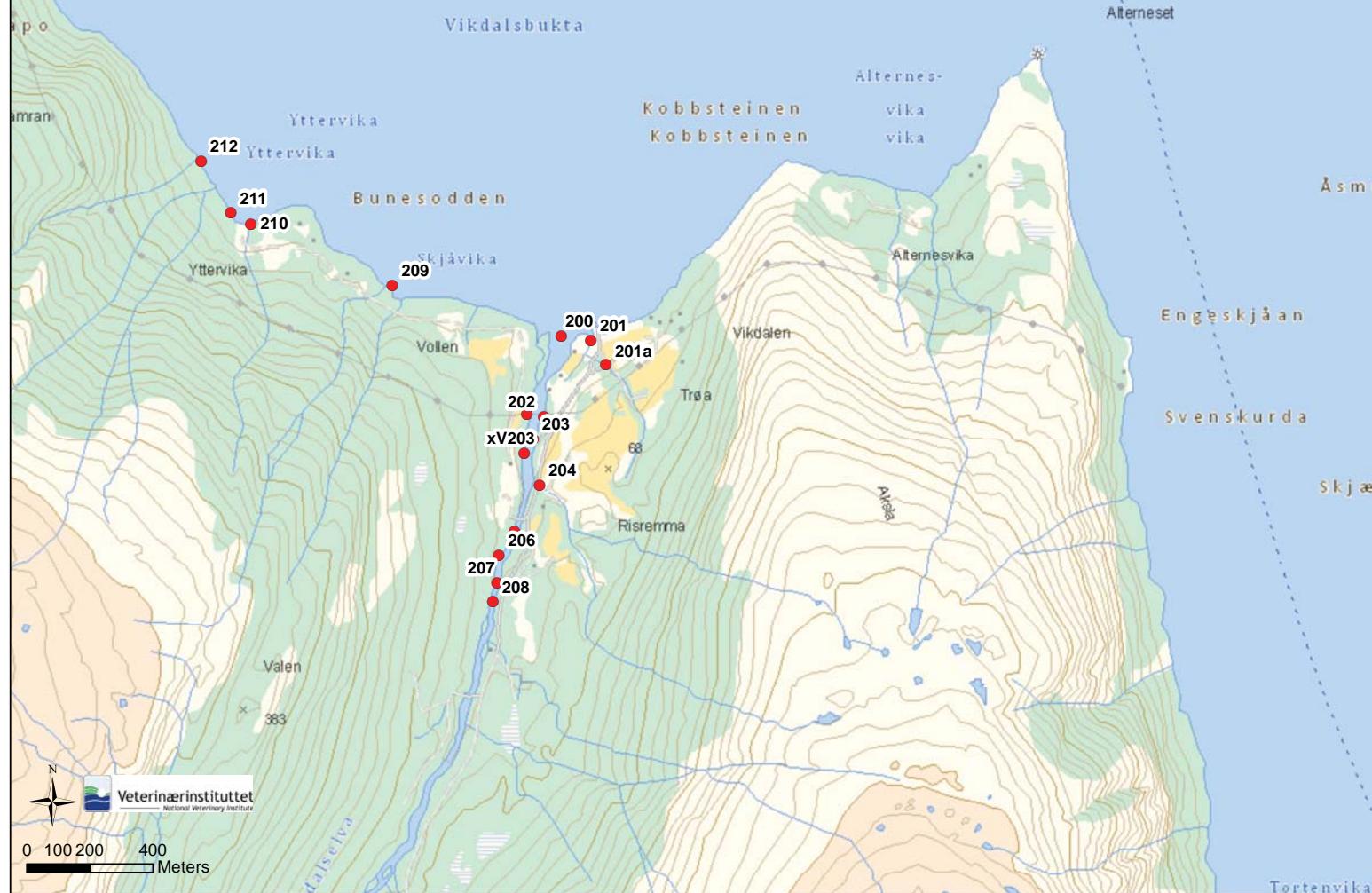
Hundåla 1

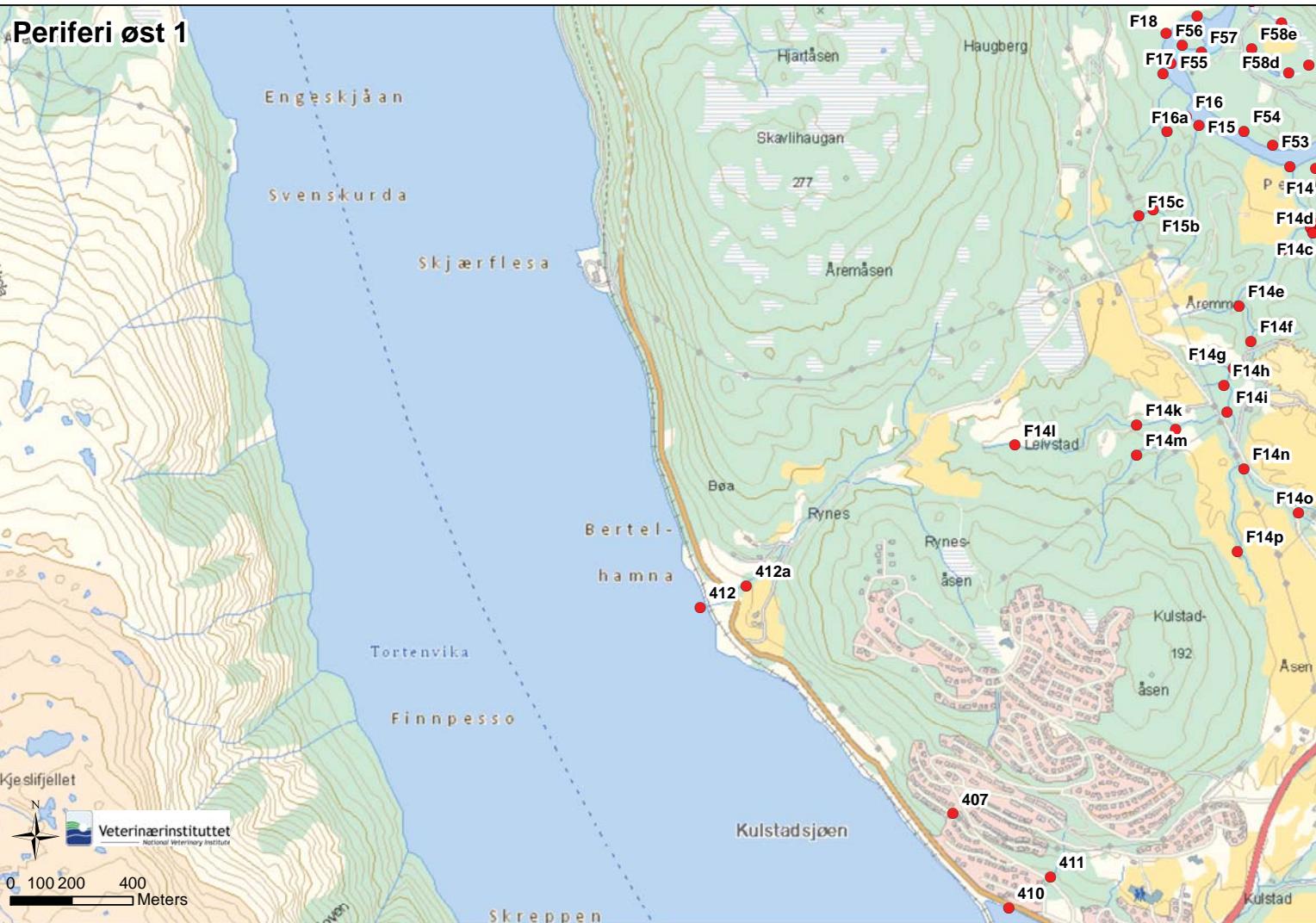

Hundåla 2

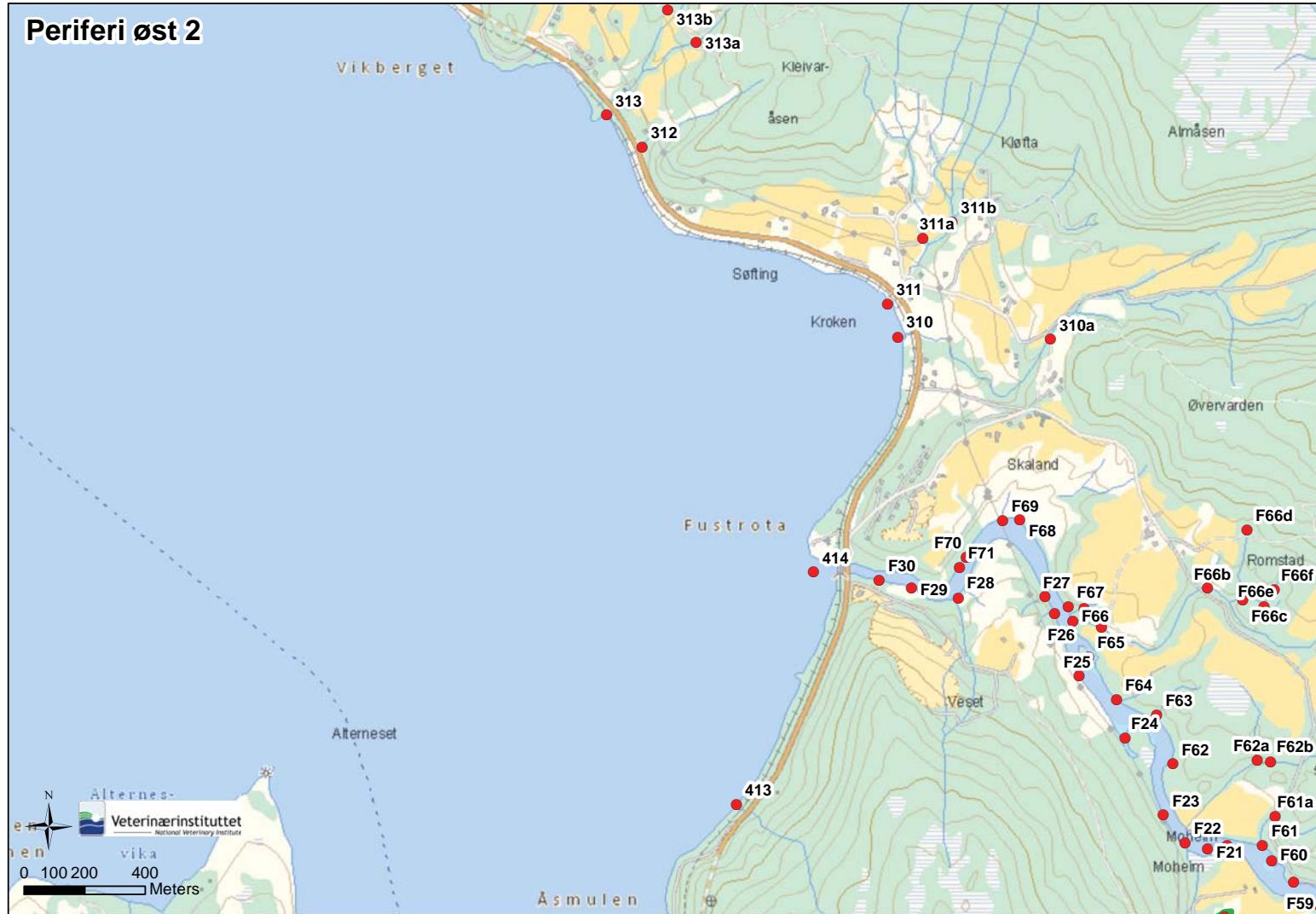

Periferi vest 1

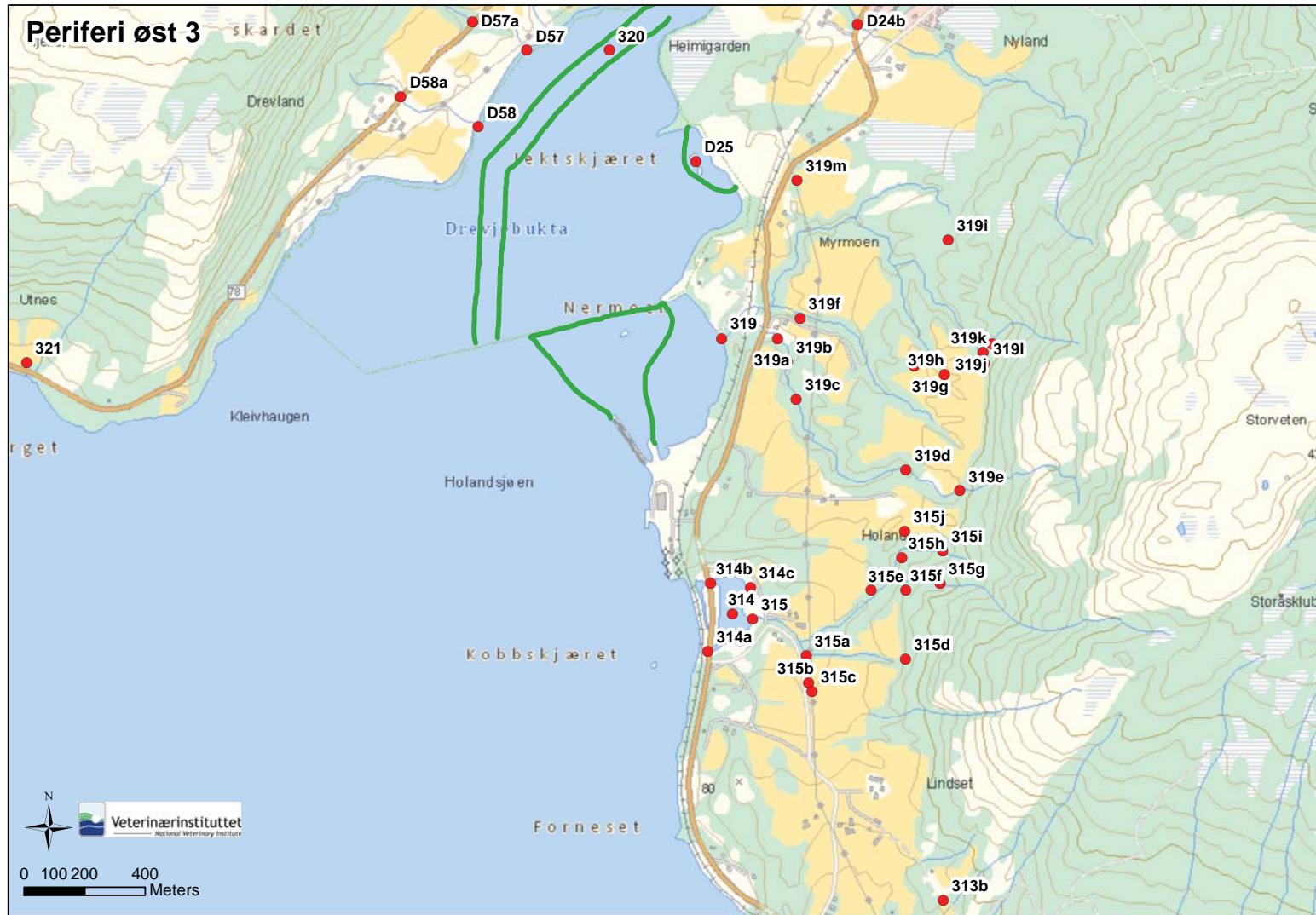

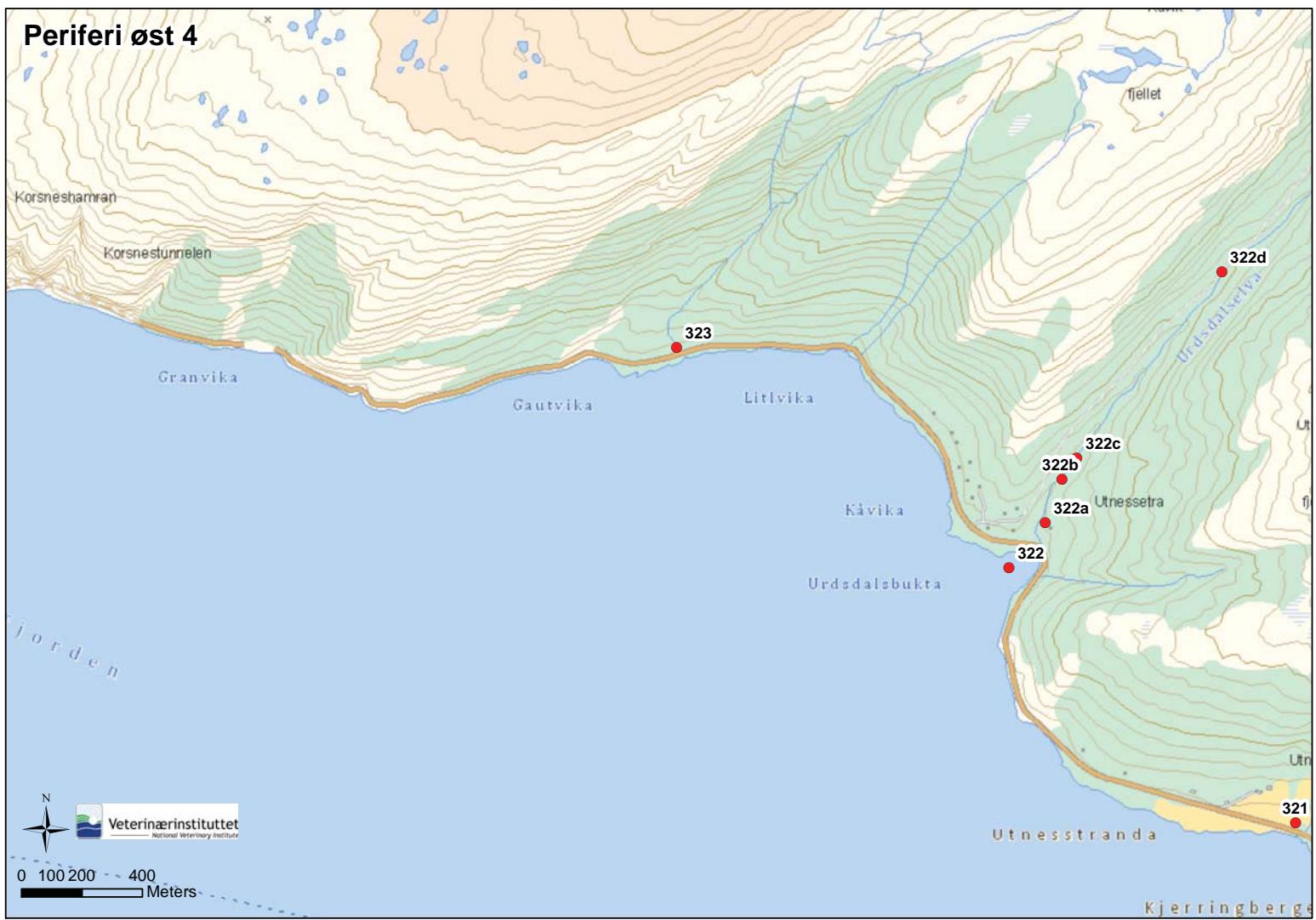
Periferi øst 2

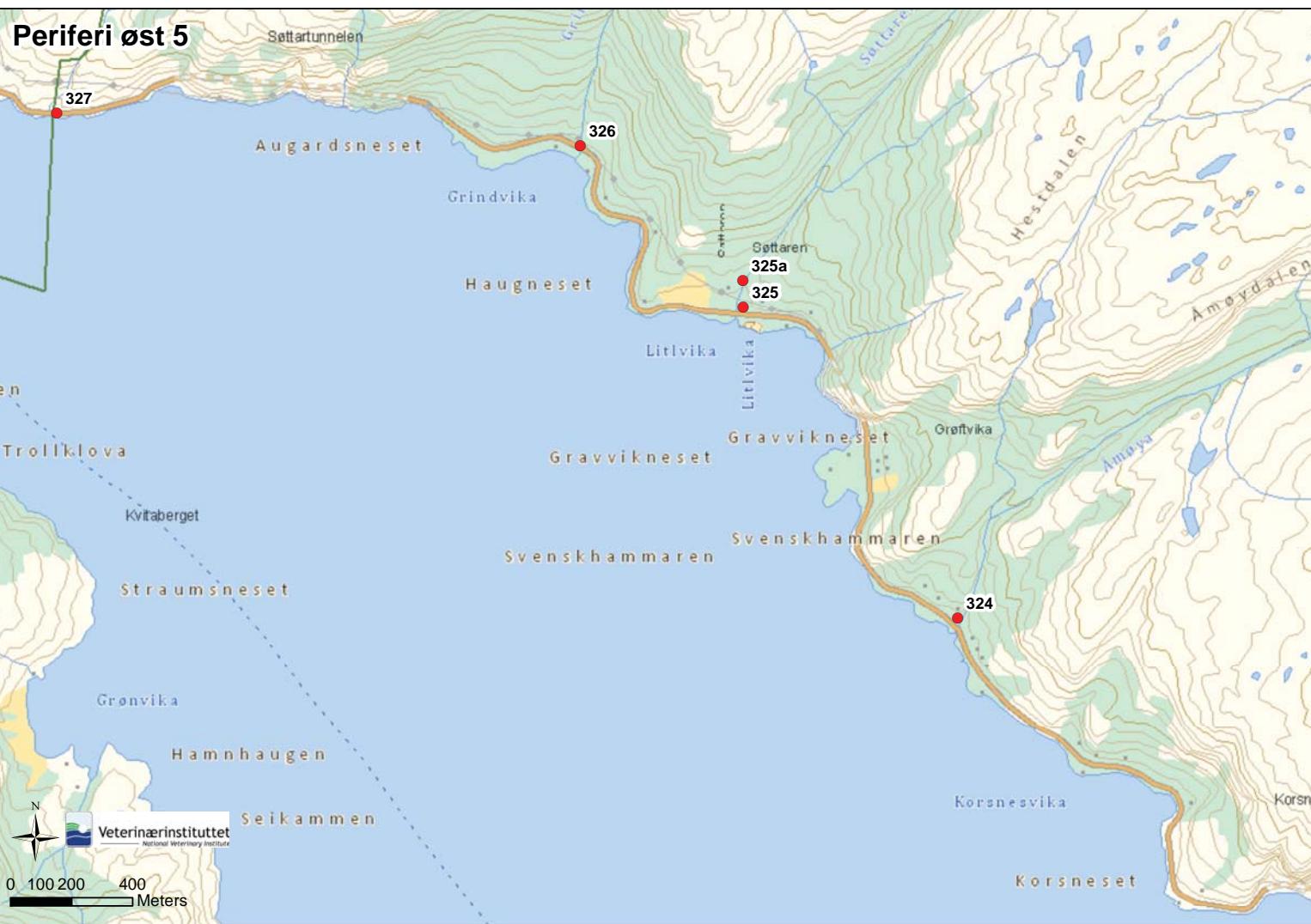

Periferi øst 3

Periferi øst 4

Fustavassdraget

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute
Landbrukskole

Meters

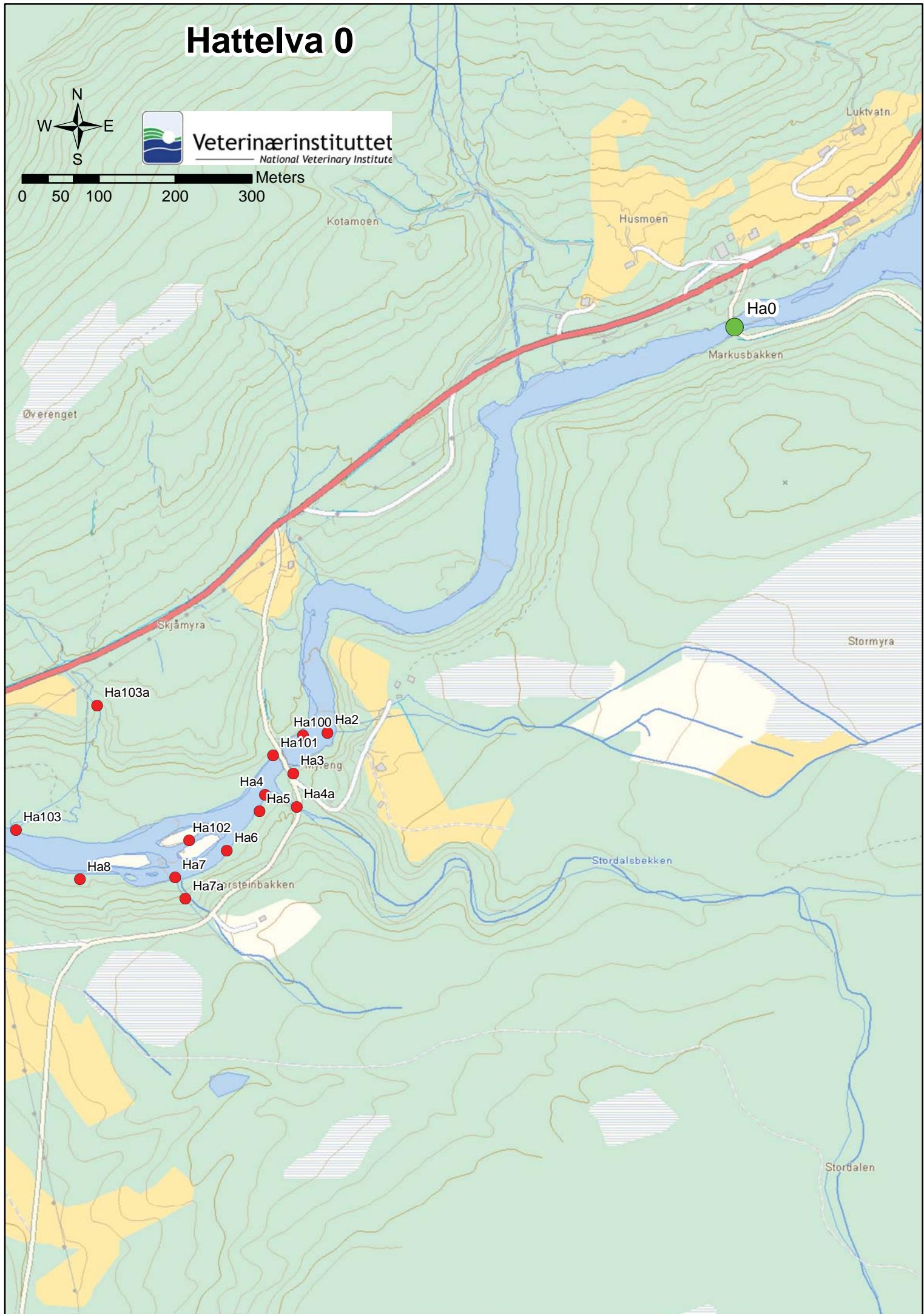
0 500 000 2 000 3 000

Hattelva 0

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

0 50 100 200 300 Meters

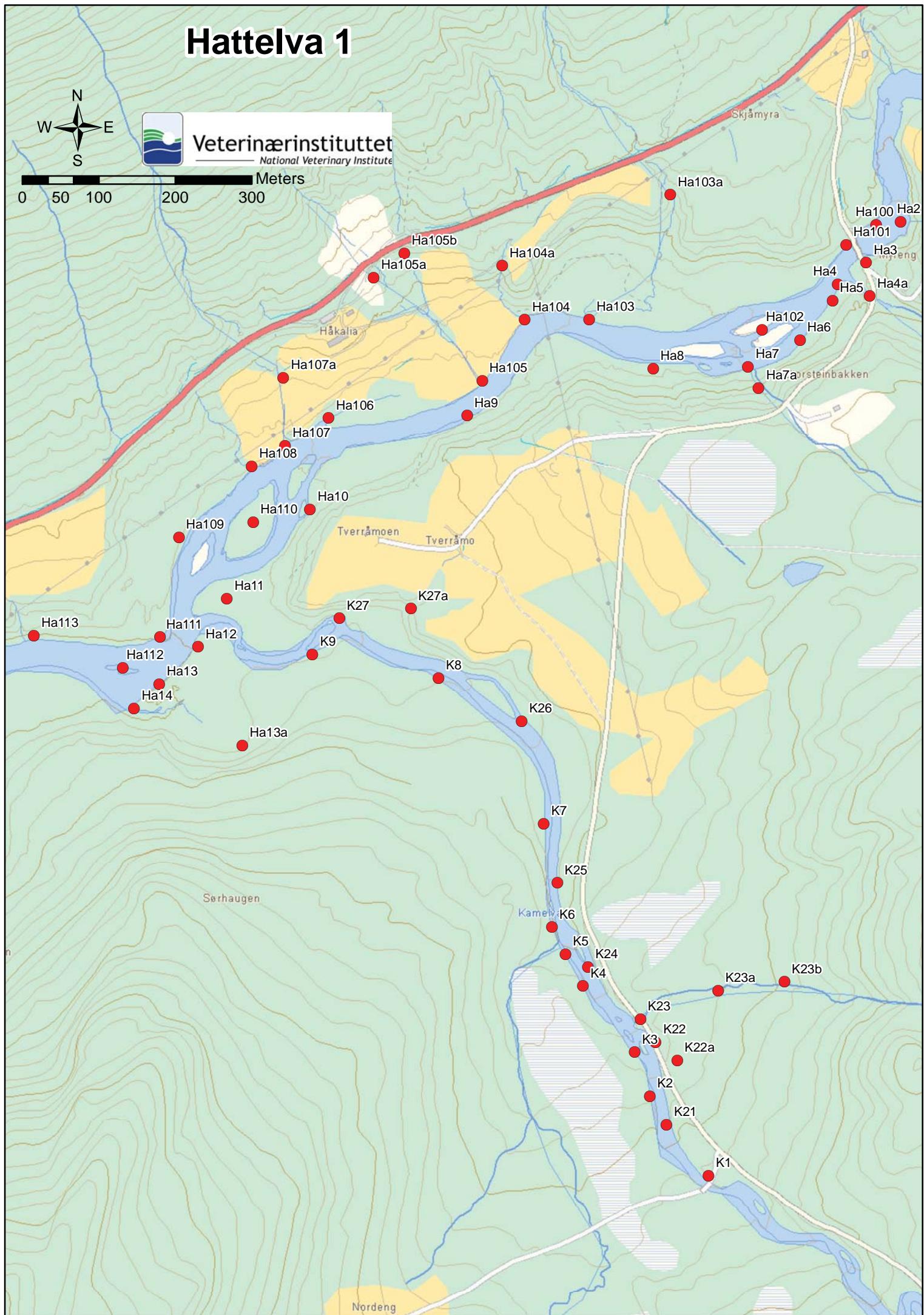
Hattelva 1

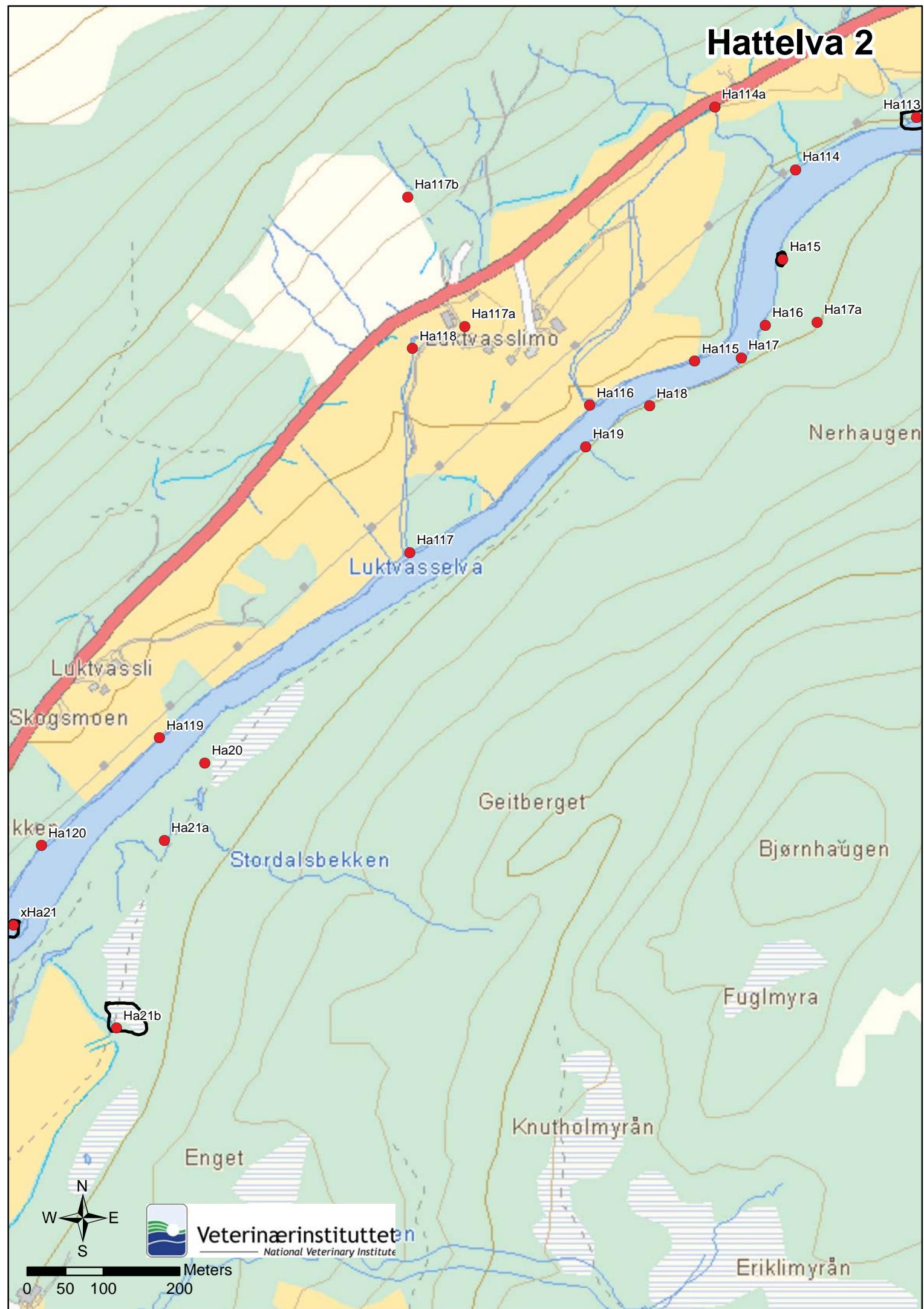
Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

Meters

0 50 100 200 300

Hattelva 2

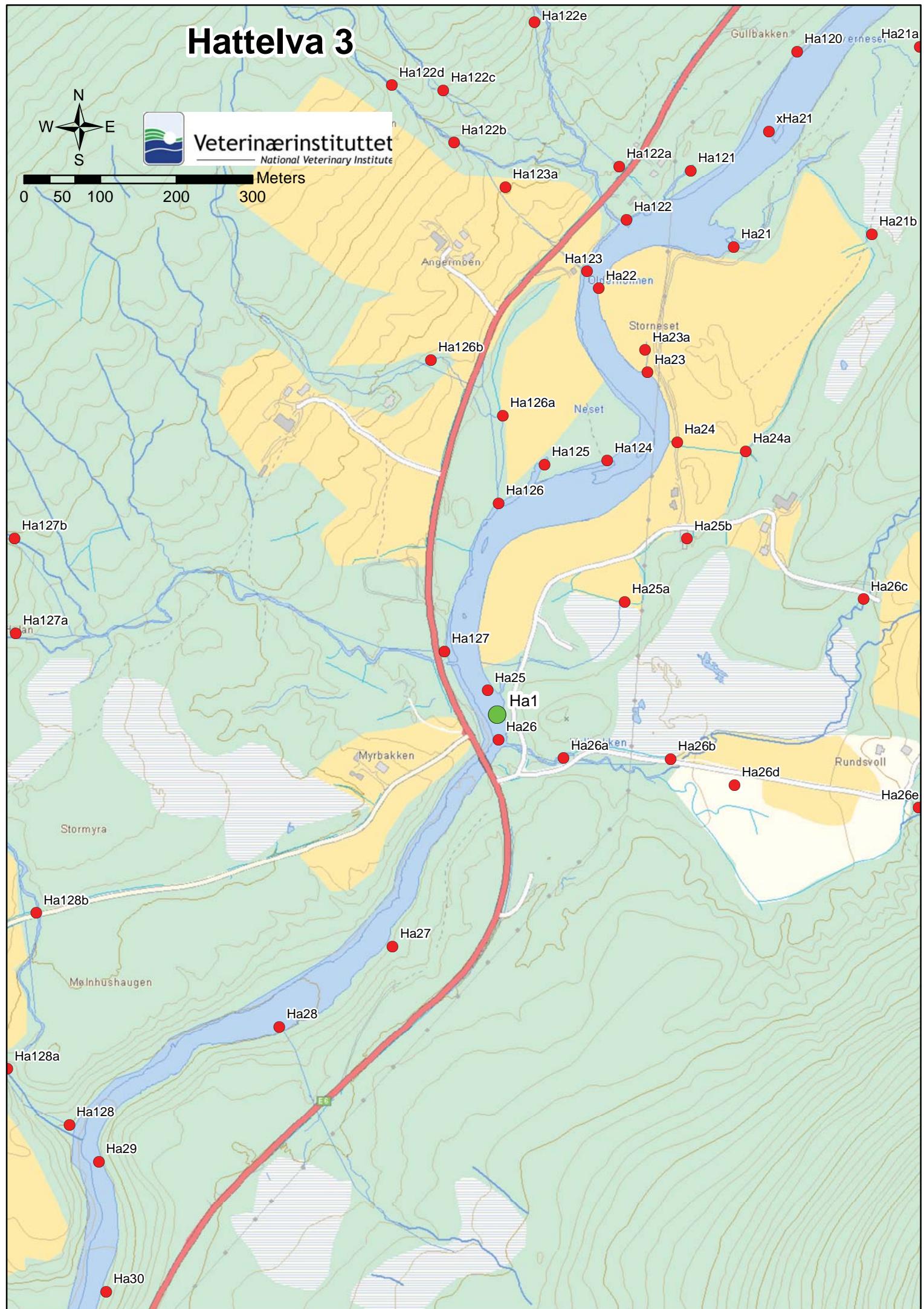
Hattelva 3

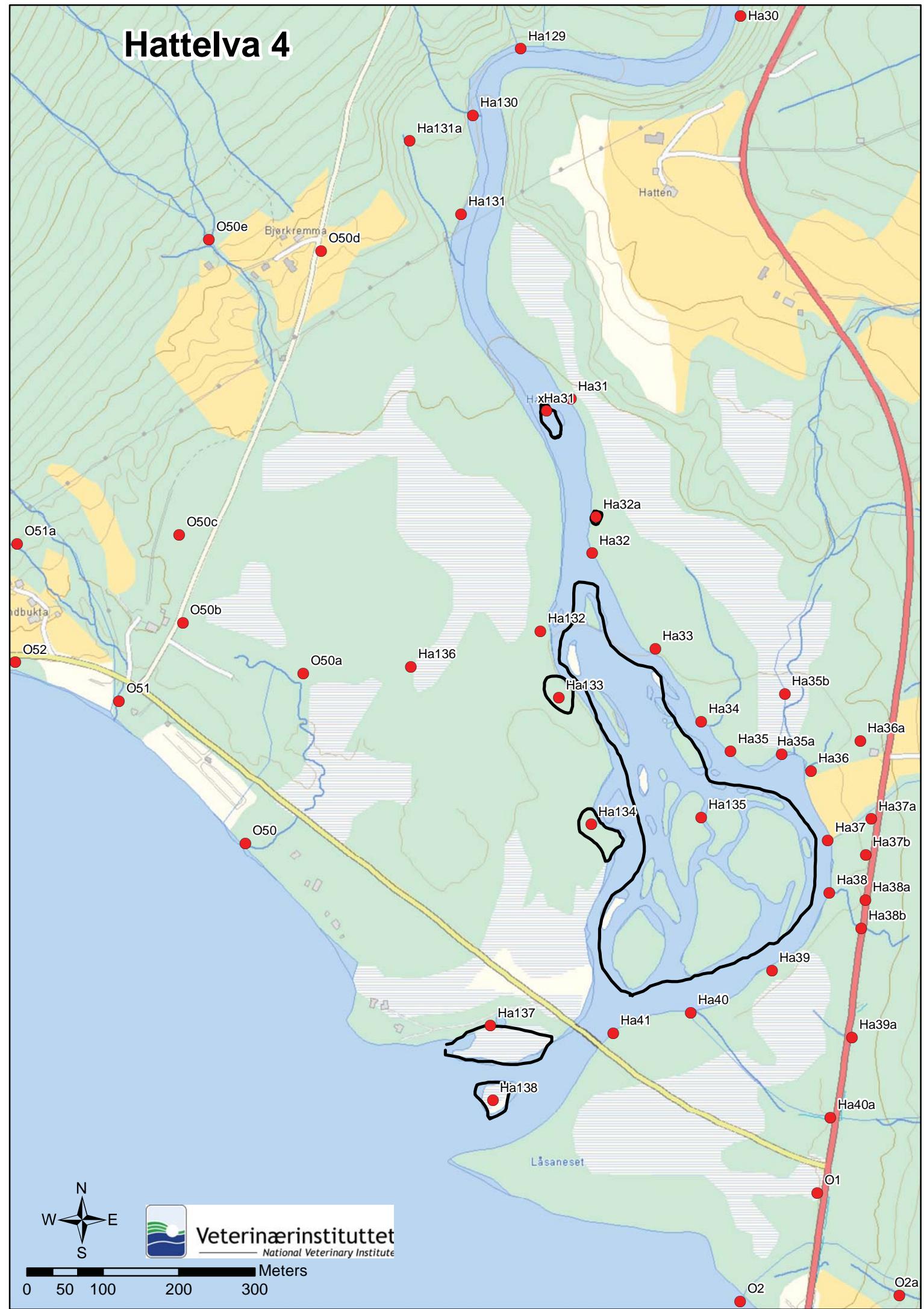
Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

Meters

0 50 100 200 300

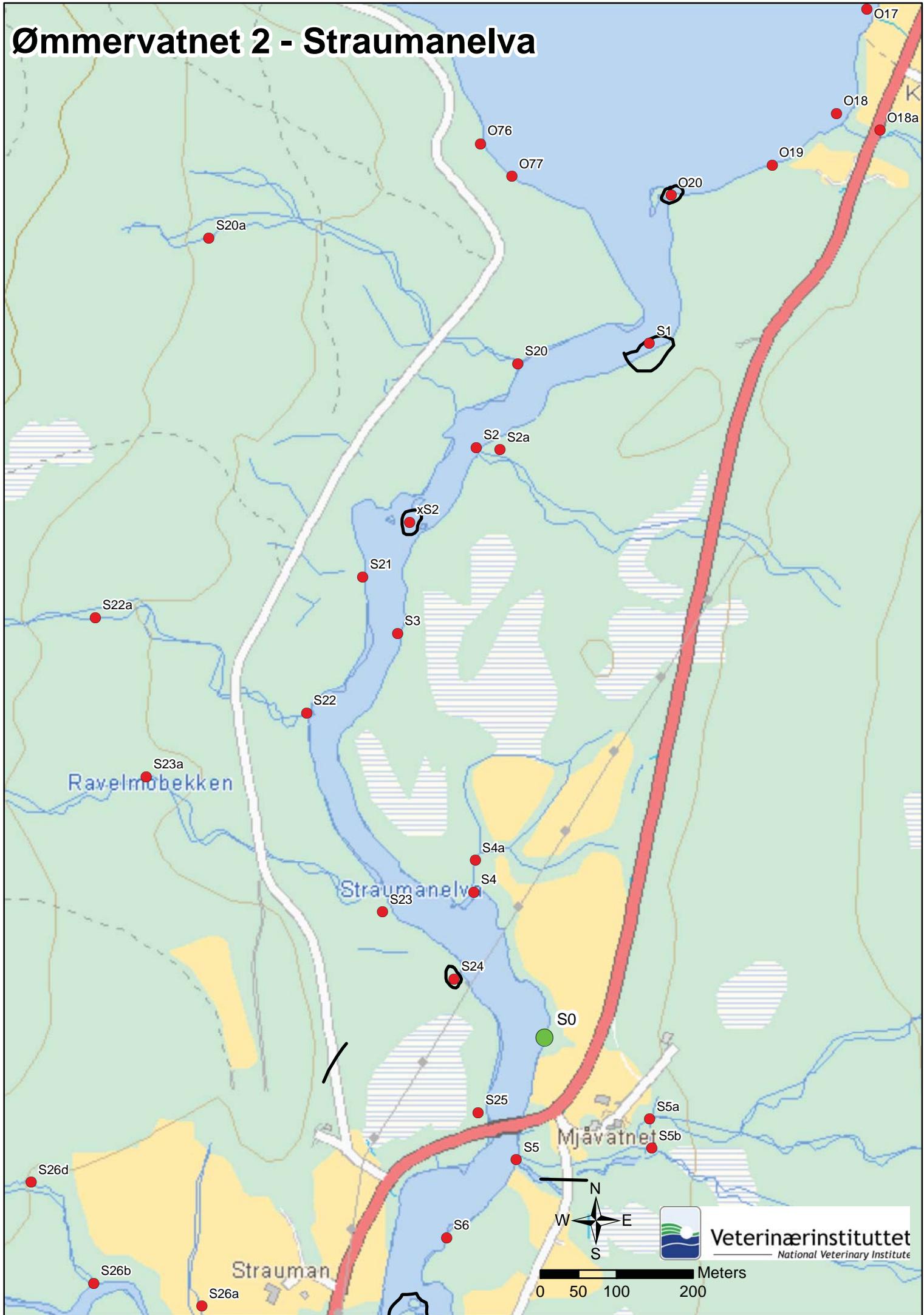
Hattelva 4

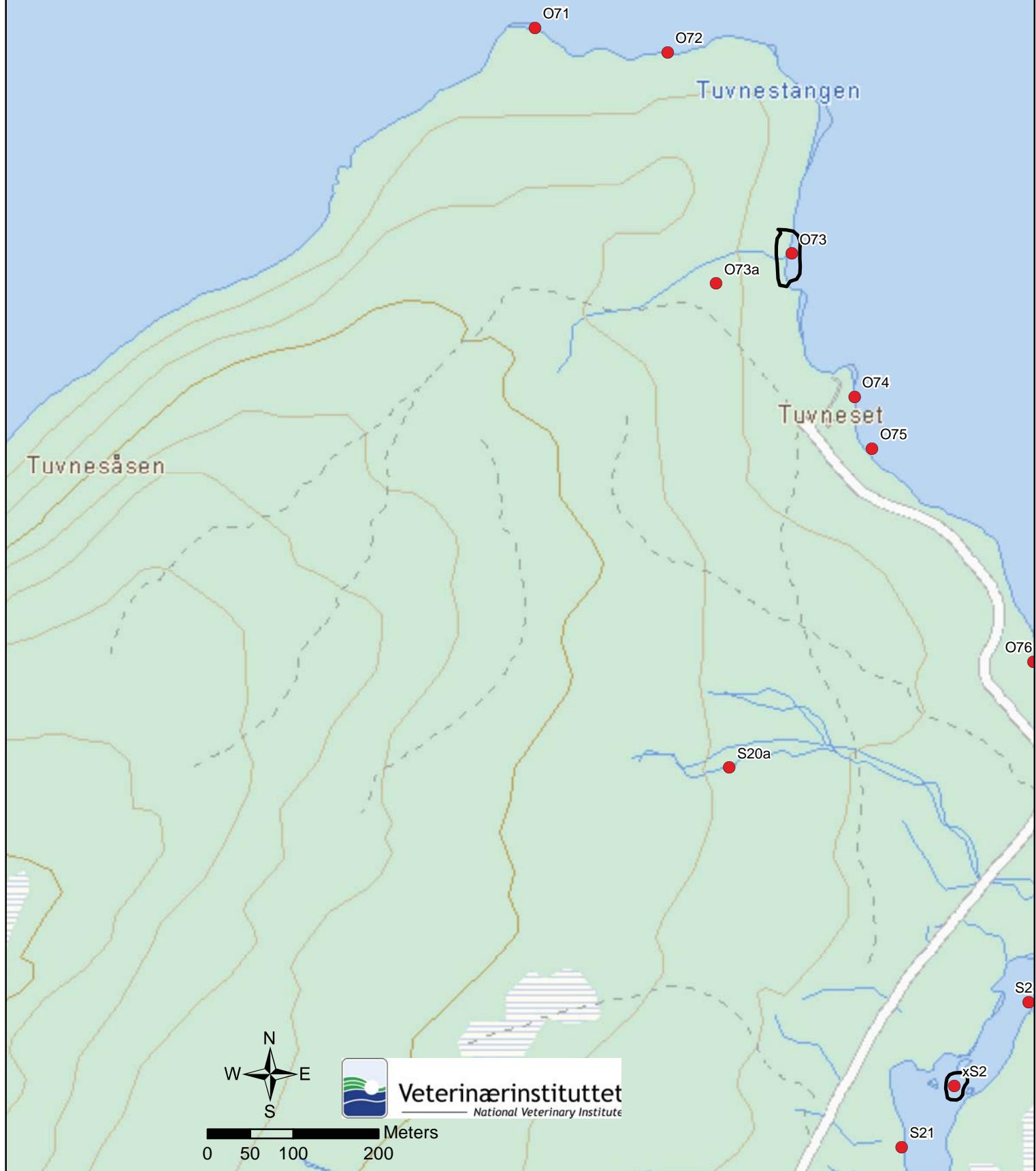
Ømmervatnet 1

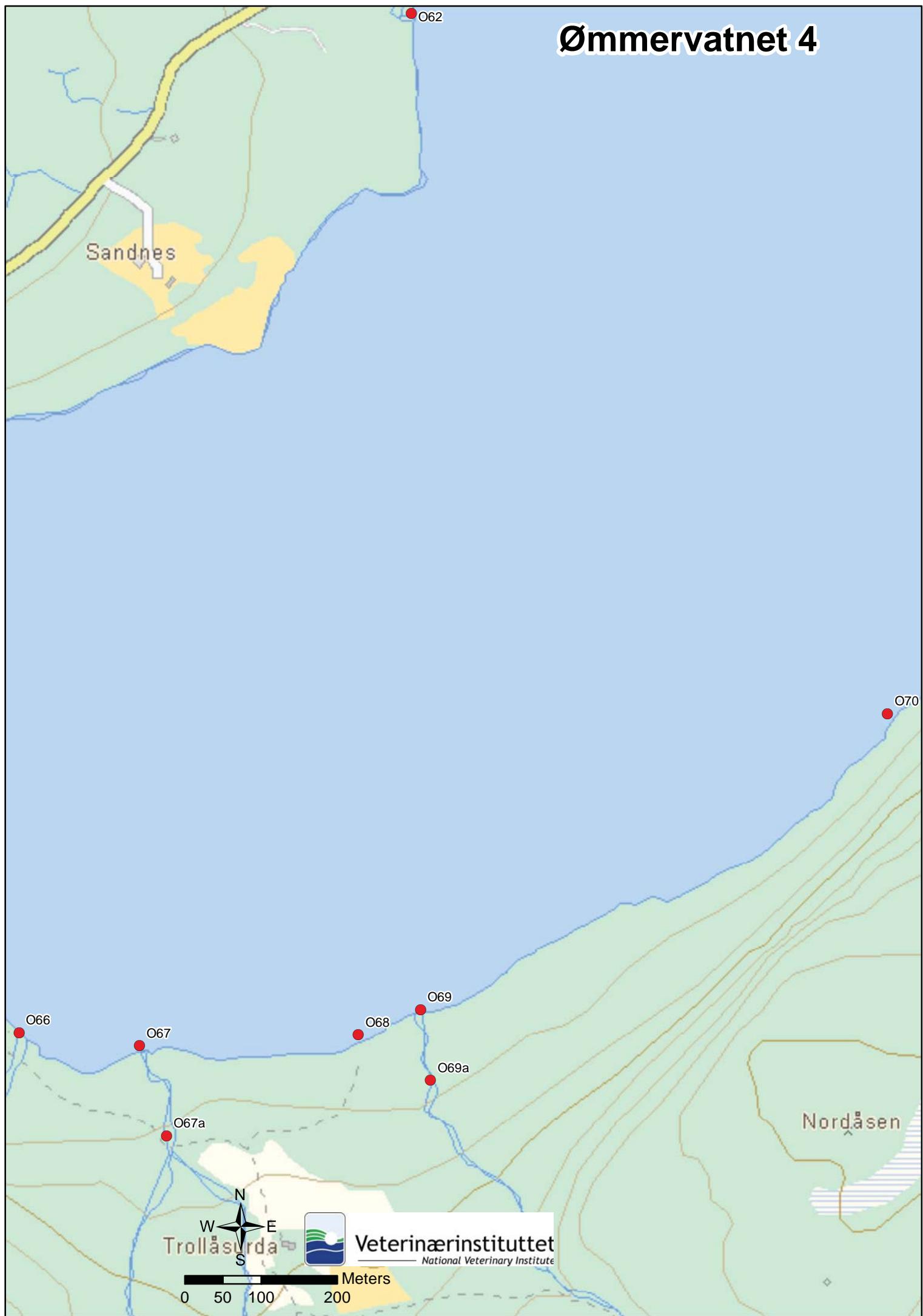
Ømmervatnet 2 - Straumanelva

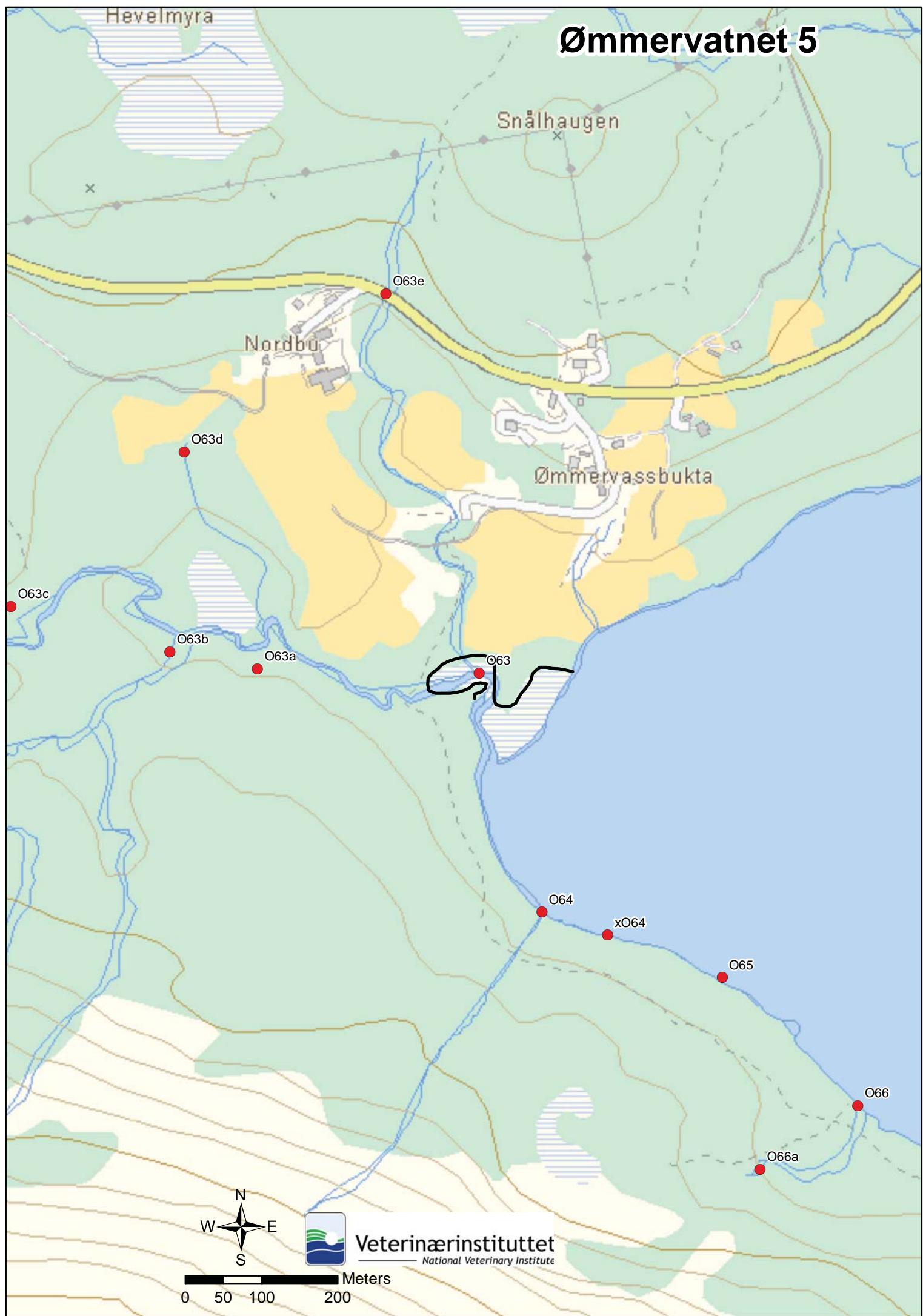
Ømmervatnet 3

Ømmervatnet 4

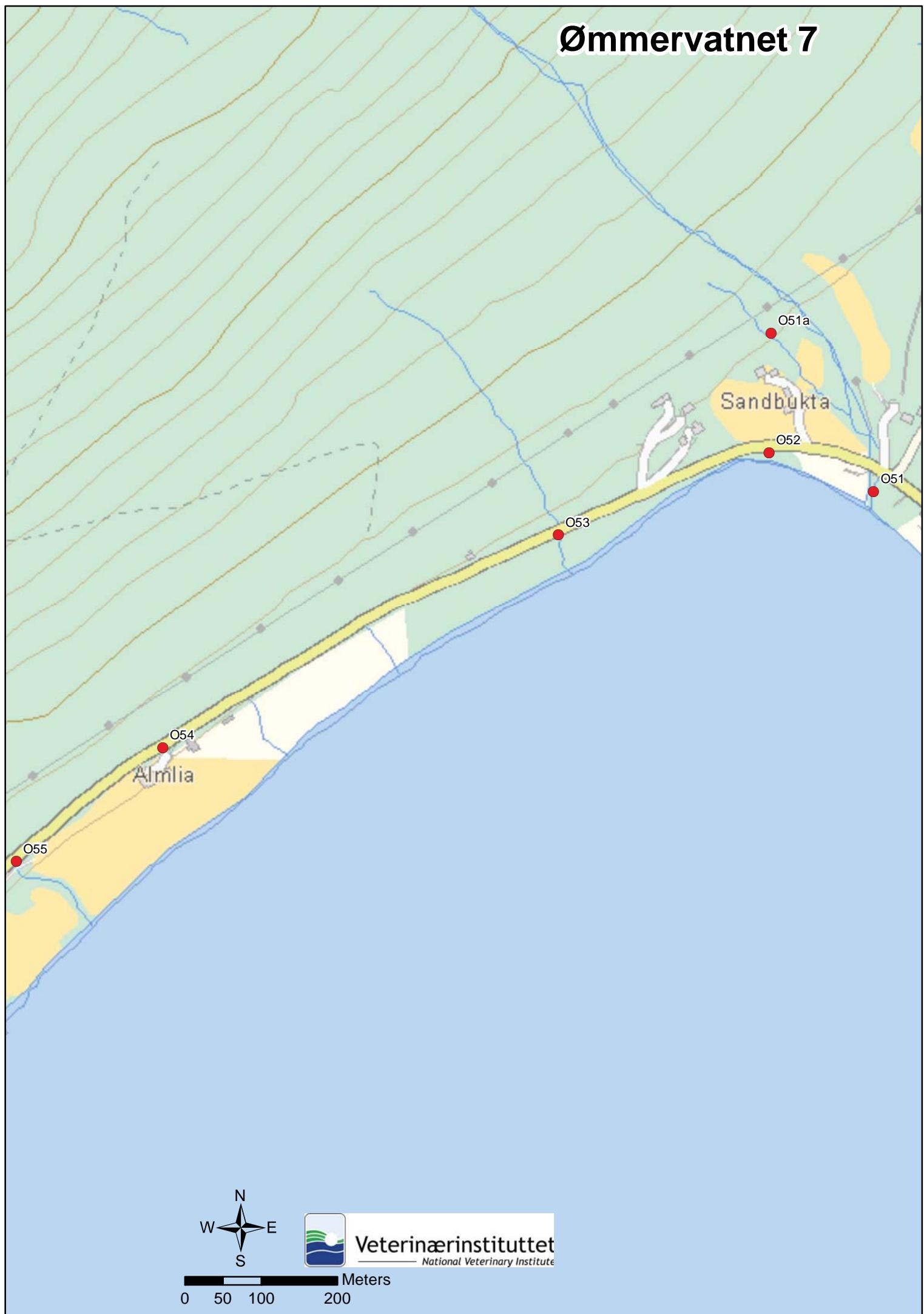
Ømmervatnet 5

Ømmervatnet 6

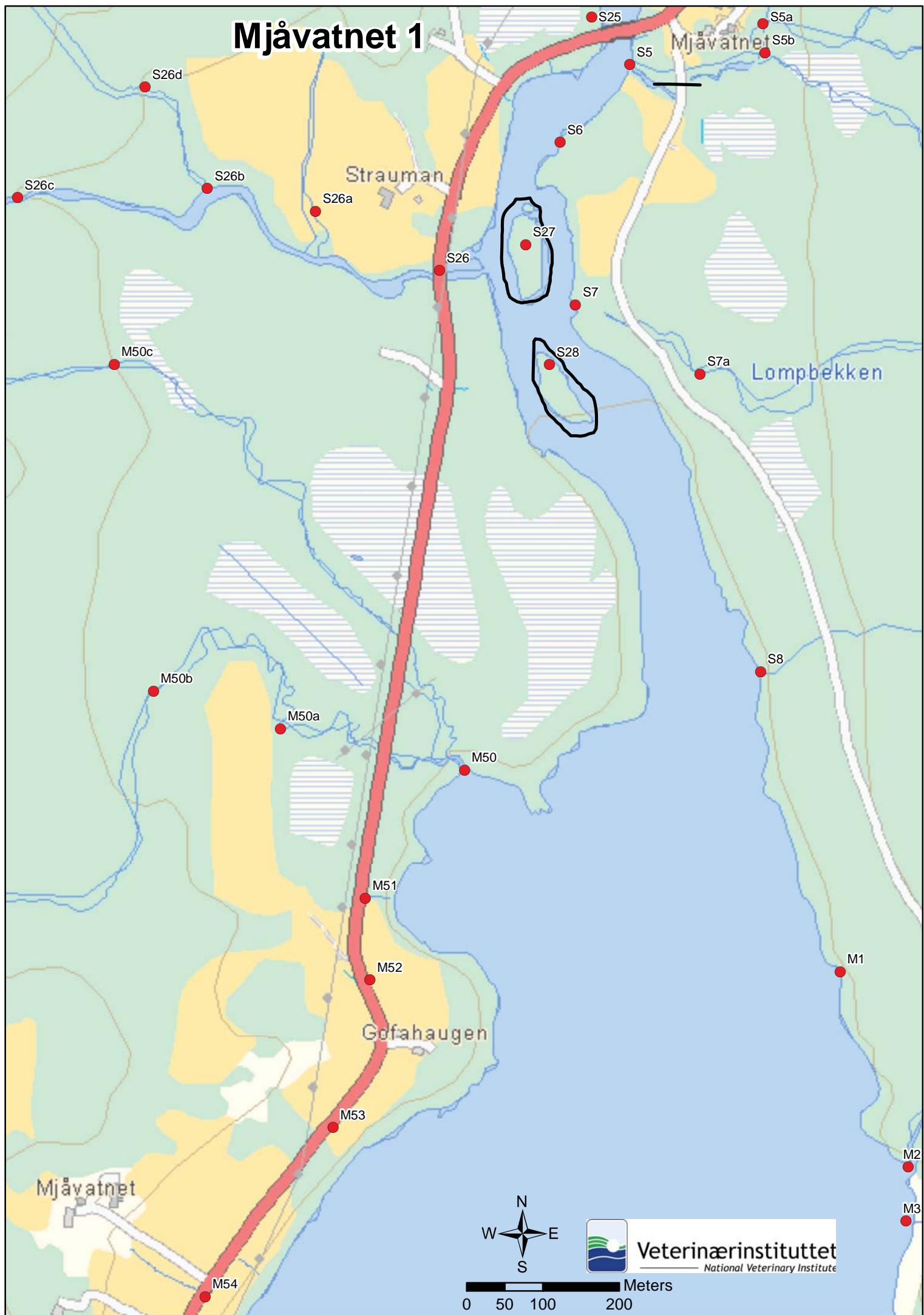
Ømmervatnet 7

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

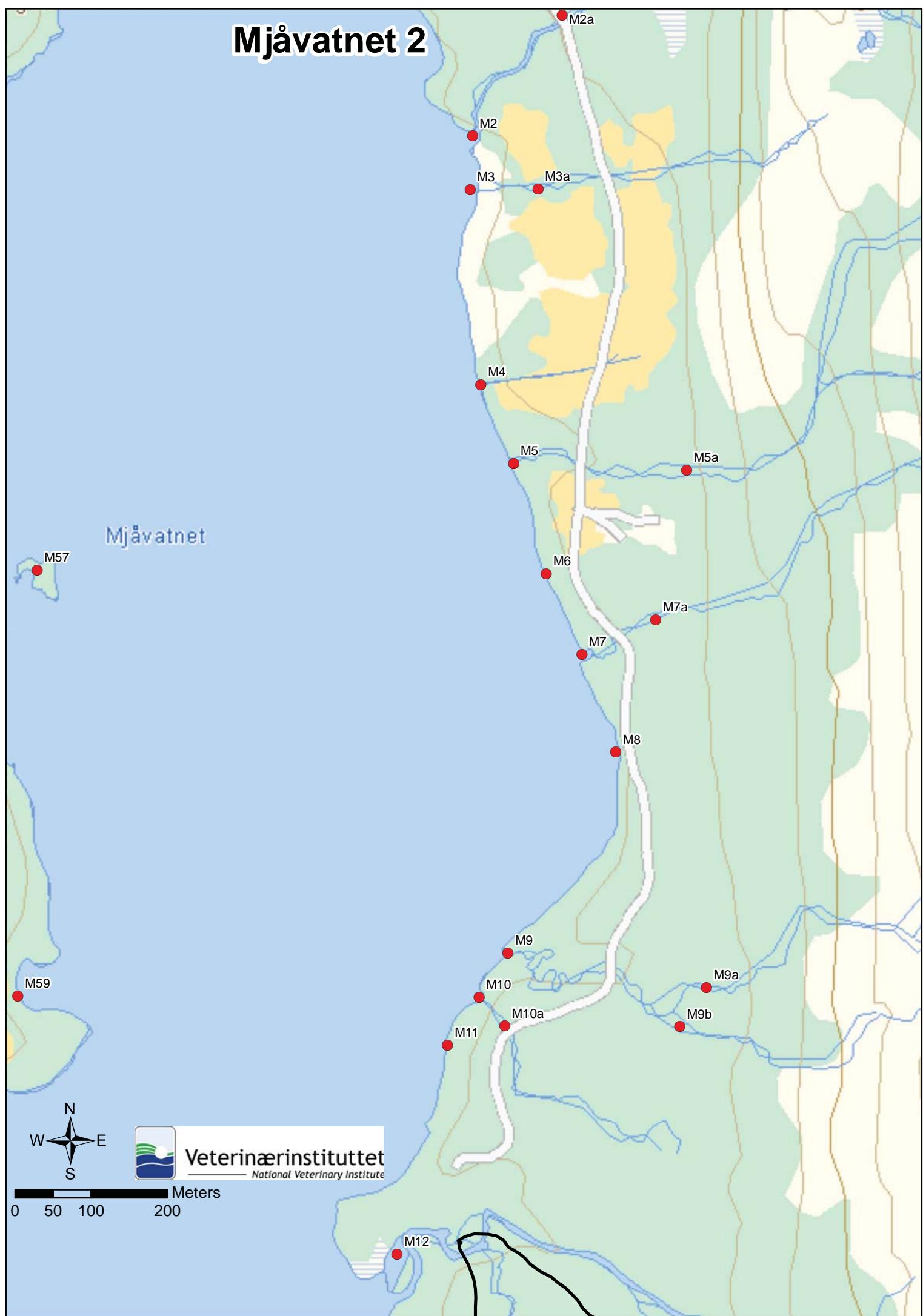
0 50 100 200 Meters

Mjåvatnet 1

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

Mjåvatnet 2

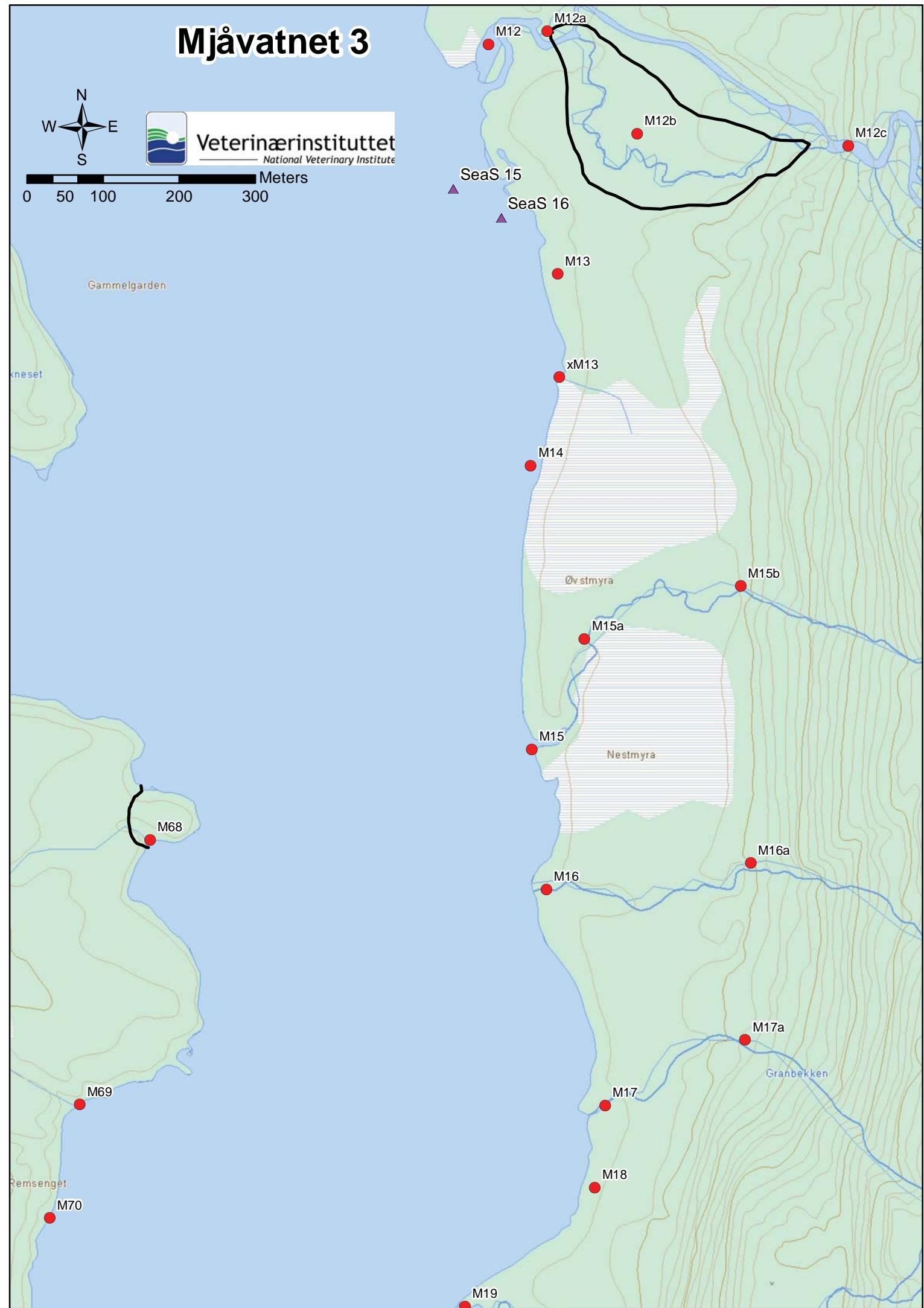

Mjåvatnet 3

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

0 50 100 200 300 Meters

Mjåvatnet 4

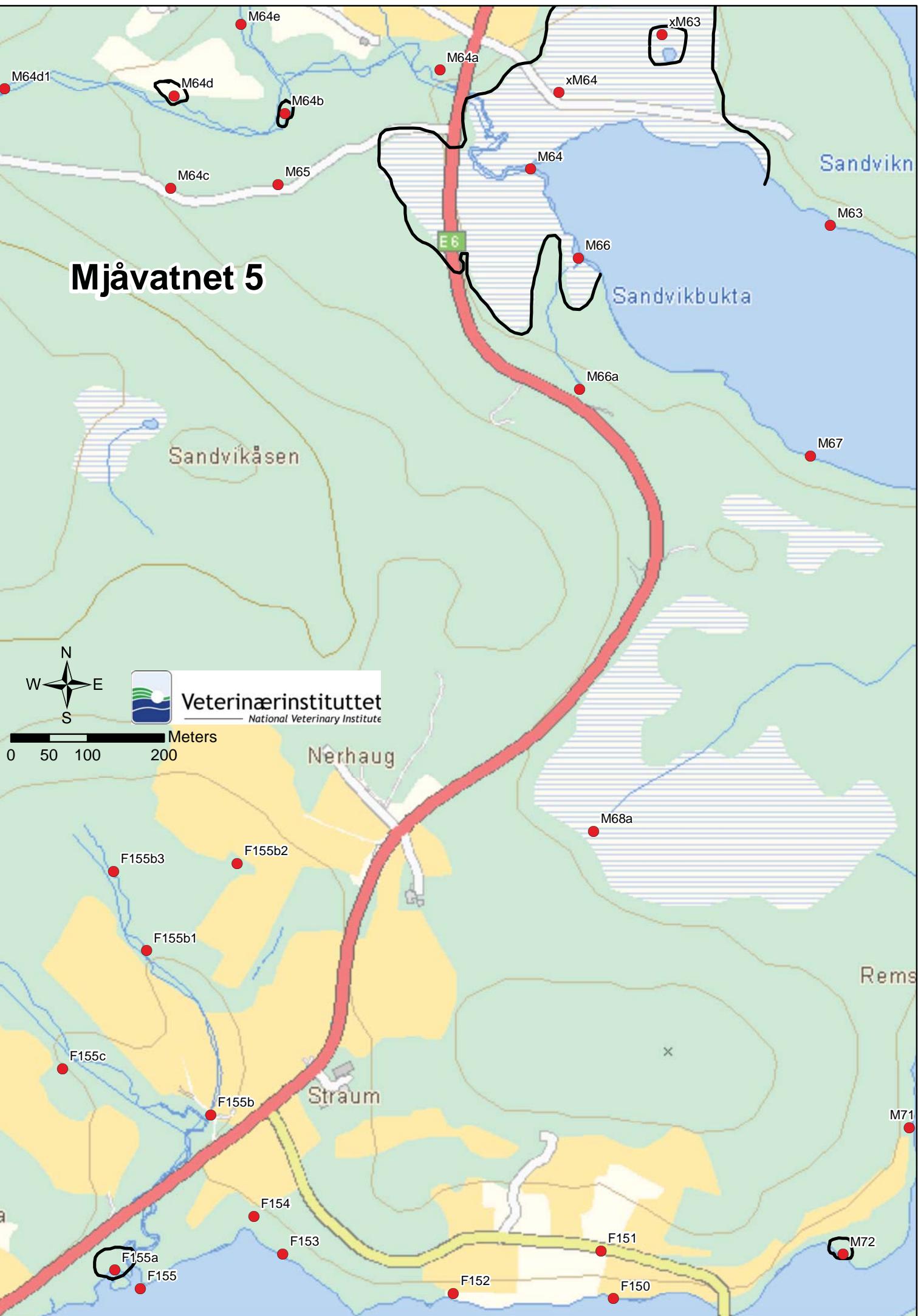

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

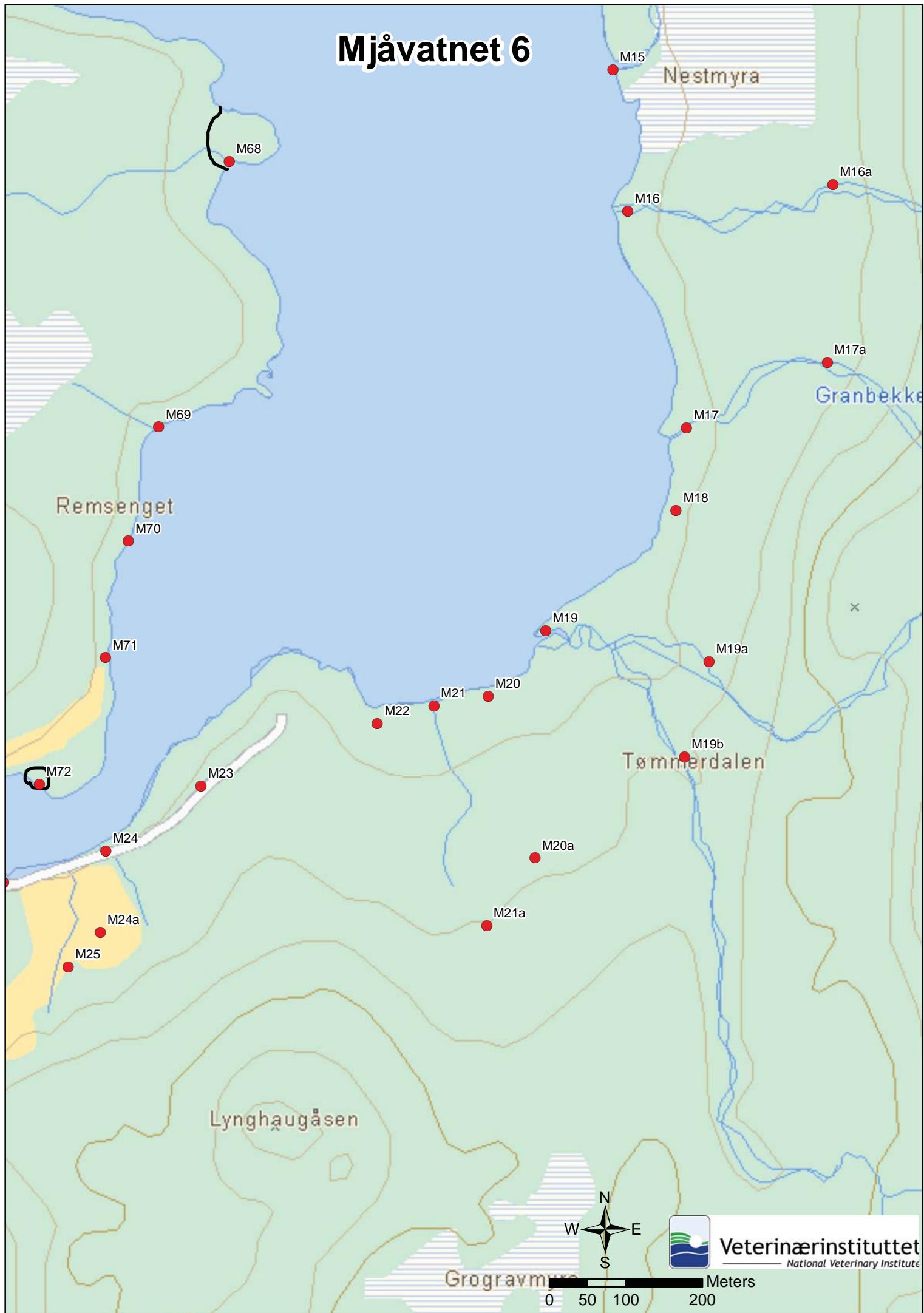
0 50 100 200 300 Meters

Mjåvatnet 5

Mjåvatnet 6

Fustavatnet 1

Litlvatn

Haganes

Lynghaugen

Storsmedsang

Gørneset

F12a

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

0 50 100 200 Meters

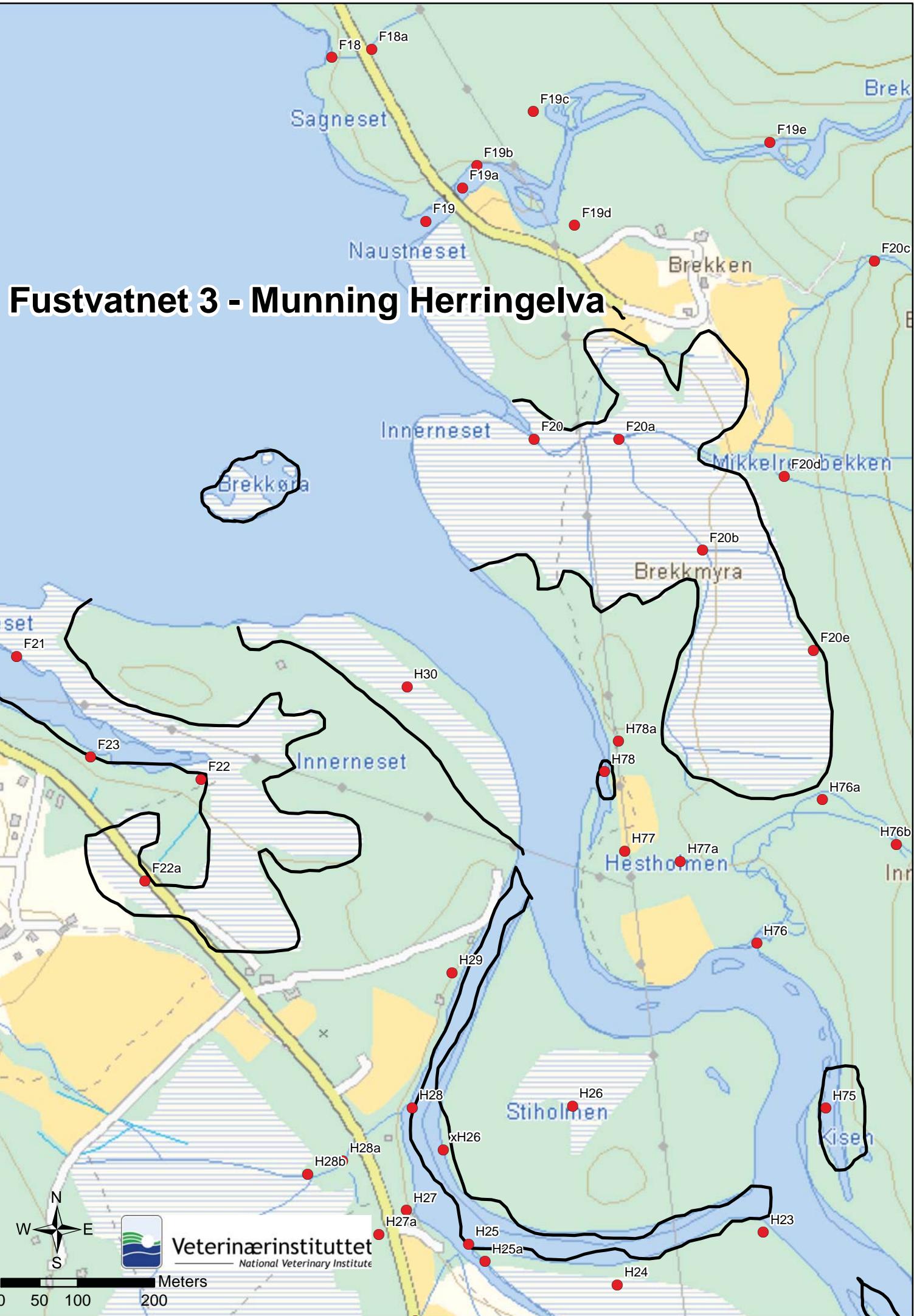
Fustvatnet 2

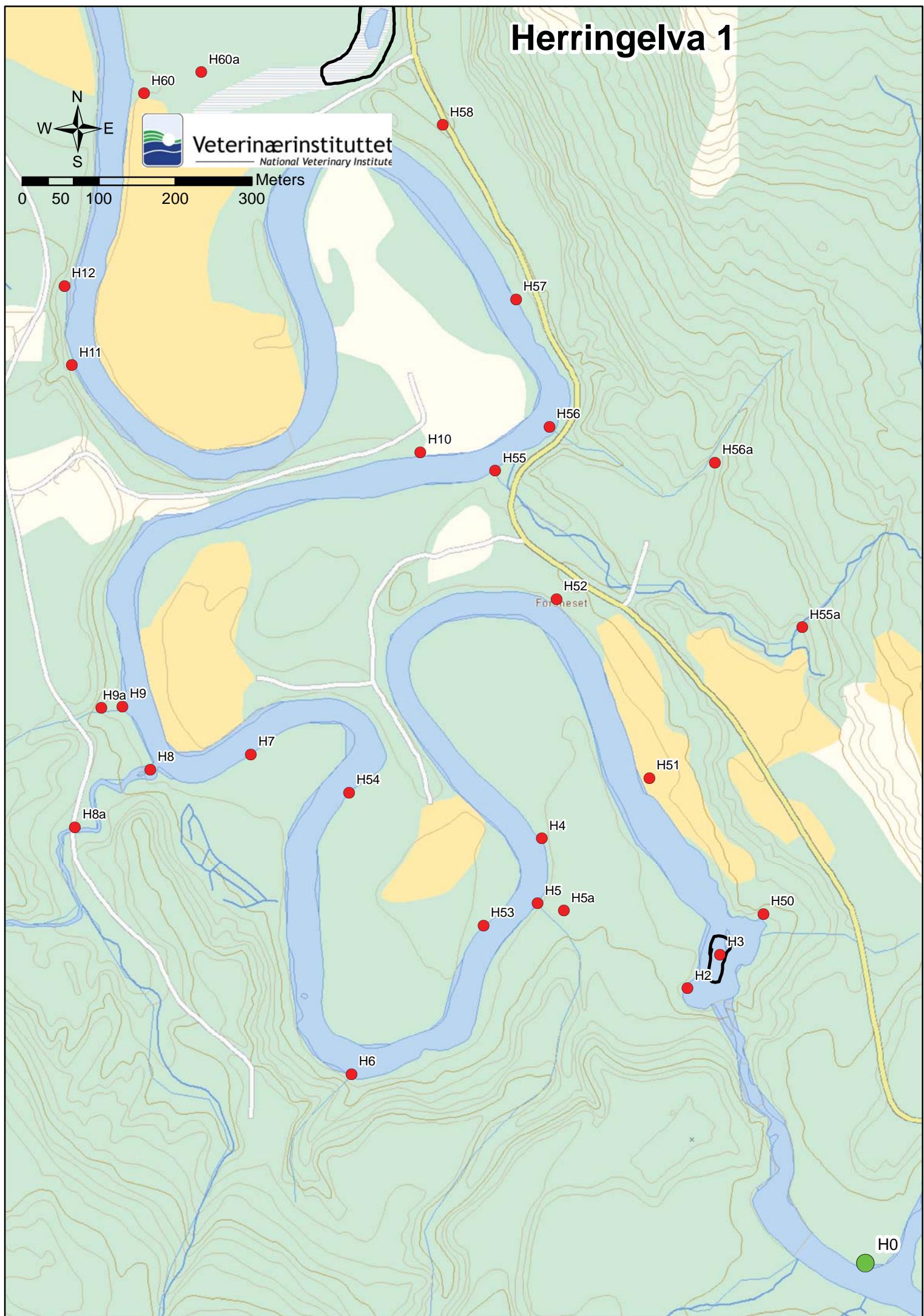
0 50 100 200 Meters

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

Herringelva 1

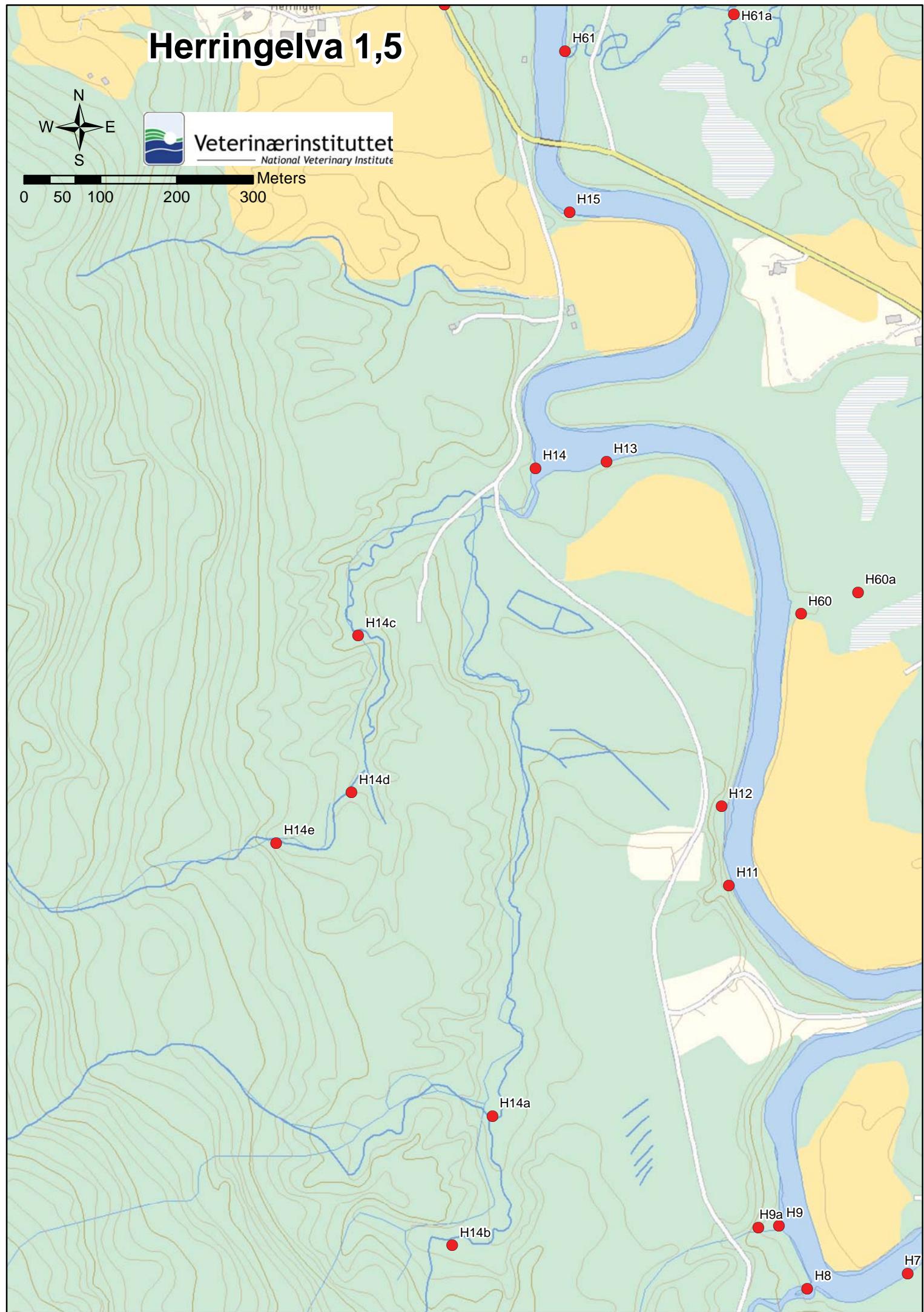

Herringelva 1,5

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

0 50 100 200 300 Meters

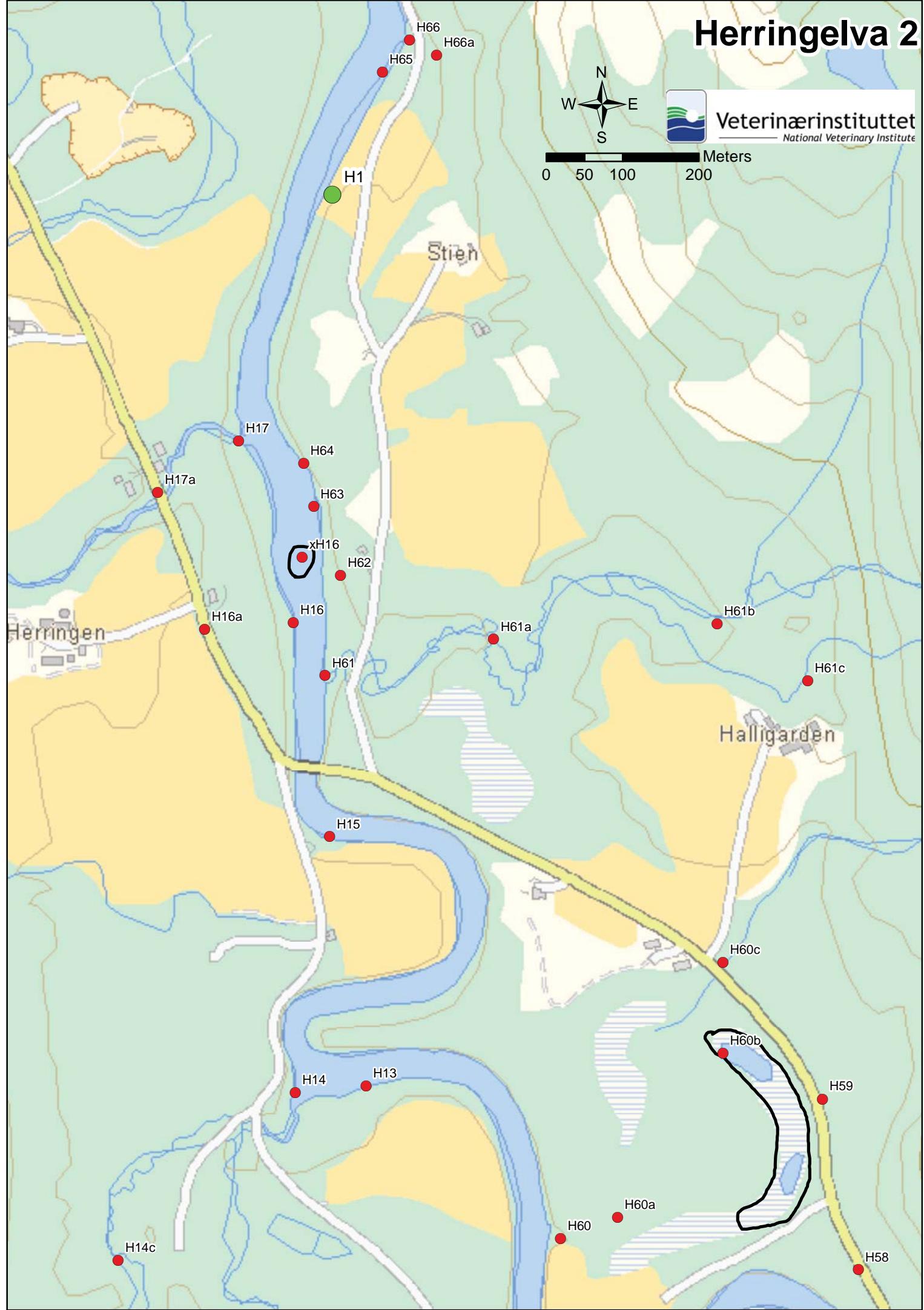
Herringelva 2

0 50 100
Meters

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

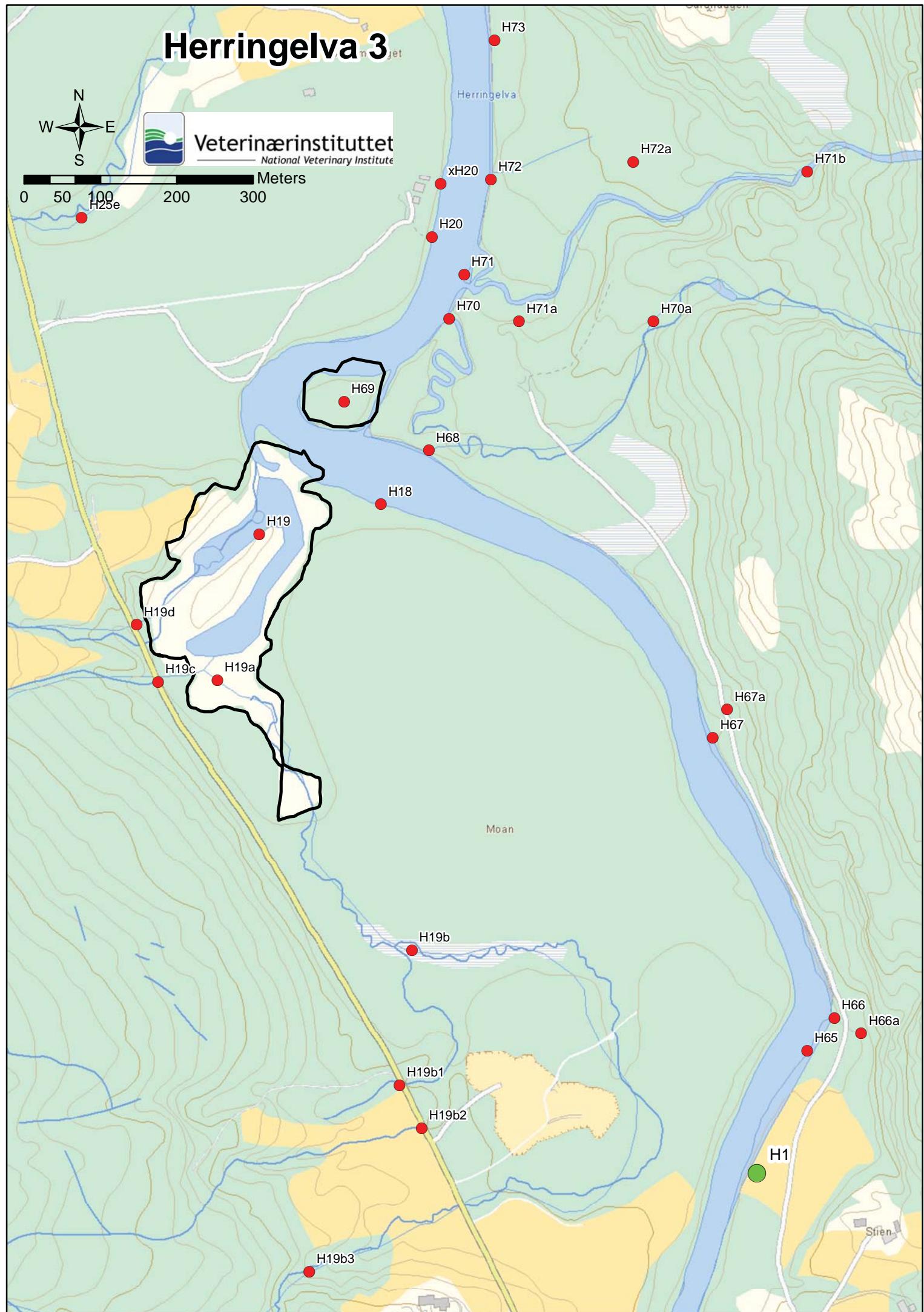
Herringelva 3

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

Meters

0 50 100 200 300

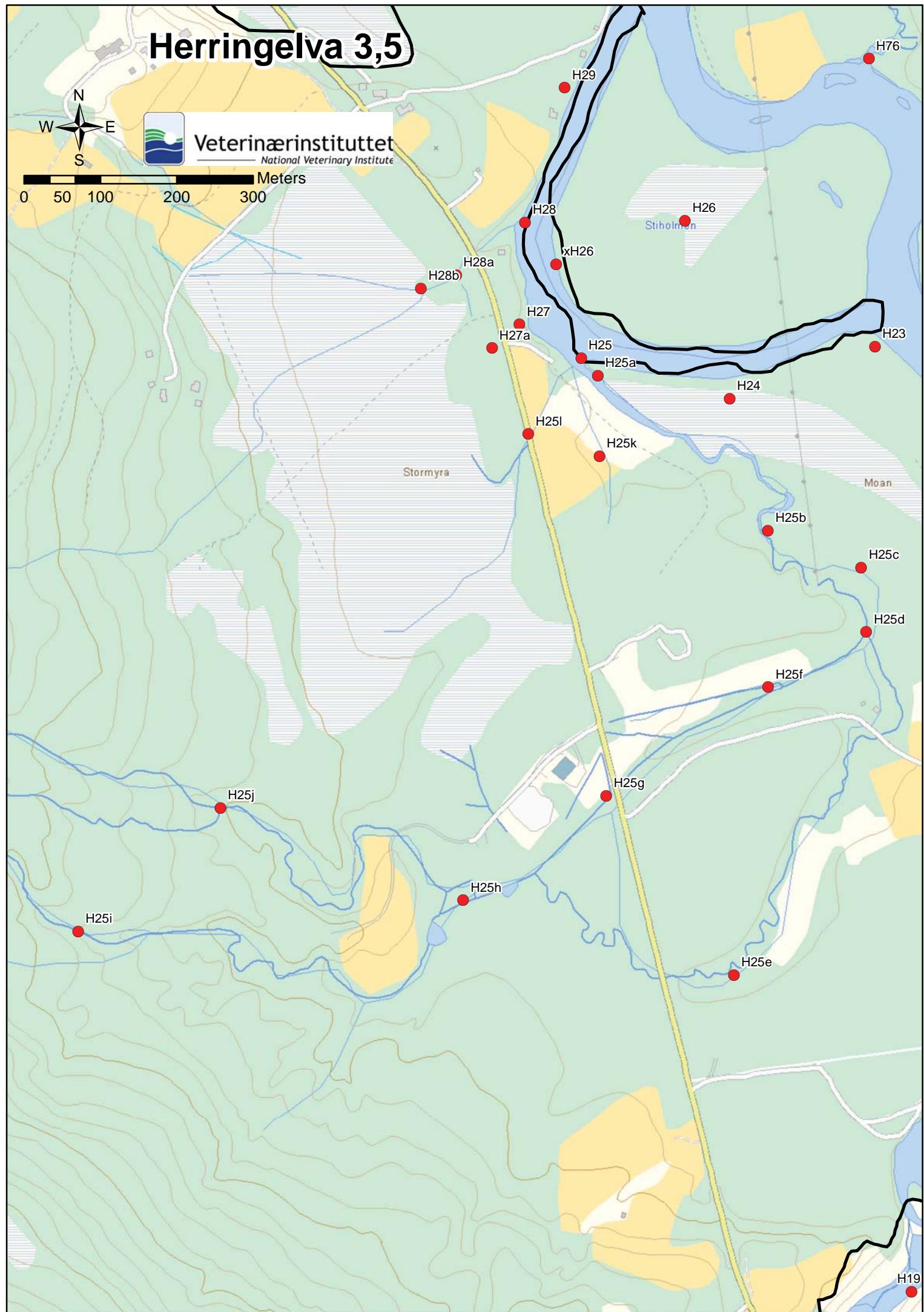

Herringelva 3,5

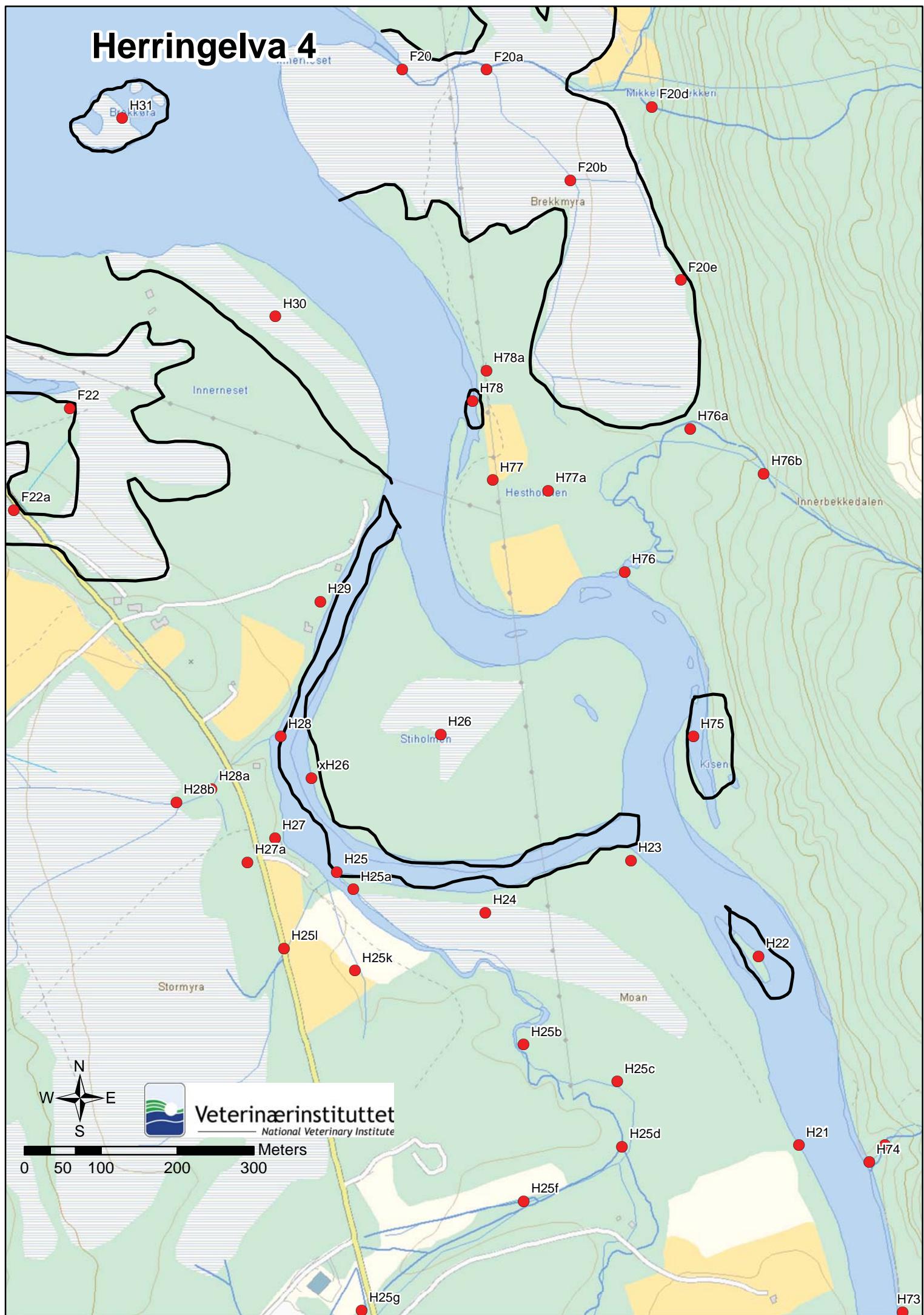

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

0 50 100 200 300 Meters

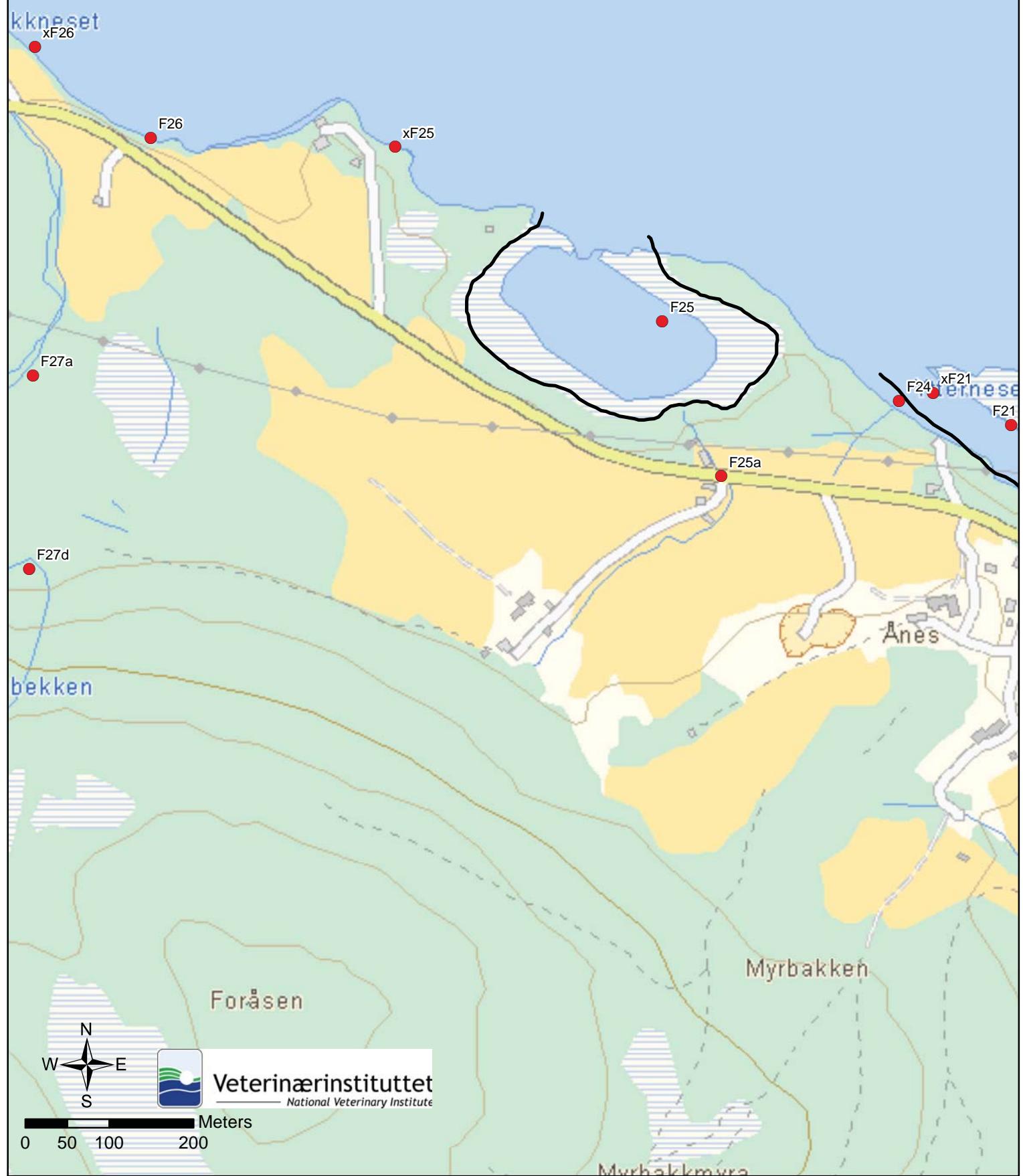
Herringelva 4

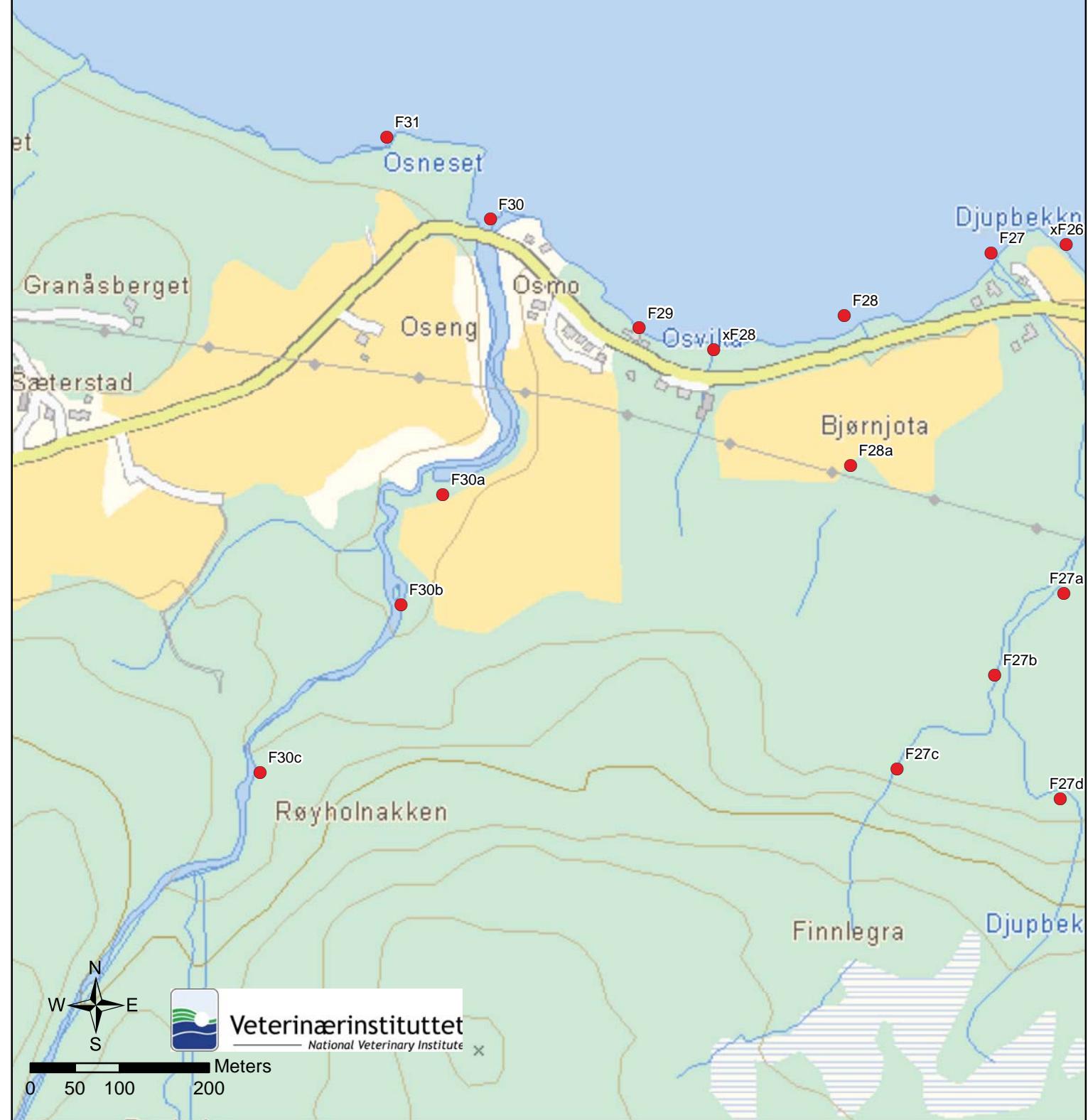
Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

0 50 100 200 300 Meters

Fustvatnet 4

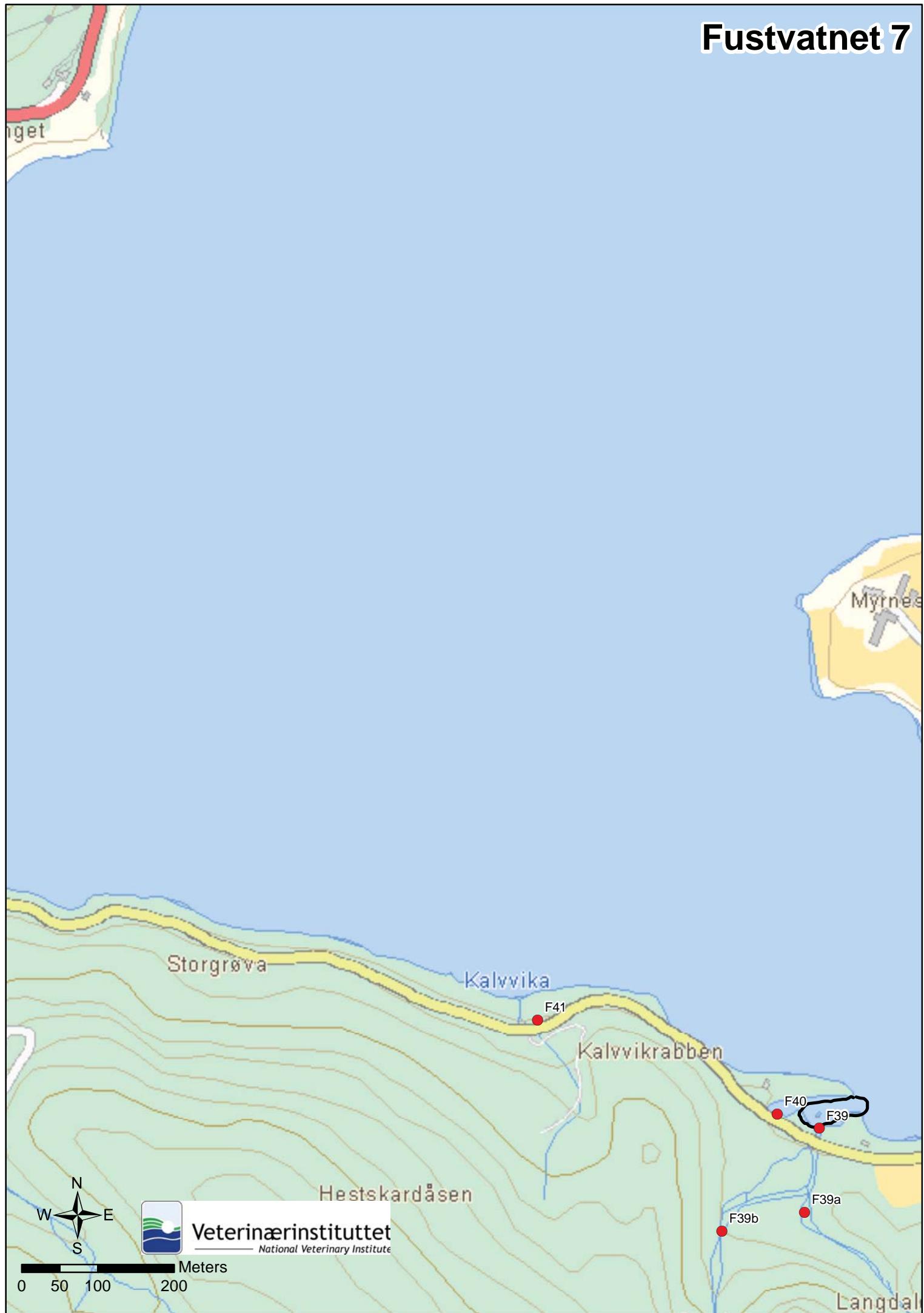
Fustvatnet 5

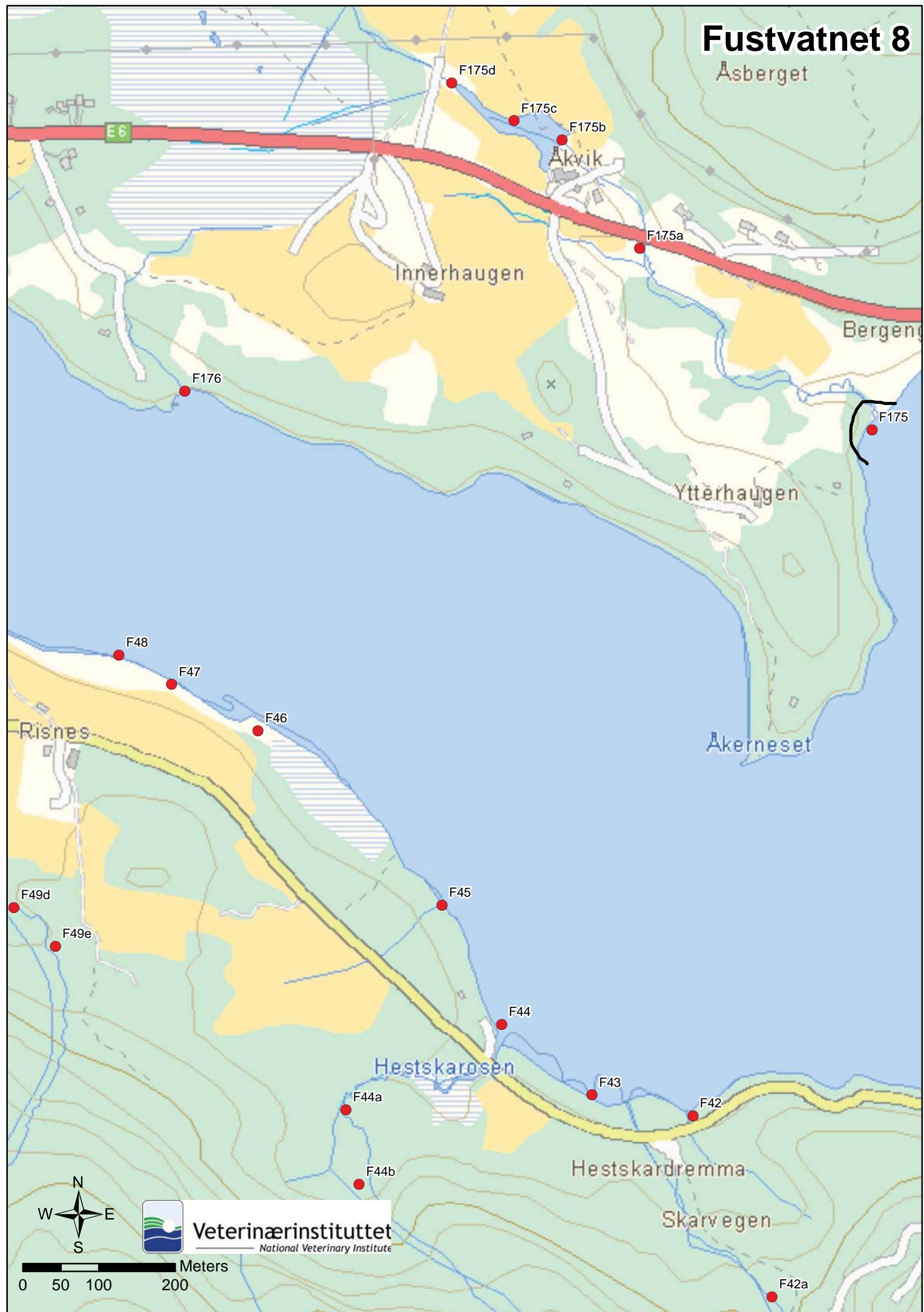
Fustvatnet **Fustvatnet 6**

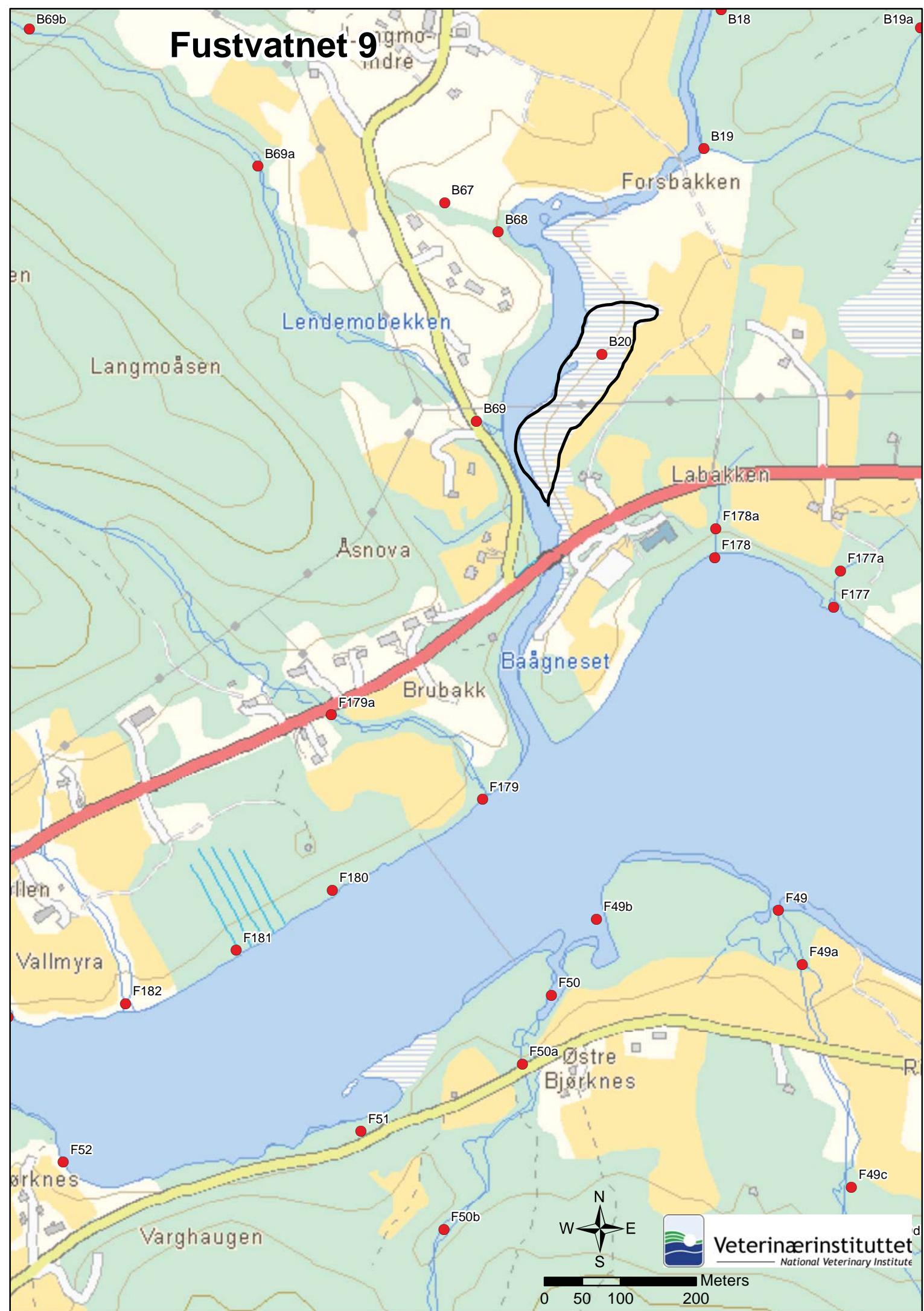
Fustvatnet 7

Fustvatnet 8

Fustvatnet 9

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

Baåga 1

Klomppmyra

Aspyggen

Søftingsæter

Seterlia

B51a

Flusberget

Finnlegran

B1

B2

B3

B51

B4

B5

B53a

B53

B54

B55

B56

B57

B8

B8a

B8b

B9

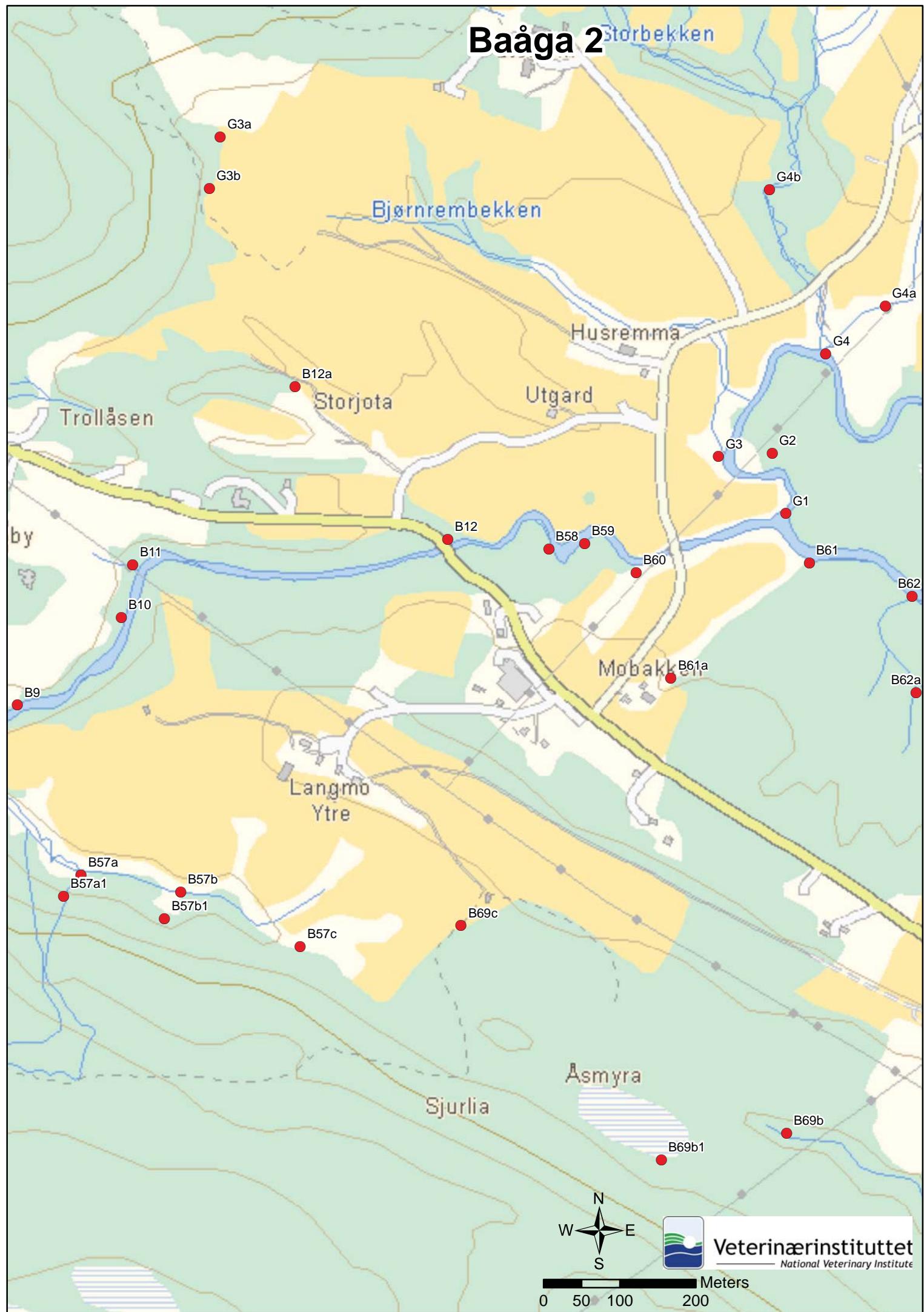

0 50 100 200 Meters

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

Baåga 2

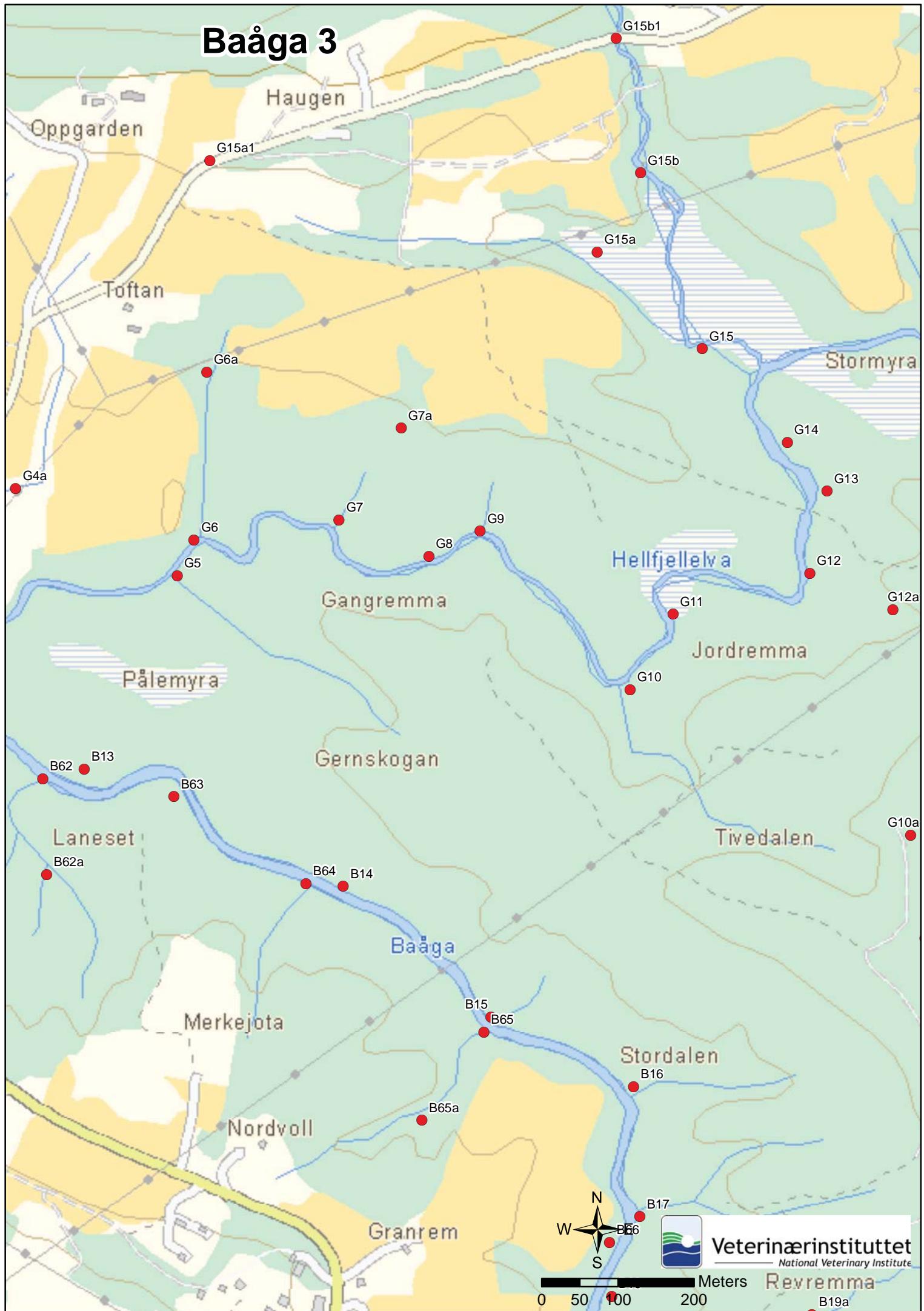

0 50 100 200 Meters

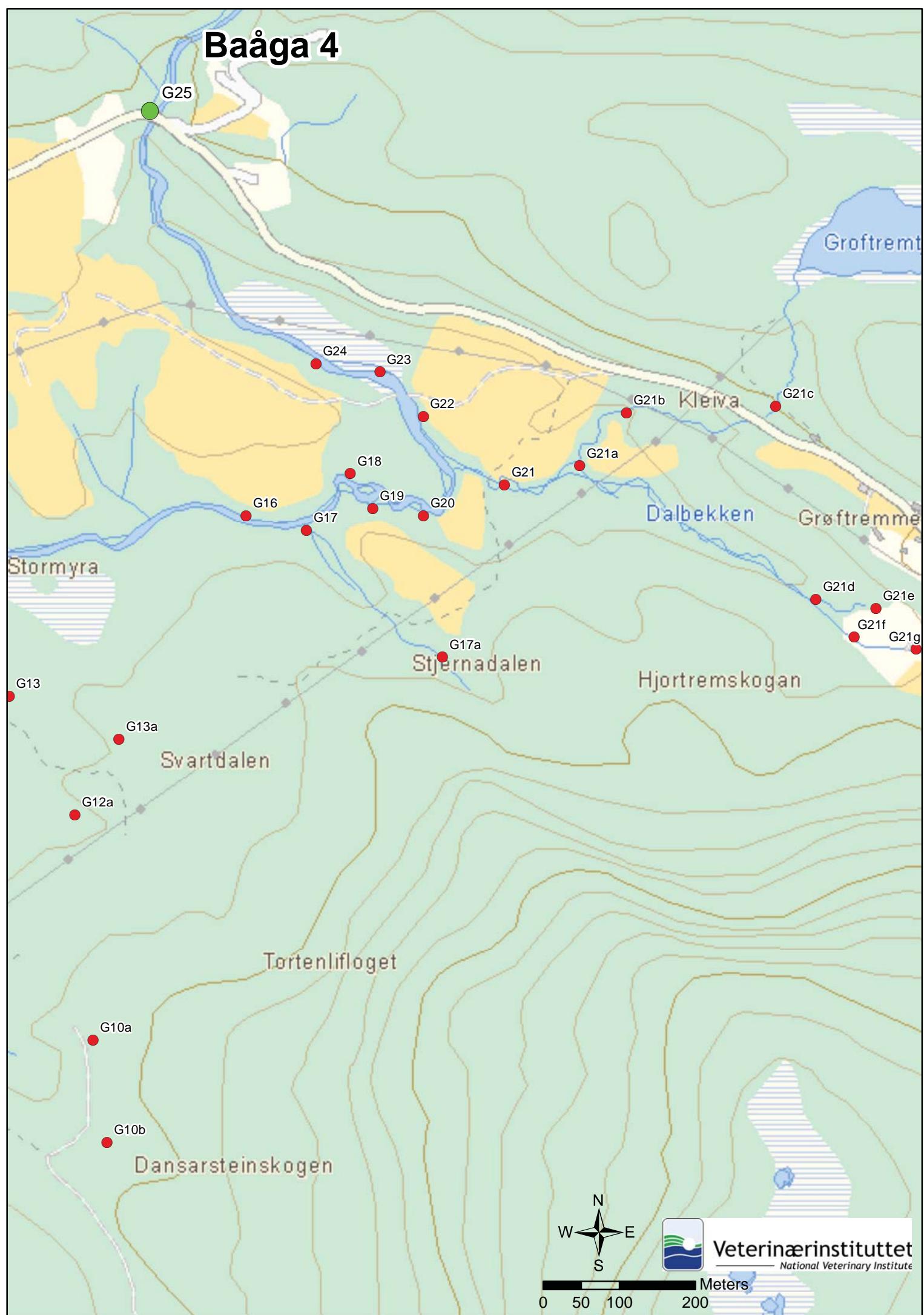
Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

Baåga 3

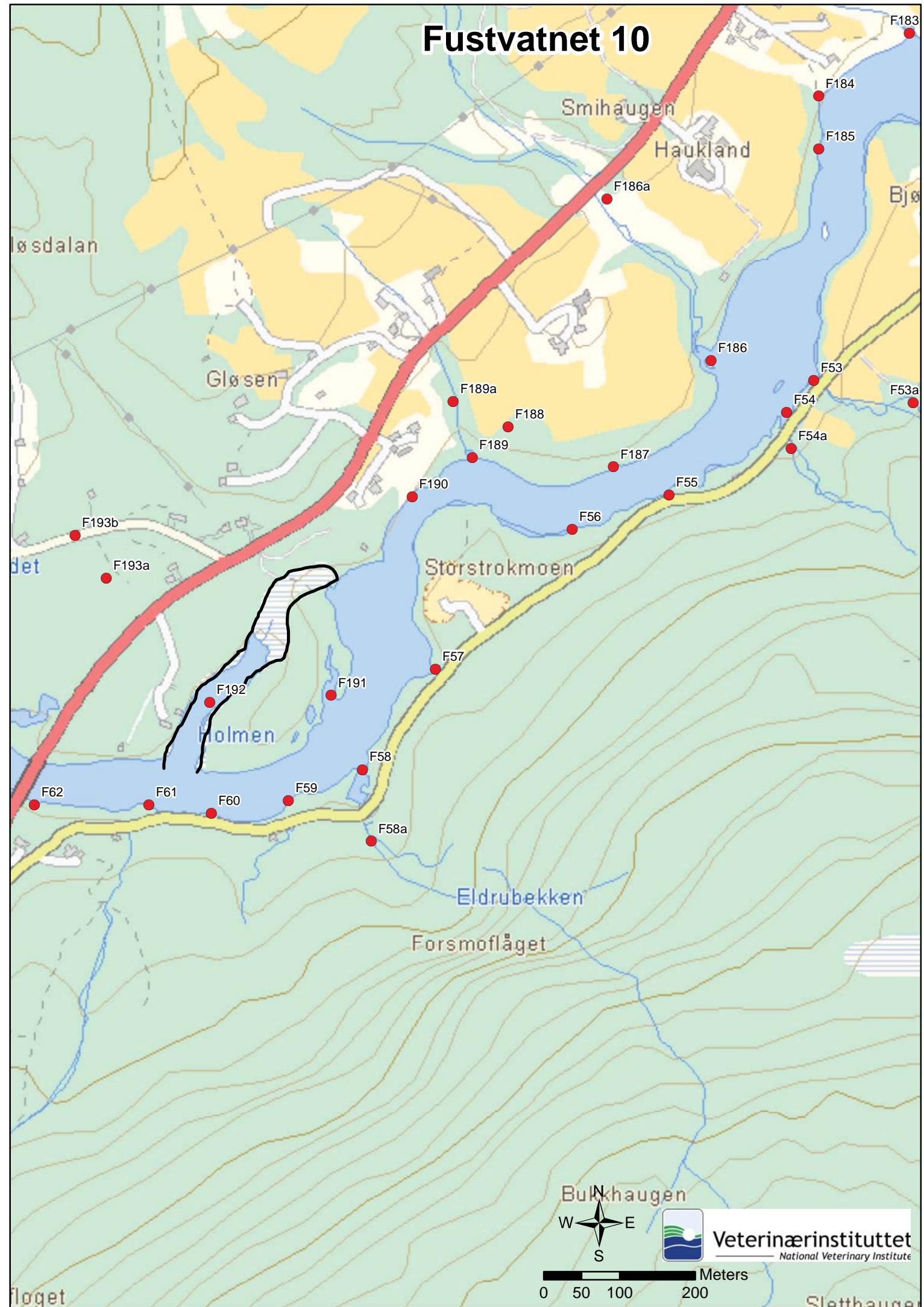

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

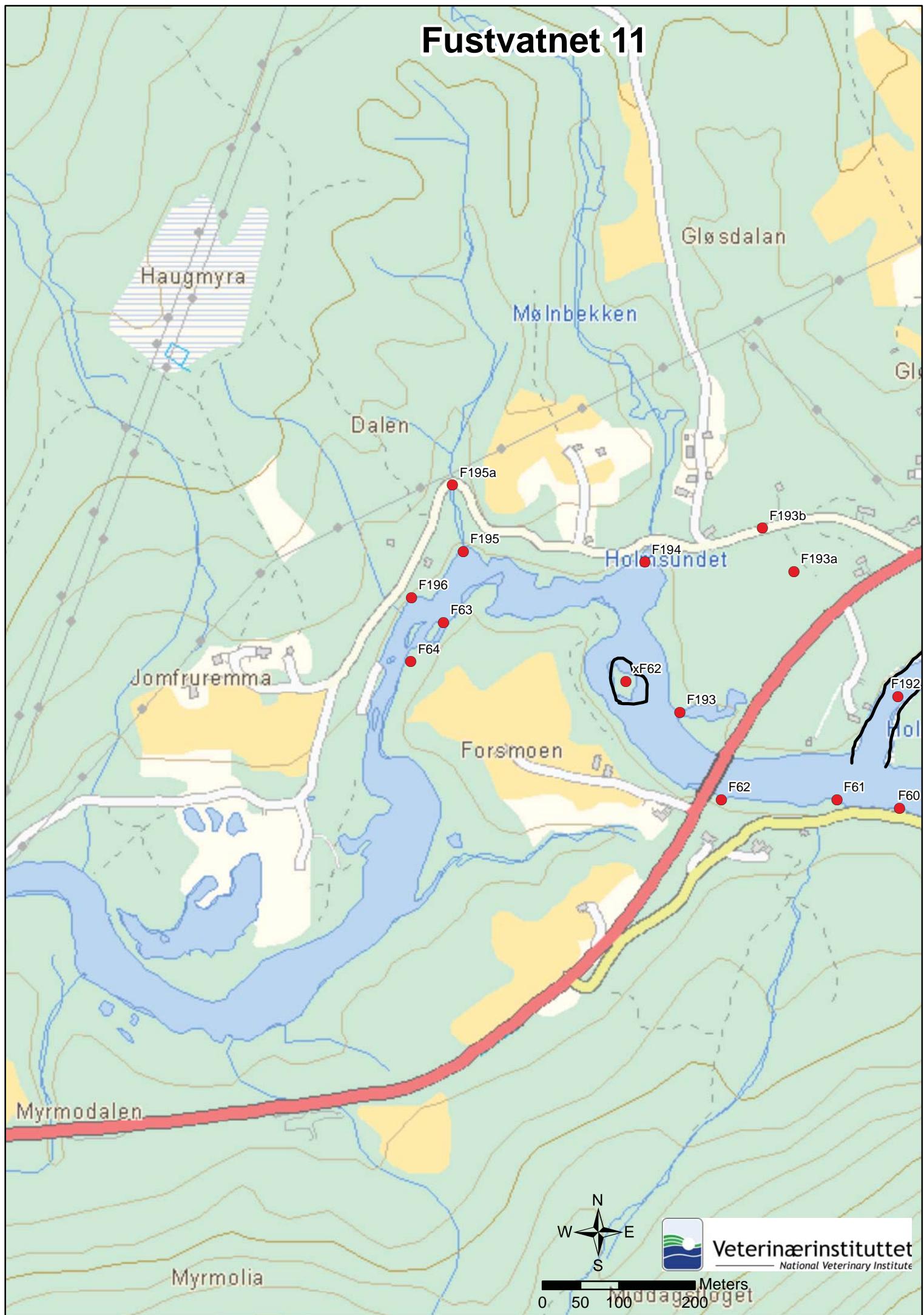
Baåga 4

Fustvatnet 10

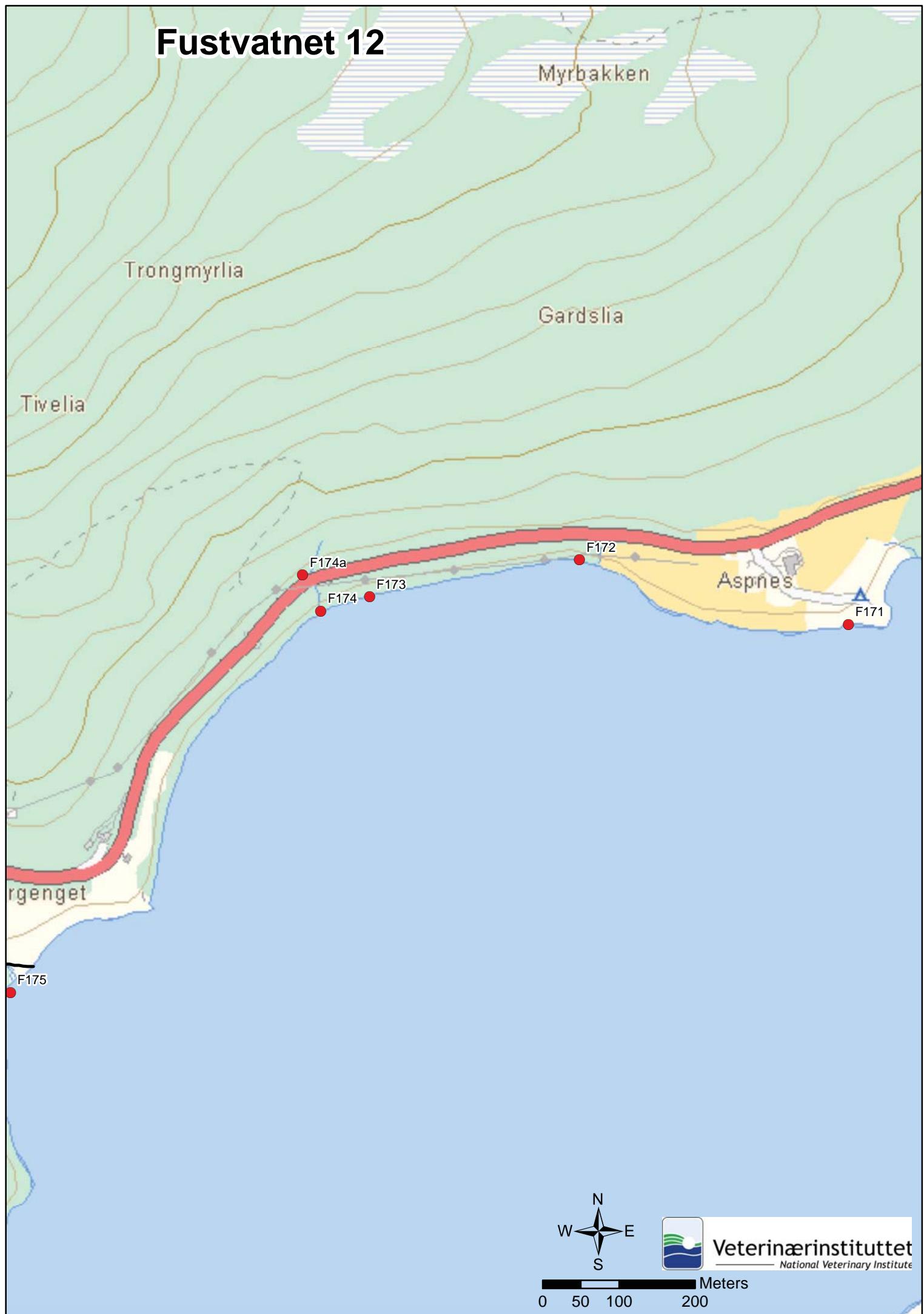

Fustvatnet 11

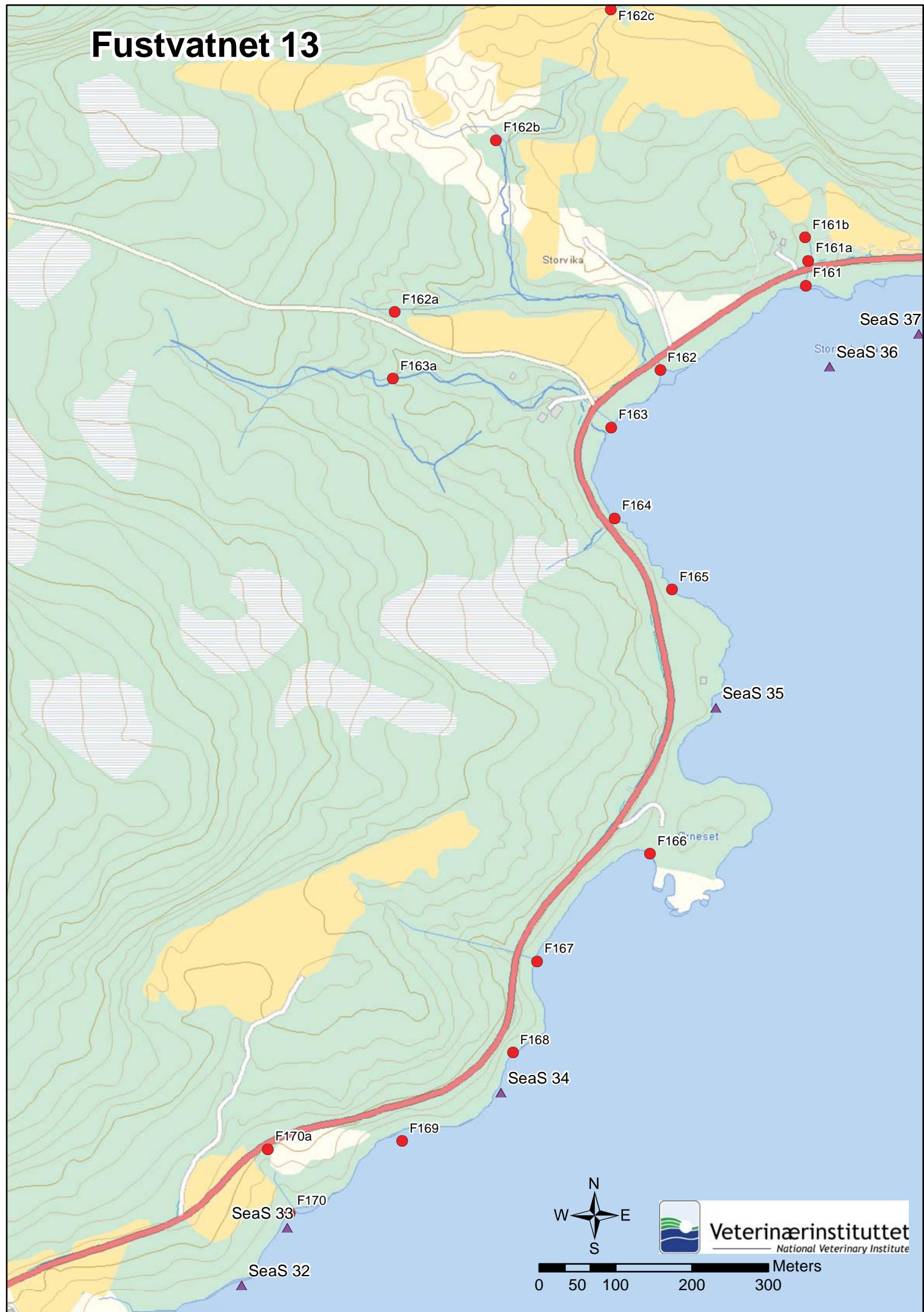

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

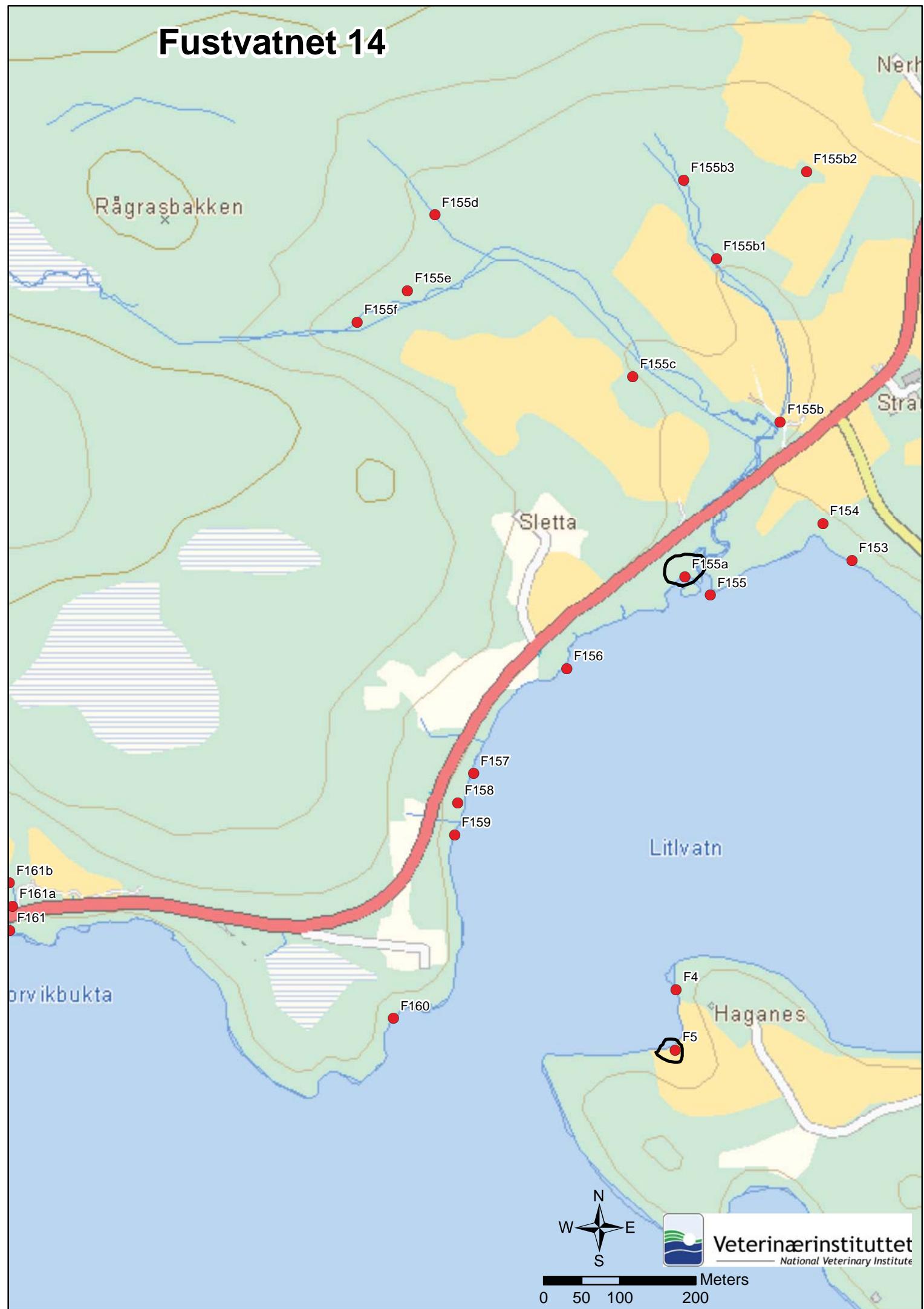
Fustvatnet 12

Fustvatnet 13

Fustvatnet 14

Vedlegg C PUNKTBESKRIVELSE TIL PUNKTER I BEHANDLINGSKART

I punktbeskrivelsen beskrives hvert av punktene på behandlingskartene – hva punktet er og hvordan det skal behandles. Punktbeskrivelser blir oppdatert etter behov. Den vedlagte versjonen korresponderer med behandlingskartene i vedlegg B. Noen få punkter i punktbeskrivelsen finnes ikke på kart i vedlegg B – dette gjelder i hovedsak bekker som renner til fjorden i sone Sundet.

Punktbeskrivelser sone Sundet, med Dagsvikselva og Nylandselva

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
329	Kalvikbekken	Doseringspkt Hovedløp	Lite drypp
330	Liten bekk	Doseringspkt Hovedløp	Lite drypp
331	Landselva		
331a		Doseringspkt Hovedløp	Stort drypp (evt lite hvis lite vann)/kanne hele veien
332	Liten bekk	Doseringspunkt fra rør/grøft/drenering	evt Lite drypp
333	Dagsvikselva	Storsteinet og rasktflytende. Krevende	
Da1	Hoveddosering	Hinder her	Store drypp
Da2	Dammer		Kanne
Da3	Dammer	I bergsprekker og hyller	Kanne
Da4	Øy	Sjekk for dammer	Kanne
Da5	Sig		Kanne
Da6	Flomløp	Sjekk for dammer	Kanne
Da7	Liten bekk, utløp		
Da7a	Liten bekk, doseringspunkt		Lite drypp, kanne ved lav vannføring
Da8	Liten bekk, sig, utløp		Kanne
Da8a	Liten bekk, doseringspunkt		Lite drypp, kanne ved lav vannføring
Da9	Liten bekk / sig, utløp		Kanne
Da10	Liten bekk, utløp		
Da10a	Liten bekk, doseringspunkt		Lite drypp, kanne ved lav vannføring
Da11	Sig og dam	Sumpaktig område	Kanne
Da12	Bekk	Bekk med flere sidegreiner	Flere drypp, kanne etter behov
Da12a	Sidebekk	Vandringshinder i sideløp	Lite drypp/kanne avh av vannføring
Da12b	Sidebekk	Vandringshinder i sideløp	Lite drypp/kanne avh av vannføring
Da12c	Sidebekk	Vandringshinder i sideløp	Lite drypp/kanne avh av vannføring
Da12d	Sidebekk, doseringspunkt		Lite drypp
Da13	Gammelt flomløp slutt	Dammer i flomløp	Kanne
Da14	Liten bekk		Kanne så lenge vann. Lite drypp ved mye vann
Da15	Lite sig start gammelt flomløp	Dammer i flomløp	Kanne
Da16	Område	Stort. Flomløp, øyer med dammer	Kanne
Da17	Dam	Dam ovenfor bru	Kanne
Da19	Sig/dammer	Sig inn i dammer	Kanne
Da20	Sig/dammer	Sig inn i dammer	Kanne
Da21	Bekk		
Da21a	Doseringspunkt	Hinder her	Kanne, depot
Da22	Ør	Flomløp sjekkes for dammer	Kanne
Da23	Sig	Fra berg	Kanne
Da24	Flomløp	Mange løp i grov urd	Kanne
Da25	Sig	2 stk fra under ur/stor stein	Kanne
Da26	Sig og ør	2 stk ca 50 lange	Kanne
Da27	Dam	Under stor stein v land	Kanne
Da28	Ør	Sjekk for dammer	Kanne
Da29	Sig	3 stk innenfor ca 50 meter	Kanne
Da30	Flomløp		Kanne
Da31	Flomløp	Sjekk for dammer	Kanne
Da32	Sig		Kanne
Da33	Sig		Kanne
Da34	Liten bekk		Lite drypp/kanne avh av vannføring
Da35	Sig	Fra berg	Kanne
Da36	Dammer og sig	Ekstra mye dammer på grov ør	Kanne
Da37	Liten bekk	Hinder her	Lite drypp/kanne avh av vannføring
Da38	Liten bekk	Hinder her	Lite drypp/kanne avh av vannføring
Da39	Liten bekk	Hinder her	Lite drypp/kanne avh av vannføring
Da40	Liten bekk	Til dammer/kile ved bru	Lite drypp
Da41	Sig/dammer	4-5 sig til dammer i berg	Kanne
Da42	Dammer	I berg ved liten foss og oppover	Kanne
Da43	Liten bekk	Ingen oppgang	Lite drypp/kanne avh av vannføring
Da44	Sig	Flere småsig fra grunnen	Kanne
Da45	Sig	ca 30 m langt	Kanne
Da46	Flomløp	Mange løp i grov urd	Kanne
Da47	Sig	ca 50 m langt	Kanne
Da48	Liten bekk	Hinder her	Lite drypp
Da49	Sig	fra grunnen	Kanne
Da50	Sig/rør	3 sig og 2 rør innen ca 80 meter	Kanne
350	Sig ut i fjorden	Avmerket på kart 150 meter nordvest for os, Dagsvikselva	Lite drypp hvis vann
	Nylandselva		
N1	Doseringspunkt	Traktorvei frem	Hoveddoseringsstasjon eller store drypp, avhengig av vannføring. Ikke behov for å fordele over tverrsnittet - stor innblanding før hinder
N2	Vandringshinder		
N3	Pytter		Kanne
N4	Område	sideløp, sjekk for dammer	Kanne
N5	Liten bekk		Kanne, drypp
N5a	Doseringspunkt bekk	Doseringspunkt ovenfor rør under gammel kjerrevei (20 m fra rv.).	Lite drypp (hvis vann)
N6	Område	Flomløp med dammer.	Kanne
N7	Liten bekk/sig		Motstrøms kannebehandling (hvis vann)
N8	Liten bekk/sig		Motstrøms kannebehandling (hvis vann)
N8a	Doseringspunkt bekk/sig		"Depot" med kanne hvis vann

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
N9	Liten bekk		Kanne et stykke oppover. Ikke nødvendig å gå helt opp til doseringspunkt
N9a	Doseringspunkt bekk	Ovenfor veien (hinder under veien)	Lite drypp eller depot med kanne. Må doseres tidlig pga. lang transporttid ned til hovedelva
N10	Bekk		Kanne opp til veien
N10a	Doseringspunkt bekk		Lite drypp
N11	Liten bekk/sig	Bratt stigning	Kanne et stykke oppover (hvis vann)
N12	Område med potensielt dammer	Eventuelt dammer etter flom	Kanne
N13	Grus-/steinør	Ør nedenfor foss og høl. Potensielt dammer innover mot bratt kant i terrenget til sør. Elva går tydelig over hele området i flom	Kanne. Sjekk grundig for dammer, spesielt der det er vegetasjon
N14	Sig	Trolig sammehengende opp til punkt N13 (ør) i flom. Lite sig inn fra siden (i siget)	Kanne hvis vann
N15	Dammer	10 - 15 m fra elva. 2 stk. ved kartleggingen, ca. 1 m ² og relativt dype. Labekken kan trolig gå over her i flom	Kanne
N16	Labekken	Større sidebekk	Kanne opp til dryppstasjon
N16a	Vandringshinder hovedløp		
N16b	Sidebekk til Labekken		Kanne opp til veien, dosering ovenfor denne (depot med kanne eller lite drypp)
N16c	Doseringspunkt Labekken		Stort eller lite drypp
N17	Liten bekk		Kanne
N17a	Doseringspunkt bekk		Depot med kanne eller lite drypp
N18	Sig	Potensielt dammer 2 m fra elva, i siget	Kanne
N20	Utløp bekk		Lite drypp
N20a	2 rør		Lite drypp
N20b	2 rør	Marginalt	Kanne
N20c	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
N21	Sig		Kanne
N22	Område	Flomløp	Kanne
N23	Grøft	Behandle opp så langt det er vann	Kanne
N24	Område	Sump	Kanne
N25	Utløp bekk		
N25a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Kanne
N26	Område	Flere sideløp, sjekk for dammer	Kanne
N27	Område	Flere sig gjennom svingen	Kanne
N28	Sig		Kanne
N29	Sig		Kanne
N30	Grøft	Behandle opp så langt det er vann	Kanne
N31	Utløp bekk		Lite drypp
N31a	Sig		Kanne
N31b	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
N32	Grøft	Behandle opp så langt det er vann	Kanne
N33	Sig	Drensrør i utløp	Kanne
N34	Dammer		Kanne
N35	Område	Sideløp, sjekk for dammer på land innenfor	Kanne
N36	Utløp bekk		lite drypp
N36a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	lite drypp
N37	Sig		Kanne hvis vann
N38	Sig		Kanne
N39	Utløp bekk		lite drypp
N39a	Sig		Kanne
N39b	Doseringspunkt	Vandringshinder her	lite drypp
N40	Dam	Bak stein i bredd	Kanne
N41	Sig		Kanne
N42	Utløp bekk		Kanne/drypp
N42a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Kanne/drypp
N43	Sig		Kanne
N44	Område	Dammer i innersvingen	Kanne
N45	Sig		Kanne
N46	Område	Flomløp med dammer	Kanne
N47	Sig	Marginalt	Kanne
N48	Utløp bekk		
N48a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Kanne/drypp
N49	Sig	Marginalt	Kanne
N50	Sig	Marginalt	Kanne
N51	Område	Dammer på berg	Kanne
N52	Sig		Kanne hvis vann
N53	Utløp bekk		Lite drypp
N53a	Doseringspunkt	På vei	
351	Liten bekk		Kanne
352	Bekk fra Løkvatnet		Ingen behandling
353	Hellesvikselva		
353a	Sidebekk		Kanne
353b	Deler seg		2 små drypp
353c	Sidebekk		Kanne
353d	Foss og kulp		2 smådrypp
353e	80 % hinder		Vannføringsavhengig
353f	Foss berg		Stort drypp. Evt lite drypp hvis lite vann

Punktbeskrivelser Halsanelva og Hestdalselva

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
1	Hoveddosering	Halsanelva	Hoveddoseringsstasjon
2	Hoveddosering	Navarselva	Stort drypp
3	Påfriskning	Utløpet av Navarselva	Stort drypp
4	Påfriskning	Halsan ved sagbruk	Stort drypp
5	Påfriskning	Halsan ved Walnum	Stort drypp
6	Hoveddosering	Hestdalselva	Hoveddoseringsstasjon
7	Påfriskning	Hestdal utløpet av Øverjordvatn	Store drypp
8	Påfriskning	Hestdal ved Hestdalsbrua	Store drypp
Halsan venstre			
10	Liten bekk		Kanne, depot ovenfor hinder
11	Sig	Kommer fra myr	Kanne
12	2 sig		Kanne
13	Liten bekk		Kanne, depot ovenfor hinder
14	Dam	Skjult bak vegetasjon	Kanne
15	Sig		Kanne
16	Dammer	Dammer ved lav vannstand	Kanne
17	Sig		Kanne
18	Dammer	Kan stå dammer på berg i fossen	Kanne
19	Bekk	Relativt vannrik bekk	Lite drypp ovenfor hinder og kanne
19a	Doseringspunkt		Lite drypp
20	Liten bekk		Kanne, depot ovenfor hinder
20a	Sig		Kanne
21	Område	Øygaardsosen	Pumpe ved fjære sjø
21a	Sig		Kanne
21b	Sig		Kanne
Halsan høyre til Navarselva			
30	Sideløp	Flomløp, mulige pytter	Kanne
31	Område	Mulige pytter	Kanne
32	Sig		Kanne
Navarselva			
33	Navarselva	Alle pkt fra 37 - 50	
34	Sig		Kanne
35	Flomløp	Mulige pytter	Kanne
35a	Sig		Kanne
36	Område	Flere små sig	Kanne
37	Flomløp	Mulige pytter	Kanne
38	Område	Grøfter	Kanne
39	Pytt/sump		Kanne
40	Sig		Kanne
41	Liten bekk		Kanne og depot ovenfor hinder
42	Dammer	Mulige dammer på elvebredd	Kanne
43	Liten bekk		Kanne og depot ovenfor hinder
43a	Sidesig		Kanne
44	2 Sig		Kanne
45	Liten bekk		Kanne
46	Liten bekk		Kanne
47	Sig		Kanne, depot ovenfor hinder
48	Dammer	Kan stå dammer	Kanne, depot ovenfor hinder
49	Sig		Kanne
50	Pytter		Kanne
Halsan venstre nedenfor Navarselva			
51	Sig	Fra grøft	Kanne
52	Område	Mulige pytter	Kanne
53	Rør under vei	Kun regnvann	Kanne
54	Sig	Fra grøft	Kanne
55	Dam	Ved lav vannføring	Kanne
56	Pytt		Kanne
57	Bekk		Kanne og lite drypp
57a	Sidebekk	Henger sammen med 60b ved flom	Kanne
57b	Bekk	Hovedgrein	Kanne og lite drypp
57c	Sidebekk	Flere små tilsig	Kanne
57d	Flomløp	Mulige pytter	Kanne
57e	Doseringspunkt		Lite drypp
58	Sump		Kanne
59	Sig	Marginalt	Kanne
60	Mulige pytter	På berg	Kanne
61	Grøft		Kanne
62	Sig	Ut gjennom berg	Kanne + pumpe i utløp
63	Sig		Kanne
64	Grøft		Kanne
65	Sig	Fra grunn	Kanne, vurder pumpe
66	Sump	Sig inn	Kanne
67	Liten bekk		Kanne
68	Liten bekk		Lite drypp ovenfor hinder

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
69	Sig		Kanne
70	Sig		Kanne
71	Sig		Kanne
		Hestdal venstre	
80	Sig	Marginalt	Kanne
81	Sig	Marginalt	Kanne
82	Sig	Marginalt	Kanne
83	Sig		Kanne
84	Øy	Mulige pytter	Kanne
85	Sig	Marginalt	Kanne
86	Flomløp	Med pytter	Kanne
87	Område	Flomløp og sideløp med pytter	Kanne
88	Liten bekk		Kanne og depot
89	Mulige pytter	Hele halvøya	Kanne
90	Øverjordvatnet		Båt og pumpe
91	Øverjordbekken		Kane og lite drypp
91a	Sig		Kanne
91b	Sidebekk		Kanne
91c	Sidebekk		Kanne
91d	Doseringpunkt		Lite drypp
92	Sig		Kanne
93	Sig		Kanne
94	Sig		Kanne
95	Dam/Sump		Kanne
96	Bekk	Lite drypp hvis mye vann	Kanne, depot ovenfor hinder
97	Bekk	Lite drypp hvis mye vann	Kanne, depot ovenfor hinder
98	Sig		Kanne
99	Sig		Kanne
100	Bekk		Lite drypp
101	Sig		Kanne
102	Dammer	Mulige dammer innenfor ør	Kanne
103	Dammer	Kan stå dammer på berg	Kanne
		Hestdal høyre	
110	Flomløp	Sig inn og mulige pytter	Kanne
110a	Sig	Marginalt	Kanne
111	Sig		Kanne
112	Sig	Marginalt	Kanne
113	Bekkeløp	Tørr ved kartlegging	Kanne
114	Liten bekk	Lite drypp ved mye vann	Kanne, depot ovenfor hinder
115	Liten bekk	Lite drypp ved mye vann	Kanne, depot ovenfor hinder
116	Sig		Kanne
117	Sig		Kanne
118	Liten bekk	Lite drypp ved mye vann	Kanne, depot ovenfor hinder
119	Sig		Kanne
120	Sig		Kanne
121	To sig	Fra grøft	Kanne

Punktbeskrivelser sone indre Vefsnfjorden, med Vefsna, Fusta, Drevja og Hundåla

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
Venstre side Vefsna			
1	Hoveddosering	Laksforsen	
2	Hoveddosering	Påfriskning ovenfor Laksfors	
3	Hoveddosering	Leirbekkøra	
4	Hoveddosering	Laneset	
5	Hoveddosering	Fallan	
6	Hoveddosering	Forsjord	
7	Hoveddosering	Kvalfors	Ingen behandling her
8	Hoveddosering	Storneset	
9	Hoveddosering	Gammeløybrua	
10	Laksetrapp	Flere dammer i terskler	Kanne. Lite drypp hvis mye vann
11	Område med smådammer og sig	Dammer kan stå igjen etter stor vannføring	Kanne, evt. pumpe nederst
12	Mølnbekken		Drypp fra veien
12a	Doseringspunkt	Første doseringspunkt	Stort drypp
12b	Vandringshinder bekk	Utløp fra underjordisk løp, foss	
12c	Vanninntak til jernbanen		
12d	Doseringspunkt	Andre doseringspunkt	Stort drypp
x13	Bekk	Starter i terrenget, følg sti, går bratt ned mot elva. Ikke nødvendig å gå bekken.	Depot
13	Rognlibekken		Lite drypp fra veien (13a), pumpe eller kanne i munningen
13a	Doseringspunkt bekk		Kanne/lite drypp
14	Bekk		
14a	Doseringspunkt	Ved vei	Lite drypp hvis vann. Pumpe eller kanne i munning
15	Store grusører	Flere ører	Pumpe
16	Leirbekken		
16a	Doseringspunkt bekk		Kanne/lite drypp
17	Sig		Kanne/pumpe
18	Grusør		
19	Grusør med dammer	Ovenfor og nedenfor Svalbekken	Kanne/pumpe
20	Svalbekken		
20a	Utløp i hovedutløpet		Spyle over ur hvis det ikke var forhold til å legge bombe dagen før
20b	Oppkomme fra 20c	Bekken går gjennom fjell (grotte).	Stort eller lite drypp opp mot grotte
20c	Doseringspunkt		Stort drypp.
20d	Doseringspunkt		Kanne/lite drypp
20e	Bekk	Bekk 20 (Svalbekken) forsvinner gradvis i ur	Bombe
21	Liten bekk/sig		Kanne (lite drypp/pumpe)
21a	Doseringspunkt	Doseringspunkt ved middels og høy vannføring	
22	Liten bekk		
22a	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Lite drypp
23	Sig		
23a	Doseringspunkt		Kanne/ lite drypp
24	Grasørbekken	Storsteinet hele veien	Pumpe eller ingenting?
24a	Doseringspunkt		Lite drypp hvis vann
25	Bekk		
25a	Doseringspunkt bekk		Lite drypp hvis vann
25b	Kilde	Starter i skogen, kommer sannsynlig fra Grasørbekken	Referansepunkt. Ikke behandling
26	Møllbekken		Lite drypp fra veien
26a	Doseringspunkt Møllbekken		Kanne/lite drypp
27	Liten bekk		Kanne

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
27a	Doseringspunkt bekk		Kanne/lite drypp
28	Sig		Pumpe nederst
29	Sig		Pumpe nederst
30	Sig		
30a	Doseringspunkt		Kanne/lite drypp
31	Sig		Kanne opp til jernbanen, pumpe nederst
32	Smådalsbekken	Kalkfjell, jettegryter. Hodelykta nødvendig under jernbane	Kanne opp til hindre.
32a	Vandringshinder bekk		Dosering her bare hvis mye vann, hvis ikke kun i punkt C
32b	Doseringspunkt bekk		
32c	Doseringspunkt bekk	Mest vann i dette løpet	Stort drypp
32d	Grotte	Grotteinngang, vannet går ned i foss inne i berg	Bombe
33	Dam	Potensielt dam inne på grasbakken etter flom.	Kanne
34	Område	Dammer bak "svaberg"	Kanne
x34	Skjær		
x35	Bekk		
x35a	Doseringspunkt	Like nedenfor dam	Lite drypp
x36	Liten bekk	Kommer fra dam nedenfor vei	
E0	Eiteråga	Doseringspunkt på motsattside av vei	Hoveddoseringsstasjon
E1	Hoveddoseringsstasjon	Hoveddosering plasseres her på hengebru	Mulig hoveddoseringsstasjon
E3	Brennhaugbekken		
E3a	Hinder	Gå over hengebrua og følg sti til bekken	Lite drypp
E4	Sig		Pumpe
E5	Liten bekk		Kanne
E5a	Hinder		Depot ovenfor
E6	Stor grusør	Flomløp med dammer langs bredden	Pumpe
E7	Sig		Kanne og depot
E8	Kile	Pytt ved lav vannføring	Kanne/pumpe
E9	Klubbelva		
E9a	Doseringspunkt		Stort drypp, mulig hoveddoseringsstasjon
E10	Bekk		
E10a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
E10b	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
E10c	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
E11	Område/bekk	Flomsump, kan ha dammer	Kanne
E11a	Vandringshinder	I liten bekk ned til område	Lite drypp
E12	Påfriskningspunkt	Ved bru over Eiteråga	Hoveddoseringsstasjon
35	Bekk		
35a	Vandringshinder		Lite drypp
35b	Vandringshinder	2 sidegreiner	Lite drypp i begge sidegreinene
36	Utløp bekk	Under jernbane, mulig å krysse gjennom	Kanne og depot.
37	Utløp bekk	Fra tunnel under jernbane, fall rett i elv	
37a	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Lite drypp
38	Utløp bekk		manngard kanne i ur siste 2-3 meter. Båtlag bør ikke kjøre ned hit.
38a	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Lite drypp
39	Bekk	Flomløp med dammer ovenfor og nedenfor bekk (henger sammen)	Kanne i flomløp/dammer
39a	Doseringspunkt bekk		Kanne/lite drypp
40	Stor holme/ør	Forjordø. Begge løp bør gås over. En stor dam	Pumpe
41	Flomløp	Potensielt dammer	Pumpe/kanne
42	Grusør med dammer	Flat bredd, grusør med dammer. Også inn mot vei.	Pumpe (kanne).
43	Liten bekk		

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
43a	Doseringspunkt bekk	Fin sti nesten opp til evt. dryppstasjonspunkt, stien tar av ca. 30 m sør for vegkryssingen	Kanne/lite drypp
44	Flomløp, ør, dam	Stort flomløp med store ører og dammer. Største dam ca. 60x30m	Pumpe, liten båt
x44	Risøra		
45	Ør med dammer langs land		Kanne/pumpe
46	Bekk		
46a	Doseringspunkt bekk		Kanne, lite drypp hvis mye vann
x46	Dammer på berg og ør		Kanne
x46a	Hamptjønna	Kontakt med elva ved flom. Settes inn på kart	Bærbar pumpe
47	Grusør		Pumpe
48	Sig	Bratt	Pumpe hvis vann
49	Leirras	Potensielt dammer i innerkant	Kanne/pumpe
50	Bekk	Jungel	
50a	Doseringspunkt bekk	Doseringspunkt ovenfor veien. Sauebeite nedenfor veien	Kanne/lite drypp
51	Mølndalsbekken	Merket Stjernebekken på skilt ved bekken	
51a	Doseringspunkt bekk	Bratt ovenfor veien, doseringspunkt ca. 10-15 m opp	Drypp hvis vann, ellers kanne fra elva og opp
52	Dammer	Potensielt dammer mellom berg etter flom	Kanne/pumpe
53	Liten bekk		
53a	Doseringspunkt bekk	Dosering ovenfor hinder	Lite drypp rett ovenfor veien hvis vann
54	Bekk		
54a	Doseringspunkt bekk		Lite drypp ovenfor eller nedenfor veien
55	Liten bekk	Sikkert hinder under vei (rør)	Lite drypp ovenfor veien, kanne/pumpe nederst
55a	Doseringspunkt		Lite drypp
56	Dammer	Potensielt dammer på og innenfor berg	Kanne/pumpe
57	Område	Mulige dammer inne på berg	Kanne. Båt og pumpe hvis praktisk
58	Liten bekk	Rør ca. 20 m fra elva	
58a	Kum	Kum ovenfor veien	Kanne/lite drypp i kum
59	Våtmark	Starrvegetasjon, potensielt dammer	Kanne/pumpe
60	Sig		Kanne/pumpe
61	Dam	15x5 meter	Kanne
62	Område	Mulige dammer inne på berg	Kanne. Båt og pumpe hvis praktisk
63	Sig	Marginalt, kan tørke	Kanne. Båt og pumpe hvis praktisk
64	Sig	Marginalt, kan tørke	Kanne. Båt og pumpe hvis praktisk
65	Liten bekk		
65a	Doseringspunkt bekk	Ovenfor vegen	Lite drypp eller depot med kanne
66	Liten bekk		
66a	Doseringspunkt bekk	Ovenfor vegen	Lite drypp eller depot med kanne
67	Liten bekk		
67a	Doseringspunkt bekk	Ovenfor vegen	Lite drypp eller depot med kanne
68	Sig	Marginalt, kan tørke	Kanne. Båt og pumpe hvis praktisk
x69	Indreløp ved Rosvollholmen		
69	Liten bekk		
69a	Doseringspunkt bekk		Lite drypp eller depot med kanne
70	To sig	Marginale, kan tørke.	Kanne. Båt og pumpe hvis praktisk
x70	Sig	Marginalt, kan tørke	Kanne
x70a	Doseringspunkt	Marginalt, kan tørke	Lite drypp hvis vann
71	Liten bekk		
71a	Doseringspunkt	Hinder nedenfor vei	Lite drypp
T1	Tverråga	Mange dammer på fjære, begge sider av utløpet	
T2	Utløp sidebekk	Sidebekk til Tverråga	

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
T2a	Sig		Kanne
T2b	Liten bekk/sig	Udefinert vanringshinder	Kanne/lite drypp hvis mye vann
T2c	Rør under vei	Stor kulp nedenfor	Stort drypp ovenfor vei
T2d	Vandringshinder	Stor foss	
T2e	Doseringspunkt bekk		Stort drypp
T3	Bakevje/dam	Bakevje på flo, store dammar på fjære	Kanne/pumpe
T4	Bekk/ område		
T4a	Liten dam		Kanne
T4b	Sig		Kanne
T4c	Sideløp	2 sideløp. Mulige dammer her	Kanne
T4d	Sideløp	Start sideløp begge sider. Høyre - få meter, venstre løp ned til T4c	Kanne
T4e	Vandringshinder		
T4f	Doseringspunkt bekk	Mulig å kjøre 4WD opp til drypp, kanskje også 2WD	Stort eller lite drypp, hvis lite vann kan depot med kanne være bedre.
T4g	Doseringspunkt	Rett ovenfor bru	Mulig doseringspunkt ved forbehandling
T5	Flomløp med dam	Diffust innløp (ovenfor sving i elva). Trolig ikke kontakt ved flo	Kanne/pumpe
T6	Liten bekk	Sig ved utløpet av bekken	
T6a	Doseringspunkt bekk	Mulig å kjøre nesten opp, til grus- og steintak fra bekk T2	Lite drypp eller depot med kanne
T7	Flomløp	Dammer på siden av hovedløp	Kanne/pumpe
T8	Doseringspunkt Tverråga		Hoveddoseringssstasjon
72	Bekk		
72a	Start bekk	Ikke definert vandringshinder, men trolig ikke fisk lenger enn hit	Kanne opp hit eller så langt det er vann
x72	Kriengeløra	Sjekk for dammer	Båt og pumpe
73	Øybekken		
73a	Mulig flomål	Aktuelt doseringspunkt for nedre dryppstasjons	Stort drypp
73b	Rørutløp	Godt ovenfor bekkenivå	
73c	Doseringspunkt		Stor drypp
73d	Vandringshinder		Stor drypp
73e	Bekketløp fra grotte	Hele bekken går i grotte, langt til innløp	Stor drypp
74	Storøra	Område med dammar langs bredd på fjære sjø	Pumpe
75	Utløp	Doseres fra 75a	Spytelelag
75a	Kum	Betongkum	Spytelelag
76	Kum	Betongkum med jernlokk. Vann ut av kum	Stort utløpsrør. Spytelelag.
76a	Utløp	Betongrør under vann	Spytelelag
77	Utløp	Betongrør under vann	Spytelelag
77a	Kum		Spytelelag
78	Område med dammer ved fjære		Behandles på fjære sjø. Kanne
79	Bekk	Grunn dam på innsiden på flo sjø	Kanne
79a	Bekk	Nytt løp	
79b	Bekk	Vann på flo sjø og ved regn	Kanne så lenge vann
79c	Bekk	Nytt løp	
79d	Doseringspunkt bekk	Øverste punkt der det er vann, videre oppover i ur.	Lite eller stor drypp, avh. av vannføring
79e	Bekk	Grøft følger innsiden av veien videre	Lite drypp, kanne tilstrekkelig hvis veldig tørt
79f	Liten bekk	Grøft følger innsiden av veien videre	Kanne
80	Område med dammer ved fjære		Kanne. Behandles på fjære sjø
81	Sig		Kanne
82	Bekk	Fra dal, v-hinder i en av tre sidegrener	Drypp ved vandringshinder og kanne så langt vatn ellers
83	Doseringspunkt	Rør under vei.	Smådrypp og kanne

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
84	sig/oppkommer	Fra raskile	Kanne, evt smådrypp i/over grov ur
85	sig/oppkommer	Fra raskile	Kanne, evt smådrypp
86	Sig	I veggrøft	Kanne
86a	Sig/oppkommer	Flere steder	Smådrypp og kanne
86b	Sig/oppkommer	Flere steder	Smådrypp og kanne
87	Rør under vei		Smådrypp og kanne
88	Sig		Lite drypp, kanne ved lav vannføring
89	Sig/dammer	Flere fra urd bak fylling v P-plass	Smådrypp og kanne
90	Sig	Småsig fra grunnen	Kanne
91	Sig		Lite drypp, kanne ved lav vannføring
92	Sig/dammer	Fra og i berg	Kanne
93	Liten bekk		Lite drypp/kanne avh av vannføring
94	Sig		Kanne
95	Sig/dammer	I berg	Kanne
96	Sig	2 stk fra berg	Kanne
97	Liten bekk / sig, doseringspunkt		Lite drypp
98	Liten bekk, doseringspunkt		Lite drypp, ovenfor bergskrent
99	Bekk	Doseringspunkt i bekk, Marsøra	Drypp
99a	Sig		Kanne, evt drypp hvis mye vann
99b	Flere sig/oppkommer	Doseringspkt sideløp	Lite drypp
100	Område	Dammer under flomål	Ingen særskilt behandling av dam
101	Stor dam med sig ut til fjorden	Står under vann ved flo. 100 x 50 m ved fjære 0,5m dyp	Ingen særskilt behandling av dam
102	Marbakken på Marsøra		
Periferi vestre side Vefsnfjorden			
200	Vikdalselva		
201	Bekk		
201a	Doseringspunkt		Drypp fra vei eller kanne opp til hit
202	Kanal/flomløp	Utløp av kanal/flomløp, fra 203	
xV202	Bekk		Kanne
203	Kanal/flomløp	Start/innløp kanal/flomløp.	Kanne
xV203	Bekk		Kanne
204	Bekk	Brattt, dosering til foss ca. 15 m ovenfor vei	Lite drypp, kanne hvis lite vannn
205	Lite sig		Kanne
206	Bekkeløp		Kanne ved behov
207	Vandringshinder		
208	Doseringspunkt		Stort drypp
209	To bekker		Ingen behandling
210	Bekk	Få meter til hinder	Ingen behandling
211	Bekk	Få meter til hinder	Ingen behandling
212	Bekk	Ingen oppgang mulig	Ingen behandling
213	Bekk	Få meter til hinder	Ingen behandling
214	Bekk	Få meter til hinder	Ingen behandling
215	Bekk	Få meter til hinder	Ingen behandling
216	Hundåla	Vær obs på at det er mange grusører i Hundåla	
H0	Hoveddosering	Ved bro	Store drypp
H1	Vandringshinder	Stengt trapp. Mye manngardsjobb. Grovt substrat	Store drypp her, eller ved bro lenger opp
xH1	Bekk		Kanne
H2	Bekk	Deler seg i flere greiner. Arbeidsom, oppkommer	Nøyne manngard og drypp

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
H2a	Bekkedele		Kanne i alle eventuelle sig
H2b	Vandringshinder	Sideløp	Kanne, depot
H2c	Doseringspunkt	Hovedløp. Hinder her	Lite drypp
H2d	Utløp gammelt elveløp	Felles opphav med H2	Kanne hvis vann
H3	Liten bekk og sig	Sig fra gammelt elveleie og bekk	
H3a	Doseringspunkt	Hinder her	Kanne, depot i begge. Lite drypp hvis mye vann
H4	Ør	Sig gjennom grunn	Kanne
H5	Område	Flomløp sjekkes for dammer	Kanne
H6	Ør	Dammer	Kanne
H7	Sig	Marginalt	Kanne
H8	Sig	Marginalt	Kanne
H9	Sig	Marginalt	Kanne
H10	Flere sig	Fra grunn og jordekant	Kanne, depot
H11	Sig	Marginalt	Kanne, depot
H12	Sig	Ut i brakkvann	Ingen behandling
217	Elv i Juvika		
217a	Doseringspunkt	Hovedgrein	Flere små drypp
217b	Doseringspunkt	Sideløp	Flere små drypp
Høyre side Vefsna			
112	Mølnbekken	I berg, grov ur	
112a	Doseringspunkt	Plasseres utilgjengelig for kyr. Hinder nedenfor	Lite drypp
113	Liten bekk	ca 20 m til hinder	Pumpe fra båt/kanne
114	Liten bekk	fra bratt bredd, rett i elva	Pumpe fra båt
115	Liten bekk	fra bratt bredd, rett i elva	Pumpe fra båt
116	Svarttjønnbekken	10 meter høyt hinder over berg like ved elve bredden	Lite drypp
116a	Alternativt doseringspkt	Traktorsti krysser bekken her	Lite drypp
117	Dammer	På ør under steiner	Pumpe fra båt
118	Sig		Kanne så langt vann, bombe
119	Sig	2 stk	Kanne så langt vann, bombe
120	Utløp bekk	Rett ut av berg	Båt og pumpe
121	Sig	Deler seg	Kanne så langt vann, bombe
122	Ytra (bekk)	Fra bratt bredd, rett i elva	Pumpe fra båt i utløp
122a	Doseringspunkt		Lite drypp der skogsbilvei krysser
123	Sig	Fra bratt bredd, rett i elva	Pumpe fra båt
124	Hannabekken	Bekken går i steingrunn i ei renne i berget 70m fra elva	
124a	Doseringspkt.	Bekken forsvinner i grunn	Lite drypp ved skogsbilvei
125	Liten bekk	Maks 50 m, mulige dammer oppover	Kanne, pumpe hvis vann
126	Sig	2 marginale sig	Pumpe fra båt
127	Bekk	Hinder like over bredd	
127a	Doseringspunkt	Ved grusvei, ikke E6	Lite drypp
128	Liten bekk	Ut av grunnen fra drenering/grunnvann	Kanne og depot
129	Mølnbekken	Dammer ved innløp opp til parrhinder	Spyl utløp
129a	Doseringpunkt		Lite drypp
130	Sig		Lite drypp hvis mye vann. Hvis ikke ingen behandling
130a	Doseringspunkt		
x130	Dammer		
131	Sig		Kanne hvis vann
132	Område med tilsig fra grunnen	Helt ned til 133, omfattende	Båt og pumpe, evt spesialag
133	Liten bekk		
133a	Doseringspunkt	Hinder lengre ned	Lite drypp

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
134	Ramnåga		
134a	Hinder og doseringspunkt		Stort drypp
135	2 sig		Kanne så langt vann
136	Sig		Kanne til over hinder, depot
137	Liten bekk		Kanne så langt vann
138	Liten bekk		
138a	Hinder og doseringspunkt		Lite drypp
139	Sig		Kanne hvis vann
x139	Sig		Kanne hvis vann
140	Område	Dammer, gamle fisketrapper. Omfattende.	Bærbar pumpe og kanner
141	Bekk		Lite drypp + kanne
141a	Bekk		Søndre løp, kanne så langt vann
141b	Doseringspkt. ovenfor hinder	Ved vei, trenger nøkkel til bom. Dammer nedenfor hinder	Lite drypp og kanne i dammer
142	Sig		Kanne til hinder
143	Område	Dammer	Pumpe/kanne
144	Liten bekk	Med vann. Utløp. Deler seg med en gang	
144a	Liten bekk	Deler seg på nytt her, begge med vann	
144b	Liten bekk	Doseringspkt øvre sideløp. Adkomst i rett lingej fra utløp til dosering	Drypp/kanne hit
144c	Doseringspunkt	Kommer ut fra grasslette dammer/pytter ovenfor	Lite drypp + kanne i sig / pytter
145	Sig		Kanne så langt vann
146	Sig		Kanne så langt vann
147	Liten bekk	30 m opp til berg. Ikke observert fisk over berget (huseier). Pass på vanninntak til hytte	Pumpe fra båt/kanne
148	Område	Dammer på og rundt berg	Pumpe fra båt
149	Sig	Fra bratt bredd, rett i elva	Pumpe fra båt
x149	Hiøra		
150	Liten bekk	2 greiner fra 50m og oppover	Kanne
150a	Liten bekk	Vandringshinder	Lite drypp hvis mye vann
151	Sig	Fra berg	Pumpe fra båt
152	Sig	Fra berg	Pumpe fra båt
153	Sig	Fra bratt bredd, rett i elva	Pumpe fra båt
154	Øvrøra	Stor ørøy, mulige dammer	Pumpe fra båt
155	Ravassgjota (bekk)		
155a	Doseringspunkt	Ovenfor vandringshinder her	Lite eller stort drypp, kanne nedenfra opp til hinder
156	Sig	Fra bratt bredd, rett i elva	Pumpe fra båt
157	Sig	Fra bratt bredd, rett i elva	Pumpe fra båt
158	Kile/dammer	Bak ør	Pumpe fra båt
159	Dam	Dam på berg	Pumpe fra båt
160	Bekk	Større bekk med dammer med fisk helt opp	Lite drypp ved 160c selv om tørr nederst
160a	Sig	Sideløp	Kanne/bombe
160b	Dam	Stor myrdam, mulig forbindelse til 160 hvis mye vann	Kanne
160c	Doseringspkt hovedløp	Vandringshinder hovedløp	Lite drypp/kanne
160d	Doseringspkt sideløp	Vandringshinder sideløp	Lite drypp/kanne hvis vann
161	Liten bekk	Fra rør (ca 500 mm) gj JB-fylling	Lite drypp/kanne nedenfor j.b.hvis vann
162	Liten bekk	Steinsatt kanal fra JB-fylling	Lite drypp i trapp nedenfor j.b. hvis vann
163	Sig	Gjennom JB-fylling	Pumpe fra båt
164	Sig	Gjennom JB-fylling	Pumpe fra båt
165	Liten bekk	Utløp	Lite drypp/kanne hvis vann
166	Rør og mulig dam	Gjennom JB-fylling, v-hinder	Lite drypp/kanne hvis vann
167	Bekk	Utløp til Vefsna gj betongkulvert ca 1 x 1,5 m	Lite drypp/kanne hvis vann

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
167a	Liten bekk	Utløp sidebekk til bekk	
167b	Liten bekk	Doseringspkt/v-hinder sidebekk	Lite drypp/kanne hvis vann
167c	Bekk	Doseringspkt/v-hinder bekk pkt	Lite drypp/kanne hvis vann
167d	Bekk doseringspunkt ovenfor skrent	Dammer i kulvert underjernbane	Lite drypp, kanne ved lav vannføring
168	Liten bekk	I to rør (300 og 500 mm) gjennom JB-fylling	Lite drypp på overside hvis vann
169	Liten bekk	I støpt kulvert (1000 mm) gjennom JB-fylling	
169a	Doseringspunkt	Vandringshinder	Lite drypp over hinder hvis vann
170	Sig / bekk over berg		Pumpebehandling/ lite drypp hvis mye vann
171	Kulvert under jernbanelinje		Kanne
172	Rossvollholmen	Stor holme med grusør. Inne på holmen flere flomløp med dammer	Spesiallag eller kanne eller begge. Båt på flo
173	Liten bekk	Fra bratt bredd, rett i elva	Kanne. Lite drypp hvis mye vann ovenfor jernbane
174	Sig	Marginalt, kan tørke	Kanne. Båt og pumpe hvis praktisk
175	Sig	Marginalt, kan tørke	Kanne. Båt og pumpe hvis praktisk
176	Sig	Marginalt, kan tørke	Kanne. Båt og pumpe hvis praktisk
177	Flomløp	Kan stå dammer	Kanne
178	Ør	Kan stå dammer	Båt og pumpe
179	Liten bekk	Marginalt, kan tørke	Kanne og depot ovenfor jernbane hvis behov
180	Sig	Marginalt, kan tørke. Hinder under vei/jernbane	Kanne (så langt vatn). Båt og pumpe hvis praktisk
181	Liten bekk		
181a	Doseringspunkt	Hinder under berg	Lite drypp ovenfor berg
182	Liten bekk		
182a	Doseringspunkt	Hinder under vei	Lite drypp ovenfor vei
183	Går ut		Ingen behandling
184	Liten bekk		
184a	Doseringspunkt	Ovenfor gårdsvei	Lite drypp, evt kanne og depot ovenfor gårdsvei
185	Bjønnåga	Sideelv	
185a	Område	Utløp Bjønnåga. Øy og flomløp, mulig dammer	Båt og pumpe
185b	Doseringspunkt	Ovenfor bru	Stort drypp
186	Sig	Marginalt. Kan tørke	Kanne. Båt og pumpe hvis praktisk
187	Sig	Marginalt. Kan tørke	Kanne. Båt og pumpe hvis praktisk
188	3 rørutløp	Grå, oransje og svart plastrørutløp. 30m mellom	Ingen behandling
189	Rør	Fylt med grus	Ingen behandling
190	Utløp	Plastrør	Ingen behandling
191	Utløp	Plastrør	Ingen behandling
192	Utløp	Betongrør	Ingen behandling
193	Utløp	Plastrør, drenering p-plass	Ingen behandling
194	Utløp	Betongrør	Spylebil
194a	2 kummer		Spylebil
195	Kum	Inne på treplatting	Spylebil
196	Kum	Inne på plen	Spylebil
197	Skjerva		
S0	Hoveddosering	Inntak kraftsstasjon	Hoveddoseringsstasjon
S1	Hoveddosering	Damluke	Hoveddoseringsstasjon
S4	Utløp bekk		
S4a	Doseringspunkt	Vandringshinder	Depot med kanne/lite drypp
S5	Utløp bekk		
S5a	Doseringspunkt		Lite drypp
S6	Sumptjønn		Kanne
S7	Ør og forbygning	Område, forbygning mot E6, spyl godt	Båtlag

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
S8	Utløp	Rør + bekkeløp	Båtlag
S9	Kum/rist		Drypp/spylelag
S9a	Utløp	Betonrør	Drypp/spylelag
S10	Kum		Spylelag
S10a	Utløp	Plastrør	Spylelag
S11	Utløp	Betonrør stort, høyere opp	Spylelag
S2	Doseringspunkt	Ekstradosering. Henges fra bru	Store drypp
S12	Utløp	Betonrør stort	Spylelag
S13	Utløp	2 plastrør	Spylelag
S14	Kum/rist		Spylelag
S14a	Utløp	Betonrør	Spylelag
S15	Utløp	Plastrør	Båtlag
S16	Utløp	2 svarte og ett orange plastrør	Spylelag
S17	Utløp	Dreneringsrør	Ingen behandling
S18	Rør	Plastrør over elva, ødelagt	Båtlag
S19	Utløp	Betonrør	Båtlag
S20	Utløp	Plastrør	Båtlag
S21	Utløp	2 betongrør	Båtlag
S22	Utløp	2 betongrør	Båtlag
S23	Utløp	Betonrør	Båtlag
S24	Kum	Bak pumpehus	Spylelag
S26	Kum/rist		Spylelag
S26a	Utløp	Betonrør	Spylelag
S27	Kum/rist		Spylelag
S27a	Utløp	Betonrør	Spylelag
S28	Kum/rist		Spylelag
S28a	Utløp	Betonrør	Spylelag
S29	Kum/rist		Spylelag
S29a	Utløp	Betonrør	Spylelag
S30	Kum/rist	Mellom vei og gangvei	Spylelag
S30a	Utløp	Betonrør	Spylelag
S31	Kum/rist	Mellom vei og gangvei	Spylelag
S31a	Utløp	Plastrør stort	Spylelag
S32	Kum		Spylelag
S32a	Utløp	2 plastrør	Spylelag
S33	Pumpehus		Spylelag
S34	Luke dam	Vann kommer herfra	
S35	Område	Sideløp	Kanne
S36	Kraftverksutløp		Ingen særskilt behandling
S37	Dreneringsrør og sig		Kanne
S38	Område	Flomløp med dammer	Kanne
S38a	Utløp bekk og område	Vandringshinder og doseringspunkt 10 meter lenger opp	Lite drypp og kanne i flomløp
S39	Sig		Båtlag
S40	Sig		Båtlag
S41	Sig		Båtlag
S42	Sig		Båtlag
xS42	Sig		Kanne så lenge vann
S43a	Bekk	Går ned i kulvert bak boligblokker. Går sammen med S43b	Lite drypp/bombe
S43b	Bekk	Går ned i kulvert bak boligblokker. Går sammen med S43a	Lite drypp/bombe
S43c	Bekk	Går ned i kulvert bak boligblokker	Lite drypp
S43d	Bekk	Går ned i kulvert bak boligblokker	Lite drypp

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
S44	Bekk	Går i kulvert	
S44a	Doseringspunkt	Vandringshinder	Lite drypp
S44b	Doseringspunkt	Vandringshinder	Kanne hvis vann
S44c	Doseringspunkt	Vandringshinder	Lite drypp
S45	Utløp	Plastrør	Spyteleag
S45a	Doseringspunkt	Plastrør. Sjekk kanten av jorde	Spyteleag
S46	Utløp	Plastrør	
S46a	Doseringspunkt i sig		Lite drypp eller kanne
S47	Utløp	2 rør, betong og plast	Båttag
S48	Kum og utløp	Betongrør	Spyteleag
S49	Utløp	Plastrør med vann og betongrør uten	Båttag
S50	Utløp	Plastrør	Spyteleag
S51	Utløp	To utløp. Det ene er fra S52	Spyteleag
S52	Kum		Spyteleag
S53	Rør	Ødelagt rør	Båttag
S54	Utløp	Plastrør	Båt/spyteleag
S55	Utløp	Betongrør stort	Båt/spyteleag
S56	Utløp	Betongrør	Båt/spyteleag
S57	Utløp	Betongrør stort	Båt/spyteleag
S58	Kum		Spyteleag
S59	Utløp	Betongrør stort	Båt/spyteleag
S59a	Doseringspunkt	Vandringshinder lenger ned	Lite drypp
S5a	Doseringspunkt	Vandringshinder lenger ned	Lite drypp
S60	Utløp	Betongrør	Ingen
S61	Utløp	Plastrør og betongrør	Båt/spyteleag
S62	Mangler på kart	Tatt ut	
S63	Utløp	Betongrør stort	Båttag/spyteleag
S64	Kum		Spyteleag
S65	Bekk		Lite drypp
S65a	Doseringspunkt	Vandringshinder lenger ned	Lite drypp
S65b	Utløp rør		Ingen behandling
S66	Utløp	Betongrør stort og plastør	Båttag
S67	Utløp	Betongrør	Båttag
S68	Utløp	Plastrør, skrått	Båttag
S69	Utløp	Plastrør	Båttag
S70	Utløp	Plastrør svart	Båttag
S71	Utløp	Plastrør stor oransje	Båttag
S72a	Utløp	2 plastør, ett stort og ett lite	Båt/spyteleag
S73	Utløp	Betongrør	Ingen behandling
198	Utløp	Betongrør, utløp 008	Spyteleag
198a	Kum		Spyteleag
199	Utløp	Hovedløp fra likeretter, dvs kjølevann (ferskvann). Er lagt dypt	
x200	Utløp	Plastrør under vann, drenering.	Spyteleag
x200a	Kum/rist		Spyteleag
x201	Bekk/kum	Hovedløp tas lengre opp, men også siderør, spyl inn i disse	Spyteleag
x201a	Kum	Flopåvirket hit, rør/bekk går videre ut av Elkem-området. Tas lengre opp. Kommer også inn prosessvann her i denne kummen.	Ingen behandling
x201b	Doseringspunkt	Bekk gjennom Alcoa. Alternativt dos.pkt hvis x201c er tørr	Lite drypp
x201c	Doseringspunkt	Bekk gjennom Alcoa, kan tas herfra (også kum 50 m lenger ned)	Lite drypp
x202	Utløp	Betongrør, fra rensebasseng	Stort drypp i utløp

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
x203	Utløp	Rør skjult under stein, fra rensetårn	Lite drypp
x204	Utløp	2 dreneringsrør fra overflatevann	Munningslag/Spyteleag
x205	Utløp?	Basseng på området er borte, men rørutløpet kan ligge der enda	Munningslag
x206	Pumpehus	Sjøvanninntak fra rør ute i fjorden	Ingen behandling
x207	Doseringspunkt	Dolstadtunellen. Inne i fjell. Må ha hjelp fra Alcoa	Stort drypp
x300	Marbakken utenfor Alcoa		
Periferi østre side Vefsnfjorden			
399	Bekk	Utløp i havn	
399a	Sidebekk		Spyteleag
399b	Doseringspunkt	Bak trafostasjon. Kommer flere løp innpå lenger ned	Lite drypp. Gi veldig god dose
x400	Småbåthavna	Utfylling mellom Halsøy og moloen	
400	Apen kanal	Kanal over fylling	
400a	Ende av kanal	Vannet kommer fra 800 mm sementrør, dos.pkt lenger opp	
400b	Kum/rist	Vann fra grøft	Kanne/ lite drypp
400c	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
400d	Rørutløp	Dreneringsrør fra begge sider, spyl inn	Spyteleag
401	Kum/rist	For overvann	
401a	Rist	For overvann	
401b	Rist	For overvann	
402	Område	Dammer, kan nås på stor flo	Kanne
403	To rørutløp	600 mm rør bryter vannspeilet ved fjære sjø. Et 300 mm rør over dette.	Munningslag/spyteleag
404	Forbygning	Kommer ikke til steinfylling fra sjøen pga pelegard utenfor fra sau343 til sau344	Munningslag spyler over
405	Forbygning		Dropes ved god salinitet? Små stein i fylling.
406	Lite sig/grøft ut i fjæra		Kannebehandling så langt vann
407	Bekk	Dos.pkt, går i rør videre.	Lite drypp
408	Bekk	Utløp	Lite drypp
408a	Doseringspunkt	Bekk går ned i kulvert. Utløp i 408.	Lite drypp
408b	Doseringspunkt	Bekk går ned i kulvert. Utløp i 408.	Lite drypp
408c	Doseringspunkt	Bekk går ned i kulvert. Utløp i 408.	Lite drypp
409	Område	Basseng på innside av jernbane	Kanne på fjære
410	Rør	Betongrør. I alt 4 utløp i dette området tas av spytelebil	Spyteleag
411	Liten bekk	Doseringspkt hovedløp. På/ ved vei	Lite Drypp
412	Bekk		
412a	Doseringspkt Hovedløp	Doseringspkt hovedløp. På/ ved vei	Lite Drypp
413	Liten bekk		
413a	Doseringspkt Hovedløp	Doseringspkt hovedløp. På/ ved vei	Lite Drypp
414	Fusta		
F0	Hoveddosering	Forsmofors	
F1	Liten bekk	Mindre vann oppover. På/ ved vei	Kanne og lite drypp (hvis vann ved vei)
F1a	Sumpområde	Flere dammer	Kanne
F1b	Sig	På/ ved vei	Kanne så langt vann
F1c	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp hvis vann
F2	Sig		Kanne så langt vann
F3	Liten bekk		Lite drypp.
F3a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
F4	Dam		Kanne
F5	Område	Flomløp. Sump med dammer	Kanne
F6	Ingen bekk her	Nytt løp	

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
F7	Sig fra grunnen	Danner pytt	Kanne
F8	Liten bekk		Kanne og lite drypp.
F8a	Sig	Vann forsvinner gradvis	Kanne så langt vann
F8b	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
xF9	Bekk	Vandringshinder 40 m opp i bekken	Lite drypp
F9	Sig		Kanne
F10	Liten bekk		Kanne
F10a	Doseringspunkt	Flere små tilsig.	Kanne/depot
F11	Liten bekk		Kanne og lite drypp
F11a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
F12	Område med tilsig fra grunnen		Pumpe
F13	Sumpområde	Strekker seg helt ned til F14	Kanne
F14	Årembekken		Kanne og lite drypp
F14a	Doseringspunkt		Mulig dryppstasjon ved forbehandling
F14b	Sig/bekk		Kanne + depot
F14c	Utløp sidegrein		
F14d	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
F14e	Sig, liten bekk	Bratt	Kanne hvis vann
F14f	Utløpsåpning 2xkulvert	2 kulvertrør under fylling	
F14g	Innløpsåpning 2xkulvert	2 kulvertrør under fylling	
F14h	Rørutløp	Sig i stikkrenne	Kanne hvis vann
F14i	Samløp	Samløp vestre og sørre gren	
F14j	Samløp		
F14k	Kulvert	Kulvert under veifylling,	Lite drypp
F14l	Kulvert	Kulvert under veifylling,	Lite drypp. Kannebehandle ovenfor hvis vann
F14m	Vandringshinder	Bratt parti, røys	Lite drypp. Kannebehandle ovenfor hvis vann
F14n	Utløp sidegrein		
F14o	Doseringspunkt	Vandringshinder. Doser i rør, kanne i grøfta videre opp hvis vann	Lite drypp
F14p	Doseringspunkt	Vandringshinder	Lite drypp
F15	Liten bekk		Kanne og lite drypp
F15a	Sig		Kanne så langt vann
F15b	Sig		Kanne så langt vann
F15c	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
F16	Sig		Kanne så langt vann
F16a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Kanne og depot
F17	Sig		Kanne hvis vann
F18	Bekkeløp		Kanne hvis vann
F19	Berg med dammer		Pumpe/kanne
F20	Sump.		Kanne hvis vann
F01	Påfriskningspunkt	Moheim	Hoveddoseringsstasjon hvis lite vann
F21	Sump/dam	Anslagsvis 80x20x0,5	Pumpe
F22	Sig		Kanne så langt vann
F22a	Dam		
F23	Flere sig fra grunnen	Pytter	Pumpe/kanne
F24	Kile med pytter		Kanne
F25	Sig		Kanne hvis vann
F26	Sig fra grunnen		Pumpe
F27	Flere små sig		Pumpe/kanne
F28	2 sig		Kanne hvis vann
F29	Pytter på berg		Pumpe

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
F30	Sig gjennom forbygning	Adkomst fra hytte på høyre side	Pumpe
F39	Område	Fisketrapp	Kanne
F40	Område	Steinør	Båtlag pumpe
F41	Flomløp	Sjekk for dammer	Kanne
F42	Kile		Båtlag pumpe
F43	Tjønn	Anslått volum 12 m ³ . Utløpsbekk til elv	Båtlag pumpe
F43a	Dammer		Kanne og pumpe
F44	Dam	Hull ved bredd	Kanne
F45	Bekk	Adkomst fra bølgeblikkhuset ved vegen	
F45a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
F46	Bekk	Vegen går lengre enn tegnet inn på kart	
F46a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
F47	Dammer	Små i bredd	Kanne
F48	Utløp bekk	Vandringshinder 3 meter fra elv	Kanne/depot
F49	Område	Mange sig	Båtlag pumpe
F50	Område	Sig	Båtlag pumpe
F51	Område	2 sig	Båtlag pumpe
F52	Sig	Flere sig + pytt oppve på bredd	Båtlag pumpe
F53	Område	Dammer i skogen + bekkeløp	Kanne
F54	Kile	Stort, 150 m ²	Båt + kanne
F55	Ør	Sjekk for dammer	Båtlag pumpe
F56	Øy	Sjekk for dammer	Kanne
F57	Sideløp	Dammer	Kanne
F58	Bekk	Fra kroksjø	Pumpelag
F58a	Tjønn	Sjekk for dammer overside vei	Pumpelag
F58b	Tjønn		Pumpelag
F58c	Sig	Marginal sidegrein	Kanne
F58d	Tjønn		Pumpelag
F58e	Tjønn	Sjekk for dammer	Kanne
F59	Område	Dammer på berg	Kanne
F60	Område	Ør med sideløp og dammer	
F61	Bekk		
F61a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
F62	Bekk		
F62a	Sig		Kanne hvis vann
F62b	Sig		Kanne hvis vann
F62c	Sig		Kanne
F62d	Sig/bekk		Kanne + depot
F62e	Vandringshinder	Kulvert med fall fra åpning	Lite drypp
F63	Utløp bekk	5-7 til meter v.hinder,	Kanne
F64	Utløp bekk	5 meter til v.hinder, sig ved utløpet	Kanne
F65	Område	Øy og sideløp med dammer	Båtlag og kanne
F66	Bekk		
F66i	Doseringpunkt		Mulig doseringspunkt ved forbehandling
F66a	Sig	Sidegrein, vandringshinder her	Kannebehanlding/ lite drypp
F66b	Sig	Marginal sidegrein	Kanne i sidegrein. Lite drypp ovenfor vei i hovedgren
F66c	Sig	Marginal sidegrein, pytter	Kanne
F66d	Sig	Vandringshinder her	Kanne hvis vann
F66e	Sig	Marginalt	Kanne hvis vann
F66f	Sig	Uklart hinder, gå opp hvis vann	Kanne
F66g	Sig fra jordet		Kanne
F66h	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Kanne og depot

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
F67	Bekkeløp	Mulig innsig fra siden	Kanne hvis vann
F68	Sig		Kanne hvis vann
F69	Sig	Skjult i gress	Kanne hvis vann
F70	Mulige pytter	Skjult i vegetasjon	Pumpe
F71	Flere tilsig fra grunnen	I graskant	Pumpe
310	Bekk		
310a	Doseringspunkt	hovedløp	Lite drypp
311	Bekk		
311a	Liten bekk	Doseringspunkt sideløp	Lite drypp
311b	Bekk	Doseringspunkt hovedløp. Vandringshinder her	2 små drypp
312	Liten bekk	Doseringspunkt	Lite drypp
313	Liten bekk		
313a	Doseringspunkt		Lite drypp
313b	Doseringspunkt		Lite drypp
314	Poll/Basseng		
314a	Båt-tunell	Båt-tunell, ca 2 m høy/bred	Kanne hvis fjære
314b	Sig	Til poll/basseng	Kanne opp til pkt/evt drypp
314c	Rør	Betongrør, dia 1 m, utløp under vei fra poll	Pumpe eller kanne i poll
315	Liten bekk	Til poll/basseng	
315a	Liten bekk	Doseringspunkt. Hinder nedenfor	Kanne så lenge vann eller depot ovenfor hinder i alle greiner
315b	2 Drensrør	Drensrør fra jorde	Kanne
315c	Stikkrenne	Stikkrenne gjennom vei	Kanne/lite drypp på oversiden av veien
315d	Doseringspkt	Slett berg ved hjørnet av jorde	Lite drypp, kanne i grøft ved jorde ved vann
315e	Rør	Doser i hull i sementrør 15 m fra utløpet	Kanne når bekk nedenfor er dosert
315f	Vandringshinder	Skrent nedenfor jorde	Lite drypp ovenfor hinder
315g	Vandringshinder	1,5 meters fall oppe ved bergtrapp	Lite drypp ovenfor hinder
315h	Sig.	20 m langt sig	Kanne
315i	Vandringshinder		Lite drypp ovenfor hinder
315j	Vandringshinder	Sig fra jorde betydelig ved regn/flom	Kanne / lite drypp ovenfor hinder
319	Bekk		
319a	Doseringspunkt		Lite drypp ovenfor lukket løp
319b	Sidegrein		Kanne så langt vann
319c	Sidegrein		Kanne så langt vann
319d	Sidegrein		Kanne så langt vann
319e	Vandringshinder		Lite drypp i foss
319f	Liten bekk	Doseringspunkt	Lite drypp ovenfor lukket løp
319g	Liten bekk/sig	Doseringspunkt	Lite drypp
319h	Liten bekk	Doseringspunkt	Lite drypp/kanne
319i	Liten bekk	Doseringspkt sideløp	Lite drypp
319j	Doseringspunkt bekk		Depot med kanne
319k	Doseringspunkt bekk		Depot med kanne
319l	Sig		Depot med kanne
319m	Sig		Depot med kanne
320	Drevja		
D1	Hoveddosering	Forsmoforsen, Drevja	Hoveddoseringssstasjon
D2	Sideløp	Sjekk for mulig dammer	Kanne
D3	Område	Mulige dammer på og innenfor holme	Kanne
D4	Liten bekk		
D4a	Påfriskningspunkt		Lite drypp
D4b	Vandringshinder		
D4c	Doseringspunkt		Lite drypp

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
D5	Liten bekk		
D5a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
D6	Liten bekk		
D6a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
D7	Mølnbekken		
D7a	Doseringspunkt	Trolig hinder under vei	Stort drypp
D7b	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
D7c	Liten bekk/sig		Kanne hvis vann
D7d	Liten bekk/sig		Kanne hvis vann
D7e	Sannsynlig vandringshinder		
D7f	Doseringspunkt		Lite drypp
D7g	Sig		Kanne hvis vann
D7h	Småfiskhinder		Lite drypp like ovenfor hinder.
D8	Liten bekk		Kanne, depot ved jorde
D9	Sig	Marginalt	Kanne
D10	Sig	Marginalt	Kanne
D11	Sig	Marginalt	Kanne
D12	Område	Marginalt	Kanne
D13	Sig	Marginalt	Kanne
D14	Sig	Fra drenering, marginalt	Kanne
D15	Dam med sig inn		Kanne
D16	Sig		Kanne
D17	Liten bekk		
D17a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Kanne, depot
D18	Bekk		
D18a	Vandringshinder		Kanne, depot
D19	Liten dam		Kanne
D20	2 Sig	Marginalt	5m mellom. Kanne og depot
D21	Påfriskningspunkt	Nest nederste bru. Stuvlandsbrua	Hoveddoseringssstasjon
D22	Sig	Marginalt	Kanne, depot ovenfor vei
D23	Liten bekk		
D23a	Doseringspunkt	Vandringshinder under vei	Lite drypp
xD23	Grøft		Kannebehandling så langt vann
D24	Liten bekk		
D24a	Vandringshinder		
D24b	Doseringspunkt	Ovenfor vei	Lite drypp
D25	Jektskjæret	Område med flere brakkvannsdammer, vann hovedsakelig fra sjø, men kan også være tilsig fra landsida	Kanne
D30	Drensgrøft, sig	Marginalt, kan tørke	Kanne så langt vann
D31	Drensgrøft, sig	Marginalt, kan tørke	Kanne så langt vann
D32	Grøft	Drensgrøft i kanten av jordet	Kanne så langt vann, depot
D32a	Grøft slutt	Drensgrøft i kanten av jordet	Kanne så langt vann, depot
D33	Grøft	Drensgrøft fra jordet	Kanne, depot
D33a	Grøft slutt	Drensgrøft fra jordet	Kanne, depot
D34	Grøft	Sjekk dammer i grøft ved liten vannføring	Kanne, depot
D35	Grøft	Sjekk dammer i grøft ved liten vannføring	Kanne, depot
D36	Bekk		
D36a	Sig		Kanne så lenge vann
D36b	Sig		Kanne så lenge vann
D36c	Sig		Kanne så lenge vann
D36d	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp ved kulvert nedenfor vei
D37	Dammer	Område med dammer	Kanne - arbeidsomt

PKT	TYPE	BESKRIVELSE	BEHANDLING
D38	Sig	Drenerer område ved vei	Kanne
D39	Grøft, liten bekk	Drenerer område ved vei	Kanne, depot
D40	Bekk		
D40a	Bekk	Bekkedele	
D40b	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor sving på skogsvei	Lite drypp
D40c	Doseringspunkt	Vandringshinder her, område med sig	Lite drypp + kanne
D41	Sig		Kanne
D42	Sig		Kanne
D43	Lite sig, område med pytter		Kanne ved behov
D44	Liten bekk	Kommer fra oversiden av vei	Kanne, depot
D44a	Doseringspunkt	Kommer fram fra grunnen her	Kanne, depot
D45	Liten bekk	Sjekk for dammer dersom den ser tørr ut	Kanne, depot
D46	Liten bekk		Kanne så langt vann
D47	Liten bekk		Kanne så langt vann
D48	Liten bekk		Kanne så langt vann
D49	Grøft	Grøft langs vei	Kanne så langt vann
D50	Grøft		Kanne så langt vann
D51	Bekk		
D51a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Stort drypp
D52	Liten bekk		
D52a	Doseringspunkt	Vandringshinder lenger ned	Lite drypp
D53	Område	Mulige dammer	Kanne
D54	sig		Kanne, depot
D54a	Doseringspunkt		Kanne, depot
D55	Sig		Kanne så langt vann
D56	Sig	Gjennom forbygning	Kanne
D56a	Doseringspunkt	Vandringshinder her	Lite drypp
D56b	Doseringspunkt		Kanne, depot
D57	Sig		Kanne så langt vann
D57a	Doseringspunkt		Depot
D58	Sig		Kanne så langt vann
D58a	Doseringspunkt		Depot
321	Sig	Samløp av mange småsig	Lite drypp
322	Urdsdalselva	Minikraftvekt under utbygging her! Kan ha blitt endringer etter kartlegging	
322a	Liten bekk	Sidebekk til Urdsdalselva	Lite drypp
322b	Liten bekk	Sidebekk til Urdsdalselva	Lite drypp
322c	Liten bekk	Sidebekk til Urdsdalselva	Lite drypp
322d	Hoveddosering	Hinder nedenfor	Stort drypp
323	Bekk	Bratt	Drypp ca. 20 m ovenfor veien
324	Bekk	Doseringspkt Hovedløp Åmøya	Lite drypp (evt stordrypp hvis mye vann)
325	Søttarelva		Stort drypp (evt lite drypp hvis lite vann)
325a	Stor Bekk	Doseringspkt Hovedløp Søttarelva	Stort drypp (evt lite drypp hvis lite vann)
326	Grindbekken	Doseringspkt Hovedløp Grindbekken	Lite drypp
327	Kjærkbekken	Liten bekk	Lite drypp

Punktbeskrivelser innsjøperiferi

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
Hattelva- venstre side			
Ha0	Hattelva- øvre	Øvre hoveddoseringssstasjon	Hoveddoseringssstasjon
Ha1	Hattelva- nedre	Nedre hoveddoseringssstasjon	Hoveddoseringssstasjon
Ha2	Bekk	Vandringshinder nært utløp	Depot ovenfor hinder
Ha3	Grøft		Kanne
Ha4	Stordalsbekken		
Ha4a	Vandringshinder	I kulvert under veg	Stort drypp
Ha5	Damområde	Se over om det er flere dammer i nærheten.	Kanne
Ha6	Sig		Kanne
Ha7	Sig		
Ha7a	Vandringshinder		Kanne, depot ovenfor hinder
Ha8	Damområde		Kanne
Ha9	Sig		Kanne
Ha10	Flomløp		Kanne
Ha11	Sumpområde	Flere sig i området	Kanne
Kamelva			
K1	Doseringspunkt	Vandringshinderet i foss nedenfor	Stort drypp
K2	Flomløp	Med dammer	Kanne
K3	Flomløp	Med dammer	Kanne
K4	Sig	Ikke rennede vann ved lav vannføring, men med dammer oppover	Kanne
K5	Dam		Kanne
K6	Bekk	Vandringshinder nært utløp	Depot
K7	Sig		Kanne
K8	Dam		Kanne
K9	Sig	Dam 40 m oppstrøms K9	Kanne hvis vann
K21	Damområde	Sig 30 m oppstrøms for K21	Kanne
K22	Sig	Dammer oppover mot K22a	
K22a	Vandringshinder		Kanne
K23	Bekk		
K23a	Dam		Kanne
K23b	Vandringshinder		Kanne. Lite drypp ved høg vannføring
K24	Flomløp		Kanne
K25	Dammer	I flomløp	Kanne
K26	Område	Uoversiktlig område med flere sig, dammer og sumpområder	Kanne
K27	Sig		
K27a	Damområde		Kanne
Ha12	Sig	Dam ved dette punktet	Kanne
Ha13	Bekk		
Ha13a	To sig		Kanne og depot
Ha14	Bekk	Dam i bekken	Kanne
Ha15	Sump		Kanne
Ha16	Sig		Kanne hvis vann
Ha17	Sig		
Ha17a	Vandringshinder		Kanne, depot over hinder
Ha18	Bekk		Kanne, depot over hinder
Ha19	Sig		Kanne
Ha20	Dammer		Kanne
xHa21	Ør		Spesiallag
Ha21	Bekk	I bakevje	
Ha21a	Dam		Kanne
Ha21b	Område		Kanne
Ha22	Luke		Ingen behandling
Ha23	Flomløp		
Ha23a	Dam		Kanne
Ha24	Bekk	To usikre vandringshinder i rør	Kanne hvis vann
Ha24a	Bekkedele		Kanne hvis vann, begge løp
Ha25	Bekk		
Ha25a	Damområde		Kanne
Ha25b	Vandringshinder		Kanne
Ha26	Vollbekken	Arbeidsom, mange sig. Doseringspunkt under vegen	Stort drypp
Ha26a	Sumpområde	Ligger mellom bekke og veg	Kanne

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
Ha26b	Doseringspunkt	Der bekken går under vegen	Stort drypp om ikke i Ha26
Ha26c	Vandringshinder		Depot over hinde. Lite drypp på høg vannføring
Ha26d	Område	Grunne, men store sumpområder	Spesiallag/ryggpumpe
Ha26e	Vandringshinder		Depot over hinde. Lite drypp på høg vannføring
Ha27	Sig	Vandringshinder nedst	Depot over hinder
Ha28	Bekk	Vandringshinder nedst	Depot over hinder
Ha29	Sig	Vandringshinder 20 meter fra utløp	Depot over hinder
Ha30	Sig	Vandringshinder 20 meter fra utløp	Depot over hinder
xHa31	Holme		Spesiallag
Ha31	Myrsig		Kanne
Ha32	Flomløp	Dammer	
Ha32a	Område	Flere dammer	Kanne
Ha33	Dam		Kanne
Ha34	Sig	Smådammar innover	Kanne
Ha35	Bekk		
Ha35a	Sidebekk	Kontakt mellom Ha35 og Ha35a.	Kanne
Ha35b	Område	Uoversiktlig område	Kanne
Ha36	Sig		
Ha36a	Vandringshinder		Depot over hinder
Ha37	Bekk		
Ha37a	Vandringshinder til grøft	Stikkrenne under E6	Depot over hinder
Ha37b	Vandringshinder til grøft	Stikkrenne under E6	Depot over hinder
Ha38	Grøft		
Ha38a	Vandringshinder til grøft	Stikkrenne under E6	Depot over hinder
Ha38b	Vandringshinder til grøft	Stikkrenne under E6	Depot over hinder
Ha39	Grøft		
Ha39a	Vandringshinder	Stikkrenne under E6	Depot over hinder
Ha40	Stor grøft		
Ha40a	Vandringshinder	Stikkrenne under E6	Depot over hinder
Ha41	Grøft	Sjekk for dammer	Kanne
Hattelva- høyre side			
Ha100	Ør	Sjekkes for dammer	Spyles/kanne
Ha101	Grøft		Kanne
Ha102	Flomløp	Ører som skal sjekkes for dammer	Spyles/kanne
Ha103	Bekk	Dammer langs løp på nes	
Ha103a	Vandringshinder		Kanne
Ha104	Bekk		
Ha104a	Vandringshinder		Kanne
Ha105	Bekk		
Ha105a	Vandringshinder	Nedenfor E6	Kanne
Ha105b	Vandringshinder	Bekk kommer ut fra fylling under E6	Kanne
Ha106	Område	Dammer på nes	Kanne
Ha107	Bekk		
Ha107a	Vandringshinder i bekk	Vandringshinder ved traktorvei	Kanne
Ha108	Sig		Kanne hvis vann
Ha109	Sig	Vandringshinder ca 10 m fra bredd	Kanne
Ha110	Flomløp	Ører som skal sjekkes for dammer	Pumpe/kanne
Ha111	Sig		Kanne hvis vann
Ha112	Ør	Sjekkes for dammer	Pumpe/kanne
Ha113	Område	Dammer og sig. Vandringshinder 20 m fra bredd	Pumpe/kanne
Ha114	Bekk og sig	Sig behandles til 20 m opp fra bredd	
Ha114a	Vandringshinder bekk		Depot over hinder
Ha115	Sig	Fra bredd	Depot over hinder
Ha116	Sig		Kanne hvis vann
Ha117	Luktvassielva	Grøft ved punktet	
Ha117a	Sidebekk	Lagt i rør her	Kanne
Ha117b	Vandringshinder		Depot over hinder
Ha118	Fiskedam	Dam med fontene og avløp	Ingen behandling
Ha119	Dam	Dekt av vegetasjon på bredd. Sig ved punktet	Kanne
Ha120	Dammer	Rester av flomløp inne på bredd	Kanne
Ha121	Dammer	På nes. Gammelt flomløp	Kanne
Ha122	Angermobekken		

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
Ha122a	Doseringspunkt		Stort drypp
Ha122b	Vandringshinder sidebekk		Depot over hinder
Ha122c	Vandringshinder		Depot over hinder
Ha122d	Drikkevannskilde	Ikke doser for langt over hinder!	
Ha122e	Vandringshinder		Depot over hinder
Ha123	Liten bekk		
Ha123a	Vandringshinder		Depot over hinder
Ha124	Område	Med dammer. Rester av gammelt elveløp	Kanne
Ha125	Område	Med dammer. Rester av gammelt elveløp	Kanne
Ha126	Bekk	Grøft går mot Ha123	
Ha126a	Sideløp		Depot over hinder
Ha126b	Vandringshinder		Depot over hinder
Ha127	Bekk		
Ha127a	Vandringshinder i ei sidegrein		Depot over hinder
Ha127b	Vandringshinder i ei sidegrein		Depot over hinder
Ha128	Bekk		
Ha128a	Sideløp		Kanne hvis vann
Ha128b	Doseringspunkt	Vandringshinder i kulvert nedafor	Stort drypp ved høy vannføring
Ha129	Bekk	Vandringshinder etter 50 meter	Depot over hinder
Ha130	Bekk	Vandringshinder etter 100 meter	Depot over hinder
Ha131	Bekk		
Ha131a	Sidebekk	Drenering fra plantefelt	Kanne, depot i grøfter
Ha132	Dam	På nes	Kanne
Ha133	Område	Med dammer på nes	Kanne
Ha134	Dam	På nes	Kanne
Ha135	Ører	Ører som skal sjekkes for dammer. Flere flomløp her	Spesiallag
Ha136	Område	Henger sammen med O50.	Kanne
Ha137	Område	Med dammer og tjønner	Kanne
Ha138	Holme	Med dammer	Spesiallag
Ømmervatnet- venstre side			
O1	Sig	Under E6, men forsvinner i myr	Kanne
O2	Bekk		
O2a	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Ved lite vann, sett drypp på overside av E6 og kannebehandle opp
O3	Bekk		
O3a	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Kanne
O4	Kum	Overflatevann	Kanne
O5	Kum	Overflatevann	Kanne
O6	Bekk		
O6a	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Depot overside E6
O7	Kum	Overflatevann	Bombe
xO8	Oppkom	Gå over hele neset nøyne	Kanne
O8	Bekk	Dette er overløp fra Kaldåga, dammer oppover.	Bombe
O8a	Område	Dammer, flomløp	Kanne
O9	Kaldåga		
O9a	Doseringspunkt	Vedlikeholdsdosering	Vanlig doseringsstasjon, evt.stort drypp.
O9b	Vandringshinder	Drikkevannskilde i fossen, doser nedenfor	Depot
O10	Dam	Dam 2x3m foran bolighus	Ingen behandling
O11	Bekk		
O11a	Doseringspunkt	Overside av E6	Lite drypp
O11b	Vandringshinder		Kannebehandle fra drypp og opp
O12	Bekk		
O12a	Doseringspunkt	Litt ovenfor E6, ved veg opp til hytte.	Lite drypp
O13	Bekk		
O13a	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Lite drypp
O14	Bekk		
O14a	Doseringspunkt	Vandringshinder samme sted	Lite drypp
O15	Sig		
O15a	Doseringspunkt		Kanne,depot ovenfor veg
O16	Liten bekk	Vandringshinder etter 10 meter	Depot ovenfor hinder
O16a	Grotte		Kanne

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
O17	Sig		Kanne, depot over hinder
O18	Bekk		
O18a	Doseringspunkt		Kanne, depot ovenfor veg
O19	Sig	Vandringshinder etter 50 meter	Depot ovenfor hinder
O20	Dammer	På og innenfor nes	Kanne
Ømmervatn- høyreside			
O50	Bekk	Henger sammen med Ha136	
O50a	Sideløp	Skjult under torv, hull i torv ved bjørkeklyng 1,5m fra bekken, venstre side, kan dosere her	Kanne
O50b	Doseringspunkt	Stort drypp fra O50e hit på dag 2.	Stort drypp
O50c	Doseringspunkt		Lite drypp
O50d	Doseringspunkt		Lite drypp
O50e	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Stort drypp
O51	Bekk	Gammelt hovedløp med dammer ligger ved utløpet, behandle til overside av vei	
O51a	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Lite drypp
O52	Dam	Fra sig under veg	Kanne
O53	Bekk	Doseres fra øverside vei. Flere sig mellom O53 og O54	Lite drypp. Kanne i sigene mellom O53 og O54
O54	Sig		Kanne hvis vann
O55	Bekk	Doseres fra øverside vei. Inga behandling på bekk som renner utover jordet 20 m nord for punkt	Lite drypp
O56	Sig		Kanne hvis vann
O57	Bekk	Doseringspunkt	Lite drypp
O58	Sig	Sig mellom O58 og O59	Kanne hvis vann
O59	Sig		Kanne hvis vann
O60	Bekk	Doseres fra øverside vei. Sig mellom O60 og O61	Kanne
O61	Viklabekken	Flere sideløp. Sig mellom O61 og O62.	Kanne
O61a	Kum		Kanne
O61b	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Lite drypp
O62	Bekk		
O62a	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor.	Lite drypp
O63	Osbekk	Område rundt utløp av bekk	
O63a	Doseringspunkt	I sidebekk	Lite drypp
O63b	Doseringspunkt	I sidebekk	Lite drypp
O63c	Doseringspunkt	Vedlikeholdsdosering. Drypp plasseres i overløp fra dam. Vandringshinder nedfor.	Stort drypp
O63d	Doseringspunkt		Lite drypp
O63e	Doseringspunkt	I sidegrein	Lite drypp
O64	Bekk	Bratt, ingen oppgang	Breddelag spyle
xO64	Oppkom i berg		Spyles
O65	Bekk	Bratt, ingen oppgang, men mulig kulp i utløp	Breddelag spyle
O66	Bekk		
O66a	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Depot over hinder eller lite drypp
O67	Bekk		
O67a	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Depot over hinder eller lite drypp
O68	To sig		Kanne hvis vann
O69	Bekk		
O69a	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Depot over hinder eller lite drypp
O70	Bekk		Breddelag spyle
O71	Bekk		Kanne
O72	Bekk	Bratt, ingen oppgang	Breddelag spyle
O73	Sig		
O73a	Karst grotte	Nedløp til grotta. Flomløp i rør ved traktorveg, 40 m fra punkt.	Lite drypp i nedløpet, kanne i flomløpet
O74	Bekk	Opp til rør under veg	Depot i rør
O75	Sig	Vær obs på sig over berg	Kanne
O76	Bekk	Vandringshinder i kulvert med fall nedenfor veg	Kanne
O77	Sig	Sig ut til strand	Kanne
Straumanelva- venstre side			
S0	Dosering	På E6-brua over Straumanelva	Hoveddoseringsstasjon

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
S1	Dammer	På bredd	Kanne
S2	Sig		
S2a	Vandringshinder		Depot ovenfor hinder
xS2	Holme	Skal sjekkast for dammar	Spyles
S3	Dammer	På bredd	Kanne
S4	Bekk		
S4a	Bekkedele og sidesig	Kulvert i hovedløp 50m ovenfor bekkedele	Depot over hinder
S5	Ramnflågbekken		
S5a	Vandringshinder	Drikkevannskilde over hinder, ikke doser i drikkevannet	Lite drypp
S5b	Vandringshinder	Drikkevannskilde over hinder, ikke doser i drikkevannet	Lite drypp
S6	Dammer	I gammelt flomløp	Kanne
S7	Lompbekken		
S7a	Vandringshinder		Lite drypp
S8	Sig		Depot
Straumanelva- høyre side			
S20	Sig		
S20a	Vandringshinder		Lite drypp
S21	To sig	Rør under veg	Kanne
S22	Bekk	Småfiskvandringshinder i kulvert overfor veg	
S22a	Vandringshinder	Sikkert vandringshinder. Sidegrein rett nedafor vandringshinder	Depot over hinder. Lite drypp på middels og høg vannføring
S23	Ravelbekken	Lang bekk	
S23a	Vandringshinder		Kanne hvis vann
S24	Myrsig og ør	Med dammer på hver sin side av høyspent. Sig ned til dam	Kanne. Spyling over øra
S25	Sig		Kanne Spyles nedenfra
S26	Dønforselva		
S26a	Vandringshinder	I sidegrein. Flere flomløp mellom S26 og S26b	Lite drypp
S26b	Bekkedele	Dønforselva og Tortenbekken	
S26c	Doseringspunkt	Foss Dønforselva.	Stort drypp
S26d	Doseringspunkt	Ovenfor vandringshinder. Tortenbekken	Lite drypp
S27	Holme		Spesiallag
S28	Holme		Spesiallag
Mjåvatnet- venstre side			
M1	Sig		Kanne
M2	Kvassteinbekken		Spyl godt i utløp
M2a	Doseringspunkt	Vandringshinder	Lite drypp, stort ved høg vannføring
M3	Bekk		Spyl godt i utløp
M3a	Vandringshinder	I sig. Går i grunn/ut i myr nedenfor kulvert her	Bombe
M4	Sig		Kanne hvis vann
M5	Bekk	Sidesig mellom M5 og M5a	Kanne, depot i sidesigene
M5a	Vandringshinder		Lite drypp
M6	Sig		Depot over hinder
M7	Sig		
M7a	Sidesig	Fra myr. Vandringshinder hovedløp	Kanne og depot der vann i sig
M8	To sig	Ut på mudderbanke	Kanne
M9	Bekk		
M9a	Vandringshinder	Hovedløp	Lite drypp ovenfor foss
M9b	Vandringshinder	Sideløp	Depot ovenfor hinder
M10	Sig		
M10a	Vandringshinder	I kulvert under veg	Lite drypp på nedsiden av veg pga vanninntak til hytte
M11	Dammer	På bredd	Kanne og spyles av båtlag
M12	Sanderbekken	Bekken deler seg i to, for så å gå sammen igjen. Våtmarksområde rundt utløpet	Spyling i utløp
M12a	Vedlikeholdsdosering		Stort drypp
M12b	Område	Mflere oppkom, gå godt over	Kanne
M12c	Vandringshinder begge løp	Vanninntak like oppstrøms	Depot ovenfor hinder, evt. stort drypp flyttes opp

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
M13	Sig		Spyles nedenfra
xM13	Sig		Kanne
M14	Sig		Spyles nedenfra
M15	Bekk		
M15a	Sumpdam		Kanne
M15b	Vandringshinder		Kanne
M16	Bekk		
M16a	Vandringshinder	Sidegrein nedstrøms M16a	Lite drypp
M17	Granbekken		
M17a	To vandringshinder	Ett for hovedløp og ett for sidegrein	Kanne
M18	Sig		Kanne
M19	Bekk	Splittes i 2 løp. Vær obs på myrdam som kun er i kontakt ved mye vann	
M19a	Vandringshinder	Vandringshinder i sidegrin	Lite drypp
M19b	Vandringshinder	Hovedløp	Lite drypp
M20	Bekk		
M20a	Myrsig	Bekk går over i flere myrsig	Kanne, lite drypp på høg vannføring
M21	Bekk		
M21a	Vandringshinder		Lite drypp
M22	To oppkom	Oppkomme like over vannkant	Kanne
M23	Grøft	Stikkrenne under veg. Sig/grøft ved punkt.	Kanne
M24	Bekk	Stikkrenne under veg	Kanne og depot.
M24a	Rør		Kanne
M25	Rør	Oppstrøms under jorde	Lite drypp
M26	Stikkrenne	Under veg	Kanne
Mjåvatnet- høyre side			
M50	Hoppengbekken		
M50a	To sig		Kanne hvis vann
M50b	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Lite drypp
M50c	Doseringspunkt	Flere sig fra punkt	Lite drypp
M51	Sig	Fra veg	Kanne hvis vann
M52	Kum	To kummer og sig, går under åker.	Kanne og depot
M53	Kum		Kanne og depot
M54	Kum	Nedfor E6. Sig på øverside av E6	Kanne og depot
M55	Bekk	Går ned i vertikalt sementrør på nedside av E6	Lite drypp
xM56	Oppkom		Kanne
M56	Kum	Nedfor E6. Sig på øverside av E6	Kanne. Bombe i kum
M57	Holme	Sjekk for dammer	Kanne
M58	Bekk	Fra åkerkant og grunnen	Kanne og depot
M59	Sig	Flere sig over strand	Breddelag
M60	Kvennbekken		
M60a	Dam	Kommer fra grunnen. Sig fra fylling under E6	Kanne
M60b	Doseringspunkt	Overside av E6, vandringshinder i kulvert	Stort ved høg vannføring, elles lite drypp
M60c	Bekkedele	Bekken går i grunn, men kommer opp diverse steder	Kanne
M60d	Oppkom	Flere oppkom i området.	Kanne
M60e	Grøft		Kanne hvis vann
M60e1	Oppkom	Fra grøft.	Kanne hvis vann
M60f	Vandringshinder		Lite drypp
M60g	Vandringshinder		Lite drypp
M61	Bekk		
M61a	Sidebekk	Vandringshinder i kulvert. Doseres fra øverside av E6	Kanne
M62	Sig		Kanne hvis vann
M63	Sprekk i berget	Kilde/overløp ved nedbørsmengder.	Depot
xM63	Dam		Kanne
xM64	Område	Gå over området nøyne	Kanne
M64	Sandviksbekken		
M64a	Område	Sjekk for dammer. Rørutløp, område og sig oppstrøms mellom punkt M64a og bekkedele	Kanne
M64b	Dam		Kanne

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
M64c	Doseringspunkt	Kommer fra grunnen	Lite drypp
M64d	Område	Bekk og sig fra grunnen	Depot og kanne
M64d1	Doseringspunkt	Kommer fra grunnen	Lite drypp
M64e	Vandringshinder		Kanne
M65	Dam	Sig fra grunnen	Ingen behandling
xM66	Grøft	Råk utfør, båtlag tar denne godt	Kanne og båtlag på råket rett utfor xM66
M66	Bekk		
M66a	Doseringspunkt	Fra berget. Bekk stedvis borte i myra	Lite drypp
M67	Flere sig	Over strand ved punkt. Disse er magrinale. Flere sig i belte på 250 m øst fra punkt	Kanne
M68	Bekk	Område rundt hele odden. Lang bekk, går delvis under myr	Skyling av breddelag hele odden.
M68a	Kilde		Kanne
M69	Bekk	Ingen oppgang. Sett drypp ca 10 m opp i bekken	Lite drypp
M70	Sig.	Marginalt. Flere sig mellom M70 og M71	Breddelag
M71	Sig.	Fra dam i skogkant, 1x0,5 m	Kanne
M72	Område	Oversvømt siv-område, pumpes fra båt	Kanne
Fustvatnet- venstre side			
F0	Lynghaugbrua		Hoveddoseringstasjon
F1	Dammer	På ør	Kanne
xF2	Kilde		Kanne
F2	Sig		Kanne
F3	Bekk	Område. Det kan flomme over mellom F3 og F8	Kanne opp til gårdsveg i sig.
F3a	Sidegrøft	Sidegrøft også nedstrøms. Vandringshinder i kulvert. Sjekk for dammer i sump. Kum ved F3a- drikkevannskilde- IKKE doser her	Depot over hinder
F3b	Doseringspunkt	Bekk kommer fra grunn her. Mulig brønn her	Lite drypp i kulvert under gårdsveg. Kanne i tilsig
F4	Sig	Fra grunn. Gammel brønn med trelok. Drikkevannskilde ved punktet- IKKE doser her	Kanne og depot i brønn
F5	Sump	I bukt. Sjekk for dammer	Kanne
F6	Dammer	På berg	Kanne
F7	Dammer	I kalkfjell	Kanne
F8	Sig	Det kan det flomme over mellom F3 og F8	Kanne så lenge vann
F9	Sump	I bukt. Flere sig i bukta	Kanne
F10	Sig	Diffus utløp, delvis fra grunn	Kanne
F11	Dammer	På berg	Kanne
F12	Liten bekk		
F12a	Doseringspunkt	Vandringshinder	Lite drypp
F13	Bekk		
F13a	Brønn og doseringpunkt	Ute av bruk	Lite drypp i bekken, vurder behandling i brønnen
F13b	Sidegrain bekk		Kanne hvis vann
F13c	Vandringshinder	Foss	Kanne og lite drypp
F13d	Vandringshinder	Foss	Kanne og Lite drypp
F13e	Vandringshinder	Kulvert	Kanne
F14	Borebrønn	Drikkevann	Ingen behandling
F15	Liten bekk	Vandringshinder nedafor vegen	Kanne
F16	Bekk	Liten bekk som forsvinner i grunnen før vannkant	
F16a	Vandringshinder		Lite drypp
F17	Bekk	Vandringshinder ved vannkant	Lite drypp
F18	Bekk		
F18a	Vandringshinder	Kulvert under veg	Kanne, lite drypp på høg vannføring
F19	Brekkelva		
F19a	Doseringspunkt	Vedlikeholdsdosering. På overside av ør	Stort drypp eller hoveddosering
F19b	Sumpområde	Flere grøfter og dammer i området	Kanne
F19c	Grøft	Under traktorveg	Lite drypp
F19d	Sidegrain		Lite drypp og kanne

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
F19e	Doseringspunkt	Vandringshinder i foss	Stort drypp fra F19a flyttes hit eller depot over hinder
F20	Brekkmyra	Område. Utløp bekk og grøftesystem	
F20a	Bekk	Større grøftesystem med tilførsel fra flere bekker og sig	Kanne og lite drypp
F20b	Myr/grøft	Grøfta går mot Herringelva	Kanne
F20c	Sig	Sig inn i grøftesystem	Lite drypp
F20d	Vandringshinder	Foss	Lite drypp
F20e	Vandringshinder	Foss	Lite drypp
Herringelva- venstre side			
H0	Herringelva øverst	Øvre hoveddoseringssasjon	Hoveddosering
H1	Herringelva nederst	Nedre hoveddoseringstasjon	Hoveddosering
H2	Sig	Går innover til flomdam	Kanne
H3	Holme	Sjekkes for dammer	Vurder behov for spyling med ryggpumpe.
H4	Sumpområde		Kanne
H5	Sig		
H5a	Vandringshinder		Depot over hinder
H6	Sig	Vandringshinder etter 40-50 meter	Depot over hinder
H7	Kile		Kanne
H8	Tverrelva		
H8a	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Stort drypp
H9	Sig		Kanne hvis vann
H9a	Vandringshinder		
H10	Brønn		Ingen behandling
H11	Sig	Hinder langt nede i siget	Depot/lite drypp ved høg vannføring
H12	Sig	Hinder langt nede i siget	Depot/lite drypp ved høg vannføring
H13	Område	Kan stå dammer her ved låg vannføring	Kanne
H14	Bekk		
H14a	Sideløp	Vandringshinder, doseringspunkt 20m opp, i foss ovenfor berg.	Lite drypp ved stor vannføring, kanne elles
H14b	Doseringspunkt		Lite drypp
H14c	Sideløp		Kanne hvis vann
H14d	Underjordisk løp	Utløp 30 meter nedstrøms. Sidebekke 60 m nedastrøms	
H14e	Doseringspunkt	Småsig fra ur nedstrøms punkt kanne her	Lite drypp
H15	Grøft	Mulig damområde 30 meter oppstrøms	Kanne
xH16	Holme		Kanne
H16	Bekk	Dammer ved sidesig omtrent 20 meter fra utløp	
H16a		Doseringspunkt	Kanne
H17	Grinelva	Grøfter og dammer ved utløpet. Delvis kontakt med bekk og elv. Flere sig mellom H17 og H18	
H17a	Doseringspunkt	Fra bro, Vandringshinder nedenfor.	Stort drypp, lite ved lav vannføring
H18	Sig	Fra kroksjøen (H19)	
H19	Dam	Kroksjø	Pramlag
H19a	Bekk	Stilleflyende innløpsbekk til kroksjøen. Nedre delen kan være diffus, gå nøye over området.	
H19b	Sidebekk		
H19b1	Doseringspunkt	Ved veg	Depot
H19b2	Doseringspunkt	Ved veg	Depot
H19b3	Doseringspunkt	Lang bekk.	Lite drypp, depot ovenfor hinder
H19c	Sig	Under veg	Kanne hvis vann
H19d			
H20	Sig	Står dammer innover	Kanne ved vann
xH20	Brønn	Drikkevann-ikke doser	Ingen behandling
H21	Område med dammer og sump	Stort og diffust område med flere dammer, tett kratt	Kanne
H22	Holme		Kanne
H23	Område	Dammer i gammel elveløp	Kanne
H24	Område	Sump/dam ved elv	Kanne
H25	Bekk	Arbeidsom og uoversiktlig. Meanderende bekk- og grøftesystem.	
H25a	Sidebekk		Kanne

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
H25b	Kroksjø		Pramlag
H25c	Kroksjø		Pramlag
H25d	Sidebekk		Kanne
H25e	Sidegrøft		Kanne
H25f	Sidegrøft		Kanne
H25g	Grøft	Flere grøfter oppover langs bekken. Behandle alle.	Kanne hvis vann
H25h	Sideløp		Kanne hvis vann
H25i	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor. Flere sideløp/kroksjører mellom H25h og H25i	Kanne
H25j	Sideløp	Deler seg i to, Vandringshinder i begge løp 70 m opp i løpene	Lite drypp i begge løp
H25k	Kroksjø		Kanne
H25l	Doseringspunkt		Kanne og depot
xH26	Inderløpet på Stigholmen		Pramlag
H26	Stigholmen	Gjelder hele holmen	Kanne
H27	Grøft		
H27a	Vandringshinder		Kanne
H28	Bekk		
H28a	Sidebekk		Kanne
H28b	Doseringspunkt		Kanne
H29	Grøft		Kanne
H30	Dam	Går sig fra denne dammen	Kanne
H31	Brekkøra		Kanne
Herringelva- høyre side			
H50	Sig	Se over hele området for dammer	Kanne
H51	Område	Flomområde	Kanne
H52	Drikkevann		Ingen behandling
H53	Flomdam		Kanne
H54	Område		Kanne
H55	Bekk		
H55a	Doseringspunkt	Vandringshinder samme sted	Lite drypp
H56	Bekk		
H56a	Doseringspunkt	Vandringshinder samme sted	Lite drypp, kanne på liten vannstand
H57	Sig	Sig mellom H56 og H57	
H58	Sig	Under veg, ender i myr	Ingen behandling
H59	Bekk	Under veg, ender i myr. Ingen oppgang	Ingen behandling
H60	Bekk	Uoversiktlig område	
H60a	Flere dammer og sig		Kanne
H60b	Kroksjø		Kanne
H60c	Vandringshinder		Stort ved høg vannføring, lite ved moderat og lav vannføring
H61	Bekk	Dam og sideløp mellom utløp og vegen	
H61a	Dam og sig	Sig fra liten myrdam	Kanne
H61b	Doseringspunkt	I sideløp.	Lite drypp
H61c	Doseringspunkt	Område med mange småsig	Lite drypp
H62	Område	Dam og kile	Kanne
H63	Bekk	Behandle opp til vegen	Kanne
H64	Sig	Behandle opp til vegen. Flere sig mellom H64 og H66	Kanne
H65	Område	På bredd.	Kanne
H66	Kile	Dam ved vegen	
H66a	Doseringspunkt		Lite drypp ved høg vassføring
H67	Bekk		
H67a	Doseringspunkt	Flere sig mellom H67 og H69	Lite drypp ved høg vassføring
H68	Sig		Kanne
H69	Holme	Feil i kartgrunnlaget! Hovedløpet er på indresida av homen (på høyre side av H69). Dammer på bredd på indreløpet	Kanne
H70	Langnesbekken		
H70a	Doseringspunkt	Sett drypp ovenfor foss	Stort ved høg vannføring, lite drypp elles
H71	Storstigbekken	Sideløp ved utløpet	
H71a	Område med sig og dammer nært elva		Kanne
H71b	Doseringspunkt	Vandringshinder rett nedenfor	Stort drypp
H72	Bekk		

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
H72a	Doseringspunkt	Vandringshinder	Kanne hvis vann
H73	Bekk	Behandle opp til sti	Kanne
H74	Bekk		
H74a	Doseringspunkt		Lite drypp
H75	Område	Kile med dam	Spesiallag
H76	Stibekken	Sjekk nøyte for dammer	
H76a	Dam	Dam/sideløp	Kanne
H76b	Doseringspunkt	Vandringshinder rett nedenfor	Lite drypp
H77	Grøft		
H77a	Rør	Grøfta henger sammen med F20	
H78	Kile		Kanne evt. spesiallag
H78a	Grøft		
xF21	Kile		Pramlag
F21	Sig		Kanne
F22	Bekk	Myrområde i kant av kile	
F22a	Doseringspunkt	Drypp settes her. Kannebehandle langs grøft hvis vann. Ingen oppgang i sig fra myra.	Lite drypp
F23	Sig		Kanne hvis vann
F24	Sig	Opp til veg	Kanne hvis vann
F25	Område	Bukt gjenvokst, kun dam midt på	Pramlag
F25a	Sig	Går inn til F25, går under vegen	Kanne
xF25	Grøft	Område med flere grøfter	Kanne
F26	Kanal		Kanne
xF26	Brønn	Ute av bruk	Vurder behandling med bombe på lav vannføring
F27	Djupbekken		
F27a	Sig		Kanne hvis vann
F27b	Sig		Kanne hvis vann
F27c	Doseringspunkt	I sidegrein. Vandringshinder nedenfor	Lite drypp/kanne
F27d	Doseringspunkt	I sidegrein. Vandringshinder nedenfor	Lite drypp
F28	Sig	Kanne opp til kulvert	
F28a	Vandringshinder	Rør under åker	Kanne og depot
xF28	Sig	Vandringshinder overside veg	Kanne
F29	Tre kanaler	I belte på 100 øst for punkt, en under heimelaga kai	Kanne på alle
F30	Svartosen		
F30a	Flomløp	Lang dam oppe på bredd. Sideløp 100 m oppstrøms. Sett opp vedlikeholds-dosering ved dette punktet.	Kanne
F30b	Sig i område	Ingen oppgang. Området har mange løp.	Kanne og depot
F30c	Doseringspunkt	Vandringshinder 100 meter nedafor	Stort drypp, flyttes til vedlikeholdsdosering ved F30a etter manngardsjobbing
F31	Sig	Fra rør	Kanne,depot i rør
F32	Sig	Fra grøft	Kanne hvis vann
F33	Sig		Kanne hvis vann
F34	Sig		Kanne hvis vann
F35	Sig		Kanne hvis vann
xF36	Grøft		Kanne
F36	To kanaler	40 m mellom. Sig og dam mellom disse kanalene	Kanne
F37	Bekk		
F37a	Sideløp	Grøft opp til jordet, rør ut fra nedre kant.	Kanne
F37b	Doseringspunkt	Vandringshinder i kulvert	Lite drypp ovenfor hinder
F38	Doseringspunkt	Kum på overside av vegen, kan tømme direkte ned i. Kanal 20 m fra punktet.	Bombe i kum, kanne i kanal
F39	Sagbekken		Båttag i området ved utløpet
F39a	Vandringshinder		Kanne og depot
F39b	Vandringshinder		Kanne og depot
F40	Sig	Vandringshinder under veg. Flere sig og rør mellom F40 og F41.	Kanne til vandringshinder
F41	Sig		Kanne hvis vann
F42	Liten bekk		
F42a	Vandringshinder	På oversiden av vegen	Lite drypp ved veg, kanne med depot ovenfor hinder

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
F43	Bekk		Kanne
F44	Hestskardsbekken		
F44a	Bekkedele		Kanne hvis vann, depot ved høg vannføring
F44b	Flere doseringspunkt	Bekken kommer i vifteform fra grov ur	Depot over tid på flere steder
F45	Rørutløp	Bekk kommer ut av rør her	Kanne med depot, se etter innløp ved veg
F46	Våtområde	Grøft kommer ut i dammer på bredden. Vann i vegetasjon og i dammer mot skogkanten	Spyles fra båt, lang slange. Kanne hvis vann i grøft
F47	Grøft og dam	Fra jorde	Kanne hvis vann
F48	To grøfter	Fra jorde	Kanne hvis vann
F49	Stordalsbekken	Liten bekk. Meld fra før bekken behandles, grunnet drikkevann.	
F49a	Grøft		Kanne hvis vann
F49b	Grøft	Dreneringssystem fra innjord	Kanne hvis vann
F49c	Drikkevannskilde		Ingen behandling
F49d	Sideløp		Kanne hvis vann
F49e	Vandringshinder	I foss	Lite drypp ovenfor foss
F50	Bjørklibekken	Damområde i utløp av bekken	
F50a	Dam		Kanne
F50b	Vandringshinder		Lite drypp
F51	Sig		Kanne hvis vann
F52	Sig		Kanne hvis vann
F53	Bekk		
F53a	Vandringshinder		Lite drypp, kanne ved lav vannføringlles
F54	Bekk		
F54a	Vandringshinder		Depot over hinder
F55	Sig		Kanne hvis vann
F56	To sig		Kanne hvis vann
F57	Sig	Vandringshinder i rør under veg	Depot
F58	Sig		
F58a	Vandringshinder		Lite drypp
F59	Bekk	Vandringshinder i rør under veg	Lite drypp ved vegen
F60	Sig	Vandringshinder i rør under veg, 30 m til hver side for punkt	Kanne hvis vann
F61	Bekk	Vandringshinder under veg.	Kanne hvis vann
F62	Sig		Kanne hvis vann
xF62	Holme		Kanne
F63	Flomløp	Enkelte dammer på berget, trolig regndammer.	Kanne hvis vann
F64	Sig	Vandringshinder ved utløpet	Kanne hvis vann
Fustvatnet- høyre side			
F150	Sig	Marginalt. Fra hull i kalkberg i vannkant	Breddelag
F151	Liten bekk	Ingen oppgang. Drypp settes på øverside av vei, lett tilgjengelig.	Lite drypp
F152	Dam	Sig herfra. Under drensrør fra jordet, kan legge depot her	Kanne og depot
F153	Sig		Breddelag
F154	Oppkomme	Sig i vannkant. "Kalvgardskilden".	Kanne og depot
F155	Slettbekken	Dammer i gammelt flomløp i nedre del	Kanne hvis vann
F155a	Område		Siv-område, breddelag
F155b	Sidebekk		Kanne hvis vann
F155b1	Sidesig		Kanne hvis vann
F155b2	Doseringspunkt	Vandringshinderet til F155b1. Sig fra grunn her	Kanne og depot
F155b3	Bekkedele	Vandringshinder etter 100 m i hvert bekkeløp og sig nedenfor doseringspunkt.	Kanne og depot i hvert doseringspunkt, kanne hvis vann i sigene.
F155c	Sidesig	Drenering. Dam i nærheten	Kanne opp til åkerkant
F155d	Fiskedam		Ingen behandling, lite drypp nedenfor dammen.
F155e	Sideløp	Kommer fra grunn. Litt vanskelig å komme til. utløp flomløp 30 meter nedstrøms	Lite drypp
F155f	Bekkedele	Begge grener går 50m opp og kommer ut fra berg	Lite drypp i begge løp

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
F156	Liten bekk	Oppkom fra berg. Flere sig i vannkant nordover mot F155.	Kanne
F157	Liten bekk	Fra oppkomme lenger opp.	Lite drypp
F158	Oppkomme	Ligger et halvt betongrør i oppkomme	Lite drypp
F159	Oppkomme		Kanne
F160	Pytter	Oppkom	Kanne
F161	Bekk	Ikke går i sivområdene her, mulige bunnløse hull her	Breddelag
F161a	Doseringspunkt	Overside av E6. Sett drypp her og kannebehandle oppover	Lite drypp
F161b	Vandringshinder	Vandringshinder i høyre gren. Deler seg her	Kanne
F162	Bekk	Slange i bekks- denne er tett	
F162a	Sideløp	Småfiskvandringshinder nede ved deling	Kanne depot
F162b	Sideløp	Deler seg igjen etter få meter. Vandringshinder etter 50-100 m	Depot ovenfor hinder
F162c	Doseringspunkt	Drikkevann- ikke doser i kum!	Lite drypp nedenfor kum
F163	Bekk		
F163a	Doseringspunkt	Vandringshinder nedenfor	Lite drypp
F164	Liten bekk	Vandringshinder i kulvert 5 meter lenger opp	Lite drypp
F165	Sig		Kanne hvis vann
F166	Sig		Kanne hvis vann
F167	Liten bekk	Ingen oppgang, doser fra vei.	Kanne, depot
F168	Ur	Steinfylling	Breddelag
F169	Holme	Liten holme, spyl	Breddelag
F170	Liten bekk		
F170a	Doseringspunkt	Drypp i/ved kulvert, vandringshinder nedenfor	Lite drypp
F171	Sig	Sig fra drensrør	Kanne og depot
F172	Sig	Sig fra stikkrenne, doseres over E6	Kanne og depot
F173	Sig	Sig fra veifylling	Kanne og depot
F174	Bekk		
F174a	Vandringshinder		Lite drypp over hinder
F175	Bekk	Område ved utløpet	
F175a	Grøft		Kanne hvis vann
F175b	Vandringshinder	Rør ut av demning på fiskedam	Lite drypp
F175c	Dam		Vurder behov for ryggpumpe
F175d	Sig	Inn i dammen, deler seg	Lite drypp
F176	Sig ved brønn	Fra myrdrag	Kanne
F177	Bekk		
F177a	Vandringshinder	Sig 80 m fra punktet	Kanne
F178	Bekk		
F178a	Vandringshinder		Kanne
Bååga - venstre side (med Grottemelva og Hjellfjellelva)			
B1	Vandringshinder	I Bååga.	Stort drypp
B2	Flomløp	Innløp. Dammer og sig her	
B2a	Flomløp	Utløp	Kanne
B3	Område	Sjekk for dammer	Kanne
B4	Rør	Drenering. Sig ut	Kanne
B5	Område		Kanne
B6	Sig		Kanne hvis vann
B7	Område	Mulige pytter, vær obs på sig	Kanne
B8	Liten bekk		
B8a	Kum		Kanne
B8b	Flere sig		Kanne og depot
B9	Sig		Depot ovenfor hinder
B10	To sig	Flere sig. Kum i B10- ikke drikkevann	
B11	Liten bekk	Liten bekk 20 m oppstrøms punktet	Kanne og depot
B12	Rør		
B12a	Liten bekk		Depot her
G1	Grøftemelva/Hellefjellelva		
G2	Dammer		Stort drypp
G3	Liten bekk	Flere sidesig og rør	
G3a	Hinder		Lite drypp

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
G3b	Hinder		Lite drypp
G4	Bekk	Liten bekk fra rør nært utløp	Kanne og depot i bekken fra rør
G4a	Liten bekk	Åpen ovenfor her	Kanne
G4b	Vandringshinder		Lite drypp
G5	Liten bekk	Lang bekk	Kanne hvis vann/depot
G6	Liten bekk		
G6a	Vandringshinder		Depot
G7	Liten bekk		
G7a	Vandringshinder		Depot
G8	Sig		Kanne hvis vann
G9	Liten bekk	Dammer på motsatt side av G9	Kanne og depot
G10	Liten bekk		
G10a	Doseringspunkt	I sidegrein. Flere hindre for småfisk nedenfor	Depot
G10b	Doseringspunkt	I andre sidegreina. Flere hindre for småfisk nedenfor	Depot
G11	Dammer		Kanne
G12	Liten bekk	Sig 60 nedstrøms	
G12a	Doseringspunkt	Vandringshinder for småfisk	Depot
G13	Liten bekk		
G13a	Doseringspunkt	Vandringshinder for småfisk	Depot
G14	Dammer		Kanne
G15	Guldfjellelva	Dammer ved utløp	
G15a	Vandringshinder	For småfisk	Lite drypp ved høg vannstand
G15a1	Doseringspunkt		Lite drypp her hvis ikke i G15a
G15b	Vandringshinder		Kanne
G15b1	Doseringspunkt		Stort drypp
G16	Sig	Fra jorde	Kanne
G17	Liten bekk		
G17a	Doseringspunkt		Depot
G18	Dam og sig		Kanne
G19	Øy	Sjekk for dammer	Kanne
G20	Flomløp	Mulige pytter	Kanne
G21	Grøft	Dam på venstre bredd ved punkt	
G21a	Sidebekk		Kanne hvis vann
G21b	Sidebekk	Kommer ut fra grunnen her	Kanne
G21c	Kushola	I grotte	Bombe
G21d	Sideløp	Deler seg etthvert i flere sig	Kanne, depot ved høg vannføring
G21e	Dospkt.	Bekk ut av ur	Lite drypp
G21f	Sig	Flere små tilsig fra jordet	Kanne hvis vann
G21g	Vandringshinder	I sideløp	Kanne hvis vann
G22	Drenering fra innjord		Kanne
G23	Dammer på bredd		Kanne
G24	Dammer	På bredd	Kanne
G25	Vandringshinder	Graftemselva	Stort drypp
B13	Dam med sig		Kanne
B14	Sig	To sig 100 m nedstrøms	Kanne hvis vann
B15	Sig		Depot ovenfor hinder
B16	Liten bekk		Depot ovenfor hinder
B17	Liten bekk		Depot ovenfor hinder
B18	Sig		Kanne hvis vann
B19	Liten bekk	Øvre deler stort sett i grunnen. Vær obs på område ved nedastrøms utløp	
B19a	Doseringspunkt	Flere hindre for småfisk nedenfor	Depot
B20	Område	Med mulig grusør og dammer	Kanne
Baåga - høyre side			
B50	Dammer	Vær obs på område som kan ha flomløp og dammer helt ned til B51	Kanne
B51	Bekk		
B51a	Hinder		Lite drypp
B52	Flomløp		Kanne
B53	Bekk		
B53a	Hinder		Kanne
B54	Dam på bredd		Kanne
B55	Brønn	DRIKKEVANN -doser nedenfor brønn.	Kanne
B56	Flere sig og dammer		Kanne hvis vann

Punkt	Type	Beskrivelse	Behandling
B57	Bekk		
F57a	Sidebekk		Kanne
B57a1	Vandringshinder	Sidebekk	Lite drypp
B57b	Sidebekk		
B57b1	Vandringshinder	Sidebekk	Lite drypp
B57c	Doseringspunkt	Deler seg. Sidesig nedstrøms punkt	Lite drypp
B58	Drensrør		Kanne hvis vann
B59	Dammer	På nes	Kanne
B60	Rørutløp		Lite drypp eller depot
B61	Bekk		
B61a	Doseringspunkt	Ovenfor vandringshinder	Lite drypp
B62	Bekk		
B62a	Doseingspunkt	Ikke vandringshinder	Lite drypp, Kanne hvis vann over doseringspunktet
B63	Dammer	På nes. Sig 80 m nedstrøms	Kanne
B64	To sig		Kanne hvis vann
B65	Sig		
B65a	Doseringspunkt		Kanne hvis vann
B66	Brønn overløp til elv	Sig 70 m nedstrøms	Behandle overløp nedenfor brønn
B67	Utløp	Fra kloakkkanlegg	Lite drypp
B68	To sig	Sig 70 oppstrøms punktet	Kanne hvis vann
B69	Bekk	Bekk som går i rør under vei med fisk	
B69a	Sammenrast demning		Kanne
B69b	Sideløp		Kanne
B69b1	Sideløp	Fra myr	Kanne hvis vann
B69c	Bekk	Fra rørutløp fra jordet	Lite drypp
F179	Bekk		
F179a	Vandringshinder	Ved rør under E6	Kanne hvis vann
F180	Sig		Kanne hvis vann
F181	Grøftesystem	Tre grøfter i ett 50 metersbelte, og ei parallel grøft øverst	Kanne
F182	Bekk		Kanne hvis vann
F183	To sig		Kanne hvis vann
F184	Tre sig		Kanne hvis vann
F185	Sig		Kanne hvis vann
F186	Bekk		
F186a	Vandringshinder	Ved E6	Lite drypp
F187	Sig		Kanne hvis vann
F188	Kum		Bombe
F189	To sig	Siget til høyre har vandringshinder i rør, kort sig	
F189a	Vandringshinder	I siget til venstre	Kanne hvis vann
F190	Kum		Bombe
F191	Dam		Kanne
F192	Sumpområde		Vurder ryggpumpe eller spyling med båt
F193	Bekk		
F193a	Sig		Kanne hvis vann
F193b	Vandringshinder		Depot over hinder
F194	Bekk		Lite drypp ovenfor veg
F195	Bekk		
F195a	Vandringshinder		Lite drypp
F196	Sig	Går gjennom ur. Doser ovenfor veg	Kanne og depot over vegen

Vedlegg D EKSEMPLER PÅ ARBEIDSINSTRUKSER

Arbeidsinstruksene inneholder beskrivelser om lagdeltakere, tidspunkter, behandlingsstrekninger, rotenonmengder med mере. Instruksene er aksjonsledelsens måte å detaljstyre de ulike operasjonene som behandlingen består av, og som må være koordinert. Det er nødvendig at hvert enkelt lag gjennom arbeidsinstruksene gis klare og avgrensete arbeidsoppgaver.

Arbeidsinstruksene er vanligvis ikke helt ferdig før kvelden før de skal brukes, først og fremst fordi doseringsmengde og ofte også behandlingstidspunkt må tilpasses aktuell vannføring.

Her vises eksempler fra fire ulike typer behandlingslag – hoveddosering, båt-/pumpelag, manngard-/bekkelag og rene bekkelag. Alle eksemplene er hentet fra første behandlingsdag i Vefsna i 2012.

Lag nr. 4**Dag: Onsdag****Dato: 15.8.2012**

Lagleder: Otte Tetlie

Lagdeltakere: Dag H Karlsen

Bistand fra Faktor: Sten Svartaas (tlf. 957 XX XXX)

Vakthold: Jørgen Fjeldavli, tlf:466 XX XXX

Kort beskrivelse av oppgaver for dagen:

Hoveddosering Laneset

Fullstendig beskrivelse av arbeidsoppgaver:

1.	Klargjør for dosering med start kl. 09.00		

Kart	Punkt	Merknad
V4	4	Laneset, venstre side av elva

2.	Gjennomfør dosering mellom kl 09.00 og 15.00. Meld fra til aksjonsledelsen umiddelbart etter oppstart og ved eventuelle problem. Dosering iht. tabell nedenfor. Når det observeres døende fisk ovenfor doseringspunktet reduseres doseringen.		

	Kl. fra	til	Vannføring	Rotenon
1. time	09:00	10:00	102	520
2. time	10:00	11:00	102	260
3. time	11:00	12:00	102	260
4. time	12:00	13:00	102	190
5. time	13:00	14:00	102	190
6. time	14:00	15:00	102	190
	SUM			1610

3.	Rigg ned doseringsstasjon etter avsluttet dosering, kjøres inn til lager. Bistand fra traktor og ytterligere mannskap vil bli gitt.		

Særlig utstyrtsbehov: River 350 (er reservebåt for båtlag, må avgis til båtlag hvis nødvendig). Tilhenger.

Rotenonbehov: Ta i tillegg med 2 x 20 liter til båtlagene som får dette overlevert når de kommer hit. Totalt 1.650 liter.

Særlig HMS-merknad: Jernbanelinja med sti ned til doseringspunkt skal bare krysses med sikringsmann fra JBV til stede. For fotgjengere uten utstyr kan det krysses lenger ned, Spølremma, over usikra planovergang. Ev. annen transport gjøres raskest ved bil ned til pkt 125 ved motsatt bredd, og båt over.

Lag nr. 12	Dag: Onsdag	Dato: 15.8.2012
------------	-------------	-----------------

Lagleder: Anton Rikstad
 Lagdeltaker: Olav I Edvartsen

Kort beskrivelse av oppgaver for dagen:

Båt og pumpebehandling mellom Turmoio og Forsjordforsen, venstre side. Båt ut fra utsettingsplass mellom Ramnåga og Forsjordfors, dette gjøres dagen før. Båten kjøres da opp i Turmoio og behandlingsopplegg for dagen etter vurderes, herunder om det er behov for særlig utstyr eller assistanse. Båten tas ned igjen til båtutsettingsplassen.

Fullstendig beskrivelse av arbeidsoppgaver:

1. Gå fra Turmoio og oppover mot Fallanbrua så langt det er mulig på høyre side, og behandle eventuelle dammer og sig med hagekanne når dere går nedover igjen. Se HMS-merknad.

2. Start under/i Turmoio, venstre side, kl. ca. 13.00 (samtidig med lag 12). Gi beskjed til aksjonsledelsen ved oppstart. Følg kart med behandlingssoner og punktbeskrivelse. Alle punkt behandles så fremt det ikke står i tabellen under at de i sin helhet behandles av andre lag. Lagleder fører kontinuerlig logg over behandlede punkt. Punkt som ikke er tilgjengelig med pumpe behandles med kanne. Der det er ører ute i elva må det samarbeides tett med lag 11 slik at ingen punkt i elva blir uteatt. Avslutt ovenfor Forsjordfors - se HMS-merknad under.

Punkt listet nedenfor behandles helt **eller delvis** av andre lag. Se merknadskolonne.

Kart	Punkt	Merknad
V6		Eiteråga. Alle punkter i Eiteråga behandles av egne lag. Dere doserer imidlertid ør i samløpet, både oppstrøms og nedstrøms Eiteråga.
V8	35	Møllbekken. Bekkelag setter opp drypp lenger opp og behandler bekken helt ned.

Særlig utstyrtsbehov: River 420 med vannjet. Båthenger. Ved dosering fra Leirbekkøra og nedover benyttes båt som ligger på Laneset.

Antall liter rotenon: 2 x 20 liter, ene dunk tas med i Turmoio, andre hentes på båtutsettingsplassen.

Særlig HMS-merknad: Terrenget gjennom Fallan er ulendt. Her bør fjellstøvler/joggesko vurderes. Det bør videre brukes redningsvest og hjelm.

På siste del av strekningen ned mot Forsjordfors skal båten være forankret i sikringstau som er strukket over elva. Sikringstauen kan tas med ved avsluttet jobb – dette gjøres ved å løsne nedre ende og kjøre opp til forankring i øvre ende mens båten er forankret i sikringstauen.

Lag nr. 17**Dag: Onsdag****Dato: 15.8.2012**

Lagleder: Tore Vatne
 Lagdeltaker: Brit Grønmyr

Kort beskrivelse av oppgaver for dagen:

Manngard langs Vefsna fra Leirbekkøra til Spølremma og fra Fallanbru til Turmoio. Venstre side.
 Inkluderer enkelte bekker nedenfor jernbanen. Hold kontakt med båtlaget (lag 8) nedover.

Fullstendig beskrivelse av arbeidsoppgaver:

1.	Behandle Leirbekken

Kart	Punkt	Merknad
V2	16	Leirbekken. Drypp blir satt opp ved veien av et annet lag hvis det i det hele tatt renner vann. Behandle fra 16a og ned til Vefsna. Gå også over flatt område på sida av bekken nedenfor jernbanen, her kan det stå dammer. Helt nederst vil båtlag pumpe så langt de rekker.

2.	Gå manngard videre nedover, følg båtlaget, behandle spesielt følgende punkter (bekker):

Kart	Punkt	Merknad
V3	19	Se over området med litt avstand til elva (båtlag tar så langt de rekker)
V3	21	Behandle med kanne opp forbi hinder
V3	22	Kanne opp til hinder, annet lag har satt opp drypp i 22a
V3	23	Kanne så langt det er vann
V3	24	Grasørbekken. Behandle opp forbi hinder. Drypp er satt opp ved veien hvis det renner vann, men bekken er storsteinet og må uansett gås over i sin helhet med kanne.
V3	25	Drypp er satt opp ved veien, dere behandler opp til hinder
V4	26	Møllbekken. Drypp er satt opp ved veien. Behandle opp til hinder.
V4	27	Spølremsbekken. Drypp er satt opp ved veien. Behandle bekken og kryss jernbanen på (usikra) overgang.

3.	Gå veien (eller høike) ned til Fallanbru

4.	Gå manngard mellom hengebru Fallan og Turmoio. Området er ulendt og det er vanskelig å følge bredden. Se etter punkter i hele elveløpet som er isolert fra elva og derfor trenger særskilt behandling. Noter eventuelle punkter dere ikke når. Avslutt med motstrøms kannebehandling av x36 opp til hinder.

Kart	Punkt	Merknad
V6	x35	Gå opp til hinder og behandle eventuelle tilsig og isolerte vannforekomster. Annet lag har satt opp drypp øverst.
V6	x36	Motstrøms kannebehandling

Antall liter rotenon: 5

Særlig HMS-merknad: Vis varsomhet når dere beveger dere i ulendt terreng gjennom Fallan.

Lag nr. 20	Dag: Onsdag	Dato: 15.8.2012
-------------------	--------------------	------------------------

Lagleder: May Britt Gorseth
 Lagdeltaker: Anne Haneborg

Kort beskrivelse av oppgaver for dagen:

Gjennomfør behandling av bekker langs Vefsna, høyre side mellom Laksfors og Fallanbrua (deles med lag 9, båtlag og lag 19, bekkelag).

Fullstendig beskrivelse av arbeidsoppgaver:

1. Rigg opp og start dryppstasjon i punkt listet nedenfor

Kart	Punkt	Merknad	Start kl.	Doseringstid	Mengde rotenon (L)
V4	127a	Lite drypp.	(10.00)	4	0,2

2. Gå manngard i bekker listet nedenfor. Sjekk at oppsatte drypp i disse bekkene går som de skal.

Kart	Punkt	Merknad
V4	127	Motstrøms kannebehandling fra Vefsna og opp forbi hinder (depot her), eller så langt det er vann
V4	128	"
V6	133	"
V7	135	"
V7	136	"
V8	137	"
V8	138 – 138a	"
V8	139	"
V8	X139	"

3. Ta ned dryppstasjoner ved dagens slutt.

Generelle merknader:

Særlig utstyrtsbehov:

Antall liter rotenon: 5

Særlig HMS-merknad: Vær oppmerksom ved stans og start med bil langs E6

Vedlegg E FLYTSKJEMA FOR BEHANDLINGSDAGER OG LAG UNDER AKSJONENE I 2012

Flytskjemaet viser en grovoversikt over arbeidsoppgavene og arbeidsmengden for de ulike lagene på de ulike dagene. Skjemaet viser når ulike deler av elvene og innsjøene ble behandlet. Skjemaene her er ikke de som ble brukt under aksjonene, men er en sammenstilt versjon for både innsjø og periferi for å gi en samlet oversikt. Et mer detaljert flytskjema ble brukt av aksjonsledelsen.

Behandling: Vefsna august 2012		Dag 1	08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00
Lag	Oppgave	Ant											
1	Hoveddosering Laksfors høyre	2			←				→				
2	Velferd	2	←						→				
3	Bekkebehandlings i Tverråga og start behandling Skjerva	2	←						→				
4	Hoveddosering Laneset	2		←				→					
5	Hoveddosering Fallan	2			←		→						
6	Hoveddosering Eiteråga øvre	2	←					→					
7	Hoveddosering Eiteråga nedre	2			←		→						
8	Båttag Laksforsen til Fallan, venstre side	2		←				→					
9	Båttag Laksforsen til Fallan, høyre side	2		←				→					
10	Steadytag Laksforsen/Kvalfors	3		←				→					
11	Båttag Leirbekkøra + Turmoiso til Forsjord venstre side	2	←					→					
12	Båttag og manngard Fallan + Turmoiso til Forsjord, høyre side	2		←				→					
13	Båttag Eiteråga, venstre side	3	←					→					
14	Båttag Eiteråga, høyre side	3	←					→					
15	Bekker Laksfors til Fallan, venstre side	2	←					→					
16	Bekker Laksfors til Fallan, venstre side	2	←					→					
17	Manngard Leirbekken til Spørremme og gjennom Fallan, venstre side	2	←					→					
18	Hoveddosering Klubbelva og bekker Eiteråga til Forsjordfors, venstre side	2	←					→					
19	Bekker Laksfors til Fallan, høyre side	2	←					→					
20	Bekker Laksfors til Fallan, høyre side	2		←				→					
21	Bekker Laksfors til Fallan, venstre side	2	←					→					
22	Bekker Laksfors til Fallan, høyre side	2	←					→					
23	Transportlag	2	←					→					
24	Transportlag	2	←					→					
C	Forbehandling i Fusta	2	←					→					

Behandling: Vefsna august 2012		Dag 4												
Lag	Oppgave	Ant	08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00
	Etterbehandling etter dagsrapportgjennomgang	2			←	←	←	←	←	→				
	Juvikelva	3			←	←	←	←	→	→				
	Hundåla	3			←	←	←	←	→	→				

Behandling: Vefsna oktober 2012		Dag 2											
Lag	Oppgave	Ant	00:00	04:00	08:00	12:00	16:00	20:00			24:00		
	Innsjø												
5	Dypdosering Fustvatnet	6								←	→		
9	Bredder Ømmervatnet	2				←	→						
10	Bredder Ømmervatnet	2			←	→							
11	Bredder Ømmervatnet	2			←	→							
	Periferi												
10	Vedlikeholdsdosering Hattelva nedre, natt		←	→									
1	Vedlikeholdsdosering Hattelva nedre, dag	2			←	→							
10	Vedlikeholdsdosering Hattelva nedre, natt									←	→		
16	Vedlikeholdsdosering Herringelva nedre og øvre, dag	2				←	→						
20	Vedlikeholdsdosering Herringelva nedre og øvre, kveld	2					←	→					
22	Vedlikeholdsdosering Herringelva nedre og øvre, natt	2								←	→		
3	Bekker Ømmervatnet nordre	2			←	→							
4	Bekker og manngard Straumanelva ned til E6-bru	2			←	→							
21	Steadyjolle Ømmervatnet, breddebehandling	2			←	→							
8	Bekker, Herringelva	2			←	→							
9	Bekker Ømmervatnet østre	2			←	→							
11	Drypp Ømmervatnet og manngard Osbekken	2			←	→							
18	Steadyjolle, Straumanelva	3			←	→							
6	Bekker og manngard Herringelva, venstre side	2			←	→							
13	Pramlag, Herringelva	3			←	→							
5	Bekker og manngard Herringelva, høyre side	2			←	→							
29	Vedlikehold/ettersyn drypp	2			←	→							
K	Transport/velferd				←	→							

Behandling: Vefsna oktober 2012		Dag 3											
Lag	Oppgave	Ant	00:00	04:00	08:00	12:00	16:00	20:00			24:00		
	Innsjø												
2	Dypdosering Fustvatnet	9			▲				▶				
4	Dypdosering Fustvatnet	9		◀			▶						
5	Dypdosering Fustvatnet	6		◀			▶						
1	Overfledosering Fustvatnet	4			◀		▶						
3	Overfledosering Fustvatnet	4			◀		▶						
6	Overfledosering Fustvatnet	2			◀		▶						
9	Bredder Ømmervatnet	2			◀		▶						
10	Bredder Ømmervatnet	2			◀		▶						
11	Bredder Ømmervatnet	2			◀		▶						
	Periferi												
10	Vedlikeholdsdosering Hattelva nedre, natt til		◀	▶									
1	Vedlikeholdsdosering Hattelva nedre, dag	2		◀	▶								
10	Vedlikeholdsdosering Herringelva nedre, natt til		◀	▶									
16	Vedlikeholdsdosering Herringelva nedre, dag	2		◀	▶								
20	Vedlikeholdsdosering Herringelva nedre, kveld	2			◀	▶							
22	Vedlikeholdsdos. Herringelva nedre, natt fra	2								◀	▶		
23	Vedlikeholdsdosering Lynghaugbrua, natt til		◀	▶									
27	Vedlikeholdsdosering Lynghaugbrua dag	2		◀	▶								
17	Vedlikeholdsdosering Lynghaugbrua kveld	2			◀	▶							
23	Vedlikeholdsdosering Lynghaugbrua, natt fra	2								◀	▶		
15	Annengangsdosering Herringelva øverst dag	2			◀	▶							
3	Bekker og manngard Fustvatnet og Herringelva	2			◀	▶							
4	Bekker og manngard Herringelva øvre	2			◀	▶							
5	Bekker og manngard Herringelva nedre, v. side	2			◀	▶							
6	Bekker og manngard Herringelva nedre, h. side	2			◀	▶							
9	Bekkelag Hattelva	2			◀	▶							
13	Pramlag Herringelva nedre	3			◀	▶							
X	Drypp	3			◀	▶							
29	Vedlikehold/ettersyn drypp	2			◀	▶							
K	Transport/velferd				◀	▶							

Behandling: Vefsna oktober 2012		Dag 5											
Lag	Oppgave	Ant	00:00	04:00	08:00	12:00	16:00	20:00	24:00				
	Innsjø												
9	Bredder Mjåvatnet	2											
10	Bredder Mjåvatnet	2											
11	Overflatedosering Mjåvatnet	2											
	Periferi												
1	Vedlikeholdsdosering Straumanelva, dag	2											
	Vedlikeholdsdosering Straumanelva, kveld	2											
10	Vedlikeholdsdosering Straumanelva, natt fra	2											
10	Vedlikeholdsdosering Herringelva nedre, natt til	2	←→										
16	Vedlikeholdsdosering Herringelva nedre, dag	2			←→								
20	Vedlikeholdsdosering Herringelva nedre, kveld	2				←→							
22	Vedlikeholdsdos. Herringelva nedre, natt fra	2											
23	Vedlikeholdsdosering Lynghaugbrua, natt til	2	←→										
27	Vedlikeholdsdosering Lynghaugbrua dag	2			←→								
17	Vedlikeholdsdosering Lynghaugbrua kveld	2				←→							
3	Manngard Mjåvatnet	2				←→							
	Bekk/manngard Mjåvatnet venstre side												
4	Lynghaug bru til Sanderbekken	2				←→							
	Bekki i Straumanelva og Mjåvatnet venstre side												
5	ned t.o.m Sanderbekken	2				←→							
	Bekk/manngard Straumanelva og Mjåvatnet												
6	høyre side	2				←→							
9	Bekkelag Mjåvatnet og Sanderbekken	2				←→							
13	Pramlag Mjåvatnet	3				←→							
14	Bekk/manngard Herringelva, 2.gang	2				←→							
18	Båttag Herringelva nedre deler	3				←→							
24	Steadyjolle-lag i Straumanelva og Mjåvatnet	3				←→							
	Bekk/manngard i Straumanelva og Mjåvatnet												
29	høyre side	2				←→							
K	Transport/velferd	2				←→							

Vedlegg F DØDFISKMATERIALE FOR BEHANDLINGENE I 2010, 2011 og 2012

Vedlegg F beskriver data på dødfisk levert til dødfiskmottaket under alle aksjonene i regionen i 2010, 2011 og 2012.

Rådataene er lagret hos Veterinærinstituttet, og er tilgjengelig for forvaltningen og institusjoner som ønsker videre studier/bearbeidelse av materialet.

Dødfiskmateriale

Materialet analysert ved dødfiskmottaket under de kjemiske behandlingene blir nedenfor presentert i form av tabeller og figurer. Dette er i hovedsak en kort presentasjon av materialet som er samlet inn og det er derfor ikke foretatt noen vurderinger av resultatene.

Oversikt over soneinndeling under behandlingene

Tabell 1. Soneinndeling under behandlingen i Halsanregionen 2010

Sonenr.	Strekning
1	Munningsområde (felles for begge elver)
2	Halsanelva nedstrøms Halsfors og ut til munning
3	Halsanelva (hovedstrekning) ned til Halsforsen
4	Navarselva (sideelv til Halsanelva)
5	Hestdalselva ned til foss/ munning
6	Øverjordsvatnet (vann i Hestdalselva)
7	Husvikselva
8	Bekker behandlet mellom munning og Grytåga

Tabell 2. Soneinndeling under elvebehandlingene i Vefsnregionen (2011 og 2012)

Vassdrag	Sonenr.	Strekning
Vefsna	1	Laksforshølen
Vefsna	1.1	Laksforsen-Ner-Laksfors
Vefsna	2	Ner-Laksfors-Fallan
Vefsna	3	Fallan-Ramnåga
Vefsna	3.1	Eiteråga
Vefsna	4	Ramnåga-Forsjord
Vefsna	5	Forsjordio
Vefsna	6	Forsjordio-Kvalfors
Vefsna	7	Kvalforshølen
Vefsna	8	Kvalforshølen-Rossvollholmen
Vefsna	9	Rossvollholmen-Alcoa Inklusive Øybekken
Vefsna	9.1	Skjerva
Vefsna	9.2	Tverråga, inklusive sidebekker til Tverråga
Fusta	1	Jomfruremma
Fusta	2	Jomfruremma-Årembekken
Fusta	3	Årembekken-Moheim Inklusive Kroksjø
Fusta	4	Moheim-Fjord
Drevja	1	Forsmofors-Langstraumen
Drevja	2	Langstraumen-Fjord Inklusive Langstraumsbekken
Hundåla	1	Hundåla til trapp
Hundåla	2	Trapp-Fjord
Juvikselva		
Urdsdalselva		
Vikdalselva		
Hestdalselva	1	Hovedstrekning ned til Øverjordsvatnet
Hestdalselva	2	Øverjordsvatnet (vann i Hestdalselva)
Hestdalselva	3	Nedstrøms fra Øverjordsvatnet og ut til munning
Hestdalselva	4	Nr 91, Øverjordsbekken (utløp i Øverjordsvatnet)

Fortsettelse tabell 2:

Vassdrag	Sonenr.	Strekning
Hestdalselva	5	Nr 96, bekk mellom Øverjordsvatnet og nedre del av Hestdalselva
Hestdalselva	6	Nr 100, bekk ved nederste drypp i Hestdalselva
Halsanelva	7	Øvre del inkl. bekk nr.19
Halsanelva	8	Nedre del
Halsanelva	9	Navarselva (sideelv til Halsanelva)
Husvikselva	10	Husvikselva
Dagsvikselva	11	Hovedstreng ned til Ottingbrua
Dagsvikselva	12	Hovedstreng fra Ottingbrua og ut til munningen
Nylandselva	13	Øvre del
Nylandselva	14	Nedre del
Hellesvikselva		
Slettenbekken		Nedre del

Tabell 3. Soneinndeling under innsjøbehandlingen oktober 2012

Vassdrag	Sonenr.	Strekning
Hattelva	1	Øvre del
Hattelva	2	Nedre del
Straumanelva	3	fra Ømmervatn til E6-bru Mjåvatn
Osbekken	4	
Kaldåga	5	
Herringelva	6	
Baåga	7	
Fusta	8	
Fustvatnet		
Mjåvatnet		
Ømmervatnet		

Oversikt over utvidet prøveuttak

Tabell 4. Antall individer med utvidet prøveuttak fordelt på vassdrag for hver behandling

Vassdrag/Sone	Art	jun.10	aug.11	aug.12	okt.12
		Antall	Antall	Antall	Antall
Halsan	laks	23			
Vefsna	laks		83	15	
	harr		4	39	
	røye		18		
	hybrid*		239	5*	
Fusta	laks		39	13	
	ørret		114	10	
	hybrid*			1*	
Drevja	laks		27	21	
	ørret		37		
Hundåla	ørret		12		
Hattelva	ørret				116
	røye				3
Straumanelva	ørret				60
	røye				8
Osbekken	ørret				7
Herringelva	ørret				71
	røye				4
Båaga	ørret				37
Fustvatn	ørret				116
	røye				176
Mjåvatn	ørret				77
	røye				7
Ømmervatn	ørret				16
	røye				49
Sum		23	573	98	747

* = antatt hybrid

Oversikt over innsamlet materiale for hver enkelt behandling:

Tabell 5. Totalt antall fisk fordelt på vassdrag, art og sone innsamlet under behandlingene i 2010

Sone	Vassdrag	Laks	Ørret	Samlet
		Antall	Antall	Antall
1	Halsanelva og Hestdalselva	132	1176	1308
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
11	Dagsvikselva	60	60	
12				
13	Nylandselva	41	41	
14				
Totalt		132	1277	1409

Tabell 6. Antall kilo fisk fordelt på vassdrag, sone og art innsamlet under behandlingene i 2010

Sone	Vassdrag	Laks	Ørret	Samlet
		Kg	Kg	Totalt kg
1	Hestdalselva	1,1	7,3	8,4
2				
3				
4				
5				
6				
7	Halsanelva	18,5	9,5	28
8				
11	Dagsvikselva og Nylandselva		9	9
12				
13				
14				
Totalt		19,6	25,8	45,4

Tabell 7. Totalt antall fisk fordelt på vassdrag, sone og art innsamlet under junibehandlingen i 2011

Sone	Sonebeskrivelse	Laks	Ørret	Stingsild	Ål	Skrubbe	Samlet
		Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall
1	Hestdalselva (hovedstrem) ned til Øverjordsvatnet	3	176				179
2	Øverjordsvatnet (vann i Hestdalselva)		19	17			36
3	Hestdalselva nedstrøms fra Øverjordsvatnet og ut til munning			36	31		67
4	Nr 91, Øverjordsbekken (utløp i Øverjordsvatnet)		77				77
5	Nr 96, bekk mellom Øverjordsvatnet og nedre del av Hestdalselva			10			10
6	Nr 100, bekk ved nederste drypp i Hestdalselva		12	2			14
7	Halsanelva øvre del inkl. bekk nr. 19		56	11			67
8	Halsanelva nedre del	6	40	17	15	8	86
9	Navarselva (sideelv til Halsanelva)			31	2		33
10	Husvikselva		84			1	85
11	Dagsvikselva (hovedstrem) ned til Ottingbrua		545		6		551
12	Dagsvikselva (hovedstrem) fra Ottingbrua og ut til munningen		200		13		213
13	Nylandselva, øvre del	102	803		6		911
14	Nylandselva, nedre del	5	187		1		193
Totalt		116	2276	80	41	9	2522

Tabell 8. Antall kilo fisk fordelt på vassdrag, sone og art innsamlet under junibehandlingen i 2011

Sone	Sonebeskrivelse	Laks	Ørret	Stingsild	Ål	Skrubbe	Samlet
		Kg	Kg	Kg	Kg	Kg	Totalt kg
1	Hestdalselva (hovedstreng) ned til Øverjordsvatnet	0,001	1,5				1,501
2	Øverjordsvatnet (vann i Hestdalselva)		0,25	0,015			0,265
3	Hestdalselva nedstrøms fra Øverjordsvatnet og ut til munning		6	0,022			6,022
4	Nr 91, Øverjordsbekken (utløp i Øverjordsvatnet)		0,5				0,5
5	Nr 96, bekk mellom Øverjordsvatnet og nedre del av Hestdalselva		0,003				0,003
6	Nr 100, bekk ved nederste drypp i Hestdalselva		0,23	0,002			0,232
7	Halsanelva øvre del inkl. bekk nr. 19		2,88	0,01			2,89
8	Halsanelva nedre del	9,8	3,78	0,012	0,088	0,018	13,698
9	Navarselva (sideelv til Halsanelva)		0,4	0,002			0,402
10	Husvikselva		0,8			0,004	0,804
11	Dagsvikselva (hovedstreng) ned til Ottingbrua		5,7		0,5		6,2
12	Dagsvikselva (hovedstreng) fra Ottingbrua og ut til munningen		13,1		1,1		14,2
13	Nylandselva, øvre del	12,6	51,3		0,38		64,28
14	Nylandselva, nedre del	4,4	2		0,062		6,462
Totalt		26,801	88,443	0,063	2,13	0,022	117,46

Tabell 9. Totalt antall fisk fordelt på vassdrag, sone og art for augustbehandling i 2011

Sone	Vassdrag	Sonebeskrivelse	Laks	Ørret	Røye	Harr	Ørekyste	Ål	Samlet
			Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Σ
1	Vefsna	Laksforshølen	9	134					143
1,1	Vefsna	Laksforsen-Ner-Laksfors	7	43		19			69
2	Vefsna	Ner-Laksfors-Fallan inkl. Møllbekken	2	246	2	57			307
3+3.1+4	Vefsna	Fallan-Ramnåga, Eiteråga, Ramnåga-Forsjord	1	27					28
5	Vefsna	Forsjordio	2	198	5	25	13	11	254
6	Vefsna	Forsjordio-Kvalfors	30	142	2	4	1	3	182
7	Vefsna	Kvalforshølen	1	159	6	4	1		171
8	Vefsna	Kvalforshølen-Rossvollholmen	3	243					246
9	Vefsna	Rossvollmoen - Alcoa inkl. Øybekken	35	2361	6	33	1	19	2455
9,1	Vefsna	Skjervå	29	1545				62	1636
9,2	Vefsna	Tverråga	4	403		4			411
1	Fusta	Jomfruremma	4	292				55	351
2	Fusta	Jomfruremma-Årembekken	12	293				3	308
3	Fusta	Årembekken-Moheim Inklusive Kroksjø	15	285				22	322
4	Fusta	Moheim-Fjord	8	207				29	244
1	Drevja	Forsmo-Langstraumen	116	464				18	598
2	Drevja	Langstraumen-Fjord inkl. Langstramsbekken	6	165					171
	Hundåla			264					264
	Juvikelva			180				2	182
	Urdsdalselva			25					25
	Vikdalselva			78					78
Totalt			284	7754	21	146	16	224	8445

Tabell 10. Antall kg fisk fordelt på vassdrag, sone og art innsamlet under augustbehandling i 2011

Sone	Vassdrag	Sonebeskrivelse	Laks	Ørret	Røye	Harr	Ørekryte	Ål	Samlet
			Kg	Kg	Kg	Kg	Kg	Kg	Totalt kg
1	Vefsna	Laksforshølen	54,65	303,05					357,7
1,1	Vefsna	Laksforsen-Ner-Laksfors	37,766	71,708		7,02			116,5
2	Vefsna	Ner-Laksfors-Fallan	3,51	238,592	1,12	23,01			266,2
3+3.1+4	Vefsna	Fallan-Ramnåga, Eiteråga, Ramnåga-Forsjord	0,023	26,678					26,7
5	Vefsna	Forsjordio	11,54	109,488	2,016	7,68		1,186	131,9
6	Vefsna	Forsjordio-Kvalfors	0,214	17,527	0,856	0,214	0,003	0,327	18,95
7	Vefsna	Kvalforshølen	1,12	101,022	2,444	0,926	-		105,5
8	Vefsna	Kvalforshølen-Rossvollholmen	8,28	267,229					275,5
9	Vefsna	Rossvollmoen - Alcoa inkl. Øybekken	15,973	725,751	3,443	9,356		2,123	756,6
9,1	Vefsna	Skjerva	10,199	41,239				10,279	61,7
9,2	Vefsna	Tverråga	14,148	52,635		1,092			67,87
1	Fusta	Jomfruremma	22,37	262,694				4,502	289,56
2	Fusta	Jomfruremma-Årembekken	27,868	208,184				0,172	236,2
3	Fusta	Årembekken-Moheim Inklusive Kroksjø	31,437	143,727				1,946	177,1
4	Fusta	Moheim-Fjord	5,857	81,606				2,571	90
1	Drevja	Forsmo-Langstraumen	48,193	230,48				1,344	280
2	Drevja	Langstraumen-Fjord inkl. Langstrømsbekken	17,92	65,512					83,4
	Hundåla			158,963					158,96
	Juvikselva			3,379				0,037	3,4
	Urdsdalselva			0,198					0,198
	Vikdalselva			6,205					6,2
Totalt			311,068	3115,867	9,879	49,084	0,003	23,143	3510,14

Tabell 11 Totalt antall fisk fordelt på vassdrag, sone og art innsamlet under junibehandlingen i 2012

Sone	Sonebeskrivelse	Laks	Ørret	Stingsild	Ål	Skrubbe	Røye	Samlet
		Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Σ
	Slettenbekken		143				6	149
	Hellesvikselva		974	3	1	8		986
13	Nylandselva	3	4					
14								7
Totalt		3	1121	3	1	8	6	1142

Tabell 12 Antall kilo fisk fordelt på vassdrag, sone og art innsamlet under junibehandlingen i 2012

Sone	Sonebeskrivelse	Laks	Ørret	Stingsild	Ål	Skrubbe	Røye	Samlet
		Kg	Kg	Kg	Kg	Kg	Kg	Kg Σ
	Slettenbekken		0,8				0,05	0,8
	Hellesvikselva		8,4					8,4
13	Nylandselva	2,3	0,1					
14								2,4
Totalt		2,3	9,3				0,05	11,6

Tabell 13 Totalt antall fisk fordelt på vassdrag, sone og art for augustbehandlingen i 2012

Sone	Vassdrag	Sonebeskrivelse	Laks	Ørret	Harr	Røye	Ål	Ørekryte	Skrubbe	Stingsild	Samlet
			Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Σ
1	Vefsna	Laksfors, samt Bekk 11	47	36							83
1,1	Vefsna	Laksfors - Ner-Laksfors	13	72	4						89
2	Vefsna	Ner-Laksfors - Fallan, samt Møllbekken	28	99	4						131
3	Vefsna	Fallan - Ramnåga		1							1
3,1	Vefsna	Eiteråga	1	1							2
4	Vefsna	Ramnåga - Forsjord		1							1
5	Vefsna	Forsjordio	2	57		4					63
7	Vefsna	Kvalforshølen	8	115							123
9	Vefsna	Rossvollmoen - Alcoa inkl. Øybekken	13	264	1		2	5	35	129	449
9,1	Vefsna	Skjerva		39		1			1	7	48
9,2	Vefsna	Tverråga		150		1				3	154
1	Fusta	Jomfruremma	4	417		1	5			51	478
2	Fusta	Jomfruremma - Årembekken	13	160		2					175
3	Fusta	Årembekken - Moheim		45			1				46
4	Fusta	Moheim - Fjordmunning, samt Bekk 310		105			1		1		107
1	Drevja		6	179			1			14	200
2	Drevja		7	18							25
	Hundåla			10							10
	Juvikelva			10			3				13
	Urdsdalselva	Inkluderer Munning 324		2		1					3
Totalt			142	1781	9	11	13	5	37	204	2202

Tabell 14 Antall kg fisk fordelt på vassdrag, sone og art for augustbehandlingen i 2012

Sone	Vassdrag	Sonebeskrivelse	Laks	Ørret	Harr	Røye	Ål	Ørekyste	Skrubbe	Stingsild	Samlet
			Kg	Kg	Kg	Kg	Kg	Kg	Kg	Kg	Kg
1	Vefsna	Laksfors, samt Bekk 11	74,1	43,8							117,9
1,1	Vefsna	Laksfors - Ner-Laksfors	65,2	49,6	1						115,8
2	Vefsna	Ner-Laksfors - Fallan, samt Møllbekken	111,1	34,3	4						149,4
3	Vefsna	Fallan - Ramnåga		3,5							3,5
3,1	Vefsna	Eiteråga	0,005	0,1							0,105
4	Vefsna	Ramnåga - Forsjord		2,2							2,2
5	Vefsna	Forsjordio	3	42,2		1,8					47
7	Vefsna	Kvalforshølen	19	64,1							83,1
9	Vefsna	Rossvollmoen - Alcoa inkl. Øybekken	31,6	134,2	0,003		0,4	0,005	4,2	0,07	170,478
9,1	Vefsna	Skjervå		7,1		0,5			0,003	0,014	7,617
9,2	Vefsna	Tverråga		0,6		*			0,003	0,603	
1	Fusta	Jomfruremma	20,1	215,3		0,1	0,2			0,022	235,722
2	Fusta	Jomfruremma - Årembekken	57,5	35,5		0,5					93,5
3	Fusta	Årembekken - Moheim		12,2			0,2				12,4
4	Fusta	Moheim - Fjordmunning, samt Bekk 310		35,7			0,1		0,15		35,95
1	Drevja		15	74,9			0,8			0,006	90,706
2	Drevja		12,7	15,1							27,8
	Hundåla			6,6							6,6
	Juvikvelva			1,3			0,1				1,4
	Urdsdalselva	Inkluderer Munning 324		0,2		0,3					0,5
Totalt			409,305	778,5	5,003	3,2	1,8	0,005	4,353	0,115	1202,3

*Det ble plukket ei røye i Tverråga som ikke kom til dødfiskmottaket. Denne er med i antall individer, men ikke biomasse.

Tabell 15. Totalt antall fisk fordelt på vassdrag og art for innsjøbehandlingen i 2012

Sone	Vassdrag	Sonebeskrivelse	Ørret	Røye	Stingsild	Ål	Laks	Samlet
			Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Σ
1	Hattelva	Øvre del	1000	3				1003
2	Hattelva	Nedre del						
3	Straumanelva	fra Ømmervatn til E6-bru Mjåvatn	339	9				348
4	Osbekken		9					9
5	Kaldåga		5					5
6	Herringelva		1454	18				1472
7	Baåga		67					67
8	Fusta elv		456				13	469
	Fustvatn		437	2768				3205
	Mjåvatn		274	7				281
	Ømmervatn		357	689	92	1		1139
Totalt			4398	3494	92	1	13	7998

Tabell 16. Antall kg fisk fordelt på vassdrag, sone og art for innsjøbehandlingen i 2012

Sone	Vassdrag	Sonebeskrivelse	Ørret	Røye	Ål	Laks	Samlet
			Kg	Kg	Kg	Kg	Kg Σ
1	Hattelva	Øvre del	581,1	0,7			581,8
2	Hattelva	Nedre del					
3	Straumanelva	Fra Ømmervatn til E6-bru Mjåvatn	88,6	2,8			91,4
4	Osbekken		0,1				0,1
5	Kaldåga		0,04				0,04
6	Herringelva		298,9	4,4			303,3
7	Baåga		0,63				0,63
8	Fusta elv		66			64,7	130,7
	Fustvatn		119,7	124,88			244,58
	Mjåvatn		166	3,2			169,2
	Ømmervatn		57,3	18,2	1,2		76,7
Totalt			1378,37	154,18	1,2	64,7	1598,5

Oversikt over materiale med utvidet prøveuttak for hver enkelt behandling:

Tabell 17. Antall individer laks med utvidet prøveuttak fordelt på vassdrag, stadium (gyt- og gjellfisk), kjønn og lengdegrupper for behandlingen i 2010

Vassdrag	Stadium	Kjønn	Lengdegrupper (mm)				Totalt
			0-200	200-400	400-600	600-800	
Halsanelva	Ikke vurdert	Hann			2		2
		Hunn			3		3
		Kjønn ubest.	5			1	6
	Gjell	Hann		1	3		4
		Hunn			8		8
		Kjønn ubest.					

Tabell 18. Antall individer laks, ørret, røye og harr med utvidet prøveuttak fordelt på vassdrag, stadium (gyt- og gjellfisk), kjønn og lengdegrupper for augustbehandlingen i 2011

Vassdrag	Stadium	Kjønn	Lengdegrupper (mm)					Totalt
			0-200	200-400	400-600	600-800	800-1000	
Fusta laks	Gytfisk	Hann	3		2	4	3	12
		Hunn			1	6	3	10
	Gjell	Hann	2			1		3
		Hunn	14					14
	Gytfisk	Hann	2		4	21	2	29
		Hunn			16	19	2	37
Fusta ørret	Gjell	Hann	6		4	3	1	14
		Hunn	10			1		11
		Kjønn ubest.	15					15
	Ikke vurdert	Hann	2					2
		Hunn	6					6
Drevja laks	Gytfisk	Hann	2		1	2	2	7
		Hunn	2		1	6	1	10
		Kjønn ubest.	3					3
	Gjell	Hann	2					2
		Hunn	2					2
		Kjønn ubest.	3					3
Drevja ørret	Ikke vurdert	Hann				2	1	3
		Hunn				4		4
	Gytfisk	Hann			3	10		13
		Hunn	1		9	4	1	15
	Gjell	Hann	2					2
		Hunn	3		1			4
	Ikke vurdert	Hunn	1			2		3

Fortsettelse tabell 18:

Vassdrag	Stadium	Kjønn	Lengdegrupper (mm)					Totalt
			0-200	200-400	400-600	600-800	800-1000	
Vefsna laks	Gytefisk	Hann	1		2	5	5	13
		Hunn			7	7	1	15
		Kjønn ubest.	19					19
Vefsna ørret	Gytefisk	<i>Hann</i>	2		9	22	2	35
		Hunn	2	2	23	38	2	67
	Gjell	Hann	13	1	3	3	1	21
		Hunn	15	4	9	11	2	41
		Kjønn ubest.	8					8
	Ikke vurdert	Hann	8	1		1		10
		Hunn	7	1				8
		Kjønn ubest.	25			1		26
Vefsna røye	Gytefisk	Hann		4	1			5
		Hunn		8				8
	Gjell	Hann		2				2
		Hunn		1				1
Vefsna harr	Ikke vurdert	Kjønn ubest.		2				2
	Gytefisk	Hunn		1	1			2
	Gjell	Hann		1				1
		Hunn	1					1
Skjerva laks	Gytefisk	Hann	1					1
	Gjell	Hann	3					3
		Hunn	6					6
	Ikke vurdert	Hunn					1	1
Skjerva ørret	Ikke vurdert	Hann	1	1	1		1	4
		Hunn	2	1				3
		Kjønn ubest.	3					3
Hundåla ørret	Ikke vurdert	Hunn		3	9			12
Alle vassdrag totalt i august 2011:			211	33	107	175	31	557

Tabell 19. Antall individer laks og ørret med utvidet prøveuttak fordelt på vassdrag, stadium (gyt- og gjellfisk), kjønn og lengdegrupper for augustbehandling i 2012

Vassdrag	Stadium	Kjønn	Lengdegrupper (mm)					Totalt
			200-400	400-600	600-800	800-1000	1000-1200	
Fusta laks	Gytefisk	Hann			1	1		2
		Hunn				1		1
Fusta ørret	Gytefisk	Hann			4	1		5
		Hunn			5			5
Drevja laks	Gytefisk	Hann			1	1		2
		Hunn				2		2
Vefsna laks	Gytefisk	Hann		1	5	11	2	19
		Hunn			6	8	2	16
	Gjell	Hann			3	1		4
		Hunn				1		1
Vefsna ørret	Gytefisk	Hann			5	5		10
		Hunn		1	20	1		22
	Gjell	Hann			2			2
		Hunn			5			5
Alle vassdrag totalt i august 2012:			2	57	33	4	96	

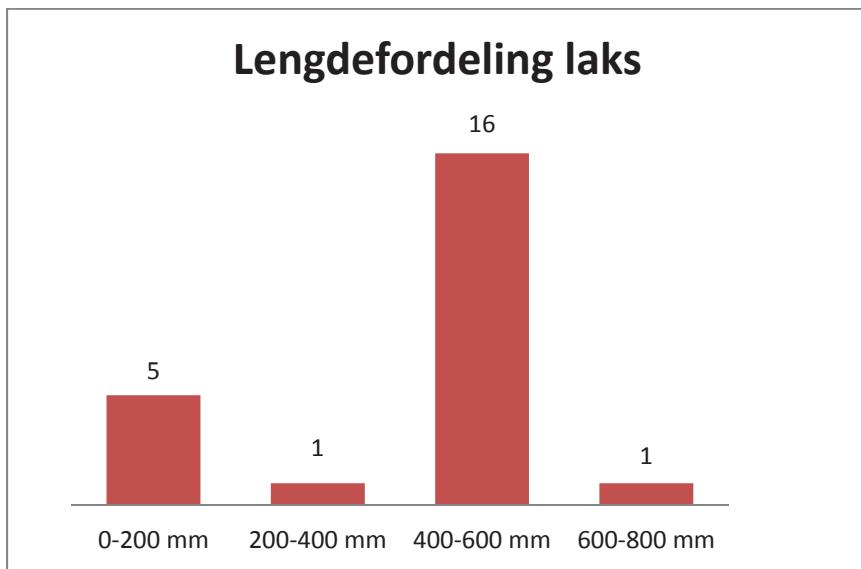
Tabell 20. Antall individer ørret og røye med utvidet prøveuttak fordelt på vassdrag, stadium (gyt- og gjellfisk), kjønn og lengdegrupper for innsjøbehandlingen i 2012

Vassdrag	Stadium	Kjønn	Lengdegrupper (mm)					Totalt
			0-200	200-400	400-600	600-800	800-1000	
Hattelva ørret	Gytefisk	Hann		7	37	1		45
		Hunn		25	5			30
	Gjell	Hann	5	1	1			7
		Hunn	2	5				7
Hattelva røye	Gytefisk	Ikke vurdert	Kjønn ubest.	24	3			27
		Hann		2				2
		Hunn				1		1
Straumanelva ørret	Gytefisk	Hann	1	5	18	1		25
		Hunn		8	6			14
	Gjell	Hann	4	2	1			7
		Hunn	8	6				14
Straumanelva røye	Gytefisk	Hann	1		1			2
		Hunn	1	2	1			4
	Gjell	Hann	1		1			2
Herringelva ørret	Gytefisk	Hann	1	8	20			29
		Hunn		2	4			6
	Gjell	Hann	7	1	3			11
		Hunn	7	4				11
	Ikke vurdert	Hann			8			8
		Kjønn ubest.	6					6

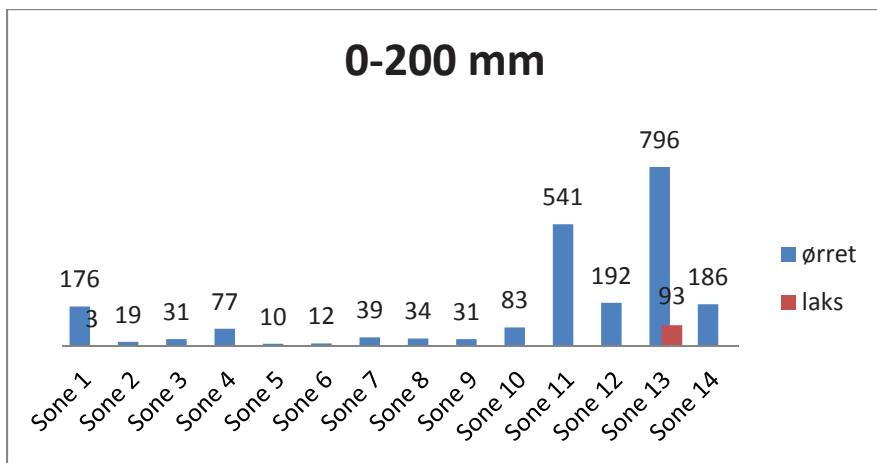
Fortsettelse tabell 20:

Vassdrag	Stadium	Kjønn	Lengdegrupper (mm)					Totalt
			0-200	200-400	400-600	600-800	800-1000	
Herringelva røye	Gytefisk	Hann		2				2
		Hunn			2			2
Osbekken ørret	Gytefisk	Hann	1					1
	Gjell	Hann	3					3
		Hunn	2	1				3
Baåga ørret	Gytefisk	Hann	4	7				11
		Hunn		1				1
	Gjell	Hann	12	1				13
		Hunn	11					11
	Ikke vurdert	Kjønn ubest.	1					1
Ømmervatn ørret	Gytefisk	Kjønn ubest.		11	1			12
	Gjell	Kjønn ubest.	1	2				3
	Ikke vurdert	Kjønn ubest.			1			1
Ømmervatn røye	Gytefisk	Hann		1	1			2
		Hunn	1	1				2
	Gjell	Hann	1	3				4
		Hunn	3	6				9
	Ikke vurdert	Hann	6	4	1			11
		Hunn	12	9				21
Mjåvatn ørret	Gytefisk	Hann	1	5	28	1		35
		Hunn		13	21			34
	Gjell	Hann			3			3
		Hunn		4	1			5
Mjåvatn røye	Gytefisk	Hann		2				2
	Gjell	Hunn		3	2			5
Fustvatn ørret	Gytefisk	Hann		1	2			3
	Gjell	Hann	7	31	9			47
		Hunn	11	50	5			66
Fustvatn røye	Gytefisk	Hann	3	2	12			17
		Hunn	17	4	4			25
	Gjell	Hann	4	27	6			37
		Hunn	20	40	21			81
	Ikke vurdert	Kjønn ubest.	8	6	2			16

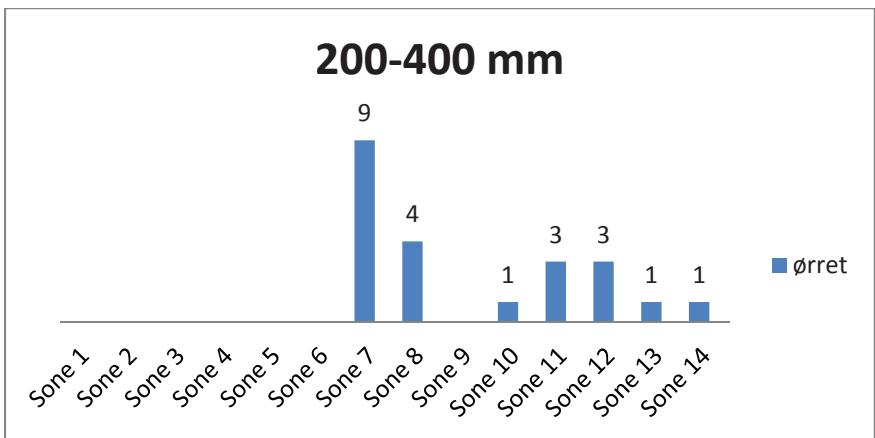
Figurer som viser lengdefordelingen av all fisk som ble lengdemålt.

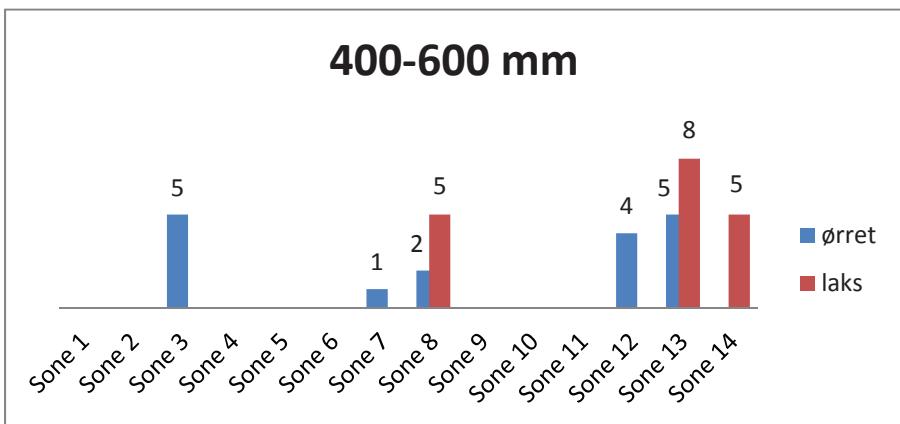
Figur 1. Lengdefordeling av laks i Halsanelva i 2010. Dette året ble kun et utvalg laks innsamlet i Halsanelva lengdemålt. Det ble ikke gjennomført lengdemålinger under innsamlingen i Dagsvikelva og Nylandselva dette året).

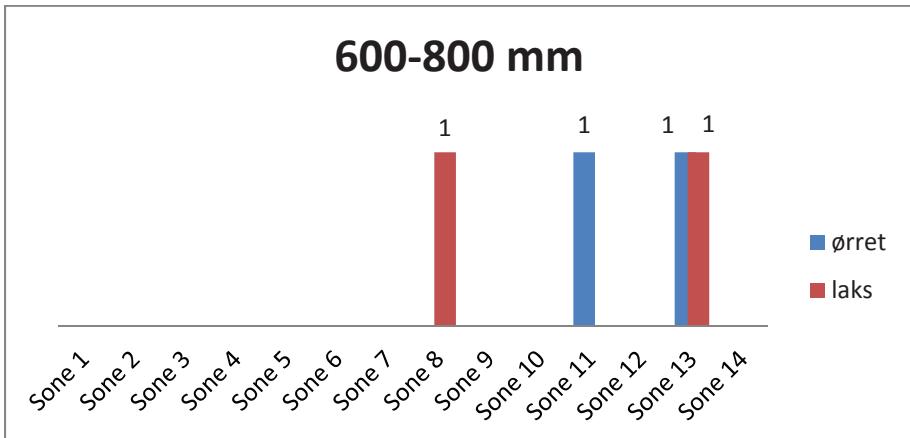
Figur 2. Antall laks og ørret mellom 0 mm og 200 mm innsamlet i Hestdalselva, Halsanelva, Husvikelva, Dagsvikelva og Nylandselva i 2011 fordelt på sonene

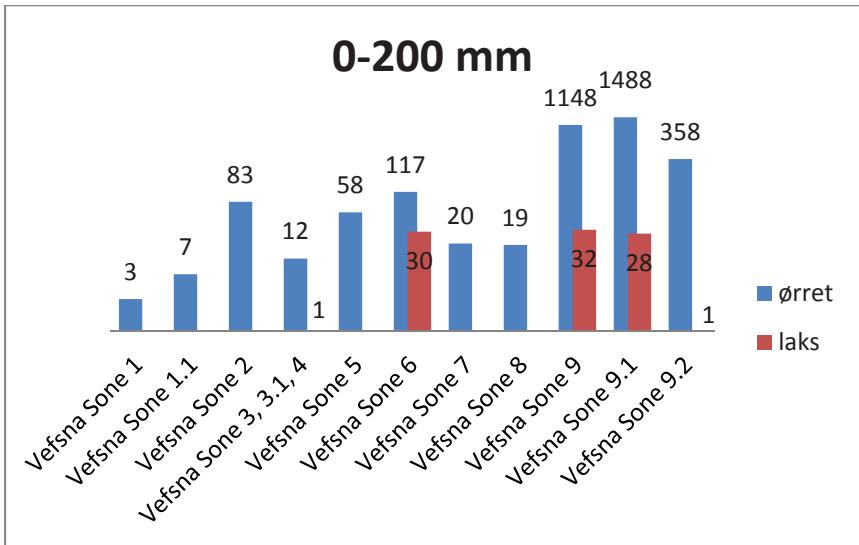
Figur 3. Antall laks og ørret mellom 200 mm og 400 mm innsamlet Hestdalselva, Halsanelva, Husvikselva, Dagsvikselva og Nylandselva i 2011 fordelt på sonene

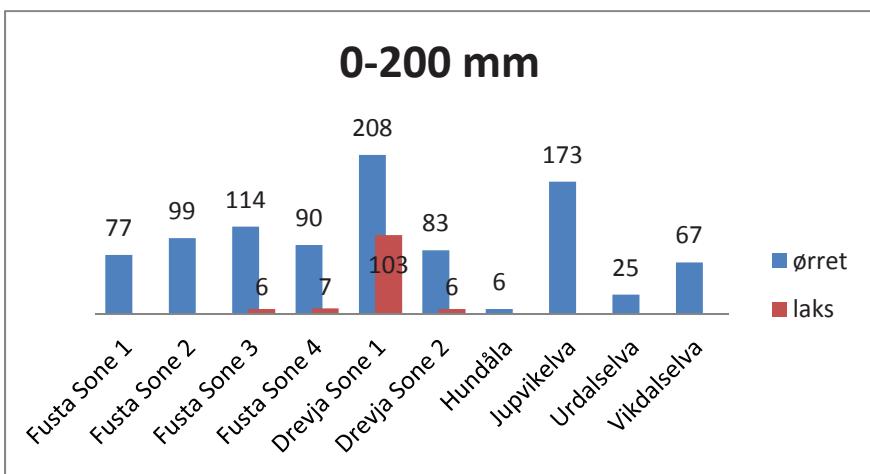
Figur 4. Antall laks og ørret mellom 400 mm og 600 mm innsamlet i Hestdalselva, Halsanelva, Husvikselva, Dagsvikselva og Nylandselva i 2011 fordelt på sonene

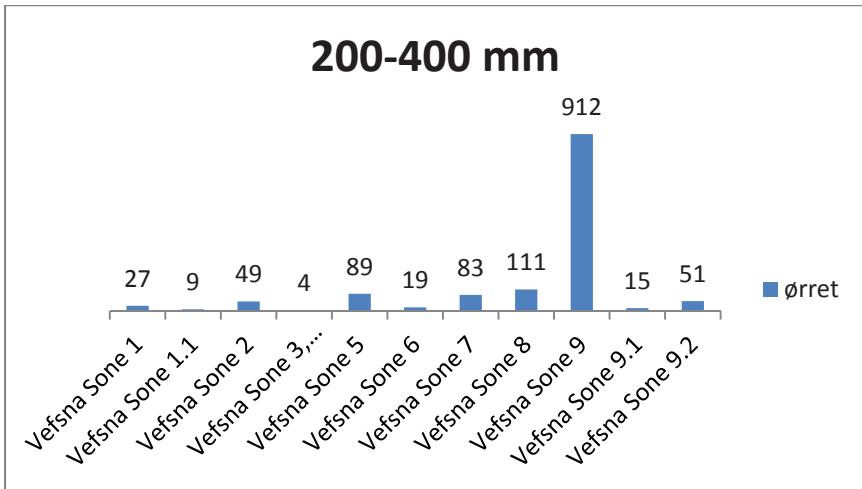
Figur 5. Antall laks og ørret mellom 600 mm og 800 mm innsamlet i Hestdalselva, Halsanelva, Husvikselva, Dagsvikselva og Nylandselva i 2011 fordelt på sonene

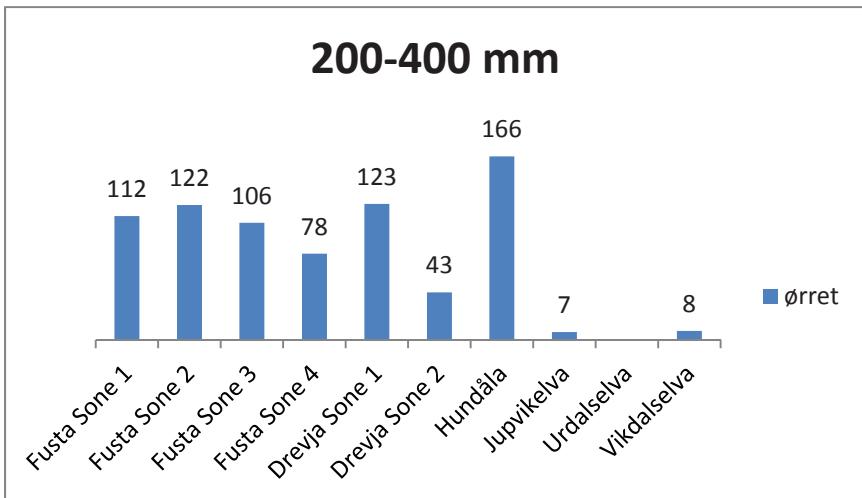
Figur 6. Antall laks og ørret i Vefsna mellom 0 mm og 200 mm innsamlet i 2011 fordelt på sonene

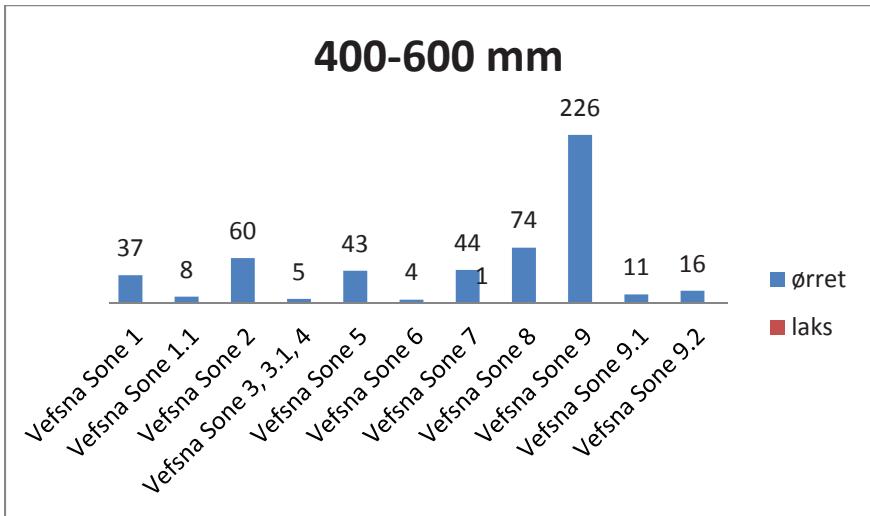
Figur 7. Antall laks og ørret i Fusta, Drevja, Hundåla, Juvikselva, Urdsdalselva og Vikdalselva mellom 0 mm og 200 mm innsamlet i 2011 fordelt på sonene

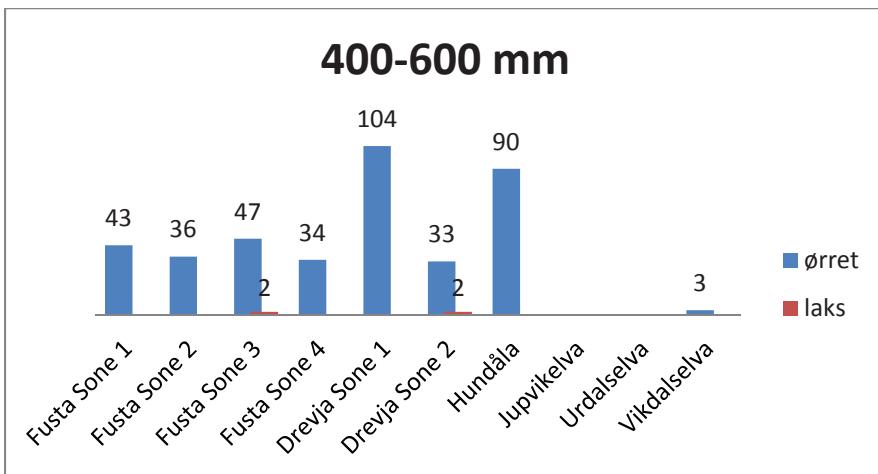
Figur 8. Antall laks og ørret i Vefsna mellom 200 mm og 400 mm innsamlet i 2011 fordelt på sonene

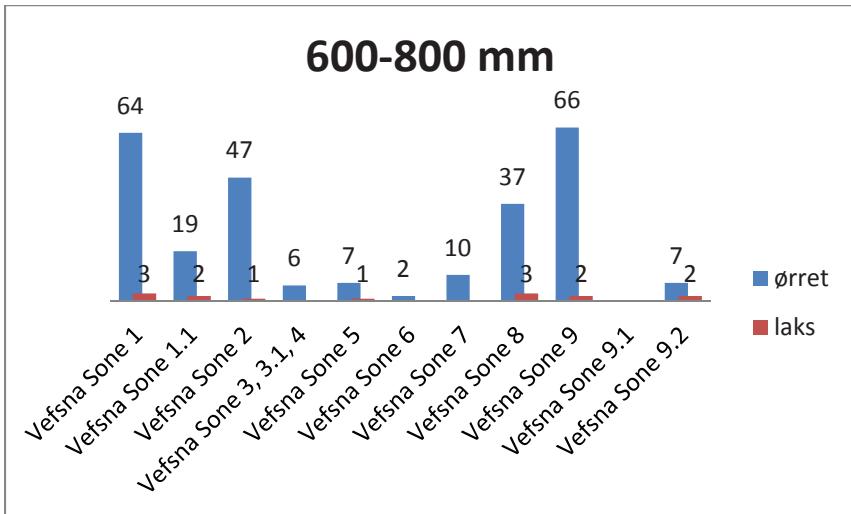
Figur 9. Antall laks og ørret i Fusta, Drevja, Hundåla, Juvikelva, Urdsdalselva og Vikdalselva mellom 200 mm og 400 mm innsamlet i 2011 fordelt på sonene

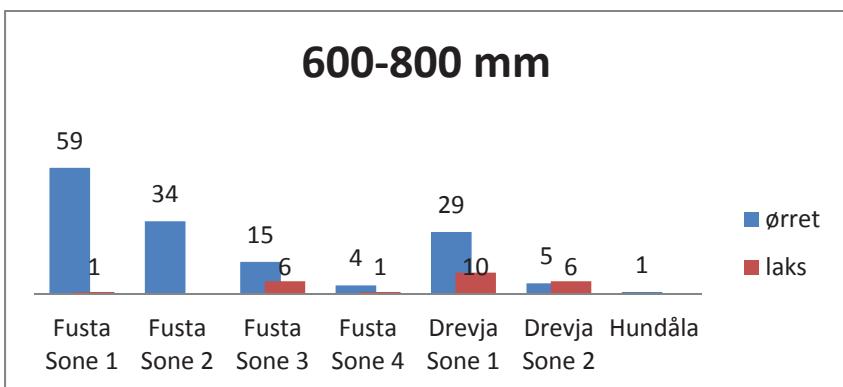
Figur 10. Antall laks og ørret i Vefsna mellom 400 mm og 6000 mm innsamlet i 2011 fordelt på sonene

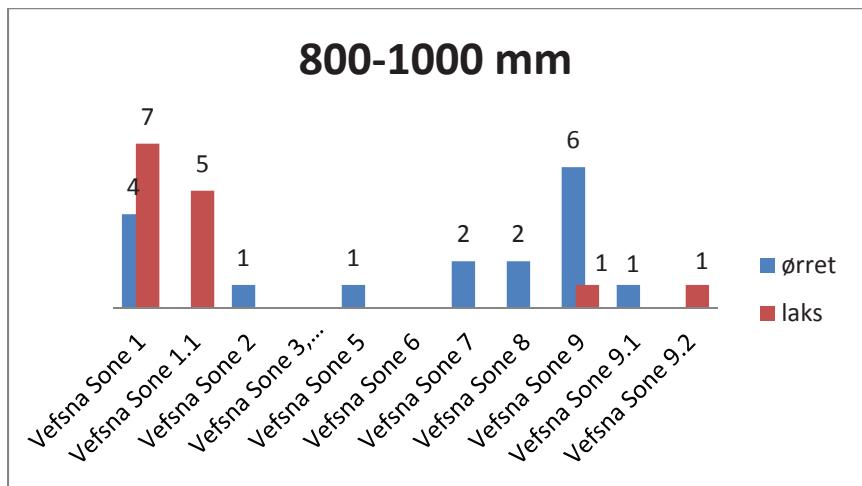
Figur 11. Antall laks og ørret i Fusta, Drevja, Hundåla, Juvikselva, Urdsdalselva og Vikdalselva mellom 400 mm og 600 mm innsamlet i 2011 fordelt på sonene

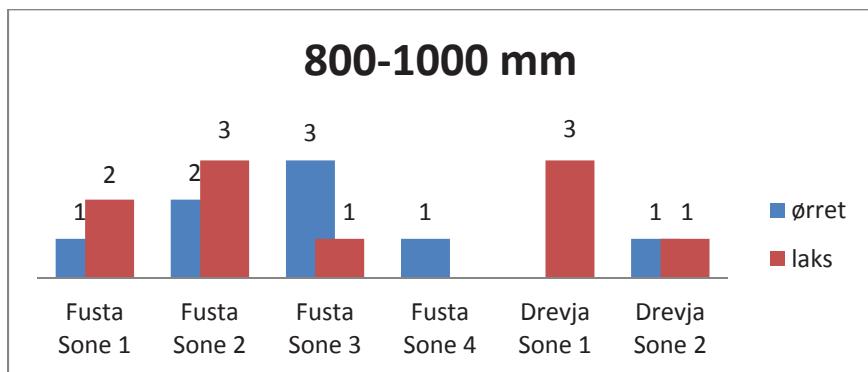
Figur 12. Antall laks og ørret i Vefsna mellom 600 mm og 800 mm innsamlet i 2011 fordelt på sonene

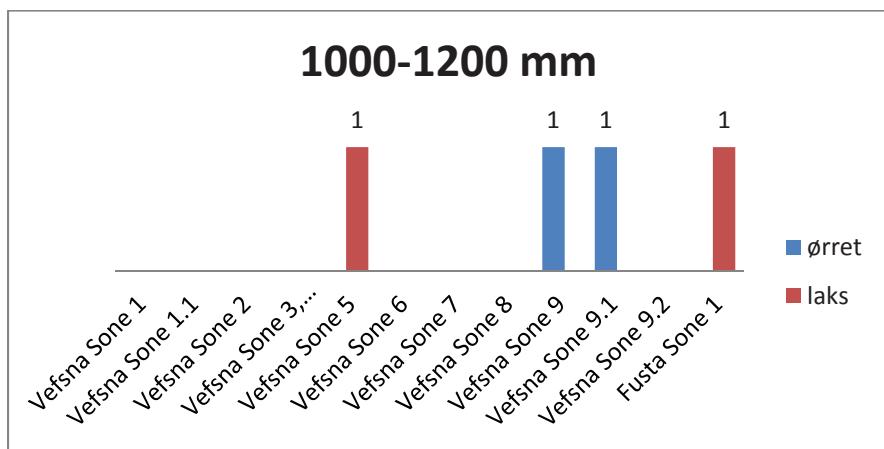
Figur 13. Antall laks og ørret i Fusta, Drevja, Hundåla mellom 600 mm og 800 mm innsamlet i 2011 fordelt på sonene

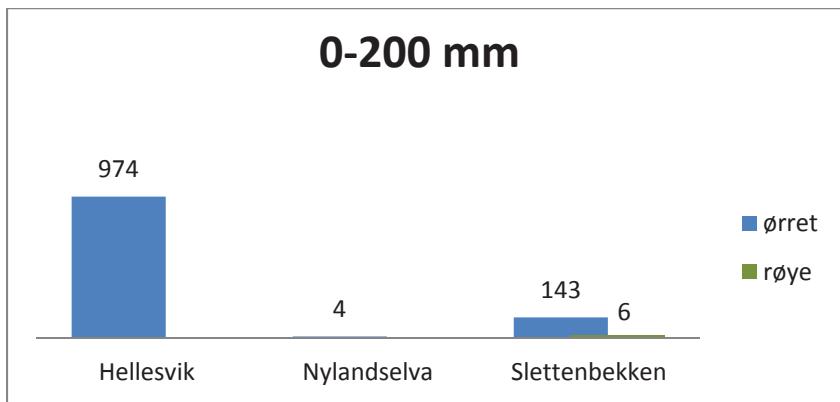
Figur 14. Antall laks og ørret i Vefsna mellom 800 mm og 1000 mm innsamlet i 2011 fordelt på sonene

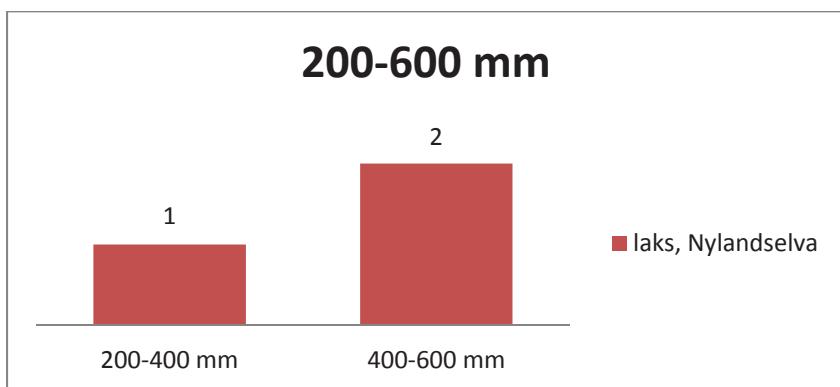
Figur 15. Antall laks og ørret i Fusta, Drevja, Hundåla mellom 800 mm og 1000 mm innsamlet i 2011 fordelt på sonene

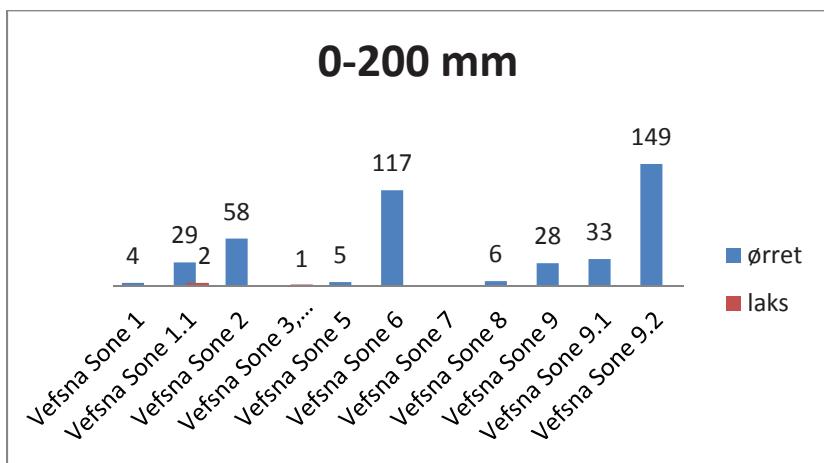
Figur 16. Antall laks og ørret i Vefsna og Fusta mellom 1000 mm og 1200 mm innsamlet i 2011 fordelt på sonene

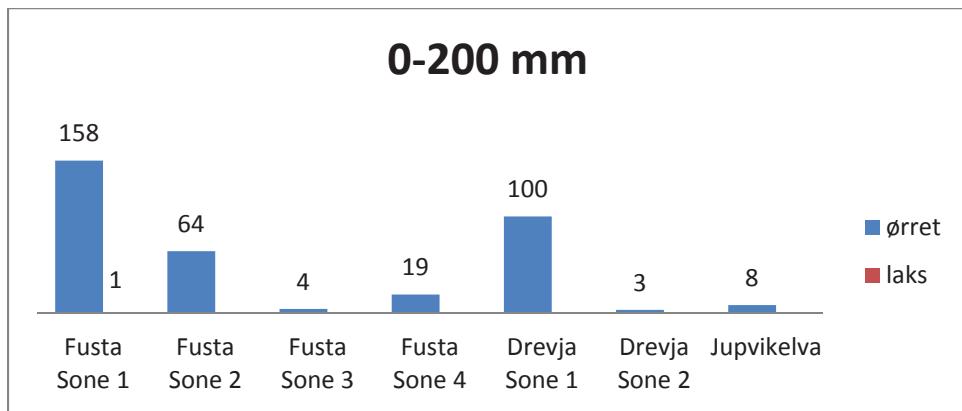
Figur 17. Antall laks, ørret og røye mellom 0 mm og 200 mm innsamlet i juni 2012 fordelt på sonene

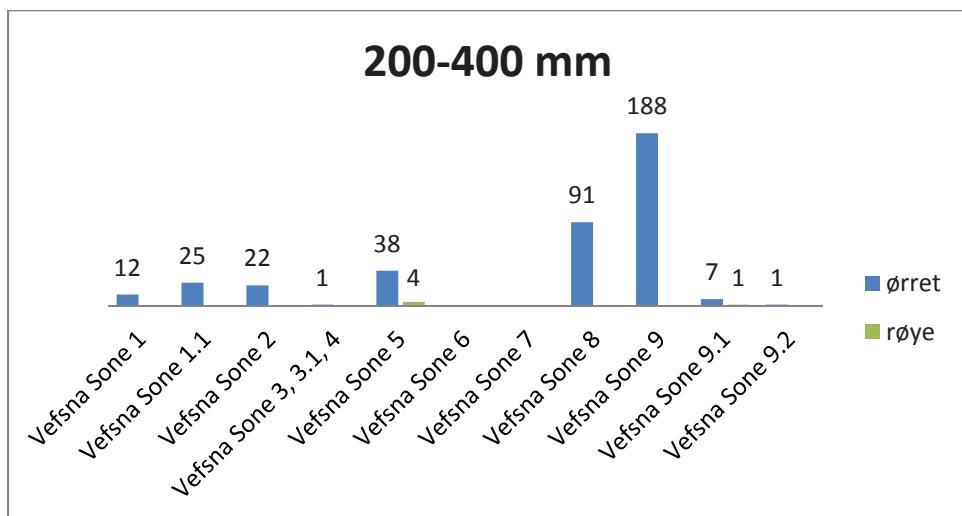
Figur 18. Antall laks mellom 200 mm og 600 mm innsamlet i juni 2012 fordelt på sonene

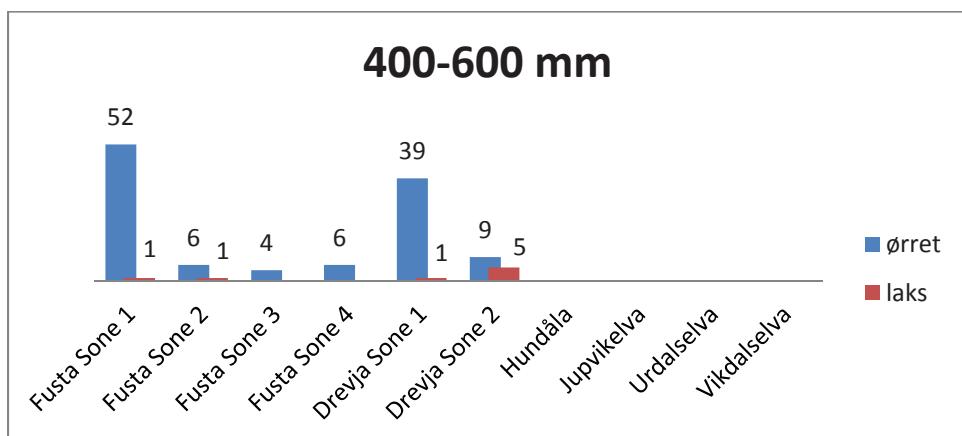
Figur 19. Antall laks og ørret i Vefsna mellom 0 mm og 200 mm innsamlet i august 2012 fordelt på sonene

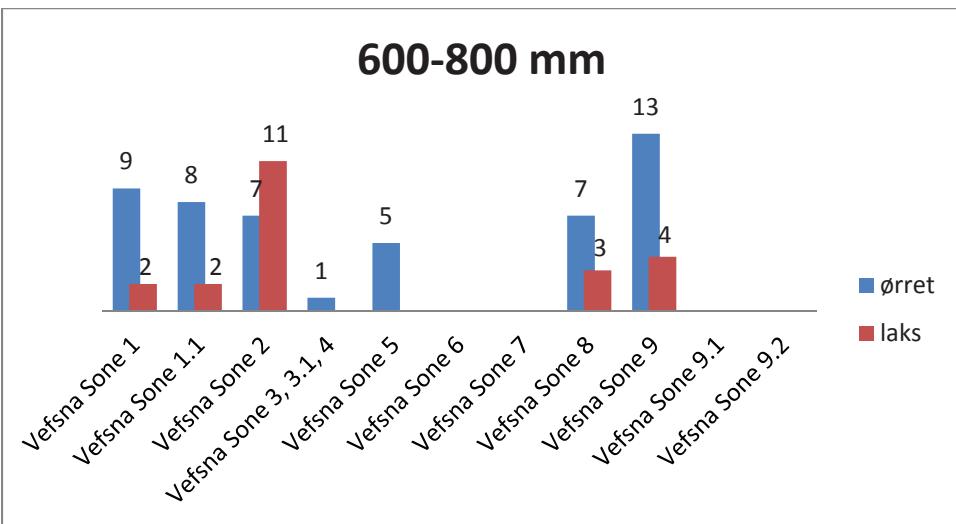
Figur 20. Antall laks og ørret i Fusta, Drevja og Juvikelva mellom 0 mm og 200 mm innsamlet i august 2012 fordelt på sonene

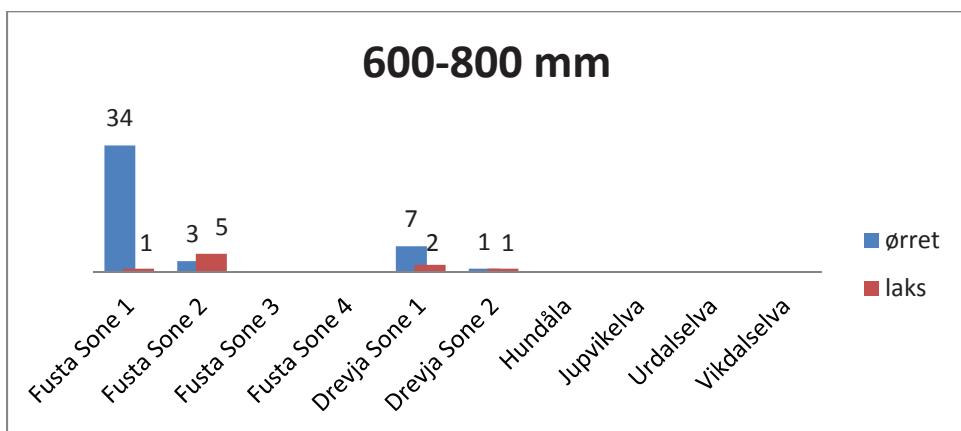
Figur 21. Antall ørret og røye i Vefsna mellom 200 mm og 400 mm innsamlet i august 2012 fordelt på sonene

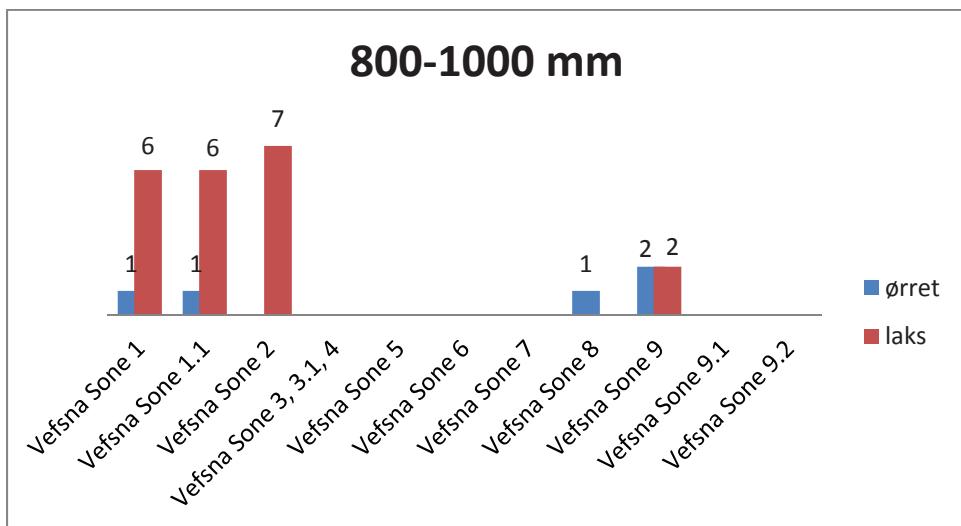
Figur 22. Antall laks og ørret i Fusta, Drevja, Hundåla, Juvikelva, Urdalselva og Vikdalselva mellom 400 mm og 600 mm innsamlet i august 2012 fordelt på sonene

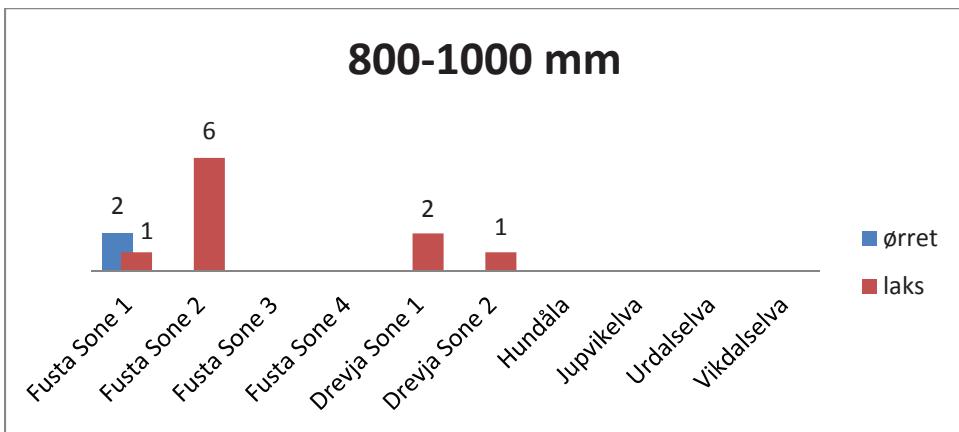
Figur 23. Antall laks og ørret i Vefsna mellom 600 mm og 800 mm innsamlet i august 2012 fordelt på sonene

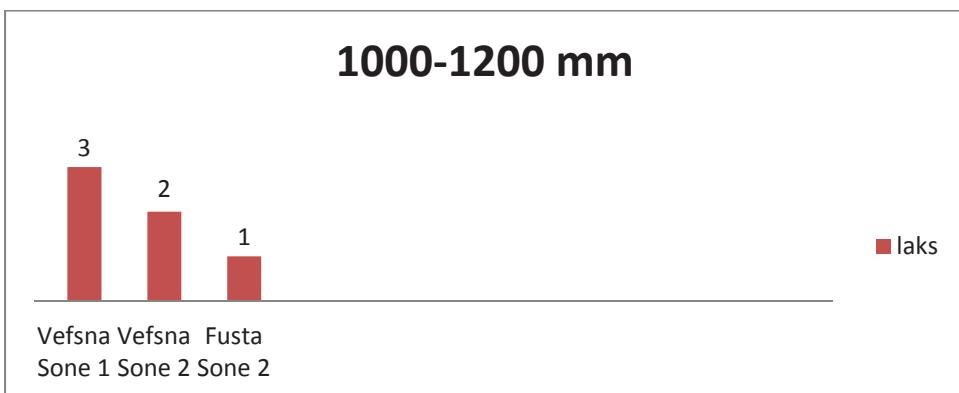
Figur 24. Antall ørret og røye i Fusta, Drevja, Hundåla, Juvikelva, Urdalselva og Vikdalselva mellom 600 mm og 800 mm innsamlet i august 2012 fordelt på sonene

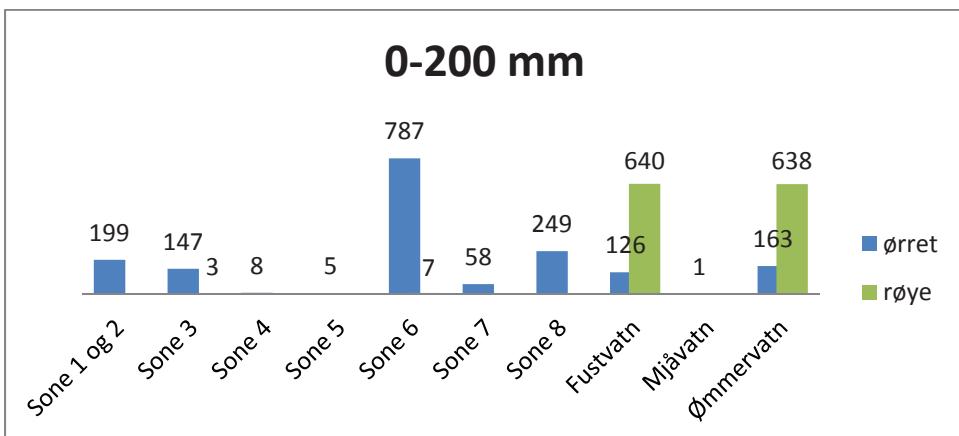
Figur 25. Antall laks og ørret i Vefsna mellom 800 mm og 1000 mm innsamlet i august 2012 fordelt på sonene

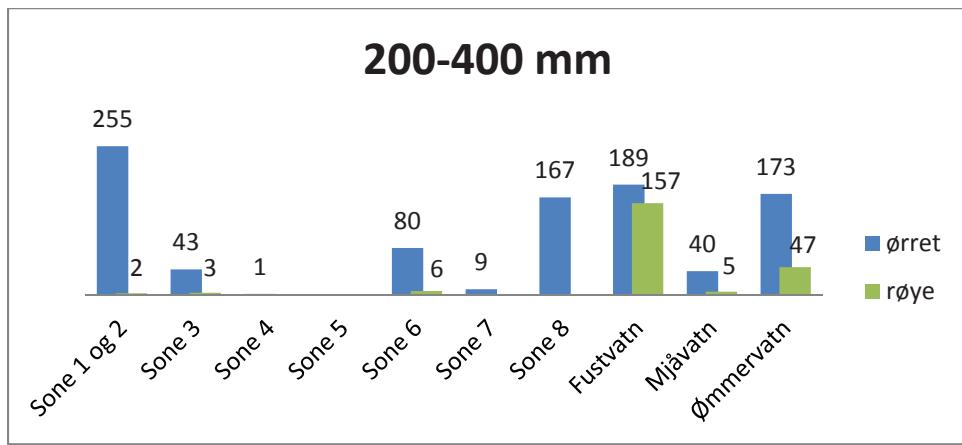
Figur 26. Antall ørret og røye i Fusta, Drevja, Hundåla, Juvikelva, Urdalselva og Vikdalselva mellom 800 mm og 1000 mm innsamlet i august 2012 fordelt på sonene

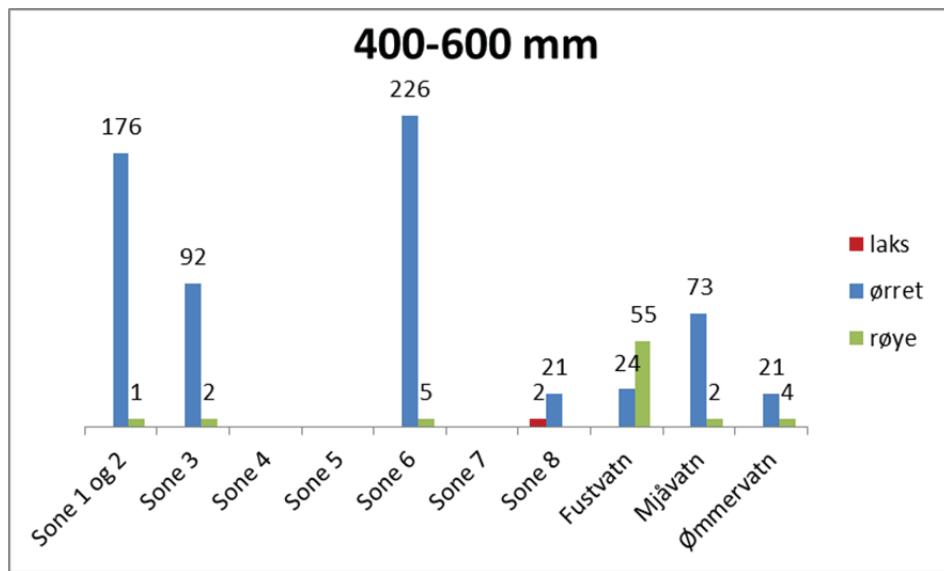
Figur 27. Antall laks i Fusta, Drevja, Hundåla, Juvikelva, Urdalselva og Vikdalselva mellom 600 mm og 800 mm innsamlet i august 2012 fordelt på sonene

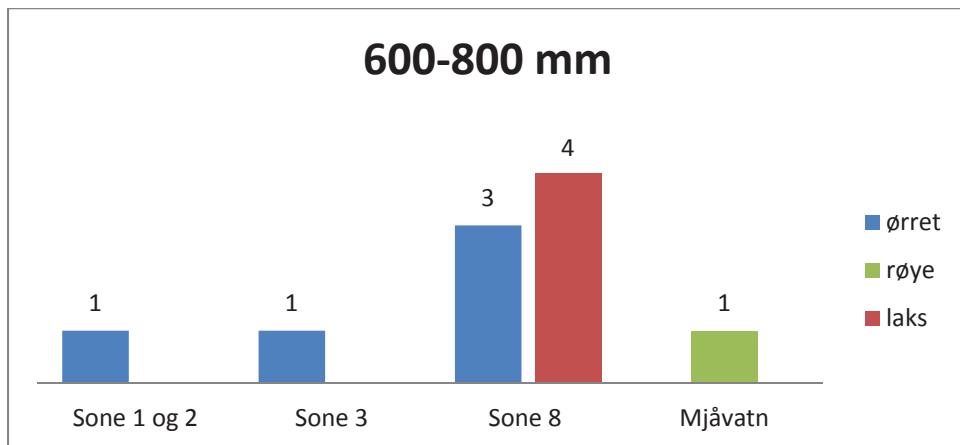
Figur 28. Antall ørret og røye under innsjøbehandlingen mellom 0 mm og 200 mm innsamlet under innsjøbehandlingen i 2012 fordelt på sonene

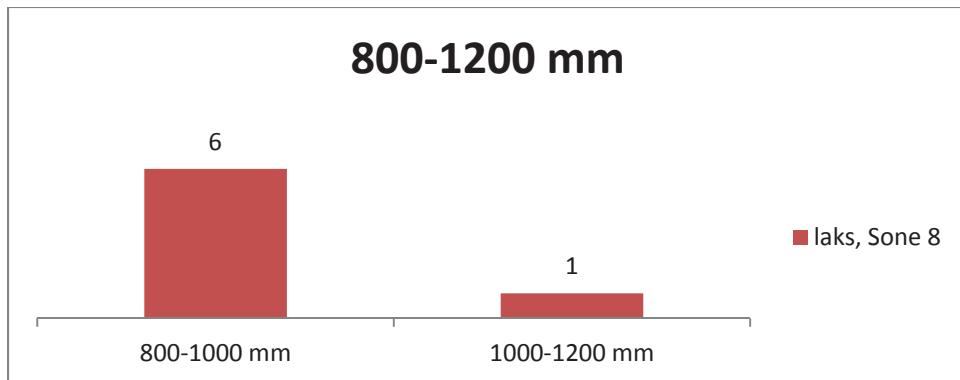
Figur 29. Antall ørret og røye under innsjøbehandlingen mellom 200 mm og 400 mm innsamlet under innsjøbehandlingen i 2012 fordelt på sonene

Figur 30. Antall ørret og røye under innsjøbehandlingen mellom 400 mm og 600 mm innsamlet under innsjøbehandlingen i 2012 fordelt på sonene

Figur 31. Antall laks, ørret og røye under innsjøbehandlingen mellom 600 mm og 800 mm innsamlet under innsjøbehandlingen i 2012 fordelt på sonene

Figur 32. Antall laks under innsjøbehandlingen mellom 800 mm og 1200 mm innsamlet under innsjøbehandlingen i 2012 fordelt på sonene

Vedlegg G SKJEMA GYROSCREENING 2012

Vedlegg G viser resultat fra screening for *Gyrodactylus salaris* på røye i Fustavassdraget i 2012. Det første skjemaet inneholder fire lokaliteter i innsjøområdene, samt enkeltfisk fra elvene som det ble funnet interessant å sjekke for gyro. Det andre skjemaet er kun fra innsjøområdene. Fiskene som ble undersøkt ble el-fisket i utvalgte elver eller samlet inn under behandlingene.

Veterinærinstituttet
National Veterinary Institute

SKJEMASAMLING

Gradering:	Åpen	GYROSCREENING UNDER PROSJEKT 83007		SK93_002
Dok.Id: KS-heading.doc	Utarbeidet av : THO Utgave nr: 1.00		Godkjent: Dato:	Side 1 av 1

Vassdrag: Vefsナregionen

Art	Dato innsamlet	Lokalitet	Dødsårsak (rotenon etc)	Hel fisk (X)	Finner (X)	Påvist gyro (ja/nei)	Antall fisk	Anmerkninger	Dato avlest	Sign.
Harr	Aug. 12	Vefsna, Laksfors-Fallan	Rotenon	X		nei	1	+ 1 ørekyste		THO
Røye	09.08.12	Fusta, Storstigbekken, Herringen	El-fiske	X		nei	26			THO
Røye	10.08.12	Fusta, Osbekken	El-fiske	X		nei	8			THO
Røye	10.08.12	Fusta, Dønforselva	El-fiske	X		nei	2			THO
Røye	09.08.12	Fusta, Brekkelva	El-fiske	X		nei	4			THO
Røye	Aug. 12	Fusta, sone 1	Rotenon	X		nei	1			THO
Røye	15.08.12	Vefsna, Kvalfors, sone 1	Rotenon	X		nei	1			THO
Røye	16.08.12	Vefsna, Tverråga, sone 1	Rotenon	X		nei	1			THO

Gradering:		Åpen		GYROSCREENING UNDER PROSJEKT 83010		SK93_002	
Dok.Id: KS-heading.doc		Utarbeidet av : THO Utgave nr: 1.00		Godkjent: Dato:		Side 1 av 1	

Vassdrag: Vefsnregionen, innsjøbehandling 2012

Vedlegg H UTVALG AV AVISOPPSLAG I PERIODEN 2009-2012

Vedlegget viser et utvalg av avisoppslag om prosjektet fra før, under og etter behandlingene. Det er lagt vekt å vise ulike aspekter ved prosjektet, herunder å få med oppslag med en kritisk vinkling.

Avisoppslag (overskrifter):

Gyromareritt i Fustvatnet (Helgeland Arbeiderblad 18.12.2009)

Må forvente dødelig gyro (Helgeland Arbeiderblad 19.12.2009)

Kritisk for gyrobehandlingen (Helgeland Arbeiderblad 10.3.2010)

Får eksperthjelp fra USA (Helgeland Arbeiderblad 2.10.2010)

Delt i synet på rotenonutslipp (Helgeland Arbeiderblad 10.2.2010)

Politisk drakamp om gyro (Helgeland Arbeiderblad 3.3.2011)

Grønt lys for behandling (Helgeland Arbeiderblad 20.4.2011)

Tester om fisken lukter gyrogift (Helgeland Arbeiderblad 26.7.2011)

Vokter vann og laksetrapp (Helgeland Arbeiderblad 27.7.2011)

Lite stamfisk i Vefsna (Helgeland Arbeiderblad 3.8.2011)

Ble snytt for rotenonstart (Helgeland Arbeiderblad 18.8.2011)

Massedød for nytt liv (Helgeland Arbeiderblad 19.8.2011)

Endelig i gang i Vefsna (Helgeland Arbeiderblad 20.8.2011)

Rotenon-kur etter plan (Helgeland Arbeiderblad 22.8.2011)

Avliver myte om rotenoneffekt (Helgeland Arbeiderblad 27.8.2011)

Minner om fiskeforbudet (Helgeland Arbeiderblad 2.9.2011)

Tidenes redningsaksjon for laksen (Helgeland Arbeiderblad 3.9.2011)

Gyrobehandlinger i Fustavassdraget (Helgeland Arbeiderblad 17.11.2011)

Skal drepe 27 tonn fisk (Helgeland Arbeiderblad 3.3.2012)

Har sikret framtiden (Helgeland Arbeiderblad 2.8.2012)

Godt vær gir innsparinger (Helgeland Arbeiderblad 11.10.2012)

Rogn til nye fiskeeventyr (Helgeland Arbeiderblad 12.10.2012)

227 tonn rotenon skal knekke gyroen (Helgeland Arbeiderblad 13.10.2012)

Ny runde med rotenon (Helgeland Arbeiderblad 15.10.2012)

Svindel og miljøskandale (Helgeland Arbeiderblad 16.10.2012)

Forskingens problemløsere (Helgeland Arbeiderblad 17.10.2012)

Overvåker vannkvaliteten (Helgeland Arbeiderblad 19.10.2012)

Storaksjon uten nasjonalt oppstyr (Helgeland Arbeiderblad 20.10.2012)

Leter etter liv i innsjøen (Helgeland Arbeiderblad 27.10.2012)

Setter ut ny Vefsna-laks (Helgeland Arbeiderblad 13.6.2013)

nyheter

på Helgeland

Mistenkt for narkomisbruk

Politiet i Mosjøen fikk klage på høy musikk fra ei leilighet halv tre natt til torsdag. Da politibetjentene kom til stedet fikk de mistanke om at beboeren, en mann i 30-årene, var rusa på narkotika. Mannen ble pågrepet og saken blir nå etterforsket.

Bilbrann

Klokka 15.15 torsdag ettermiddag ble det meldt om bilbrann i Ringveien i Brønnøysund.

Det tok brannvesenet et lag til minutter å slukke branen. Bileieren hadde selv prøvd å slukke med tre pulverapparat, men måtte gi opp. Bilen, en relativt ny Passat, ble helt ubrent. Årsaken til brannen er ikke kjent.

Mistanke om behandlingssvikt

Helgelandssykehuset anså dødsfallet til den eldre pasienten som umutlig og varslet politi og helsestilsyn.

Medisinsk direktør ved Helgelandssykehuset, Fred A. Mørk, ønsker ikke å gå i detaljer, men bekrefter at de etter et dødsfall på sykehustet i høst varslet politi og Helsestilsynet i Nordland.

Han forteller at bakgrunnen for meldingen til tilsynet var mistanke om at dødsfallet kanskje kunne skyldes behandlingssvikt.

Politiadvokat ved Helgeland Politidistrikt, Olav Toft Larsen, opplyser at de fikk melding om dødsfallet ved sykehuset i oktober.

– Det var snakk om en eldre mann fra Rana som var innlagt for lungebetennelse ved Helgelandssykehuset i Mo i Rana. Mistanken gikk på feilmedisinering, sier Toft Larsen.

Han forteller at saken er under etterforskning, men at etterforskningen ikke har medført siktelse mot konkrete personer.

– Dette var en eldre mann og den foreløpige obduksjonsrapporten har ikke påvist noen sikker dødsårsak. Den kan verken bekrefte eller avkrefte om dødsårsaken kan knyttes til eventuell feilmedisinering, sier politiadvokaten.

Den fryktede lakseparasitten Gyrodactylus salaris er påvist i Fustvatnet utenfor Mosjøen. Funnet kan få store konsekvenser for den kommende rotetonbehandlingen i Vefsna.

Av Elvind Biering-Strand

Elvind.Biering-Strand@helgeland-arbeiderblad.no

Det er Veterinærinstituttet på vegne av Mattilsynet som har påvist Gyrodactylus salaris på finner fra røyer fanget i Fustvatnet.

Det oppsiktsvekkende funnet kan stikke store kjepper i hjulene på forberedelsene til neste års rotetonbehandling i Vefsnavassdraget, som så langt har gått på skinner.

Skal utføre smitteforsøk

– En skikkelig kalddusj å få denne meldingen, nå som vi hadde alt klart før behandlingen. Det er trajig for hele regionen, sier regionsjef i Mattilsynet for Midt- og Nord-Helgeland, Hege Osen Reinjell.

Fustvatnet renner ut i elven Fusta der den fryktete lakseparasiten forekommer på lakseunger. Genetiske undersøkelser viser at funnet dreier seg om to ulike gyroarter, hvor den ene typen skal være den samme som lakseungene i Vefsna er infisert med. Veterinærinstituttet skal nå gjennomføre smitteforsøk for å se hvordan parasitten virker på lakseunger. Gyrodactylus salaris fra innlandsrøye i innsjøer øverst i Numedalslågen har vist seg ikke å være dødelig for laks. Spørsmålet som alle nå stiller seg, er om det er den dødelige varianten som er funnet på røya i Fustvatnet.

– Da har vi i så fall et alvorlig problem, sier Tore Vatne ved fylkesmannen i Nordland, som leder planleggingen av neste års gyro-kjempe i Vefsnavassdraget.

Alvorlige konsekvenser

Konsekvensen kan bli nye utsætser av rotetonbehandlingen eller i verste fall at hele prosjektet stoppes. Alternativet kan være å rotonbehandle hele Fustvatnet - et enormt prosjekt, som aldri har blitt utført tidligere i Norge.

– De har erfaring med å behandle innsjøer i USA, men i Norge finnes det lite kunnskap om dette. Det positive i situasjonen er imidlertid at vi oppdaget dette nå, slik at vi ikke ville brukt millioner av kroner på en behandling som ikke hadde vært vellykket, sier Hege Osen Reinjell.

– Når vi først behandler, må vi bli kvitt alt. Vi kan ikke sitte igjen med en smittekilde. Her hanterer det om å snu alle steiner og se på alle muligheter, sier Tore Vatne.

Styreleder i Vefsnlaks AS, Bjørn

Krever bommen nær Mo i Rana

Kommunestyret i Hemnes sier ja til bomfinansiering av E6, hvis bommen flyttes fra Skamdaalen til Ågaflåget tre-fire kilometer sør for sentrum. Politikerne i Hemnes mener det blir helt urimelig at det kun er pendlerne i Hemnes som skal stå for den daglige bombetingen mellom Hemnes og Rana.

For å få til en bedre inntjening og dele belastningen på flere er medisinen fra Hemnespolitikerne enkel. De mener at strekningen mellom Dalsgrenda og Langneset må opprustes slik at man slipper 60- og 70-soner. Siden dette også vil gagne ranværingene vil de plassere bommen ved Ågaflåget.

Pipebrann

Torsdag ettermiddag rykket brannvesenet og politiet ut til en pipebrann i Mosjøen sentrum. Brannen kom fort under kontroll og det ble ikke skader på huset, opplyser politiet på Helgeland.

Gyro-mareritt i F

FAKTA

Fustvatnet

Fustvatnet ligger nord for Vefsn kommune og renner ned i elva Fusta. E6 passerer på vestsiden av vannet.

Fustvatnet har en omkrets på 28 km og et areal på 10,6 kvadratkilometer. Fiskseslag i Fustvatnet er arret, røye og tøripget stingsild.

Øvrige innsjøer som inngår i Fustavassdraget er Luktvatnet, Ømmervatnet og Mjåvatnet.

Lakssetrappe i Fornesforsen ble stengt i 1992. Siden har det ikke vært funnet spor av laks i Fustvatnet.

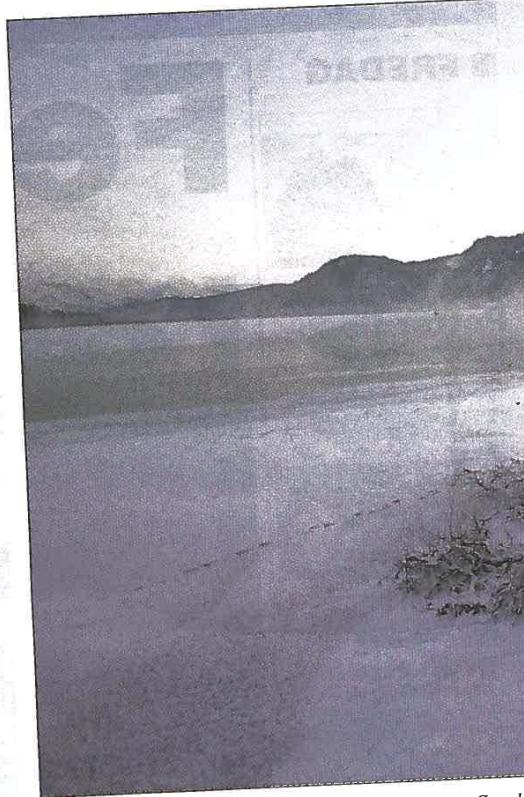
Gyrobehandling

Vefsnavassdraget har vært infisert av lakseparasitten gyrodactylus salaris siden 1978. Smitten kom trolig fra Sverige, og spredte seg via genbanken på Bjørka.

Vefsnavassdraget skal rotonbehandles for gyro i perioden 2008 til 2011.

Ifølge Direktoratet for Naturforvaltning (DN) sin vedtatte handlingsplan skal fiskebestandene i vassdragene tilbakeføres til det de var før elvene ble infisert av gyro-parasitten.

Funnet av gyrodactylus salaris i Fustvatnet, er ifølge Mattilsynet det første som er gjort på en stasjonær bestand av røye.

GYROANGREP: Fustvatnet utenfor Mosjøen er infisert av Gyroda skjedd i Nordland.

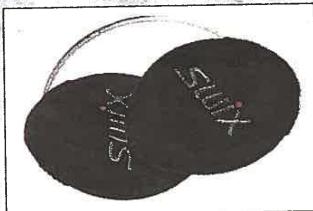
BEKYMRET: Avdelingsleder i Miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen i Nordland, Tore Vatne, sier det vil få alvorlige konsekvenser for den kommende rotetonbehandlingen av Vefsna hvis det viser at gyroen som funnet i Fustvatnet utgjør en trussel mot lakseunger.
(Foto: Martin Jøsevold)

Nyttig for en vellykket tur

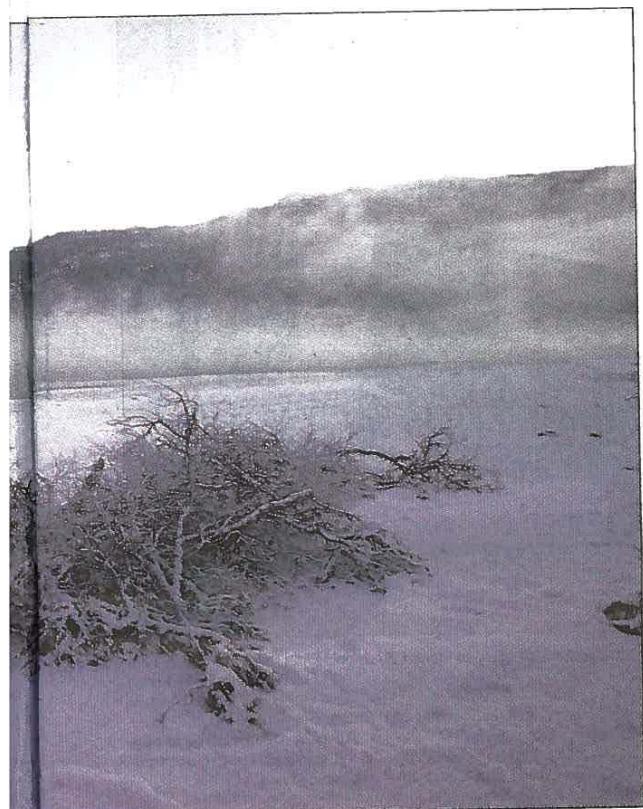
Det er viktig å holde seg varm både på korte og lange turer. I bitende vinterkulde er grøvarmere en selvfølge. Selv de beste hodeplagg tar ikke skikkelig av for vind og trekk i ørene. Det finnes knapt noe mer praktisk enn et par enkle grøvarmere. Ju-legavetipset passer i tillegg for alle – uansett om du er mann eller kvinne – ung el-

ler gammel. Og turen trenger du ikke legge til høyfjellet for å ha nytte av denne praktiske innretningen. De fungerer like godt på bytur som i lysløypa eller på fjellet.

Geir Arne Glad

Fustvatnet

Veterinærinstituttet har påvist smitte hos innlandsrøye, noe som aldri tidligere har
(Foto: Eivind Biering-Strand)

Stort mysterium

Fortsatt er det et stort mysterium hvordan Gyrodactylus salaris har havnet i Fustvatnet.

Etter at trappa i Forsmoforsen ble stengt i 1992 er det aldri funnet spor av lakeunger i Fustvatnet.

Spesulasjonene går nå på om trappa kan ha sviktet eller om smitten skyldes menneskelig påvirkning.

– Akkurat nå kan vi ikke ute-lukke noen ting, sier Hege Osen Reinfjell.

Bjørn Brodtkorb antyder en tredje mulighet.

– Det blir viktig å finne ut om dette kan være gyro som har blitt hengende igjen fra 70- og 80-tallet, da Fusta var åpen. Hvis det skulle være tilfelle, så har vi egentlig ingen sjanse, sier han.

Selv om funnet av gyro i Fustvatnet er relativt beskjedent (bare to av rundt 100 røyer som ble fanget var infisert), reises det

også spørsmål om smitten har gått lenger opp i vassdraget, så langt som til Ømmervatnet og Luktvatnet.

– Det har vi så langt ingen formening om. Nå skal vi komme til bunns i smitteforsøkene, og hvis det er den fryktete parasitten, vil det være naturlig å se videre på de andre innsjøene, sier Tore Vatne.

– Hvordan vurderer du muligheten for at vi står foran det verste tenkelige scenariet?

– Vi må ta det vi frykter mest som et utgangspunkt, så får vi heller bli gledelig overrasket hvis det ikke er det.

Våne sier det haster å få resultatene fra smitteforsøket på bordet.

– Det vil etter hvert komme en D-dag for å gjennomføre rotetonbehandlingene. Slik planleggingen står akkurat nå, er vi godt rustet. Men det kan ikke gå både vinter og vår før vi får svaret. Denne meldingen var hvert fall ingen god julegave, sier han.

BRUDD: Asle Hanssen (t.v.) og Vegar Bentzen er ikke lenger på samme parti. Hanssen er nå ekskludert fra Senterpartiet på grunn av uenighet rundt nedleggelsen av Stavsjø skole.
(Foto: Jarl G. Sandholm)

Et tap for partiet

Kommunestyrerepresentant for Senterpartiet i Dønna, Vegar Bentzen, beskriver ekskluderingen av Asle Hanssen som et tap for partiet.

Av Jarl Gunnar Sandholm

Jarl.Sandholm@helgeland-arbeiderblad.no

Etter at senterpartimedlem og kommunestyrerepresentant i Dønna, Asle Hanssen ble ekskludert fra sitt parti på mandag, dagen før budsjettforhandlingene startet, har mange reagert. Hanssen ble ekskludert på bakgrunn av at han ikke fulgte partystyrets vedtak om å følge partiprogrammet. Senterpartiet i Dønna var mot en nedleggelse av Stavsjø skole, mens Hanssen hele tiden har vært for nedleggelse.

Prinsipp

– At Asle ikke lenger er medlem er et tap for Senterpartiet, innrømmer tidligere partifelle Vegar Bentzen. Han mener likevel at det er viktig å holde seg til partiets program, og at Asle Hanssen dessverre kom på kant med partiet i skolespørsmålet.

– Er det vanlig å ekskludere partimedlemmer på grunn av uenighet i enkeltasaker?

– Det vet jeg ikke, det er i alle fall første gangen jeg opplever dette.

Bentzen bekrefter at det er et vedtak i partiets styre som har resultert i ekskluderingen av Asle Hanssen, og mener at noen prinsipper er viktig å følge av hensyn til velgerne.

– Vi må stå inne for de program-mene vi går til valg på ellers mister vi velgernes tilfeld, sier Bentzen.

Kjørte solo
Styreleder i Dønna Senterparti Mari Brox Mikalsen bekrefter at

vedtaket om å ekskludere Asle Hanssen fra partiet, ble gjort på bakgrunn av at Hanssen gikk mot partiprogrammet i skolesaken, og heller samarbeidet med Høyre og SV.

– Han hadde motarbeidet oss i lang tid, så han burde kanskje fortsett dette, sier Mikalsen.

Mikalsen sier også at hun er skuffet over at Asle Hanssens siste debatyte førte til at skolen på Stav-

seng skal legges ned allerede til neste år.

– At det nå blir hall i stedet for skole er en skrekkelig prioritering, sier hun og understreker at bevaring av utkantskoler er blant partiets kampsaker.

– Har du opplevd å ekskludere partimedlemmer tidligere?

– Nei, og jeg håper dette blir den siste gangen.

Ugyldig vedtak

Asle Hansen er fortsatt medlem, sier Fylkesleder i Nordland Senterparti Agnar Hansen.

Det er kun i Fylkesstyret at det kan fattes vedtak om å ekskludere

medlemmer fra partiet, sier Agnar Hansen (bildet) til Helgeland Arbeiderblad.

Hansen bekrifter at han ble

kjent med saken fra Dønna på tirsdag denne uka, og at dette er noe som ennå ikke har vært opp

til behandling.

Ifølge Senterpartiets egne vedtekter er det i tillegg til vedtak på fylkesnivå, også en del behandlingstid i slike saker og vedtak kan også ankes. Vedtekten er tydelig på at alle har fullverdig medlemskap i partiet inntil endelig vedtak er fattet.

– Skjer det ofte at medlemmer ekskluderes?

– Jeg har vært styreleder i ett år men har aldri opplevd

Fylkeslederen understreker at han ikke har sett seg inn i enkelt-saken fra Dønna, men han synes det er beklagelig at Asle Hanssens brudd har medvirket til at Senterpartiet ikke fikk sin politikk gjennom under budsjettforhand-lingen i Dønna.

– Men Asle Hansen er fortsatt medlem av Senterpartiet?

– Ja, det er han.

Asle Hansen kommenterer den lokale ekskluderingen med at han skal vurdere sitt medlemskap fram mot det neste kommunestyremøtet i Dønna i mars til neste år.

– Selv om fylkesstyret ikke godkjenner ekskluderingen, er det likevel meningsløst å stå som medlem hvis jeg ikke kan samarbeide med dem som finnes lokalt i partiet, sier Asle Hansen.

– Jeg har stått på mitt hele tiden mens partiet har vært utydelig i skolesaken.

– Hva tenker du da kif vite at lokalstyret ikke lenger ønsket deg som medlem av partiet?

– Det kom vel ikke akkurat som en bombe, selv om det var sjeldent at man

Best på ungt entreprenørskap

Vevelstad kommune er suverene på Helgeland når det gjelder Ungt Entreprenørskap. Elever fra Vevelstad sentralskole fikk 2. premie under elevbedriftsmessa i Bodø i mai 2008 og deltok med ikke mindre enn seks elevbedrifter fra den lille skolen. De har også tidligere utmerket seg under elevbedriftsmesser. Tall fra Ungt Entreprenørskap Nordland viser at den minste kommunen i antall innbyggere i fylket, er best til å involvere elevene i entreprenørskap.

FAKTA

Antall elevbedrifter på Helgeland i grunnskolen.

Kommune	antall elever	andel i prosent
Vevelstad	61	96,8
Herøy	116	64,1
Hattfjelldal	72	39,3
Bindal	26	24,1
Leirfjord	36	12,9
Vefsn	36	7,0
Alstahaug	27	2,7

Brønnøysund, Dønna, Grane, Sømna og Vega har ikke elevbedrifter.
Kilde: Ungt Entreprenørskap Nordland.

SPIRER: Ideene er mange og oppgavene er store når elevbedrifter settes i live. I Vevelstad er det mange unge entreprenørspirer. Fra venstre: Sondre Klausmark, Ruben Aakervik, Kristine Tro Nergård og Einar Lohne Bjørø. (Arkivfoto: Hildegunn Nielsen Tjøsvoll)

- Må forvente dødelig gyro

Veterinærinstituttets foreløpige undersøkelser viser at lakseparasitten som ble funnet i Fustvatn er helt lik den dødelige varianten i Vefsna.

Av Eivind Biering-Strand

Eivind.Biering-Strand@helgeland-arbeiderblad.no

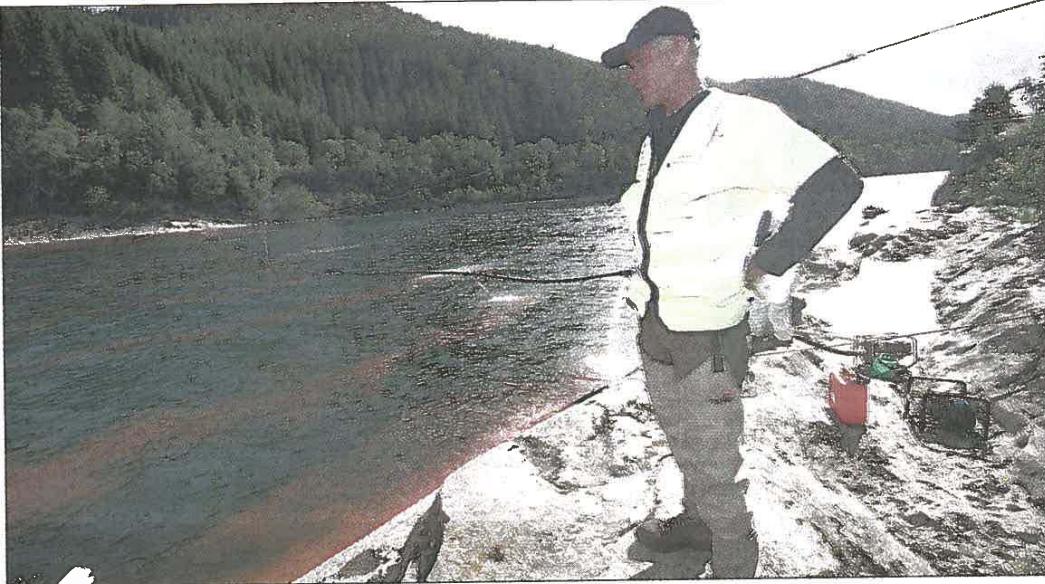
– Det vi har gjort av undersøkelser så langt, viser at det er eksakt samme som i Vefsna. De er morfologisk, utseendemessig og genetisk helt like. Dette kan indikere at den er dødelig for lakseunger, sier seksjonsleder ved seksjon for parasitologi ved Veterinærinstituttet, Tor Atle Mo.

Med alle forbehold tatt i betraktning, sier Mo at vi bør innstille oss på at lakseparasitten i Fustvatnet er dødelig.

Krevende prosess

– Det kan være genetiske forskjeller, uten at vi har sett det i undersøkelsene vi har i dag. Vi vet heller ikke om den har vært på røyen i Fustvatn i over 20 år, og kanskje har mistet sin evne til å være så dødelig. Men før vi vet dette sikert, må vi forvente at den er dødelig, sier han.

Veterinærinstituttet skal nå gjennomføre omfattende smitteforsøk for å belyse om parasitten på røyen er dødelig for lakseunger. Ettersom smitten hadde liten utbredelse i trengs det mye materiale for å gjennomføre smitteforsøkene. Mellom 100 og 150 røyer fra Fustvatnet skal fiskes opp og fraktes levende til laben i Oslo. Deretter skal fisken kultiveres slik at parasitten blomstrer, før den påføres friske lakseunger. Det vil samtidig bli gjort forsøk med gyrodactylus salaris fra lakseunger i Vefsna for sammenlikne dødeligheten. Tor Atle Mo forteller at det er svært krevende og myøsmelig prosess, og tør ikke si sik-

ALVORLIG KNEKK: Prosjektleider for den kommende rotetenbehandlingen i Vefsnvassdraget, John-Håkon Stensli fra Veterinærinstituttet, sier det kan spøke for prosjektet i 2010, hvis det viser seg at gyrofunnet i Fustvatn er dødelig for lakseunger. Her avbildet under fargestoffbehandling i sommer. (Foto: Eivind Biering-Strand)

kert når resultatene vil foreligge.

– Det er umulig å svare på etter som utviklingen av parasitten går ganske sakte. Men jeg håper at vi skal ha et svar når det nærmer seg påske, sier han.

Nervepirrende

Derved går de som forbereder rotetenbehandlingen i Vefsnvassdraget noen svært nervepirrende måneder i møte.

Prosjektleder for gyrobekjempelsen i Vefsna, John-Håkon Stensli i Veterinærinstituttet, forteller at 2010 blir et vanskelig år hvis det skulle vise seg at det nye gyrofunnet i Fustvatnet er dødelig for lakseunger.

– Da har jeg vanskelig for å se for at den planlagte behandlingen

er gjennomførbar. Vi vil trenge minst et års utsettelse for å utreda det nye problemet. Det blir spesielt viktig å se om andre innsjøer også kan være smittet, sier han.

I likhet med både Mattilsynet og fylkesmannen, sier Stensli at det er teoretisk mulig å rotetenbehandlet hele innsjøen.

– Større innsjøer enn Fustvatnet har blitt behandlet i USA med godt resultat. Men dette vil selv sagt både øke kostnadene og bruken av rotenon betenklig. Det finnes også andre alternativer, men vil vi først ta stilling til etter smitteforsøkene er unnagjort, sier

Stensli legger ikke skjul på at det nye funnet er en gedigen skufelse for alle som har jobbet med

FAKTA

Veterinærinstituttet har påvist Gyrodactylus salaris på røyner i Fustvatnet i Nordland. Dette til tross for at laksetrappa i Formoforsen ble stengt i 1992. Siden har det ikke vært funnet spor av lakseunger i Fustvatnet.

Vefsnvassdraget har vært infisert av lakseparasitten gyrodactylus salaris siden 1978, og skal etter planen rotetenbehandles i 2010 og 2011. Hvis gyroen som er funnet i Fustvatnet viser seg å være dødelig for lakseunger, vil dette tro til behandles blir utsatt ett år eller stoppet på ubestemt tid.

Fustvatnet har en omkrets på 28 km og et areal på 10,6 kvadratkilometer. Øvrige innsjøer som inngår i Fustvatnsdraget er Luktvatnet, Ømmervatnet og Mjåvatnet.

lokale folkene som har jobbet iherdig med dette. Når du jobber med bekjempelse av gyro er kun resultatet som teller. Enten er det suksess, eller så er det fiasco. Det finnes ingen mellomting, sier John-Håkon Stensli.

– Vi har vært veldig fornøy med utviklingen og var høyt oppe etter at Ranelva og Røssåga ble friskmeldt. Nå har vi fått en alvorlig knekk og jeg synes synd på de

Kritisk for gyro-behandlingen

De siste smitteforsøkene på røyer fra Fustvatn har ikke gitt ønskebare resultater. Sannsynligheten er dermed stor for at årets planlagte rotenonbehandling av Vefsnavassdraget blir utsatt i minst ett år.

Av Eivind Biering-Strand

Eivind.Biering-Strand@helgeland-arbeiderblad.no

Hvis det viser seg at gyroen som ble påvist i Fustvatnet før jul er dødelig for lakseunger, vil det utvide smitteområdet rundt Vefsnavassdraget betraktelig. Konsekvensen blir trolig at den planlagte rotenonbehandlingen blir utsatt med minst ett år, i påvente av nye utredninger om eventuell behandling av innsjøene over laksetrappa i Fusta.

Problemet er nå at Veterinærinstituttet ikke finner flere eksemplarer av den fryktede laksparasitten som lar seg bruke i smitteforsøk på friske laksunger. Verken den første forsendelsen av levende røyer fra Fustvatn i januar eller den siste forsendelsen i februar har gitt de svarene myndighetene ønsker. Dermed begynner tiden å renne ut for det planlagte behandlingsopplegget i høst.

Haster med avklaring

– D-dagen har ikke kommet ennå, men det begynner å høste. Vi bør ha en avklaring før påske, sier prosjektleder for den praktiske gjennomføringen av rotenonbehandlingen i Vefsnavassdraget, John-Håkon Stensli i Veterinærinstituttet.

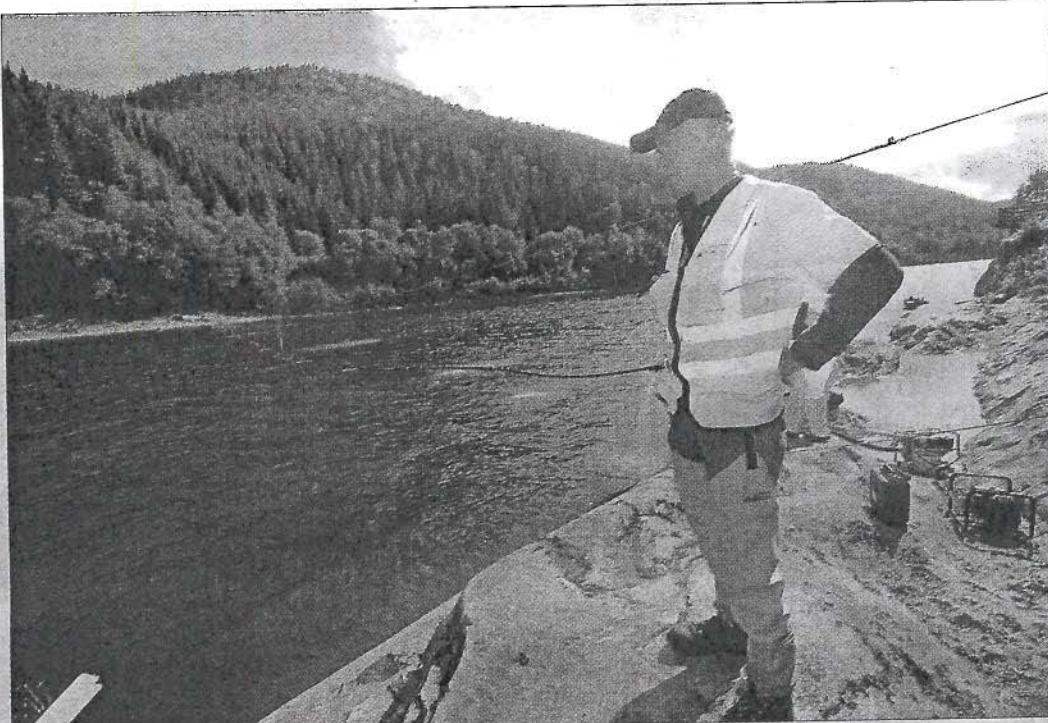
Det er et stort og kostnadskrevende apparat som skal mobiliseres under behandlingen, og Stensli sier de trenger en viss tid på å forberede gjennomføringen.

– Det står så mye på spill at jeg tror myndighetene vil holde mulighetene åpne så lenge som mulig. Men kommer det ikke en avklaring før i juni, synes vi det blir for lenge å vente. Det viktigste er at vi gjør det riktige og ikke setter i gang noe som vi ikke har full kontroll på, sier han. Før han legger til:

– Men inntrykket mitt er at flere mener tida er i ferd med å gå ifra oss.

Mangler svar

Etter det Helgeland Arbeiderblad kjenner til, er det uaktuelt å iverksette behandling av Vefsn så lenge usikkerheten rundt gyrosmitten i Fustvatn ligger som en skygge over prosjektet. En mulighet er å kjøre smitteforsøk på enda flere røyer, men Veterinærinstituttet skal ikke ha mulighet til å gjøre dette før påske. Derfor taler mye for at årets behandling blir utsatt, selv om Direktoratet for Naturforvaltning (DN) vil ikke bekrefte dette ennå.

USIKKERT: Smitteforsøkene fra Fustvatn har så langt vært resultatløse. Mye tyder derfor på at den planlagte rotenonbehandlingen av Vefsnavassdraget blir utsatt. Her prosjektleder for rotenonbehandlingen i Vefsnavassdraget, John-Håkon Stensli, under fargestoffbehandlingene i fjor sommer.

(Foto: Eivind Biering-Strand)

– Vi jobber nå med å få avklart dette spørsmålet, helst innen 1. april. Akkurat nå må vi ta høyde for at vi må behandle innsjøene også, og da blir det enda større dimensjoner på aksjonen, sier rådgiver i DN og medlem av styregruppen for gyrobekjempelse på Helgeland, Sturla Brørs.

– Hva skal til for at behandlingen kan gjennomføres i år?

– Det kan jeg ikke svare på akkurat nå. Men hvis man ikke får nok svar fra smitteforsøkene, så må man vurdere situasjonen ut fra det man vet. Og det har vi en intern diskusjon på nå.

FAKTA

Like før jul påviste Veterinærinstituttet den fryktede laksparasitten Gyrodactylus salaris på røyer fanget i Fustvatnet utenfor Mosjøen. Det til tross for at laksetrappa i Fjørsmoforsen ble stengt i 1992. Siden har det ikke vært funnet spor av lakseunger i Fustvatnet.

Vefsnavassdraget har vært infisert av gyro siden 1978, og skulle etter planen rotenonbehandles i 2010 og 2011.

Hvis gyroen som er funnet i Fustvatnet viser seg å være dødelig for friske lakseunger, vil dette trolig føre til behandlingen blir utsatt ett år eller stoppet på ubestemt tid.

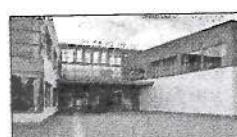
Fustvatnet har en omkrets på 28 km og et areal på 10,6 kvadratkilometer. Øvrige innsjøer som inn går i Fustavassdraget er Luktvatnet, Ömervatnet og Mjåvatnet.

Et avgjørende spørsmål er om gyroen kan ha spredd seg til disse innsjøene. Det vil i så fall kreve behandling i en skala som hittil er uprøvd i norsk målestokk.

Gyrofunnet i Fustvatnet, er ifølge Mattilsynet det første som er gjort på en stasjonær bestand av røye. Foreløpig er det uvisst hvordan laksparasitten har havnet i Fustvatnet.

Nei til sammenslåing av høgskolene

Alstahaug kommune-styret mener det er ei kortslutning at sentralisering knyttet til oppbygging av et universitet i Bodø skal gi et bedre utdanningstilbud til folk i Nordland.

FUSJON: Høgskolen i Nesna sin eksistens kan være i fare, mener kommunestyret i Alstahaug.

ter politikerne i Alstahaug.

– Det er ingenting som tilsier at en sentralisering knyttet til oppbygging av et universitet i Bodø skal gi et bedre utdanningstilbud til folk i Nordland. Erfaringer fra liknende fusjoner viser at en sammenslåing sannsynligvis vil svekke de faglige miljøene tilknyttet høgskolene i Narvik og Nesna, heter det i uttalelsen.

– Det er viktig at institusjonene for høyere utdanning i Nord-Norge samarbeider om en bedre funksjonsfordeling for å styrke utdanningstilbuddet til befolkningen i landsdelen. Et slike samarbeid må imidlertid bygge på likeverdighet mellom de tre høgskolene i Nordland, poeng-

er kommunestyrets mening vil en fusjon mellom en liten distriktsbasert høgskole og et universitet under oppbygging og posisjonering skape en ubalanse som på lengre sikt vil sette Hi-Nes eksistens i fare.

Får eksperthjelp

Gyroproblem i Fustvatn kan utgjøre den største behandlingsutfordringen i Norge noensinne. Nå får myndighetene hjelp fra USA, hvor enda større innsjøer er behandlet tidligere.

Av Elvind Biering-Strand

Elvind.Biering-Strand@helgelands-arbeiderblad.no

Direktoratet for Naturforvaltning (DN) og Veterinærinstituttet har allerede begynt å skisse muligheten for å rotenonbehandle Fustvatn for Gyrodactylus salaris.

De avgjørende smitteforsøkene starter i Oslo neste uke, men mye tyder på at røyegyroen i Fustvatn har de samme dødelige egenskapene som i Vefsna. Derved kan behandlingsopplegget bli like stort som først fryktet.

Enormt arbeid

– Vi vet med sikkerhet at det den samme typen parasitten, men kan ennå ikke konkludere med om den har de samme dødelige egenskapene. Men dessverre tror vi at det heller i den retningen, sier seksjonsleder ved seksjon for parasitologi ved Veterinærinstituttet, Tor Atle Mo.

Røyegyroen fra Fustvatn har den siste måneden blomstret godt i formeringstankene på Alcoa i Mosjøen. Nå skal friske lakseungjer påføres gyro fra Fustvatn og

gyro fra Fusta i to isolerte forsøk for å avgjøre om de har identiske egenskaper.

– Det endelige resultatet vil foreliggende om 8 til 10 uker, sier Mo.

I mellomtiden utredes muligheten for at gyroen har etablert seg også i de øvrige innsjøene, og et gedigent innsamlingsarbeid har nå startet både i Mjåvatn, Ømmervatn, Mjåvatn, Unkervatn og Luktvatn. Muligheten for at hele Fustavassdraget må behandles kan bli en realitet.

Nyttig erfaring

Derfor har myndighetene alliert seg med eksperter fra USA, hvor enda større behandlingsopplegg med rotenon har blitt utprøvd med stor hell tidligere.

– Vi har de siste 15 årene hatt et tett samarbeid med USAs fremste eksperter på rotenon. De sitter på mye erfaring og kunnskap knyttet til bekjempelse i innsjøer, sier seniorrådgiver i DN, Jarle Steinaker.

Han forteller at den hittil største behandlingen ble gjennomført i det 84 kvadratkilometer store Strawberry Reservoir i 1990. Til sammenlikning er Fustvatnet 10,6 kvadratkilometer.

– Men det er ikke direkte sammenliknbart, ettersom man der valgte å bare behandle de ti øverste meterne av vannet på grunn av dårligere sirkulasjon lenger ned. Vi lærte derimot mye om å gjennomføre store behandlinger, om metoder og hvordan man teknisk kan gjøre det, sier han.

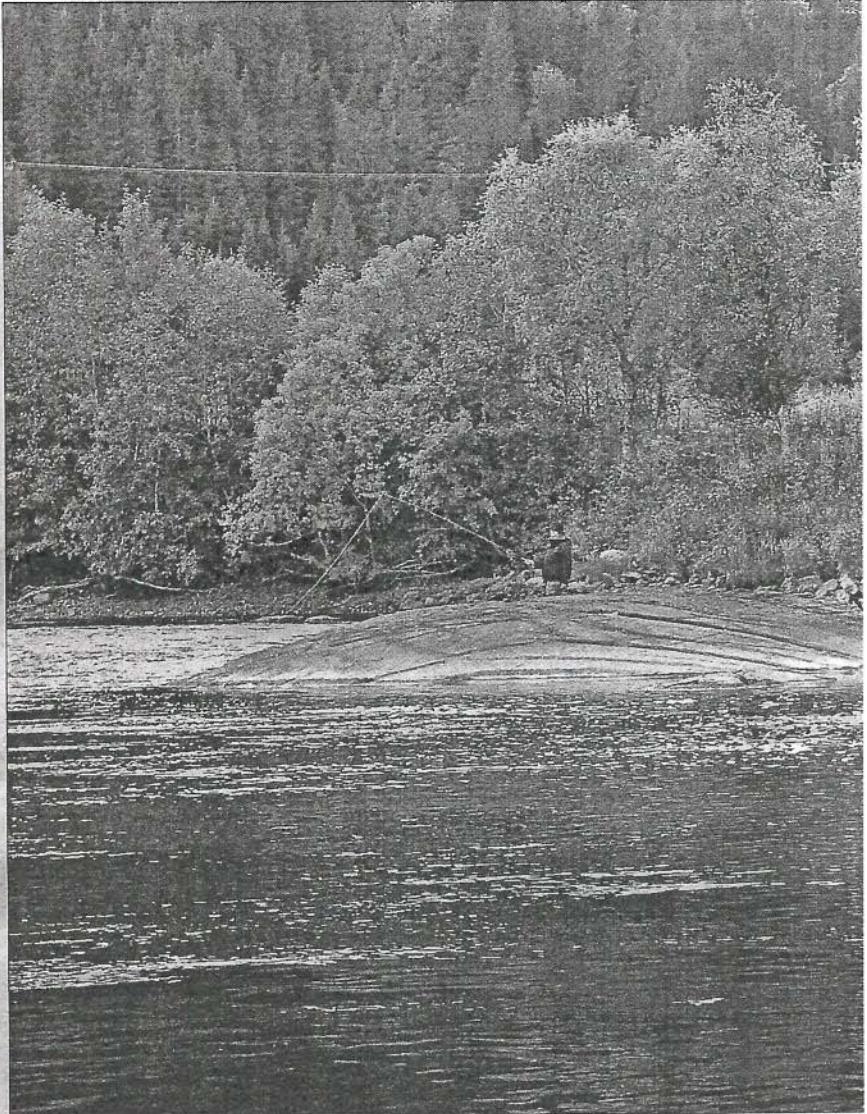
Gir håp

De seinere årene har det 14 kvadratkilometer store Lake Davis i California blitt rotenonbehandlet for gjeddeproblemer med stor suksess. Like stort var Diamond Lake i Oregon, hvor man ville fjerne en karpefisk som utfikkerte øretten og gjorde vannkvaliteten så dårlig at myndighetene til slutt stoppet all bruk av vannet.

– Jeg var der borte og så resultatet for noen år siden. Vannet var helt krystallklart, sier Steinaker.

De amerikanske ekspertene vil etter hvert komme til Norge for å bistå norske myndigheter i planleggingen av en eventuell behandling i Fustvatn og overliggende innsjøer. Men det er foreløpig ukjart om de vil delta aktivt i planleggingen eller kvalitetssikre prosjektet i etterkant. Steinaker sier imidlertid at erfaringene fra USA gir god håp om at det er praktisk mulig bruke rotenon i Fustvatn.

– Teknisk sett er det ikke nødvendigvis noe stort problem. Men først må vi avklare hva som er spesielt med Fustvatn i forhold til vannmengde og sirkulasjon. Dybden på 80 meter er mye større enn mange av innsjøene som er behandlet i USA. Disse undersøkelsene vil vi gjøre i løpet av høsten, når det skal være god omring i vannet, sier han.

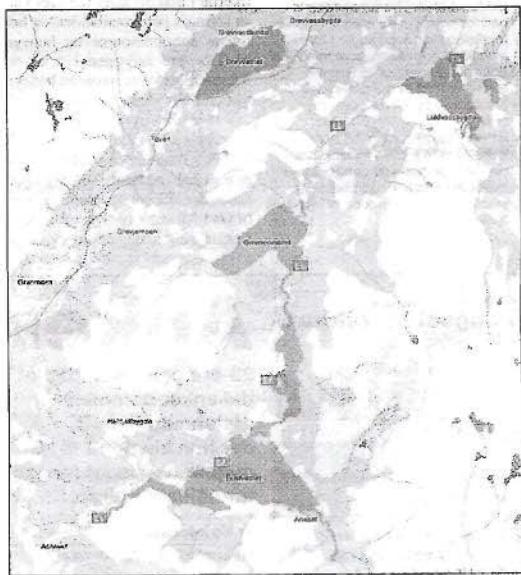
USIKKERT FOR FRAMTIDIG FISKE: Mye tyder på at røyegyroen i Fustvatn har de samme dødelige egenskapene som har identiske egenskaper.

FAKTA

Vefsnavassdraget har vært infisert av gyro siden 1978, og skulle etter planen rotenonbehandles i 2010 og 2011.

Like før jul påviste Veterinærinstituttet den fryktede lakseparasitten Gyrodactylus salaris på røyen fanget i Fustvatnet nord for Mosjøen.

Det pågår nå smitteforsøk for å påvise om denne parasitttypen er dødelig for lakssunger. Hvis dette er tilfelle, vil behandlingen av Vefsna bli utsatt til situasjonen i Fustvatn er avklart. Muligheten for at også de øvrige innsjøene har gyrosmitte er nå under utredning.

STORT OMRADE:
Det foregår nå en omfattende innsamling av røyre for å påvise om gyroparasitten har spredd seg til innsjøene over Fustvatn.
(Foto: Google maps)

PROBLEM: Lakseparasitten Gyrodactylus salaris har herjet i Vefsna siden 1970-tallet. Funnet av parasitten i Fustvatn har utviklet seg til et mareritt for myndighetene.

(Foto: Veterinærinstituttet)

Hva vil fremtiden bringe?

Spør du våre synske medium får du klare svar på dine spørsmål.

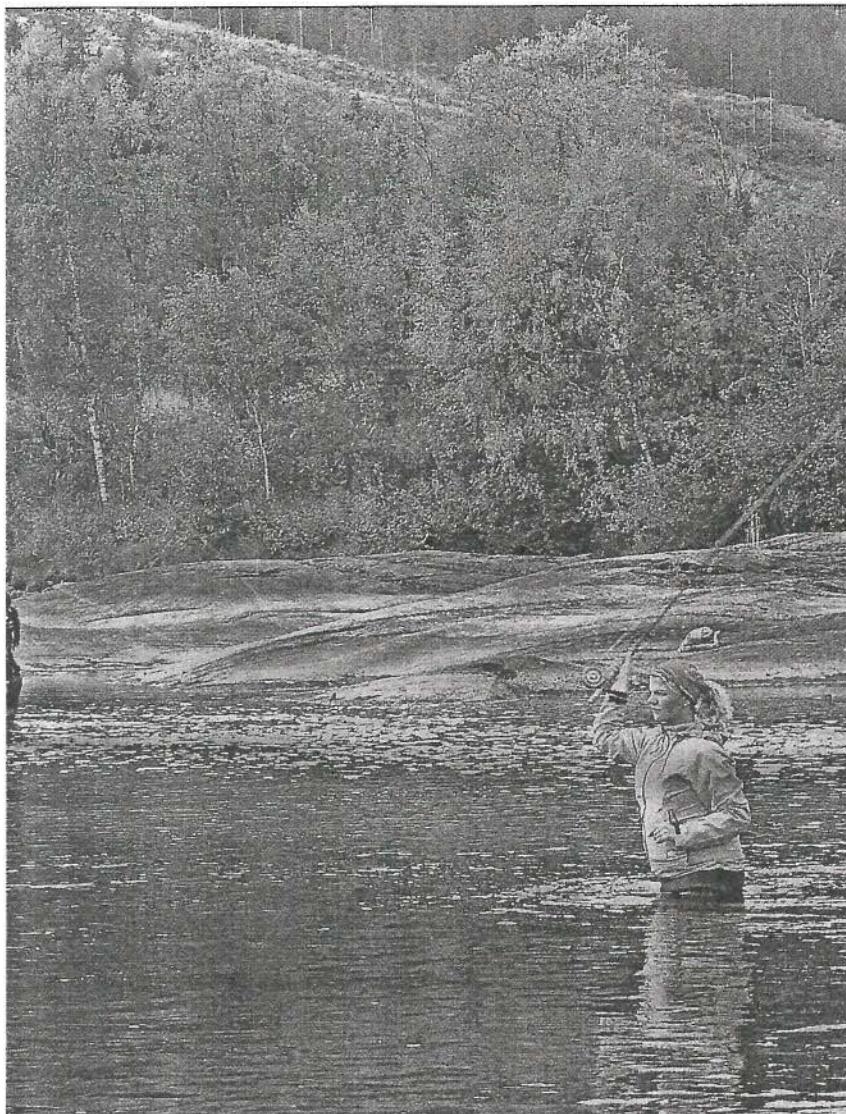
Vi har nå weekendtilbud på kr 22,90 p/m. Ring 81552070 og be om tilbud.

Trek et kort gratis hver dag på:
www.estrella.no

Diskuter saken på
imidten.no

fra USA

sna. Nå skal friske lakseunger påføres gyro fra Fustvatn og gyro fra Fusta (bildet) i to isolerte forsøk for å avgjøre om (Illustrasjonsfoto: Snorre Sjøvoll)

NYBROTSARBEID: – Hvis vi må gå løs på innsjøene, snakker vi om den største aksjonen noensinne av gyrobekjempelse i Norge, sier rådgiver i DN, Sturla Brørs. (Foto: Tor Martin Leines Nordaas)

Kostnadene kan mangedobles

Av Eivind Biering-Strand

Eivind Biering-Strand/Helgeland-arbeiderblad.no

Med et «worst case scenario» i smitteomfang, vil også kostnadene for behandling øke dramatisk. Det er på det reine at Stortinget må inn med store ekstrabevilgninger, utover de 50 millioner kronene som man antok var nødvendig til gyrobekjempelse i Vefsnavassdraget, før det ble kjent at det er gyro på røyce i Fustvatn. Dette er penger som tidligst kan komme i revisert statsbudsjett neste år. Mest trolig vil det ta enda lengre tid.

– Ettersom beslutningsgrunnlaget ikke er helt klart, er det umulig å si hvor mye det vil koste. Men vi snakker trolig om en dobling eller flerdobling av dagens budsjettt, sier rådgiver i DN, Sturla Brørs.

– Hvor realistisk er det da å høpe på behandling i 2011?

– Det så mange usikkerhetsmønster at jeg ikke har lyst til å tippe. Men hvis vi må gå løs på innsjøene, snakker vi om den største aksjonen noensinne av gyrobekjempelse i Norge. Så slik sett er dette nybrottsarbeid, sier han.

Stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås (Sp) sier hun vil følge utviklingen nøyde, men tror ikke love at det kommer ekstra

bevilgninger med det første.

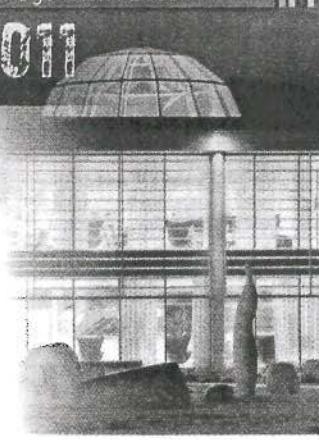
– Jeg må først sjekke status og hva som er gjort etter avsløringene av gyro i Fustvatn-traktene. Så får vi avvente til det kommer noe mer konkret, sier hun.

For øyeblikket jobbes det intensivt med utredningen av gyrosituasjonen. Den skal være ferdig til jul, slik at myndighetene kan fatte et videre strategivag. En behandling av elver på ettersommeren/høsten 2011 vil kreve en beslutning tidlig i 2011.

Allerede pågår det en stor diskusjon i fagmiljøene om hvilke virkemidler som er best egnet for å utføre en behandling av Fustvassdraget. Det er slett ikke gitt at eksperterne lander på bruk av flytende rotenton, slik det er bestemt i Vefsn.

– Rotonen finnes også i en rimeligere pulvervariant som er brukt i USA, men det er ukjart om dette kan brukes her. Blant annet kan det være problematisk i forhold til HMS. Ettersom smitten har liten utbredelse i disse innsjøene, har det vært diskutert om det er mulig å fjerne smitten med utfiskingstiltak og sørge for at den dør ut av seg selv. I tillegg er muligheten for å bruke surt aluminium diskutert, sier rådgiver i DN, Sturla Brørs.

Høgskolen i Bodø

STUDIER MED OPPSTART JANUAR 2011

Leveret til Universitetet i Nordland

BACHELORSTUDIER

- Historie
- Nordområdestudier
- Organisasjon og ledelse
- Sosiologi
- Statsvitenskap
- Sykepleie, nettbasert (praksisområder: Salten, Vesterålen, Helgeland)

MASTERSTUDIER

- Politikk og samfunnssending
- Sosialt arbeid
- Sosiologi

ÅRSSTUDIER

- Historie
- Nordlige studier
- Personaledelse og kompetanseutvikling (Bodø og Mo i Rana)
- Sosiologi
- Statsvitenskap

ANDRE STUDIER

- Examen facultatum, fakultetsvariant
- Forskningsmetode og vitenskapsteori
- Multimedial nettjournalistikk
- Newton-rom som læringsarena
- Norwegian Politics and Society
- Pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen
- Skapende virksomhet i barnehage og skole
- Småbarnspedagogikk

VIDEREUTDANNINGER

- Tverrfaglig videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge (Mo i Rana)
- Anestesisykepleie
- Intensivsykepleie
- Miljøterapi
- Operasjonssykepleie

Det er også mulig å søke på en rekke enkeltamner.

Les mer på
www.hibo.no/januar2011
 tlf. 75517200, service@hibo.no
 Søknadsfrist 15. oktober

www.hibo.no

Delt i synet på rotenonutslipp

Flere grunneiere rundt Fustvatn, Mjåvatn og Ømmervatn er skeptiske til planene om å tømme 270.000 liter rotenon i innsjøene i 2012.

Av Eivind Biering-Strand

Eivind.Biering.Strand@helgelandarbeiderblad.no

Det var svært stor interesse for folkområdet på Fustvatn tirsdag kveld, hvor forvaltningsmyndighetene og Veterinærinstituttet fortalte lokalbefolkingen om de massive planene for å utrydde lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* fra Vefsregionen.

Grunneiere rundt Fustvatn, Mjåvatn og Ømmervatn var spesielt interessert å vite hvordan et utslipp av 270.000 liter rotenon i innsjøene vil påvirke liv og arts mangfoldet etter behandlingen.

Kom brått på

– Det er en alvorlig sak å bruke så store mengder gift i innsjøene og potensielt legge dem døde i mange år framover, sier Rune Hatten i Ømmervatn grunneierlag.

– Og hva skjer om behandlingen ikke fungerer? Har forsøket da vært til ingen nytte? Man er nødt til å være litt kritisk til et slikt innslipp. Dette er tross alt fiskevann både vi og andre bruker ofte, sier Asle Gammelli.

Flera av grunneiene føler at innsjøplanene har blitt hastebehandlet, at de ikke har blitt godt

GODT OPPMØTE: Nærmere 100 personer møtte opp for å høre hvordan myndighetene vil gå fram for å fjerne *Gyrodactylus salaris* fra Vefsregionen. Her Jarle Steinkjer fra Direktoratet for naturforvaltning og Tore Vatne fra Fylkesmannen i Nordland. (Foto: Eivind Biering-Strand)

nok innlemmet i prosessen og at de negative effektene av behandlingen ikke har blitt godt nok synliggjort.

– Dette har kommet brått på. Jeg sitter med en følelse av at vi ikke har blitt innlemmet godt nok i forkant av at spakenaden ble sendt. Samtidig ser vi at det helt oppdraget er store fordeler med en behandling. Det kan være positivt med en ny start, sier Ronald Angermo, som legger til at folkområdet ga mange nytte svar på spørsmålene de hadde i forkant.

handling i innsjøene når du ser på konsekvensene smitten har for de infiserte vassdragene, sier han.

Situasjonen i Vefsn blir også fulgt med argusøyne i Rana, hvor de frykter for sine friskmeldte vassdrag. Rossåga grunneierlag hadde flere representanter til stede på folkområdet.

– Vi snakker om et voldstom

naturinngrep, og jeg skjønner godt at mange er bekymret. Det må være en optimalisert sjanse for å lykkes og det faglige må ikke gå på bekostning av politiske og økonomiske interesser. En mislykket behandling vil være tidenes nedtur. Da spørrs det om vi får en ny sjanse, sier Frode Solbakken.

BEKYMRET: Ronald Angermo, Roald Luktavasslimo, Rune Hatten og Asle Gammelli fra Ømmervatn grunneierlag er bekymret for gigantutslippet av rotenon i innsjøene.

• fakta

Vefsnavassdraget har vært infisert av gyro siden 1978, og skulle etter planen rotenonbehandles i 2010 og 2011. Like før jul påviste Veterinærinstituttet den fryktede lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* på reyer fanget i Fustvatnet nord for Mosjøen. Senere har det vist seg at også Ømmervatn er infisert. Veterinærinstituttet anbefaler at en vellykket rotenonbehandling av Vefsn vil kreve behandling av både Fustvatn, Ømmervatn og Mjåvatn. Prislappen for en slik totalbehandling er drygt 156 millioner kroner. Saken ligger nå hos Miljøverndepartementet.

– Historisk rotenonbehandling

Det planlagte behandlingsopplegget i Vefsn vil bli verdens største rotenonprosjekt.

– Omfanget og størrelsen både på elver og innsjøer gjør dette til verdens største rotenonbehandling. Prosjektet er historisk og vekker stor internasjonal interesse,

sier prosjektleder John Haakon Stensli i Veterinærinstituttet.

Tirsdag møtte ekspertere svar på en rekke spørsmål rundt behandlingsprosletet. Men Stensli føler seg rimelig trygg på at planene vil lykkes, hvis Miljøverndepartementet gir grønt lys.

– Helt sikre kan vi ikke være. Det er store innsjører, og vi har stor respekt for oppgaven. Men både våre egne undersøkelser og

internasjonale erfaringer med rotenonbehandling i innsjøer tilslører at dette skal lykkes. En sentral faktor er at vi har fått dokumentert at det er full sirkulasjon i vannmassene på høsten, og med jevne dosering vil dette sikre at vi får full innblanding av rotenonet.

Generelt er det også større muligheten for å lykkes i stillestående vann, ettersom rotenonet trolig vil ha flere ukers virkningstid.

Forvaltningen fikk også mange spørsmål om miljøkonsekvensene av rotenonutslippet, som til sammen vil utgjøre hele 340.000 liter i hele Vefsregionen.

– I tillegg til å lykkes med å bli kvitt gyroen, er det et klart mål at en behandling skal ha akseptable miljøkonsekvensene for andre arter som lever i eller i tilknytning til vassdragene. Den

kortvarige effekten av en rotenonbehandling er dramatisk for mange bestander av bunndyr. Samtidig viser erfaringer fra andre elver og innsjører som har vært behandlet at det tar forholdsvis kort tid før vi finner normale tettheter av de arter som var til stede før behandlingen, sier Tore Vatne på Miljøvernadelingen hos fylkesmannen i Nordland.

nyheter:

www.helgeland-arbeiderblad.no

Ufullstendig om renovasjonsavgiften

Gebyrstørrelser på renovasjon ble omtalt i en artikkel om Søndre Helgeland Miljøverk (SHMIL) onsdag. I en tabell med oversikt over renovasjonsgebyr i helgelandskommunene, i tilknytning til artikkelen, står Alstahaug oppført med et renovasjonsgebyr på kun 330 kroner i 2010. Summen er mye lavere enn tilsvarende tall fra andre kommuner. Forklaringen på den lave summen er at kommunen har rapportert

inn kun kommunens andel av renovasjonsavgiften. SHMILs andel av renovasjonsgebyret er ikke tatt med. For ordens skyld nevner vi derfor at SHMIL krever 2.802,35 kroner for en standard soppeldunk på 240 liter, uten moms. Totalt beløper dermed renovasjonsavgiften i Alstahaug seg til 3.132,35 kroner, uten moms.

Blir sittende i varetektsfengslet

De to 30-åringene som ble pågrepet og varetektsfengslet i forbindelse med et beslag av 550 gram amfetamin i Mosjøen, blir sittende i varetektsfengslet.

Advokat Christian Wulff Hansen, som representerer den ene mannen, anket varetektskjennelsen fra Hålogaland lagmannsrett. Han begrunnet anken med at det ikke forelå fare for bevisforspillelse, blant annet fordi beslaget og saken som sådan var omtalt i media. Anken ble avslått.

De to siktete er foreløpig varetektsfengslet til 16. mars.

Eiendoms-skatt

Vega kommune har nå lagt ut liste på rådhuset over utskrevne eiendomsskatter. Det er også mulig å se listen på kommunens hjemmeside.

Skatesatsen for 2011 er lik fjorårets, fire promille.

Blant Norges fineste

Vega er ifølge reisemagasinet Vagabond en av Norges ti flotteste øyer.

Det er reiseekspert og redaktør i Vagabond Helge Baardseth som er utfordret på hvilke ti øyer i Norge som er de flotteste. Vega er i godt selskap på listen, og sammen med Magerøya i Finnmark den eneste fra Nord-Norge.

Han omtaler kystøya nok Vega som «naboøya til Ylingen».

Dobler chartertrafikken

Charter har vært et satingsområde for luftfahvna i Bodø det siste halvannet året, og vi øker nå fra 45 avganger i 2010 til 80 i 2011, sier luftfahvnsjef i Avinor Inger-Hilde Tobiassen.

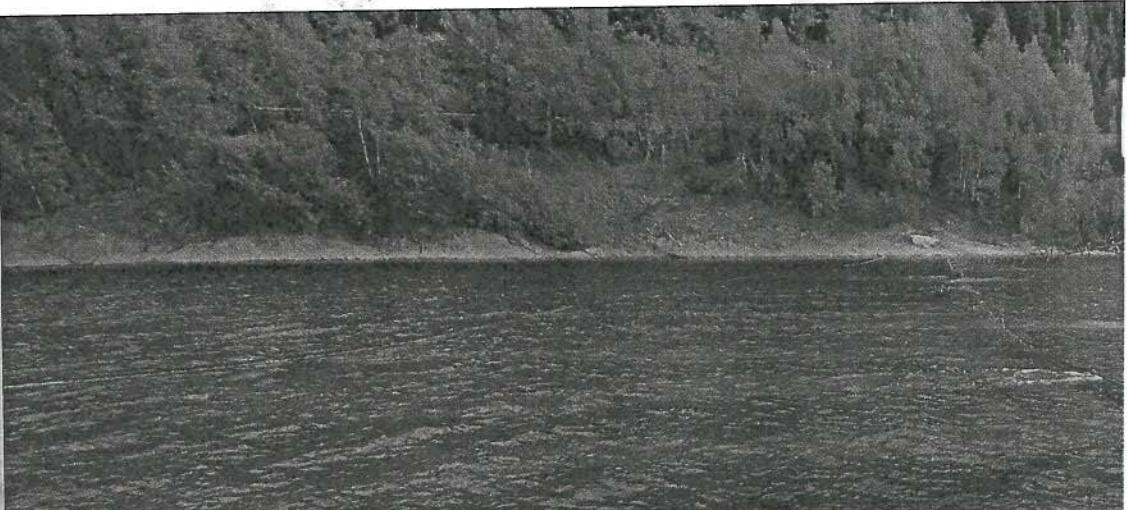
I porteføljen av tilbud er det både ukes- og 14 dagers turer.

Avinor konstaterer at når sagt alle de store charterselskapene som Apollo, Star Tour, Ving og Tyrkiareser har Bodø på plakaten.

I tillegg har mindre aktører, som blant annet Nazar finsikket mulighetene. Utbuddet av reisemål er imidlertid begrenset. Brorparten har satset på charter til Tyrkia.

En nyvinning er at reisebyrået Berg-Hansen setter inn en direktecharter til Tallinn.

Politisk drakar

HODEPINE: Spredningen av gyro til innsjøene i Fustavassdraget har skapt en hodepine for regjeringen. Her fra forsøksbehandling med fargestoff i Vefsna i 2009. (Foto: Eivind Biering-Strand)

Et internt notat fra Miljøverndepartementet foreslår å utsette gyrobehandlingen i Vefsna og Fusta. — Jeg vil tro det er noen som svetter i regjeringsapparatet, sier ordfører i Vefsna, Jann-Arne Løvdahl.

Av Eivind Biering-Strand

Eivind.Biering-Strand@helgeland-arbeiderblad.no

Helgeland Arbeiderblad har de siste dagene forsøkt å få utelevert et dokument fra Miljøverndepartementet som kan skape ytterligere usikkerhet om framtidig til den gyroinfiserte Vefsna-regionen.

Tittelen på dokumentet, som er datert 12. januar 2011, er «Gyro i Vefsna og Fusta – forslag om utsatt behandling», og er unndratt offentlighet.

Økonomi og omfang

— Vi kommenterer ikke interne dokumenter, opplyser kommunikasjonsrådgiver Tone Hertzberg i Miljøverndepartementet.

Statssekretær Heidi Sørensen (SV) har heller ikke vært tilgjengelig for å kommentere hva regjeringen vil foreta seg i den omfattende gyrosaken på Helgeland.

Fylkesmannen på Nordland sendte søknad om tillatelse å behandle Vefsna og innsjøene i Fustavassdraget med rotenon i slutten av januar, og Helgeland Arbeiderblad

har fra flere hold fått signaler om at det hersker stor usikkerhet i regjeringen om hvilken avgjørelse de skal lande på. Usikkerheten skal både være knyttet til de tredoblete finansieringskostnadene på 156 millioner kroner og til det totale omfanget av behandlingen.

— Vi har hatt saken oppe til drøfting både i komiteen og fraksjonen. Den har åpenbart blitt mer komplisert enn tidligere, med tanke på hvordan vi skal håndtere det. Det er også et økonomisk spørsmål, men det må vi løse. Hvis vi ikke følger opp denne saken kan det få konsekvenser, ikke minst med tanke på videresettet til andre vassdrag, sier Tor Arne Strøm (Ap), som sitter i Miljø- og Energikomiteen på Stortinget.

Må gjøres noe

Stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås (Sp) bekrefte også at gyrosprøytingen i Ømmervatn, Mjåvatn og Fustvatn har skapt diskusjoner knyttet til omfanget av prosjektet.

— Det er utfordring at omfanget, både arbeidsmessig og økonomisk har økt så mye. Men samtidig tror jeg det er en stor erkjennelse av det må gjøres noe for å hindre videre spredning, sier hun.

Ordførerne i Vefsna, Grane og Hattfjelldal sendte nylig et brev til Miljøverndepartementet, der de ba om et entydig svar på om regjeringen vil stille opp med den nødvendige finansieringen for å utføre behandlingen. I svarbrevet skriver miljøvernminister Erik Solheim at arbeidet med å utrydde

parasitten fra Vefsna-regionen har fått en helt annen størrelsesorden og kompleksitet enn det som tidligere har vært lagt til grunn. Han legger også vekt på de betydelige merkostnadene, men forsikrer samtidig om at «vi gjør hva vi kan for at behandlingen skal gjennomføres som planlagt».

— Han svarer ikke på utfordringene vi etterspør og det tyder på at regjeringen ikke har bestemt seg for hva de skal gjøre. Vårt hovedkrav er at elva skal friskmelde og da må de midlene som kreves tas i bruk. Det har vi ment helt siden gyroen kom, sier ordfører i Grane, Bjørn Ivar Lamo.

Ordfører i Vefsna, Jann-Arne Løvdahl, er litt mer positiv.

— Han garanterer at det skal gjøres noe, men uten å være presis. Selv velger jeg å tro at de løftene som er gitt blir innfridd og at behandlingen blir gjennomført, selv om den har blitt mer komplisert.

Løvdahl er ikke i tvil om at gyrosaken har blitt en hodepine for regjeringen.

— Det er åpenbart at dette diskutes, både når det gjelder kostnader og om det er praktisk gjennomførbart. Her støtter jeg meg på fagfolkene som sier det er mulig. Men jeg vil tro at det er noen som svetter i regjeringsapparatet akkurat nå, sier ordføreren.

Både Janne Sjelmo Nordås og Tor Arne Strøm sier de følger gyrosaken med argusøyne i tida framover.

— Jeg tok seinest kontakt med Miljøverndepartementet i forrige

og ba om at vi må komme til en løsning. Jeg anser det som viktig å få gjennomført en behandling i 2011 og 2012 slik det er planlagt, og vi må unngå at dette dras ut i det uendelige. Som representant på Stortinget kommer jeg til å følge opp denne saken, og jeg oppfordrer også ordførerne til å holde trykket opp, sier Strøm.

Høringsfristen for gyroplanene i Vefsna-regionen går ut 10. mars og fylkesmannen har gjort det klart at Miljøverndepartementet må gi et svar innen påske for å holde tidsplanen.

• fakta

Vefsnavassdraget har vært infisert av gyro siden 1978, og skulle etter planen rotenonbehandles i 2010 og 2011.

Like før jul påviste Veterinærinstituttet den fryktede laksesparasitten Gyrodactylus salaris på reyer fanget i Fustvatnet nord for Mosjøen. Senere har det vist seg at også Ømmervatn er infisert.

Veterinærinstituttet anbefaler at en vellykket rotenonbehandling av Vefsna vil kreve behandling av både Fustvatn, Ømmervatn og Mjåvatn. Prislappen for en slik totalbehandling er dreyt 156 millioner kroner.

Saken ligger nå hos Miljøverndepartementet.

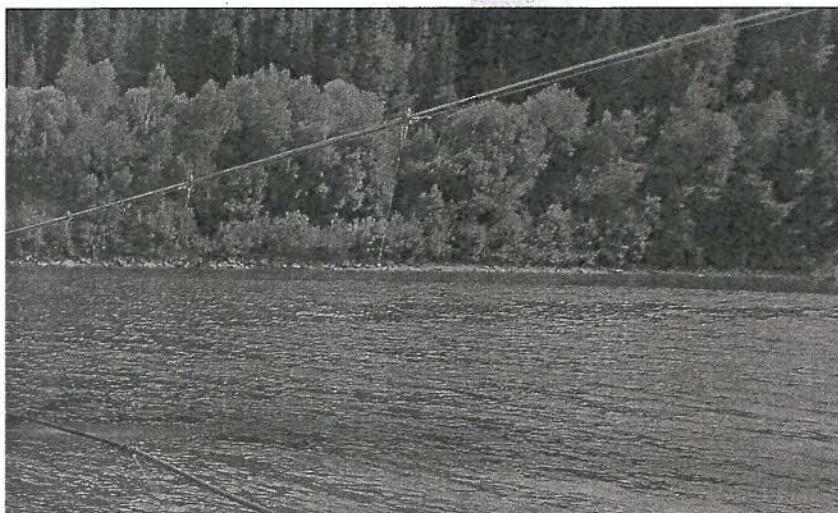
Vil ikke være en brikke i flyplasspillet

Fylkesråd May Valle (bildet) har ennå ikke fått svar på flyplassbrevet til Samferdselsdepartementet, men gir dem frist til i dag torsdag. I brevet som ble sendt mandag, ber Valle og fylkesrådsleder Odd Erikssen departementet avklare hva de ønsker svar på når det gjelder framtidig flyplassutredninger på Helgeland. Departementet har tidligere i brevs form gitt uttrykk for at de ønsker en regional utredning i fylkeskommunal regi også skal ta stilling til flyplasstrukturen på Helgeland – ikke bare

om det er ønskelig å etablere en storflyplass i regionen. Departementets holdning ble komplisert da stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås hevdet det var nok å ta stilling til om det skal etablere en stor flyplass eller ikke. May Valle understreker at hun akter å si minst mulig fram til det foreligger et svar fra departementet.

– Det er allerede for mye spill i saken, og jeg ønsker ikke å være en brikke i dette spillet, sier hun.

Spill om gyro

Fylkesrådet vil fjerne gyro

I sin høringsuttalelse om gyroplanene i Vefsn-regionen sier fylkesrådet i Nordland klart ja til å bruke rotefon i innsjøene.

Fylkesrådet argumenterer med at gyrodactylus er en av de største truslene mot de norske villaksbestandene.

– Det er derfor et nasjonalt mål å hindre ytterligere spredning, og å utrydde gyroen i de vassdragene den finnes. Fylkesrådet viser også til St.prp. 53 der Vefsnavassdraget ble vernet. En snarlig og vellykket bekjempelse av parasitten er avgjørende for at Vefsnavognen igjen skal få en stor og levegyptig laksestamme, med de næringssmulighetene dette innebefatter. Dette vil også gi et viktig bidrag

LAKSEFISKE: Fylkesrådet påpeker at en stor og levegyptig laksestemme er avgjørende for å kunne utnytte næringspotensialet.

for en positiv samfunnsutvikling, skriver fylkesrådet i høringsuttalelsen.

Fylkesrådet anmoder om at det ges tillatelse til Vefsnavassdraget 2011 og 2012, slik Fylkesmannen i Nordland søker om. Fylkesrådet ber videre om at staten bevilger midler til behandlingen, noe som er kostnadsberegnet til 156 millioner kroner.

HURRAFORNORGE!

Treningskort til halv pris!

FREDAG 4. MARS KL. 10-18 sponser Apotek1 treningskort for alle. Treningskortene kjøpes i resepsjonen på Friskhuset, eller på telefon 482 03 763. Du sparer kr 2.300,- i 2011 og betaler kun kr. 230,- pr. mnd.

APOTEK 1 **HUD-, VITAMIN- OG ERNÆRINGSProdukter** **÷40%**

Apotek 1 selger vitmin- og ernæringsprodukter på Friskhuset 4. mars. kl. 10-14.

Vi gjør hverdagen lettere

Frisk huset

TLF. 75 11 35 55

HELGELAND

ARBEIDERBLAD

Onsdag 20. april 2011 - Nr. 93 - Årg. 81 - Løssalg kr 20,-

Har ikke fått refs

Ann-Hege Lervåg i Senterpartiet Nordland avviser at hun, eller andre i partiet, har fått kjeft for sin stemmegivning i flyplassspørsmålet.

SIDE 5

MERKER ATOM-ULYKKEN

SIDE 16 OG 18

- Hvem har rett?

Egil Daleng stiller seg undrende til politiets bøtelagging av ei eldre dame på elektrisk rullestol.

SIDE 24

I dag har vi ordinære åpningstider. Påskeaften åpent til kl 16.

FERSK KYLLINGFILET STOR-PK

Solvinge, ca 1150 g. 85,80 pr. kg

REMA 1000

bare lave priser

www.rema1000.no

Doktor Arne Hauke, Dr. med. vet. og klinisk lege

Grønt lys for BEHANDLING

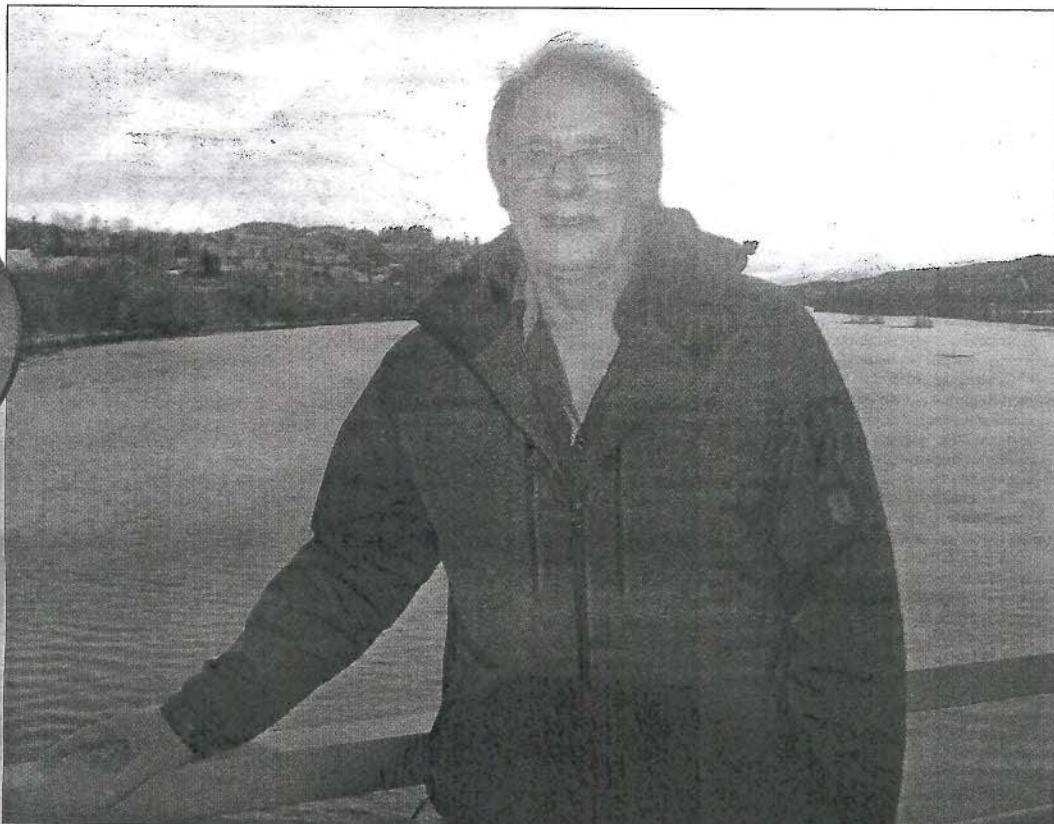

Foto: Eivind Biering-Strand

Bjørn Brodtkorb i Vefsnlaks AS er stor fornøyd med at Miljøverndepartementet endelig har gitt grønt lys til rotenonbehandling av Vefsna. – En fantastisk lettelse å få denne beskjeden nå, etter mye usikkerhet den siste tiden, sier Brodtkorb.

Fagmyndighetene slår nå fast at det er forsvarlig å sette i gang den største behandlingen gjennom tidene i Norge.

● SIDE 2 OG 3

Påskeaften
Åpent kl. 9-15

coop extra

coop mega

Vefsnev.

Halsøy

God Påske

Vi ønsker alle våre kunder

nyheter

www.helgeland-arbeiderblad.no

Fordeler jordbruksenger

Vefsna kommune skal etter søknad fordele 320.000 kroner til spesielle miljøtak i jordbruksengene, såkalt «SMIL»-midler. Pengene skal gå til ulike prosjekter for å ivaretak biologisk mangfold, kulturlandskap eller sågar til reparasjon av verneverdig bygninger. Det kan også vanke noen kroner planting og mindre erosjonsforebyggende tiltak. Kommunen skal også fordele 360.000 kroner i nærings- og miljøtilskudd i skogbruksengene, såkalt «NMSK»-midler. Gode søker kan for eksempel gi penger til planteprosjekt eller pleie av ungskog, ifølge kommunens nettside.

Dialog om ny fylkesplan

Nordland fylkeskommune ønsker innspill fra hele fylket i forbindelse med arbeidet med Regional planstrategi for Nordland. Regional planstrategi erstattet dagens fylkesplan som overordna styringsdokument i fylket.

Nordland fylkeskommune samarbeider med Senter for økologisk økonomi og etikk (SØØE) på Handelshøgskolen ved Universitetet i Nordland om arrangementene som starter på Fauske 4. mai. På Helgeland blir det dialog 25. mai (Mosjøen) og 26. mai (Sandnessjøen).

For my økologisk mat

Norske bønder produserer mye mer økologisk mat enn det forbrukerne kjører. Men handelen har økt kraftig de siste årene, ifølge Oikos, foreningen for økologiske produsenter.

Omsettingstallene for 2010 viser en tilbakegang på 1,7 prosent, mens det under finanskrisen i 2009 var en framgang på 9 prosent, sier daglig leder i Oikos – Økologisk Norge, Reidar Andestad. Ifølge Nationen har norske bønder økt produksjonen av økologisk mat, til tross for et avventende marked. Under halvparten av det som produseres, blir solgt.

Mange er positive til økologisk mat i spørreundersøkelser, men vi ser lite til dette i butikkene. Selv om vi kjører kampanjer, så har ikke salget tatt av, sier konserndirektør for samfunnkontakt i NorgesGruppen, Per Roskifte, til avisene. De store kjedene mener at det først og fremst er prisen som er problemet.

Jubler for gyro

Bjørn Brodtkorb og alle lakseforkjemperne i Vefsna kan endelig juble etter at Miljøverndepartementet (MD) har gitt grønt lys til rotenton-behandling.

Avt Elvind Blering-Strand

Elvind.Blering-Strand@helgeland-arbeiderblad.no

I grevens tid før påske kom vedtaket hele miljøet rundt Vefsna har ventet på: Miljøverndepartementet har godkjent søknaden fra Fylkesmannen i Nordland om å starte behandling av de gyroinfiserte vassdragene i Vefsna-regionen.

Dette betyr at første trinn i Norges historiens hittil største aksjon for å bli kvitt lakseparasitten Gyrodactylus salaris vil starte i sommer.

Stor lettelse

En fantastisk lettelse å få denne beskjeden før påske. Det har vært mye usikkerhet den siste tiden. Og derfor er det veldig bra at departementet er konstruktive slik at man kan se framover i tunnelen mot friske vassdrag, sier Bjørn Brodtkorb, leder i Vefsnlaks AS.

Statssekretær Heidi Sørensen (SV) framhever at alle fagmyndigheter som har vært involvert mener det er faglig forsvarlig og mulig å behandle Vefsnvassdraget og innsjøene i Fustavassdraget med rotonen.

– Årsaken til at det har tatt tid, er at dette blir den største behandlingen i Norge noensinne og at det er et drastisk skritt å bruke så mye rotonen. Men vi gjør dette fordi Vefsna er et av våre viktigste laksevassdrag. Og det vil at den skal fortsette å være. Klarer vi å bli kvitt parasitten, kan laksen igjen danne grunnlag for friluftsliv og rekreasjon i Vefsna-regionen, sier hun.

Sørensen understreker at ved å utrydde parasitten fra Vefsna-regionen fjernes også risikoen for smitte til andre viktige laksevassdrag som Rana og Namsen.

– Det er ikke langt over til Røssåga, og hvis vi får gjensmitte der, vil alt arbeidet være bortkastet.

Blir en opplevelse

Thomas Bjørn i Mosjøen og Omegn Næringsliv (MON) beskriver det som en kjempeletelse å den endelige beskjeden etter tre års forberedelser.

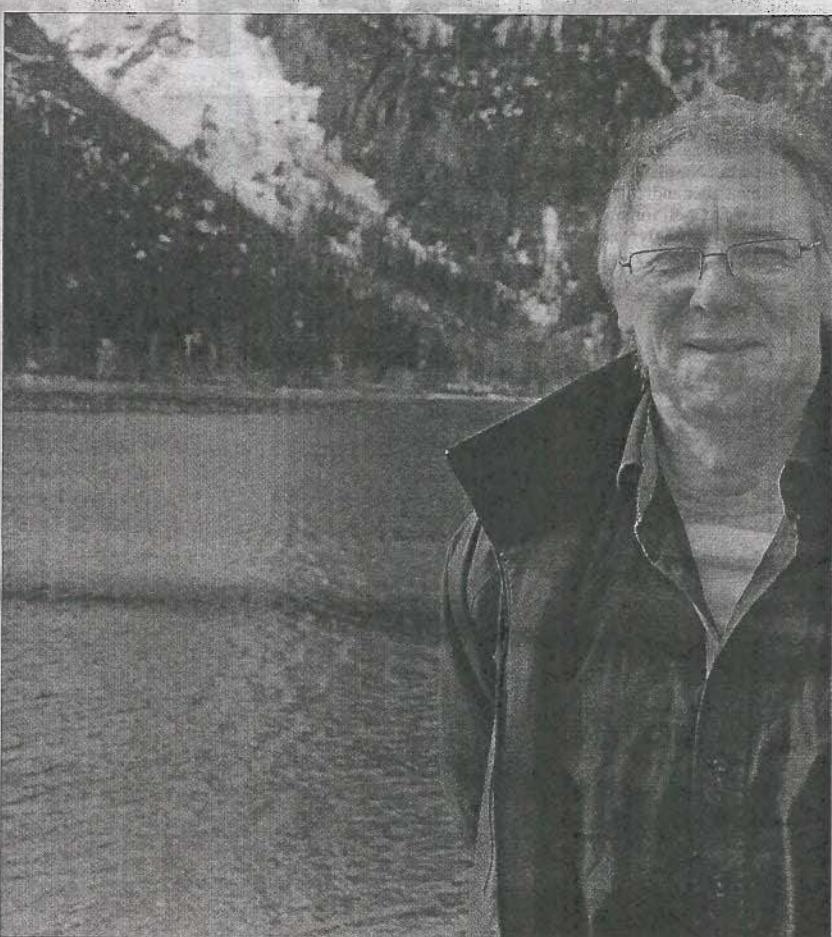
– Vi har hele tida jobbet som om det skulle bli behandling, og er godt i gang med forberedelsene. Nå er vi

Vurderer ekstraordinært møte om skolesaken

Tirsdag ble formannskapet i Sømna innkalt til ekstraordinært møte etter at seks representanter fra kommunestyret krevede et nytt kommunestyremøte der saken om oppvekstsenter på Berg blir behandlet. I kommunestyret forrige uke gikk flertallet inn for å annullere det omstridte vedtaket som gjør Berg skole om til oppvekstsenter for barnehage og 1. – 4. trinn. I brevet til ordføreren krever de seks represen-

tantene et nytt kommunestyremøte innen sju virkedager.

– Jeg fikk råd fra formannskapet om at jeg måtte vurdere å kalle inn til et ekstraordinært kommunestyremøte. Der står saken. Jeg får gjøre en vurdering over påske, det skal klaffe både med administrasjonen og det politiske også, sier ordfører Edmund Dahle.

GRØNT LYS: Bjørn Brodtkorb i Vefsnlaks AS har kjempet for å utrydde Vefsnagyroen i 30 år. Nå har Miljøvern

til for å få til en vellykket behandling på første forsøk, sier han.

Pengene ikke på plass

Totalprisen for behandlingen er 156 millioner, og hele finansieringen er føreløpig ikke på plass.

GOD NYHET: Statssekretær Heidi Sørensen (SV) uttrykker glede over at Vefsna endelig skal bli kvitt Gyrodactylus salaris (Foto: Pressebil-

– Jeg kan si det vil følge midler for inneværende år, men resten må vi komme tilbake når saken legges fram til behandling, sier Heidi Sørensen, som understreker at saken har høy prioritet i regjeringen og at alt settes inn på å lykkes på første forsøk.

MD har sett vilkår om å gjennomføre tiltak for å beskytte redlistede arter som øl og ellevmusling under behandlingen, og skriver i vedtaket at tillate til behandling av Fuştvatnet, Mjåvatnet og Ømmervatnet vil bli endelig vurdert når utredningene om strømningsforhold og geologi i disse vannene er ferdigstilt og forelagt departementet.

Fylkesmannen i Nordland leder forberedelsene til behandlingen og sier det er stort puslespill som skal gå i hop for behandlingsstart i Vefsna 17. august i år.

Kulturaksjonen får stadig flere tilhengere

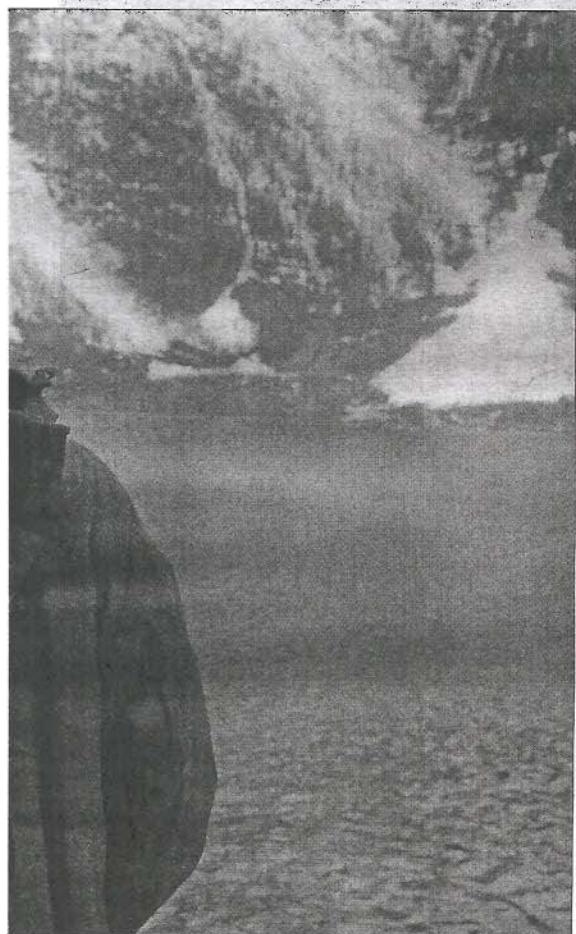
Tilslutningen til aksjonen mot endring av tippenøkkelen har nå passert 25.000 underskrifter. I alt 62 organisasjoner står nå bak oppropet.

Oppropet slår fast at vi i tillegg til kulturløftet også trenger et idrettsløft. Uenigheten dreier seg om hvordan disse løftene skal finansieres. Når vi ønsker å beholde dagens finansieringsmodell for kultur er det med tanke på kommende tider og mulige regjeringskifter. Verken penger over statsbudsjettet eller

tippemidlene er absolutt sikre, mens budsjettet er gjenstand for kamp hvert år, kommer tippemidlene uten kamp, sier aksjonens talsmann, Magnar Bergo.

Bergo sier at Arbeiderpartiets forslag om omdisponeringen av 200 millioner kroner til den frivillige delen av kulturlivet (Frifond, Den kulturelle skolesekken, lokale kulturbrygg) er et godt grep, og har aksjonens fulle støtte, men han framholder at grepene bør skje uten at tippenøkkelen endres.

'edtak

itt grønt lys for rotenonbehandling til høsten. (Foto: Eivind Biering-Strand)

– Vi håpet at MD ville gi denne tillatelsen før påske, og ser det er et betydelig faglig arbeid som ligger bak. Nå starter detaljplanleggingen med å hyre inn folk, bestille rotenon, teste utstyr og gjennomføre bevaringstiltak. Det skal også gjennomføres ytterligere utredninger og simuleringer knyttet til innajoene, sier Tore Vatne på fylkesmannen.

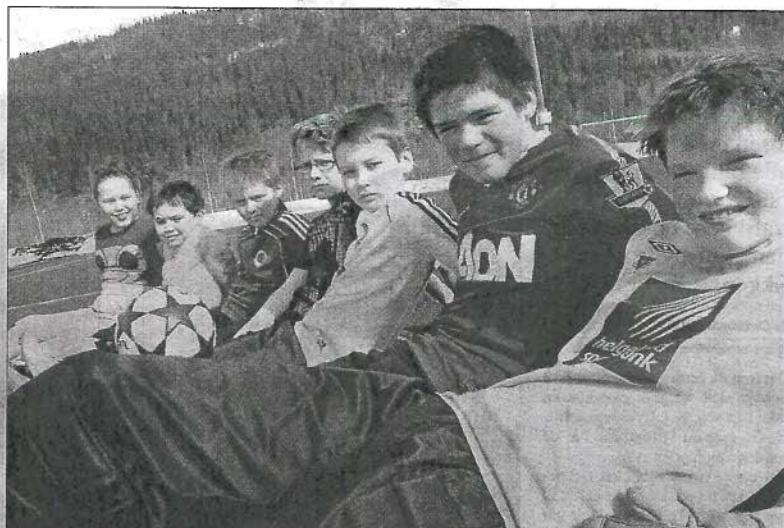
Bjørn Brodtkorb har kjempet

for behandlingen av Vefsnavassdraget en hel mannsalder og legger ikke skjul på at det som nå har skjedd er en stor seier, både personlig og for Vefsn-regionen.

– Jeg føler stor glede over at vi har nådd en viktig milepæl. Men fortsatt er det mye som skal på plass, og den virkelige solskinsdagen kommer når de første dosene rotenon er på plass i Vefsna, sier han.

• fakta

Vefsnavassdraget har vært infisert av gyro siden 1978, og skulle etter planen rotenonbehandles i 2010 og 2011. De siste året er den fryktede lakeparasitten påvist i Fustvatnet, Ømmervatnet og Mjåvatnet i Fustavassdraget, og Veterinærinstituttet anbefaler at en veldig rotenonbehandling av Vefsna vil kreve behandling av disse innajoene. Prislappen for en slik totalbehandling er drøyt 156 millioner kroner. Miljøverndepartementet har nå gitt grønt lys for den planlagte behandlingen. Planen er Vefsna skal behandles første gang 17. august i år.

VÅRLIG PÅSKE: Lovise Drage, Sivert Drage, Emil Stimo Dahl, Johannes Tollesen Fjeldavli, Fredrik Trønmo, Sivert Rønning og Jacob Engås kom sammen til fotball på Kippermoen. (Foto: Jon Steinar Linga).

Endelig sol og påskefri

Påsken kan godt bestå av utefotball og soling på hjemstedet.

Av Jon Steinar Linga

jon.stein.linga@helgeland-arbeiderblad.no

Midi på dagen i går viste et termometer pluss 11 grader. Og selv om sola ikke skinte fra en knallblå himmel, greide den i alle fall å trenge gjennom det tykke skylaget og varme kalde mosjøværing og andre med lang vintererfarening. I byen observerte vi flere husiere som syslet omkring husene sine, og borettslagsmedlemmer som kostet sand på fellesområder. Men på Kippermoen hyget unger og ungdom seg med fotball på et snøfritt kunstgress. Og som hos folk flest, skal festepartene tilbringe påsken i Mosjøen.

Endelig barmark
Og nå også i solens tegn.
– Jeg skal sole meg hvis været forblir fint, fastslår Lovise Drage, som denne uka naturligvis har fri fra sin 7. klasse og fra Mosjøen skole. Hun slo tirsdag følge med en fin fotballmix bestående av fjerde- og syvendeklassinger fra både Mosjøen og Olderskog skole. De møttes tirsdag tilfeldigvis på fotballbanen, men fant fort ut at her var det mer å hente. Felles for dem alle var uansett det gode været og en befridende følelse ved

det å slippe innefotballen og dertil hørende knotteslitasje.

– Jeg ser så glad for endelig å kunne spille utel, konstaterer Jacob Engås. Den vårglade ungdommen skal tilbringe resten av påsken ved Tommasvatnet i Grane kommune, mens fotballmedspiller Emil Stimo har tenkt seg en tur til Hemavan i Sverige. Resten av gjengen har egentlig ingen planer, bortsett fra litt fotballspilling.

Fortsatt skimuligheter

Og for dem som går rundt og lurar på om det ikke hadde passet fint med en skitur i nærområdene til Mosjøen: fra Pølsedalen nær Sjåmoen varslet Vefsn Røde Kors tirsdag om god stemning, relativt

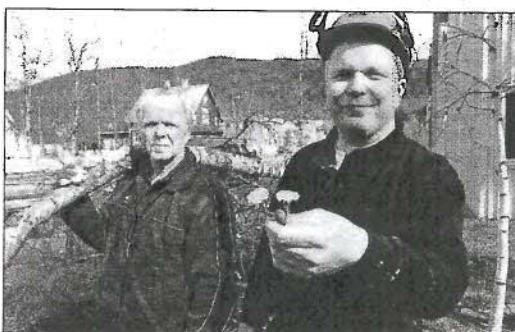
bra vær, tilnærmet vindstille og pluss fem grader.

– Vi ser akkurat nå tre familier i Pølsedalen. Her grilles det pølsar, og stemningen er fin, konstaterer representanten for Røde Kors, over telefon fra Røde Kors-hytta.

Værutsikten

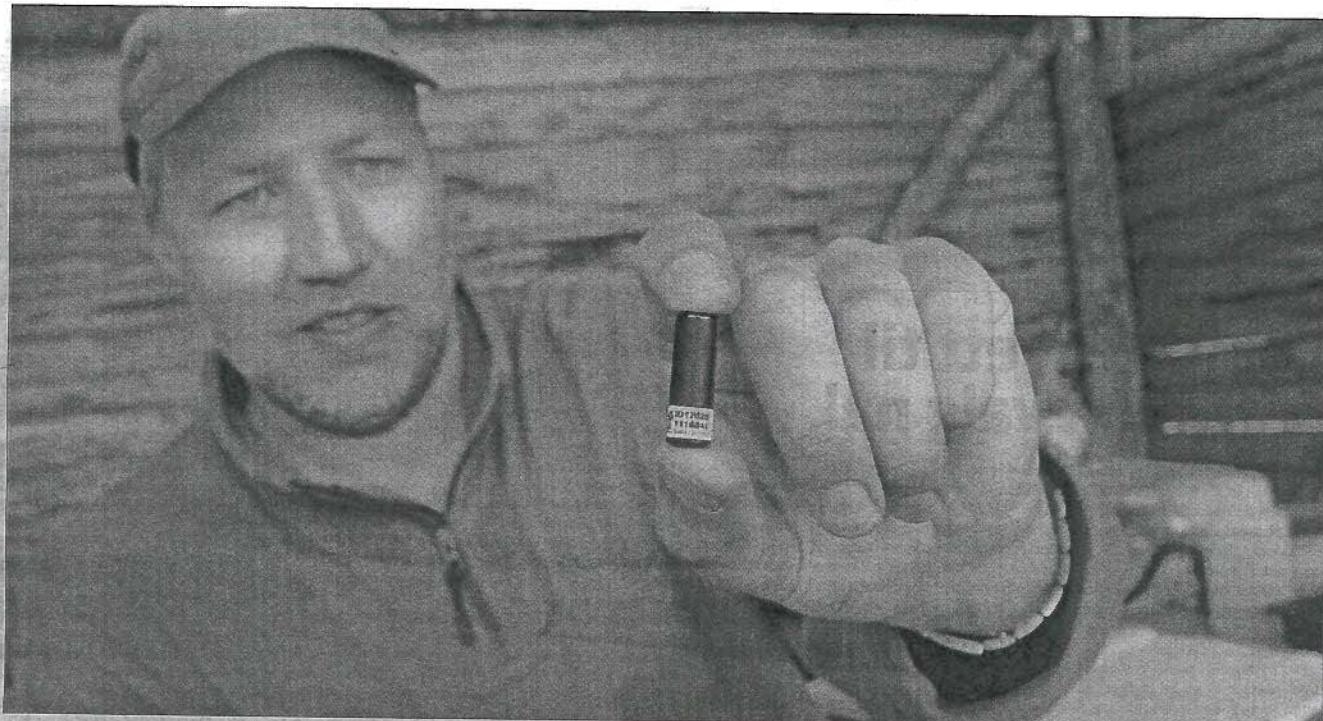
– Været i påske blir best for dem i sør, litt mør blanding i nord. Men også der vil det bli en del pent vær, spesielt i selve påskehelgen, sier Bjørn Røsting ved Meteorologisk institutt til NTB.

– Tirsdag er litt spesiell. Nordover – fra og ned Nordland – blir det sørvest vind, dels kuling og regn og regnbygner.

VÅRPUS: Einar Sandvik og Ivar Kvines driver vårpuss i Mosjøen sentrum og konstaterer at det meste er i rute.

Tester om fisken lukter gyrogift

SENDER: Forsker ved NTNU Gaute Kjærstad, opprinnelig fra Mosjøen, viser her en av trykksenderne som skal opereres inn i buken på 60 sjøørreter fra Vefsna. Forskerne regner med at laks og sjøørret eventuelt vil reagere likt på lukten av rotenon.

(Foto: Jon Steinar Linga)

Rømmer sjøørret og laks fra Vefsna og ut i fjorden når rotenongiften brer seg i Vefsna? Det skal forskere nå finne ut.

Av Jon Steinar Linga

Jon.Steinar.Linga@helgeland-arbeiderblad.no

– Vi har hørt historier om at laks forsøker å unngå rotenongiften i elver og derfor har svømt ut i fjord.

vann, sier forsker Jan Davidsen ved NTNU. Denne uken er han og fire medarbeidere på jobb ved Vefsnas elvebredd. Hensikten med oppholdet er å montere forskingsutstyr i og på 60 levende fisk. Hver fisk vil etter bedøvning nemlig få operert inn en trykksender i buken. På 30 av fiskene festes forskerne også en liten saltmåller. Alle blir merket under ryggen før de slippes ut i elva igjen.

Hovedpoenget med operasjonen er å samle inn signal fra sen-

deren i buken. Signalene skal hjelpe forskerne til å finne ut hvor fisken gjør av seg når rotenongiften slippes ut i Vefsna omkring 17. august.

Brakkvann

– Vi får da greie på om det er riktig at laks og ørret lukter giften og eventuelt svømmer ut i fjorden. Ikke minst kan vi få kjennskap til om den søker til brakkvann eller til saltvann dyptere nede i fjordvannet, forteller Davidsen. Han opplyser at gyroparasitten tåler brakkvann, ikke saltvann.

– Fisken kan eventuelt smitte elva igjen neste gang den svømmer oppstrøms. I så fall må Veterinærinstituttet ta høyde for det ved neste gyrobehandling, sier Davidsen. Han opplyser at det er første gang denne type teknologi blir brukt i forbindelse med rotenonbehandling av gyroinfisert vassdrag.

Lyttestasjoner

Signalene fra trykksenderne i buken på fisken blir lagret i 20 lyttestasjoner ulike steder i elven og fjorden. To av dem henger for eksempel ned i ellevannet fra gamle Øybrua, nær elvemunningen innerst i Vefsnfjorden.

– Vi kommer tilbake for å lese av dataene, etter behandlingen av elva i august, sier forsker Gaute Kjærstad.

Å få tak i 60 sprell levende

vefsnafisk har vist seg vanskelig.

Forskerne har brukt både ruse og garn som fiskeredskap. Likevel lå kun tre sjøørreter i vanntanke ved elvebredden mandag. Davidsen og lokal prosjektleder for gyrobehandling av Vefsna, Thomas Bjørnå, har imidlertid blitt enige om at forskerne skal få fisk fra laksetrappa i Laksforsken.

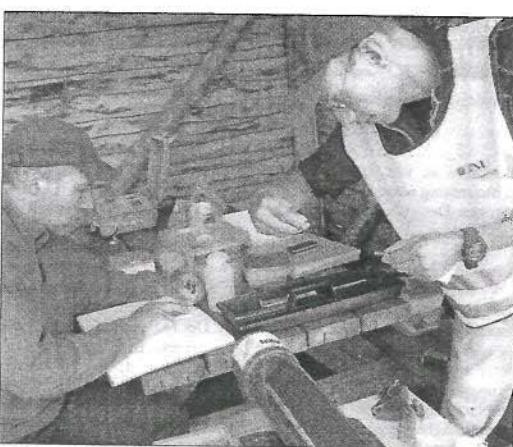
Tirsdag denne uken starter for øvrig et intenst stamfiske i Vefsna. Hensikten med fisket er å fiske opp mest mulig stamlaks og sjøørret til videre avlsarbeid, slik at Vefsnas opprinnelige fiskestammer kan reetableres når gyroprosjektet blir avsluttet. Oppstart av stamfisket ble for øvrig en dag forsinkel, av praktiske årsaker.

• fakta

Gyrobehandling av Vefsna, Fusta og Drevja starter 17. august. Behandlingen går ut på å forgifte elven med giften rotenon. I forkant av behandlingen pågår et stamfiske etter både laks og sjøørret.

Veterinærinstituttet i Trondheim leder gyroprosjektet på oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning. Lokalt er Thomas Bjørnå (MON) prosjektleder.

Forskningsprosjektet er et samarbeid mellom Veterinærinstituttet, NINA i Trondheim og NTNU.

ARBEID: Gaute Kjærstad (t.v.) og Jan Davidsen, NTNU.

GAUPEN®
www.gaupen.no

Vare, båt, båt, skap og yrkeshengere
50 modeller med total vekt 750 - 2.600 kg

NYHET 2011

Nå med 13 nye yrkeshengere

Mosjøen, Felleskjøpet 03 520

Mosjøen, Truck og Maskin . . 75 11 32 50

- MEST KJØPT -

JULI 2011

Vokter vann og elv

Leif Bekkevold fra Grane er pensjonist. Men når som helst kan han dukke opp i en laksetrapp i Vefsna-vassdraget.

Av Jon Steinar Linga

jon.stein.linga@helgeland-arbeiderblad.no

SER: Prosjektleider Thomas Bjørnå (t.h.) og Leif Bekkevold ved fiskekaret ved Laksforsen.

Etter flere kilometer på en grusvei, over en jernbaneovergang og forbi barndomsgården til Leif Bekkevold, ankommer vi laksetrappe i Laksforsen. På motsatt side av laksetrappe og det mektige fossefallen ligger Laksforsen kafe. Gjennom en dia av fossevann skimter vi noen turister på elvebredden 50 meter under kaftebygningen.

Men i motsetning til turister fest er Bekkevold på særlig kjente trakter. I sommer kjører han nemlig 38 mil i bil hvert eneste døgn for å vokte laksetrappe i Drevja, i Fusta og i Vefsna. Han har kjørt slike runder sommerstid i flere år.

Styrket vakthold

Men i sommer har antall kilometer steget. Vaktholdet er intensivert kraftig nå før gyrobehandling av Vefsna starter 17. august. Tre ganger i døgnet, hvorav to ganger hver eneste natt, kjører Leif en runde til de tre laksetrappeiene.

– Plutselig er jeg der. Holder ikke noe fast tidsskjema, konstaterer Bekkevold.

– Vi har aldri opplevd noe slags trobbel ved laksetrappeene. Men det er like så greit å ha døgnvakt, sier prosjektleder Thomas Bjørnå i MON. Han beskriver jobben til Leif Bekkevold som både vaktmester og vaktmann.

– Han skal passe på at ikke ivedkommende kommer inn i anleggene våre. Det verste som kan skje nå er at noen tar med seg gyrosmittet laks oppover i vassdraget, sier Bjørnå.

Artig å holde på

Men fiskeverlden også i laksetrappen begrunner jobben til Bekkevold. Han ser til og regulerer vannstanden i anleggene. Hensikten er naturlig nok å sikre en så stor oppgang av fisk som mulig.

– Jeg liker alt ved jobben. Artig å holde på med fisk. Jeg har selv sagt en spesiell følelse for plassen her ved Laksforsen, hvor jeg har vokst opp, sier Bekkevold. Han har god tro på det som snart skal skje i Vefsna, Fusta og Drevja.

– For 50–60 år siden kokte det med fisk. Men slik er det definitivt ikke i dag. Gyroen har tatt livet av det som er artig ved å fiske, sier Bekkevold.

Liker elva

Akkurat i dag står om lag 80 sjøørreter i de tre betongkarene som er bygd inn øverst i laksetrappen i Laksforsen.

– Jeg liker meg ved elva, konstaterer trappesokteren.

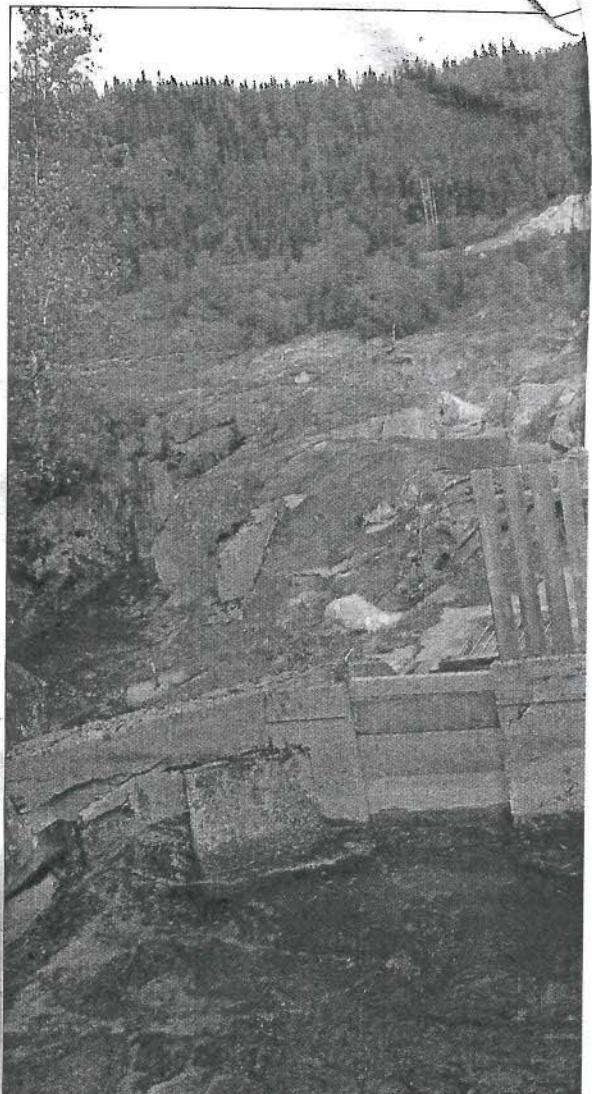
– Hva er minst likand ved jobben din?

– All kjøringen, sier Leif Bekkevold.

• fakta

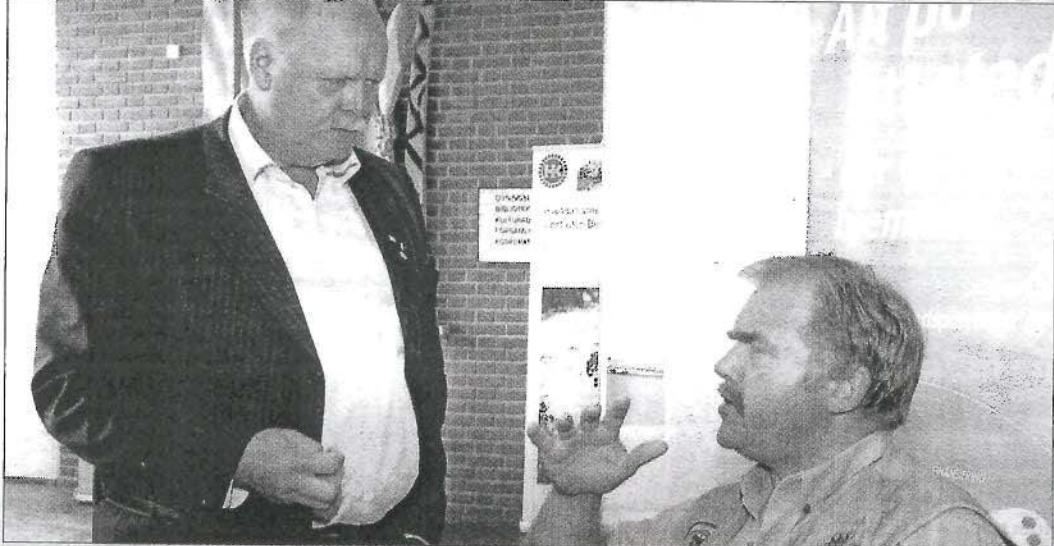
17. august starter verden største prosjekt for gyrobehandling i Vefsna, Fusta og Drevja-vassdragene. I løpet av prosjektpérioden skal 840.000 liter (340 tonn) av plantegitgen rotetenon slippes ut i elvene. Effekten av giften er at svært mye av livet i elven dør, også gyroparasitten som har tatt knekkjen på laksebestanden.

Prosjektet gjennomføres på oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning. Prosjektleidelse har Veterinærinstituttet. Lokalt er Thomas Bjørnå prosjektleder (jobber i MON).

LAKSETRAPP: Laksetrappa ved Laksforsen i Vefsna er en av tre laksetrappene han ikke oppdaget noen.

80: Mandag svømte omkring 80 sjøørret, og noen få laks, omkring i innendørs kar ved Laksforsen. Snittvekten er på tre kilo.

Vil stopp

Kurt Oddekalv i Norges Miljøvernforbund er innstilt på å hindre at rotetenon blir sluppet ut i Vefsna.

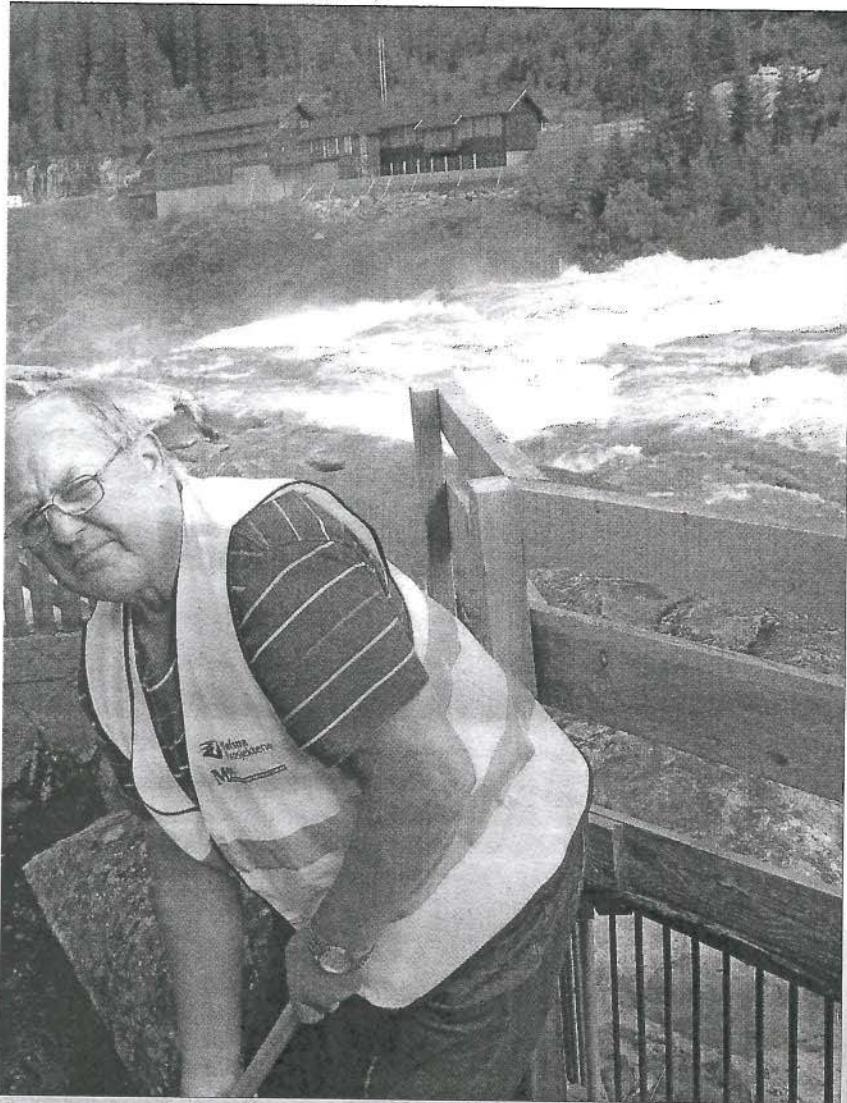
Av Jon Steinar Linga

jon.stein.linga@helgeland-arbeiderblad.no

– Jeg er ønsker å stoppe behandlingen fordi jeg mener at bruk av rotetenon er fullstendig feil, mener Oddekalv. Han beskriver rotetenonprosjektet som «en av de største fullskala forsøk på folk og fe», noensinne i Norge.

KRITISK: Kurt Oddekalv utelukker ingenting når han starter sin kampanje mot rotetenonbehandling av Vefsnavassdraget. Her er Oddekalv fotografert i samtale med ordfører Jann-Arne Løvdahl (t.v.) i en annen anledning. (Arkivfoto: Torild Wika).

setrapp

jonist Leif Bekkevold holder under oppsyn med både vannnivå og eventuelle uvedkommende i anlegget. Så langt har (Foto: Jon Steinar Linga)

gyrobehandlnig

– Og man gjør det helt bevisst, legger han til.

Lokal prosjektleder Thomas Bjørnå i MON opplyste mandag til Helgeland Arbeiderblad at rotenon som skal brukes i gyrobehandling av Vefsna, er lagret på en hemmelig adresse i Mosjøen.

– Vi ønsker ikke oppmerksomhet rundt lokaliteten, sa Bjørnå.

Kurt Oddekalv opplyser at han ikke kjenner til hvor giften er lagret.

– Jeg vet ikke det. Vet du? Kan du si det? Jeg ønsker ikke å spekulere på hva jeg eventuelt skulle ha gjort med giften hvis jeg visste hvor den er lagret, sier Oddekalv.

Utelukker ingenting

Miljøaktivisten kommer til Mosjøen første uken i august, og skal i første omgang drive informasjons-

arbeid overfor grunneiere ved Vefsna.

– Du har tidligere aksjonert i elver under rotetonbehandling. Dukker du opp i Vefsna?

– Jeg utelukker ingenting. Kommer an på hva som skjer, sier Oddekalv.

– Kan det bli aktuelt å sabotere anlegg i tilknytning til gyroprosjekter?

– Jeg har ingen kommentar til det, sier Oddekalv.

– Kan du på en enkel måte si hvorfor du er imot bruk av rotenon?

Fanatisme

– Av ærbodighet for levende liv. Og at mennesket optrer som Gud i denne saken. Motparten er preget av fanatismen. De er kunnskapsløse.

Vanligvis gis det bøter til folk som er uehdige og sører 50 liter diesel

på et jorde. Her tømmer staten en over 300 tonn stor petroleumskoat i elva, med statens velsignelse, sier Oddekalv, som selv mener at laksen tilpasser seg gyroparasitten.

– Sats på sjøfarten, og la naturen ordne opp med gyroen selv, sier Oddekalv.

Stor kunnskap

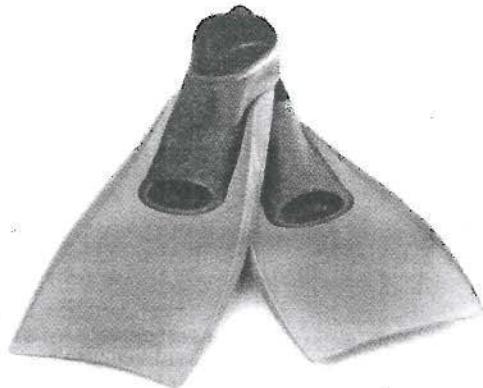
Seniorrådgiver i DN, Jarle Steinkjer, tilbakeviser påstander fra Oddekalv.

– Vi har stor kunnskap om roteton og om gyroparasitten. Arter retablerer seg etter behandling. Dette er ikke et «forsøk» på folk og fe, sier Steinkjer. Han mener at Oddekalv har bidratt positivt i gyrodebatten.

– Men å forsøke å stoppe prosjektet i fysisk forstand tilsier politanmeldelse, påpcker Steinkjer.

hudenskjønne.no

NOEN VIL DYPT I SOMMER

ANDRE VIL HØYT

MEN ALLE STARTER I LOKALAVISEN

Sommer, feriepenger og kanskje noe igjen på skatten... Ikke rart at mange har store planer! Folk leser lokalavisen også om sommeren, selv på hytta, og den er førstevælgte for å orientere seg når noe skal planlegges eller kjøpes. Har du noe å selge? Snakk med oss om mulighetene. Vil du snakke til enda flere kjøpelystne enn du treffer gjennom denne avisen, kan du nå ut til 1,4 millioner nordmenn gjennom 68 aviser i samkjøringen Folk. Sjekk folkinorge.no

HELGELAND
ARBEIDERBLAD

Folk

nyheter:

www.helgeland-arbeiderblad.no

Pålegg fra Arbeidstilsynet

Vega kommune har mottatt tilsynsrapport med pålegg fra Arbeidstilsynet etter et uanmeldt tilsyn på bygge/vedlikeholdslassen ved gammelskola på Gladstad den 23. juni.

– Ved en tilfeldighet oppdaget jeg de pågående bygge- og vedlikeholdsaktivitetene ved ovennevnte bygglass. Et stillas som sto opp imot veggjen gjorde at jeg stanset bruken av stillaset. Tilsyn ble samtidig gjennomført som et led i Arbeidstilsynets satting for å se om forskrift om «sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplatser» er kjent og etterlevd, skriver tilsynsleder Johan Furebotten og seniorinspektør Gunnar Mollevik i brevet.

Kommunen har fått frist på seg til 1. august med å utarbeide en skriftlig plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø som beskriver hvordan risikoformlene i prosjektet skal håndteres, og de fikk også pålegg om å sikre at pliktene som er pålagt de ulike partene i byggearbeidet blir gjennomført og dokumentert.

Kronprinsparet utsetter tur

Kronprinsparet har besluttet å utsette sin planlagte fylkestur til Møre og Romsdal. I stedet vil de vel delta ved regjeringens nasjonale minnemarkeering etter angrepene på regjerningskvartalet og Utøya.

Kronprinsparet skulle i perioden 19. til 22. august besøkt kommunene Stranda, Herøy, Hareid, Haram, Molde og Rauma i Møre og Romsdal. Denne turen vil i stedet gjennomføres til våren, melder Slottet.

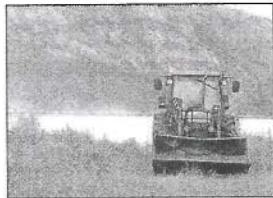
I tillegg til kronprinsparet vil kong Harald og dronning Sonja, prinsesse Märtha Louise og Ari Behn, og prinsesse Astrid, fra Færøyene delta ved den nasjonale minnemarkeeringen 21. august.

Lønnsom olje- produksjon

Staten tjente 12 milliarder kroner mer på olje- og gassproduksjonen i første halvår i år enn i fjor. Høyere olje- og gasspriser bidro til framgangen selv om produksjonen gikk ned. Resultatforbedringen fra Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) steg fra 53 milliarder kroner i første halvår 2010 til 65 milliarder kroner etter samme periode i 2011.

Røyk på Rynes

Ingen røyk uten ild, heter det. Men det som kunne se ut som brann på Rynes i Vefsna, viste seg å være bål i fjæra. Folk som tipset avis fyrket at det kunne være et branntilløp. Et par holdt på å samle opp rekved som ble brent i kontrollerte former. Brannvesenet hadde gitt tillatelse til bålbrannen.

Lite stamfisk i

Arbeidet med fanging
av stamfisk i Vefsna
går saktere enn planlagt.

Av Snorre Sjøvoll

snorre.sjovoll@helgeland-arbeiderblad.no

I løpet av fire dager ble det tatt opp 90 fisk fra elva.

– Det er lite fisk i Vefsna nå og vi har landet mindre fisk enn vi håpet på. Vi ligger etter programmet, forteller prosjektleader Thormods Bjørnå.

Førre uke ble det forsøkt fanget stamfisk med net og garn, men dette arbeidet ble stoppet på grunn av relativ høy vannstand i Vefsna.

– Vi prøver nå med garn igjen for å forsøke å komme opp i antall stamfisk.

Bjørnå mener det kan være flere grunner til at det er mindre fisk i Vefsna nå enn det man hadde håpet og trodd.

– Vi vet ikke sikkert hvorfor, men fisken virker ikke interessert i å gå opp elva.

Garnfiske problem

Bjørnå sier en grunn kan være at det faktisk er dårligere gyteforhold i Vefsna enn man tidligere har trodd.

– I reetableringsplanen fastslås det at det er bedre forhold for reetablering av fiskestamme i Vefsna enn i Fusta, men jeg tror det er omvendt.

En annen viktig grunn for at det er lite fisk som går opp i Vefsna nå kan være et utstrakt tyvfiske med garn.

– Garnfiske er et økende problem, vi har sett at det allerede har blitt beslaglagt en rekke garn. Det tragiske med dette ulovlige fisket er at det faktisk kan knekke sjøørret stammen vår.

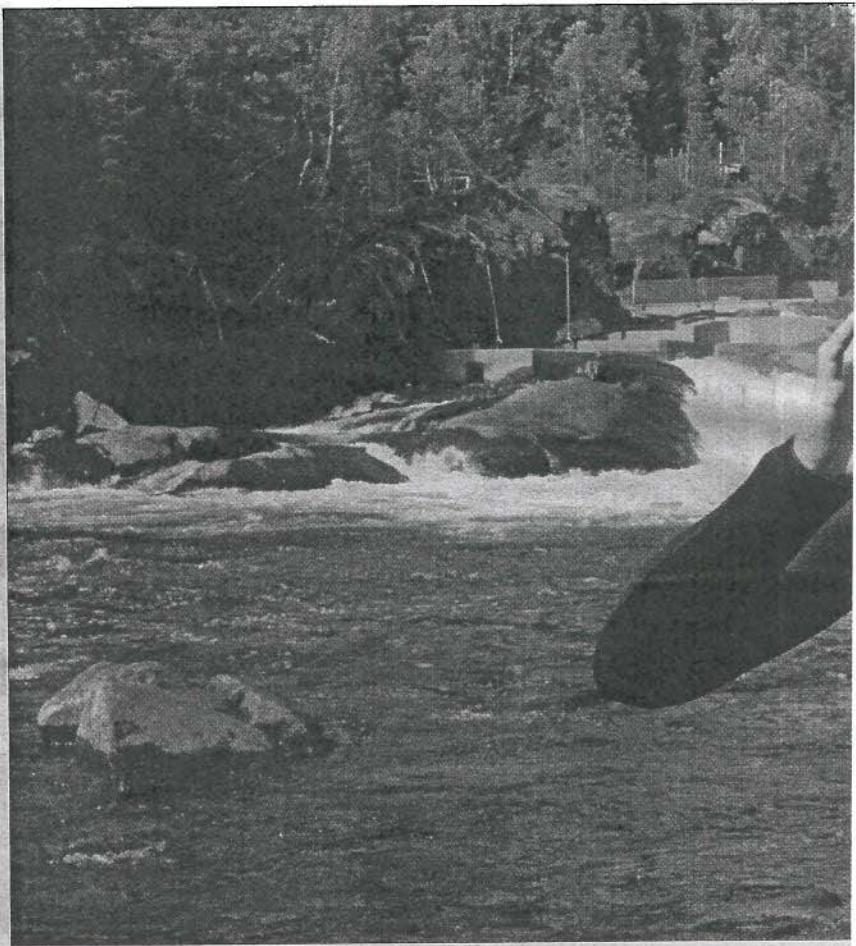
Ny kartlegging

Det er også mulig at gyteforholdene er bedre ovenfor Laksforsen enn de er nedenfor.

Prosjektlederen er nå i gang med å på nytt kartlegge gyte- og oppvekstforholdene i Vefsna og Fusta.

– Undersøkelsene vi nå jobber med skal gi oss et grunnlag for å kunne regne ut reproduksjonspotensialet i elvene som skal rotene behandles. Dette er et arbeid vi nok skulle startet før, men økonomi og vannforholdene i elvene har ført til at dette ikke har blitt gjort før nå.

– Får det konsekvenser for det videre arbeidet med rotene behandling og reetablering at dere ikke har fått fanget så mye fisk som planlagt?

BEDRE I FUSTA: – Vi har fanget langt mindre stamfisk i Vefsna enn vi hadde håpet på. Her i Fusta fikk vi 7–800 b.

– Nei, dette er ikke dramatisk.

Arbeidet med å forberede reetablering har allerede pågått i flere

år, sier Bjørnå.

Også i Drevjaelva og i Fusta har det den siste tiden blitt fanget

PÅ LAGER: 200 sjøørret er lagret i disse karene og skal danne grunnlag for ny fiskestamme i Fusta.

stamfisk med tanke på reetablering av lokal fiskestamme.

– I Fusta har det gått atskillig lettere å få tak i stamfisk. Bare mandag ble det tatt mellom sjø og åtte hundre fisk i fisketrappa der. Også i Drevjaelva går fangsten etter planen, forteller Bjørnå.

Han forteller at 200 fisk fra Fusta blir tatt vare på og skal brukes som stamfisk.

Slippes løs

Går alt etter planen, skal selve rotene behandlingen starte 17. august i Vefsna, Fusta og Drevjaelva. Etter endt rotene behandling vil stamlaksen fra Vefsna bli frakta til anlegget.

Fisken som nå fanges plasseres i merder i Vefsnfjorden.

– Innsamlingsarbeidet skal være ferdig 15. august. Da kom-

Åtte av ti sier de vil stemme ved valget

81 prosent av de spurte i en meningsmåling sier at de helt sikkert kommer til å stemme ved kommunevalget 12. september.

10 prosent sier at de kanskje vil stemme, mens bare 6 prosent helt sikkert ikke kommer til å bruke stemmeretten sin 12. september. Det kommer fram i en meningsmåling Synovate har gjort for Dagbladet. Ved kommunevalget i 2007 var valgdeltakelsen 61,2

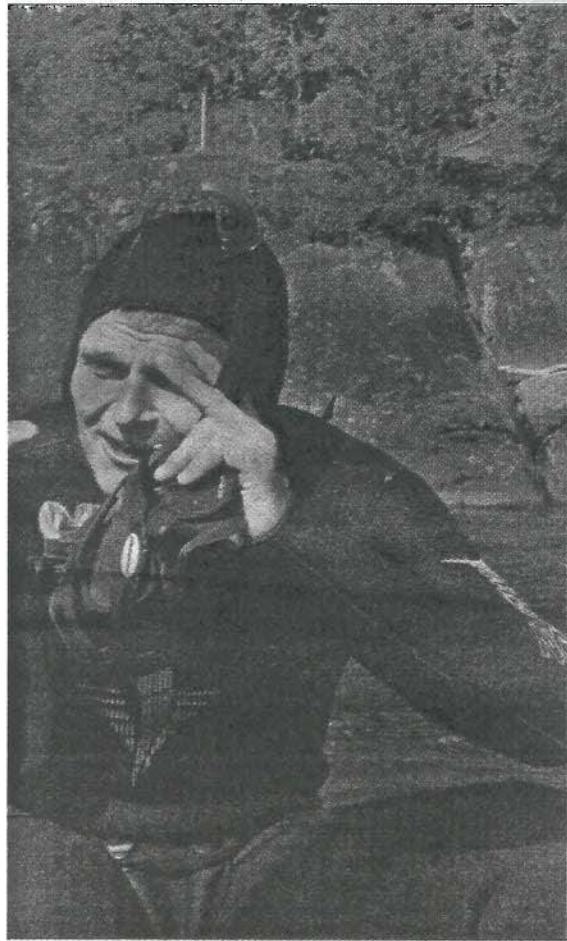
prosent.

– Folk oppfatter valg som en metabegivenhet etter slike hendelser som vi har opplevd nå. Vi ser på det som en måte å støtte demokratiet, sier valgforsker Frank Aarebrot.

– Det er en fin reaksjon. Skulle dette bli resultatet, vil det bli en veldig manifestasjon av oppslutningen om demokratiet, mener han.

Vefsna

sist mandag, forteller prosjektleder Thomas Bjørnå. (Foto: Snorre P. Sjøvoll)

mer det en brønnbåt og henter fisken som så fraktes ut av fjorden for selve rotenonbehandlingen starter.

Stamlaksen vil foreløpig bli plassert i oppbevaringsanlegget som er etableret hos Alcoa for den skal «trykkes» til høsten.

– Seinere, etter endt rotenonbehandling, slipper vi løs sjøørretten igjen, forteller Bjørnå.

• fakta

Arbeidet med å samle inn stamfisk som skal danne grunnlag for framvekst av laksestammen i de gyroinfiserte elvene Vefsna, Fusta og Drevaelva er nå i gang.

Innsamlingen av stamlaks skal være ferdig 15. august.

Rotenonbehandlingen skal etter planen starte 17. august. Det skal slippes ut 340 tonn av giften rotenon i prosjektet som betegnes som verdens største gyrobefriing.

Giften tar livet av gyroparasitten, men også annet liv i elvene.

HØYDEPUNKT FOR MANGE: Gåsejakta er i ferd med å komme i gang på Helgeland. Her ligger et jaktresultat på Herøy fra et tidligere år. (Foto: Charles Mourdsund)

Plagsom fugl lever farlig

– Gåsa er plagsom for mange gårdbrukere, sier Karsten Vang. Nå har gåsejakta begynt på Helglandskysten.

Av Tor Martin Leines Nordaas

tor-martin.nordaas@helgeland-arbeiderblad.no

Åsvær og Herøy. Jeg har også hørt om økning på Tomma. Gåsa har blitt et problem for gårdbrukerne på kysten. Den eter rett og slett opp gresset på engene, sier Karsten Vang.

Spanjolenes andel

Han forteller at det ble nødvendig med mer jakt på Helgeland da spanjolene mistet sine jaktrettigheter på gårds.

– Fuglene fra Helglandskysten overvinter i Marismas i Spania. Det var et yndet jaktområde for det spanske aristokratiet. Men WWF kjøpte området og fredet det. Dermed er situasjonen at populasjonen vokser veldig fort, og trekker til Norge, sier Vang. Gåsejakta er ikke kvoteregulert.

– Det er så mye gås at det regulerer seg selv, sier Karsten Vang.

– Så det handler om hvor stor fryser man har?

– Ja, egentlig. For mange er gåsejakta et av årets høydepunkt.

– Jakter du?

– Ikke gås. Jeg venter på elgen.

Veldig mye gås

Han bekrefter at gåsejakta er helt nødvendig for å holde kontroll med bestanden. Det er tillatt å jakte grågås og kortnebbgås, mens hvitkinngås er fredet.

– Rapporter sier at det er utrolig mye gås, blant annet på Vandve,

Sport & Fritidstuva gir samme melding. Han har solgt jaktkort for grunneierlagene i årevis. Det finnes dem som legger ferien til Vega for å delta i gåsejakta.

– Det går jevnt og trutt, men de fleste kjøper sikkert kortet i løpet av torsdag, sier Hansen. Han forteller imidlertid at mange jegere har gitt opp.

– Min mening er at gåsejakta er forvaltet i hjel. Det er allfor mye regler. Blant annet reagerer jeg på at det kun er lov til å jakte om natta, samt at man må sitte i jordekantene og se gåsa etter bær inne på myrene, sier Torleif Hansen.

• fakta

Gås/gjess er det norske navnet for et stort antall fugler i den biologiske familien Anatidae. Til familien hører også svaner ogender.

Gjess er monogame, og lever i parforhold gjennom hele året. De er territoriale bare i hekkelida.

Gåsebestandene i Norge er store, og de store fuglene er ofte til plaje i landbruket. På Helgeland er det gåsejakta i Herøy, Dønna, Alstahaug og Vega.

HELGELAND

ARBEIDERBLAD

Torsdag 18. august 2011 - Nr. 189 - Årg. 81 - Løssalg kr 20,-

Ble snytt for rotenonstart

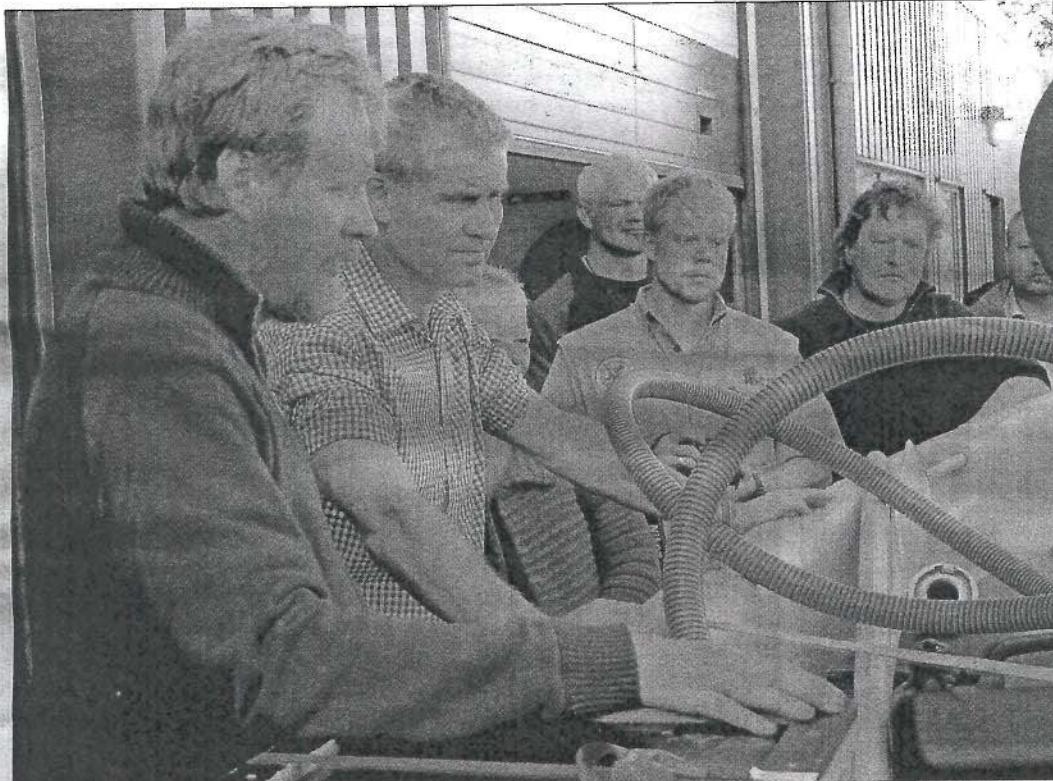

FOTO: NILS INGE LORENTSEN

Miljøvernminister Erik Solheim er svært tilfreds med at Vefsna endelig skal rotenonbehandles, men var skuffet over ikke å få være med på oppstarten. Han betegner det som kjempeviktig å lykkes med den store behandlingen

for å redde villaksen i Vefsna hvor den historisk har spilt en svært viktig rolle. Her demonstrerer Egil Lund teknikken for rotenonutslipp fra båt for miljøvernministeren.

• SIDE 2 - 3

Til kamp for kraftskatten

LVK vil ha slutt på den distriktsfiendtlige beskatning av norske kraftanlegg. – Leverandører i distriktenes er taperne i et slikt system, sier ordfører Asgeir Almås.

SIDE 5

Fortsatt taus om Robinson

Valgkampen har startet og Aps ordførerkandidat i Alstahaug er fortsatt taus, ikke om de politiske sakene, men om sin deltagelse i årets Robinson-program.

SIDE 21

Mosjøen 18. - 20. august

GULLDAGER Starter i dag!

Vær bevisst hvor du handler - du kan vinne en bil!

Butikker har åpent til kl. 18.

HELGELAND
ARBEIDERBLAD

nyheter:

www.helgeland-arbeiderblad.no

Utsettelse for ny butikk

Det blir ingen åpning av den nye butikken i Fjellingsdal til martnashelga i bygda 2.-4. september, som tidligere ansatt. Grunnen er at ildsjelene bak tiltaket ønsker å få til et eget arrangement seinere i måneden for å markere åpningen av den nye butikken.

De fleste som deltar i arbeidet er også engasjert med avviklingen av martnan.

– Derfor ville det ikke blitt til til å ta seg av både åpningen av den nye butikken og martnan, opplyser daglig leder for butikken Unni Olsen.

Imens foregår handelen som fra i vår, i bygdehuset i bygda, like ved stedet for både den tidligere og nye butikken.

Kjøper ut danskene

Energiselskapet Nordkraft i Narvik kjøper ut danske Dong Energy fra Nordkraft Vind AS. Derned blir vindkraftselskapet et heleid datterselskap i Nordkraft-konsernet. Nordkraft kjøper Dong Energys 50% prosents eierandel for 145 millioner kroner. Nordkraft Vind AS driver vindkraftprosjektet Nygårdsfjellet trinn 1, og er i gang med å bygge ut trinn 2 ved Narvik. Det skal settes i drift i 2012. Da vil produksjonen fra 14 vindmøller gi 105 millioner kilowattimer (GWh) per år.

Innbrudds- forsøk

Natt til onsdag fikk politiet melding om at noen gjorde forsøk på å bryte opp et soveroms vindu i Mosjoen. Da beboerne vakknet stakk de fra stedet. De mente det var 3-4 menn og at de forsøkt i en bil. En patrulje søkte rundt uten å finne personene.

Stakk av med safen

Natt til onsdag brøt tyver seg gjennom veggen og stjal en safe og noe datautstyr fra Coop Kongsmoen i Grong, melder Namdalsavisa. Tyvene hadde laget et hull i veggen for å komme seg inn i butikken. Politiet har fått opplysninger om at to menn med det som beskrives som et sydlandsk utseende, brukte lang tid på butikken tirsdag. Om disse kan settes i forbindelse med innbruddet kan politiet foreløpig ikke si noe mer om.

Toppresultat for Widerøe

Etter seks måneder i fjor satt selskapet igjen med 61,8 millioner kroner før skatt. Det blir for småpenger å regne når Widerøe gjør opp regnskap for første halvår i år med imponerende 187,2 millioner.

– Et veldig godt resultat, ja. Det beste halvårsresultatet noen gang for oss. Da tillater vi oss å smile, sier informasjonsdirektør Richard Kongsteien til

Avisa Nordlands nettutgave.

– I år har vi tjent 11 kroner for hver hundrelapp vi har omsatt. Det er ekstraordinært for bransjen. Widerøes langsiktige mål har vært en margin på sjø prosent. I gode år har vi klart fire-ses prosent. De siste 12 månedene har Widerøe tjent 280 millioner kroner. Vi er ikke i en veldig god periode, sier Kongsteien.

Skuffet, men f

Miljøvernminister Erik Solheim er fornøyd med at Vefsna endelig skal rotenonbehandles, men skuffet over at han ikke får være med på starten.

Av Snorre Sjøvoll

snorre.sjovoll@helgeland-arbeiderblad.no

– Jeg er litt skuffet over at jeg ikke får være med på oppstarten i dag, men en rotenonbehandling må starte på et tidspunkt hvor den gir maksimal sjans for suksess og ikke etter en politikers ønsker. Det ligger et godt faglig grunnlag bak utsettelsen, sier Solheim.

Selv om han gjerne skulle vært med på rotenonbehandlingen, er han imponert over det han fikk se onsdag.

– I dag er Laksforsen virkelig flott å se på. Og jeg er imponert over anlegget og utstillingen her på Laksforskafeen.

Vil lykkes

Miljøvernministeren understreker at han håper rotenonbehandlingen av vassdragene i Vefsna vil lykkes.

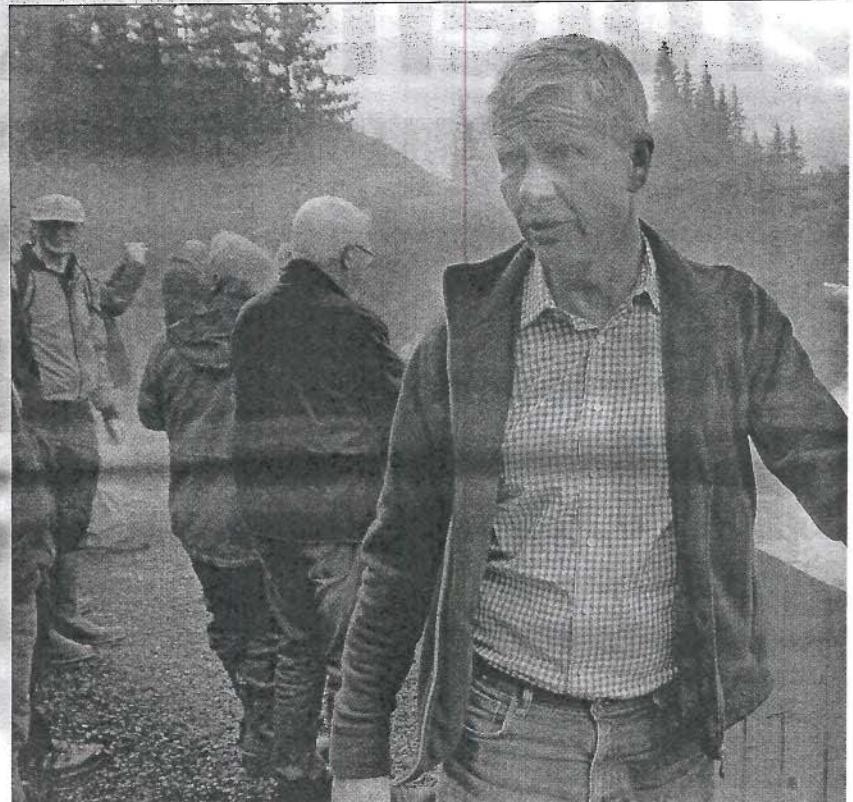
– Å lykkes nå er kjempeviktig for å redde lakseksen her hvor den har vært så viktig. Ikke bare til matauk, men laksen brakte de første turistene hit og gir livsglede til dem som bor her. Jeg tror laksen igjen vil bli viktig for turistnærings og bosetting lokalt. Og så har Norge et særlig ansvar for å bevare atlantlakseslaksen.

– Hva hvis behandlingen ikke lykkes?

– Da må vi sette de beste fagfolkene rundt bordet igjen for å finne ut hva man skal gjøre videre.

Solheim mener fortsatt at rotenonbehandling er riktig vei å gå.

– Rotenon er det fagfolk mener er best å bruke nå. Kommer det andre stoffer eller løsninger på problemet må man ta stilling til

FORNØYD: – Jeg er fornøyd med at kampen mot Gyrodactylus salaris fortsetter gjennom rotenonbehandling i Vefsna

det sinere, mener miljøvernministeren.

Friske penger?

Ordførerne i Vefsna, Grane og Hattfjelldal har uttrykt bekymring over manglende midler i forbindelse med etterarbeid etter selve rotenonbehandling.

– For eksempel til istandsetting av laksetrappene som gjør det mulig for laksen å komme seg opp i

vassdraget, sa ordfører Bjørn Lamo i Grane under oppholdet på Laksfors.

– Vi kan ikke bruke 120 millioner kroner på en rotenonbehandling uten at det følges opp videre. Hvis laksetrappene ikke er på plass er det et problem vi må se på.

Miljøvernministeren er også gjort oppmerksom på at det bedrives utstrakt tyvfiske i fjordene, et

fiske som utgjør en fare for de lokale fiskestammene. Også her mener ordførerne at det er for få midler.

– Det er Statens Naturoppsyn sin oppgave å kontrollere at slikt fiske ikke skjer, også dette er et problem vi må se nærmere på. Men jeg oppfordrer selvsagt folk til ikke å bedrive tyvfiske, sier miljøvernministeren.

DISKUTERTE: Solheim og Lamo diskuterte framtiden ved Vefsna.

En behandling fo
Rotenonbehandlinga
av Vefsna kan gi arbeidsplasser i Grane kommune.

Av Snorre Sjøvoll

snorre.sjovoll@helgeland-arbeiderblad.no

Det håper ordfører Bjørn Ivar Lamo.

– Dette er en merkedag for oss.

Selvsagt hadde jeg håpet behandling skulle skje før, men vi glæder oss over at det skjer nå. Og en gyrofri elv kan være med på å gi arbeidsplasser til kommunen. Vi har mange ideer om utvikling av turisme ved å gjøre naturopplevelser mer tilgjengelig, sier Lamo.

Grane har søkt om autorisasjon som nasjonalparkkommune og ønsker at Trofors skal bli nasjona-

Veiproblemet over for denne gang

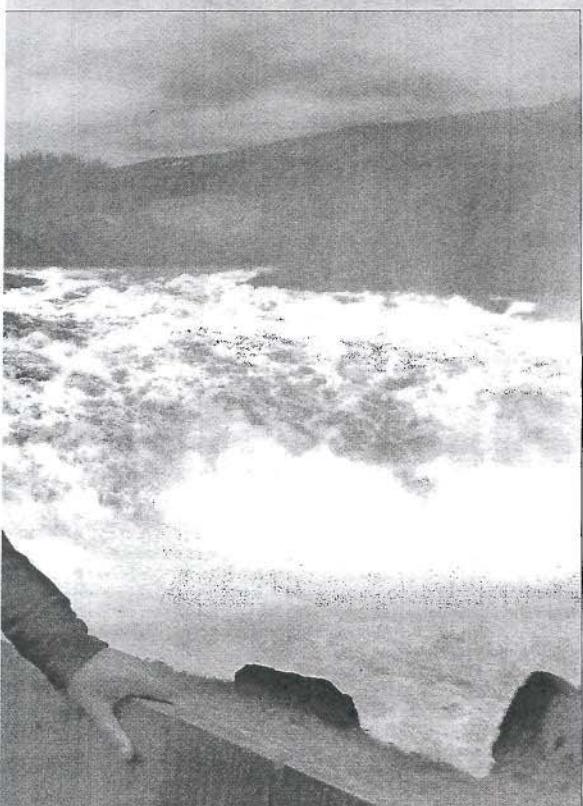
Ferdelen på E6 ved Strendene og på den kommunale veien til Båfjeldalen (bildet), begge i Svenningdal i Grane, gikk på nyt som normalt onsdag, etter oversvømmelser og utgravinger tirsdag.

I Båfjeldalen ble deler av veien gravd ut etter at en stikkrenne ikke klarte å svele unna vannmassene, men skadene var ikke

større enn at det onsdag morgen lot seg gjøre å passere bruddstedet. Skadene ble seinere på dagen utbedret.

Et gjennom Svenningdal var stengt en halv times tid tirsdag kveld. Da sto det opp til 30 centimeter vann i veibanan.

rnøyd

*sulle gjerne vært med på oppstarten i dag, sier miljøvernminister Erik Solheim.
(Foto: Nils Inge Lorentsen)*

• fakta

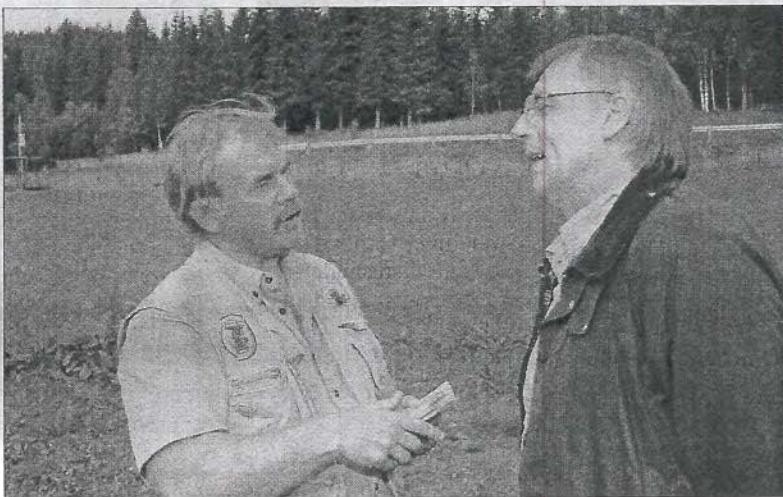
Rotenonbehandlinga av Vefsnavassdraget som skulle startet onsdag, ble utsatt på grunn av høy vannføring. Onsdag ettermiddag var det ikke tatt stilling til når behandlingen av Vefsna starter.

Hvis det ikke blir rotenonbehandling av Vefsna tirsdag, vil andre elver bli behandlet.

Hundåselva ble behandlet onsdag.

Ledige behandlingsmannskaper ble brukt til fanning av sjøørret i Fusta.

Fler hundre ørretar ble fanget.

FORELDRET: – Rotenonretorikken din er foreldet Kurt, men lakselsus kan du, sa Bjørn Brodtkorb.
(Foto: Snorre P. Sjøvoll)

Heftig og gemyttlig

Det ble heftig diskusjon da Kurt Oddekalv dukket opp under rotenonvisning ved Fustvatn onsdag.

Av Snorre Sjøvoll

snorre.sjovoll@helgeland-arbeiderblad.no

– Der har vi fiskemorder nummer en, og nummer to, takk for sist, takk for sist, sa Kurt Oddekalv fra Norges Miljøvernforbund da han dukket opp blant gjestene som besøkte Aspnes Camping for å få informasjon om rotenonbehandling ved Fustvatn, Mjåvatn og Ømmervatn.

– 80-talls retorikken din om rotenon holder ikke Kurt. Du er god på lakselsus, der har du din misjon, men her har du ingen ting å gjøre mente Bjørn Brodtkorb.

Selv om det var mye smil og latter, var stemningen intens. Beskyldninger og faktatall om rotenon, artsangsfold og Parkinson flyt fortere enn fiskefluer.

Ragnhild Brennslett, leder for Nedre Ranaelva Elveeierlag mente rotenonbehandling er både riktig og viktig.

– Hos oss har det fungert bra. Re estableringsprogrammet har vært vellykket og både sjøørret og laks er tilbake. Nå har vi ei elvestrekning på 1.2 mil det fiskes på, og det meldes om godefangster. For Vefsnavognen må dette være en gledens dag. For oss ved Ranaelva er det også et mareritt

DISKUTERTE: Miljøvernminister Erik Solheim var med i diskusjonen om rotenon med Kurt Oddekalv.

TEKNISK INFO: Ketil skår, seksjonssjef Miljø- og smitteitiltak hos Veterinærinstituttet, informerte om det tekniske rundt rotenonbehandling en ved depoter på Skjervengan.

med et smittefarlig Vefsnavassdrag bare 50 minutter unna. Etter diskusjonene ved Fustvatn ble det

også tid til informasjon om det tekniske ved operasjonen.

'ramtiden

nalparklandsby.

– Ambisjonen er at vi skal kunne ha et eget nasjonalparksenter klart her ved Laksforsen allerede neste sesong, sa Lamo da han ønsket gjester velkommen til nasjonalparksenter i Grane.

– Et slike senter i Grane er jeg veldig positiv til, men vi har ikke tatt stilling til saken. Lamo har gode ideer om hvordan man kan tilrettelegge for turisme nært nasjonalparker, sier Solheim.

Han håper at et kompetansemiljø knyttet til Børgefjell og Lomsdalen-Vistens nasjonalparker kan gi kommunen mellom fem og åtte arbeidsplasser.

nyheter:

www.helgeland-arbeiderblad.no

Stort tyveri-raid oppklart

Mellom 40 og 50 vinningssaker, hovedsakelig fra Vefsna, kan være oppklart. Innbrudene og tyveriene skjedde i tidsrommet høsten 2010 til mars i år.

– Det dreier seg i hovedsak om bilinnbrudd og tyveri fra biler. Men det er også andre typer tyveri, sier polititjorist Jonas Nerdal.

Opprullen av de mange vinningsforholdene kom i forbindelse med etterforskingen av den mye omtalte brannsaken fra Vefsna.

– Flere av de åtte ungdommene som er siktet i brannsaken er også siktet for flere vinningsforhold. Også en del andre unge mennesker er siktet for å ha tatt del i vinningskriminaliteten, sier Nerdal.

Starter E6-utbygging

Første september blir det etter planene start på arbeidet med å ruste opp E6 på strekningen mellom Brenna (Tosenkrysset) og Kapskarmo i Svenningdalen i Grane.

Prosjektet omfatter en plassell av veien på fem kilometer.

Arbeidet skal utføres av entreprenørfirmaet Brødrene Brøndbo fra Namdalen, som har fått oppdraget for sitt anbud på 43,1 millioner kroner.

Grovarbeidet skal være ferdig til neste høst, mens asfaltdekket blir lagt året etter.

Gir seg med Termik

Frivillighetsorganisasjonen Termik på Sør-Helgeland blir oppløst fra nå i høst, melder Brønnysunds Avis.

– Grunnen er manglende økonomi og oppslutning om tilbuddet, opplyser styrelederen Grete Bang.

Stiftelsen ble etablert som prosjekt i 2007 basert på 200.000 kroner i støtte av tippmidler.

Efter at tilskuddsbetøpet er oppbrukt, har det heller ikke vært øvrig økonomi til å drive videre, beklager styrelederen. Hun viser også til at det i kommunene har vært liten interesse for å nytte tilbuddet.

Termik som organisasjon har spesielt engasjert seg for å hjelpe og støtte mennesker i en siste livsfase.

I Vefsna der organisasjonen først ble etablert på Helgeland, drives en omfattende virksomhet, men det er også Termik-tilbud i både Alstahaug og Grane.

E-valg i Vefsna glemt i valgbrosjyre

Informasjonsavdelingen i Nordland fylkeskommune har ikke fått med seg at det er elektronisk valg i Vefsna i år. I brosjyren som fylket sendte ut til alle husstander onsdag, står det bare at det er mulig å stemme via internett i Bodø.

– Det var veldig dumt, det skyldes nok en forglemmelse, sier informasjonsjef Geir Johnsen i Nordland fylke.

I år er det for første gang i Norge mulig å stemme via internett i fylkestings- og kommunevalget, som en prøveordning i Vefsna, Bodø og åtte andre.

Massedød for

Torsdag måtte tusenvis av fisk bøte med livet i kampen mot Gyrodatus salaris. For mange ble det et forferdelig syn.

Av Snorre Sjøvoll

snorre.sjovoll@helgeland-arbeiderblad.no

– Det er bare minutter siden de startet rotetenonbehandlinga. Rundt meg føregår det en virkelig dødkamp.

TV2s reporter Roy Arne Salater står på kne og rapporterer fra elva Fusta. Han satte ord på det mange tilskuer langs elva følte.

– Jeg syns det er helt jævlig å se på, en brutal måte å gjøre dette på. For pasjonerte fiskere må dette være en tung stund.

Optimale forhold

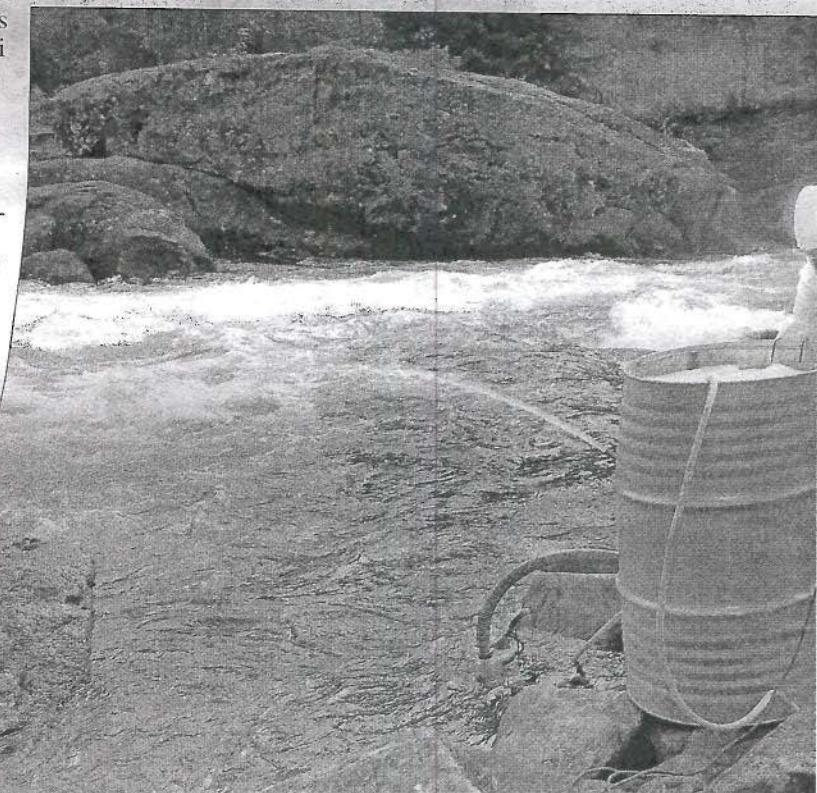
På grunn av stor vannføring i Vefsna, ble rotetenonbehandlinga utsatt der. Derfor behandlet man Fusta og Drevjaelva for planlagt. Etter programmet skulle behandlingen starte klokka ni på morgenen, men den måtte utsettes en times tid på grunn av flytting av fisk fra området som skulle rotetenonbehandles.

Et lag bestående av to mann, Sigmund Bratberg og Ivar Mork Grevsnes, brukte tiden til å gjøre klart utstyret. Grevsnes har tatt turn helt fra Molde for å være med på rotetenonbehandlinga av vassdragene i Vefsna.

– Jeg var med på en del behandlinger da man startet opp på 80-tallet, men nå er det lenge siden sist. I dag er det et helt annet og bedre opplegg, forteller han.

Lagleder Sigmund Bratberg er fra Steinkjer og har vært med på rotetenonbehandling i Steinkjerelva tidligere.

– I dag er det optimale forhold i Fusta. Vi starter rotetenonbehandlinga fra over forsen som en form for forbehandling av forsen

GIFT FOR NYTT LIV: Torsdag ble Fusta behandlet med giftet rotetenon. Etter hvert skal fisken komme tilbake fris

og trappa, forteller Bratberg.

– Hvor omfattende er behandlingen herfra?

– Vi holder på til klokken fire i ettermiddag og bruker 320 liter rotetenon på dette punktet.

Som planlagt

En god halvtimes etter behandlingsstart begynner svimte fisk gispende å bryte vannflata. Det er som planlagt.

– Vi har haft litt startproblemer

på enkelte pumper. Det er normalt og vi har alltid reserveløsninger klar, så de få tekniske problemer vi har hatt har ikke ført til problemer for behandlingsoppsettet, forteller Egil Lund.

Vefsna fredag

Miljø- og smittetiltak er fornøyd.

– Behandlingen går på skinner både i Fusta og i Drevjaelva nå. Akkurat nå er det halvannen time

ut i behandlingen og vi er midt i den dramatiske behandlingen når fisken dør, men denne prosessen varer ikke mer en times tid.

Skår forteller at rotetenonbehandlingen i Vefsna vil starte fredag.

– Til natt blir det en vannføring på rundt 200 kubikkmeter per sekund og da tror vi at det blir fine forhold fredag med oppstart mellom klokken ni og ti.

FLYTET: Onsdag ble flere tonn sjøørret flyttet til rotetenonfri sone med traktor. (F.v.: Günther Haas, Torstein Bjørnå, Anders Rørvik)

Måtte flytte tonn

Før rotetenonbehandlinga i Fusta måtte tonnevis av sjøørret flyttes til sikker sone.

Av Snorre Sjøvoll

snorre.sjovoll@helgeland-arbeiderblad.no

Flyttingen av fisk førte til en utsettelse på oppstarten av rotetenonbehandlinga på vel en time.

– Vi har en mengde fisk i kar nedenfor forsen. Vannet i disse karene hentes fra et område som vil bli rotetenonbehandlet og vi må derfor frakte fisken opp i rotetenonfri sone, forteller Lars Farbu.

Godt over 200 fin og feit sjøørret som har blitt fange levende i Fusta har stått i kar i påvente av å bli strøket for rogn og melke.

– Rognen skal settes ut i Herregårdbotn og Luktvatn slik at yng-

Rapport i september om Kjærstad

Konsulentfirmaet Rambøl, som ser på muligheten for å bygge ut flyplassen på Kjærstad med en operativ banelengde på 1199 meter, skal levere en første rapport om mulighetene i september. – Sluttrapporten ventes en måned seinere, sier konstituert MON-direktør Jim Nerdal.

For oppdraget betaler Vefsn kommune 450.000 kroner, og det skal omfatte vurderinger av både de

tekniske og operative mulighetene for utbygging av flyplassen, sier den konstituerte direktøren for Mosjøen og omegn Næringselskap.

En privat gruppe i Mosjøen har allerede presentert tegninger (bildet) for for lengelse av banen til 1400 meter, operativt. Med sikkerhetssonene betyr det en total banelengde på 2000 meter.

ytt liv

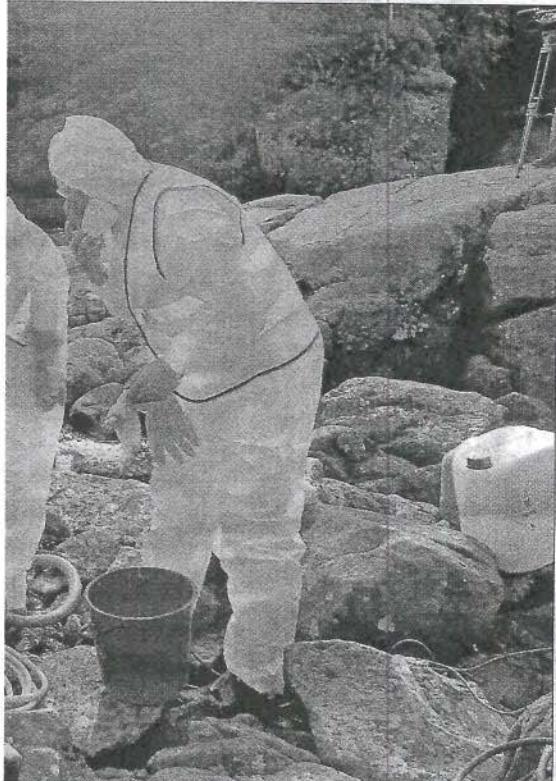

Foto: Pål Leknes Hansen

(Foto: Pål Leknes Hansen)

• fakta

Tre elver i Vefsn er nå behandlet med rotenon. Disse elvene er Hundåla, Drevjælv og Fusta. Vefsn skal etter planen behandles fredag og lørdag. Elvene skal gjennom en 2-gangs behandling i 2011. Da skal også innkjørslene Fustvatn, Mjåvatn og Ømmervatn rotenonbehandles. Så langt er det satt av 120 millioner kroner til prosjektet med rotenonbehandling av vassdragene i Vefsn.

s av fisk

len ikke bli berørt når rotenonbehandlinga av Fustvatn, Mjåvatn og Ømmervatn starter neste år, forteller Farbu.

Torsdag morgen var Farbu og hans medarbeidere i gang med å løfte fisken ut av karene nedenfor forsen. Herfra ble de fraktet i en stor tank på en traktortilhenger og fraktet kilometer lengre opp i elva, til et trygt område et godt stykke overfor forsen og lakse-

trappa i Fusta.

Her ble fisken satt i bur av tre og netting.

– Fisken har nok mat og plass i disse burene, forsikrer Farbu.

Han forteller at oppholdet overfor forsen ikke vil være mer enn et par dager.

– Når vannet nedenfor forsen er garantert rotenonfritt flytter vi fisken tilbake til karene vi hentet den fra.

TRAGISK: – Dette er det forferdelig å være med på, men nødvendig, mener Alf Tangstad.
(Foto: Pål Leknes Hansen)

Tragisk, men nødvendig

For enkelte var plukking og dreping av fisk i Fusta en hard oppgave.

Av Snorre Sjøvoll

snorre.sjovoll@helgeland-arbeiderblad.no

Alf Tangstad og Sverre Kulstad har fått oppgaven med å plukke død fisk langs bredden like nedenfor forsen i Fusta.

– Dette er helt forferdelig å være med på, sier Tangstad.

Han er pasjonert fisker og har fisket i Fusta i 30 år.

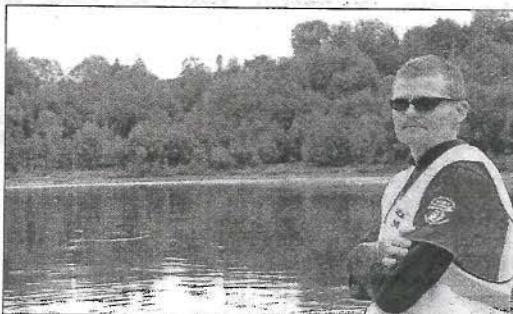
– I løpet av disse årene har jeg jo sett at det har gått ned og bakover med fisken i elva. Derfor mener jeg at selv om rotenonbehandlinga er forferdelig, så er den også nødvendig.

Thomas Bjørnå har jobbet lenge med rotenonbehandlinga av Fusta som startet torsdag.

– Ja, dette er fullt å se på. Jeg har vært med på rotenonbehandlinga i elver før, men her kjerner jeg at det blir ekstra følelsesmessig, Fusta er jo mi elv, sier han.

Hundrevis av fisk er i ferd med å svime av og dø langs elvebredden nedenfor forsen i Fusta. Langs bredden står det mange kjentfolk og fiskere som blir overrasket over det de ser.

– Fusta blir det verste synet under behandlingen av vassdragene i Vefsn, her er det liten vanføring og mye fisk, sier Bjørnå.

FULT: – Fusta er jo mi elv og dette er det følelsesmessig fullt å se på, innrømmer Thomas Bjørnå.

RETT MERKT: Dunkene med rotenon har giftmerke og tegning av død fisk.

Ben Even Ravnå har tatt turen til Fusta for å se på utviklingen og for å fotografere.

– Det er viktig lokalhistorie som skjer her nå og jeg vil dokumentere det med bilder, sier han.

nyheter

www.helgeland-arbeiderblad.no

Stoppordre etter rasfrykt

Grane kommune har gitt stoppordre til firmaet Roger Nilsen as som graver i skranningen mellom Grane barne- og ungdomsskole og Vefsna, opplyser teknisk- og næringssjef Tone Larsen i en melding til Helgeland Arbeiderblad. Det var entreprenøren selv som varslet om dårlige grunnforhold og ønsket befaring.

Grunnforholdene er utredet. Vi vet at vi har grus og leire på opp til 18 meter før vi finner fjell. Området må vurderes nøyere av geoteknikere, sier Larsen. Hun legger til at det aldri skal utføres arbeid når vi er usikre på geologien og om skranningen tåler maskiner og mannskap. Stoppordren betyr at lærerne ikke får ferdig bilvei og parkering bak skolen til skolestart.

Påkjørt sau

En død sau ble funnet i veibananen på E6 ved Reinjellnasen i Grane sent torsdag kveld, melder Helgeland politidistrikt. Politiet tror sauen er påkjørt og har varslet eieren. Hendelsen er loggført klokka 21.40. En halv time tidligere fikk politiet melding om en skadd og påkjørt elg i Kleivskaret i Alstahaug. Viltnemnda ble varslet.

Brann var tørrkokking

Politiet fikk fredag melding om brann ved asylmottaket i Sandnessjøen. Det viste seg at det var en kjele som hadde kokt tørr og dermed forårsaket røykutvikling. Politiet oppretter sak på forholdet.

Fant hunde-eieren

Politiet vet hvem som eier hunden som ble funnet død under Helglandsbrua torsdag, melder NRK Nordland på nettet. Lensmann Oddbjørn Lørvik sier at det nå skal gjennomføres avhør så fort som mulig. Hunden som ble funnet under bruha hadde et tau rundt halsen. Den ansås til å være mellom 6 og 10 måneder gammel. Lørvik vil overfor NRK foreløpig ikke si noe om årsaken til at den unge hunden ble dumpet under bruha på denne måten.

Men jeg har tro på at vi kommer til å finne ut hva som har skjedd med hunden, sier lensmannen.

Tilbake på Utøya etter tragedien

Tobias Tokle Sørstad og Stian Johansen overlevde massakren på Utøya 22. juli. I dag er de tilbake på øya, sammen med de fleste andre AUF-erne som overlevde.

– Det blir tøft å besøke Utøya igjen, men samtidig tror jeg det blir viktig at de som ønsker det å få komme tilbake. Vi vil ta Utøya tilbake. Det er viktig for alle AUF-ere nå og i framtida, sier fylkesleder Dag Andre Anderssen i Nordland AUF.

Søndag er det nasjonal minnemarkering i Oslo Spektrum.

Endelig i gang

Fredag kom man i gang med rotenonbehandling av Vefsna. Det var mange fornøyde med.

Av Snorre Sjøvoll

snorre.sjovoll@helgeland-arbeiderblad.no

– Dette er kraftig lut, men det må til. Egentlig skulle denne behandlingen vært gjort for 15 år siden, sier Bjørn Brodkorb som er en av grunneiene lange Vefsna og leder for Vefsnlaks AS.

Han var 23 år da Vefsna ble smittet av Gyrodactylus Salaris. Siden den gang har han lest alt av rapporter han har kommet over og diskutert problemet i timevis.

– Jeg kunne sikkert gått opp til eksamen i emnet.

Viktig for alle

Brodkorb mener det var en viktig og historisk dag i Vefsna fredag da rotenonbehandlinga startet.

– Ikke bare for meg er dette en viktig dag, men for alle i regionen. Det vi ser i elva i dag kan bli starten på et nytt «fiskemekka» i Vefsn. I Vefsna har vi en stor flod og i Fusta og Drevjaelva har vi to flotte, intime elver. Det er klart at dette kan bli et populært reisemål for fiskere og få økonomisk betydning.

Brodkorb mener nå det er viktig å se framover og jobbe med tilrettelegging både for fisk og mennesker.

– For eksempel var vi blant de aller første som fikk på plass laksetrapp i elva, nå skal vi jobbe for å få dem funksjonelle igjen.

Merkedato

Bjørn Lamo, ordfører i Grane, var på plass ovenfor Laksforsen da det første rotenonet ble sluppet ut i elva. Også han var fornøyd med dagen.

– Selvfølgelig er jeg fornøyd i dag. Dette er en merkedag, endelig er vi i gang og jeg håper virke-

I GANG: Litt over klokka ni fredag morgen ble det første rotenonet sluppet ut ovenfor Laksforsen. God vannføring

lig behandlingen lykkes.

Også Grane-ordføreren er opprettet til rettelegging.

– Vefsna har i alle fall trent laksetrapp som må fikses i etterkant av behandlingen. Miljøvernministeren sa at når regjeringen bruker 120 millioner kroner på rotenonbehandling, kan man ikke la ødelagte laksetrapp ødelegges for målet med å få elva tilbake til det den var i sine glansdager.

Lamo er ikke redd for at vernet av Vefsna gjør det umulig å tilrettelegge for fisketurisme i elva.

– Det kommer an på hvordan man leser vernevedtaket, men her må man ikke være for firkantet.

God vannføring

Fredag morgen var vannføringen i Vefsna på 194 kubikkmeter per sekund.

– Og det er en helt perfekt

vannføring for rotenonbehandling her i elva, nå går alt etter planen, sier Ketil Skår, seksjonssjef for Miljø- og smittetiltak hos Veterinærinstituttet.

Han forteller at rotenonbehandling i Vefsna er i rute selv etter forsinkelsen i Vefsna.

– De tre største elvene utenom Vefsna er behandlet, lørdag resten av Vefsna og søndag noon bekker, så er vi ferdige.

STUDIETUR: – Vi er her for å lære hvordan nordmenn takler gyroproblemene, forteller Judith Tener, Adam Reid og Jon Hulland

Judith Tener, Adam Reid og Jon Hulland besøker denne uken Vefsn for å studere bruk av rotenon.

Av Snorre Sjøvoll

snorre.sjovoll@helgeland-arbeiderblad.no

Reid og Tener fra Nord-Irland og representerer DARDNI, Nord-Ir-

lands svar på landbruksdepartementet. Hulland er representant for det samme i England.

– Vi har ikke Gyrodactylus salaris i elvene i Nord-Irland eller Skottland, men vi jobber med et planverk for hvordan vi skal take problemet om det dukker opp, forteller Tener.

Hun forteller at det er mye som skal undersøkes og tilrettelegges før myndighetene kan ta et stand-

Lisensjakt på to bjørner i Nordland

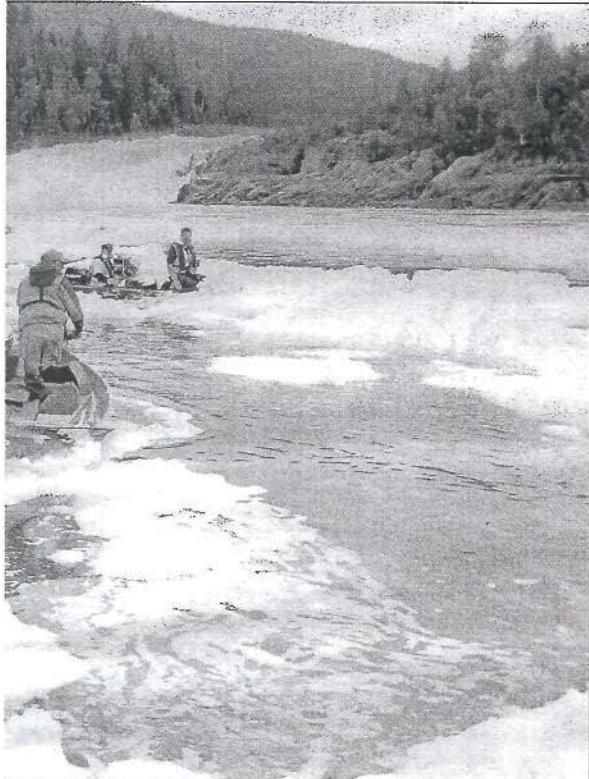
Direktoratet for naturforvaltning åpner for felling av to bjørner under årets lisensjakt i Nordland. Jakta starter 21. august og varer til og med 15. oktober, og fellingsområdet er sørøst Nordland og Saltdal kommune. Et yngleområde i Rana og Saltdal er unntatt fra jakta.

Vedtaket er i tråd med Rovviltnemndas anbefaling.

De som ønsker å delta i bjørnejakta må registrere seg særskilt i Jegerregisteret.
Lisensfelling av bjørn krever grunneiers tillatelse. På statsgrunn betyr det at man må ha jaktkort for enten småvilt- eller storviltjakten. Det er tillatt å bruke hund, og de som jakter må ha tilgang til ettersøkshund. Det er ikke tillatt å felle binne med unge(r) eller unger. Det er også forbudt med åtejakten.

Vefsna

tra mye skum like nedenfor forsen.

(Foto: Snorre P. Sjøvoll)

• fakta

Fredag startet rotenonbehandlingen av Vefsna, da ble elva behandlet fra Laksfors til Forsjordforsen. Rundt 4.400 liter rotenon ble sluppet ut ovenfor Laksforsen og rundt like mye nedfor. Lørdag skal resten av elva ned til fjorden behandles. Man regner med at det blir bruk til mye rotenon som fredag. Søndag avsluttes rotenonbehandlingen i Vefsna for i år ved at enkelte bekkar som fortsatt gjenstår skal behandles. I 2012 skal elvene behandles igjen.

om rotenon

punkt om hvordan et gyroproblem skal takles i Storbritannia.

– Blant annet er ikke rotenon ikke godkjent for bruk hos oss, dette er noe det må søkes om.

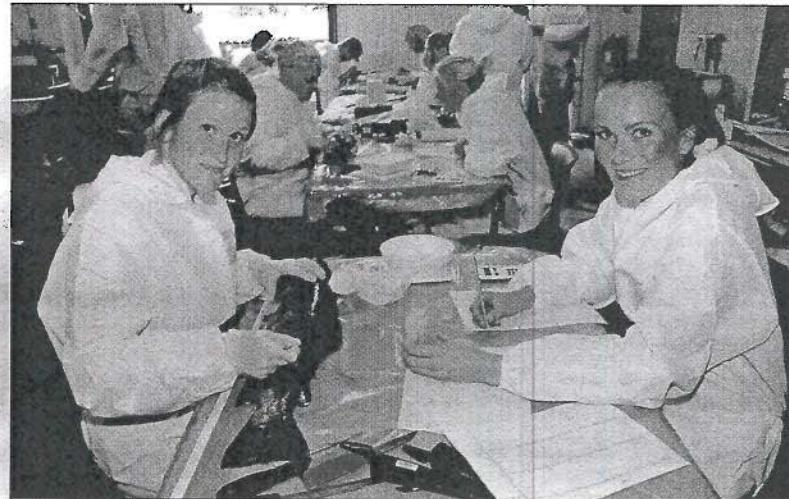
Hulland forteller at man har flere problemstillinger å løse ved en eventuell gyrosmitte.

– Vi har flere fiskearter i våre elver enn det man har i Norge, flere av disse har ikke problem med gyroen. Dermed vil det kan-

skje bli vanskelig å overtale folk til å ta i bruk rotenon.

De tre forteller de har fått samlet mye informasjon om hvordan norske myndigheter bekjemper gyroparasitten. Siden tirsdag har de fått med seg organiseringen av operasjonen og sett hvordan rotenon virker.

– Å snakke om rotenon er enkelt, men følelsen har vært i sving når vi har sett virkningen.

MÅLES OG VEIES: Her er Jenny Pauline Slætterøy fra Bindal og Synnøve Ingulfsvann fra Lierne i gang med måling, veiting og prøvetaking av laks fra Fusta.

(Foto: Snorre P. Sjøvoll)

Måles, veies og fryses

På Skjervengan i Mosjøen er det opprettet mottak for fisken som dør under rotenonbehandling.

Av Snorre Sjøvoll
snorre.sjøvoll@helgeland-arbeiderblad.no

Et 20-talls personer er i full sving i den gamle militærleiren med å ta seg av fisk som blir samlet opp i elvene som blir rotenonbehandlet.

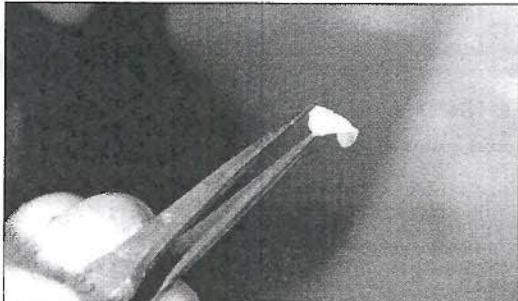
– Vi tar lengdemål av all laks som kommer inn hit, forteller Jenny Pauline Slætterøy fra Bindal.

Sammen med Synnøve Ingulfsvann fra Lierne undersøker hun mellom tre og fire hundre fisk hver dag. Det er ikke første gang de to er med under rotenonbehandling.

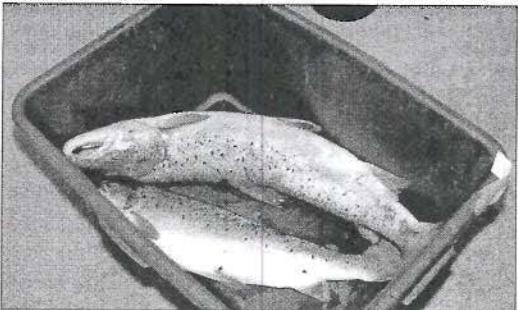
– Vi Studerte naturforvaltning i Steinkjer da de behandlet Steinkjerelva sist og var med på dødfisklabben da. Derfor ble vi spurte om vi kunne være med under behandlingen her også, forteller Ingulfsvann.

En av oppgavene består i å dele hodet på tvers fra gjellene og fram mot snuten for å kunne finne fram til otolitter.

– Otolitter er en ørestein, fiskenes naturlige datachip. Fra disse kan vi lese fiskenes alder og vekst, forteller Ketil Skår, seksjonssjef Miljø- og sikkerhet hos Veterinærinstituttet.

NATURENS DATABRIKKE: Otolitter (Ørestein) viser fiskenes alder og vekst som årringene på et tre.

BLIR GASS: Etter måling og veiting frysnes fisken ned før den sendes til Verdal for å bli til biogass.

Prøvene frysnes ned og undersøkes seinere ved Veterinærinstituttet.

– Vi undersøker flere tonn av

hver enkel art. Dette gjør vi for at vi seinere skal kunne vite hvordan vassdraget var før rotenonbehandling.

nyheter:

www.helgeland-arbeiderblad.no

Beruset rotet det til for seg

Politiet fikk natt til fredag melding om en overstadig beruset mann i området ved Havnegata i Mosjøen.

Da politiet fant vedkommende, var han tilsynelatende i stand til å ta vare på seg selv og politiet bare ba mannen finne veien hjem raskt mulig.

Men litt seinere ble han observert idet han sto og sparket på ei dør. Da politiet skulle fjerne ham fra stedet, satte han seg kraftig til motverge.

Derved ble han satt i arresten.

Mann slått i ansiktet

Politiet ble natt til lørdag kontaktet da en person skulle være slått i ansiktet utenfor en restaurant i Sandnessjøen.

Da politipatruljen kom til stedet, traff de fornærmede som hadde fått et kutt over nesten.

Mannen skulle kontakte legevaka på dagtid. Saken vil bli anmeldt.

Slåssing i Mosjøen

I halv firetida natt til lørdag rykket politiet ut til slåssing i bakgården på en restaurant i Mosjøen. Forholdet ble ordnet på stedet.

En time senere kom det inn melding om slåssing i Sjøgata.

Da politiet kom til stedet, stakk noen av deltakerne av. To personer ble sendt på legevaka for undersøkelse og behandling.

Mistenkt for promille

En kvinne i 50-årene ble fredag ettermiddag pågrepet av politiet i Brønnøysund, mistenkt for promillekjøring. Det ble tatt blodprøve av kvinnen og sak er opprettet.

Natt til søndag ble en mann i midten av 20-årene innbrakt til politiet i Mosjøen, mistenkt for promillekjøring.

Festbråk

I halv tre-tida natt til søndag rykket en politipatrulje ut til en privatfest i Brønnøysund. Mange ungdommer var samlet, og de ble pålagt å dempe seg.

I Mosjøen fikk politiet melding om en person som lå og sov på en benk i sentrum. Politiet kjørte han hjem.

«Rømte» fra Island til Rødøy

Julian Isaacs og Gunnhildur Baldursdottir rømte fra kaos og økonomisk krise på Island, til det de betegner som en drømmetilværelse i Rødøy. Da den islandske økonomien kollapset, var det kulturen og kulturarbeiderne som ble rammet først. Tilværelsen ble snudd opp ned for paret Julian Isaacs og Gunnhildur Baldursdottir, organisten og mezzosopranen som hadde funnet tonen på sagaøya noen år tidligere.

I januar i år tok de derfor med seg de to små døtrene sine til Norge. Julian fikk jobb som kantor i Rødøy, og Gunnhildur startet som lærer i musikkskolen, og paret storlivs i Tjønsfjord og i Rødøy. — En ekstra stor takk vil vi rette til barnehagen, som har vært fantastisk flinke med jentene våre, sier det islandske paret til Avisa Nordland.

Rotenon-kur ei

Første runde med rotenonbehandling av Vefsna-vassdraget har vært en suksess så langt. — Alt har gått helt perfekt, sier sjef Ketil Skår i Veterinærinstituttet.

Av Nils Inge Lorentsen

nils.lorentsen@helgeland-arbeiderblad.no

— Det eneste negative var at miljøvernminister Erik Solheim ikke fikk med seg behandlingen i Vefsna. Dessuten har en av mannskapene fått og fått skuldra ut av led. Ellers har alt gått etter planen, sier Skår.

Det var ikke planlagt at Vefsna skulle bli flomstøt over natta, men aksjonsledelsen hadde tatt høyde for det.

Optimale forhold

— Ut fra statistiske beregninger var det 90 prosent sjansen for at vi skulle få gode forhold når vi la behandlingen til dette tidspunktet i august. Vi hadde ikke trengt så mye regn, men forholdene ble etter hvert helt optimale da vi ventet ett døgn med å rotenonbehandle Vefsna, sier Skår.

Fredag ble rundt 5.000 liter av plantegiften rotenon pumpet ut i Vefsna ovenfor Laksforsen.

Dosen var så stor at den skulle drepe alt liv i hele elva.

Lørdag ble en tilsvarende dose pumpet ut i elva ovenfor Forsjordio.

Mens gifta seg nedover elva, ble sideelvene og selv det minste bekkesig tilsatt rotenon.

I tillegg kjøpte mannskaper med salt langs elva og sprøyte gift i strandsonen.

Må finne all yngel

— Lakseyngelen er den viktigste bæreren av parasitten gyrodactylus salaris. Derfor er det avgjørende at ikke en eneste bortgjemt liten yngel får slippe unna, sier Skår.

Gjennom et nitid forarbeid er elvene blitt kartlagt for å finne mulige gjemmesteder for yngel.

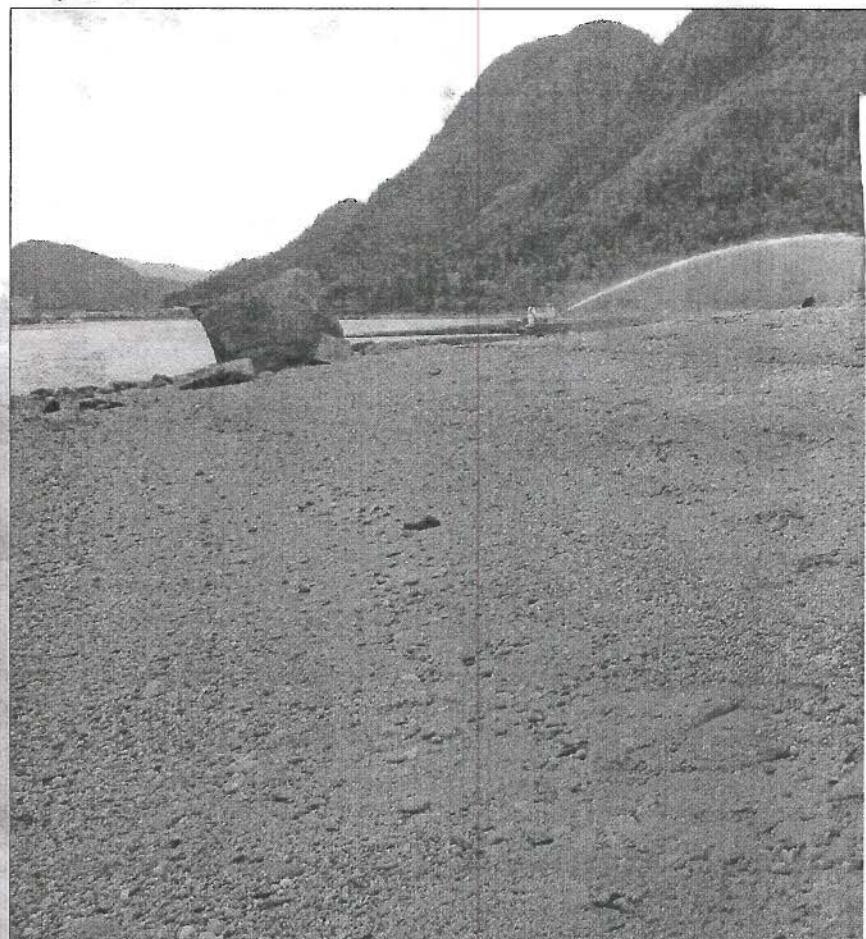
Skår føler seg sikker på at de har tatt høyde for alle muligheter.

— Hva er det som kan gått nā?

— Ingenting som vi vet. Det må i så være noe som vi ennå ikke har tenkt på, men vi har gjort et svært grundig forarbeid, sier Skår.

En teoretisk mulighet er at smittet fisk står i Vefsnfjorden og overlever rotenonet, for deretter å gå opp i elva igjen.

— Men det er bare en teoretisk

PERFEKT: Rotenonbehandlinga av Vefsna-vassdragene har gått helt etter planen i år. Seksjonssjef Ketil Skår i Veterinærinstituttet sier at tilgangen til elva var optimal. Nitid planlegging har vært gjort for å sikre at all fisk, selv den minste yngel, i elvene blir drept av plantegift unnslipper giftbehandlinga.

mulighet. Gyroen dør i saltvann.

Dessutan skal vi gjennomføre en

og tilsvarende behandling av

elvene til neste år, sier Skår.

Han er innforstått med at det

står en god del fisk, hovedsakelig

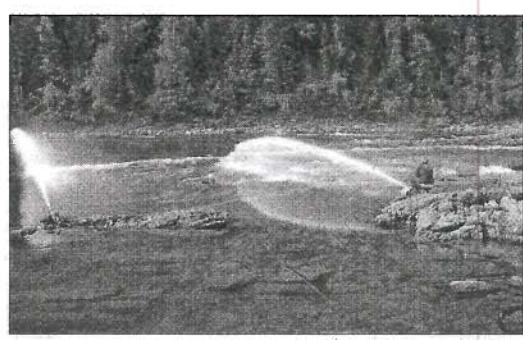
ørret, igjen i fjorden. Den vil få svært gode forhold når den går opp for å gte.

— Fiskene kommer til ei tom elv, og yngelen vil få mye mat. Når det gjelder ørreten, vil det være positivt. Den er ikke bærer av parasitten, og vi mener det står mye sjørret i fjorden som vil overleve årets behandling. Det gjentår å se hvor mye som går opp neste år når vi gjentar behandlingen, sier Skår.

Elvene skal behandles i august også neste år. I oktober/november skal Fustvatnet, Mjåvatnet og Ømmervatnet rotenonbehandles.

Det krever nøyde forberedelses.

— Vi vil ha igjen for prøvebehandling med storfosster, for å finne ut hvor mye rotenon vi må bruke for ha stor nok dose, sier Skår.

GIFT: Egil Lund fra firmaet Faktor styrer strålen med rotenonblanding ovenfor Forsjordio. Pumpene gikk i seks timer lørdag.

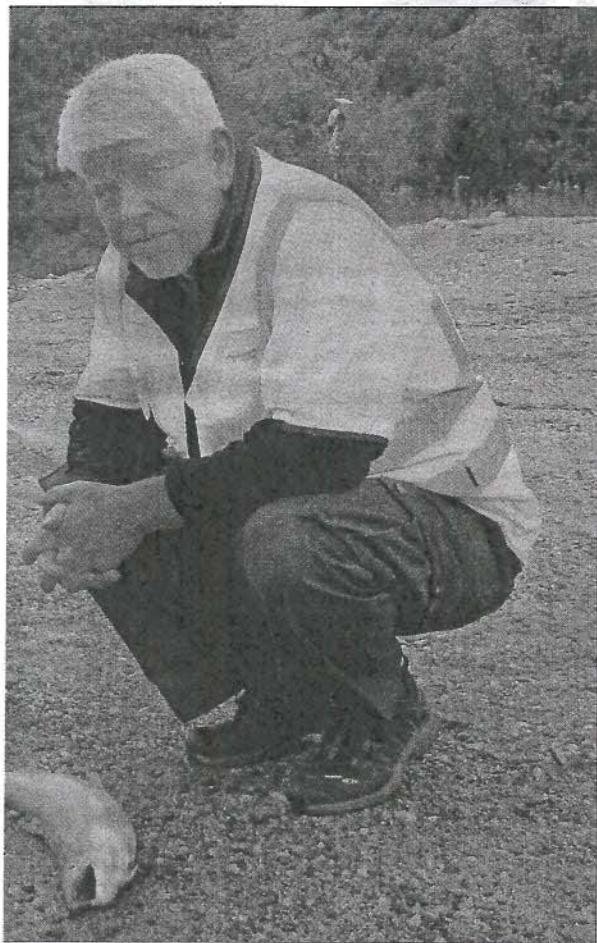
Flügger mot nord

Fargehandler Ståle Nilsen på Tverråneset overdrar nå sin fargehandel Kulør Fargeglede Mo til den danske malingsgiganten Flügger. De har nær 500 forretninger og 1400 ansatte i Europa. Flügger produserer sine egne varer i sju land og har rundt 3000 egne produkter i sine norske butikker.

– Jeg er veldig glad og ikke minst stolt over at Flügger viste interesse for vår forretning når de skulle gå nordover med sin satting. Jeg har drevet som egen næringsdrivende i denne bran-

sjen fra 1982. Før det hadde jeg 15 års erfaring i samme bransje som ansatt. Vi har i dag Nord-Norges største fargehandel og vi er også stor i norsk sammenheng. Nå overtar Flügger og jeg trekker meg tilbake som leder av vårt malerfirma Remal. I tillegg vil vi drive en egen avdeling her i bygget med parkett, tøper, gulvbelegg og fliser som Flügger ikke har i sitt sortiment, sier Ståle Nilsen. Flügger regner med at det blir seks-syv ansatte i deres fargehandel på Mo.

ter plan

Istituttet ser ikke for seg hva som nå kan gå galt. Og til neste år skal behandlingen non. I bakgrunnen sprøytes rotenon inn over strandsonen for å sikre at ingenting (Foto: Nils Inge Lorentsen)

Noe av den døde fisken som floet nedover Vefsna etter behandlingen fredag er samlet opp og blir destruert. Men Skår regner med at det kan ligge betydelige mengder på elvebunnen.

Mye av denne fiske vil flyte opp og forsvinne ut i fjorden når den råter.

– Men det er en naturlig prosess. Elva vil gjøre rein etter

hvert, sier Skår.

En god del saltvannsfisk i Vefsnfjorden strøk også med av behandlingen. Det floet mye død sild, makrell og Vefsnfjord-lodde i fjorden søndag.

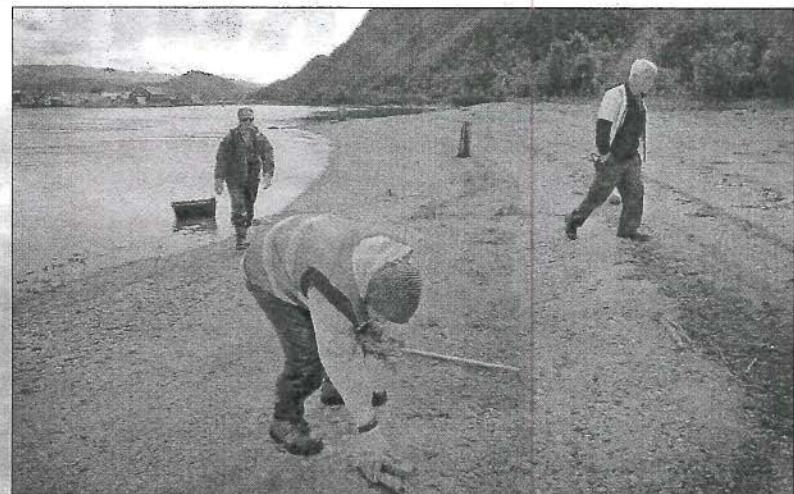
– Ingen av disse bestandene skal være truet av rotenonbehandling, sier Skår.

Måsen har i alle fall hatt gode tider de siste dagene.

• fakta

Vefsna ble smittet av lakseparasitten gyrodactylus salaris i 1978. I 33 år har den lokale laksestammen gradvis blitt mindre og er nå nesten utryddet. Bare noen få eksemplarer er igjen som stamfisker etter rotenonbehandlinga.

Rotenon er en plantegift som utvinnes av den tropiske erteplanten derisrot. Den tar livet av fisk og insekter, men pattedyr tåler godt. Det er ikke farlig å spise fisk som er drept av rotenon, men Veterinærinstituttet anbefaler ikke at man gjør det.

DØD FISK: Pål Steinrud (bak til venstre) og Håkon Rokås Ånes samlet opp død fisk langs stranda på Marsøra lørdag. Til høyre seksjonssjef Ketil Skår i Veterinærinstituttet. (Foto: Nils Inge Lorentsen)

Friskmeldt om seks år

Tidligst om seks år vil Vefsna kunne bli friskmeldt.

Av Nils Inge Lorentsen

nils.lorentsen@helgeland-arbeiderblad.no

– Det er den tida det tar før en yngel som blir klekket etter behandlingen blir kjønnsmoden. Først da kan vi se om parasiten er blitt borte, sier seksjonssjef Ketil Skår i Veterinærinstituttet.

Gyrodactylus-parasitten ble spreidt i elvene i Norge på 70-tallet. I 1980-81 ble Vikja i Sogn rotenonbehandlet som den første elva i Norge.

I 1993 ble elva Rauma behandlet, og da parasitten kom tilbake i elva etter et par år, ble rutinen for rotenonbehandling gjennomgått.

– Så langt har vi ikke mislyktes i noen av behandlingene med den nye metodikken som vi innførte i 1996, sier Skår.

Bredre utstyr, grundigere planlegging og gjentatt behandling er kriterier for at de nå lykkes, mener han.

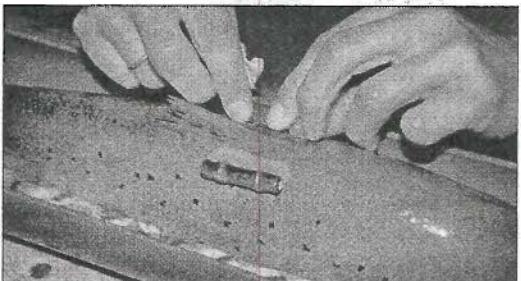
– Rotenon er en perfekt gift til dette formålet. Skulle vi utviklet en gift, ville den blitt akkurat slik. Rotenon slår ut arter som tåler å bli slått ut, mens den er ufarlig for arter som ikke tåler å bli slått ut, sier Skår.

Han mener man ikke har noe valg, hvis målet er å bevare laksestammen.

– Det er gått 33 år siden elva

GIFT I BEKKELØP: Mari Berger Skjøstad fra Meråker sprer rotenon for å ta knekken på yngel i bekker på Marsøra. Hver minste bekkeløp ble behandlet med gift lørdag.

MERKET FISK: Vitenskapsmuseet i Trondheim vil gjerne ha tilbakemelding fra folk som finner død sjøørret med slike merker på. De kan ringe 92464314 og melde fra. (Foto: NTNU Vitenskapsmuseet)

ble smittet, og så langt er det ikke funnet fisk som er resistent mot parasitten. Det er like naturlig at arten forsvinner helt, som at den skal bli resistent, sier Skår – med adresse til Kurt Oddekalv.

Avliver myte om rotenoneffekt

Biolog og forsker Gau te Kjærstad ved NTNU tilbakeviser myten om at rotenon tar knekken på alt liv i ei rotenon-behandlet elv.

Av Jon Steinar Linga

jon.steinar.linga@helgeland-arbeiderblad.no

Kjærstad og kollega har studert insektlivet i elva Fusta i Vefsna både før og etter rotenonbehandlinga for en uke siden. Foreløpig viser undersøkelsen at en god del insektindivid og arter har overlevd.

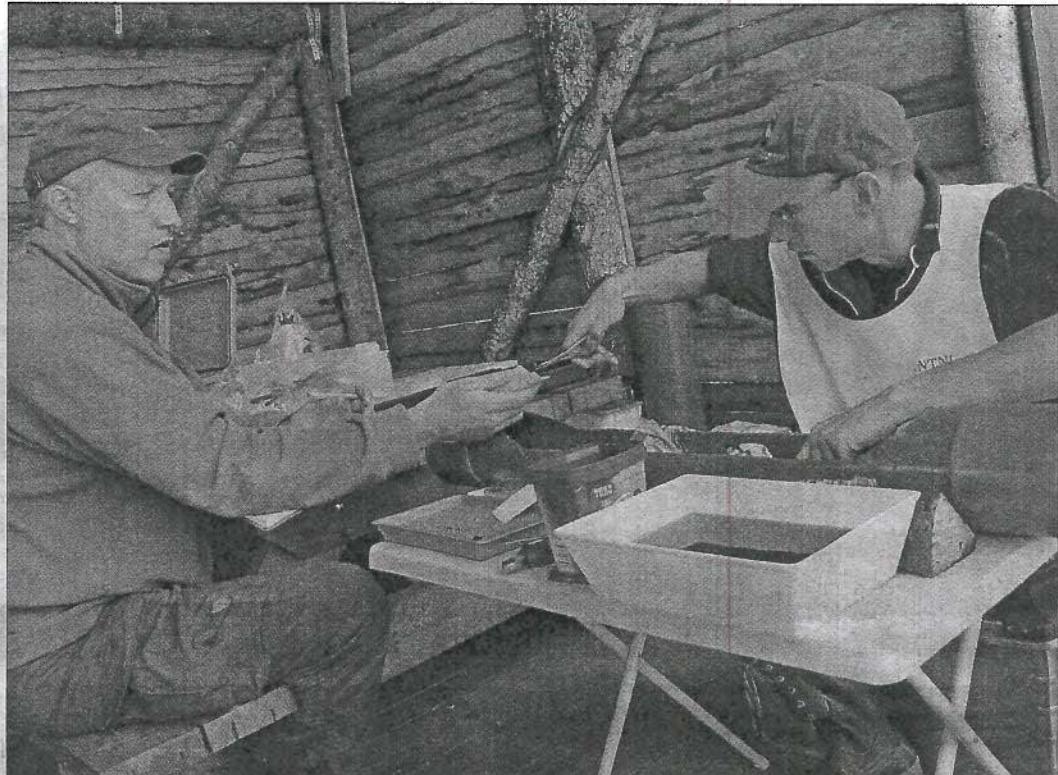
– Myten om at rotenon dreper alt liv i elva, er seiglivet. Myten reproduceres stadig vakk i media, og jeg har imtrykk av at mange omtaler rotenon som et stoff som dreper absolutt alt liv. Det stemmer ikke, sier Kjærstad. Han opplyser at vannsnegler, vannbiller og flere arter døgnfluer tåler stof fet ganske bra.

– Vi fant alle disse representert i Fusta torsdag, i levende live, sier forskeren.

Tre ganger i Fusta

– Vi valgte å bruke Fusta fordi dette vassdraget skal behandles tre ganger. Derfor antar vi at påvirkingen av rotenon er størst her. Det er jo effekten av rotenon vi skal studere. Overlever arten i Fusta, står det i alle fall ikke verre til i Vefsna etter behandling, fortsetter Kjærstad. Han og kollega Jo Vegard Arnkellev går nå i gang med å analysere mer i detalj arts-mangfoldet i Fusta, før og etter behandling.

– Vi kan foreløpig ikke si hvor mange arter som dør og hvor

MYTEAVLIVER: Forsker Gau te Kjærstad ved NTNU (t.v.) avliver myten om at rotenon dreper alt liv i elva. Her fotografert sammen med kollega Jan Davidsen under arbeid med å operere inn radiosender på sjøret i Vefsna i sommer.

mange som overlever. Men jeg kan i alle fall tilbakevise påstand om at alt liv dør, uten at jeg vil romantisere effekten av rotenon. For øvrig avhenger mengde døde individ med mengde rotenon

og vanntemperatur, og hvor lenge rotenonet blir vrende i vannet, sier Kjærstad. Han legger til at også en annen myte er feilaktig:

Gjeller

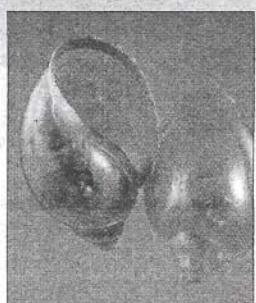
– Den tilslirer at alle dyr med gjeller dør. Det stemmer ikke. Mange døgnfluer har gjeller. En del av dem dør ikke av rotenon, påpeker Kjærstad, som har gjennomført liknende prosjekter i flere andre elver.

– Insektslivet reestableres relativt raskt. Det er vår erfaring, sier han.

For øvrig har Kjærstad og forskerkollega Jan Davidsen før behandlingen av Vefsna operert inn

radiosender i buken på 36 sjøretter. Hensikten er å finne ut ved hjelp av 20 utplasserte lyttetasjoner i elven og i fjorden om fisken hadde en tendens til å rømme fra elven til fjorden når rotenonet ble tømt i elvevannet. Foreløpig er kun to lyttetasjoner i elvenfunnen tappet for informasjon.

– De to stasjonene har registrert fisk i sjøen. Men vi vet ikke om fisken er død eller levende. Nå skal vi analysere eventuell registrering av fisk i alle lyttetasjone, og dessuten andre parametere, som for eksempel tidevann. Resultatet blir klart sist i september, sier Jan Davidsen.

TÅLER: Damsneglen tåler rotenon. Den finnes i Fusta.

• fakta

Elva Fusta behandles med rotenon mot gyroparasitten tre ganger: første gang nå i august, så igjen neste sommer, og deretter via rotenonet som renner ned fra Fustvatnet, Mjåvatn og Ømmervatn, som skal rotenonbehandles i oktober / november 2012. Det har blitt plukket minst fire tonn ded fisk etter rotenonbehandling av Drevja, Fusta og Vefsna-vassdragene. Det er meningen at økosystemet skal være intakt og at laksen i vassdragene i Vefsnfjorden er kvitt gyroparasitten når det igjen blir lov å fiske i elvene om 5–6 år.

GIVERGLEDE: Sven Mollekleiv i Røde Kors Norge er imponert over engasjementet.

20 millioner til Afrikas Horn

Det norske folk har hittil donert 20 millioner kroner til Røde Kors' arbeid for sultrammede på Afrikas Horn.

Ingen bidrag er for små. Det er den totale summen av alle bidragene som gjør at hvert enkeltbidrag utgjør en forskjell for offrene på Afrikas Horn, sier president Sven Mollekleiv i Røde Kors Norge i en pressemelding.

Han er imponert over nordmenns engasjement, og lover at hjelpen kommer fram til dem som trenger den.

– Det viser at vi selv i en tung nasjonal sorgperiode evner å vise stor medfølelse for mennesker i nød på andre siden av jorden. Det gjør meg utrolig rørt, sier Mollekleiv.

Enkeltpersoner og Røde Kors sine lokallag har siden i sommer samlet inn penger på ulikt vis. Somaliske miljøer i flere norske byer tok selv kontakt med lokallag for å sette i gang innsamlingsaksjoner.

Organisasjonen roser også den elektroniske bøsseinsamlingen Nerd Aid, startet av systemteknikeren Eivind Schei. Så langt har han fått samlet inn over 800.000 kroner, i hovedsak gjennom sine egne Facebook- og Twitter-nettverk.

I tillegg til små og store bidrag fra privatpersoner, er Røde Kors takknemlig for at også næringslivet stiller opp. Flere norske bedrifter har til sammen donert millionbeløp til arbeidet for de sultrammede. (ANB-NTB)

FORBUDT: – Det er viktig at fiskeforbudet, også i innsjøene, overholdes slik at gyrosmitte ikke brer seg, påpeker Hege Reinfell, distriktsjef i Mattilsynet Midt- og Nord-Helgeland.

(Foto: Snorre P. Sjøvoll)

Minner om fiskeforbudet

Ikke alle har fått med seg totalforbuddet mot fiske som er innført i forbindelse med rotenonbehandlingen i Vefsн og Leirfjord.

Av Snorre Sjøvoll

snorre.sjovoll@helgeland-arbeiderblad.no

Mattilsynet mener det er grunn til minne om at det er innført totalforbud mot fiske i Vefsн, Fusta og Drevja. Hege Reinfell, distriktsjef i Mattilsynet Midt- og Nord-Helgeland, viser til områdeforskriften for bekjempelse av Gyrodactylus salaris i Vefsн-regionen.

– Forskriften sier at fiske er totalforbudt inntil denne forskriften blir opphevet av Mattilsynet.

Det er Mattilsynet som har laget forskriften og som har myndighet til å oppheve den igjen. Reinfell sier at det er usikert hvor lenge fiskeforbuddet vil gjelde.

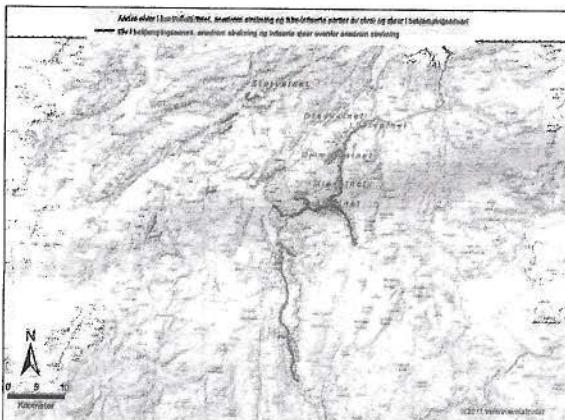
– Forbuddet gjelder til vi kan frismelde vassdragene igjen. Vassdragene skal ha vært smittefrie i minst fem år før en slik friskmelding kommer.

Elvene skal også behandles neste år. Det betyr at man tidligst kan begynne å fiske i elvene igjen i 2017.

Gjelder også sjøene

Høsten 2012 skal også innsjøene Fustvatn, Mjåvatn og Ømmervatn behandles med rotenon.

– Selv om disse innsjøene ikke ble behandlet i første omgang, gjelder fiskeforbuddet også her. Grunnen for det er innsjøene representerer en smitte-

SJØER OG ELVER: Fiskeforbuddet (merket med rødt) gjelder i alle innsjøer og elver som er involverte i den pågående rotenonbehandling.

kilde for de vassdragene som ble behandlet i høst, sier Reinfell.

Fiskeforbuddet gjelder også flere andre elver langs Vefsнfjorden og i Leirfjord.

Fjordfiske lovlig

I Fustavassdraget er det fortsatt lov å fiske i Luktvatn.

– Hva med fisking i Vefsнfjorden?

– Der er det ingen restriksjoner på fiske, sier Reinfell.

Hun påpeker at det er viktig å huske desinfisering av utstyr når man flytter seg i vassdrag eller fra et vassdrag til et annet, enten man har fisket eller drevet andre aktiviteter i forbundelse med vann.

– Reglene er endret slik at man ikke nødvendigvis må desinfisere fiskeut-

styr, båter og andre gjenstander. Men hvis man ikke desinfiserer, må man sørge for at et helt tørt før man igjen kommer i kontakt med vann. Dette gjelder også forflytning innenfor samme vassdrag.

Nybrottsarbeid

Områdeforskriften for bekjempelse av Gyrodactylus salaris trådte i kraft 29. juli i år. Reinfell betegner forskriften som nybrottsarbeid.

– Det er første gang at det utarbeides en soneforskrift i forbindelse med gyrobehandling, men forskrifter som dette er vanlig under bekjempelse av andre smittsomme dyr- og fiskesykdommer.

Sentrums HELSE

Petter Dass gt. 3, Mosjøen

- ERNÆRINGSFSYLOG, kostveileddning m.m.
- DIABETESSY/KEPLEIER, blodsukkermåling
- NATURTERAPEUT, magnetterapi m.m.

Tlf 75 17 39 99/993 57 365

Jeg takker for meg på Medusa frisør og ønsker gamle og nye kunder velkommen på Klippen

Johanne Drevvatn
Tlf. 75 17 14 00 – 971 15 542
Peter Bechsgård, 18, Mosjøen

KLIPPEN
FRISOR

AVISUKE 44

31. oktober - 4. november

Faktastoff, oppgaver og morsomme utfordringer med avisene som utgangspunkt. Målet er å skape nysgjerrighet og aktivitet rundt det lokale og dagsaktuelle.

BESTILL HER:

www.avisuke.no

(Innen 9. september)

MEDIEBEDRIFTENE

AVIS I SKOLEN
www.avisi-skolen.no

Avisuka er et samarbeid mellom Avis i Skolen og

HELGELAND

meninger:

leserbrev@helgeland-arbeiderblad.no

Skolene i Alstahaug

Alstahaug Senterparti er opptatt av at skolen skal gi muligheter for den enkelte til å realisere sine evner gjennom kunnskap og ferdigheter. Her er lærerens kompetanse avgjørende og at det gir mulighet til videreutdanning. Utdanningen skal i tillegg til å gi faglig kunnskap, ha en moralisk, sosial og etisk oppplaring. Skolen må få arbeidsretter mange omfattende reformer de siste årene.

Leksehjelp i skolen er lovfestet for 1.-4. trinn. Vi mener det er ønskelig at det tilbys leksehjelp på mellom- og ungdomstrinnet som en frivillig ordning. Mange ungdomsskoler tilbyr i dag leksehjelp selv om det ikke er en lovpålagt oppgave. Senterpartiet vil ikke at dette skal være et statlig pålagt oppgave, men det er viktig å oppmuntre elever til å gjøre sine lekser og samtidig kunne få veiledning. Det er foreldrene som har det grunnleggende ansvaret for oppdragelsen av sine barn. Prøveprosjekter har vist at et godt hjem-skole samarbeid er avgjørende for at leksehjelpen skal ha god effekt.

Senterpartiet har prioritert og vil fortsatt prioritere et fullverdig skoletilbud på Austbø, Søvik og Tjøtta. Skolen skal være et sosialt og kulturelt lim i lokalsamfunnet.

Vi vil:

- To 1-4 skoler og en 5-10 skole i Sandnessjøen
- Opprettholde dagens skoletilbud på Søvik, Austbø og Tjøtta
- Gi lærere og rektorer muligheter til å styrke sin kompetanse
- Øke satsing på modell oppvekstsenter (samlokalisering av barnehage og skole)
- Øke satsning på FALS (forebyggende av lese- og skrivevansker) som gir myk overgang fra barnehage til skole
- Ha tett samarbeid mellom barnehage, grunnskole og videregående for å løtte overgangen
- Ha bedre skolebibliotektilbud
- At leirskoletilbuddet skal være gratis
- Ha fokus på fysisk aktivitet og lek i SFO og skole
- Frukt og grønt til alle elever i grunnskolen

Godt valg!
Stem Senterpartiet!

Norvald
Ruderaas
1.-kandidat
Alstahaug
Senterparti

Tidenes redning

Villaksen trues fra mange kanter. Lakselsus, rømt oppdrettsfisk og parasitten gyrodactylus salaris er de alvorligste truslene. Nå gjennomfører vi tidenes største rotenonbehandling for å redde laksen i det vernevede vassdraget Vefsna fra gyroen.

Elva Vefsna i Nordland ble vernet i 2009 og dette ble av Naturvernforbundet betegnet som en av de virkelig store miljøseirene noen gang her til lands. Vefsna grenser opp mot flere nasjonale parker og naturreservater både i Norge og Sverige, og er dermed del av et stort område med nær overbrukt natur.

Vefsna skal fortsatt være uberoft, men ikke ubrukt. I Nordland har elven stått i en serstilling som lakseelv, og som sjøørretet har den vært blant landets tre beste. Det har bare vært ett vesentlig problem, nemlig parasitten gyrodactylus salaris. Den ble påvist i elva i 1978. Parasitten er ørliten og lever på huden hos laksen. Den danner sår som er dødelige, særlig for lakseyngel. Laksestammene i elver som er infisert, blir utryddet etter få år. Samlet i Norge er tapet som følge av parasitten beregnet til opp mot 300 millioner kroner i året.

Vi håper at fredag 19. august kan bli en merkedag for Vefsna. Da startet tidenes største rotenonbehandling i Norge, kanskje også verdens største aksjon mot parasitten for å redde villaks i et vassdrag. Det er en brutal behandling, for så å si all fisk i vassdraget dør i løpet av få timer. Mange så kanlike tv-bildene fra Vefsna da rotenon-giften ble sluppet ut og mange fisk kjempe desperat for livet. Dette er den triste siden av saken. Vi må ta livet av mange flotte laks og ørret for igjen å gjøre elven permanent levelig om noe år.

Jeg var selv til stede i Vefsna dagen før rotenonbehandlingen, og fikk oppleve et stort og profesjonelt apparat som utfører den livsnødvendige behandlingen. Det er imponerende å oppleve den nittide planleggingen som er gjennomført med militær presisjon. Nå ble behandlingen utsatt til døgn på grunn av for mye vann i elva. Men etter det gikk alt etter planen, og årets rotenonbehandling ble avsluttet søndagen etter. Andre fase i behandlingen skjer neste år.

Mye blir gjort for å bevare fiskebestandene i Vefsna og bygge dem raskt mulig opp igjen etter rotenonbehandlingen. Sjøørret er fanget fra elva, testet, desinfisert og flyttet. De opprinnelige laksebestandene er bevarst i genbanken i Bjerket i Hemnes kommune. Setefisk og rogn derfra skal settes ut igjen i Vefsna.

Rotonen er et nødvendig onde. En uavhengig undersøkelse konkluderte i 2008 med at rotonen er den eneste kjemiske metoden som kan fjerne parasitten for godt. Alternative kjemiske behandlingsmetoder som sur aluminium har vært brukt i flere vassdrag uten å lykkes. Metoden er imidlertid fortsatt under utvikling, og det pågår i disse dager en behandling med denne metoden i Lærdalselva.

Rotonen er en naturlig plante-gift som hindrer oksygenoppaket hos fisk og andre dyr som puster med gjeller. Rotonen er ufarlig for planter, fugl, pattedyr og mennesker. Også fiske- og insektegg overlever behandlingen.

Føreløpig ser det ut til at årets rotenonbehandling i Vefsna har gått bra. Behandlingsopplegget vil fortsette neste år med en ny behandling i elvene og en behandling av de infiserte vannene øverst i Fustavassdraget. Deretter skal

IMPONERT: Miljø- og utviklingsministeren i dagene før behandlingen startet.

vassdragene overvåkes i fem år før de friskmeldes. Vi håper derfor at vi har laksen tilbake i friskmeldte elver i Vefsn-regionen i løpet av seks år, og at vi da kan si

Samferdsel er å se helhet

Som de fleste skjønner henger bussruter, veier, ferjer og hurtigruter tett sammen. Endringer foretas planmessig innen for de rammer budsjettet tillater. Målet er hele tiden å innfri flest mulig lokale ønsker. Slik er det også når vi søker løsninger for samferdsel i Tjøttabassenget.

Her har fylkesrådet satt i gang arbeid med en samlet utredning av muligheter, behov og løsninger med hensyn til ferjetilbuddet. Disse sambandene vil i samsvar med fylkestingets vedtak bli lyst ut. Mange har forventninger til en direkteforbindelse mellom Tjøtta og Horn, og dette er med som et svart aktuelt alternativ.

Fylkesrådet vil behandle transpor-tørløsningene for Tjøttabassenget som en helhet. Når det gjelder nytt ferjeleie i Vevelstad er denne delen tatt ut fordi det hastet med en løsning.

Uansett hvilket lokalt samband

vi diskuterer må vi ikke glemme at vårt fylke er stort og fylkeskommunens oppdrag er å finne løsninger for næringsliv og innbyggere i hele Nordland. Vi kan også koste på oss tanker om hva dette i praksis betyr i et Nordland som har 25 prosent av Norges kystlinje, vi har 18414 øyer i saltvann, 200 anløpssteder for båt og 4111 km fylkesvei.

Derfor er det under arbeid en regional transportplan hvor næringssliv, organisasjoner og kommuner kommer med innspill for fylkesrådet, og Nordland fylkeskrets, vedtar hva som kan prioriteres først og hva som må vente.

Fylkesråd for samferdsel May Valle (V)

Kommunal selvråderett?

FrP sier JA, sosialistene NEI!

Før sosialistene, med AP og SV i spissen er den kommunale selvråderetten svært viktig. Problemet er bare at det gjeldet kun på spesielt utvalgte områder.

Innen eldreomsorg og grunnskole mener de sosialistiske partiene at kommunene får ordne opp for seg selv og gjøre det beste ut av en bunnskrapt kommunekasse. Enkeltmenneskets og vei på gammelhjemmet eller våre barns opplæringsvilkår er gjenstand for en alvorlig forskjellsbehandling, prisgitt hvilken kommune du er bosatt i.

Når det så kommer til vernesaker,

areal/utmarks disponering etc. er kommunene totalt umyndiggjort.

I slike saker utøver de sosialistiske styresmaktene, via fylkesmann og departement, allvorlige overgrep mot kommunale ønsker og prioriteringer. Det er i slike saker tydelig at sosialistene ikke fester den samme lit til kommunale avgjørelser og disponeringer som de gjør innen f.eks. eldreomsorg. Dette er et kraftig paradoks!

Et godt eksempel er de såkalte Terrakommunene som alle, foruten en, er styrt av ordførere fra Arbeiderpartiet. I disse kommunene er de lovpålagede oppgavene nå av opplagte grunner redusert til et minimum og selvfolgtelig blir

de svakeste rammet hardest. I Fremskriftspartiet finansieringsmodell for eldreomsorg, der de økonomiske overføringene følger brukeren og ikke blir gitt i en rammeoverføring til en teknisk konkurs kommune, ville eldreomsorgen kunne ha en god kvalitet uavhengig av kommunens økonomi.

Fremskriftspartiet mener kommunene selv er best skikket til å forvalte sine arealer. Flere av Nordlands kommuner er kraftig rammet av vern i en eller annen form som reduserer muligheten for turisme, industri eller annen form for bærekraftig utnyttelse av kommunens arealer. Her kan nev-

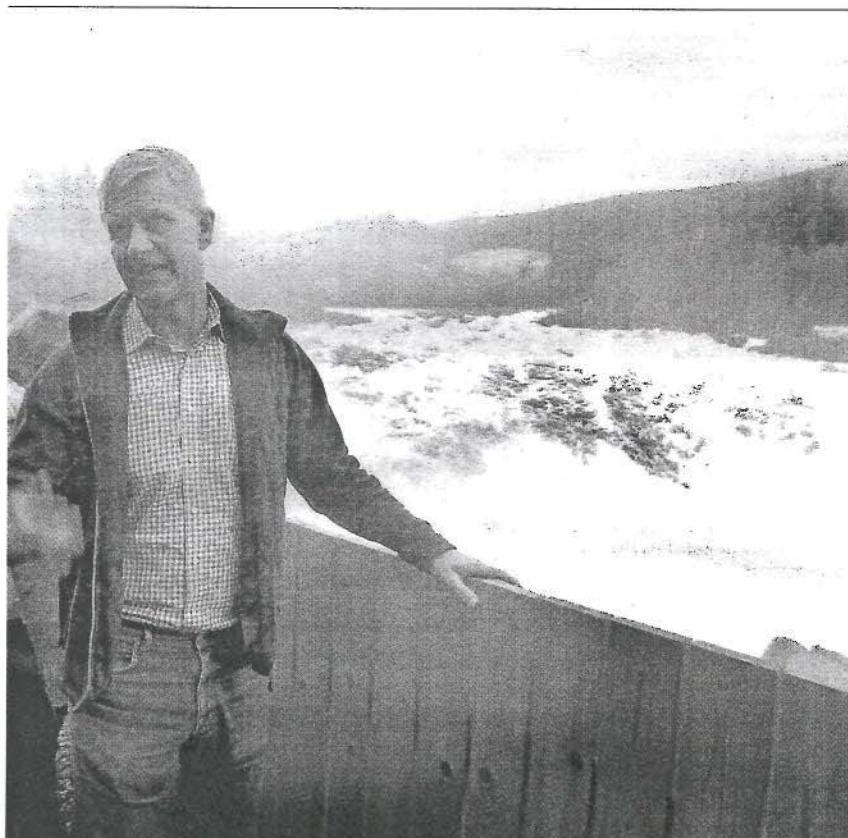
Norges deltagelse i krigen i Afghanistan

Kystpartiet i Nordland vil fortsette sitt arbeid for å trekke Norge ut av denne kriga så raskt som praktisk mulig, og samtidig anmode våre samarbeidspartnere om å gjøre det samme. Vi er uenig i at kriga skal pågå til utgangen av 2014 slik USAs president Obama har proklamert. Det eneste vi oppnår med videre krigføring er at mange unge menn og kvinner blir drept eller såret. Denne kriga kan vi ikke vinne!

I tillegg har mange veteraner, som er kommet hjem fra denne kriga, alvorlige traumer som følge av de krigshandlinger de har deltatt i. Denne kriga skader og dreper også mange uskyldige mennesker fra Afghanistan. Dette kan ikke Kystpartiet akseptere.

Benn Mikalsen, 1. kandidat for Kystpartiet i Nordland og Kystpartiet i Bodø

Laksjon for laksen

im er imponert over forarbeidet og gjennomføringen av rotenonbehandlinga av Vefsna. Han var selv til stede i Vefsna (Foto: Nils Lorentsen)

at hele Nordland er fri for denne parasitten. Dermed vil vi også ha skapt grunnlag for et yrende liv langs bredden.

Tidligere var laksefisket i disse

elvene utgangspunktet for et aktivt friluftsliv og en blomstrende næringsvirksomhet. Vi tar nå elva tilbake, til stor glede og nytte for alle som elsker å fiske og gå tur

langs denne en av våre flotteste elver.

Erik Solheim,
miljø- og utviklingsminister

nes Hattfjelldal, Grane, Vefsn, Hemnes og ikke minst Ballangen.

Lovgivningen om Motorferdsel i Utmark er et godt eksempel på hva som er egnet for kommunal avgjørelse.

Her er FrP helt klar; Kommunene må snarest gis anledning til å kunne etablere såkalte snøscooterløyper!

Dette vil åpne for turistnæring, rekreasjonskjøring og nye muligheter for eldre og ufør til å benytte de enorme utmarksarealene vi har i Norge. Det ville også satt en stopper for den ukontrollerte og ulovlige ferdelsen med snøscooter som bare øker i omfang.

Det er i hovedsak SV i regie-

ringen som setter standard for hvilken vernepolitikk som skal føres og at et slike minoritetsparti skal få misbruke en manglende tillit fra velgerne på en slik måte et hår mot demokratiet.

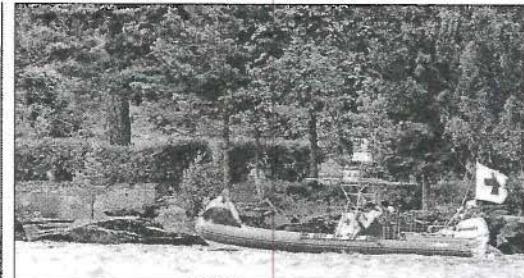
Dette må det nå endres på! Med et sterkt FrP på Fylkestinget vil kommunenes ønsker og krav innen planarbeid og arealdispesering bli vektlagt på et mye høyere nivå en hva som et tilfelle i dag. Fylkeskommunen skal på sikt avvikles og FrP vil gi kommunene den tillit de fortjener. Et sterk FrP i fylket og kommuner, vil gi enda kraftigere makt bak kravet om kommunal selvråderett.

Ønsker du at DIN kommune

skal få utnytte de muligheter den har for utvikling til det beste for DEG, er Fremskriftspartiet det partiet som gir mulighet til nettopp det!

Stem Fremskriftspartiet ved kommune- og fylkestingsvalget! Godt Valg!

Richard
Dagsvik
5. kandidat
Nordland
Frp

MOTSATT: Anders Behring Breivik oppnådde det motsatte av det han tenkte, skriver Per Kr. Steinmo.

Etter tragedien

For mange er det et problem å diskutere politikk i forbindelse med årets valg. Mye er blitt sagt og skrevet etter galmannsverket i Oslo og Utøya. For gal manns verk er det – ingen med normal formuft kunne gjøre noe sånt mot vårt folk. Psykiaterne vil nok finne ut av det, og forvaring blir det trolig.

ABB oppnådde motsatt resultat av det han tenkte. Han utløste en samholdsfølelse som ikke har vært så levende siden 1945. Men jeg vil hevde med styrke at følelser skaper orden i politikken som er selve styringen av landet. Derfor er det nødvendig å bringe tingene på plass:

Jens er klart en grei kar som jeg godt kan tenke meg som naboen. Jeg vil hjelpe ham med både ett og annet. Men jeg ville sagt til ham at han burde slutte å holde med den elendige unionen. Dermed at han måtte forenkle byråkratiske lover og forskrifter og slutte å høre på embetsmennene i ett og alt. Så burde han jobbe for

å redusere avgiftene og heller øke skattene til fordel for de fattigste.

Om Jens Stoltenberg oppfylte bare ett av disse ønskene, ville jeg ha vært mye nærmere til å stemme på AP. Nå går sikkert førti prosent av folket og stemmer AP fordi de synes synd på Jens og partiet hans. Jeg tør påstå at disse gjør seg selv en bjørnjenesten. Og ber dem tenke over problemstillinger mi. Og slutte å tømme seg over Aps fundamentet.

Rana Blad hadde et intervju med Rødts Atle Hiller. Jeg var selv med på det lokale AUF-opprøret i 1971 og kan bevitne det han fortalte. Siden AP gikk inn for EU, har de aldri gjort annet enn å rive ned Gerhardssens velferdssstat. Dette er dennakne sannhet som ikke bør overskygges av noe terrorangrep. Det har gått folk hus forbi at partiet er blitt et borgerlig parti – eller er det fordi selve folket har sluttet å arbeide og blitt borgerlige selv?

Per Kr. Steinmo

Arbeid til alle

Arbeiderpartiet vil sikre arbeid til alle. Vi vil bidra til å skape morgendagens arbeidsplasser. Norge har kommet seg ut av finanskrisa med Europas laveste ledighet. Utviklingen i ungdomsledigheten ute i Europa er svært bekymringsfull – med rundt 80 millioner unge mennesker i alderen 15 – 24 år uten jobb.

Norge og Nordland kommer mye bedre ut på statistikken enn våre naboland og for øvrig, blant annet fordi vi har en regjering som satser. Vi skal hele tiden ha fokus på de unge og deres muligheter til å delta i et godt arbeidsliv. Ungdomsarbeidsledigheten er uakseptabel.

Arbeid til alle er Arbeiderpartiets viktigste mål. Når flere er i arbeid skaper vi mer og kan bruke mer på helse, skole og eldre!

Sonja Alice
Steen
Fylkesordfører-
kandidat i
Nordland Ar-
beiderpartiet

Nærmoren av tre unge arbeidstakere i verden lever i eks-

meninger:

leserbrev@helgeland-arbeiderblad.no

PARADOKS: Det er et paradoks at det er strenge regler for sikring avvart barn i bil, men at det i skolebuss lenge har vært fritt fram, skriver stor-

Sikker skoleskyss for alle

Barn og unge som reiser med skolebuss skal ha samme sikkerhet som når de kjører privatbil. Nylig vedtok Stortinget et påbud om sitteplass og bilbelte for alle elever som har krav på skoleskyss.

Trafikksikkerhet er for oss det viktigste grunnlaget for samferdselspolitikken. Det å sørge for at vi alle sammen kan ferdes trygt og sikert, er viktig. Sikker transport av ungne våre til og fra skolen er et legitimt, et viktig og et riktig krav. Det er et paradoks at det er strenge regler for sikring av barn i bil, men at det i skolebuss lenge har vært fritt fram. Det har lenge vært både ståplasser i busser og busser uten setebelter. Men det er heldigvis store forbedringer rundt om i landet. Nå får fylkeskommunene et påbud om å sørge for at alle elever får sitteplass og setebelte.

Det er ennå ikke klart når den nye loven trer i kraft. Dette blir fastsatt av Samferdselsdepartementet gjennom en forskrift, og departementet har saken nå til høring. Fra Ap's side vil jeg signalisere at vi ikke har god tid i denne saken, målet må være å få på plass sitteplass for alle i januar 2013, og setebelte til skoleåret 2013-2014.

Flera fylkeskommuner har vært flinke på området og forstått at de faktisk må ta ansvar for hva slags skyss tilbyr skoleelevene. Så vidt jeg har oversikt, er det nå bare tre fylkeskommuner som ikke har på plass krav om sitteplassen. Det er Akershus, Buskerud og Aust-Agder. Aust-Agder

innfører krav om sitteplass fra 2013, Buskerud har krav om sitteplass derarten overstiger 60 km/t, mens Akershus har krav om sitteplass på reiser som overstiger 20 minutter og ved kjøring på mørkevei.

Så langt er det kun én fylkeskommune som også har krav om setebelter, nemlig Nord-Trøndelag. Men vi vet at flere fylkeskommuner har lagt inn dette som krav i anbud som skal ut i løpet av forholdsvis kort tid. Så en del fylkeskommuner er godt i gang med denne jobben, men jeg må innrømme at jeg synes mange fylkeskommuner også er utrolig trege.

Det burde ha vært helt ungodvendig med et statlig påbud i en så viktig sak, som handler om sikkerheten til ungene våre. Dette burde fylkeskommunene ha gjort på egen kjell for lenger siden.

Vi i Arbeiderpartiet er utålmodige, og vil alltså ha dette på plass så raskt som mulig. Det vil vi arbeide for internt i regjeringen. Det handler om politisk vilje. Det handler om vilje til å prioritere. Den viljen har Arbeiderpartiet.

Susanne Bratli,
stortings-
representant
(Ap)

• Kom med imidten.no

Velkommen til debattforumet [imidten.no!](#) For å kunne bidra i debattforumet må du være medlem i nettsamfunnet Origo/imidten. Registrer deg som medlem ved å gå til www.imidten.no. På toppen av siden finner du veiledning for hvordan du skal gå fram. [imidten.no](#) er en møteplass, kalender og arena for diskusjon av saker i [helgeland-arbeiderblad.no](#) og meningsutveksling mellom mennesker i regionen. Helgeland Arbeiderblad forbeholder seg retten til å benytte stoff fra debatten i andre kanaler.

Lesernes egen side for korte innlegg. Navn og adresse må oppgis, selv om navnet ikke skal på trykk i avisas. HA forbeholder seg retten til å kutte på innleggets lengde.

Helgeland Arbeiderblad arbeider etter normer og verdier i Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund. Organet som har medlemmer fra presseorganisasjonene og fra almennheten behandler saker mot pressen i presseetiske spørsmål.

PFU Rådhusgt. 17, Postboks 46 Sentrum, 0101 Oslo. Tlf. 22 40 50 40.

Gyrobekantling

Første del av rotenonbehandling-en av elvene Vefsna, Fusta og Drevja ble gjennomført i august. I ettertid har hovedinnsatsen vært rettet mot å forberede en behandling av de tre nederste innsjøene i Fustavassdraget neste år. Skal vi bli kvitt lakseparasitten Gyrodactylus salaris (gyro) fra regionen, er det nødvendig å behandle både Fustvatnet, Mjåvatnet og Ømmervatnet. Dette fordi det finnes laksegyro på enkelte røyer i disse innsjøene.

Behandlingsopplegg

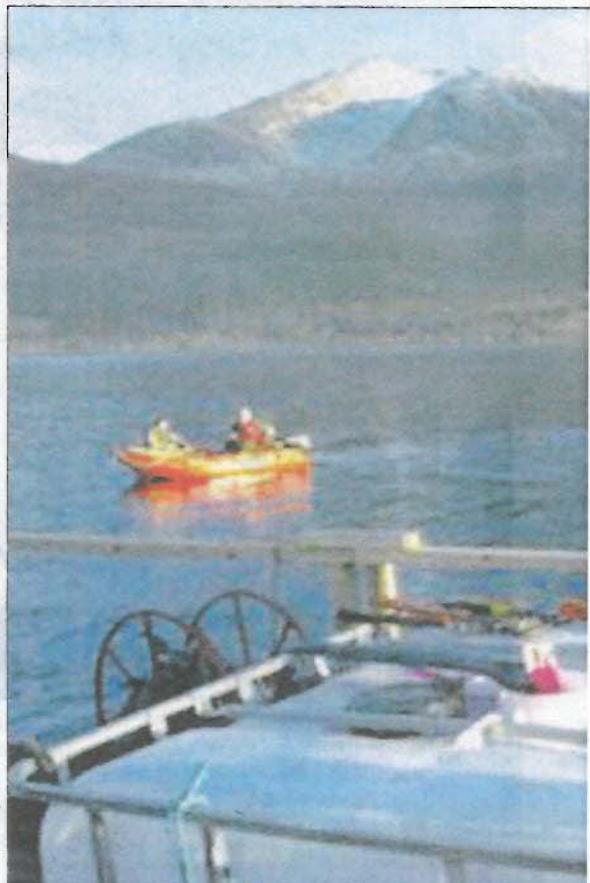
Behandling av innsjøene krever et behandlingsopplegg som sikrer tilstrekkelig koncentrasjon av rotenon i alle dyp, slik at det ikke overlever en eneste røy med gyrosmitte. I regi av Veterinærinstituttet pågår det nå et omfattende arbeid med å få på plass et best mulig behandlingsopplegg. I slutten av oktober ble det gjennomført en simulert behandling av Ømmervatnet, der det ble dosert med et ufarlig fargestoff både på overflaten og på ulike dybder. Samtidig ble det gjennomført målinger av konsekvensjoner av fargestoffet, for å se på innblandinga i ulike dybder. Dette var samtidig en test av både doseringsfartøy og utdoseringsutstyr. Begge deler skal videreføres og testes på nytt før sommeren.

Rotenonkonsentrasjon

I høst er det også gjennomført tester for å finne den nøyaktige konsekvensjonen av rotenon som trengs for å gi dødelighet hos røye. Dette er viktig i vurderingen av om vi skal bruke en lavere konsentrasjon av rotenon ved behandling av innsjøene enn ved behandling av elver med laks. Fordelen med å gå noe ned i konsentrasjonen vil være reduserte utslip og reduserte utgifter. Dette må samtidig veies opp mot en mulig risiko for ikke å få tilstrekkelig konsentrasjon av rotenon i alle deler av innsjøene. Det å lykkes med å utrydde gyroen har selvfølgelig overordnet prioritet.

Fiskebestander

Det er planlagt å rotenonbehandle innsjøene neste høst. En behandling tidlig på høsten, før ørret og røye gyter, vil kreve mer omfattende bevaringstiltak for fiskebestandene enn en behandling sein på høsten, etter gyttingen. Ørreten gyter i elver og bekker, og rogna som ligger ned i grusen tar ikke skade av en rotenonbehandling. Ved en sein høstbehandling, etter gyttingen, vil det derfor neste vår klekkes ørtyngel som normalt. Røya gyter i hovedsak på grunner i innsjøene. Ved en sein behandling vil rogna av røye vil bli utsatt for en mye lengre behandlingspe-

SIMULERING: Bildet fra simulert behandling av Ømmervatnet. I høst er det gjennomført.

riode enn rogna av ørret. Vi er usikker på hvordan dette vil påvirke overlevelsen til røyerogna. Ved endelig valg av behandlingsmidstittel vil imidlertid hensynet til å lykkes med å utrydde gyroen veie tyngre enn hensynet til en hurtigst mulig oppbygging av fiskebestandene.

Kultiveringsanlegg

Direktoratet for naturforvaltning har nylig inngått avtale med Statkraft om bruk av fiskeanlegget ved Krutåga i Hattfjelldal til produksjon av ørret og røye for utsetting i innsjøene etter rotenonbehandling. Første innlegging av befrukta rogn fra stamfjorden av ørret og røye fra innsjøene er nå lagt inn i dette anlegget. Planen er å legge inn rogn også neste år, slik at oppbygningen av bestandene etter en behandling vil skje ved utsett av yngel og settefisk fra to gyteårganger. I tillegg vil det bli fisket opp ørret av ulike størrelser fra innsjøer og elver før behandlingen. Dette er fisk som vil bli

satt ut i elver og bekker etter behandlingen. Det vil også bli satt ut rogn eller yngel av sjøørret på aktuelle elvestrekninger. Erfaringer viser at fiskeyngel som blir satt ut i fisketomme innsjøer viser svært hørtig. Forhåpentligvis vil det kunne bli et brukbart fiske i innsjøene allerede tre år etter en behandling.

Mer informasjon

Undersøkelser og forberedelser i forkant av en behandling av innsjøene er svært omfattende. I tillegg til forberedelser hos forvaltningsmyndighetene og Veterinærinstituttet, er en rekke ulike fagmiljø koblet inn på sine spesielle. Det gjelder forskerkonkurransen ved universitetene i Trondheim, Tromsø og Bergen, og tekniske kompetanser fra ulike leverandører. Det er en utfordring å nå ut med løpende informasjon til grunneiere, fiskere og andre interesserte etter hvert som det kommer viktig informasjon fra de ulike

Hvor var du da demokratiet døde?

Drit i at Oddvar Brå brakk staven, virkelig.. Hvor var du da demokratiet døde?

Avisen har skrevet at politikerne ikke kommer til å legge ned pelsdyroppdrett i komfriende landbruksmelding, tross i APs vedtak på landsmøtet i april om en stort avvikling av næringen. Demokratiet erklærer herved dødt.

Flertallet av nordmenn er imot pels i følge en undersøkelse gjennomført i januar i år. Flertallet bruker ikke pels,

og de 50 millioner skattekronene som staten skjenker pelsdyræringen årlig kommer svært få mennesker til gode (svært få = ca. 300 pelsbønder som kun har pelsdyravl som en DELTIDSJOBB). Dessuten er 2 av 3 regjeringspartier (SV og AP) imot pels. Det er derfor hårete at de nå velger å innfri ønsket til bittebittebitelille patetiske Sp om å opprettholde næringen. En næring som flertallet er imot, som vekker almenne etiske reaksjoner og som baserer seg

på systematisk dyremishandling.

Demokratiet funker ikke når pelsnæringen får leke Pinocchio med regjeringen, så se nå til å skjerpe dere og kom dere opp på deres egne ben. Dere er til for flertallet!

Hege Fjelde Tvedten, musikkstudent og blogger

i Fustavassdraget

tester for å finne den nøyaktige koncentrasjonen av rotenon som trengs for å gi dødelighet hos røye, skriver Tore Vatne
(Foto: Lars Sæter, Fylkesmannen i Nordland)

delprosjektene. Fra forvaltningsmyndighetenes side er vi oppatt av at alle skal få god informasjon om det som skjer, både før, under- og etter en behandling. Gjennom samarbeid i arbeidsgruppen for fiskebevaring, møter med grunneierlagene, nyheter per e-post til ledere av grunneierlagene, samt nyhetsaker på våre nettsider, håper vi behovet for informasjon blir dekket på en tilfredsstillende måte. Vår nettside med informasjon om gyrobekjempelse finner du på www.fmno.no, se under miljøvern/fiskeforvalting/gyrobekjempelse.

Tore Vatne
sekssjonsleder
hos Fylkesmannen i Nordland

Nordland Senterparti støtter DFS

Det frivillige Skyttervesens (DFS) har som mål å fremme praktisk skyteferdighet innen det norske folk og derved dyktiggiøre det for landets forsvar. DFS har i en årrekke har stått på Forsvarsdepartementets budsjett der organisasjonen på grunn av sin store og viktige aktivitet har fått støtte.

VIKTIG: DFS er en viktig organisasjon for opplæring til god våpenkultur i Norge, skriver Senterparties Ola Smepllass.
(Foto: Martin Jøsevold)

Regjeringen foreslår å kutte tilskuddet til Det frivillige Skyttervesen i Statsbudsjettet for 2012. Dette utgjør en reduksjon på hele 20 % for DFS, fra 31,2 i 2011 til 25 millioner kroner i 2012.

Skytterlagene eier i dag ca 800 skytebaner for at DFS sine 140 000 aktive skyttere skal ha et sky-

tebanetilbud. Der hvor Heimevernet har funnet det formålstjålighet er det inngått bruksavtale mellom skytterlag og Forsvarsbygg/HV. Ca 100 baner er i slike bruk av Forsvaret/HV i dag. Mange av skytebanene benyttes også av Politiet til deres skytetrening.

Skytebanene og skytterlagene er også helt avgjørende for å gjennomføre avtalen DFS har med Direktoratet for Naturforvaltning om den årlige skyteprøven for 70 000 storviltjegere.

Landsskytterstevnet arrangeres hvert år i begynnelsen av august med opp mot 7 000 deltakere og 20 000 tilreisende. Mesterskapet benyttes også til å gjennomføre det årlige militære Norgesmesterskapet i skyting.

For at alle disse aktivitetene skal kunne foregå trengs det at nye skytebaner bygges, og at eksiste-

Vefsn. Det er også rimelig å tro at det i denne forsterkede opposisjonen vil framstå mer kraftfulle ordførerkandidater ved neste korsvei.

For Vefs Venstre sin del sier vi: Look to Fustvatn! I vår minste, men kanskje vakreste (?) valgkrets ble vi desidert største parti med 29,4 prosent! Der fikk vi så og si dobbelt så mange stemmer som AP! Derfor velger vi å ha vårt første Venstreparti etter valget som et åpent møte på Grendehuset på Baagneset. Der inviterer vi bygdefolket, deres organisasjoner og andre på kaffe og vafler og vi tar gjerne imot saker/inngrep som vi kan jobbe videre med.

Ellers takk til alle i Vefsn kommune som ga oss tillit ved dette valget. Vi lover å gjøre vårt beste, og håper på inngrep fra dere alle!

Carola Karl Urvik
Tom Kvistnes
Vefsn Venstre

«Mesterens lønn som fortjent»

Dette provoserer meg og jeg synes politimesteren er freidig! «Å sette pris på seg selv» er visst letttere enn «å sette pris på andre».

I mange år har mesteren fått bonus av hva de ansatte har utført. For seks år siden ble det for første gang forhandlet om min lønn etter 36 år i politiet.

Personlig hadde jeg samtal med og prøvd å få politimesteren til å skjønne at jeg fortjente det før pensjonsalderen. Resultatet var 0 kroner.

Også andre forsøkte uten resultat. Noen jurister sluttet. Det var også kjent at avlønningen av politifolk på Helgeland var noe av det

dårligste i hele Politi-Norge. Når mesteren bretrer opp skjørteermen og viser muskler, så er vel ikke det nok for en bonus?

Jeg er uenig i at politimestere skal ha bonus i tillegg til lønna

Beate Forberg-skog,
tidligere
politiførstebetjent i
Helgeland
politidistrikt.

rende skytebaner blir vedlikeholdt etter gjeldende sikkerhets- og miljøkrav.

DFS er en viktig organisasjon for opplæring til god våpenkultur i Norge. DFS består av over 15 000 ungdomsskyttere under 18 år som gjennom kyndig veiledning og instruksjon hvert år får den nødvendige opplæring og respekt for ansvarlig våpenbruk.

Nordland Senterparti vil be Stortinget om å sørge for at DFS's aktiviteter kan videreføres og utvikles.

Ola Smepllass
Leder
Nordland
Senterparti

Ny rotenon-oppløsning

En ny rotenonløsning vil bli brukt i årets behandling av elver og innsjøer i Vefsna. Rotenonkonsentrasjonen i selve rotenonløsningen er økt fra 2,5 prosent til 3,3 prosent. Årsaken er at et stoff som ble brukt i fjor har vist seg ikke å ha spesiell effekt på fisk. Derimot har det hatt mer effekt på insekter. Derfor blir dette stoffet nå fjernet.

Det foregår fortsatt tester på hvor mye rotenonløsning det er nødvendig å bruke i innsjøene. Målet er å finne tilstrekkelig koncentrasjon for å ta livet av all fisken og dermed oppnå ønsket resultat.

INNSJØREGIONEN: Rotenon-behandlingen av innsjøene i Fustavassdraget (Ømmervatn, Mjåvatn og Fustvatn) vil være det største av sitt slag.

270.000 liter

Det er planlagt brukt 270 tonn eller 270.000 liter rotenonløsning i behandlingen av innsjøene i Fustavassdraget i år. Det tilsvarer 7–8 trailer og er langt større mengder enn det som gikk med til elvebehandlingene i fjor. Da ble det brukt 23 tonn, og noe tilsvarende ventes bruk også til sommeren. Totalt er det gitt tillatelse til å bruke 340 tonn rotenon i forbindelse med gyrobekjempelsen i Vefsna.

Behandling seinestes betyr at nedbrytingen av rotenon skjer senere enn om sommeren. Det kan bety at en totalt sett kan trenge mindre rotenon. Det vil ha betydning for totalbudsjettet for prosjekter.

Rotenonbehandlinga av Vefsna, som er det største enkeltprosjekta som Direktoratet for naturforvaltning har på sin arbeidsplass for tida, har ei kostnadsramme på 160 millioner kroner.

Ifølge Tore Vatne vil budsjettet holde.

Innsamling av død fisk

Innsamling av død fisk etter behandlingen vil skje langs elver og elvebredder, slik det ble gjort under elvebehandlingene i august i fjor.

Fisken vil samlet, fryst og så forsvarlig destruert, opplyste Helge Bardal på møtet. Det blir også beredskapsplukking dersom det blir behov for det.

Det vil ikke bli samlet inn fisk fra bunnen i innsjøene.

Skal drepe 27 t

Når rotenonopplosningen slippes i Fustavassdraget i Vefsna i oktober kommer 27 tonn fisk til å dø.

Ashbjørn Sende

ashbjørn.sende@helgeland-arbeiderblad.no

Det er den estimerte mengden røye, ørret, sjøørret, laks, ål og stingsild som befinner seg i Ømmervatn, Mjåvatn og Fustvatn og tilliggende elver og bekkefar. Allerede om et par uker kommer forskere fra Veterinærinstituttet til å undersøke innsjøene med en fjernstyrte «minibåt», egentlig et kamera med motor på. De skal se etter mulige smuthull der fisken kan unngå den dødelige rotenondosen. Doseringssplanene er laget i løpet av vinteren og ble presentert på et åpent informasjonsmøte på Baganeset grendehus torsdag kveld.

Nå skal gredelagene studere kartet over utslippspunktene og se om de er enige med forskerne om plasseringen, slik at en er sikker på at behandlingen blir vellykket. Behandlingen er den største av sitt slag som noensinne er gjennomført.

— Vi har bare en mulighet for å lykkes, sa seksjonsleder for miljøvern hos Fylkesmannen i Nordland da han ønsket velkommen til møtet.

Han redegjorde først for omfattende forberedelsene som er gjennomført i høst og vinter etter at Vefsna, Fusta og Drevja og andre mindre elver i Vefsna ble førtstangsbehandlet i august i fjor. Elvene skal behandles for andre gang i august, mens det blir innsjøenes tur 13. eller 20. oktober. Tidspunktet er bestemt ut fra vurderinger av klima, vanntemperatur og dybde.

Økt innsats

Både Veterinærinstituttet, som har ansvaret for gjennomføringen av prosjekta, og Mosjøen og omegn næringskrets som er koordinator lokalt, har intensivert innsatsen og engasjert flere folk i tillegg til at en også kjøper kompetanse eksternt. Den amerikanske rotenonksperten Brian Finlayson har for eksempel vært i området og kommet med sine tilrådinger, og universitetene i Trondheim og Tromsø gjør forskjellige miljøundersøkelser på henholdsvis

BEHANDLINGSFARTØYET: Denne flåten ble brukt under sporstoffsimuleringen i Ømmervatnet i oktober i fjor.

bunndyr og fisk. Det er dykket etter elvemusling, som bare finnes i Fusta-elva. Selv om den tåler vanlig elvebehandling, vil den bli flyttet under innsjøbehandlinga.

Ømmervatn først

Den nordligste innsjøen i vassdraget, Luktvatn, er erklaert fri for gyro og blir ikke behandlet. Første utslipp skjer i Ømmervatn, fortalte prosjektleder Helge Bardal fra Veterinærinstituttet. Behandlingen skal skje helt opp til de naturlige vandringshinderne for fisken.

I juni blir det først en utstyrstest men en ny og større flåte enn den

som ble brukt i en simuleringsøvelse i høst. Flåten blir 12 meter lang og skal tåle å bære 12 tonn rotenon. Seks pumpetasjoner skal gjøre det mulig å dosere rotenon på seks forskjellige dyp. Dette er en ny metode for å sikre sprengninga gi.

En spesialbåt blir innleid til overflatebehandlinga av innsjøene, og flere mindre båter beregnes bruk langs kantene. Under behandlingen blir det etablert en base ved Kaldåga på østsida av Ømmervatnet og på Aspneset camping på vestsida av Fustvatnet.

• fakta

Vefsna ble smittet av lakseparasitten Gyrodactylus salaris i 1978. I 1982 var alle elvene i Vefsndalen smittet. Samme år utarbeidet Direktoratet for naturforvaltning de første handlingsplanene for behandling av Vefsnavassdraget. Vefsna, Fusta og Drevja ble første gang behandlet i august 2011. Elvene skal behandles igjen i august i år. Ømmervatn, Mjåvatn og Fustvatn skal behandles i oktober.

SJEKKER UTSLIPP: Bjørn Kjønnås, leder FUSAM med kart over utslipppunktene for rotenon.

Har tillit til ekspertene

Grunneierne langs Fustavassdraget er mest opptatt av det framtidige fisket.

Om lag 60 personer møtte på informasjonsmøtet torsdag kveld. Stemningen i salen bar preg av at den aktuelle situasjonen er akseptert og forstått, og at behandlingen nå går sin gang, mener leder i FUSAM, Bjørn Kjønnås. Fustavassdragets samarbeidslag omfat-

ter de fire grunneierlagene som sokner til vassdraget.

Kjønnås karakteriserer seg selv som optimist.

— Jeg har tillit til at den beste ekspertisen som kan oppdrives er involvert i arbeidet, sier han. Kjønnås tror grunneierne først og fremst er opptatt av når fisket kan til igjen etter behandlingen. På møtet ble det opplyst at det blir opp til grunneierne å bestemme dette for innsjøene sin del at det vil være tilrådelig med lokal enighet.

Håvard Lo fra Veterinærinstituttet leder arbeidet med å bevare fiskebestanden for framtida. Han redegjorde for de forskjellige artene som er registrert og om forskjellige stammer i de forskjellige innsjøene. Stryking av fisk ble innledet i fjor, og nå er det planlagt en storstilt fangst av stamfisk for strykning. Gennmateriale vil bli tatt vare på i genbanken på Bjerka og i settefiskanleggene i Leirfjord og ved Krutåga. Forskerne mener det er en for-

onn fisk

iges en ny og større flåte som skal brukes under selve rotenonbehandlinga i år.
(Foto: Veterinærinstituttet)

KJØRERUTER: Eksempel på seksjonering av Ømmervat under behandlingen slik det ble gjennomført under simulering med sporstoffs i høst.
(Illustrasjon: Veterinærinstituttet)

det om øretten, som gyter i elvene, har gitt ferdig før rotenonbehandlinga. Rogna vil legge seg i elvegrusen og påvirkes ikke av rotenonbehandlinga. Det betyr at en slipper kostbar helsesjekk før utsett.

Det er laget en plan for årlig utsættning av smolt helt fram til 2023. Dette vil være et av de største smoltutsettene i Norge.

Lo mener også at kvaliteten på fisken vil være svært god når den vokser til. Det begrunner han med

at det vil være mye mindre fisk i vannene enn før, og at tilgangen på næring vil være god.

Tidligere har det vært restriksjoner på garnfiske fra miljøvernmyndighetene sin side i innsjøene i Fustavassdraget. Disse restriksjonene blir nå fjernet. Mattilsynet kom imidlertid i fjor med et eget smittereglement for Vefsnet, så fisket vil kreve en egen tillatelse fra Mattilsynet.

Lo mener også at kvaliteten på fisken vil være svært god når den vokser til. Det begrunner han med

PLAGES IKKE: – Regnværet vi har hatt har ikke plaget oss, men det skal bli godt med noen dager godvær, innrømmer Sindre Elvenes og Raymond Kjærstad.

(Foto: Snorre P. Sjøvoll)

Forbigående bedre vær

Fredag løyet vinden og snø og regn måtte vike for sol og lett vårstemning, men godværet er bare forbigående.

Av Snorre Sjøvoll

snorre.sjovoll@helgeland-arbeiderblad.no

Fredag slappet sindre Elvenes og Raymond Kjærstad av med en kopp kafe på uteserveringen til Lille Torget i Mosjøen. Regnværet de siste dagene er ikke plaget dem synlig.

– Det har vært altfor mye snø denne vinteren og det har blitt en del snøsmaking, det er jeg lite begeistret for. Jeg er nok et sommermenneske, derfor syns jeg regnet vi har hatt den siste tiden bare har vært bra, sier Kjærstad.

Elvenes er enig.

– Jeg er ikke så begeistret for snøen. Regnet har derfor vært gjeve greier, det kunne gjerne regnet mer for min del. Regnet betyr jo at vi blir kvitt snøen og at våren nærmer seg, sier Elvenes.

Litt værsjuk

Det relativt dårlige været Helgeland har vært plaget med etternyttår har ikke betydd mye for Kjærstad og Elvenes.

– Jeg blir ikke så veldig påvirket av været, men når det blir mye snø og slaps ute blir jeg nok litt giddalau, innrømmer Kjærstad.

Elvenes er ikke for glad i mye dårlig vær.

– Jeg blir nok litt værsjuk når

GRÅTT: Fredag forsvarer gråvær gradvis og sola titter fram.

det blir for mye av det dårlige været, så selv om regnet ikke har plattet meg skal det bli godt med noen dager med bedre vær.

– Men snø til påske må dere ha?

– Skigåing er det lite av for min del, så for meg skal snøen bare regne bort, sier Elvenes.

Forbigående

Kan hende får Elvenes og Kjærstad ønsket om en tidlig vår oppfylt. Trond Lien, vakthavende meteorolog ved meteorologisk institutt i Tromsø, melder om skifte vær framover.

– Fredag løyet vindene på Helgeland og nedbøren avtok. Det ser ut til at det blir lite nedbør på Helgeland denne helgen. Lørdag blir det skiftende vær med vind mest fra nordvest. Også søndag blir det

• fakta

Været på Helgeland:

Fra lørdag ettermiddag sørvestligbris, om kvelden frikkbris 10 utsatte steder. Stort sett pent vær.

Søndag: Sørvestligbris, av og til stiv kuling 15 m/s utsatte steder, søndag ettermiddag dreende østlig. For det meste pent vær. Om kvelden noe mer skyet i Helgeland.

Mandag: Sørfigbris, av og til kuling på kysten. Litt regn på kysten, ellers stort sett oppholds vær. Litt stigende temperatur.

stort sett fint vær, men litt mer vind en på lørdag. Utsatte steder kan det komme opp i stiv kuling fra sørøst.

Solid kuling

Lien mener helgelendingene bør benytte helgen til uteaktiviteter. Godværet varer nemlig ikke lenge.

– At det blir godvær denne helgen passer jo bra siden mange har vinterferie og fri, men mandag blir det dårligere. Da forventer vi litt mer vind fra sør, noe som kan bety regn på kysten av Helgeland. Ut over i uka som kommer øker vinden ytterligere og midt i uka kan det bli solid kuling med regn. I fjellene vil nedbøren da komme som snø, sier Lien.

nyheter:

www.helgeland-arbeiderblad.no

To skadet i trafikkulykke

To personer, begge i 60-årene og fra Østlandet, pådro seg lettere skader i ei trafikkulykke på E6 i Grane, 3-4 kilometer nord for trøndelagsgrensen onsdag formiddag. Bilen var på tur sørøver da de kjørte av vegen i en svak venstrekurv sving og kolliderte med et tre. Passasjeren, en kvinne i 60-årene, ble meldt å ha alvorlige skader. Begge ble sendt til sykehuset i Namsos.

I en pressemelding fra sykehustet i Namsos onsdag ettermiddag går det fram at begge er stabile, og har kun lettere skader etter ulykken.

– Ulykken skal ha skjedd i en 80-sone, og vi har foreløpig ingen indikasjon på hvorfor ulykken skjedde, sier operasjonsleder i Helgeland politidistrikt Bjarne Askevold.

Vil starte jakt på bever

Viltforvaltningsgruppen i Brønnøy søker om å få åpnet for regulær jakt på bever fra og med jaktsesongen 2013. Beverbestanden i Brønnøy er nå så stor at den er i ferd med å ta i bruk alle aktuelle lokaliteter for denne viltarten. Den forårsaker også en del skader på blant annet dyrket mark, avløp og stikkrenner.

Vil ha felles navngiving

Statoil har søkt Oljedirektoratet om å slå sammen feltene Vega og Vega Sør til ett felt med navnet Vega. Statoil mener det er mer hensiktsmessig å rapportere produksjonsprognosar og faktisk produksjon samlet for disse feltene.

Varslet om skjærgårdssjeep

En båtfører ringte politiet onsdag morgen og fortalte at det lå en skjærgårdssjeep i fjæresteinen på Dønna-sida i Åviksundet. Undersøkelser tydet på at båten var på rek. Politiet fikk oppsporet eieren.

Færre går konkurs

Konkurstallene fortsetter å synke sammenliknet med fjoråret, viser tall fra Konkursregisteret. I juli ble det registrert 6,2 prosent færre konkursar og tvangsavviklinger enn i juli 2011 på landsbasis. Nordland fylke har ingen endringer i antall konkursar sammenliknet med året før.

Har sikret fram

60 stamlaks fra Vefsna er lagret på Alcoa. De skal sikre framtidens til den lokale laksestammen når rotentonbehandlingen er ferdig.

Av Snorre Sjøvoll

snorre.sjovoll@helgeland-arbeiderblad.no

– Potensielt gir disse laksene 300.000 laksengel, forteller Thomas Bjørnå, lokal prosjektleder for arbeidet mot Gyrodactylus salaris i Vefsnvassdragene.

Sammen med stamlaks fanget tidligere år mener han at framtidens laksestamme er sikret.

– Likevel vil vi gjerne fange flere stamlaks før rotentonbehandlingen startet i august for å sikre størst mulig genetisk variasjon. Neste uke skal vi bruke en elfiskebåt nederst i Vefsna hvor det er vanskelig å fange fisk.

Bjørnå berømmer den frivillige staben på rundt 20 personer som har brukt mye fritid til alle degnets tider for å samle inn mest mulig fisk.

– Vi har merket at det er veldig sein oppgang i elvene og lite fisk. Det er noe man har sett i hele Nordland denne sesongen.

800 øret

Også i år samles det inn stamfisk fra elvene Fusta og Drevjælv. Disse blir tatt til Leirfjord klekketri hvor det nå bygges ny smoltshall hvor yngel skal vokse opp før den settes ut.

– Etter at rotentonbehandlingen i elvene er ferdig, starter jobben med å samle inn stamfisk fra Fustvatn, Mjåvatn og Ømmervatn. Her har vi som mål å samle inn 800 øret og 900 røyr. Denne innsamlingen er det MON og de lokale grunneierlagene som skal stå for. Vi tar i bruk alle tilgjengelige fiskeredskaper utenom trål for å samle inn mest mulig.

De nye generasjonene øret og røyr som skal slippes ut i de tre innsjøene skal klekkes i et anlegg ved Krutvatn.

Friskmeldes 2018

Efter behandlingen i fjor sommer tok det bare fire dager før fiskigjen ble observert i laksetrappa ved Laksfors. Denne ble tatt vare på.

– Det er bra med litt gyting i elva også, men vi må passe på at oppdrettslaks ikke gyter for mye i elva. Den har lite tilbakevending. Derfor vil vi ha et utsorteringsopplegg ved Forsjord ved Laksforsen for å trygge den lokale fiskestammen best mulig.

Går alt etter planen skal elvene

Alle med ungdomsrett har fått skoleplass

Nordland fylkeskommune har hatt andre gangs inntak til de videregående skolene i fylket. 778 spørre får nå tilbud om skoleplass, eller tilbud om skoleplass på et høyere nivå.

Alle de 320 søkerne som har såkalt ungdomsrett til skoleplass, og som ikke fikk tilbud om skoleplass i første inntaksrunde, får nå tilbud om skoleplass.

Fristen for å gi tilbakemelding om en tar imot sko-

lelassen er satt til mandag 6. august, og utdanningsavdelingen i fylket understrekker at det der viktig at fristen blir holdt.

De videregående skolene starter i år 20. august. Etuke før skolestart vil utdanningsavdelingen avverte ledige skoleplasser på nettsiden til fylkeskommunen og i alle avisene i fylket. De som ønsker å ta videregående opplæring må følge med på utlysingen.

FRAMTIIDEN SIKRET: – Vi har samlet en god del stamfisk fra elvene allerede, så framtidens fiskestammer er sikret. I mulig genetisk utvalgt, forteller prosjektleder Thomas Bjørnå i Mosjøen og Omegn Næringselskap (MON).

og innsjøene friskmeldes i 2018.

– Men hva hvis behandlingen ikke lykkes?

– Vi har lært av feilslatte behan-

dlinger. Vi er 95 prosent sikre på at elvene er gyrofri nå, derfor

GODE OPPVEKSTVILKÅR: Genbanken Bjerka, Leirfjord klekketri og oppdrettsanlegget ved Krutvatn sikrer framtidige fiskegenerasjoner.

kjører vi en ny behandling for å bli helt sikre. Aldri tidligere har det blitt lagt ned så mye tid og ressurser i kartlegging og forbredelse. Sjansen for å mislykkes er veldig, veldig liten, men noen garanti har man aldri. Siste utvei er ny behandling, sier Bjørnå.

Han påpeker at spredningsfare er det beste argumentet for behandlingene som er i gang.

Store verdier

Våren 2013 skal det pumpes ut hundretusenvis av smolt og yngel i elvene. I 2014 skal det settes ut kasser med rogn som er klare til klekking for å gi ny yngel størst mulig tilhørighet til vassdraget. Neste mål er å åpne alle fisketrappene som er over Laksforsen.

– De 11 trappene er på den nasjonale handlingsplanen for lakse-

Sinte pubgjester gjorde hærverk på utedstedet Kred

Klokken 00.45 natt til onsdag meldte innehaveren av Kred i sentrum av Brønnøysund til politiet at det var blitt utført hærverk på et gjerde ved utedstedet. Gjerningsmennene, to menn som man ifølge politiloggene mener er tilsluttet offshorevirksomheten, nekter å oppgi personala. Innehaveren av Kred sa til politiet at det var gjort skader for 70.000 kroner.

En av eierne av utedstedet var onsdag morgen på Kred for å se på skadene som ikke var så omfattende som først antatt. Nå an-

slår han at det dreier seg om skader for om lag 10.000 kroner.

– Det var gjester på Kred som gjorde dette. Vi har snakket med dem og fått navnene så får vi se hvordan det ender, sier Stein Brekk.

Han er usikker på om de vil anmelde saken, men synes det er trasig at noen får seg til å ødelegge andres eiendom.

– Det er ganske forunderlig at en stille levegg ikke skal få stå i fred, sier Brekk i en kort kommentar.

tiden

DUMPET BILVRAK: Magne Pettersen ble møtt av dette synet på fritidseiendommen sin da han kom hjem fra ferie. De ansvarlige må rydde opp hvis de vil unngå anmeldelse, sier han. (Foto: Magne Pettersen)

Møtt med miljøsvineri

Da Magne Pettersen kom hjem fra ferie, oppdaget han at noen hadde dumpet et bilvrak fullt av søppel på fritidseiendommen hans i Tosen.

Av Sigrid Hagerup
sigrid.hagerup@helgeland-arbeiderblad.no

– Jeg oppdaget det rundt 10. juli. Da hadde jeg vært 14 dager på ferie, og sannsynligvis skjedde det i månedsskiftet juni-juli, forteller Magne Pettersen.

I følge brønnøyværingen er vraket renset for materiale som kan brukes igjen, og ser ut til å ha vært brukt i rallykjøring.

– Det er en gammel BMW, og det forbause meg om ingen i ralymiljøet kjenner den igjen, sier Pettersen som bor i Brønnøysund. Han oppfordrer den eller de som har dumpet bilvraket der til å ta kontakt, og deretter fjerne bilen umiddelbart.

– Da slipper de å bli anmeldt, sier Magne Pettersen.

– **Dårlig gjort**

Han har en gård i Tosdalen, to-tre kilometer fra avkjørselen fra fylkesvei 76 like før veien går inn i Tosenstunnelen fra vest.

– Det er et rent og fint område naturmessig sett, og så får vi et bilvrak oppi det, sier Pettersen. Som ikke kan skjonne at folk tar jobben med å kjøre bilvraket inn dit og dumpet det der, når de kan ringe og få det hentet uten at det koster noe.

– Nå må de ha kranbil for å få det opp, og det er kostbart, påpeker han. Og forteller at bildummingen sannsynligvis skjedde da han var på ferie.

Pettersen. Han ikke har gått til anmeldelse av saken. Ennå.

– Registreringssummer er fjernet, men vi har funnet ramme-nummer og jobber med å finne eieren. Det finner vi snart ut, sier Magne Pettersen med en sterk oppfordring til den som har dårlig samvittighet til å ordne opp etter seg. Ben Øksnes i Norsk Motor Klubb Brønnøy, mener det er ingenting som tilsier at bilen tilhører rallymiljøet.

– Vi bruker hvite klistermerker med svarte bokstaver på våre biler, og hadde bilen vært brukt i bi-cross, hadde den sett annetledes ut med for eksempel veitetur og bulker over og under. Det er ingen av våre medlemmer som står bak dette, vi prøver å være miljøbevisste og sånt driver vi ikke med, understrekker Øksnes.

MYE Å RYDDE: Bilvraket som ble dumpet på eiendommen til Magne Pettersen er fullpakket av søppel.

vil vi fortsette å samle fisk fram til rotenonbehandlingen starter for å sikre størt (Foto: Snorre P. Sjøvoll)

trapper, men det mangler penger til gjennomføring. I tillegg må vi få til et oppsyn som forhindrer tjuviske.

Bjørnå forteller at målet er at investeringen i rotenonbehandling skal gi avkastning på lang sikt.

– Bare Vefsna har et omsetningspotensial på 100 millioner kroner, men for å nå det er det ikke nok å selge fiskekort. Det er mye som må på plass.

Knut Petter Torgersen, direktør i Mosjøen og Omegn Næringselskap, støtter Bjørnå.

– Bjørnå legger ned en fantastisk jobb i dette prosjektet og friskmeldingen av elver og vassdrag vil gi oss enorme muligheter vi må tro på og jobbe med for å få uttelling, sier han.

• fakta

I 1982 utarbeidet Direktoratet for naturforvaltning de første handlingsplanene for rotenonbehandling av Vefsnavassdraget. Vefsna, Fusta og Drevja ble første gang behandlet i august 2011. Elvene skal behandles igjen i august i år. Ømmervatn, Mjåvatn og Fuevatn skal behandles i oktober. Veterinærinstituttet planlegger, forbereder og skal ha ansvaret for den praktiske gjennomføringen av rotenonbehandlingene. Lokalt er det MON som driver prosjektet. Rundt 150 millioner kroner er så langt satt av til behandlingene.

Tre millioner til kortterminaler

Nordland fylkesting vedtok onsdag å øke samferdselsbudsjetten for 2012 med tre millioner kroner for å få på plass betalingsterminaler i bussene i fylket så fort som mulig.

– Nå kommer vi umiddelbart til å bestille 150 betalingsterminaler og en nettløsning som setter brukerne i stand til å fylle på busskortet sitt selv. Da kan terminalene være på plass i bussene før påske. Dette er kjempeviktig for dem som tar buss, og dermed like viktig for oss som har ansvaret for transporten, sier fylkesråd for samferdsel Tove Bjørkmo (Ap).

TIPS OSS!

Telefon: 75 11 36 20
SMS: HAtips til 2097
E-post: tips@helg.no

Månedens beste tips
honoreres med 1000 kroner.

yd

er vi et grupperom.

(Foto: Jon Steinar Linga)

luft. Jeg tror også at mmene på skolen er for far selv deltatt i møter og det blir fort rimelig er han.

med støy er en viktig U, legger han til.

Ik vil forteller at måling-luftkvaliteten på skolen in sier at enkelte elever ne, men at det alltid vil som sliter med hodepine på at skolen rom-lever.

Sven Forsbakk leder FAU ved Kippermoen ungdomsskole.

11. 10. 12

INNSJØBEHANDLING: Rotovenonbehandlinga starter i Hattelva og her i Ømmervatnet allerede søndag og fortsetter hele uka. Værforholdene ser ut til å bli langt bedre enn da mannskapene trente for en drøy måned siden.

(Foto: Torild Wika)

Godt vær gir innsparinger

Vær og vannstand vil avgjøre om budsjettet for rotovenonbehandlinga holder.

Av Asbjørn Sande

asbjørn.sande@helgeland-arbeiderblad.no

Totalbudsjettet for hele prosjektet er beregnet til 150 millioner kroner. Nå rett før det siste store delprosjekta med behandling av innsjøene i Fustavassdraget, er det påløpt inntil 2,3 millioner kroner i ekstra kostnader som det ikke er dekning for. Økningen skyldes blant annet økt mannskapsbehov, økte utgifter til kost og losji, rigg-passer og vakthold.

Samtidig kan det gode været som er meldt bidra til betydelige besparelser på rotovenonbehandlingen i forhold til budsjettet, sier sek-sjonsleder Tore Vatne hos Fylkesmannen i Nordland. Med lav vannstand kan en spare inntil fem millioner, sier han.

75 millioner

Arbeidskraft og rotovenon utgjør de største utgiftspostene for prosjekta. Til innsjøbehandlinga i neste uke er det beregnet å bruke rotovenon for 75 millioner kroner. Opp-løsningsom som brukes koster 200 kroner literen. Bruker en mindre, blir overflødig rotovenon overført til

nestes års prosjekt i Rauma.

Dersom værforholdene skulle føre til forsinkelser eller utsættelse, vil det også føre til betydelig ekstra kostnader. Vatne under-strekker imidlertid at en tenker mindre på økonomi og mer på selve gjennomføringen også når det gjelder vannføring.

– En eventuell flom utover våt-markar og deltaer vil kreve større innsats og har mye å si for sikkerheten for at vi får behandlet hele området, sier han.

Optimalt værvarsel

Langtidsværslet viser imidlertid optimale forhold for arbeidet som skal gjennomføres fra og med søndag. Det er meldt til dels strålende vær, ikke nedbør og temperatur rundt null grader.

– Helt som vi ønsker oss, sier Vatne. Også under elvebehandlingen i august var værforholdene helt ideelle.

På de to travlest dagene tirsdag og onsdag i neste uke vil totalt 118 personer være med på aksjonen. I tillegg til alle som er direkte involvert, er det også invitert en del gjester, blant annet fra områder som skal rotovenonbehandles i sine respektive prosjekter. Onsdag var det imidlertid ikke kjent om representanter for regjeringen vil være til stede.

Både røye og ørret ser ut til å

være gytemoden tidligere enn i fjor, og mye av ørreten i tilløpsel-vene vil trolig gte for behandlingen i neste uke. I Hattelva ble ørreten vurdert som gyteklar i midten av forrige uke. Rogn som ligger i elvegrusen tåler rotovenon-behandling og kan dermed klekkes på normal måte til våren. I tillegg pågår det denne uka storstilt strykning av fisk som er fanget og tatt vare på.

– Dette vil ha veldig mye å si for gjenoppbygging av ørretbestanden, sier Tore Vatne.

Torsdag kveld er det åpent informasjonsmøte på Baagneset.

• fakta

Dersom rotovenonbehandlinga av innsjøene i Fustavassdraget og tillopseiver og -bekker blir vellykket, vil den siste av tre smitteregioner i Nordland, Vefs-naregionen, være kvitt lakese-parasitten Gyrodactylus salaris (gyro).

Behandlingen starter søndag. Direktoratet for naturforvaltning har gitt Fylkesmannen i Nordland i oppdrag å styre arbeidet med gyrobekjempenet i Nordland. Miljøverndepartementet og Mattilsynet har gitt tillatelse til kjemisk behandling av vassdrag for å fjernere gyroen. Veterinærinstituttet har planlagt aksjonen og leder gjennomføringen.

Både røye og ørret ser ut til å

HELGELAND

ARBEIDERBLAD

Fredag 12. oktober 2012 - Nr. 238 - Årg. 82 - Løssalg kr 20,-

Din komplette leverandør av
HUS, HYTTER
og **GARASJE**

Ledige tomter
– se vår
web-adresse

6664 Mosjean
TM: 75 11 54 30
Fax: 75 11 54 39
www.blink-hns.no

Nestlé Thévenet 45

**- På tide
med ny
speakerbu**

SIDE 14

Setter lys foran farge i kunsten

SIDE 20 OF 31

A black and white photograph of a woman with short, light-colored hair and glasses, smiling. She is wearing a dark jacket over a blue collared shirt. The background shows a modern building with large windows.

Best mulig elev-helse

- Mange ting kan forårsake konsentrasjonsvansker og hodepine, sier helsesøster Liv Byrkjeflot.

SIDE 6

Nedstemt i fylkestinget

Ann-Hege Lervåg fra Sp og den øvrige opposisjonen i fylkestinget frykter kuttene som rammer logoped-tilbuddet i Nordland.

SIDE A

Rogn til nye fiskeeventyr

Weekend-tilbud

Alle hukser/leans

÷20%

Moods of Norway - DIESEL
Vila - Gabba - Floyd m.m.

BED & BREAKFAST

Ove Eide (t.v.), Bjørn Florø-Larsen og Håvard Lo fra Veterinærinstituttet er blant aktørene som deltar i en storstilt aksjon for å sikre fiskestammene i innsjøer og elver i Vefsn som rotenon behandles. Sportsfiskere ser fram til lykkelige timer etter behandlinga.

SIDE 2 OG 3

nyheter:

www.helgeland-arbeiderblad.no

Vil gjøre seg attraktive

Sør-Helgeland regionråd og Torgar Næringshage inviterer 6. november til seminar om hvordan arrangører og reiselivsaktører kan samarbeide bedre og få ut mer av potensialet i regionen.

Kjørte uten førerkort

Politiet stoppet 32 biler under en trafikkontroll i Sandnesjøen torsdag. En bilfører ble ilagt gebyr ettersom vedkommende ikke hadde med seg førerkortet under kjøring.

To dyre-påkjørsler

Et rådyr ble påkjørt på Skagaveien på Dønna to timer etter midnatt torsdag. Dyret løp videre ut i terrenget etter påkjørselen. Seint onsdag kveld ble en rein påkjørt ved Maja-vatn. Eieren ble varslet.

Sauen slipper offere unna

Bjørnen, jerven og gaupa tar langt færre sau enn før. Men ulven har fått kloa i flere enn i fjor.

De store rovdylene ser ut til å gjøre stadig mindre skade på beiteende sau. Sammenliknbare tall for de siste seks årene viser en klar nedgang i påvist skader, viser ferske tall fra Statens naturoppsyn (SNO).

Hittil i år er det gjenfunnet 494 sauar som er drept av bjørn, mot 611 ved tilsvarende telling i fjor, og 987 i 2007, skriver aftenposten.no.

Det er funnet 211 sau som er tatt av gaupa, en halvering av talet fra seks år tilbake, og 256 som er tatt av jerv.

Dårlig syn, ikke atferd

Ifølge forskningsprosjektet Barns funksjonelle syn, er det stor sannsynlighet for at mange barn med dysleksi, lærevansker eller ADHD kan ha fått feil diagnose. Utfordringene deres kan skyldes synsforsyrelser som ikke blir avdekket hos øyelege eller optiker. Forskningsprosjektet konkluderer med at synet på nært hold for barn i alderen fem til 12 år, ikke er så godt utviklet som man tidligere har trodd. Gutter har bedre utviklet sidesyn enn jenter på samme alder, men jenter har til gjengjeld tidligere utviklet synskarphet (visus) for arbeid på nært hold.

Hamstrer alkohol på grensa

Det ble solgt utrolige 24,5 millioner liter alkohol ved svenskegrensa i de ni første månedene i år.

I snitt har kundene ved svenskegrensa kjøpt 2,7 millioner liter alkohol hver eneste måned så langt i år, noe som er ny rekord for det svenske Systembolaget.

– Med avgiftsøkningen som ble presentert på mandag, har Norge økt alkoholavgiftene med 13 prosent siden 2009. Samtidig har de svenske avgiftene vært uendret.

Tar vare på fisl

En liten sprut kritthvit melke befrukter flere tusen oransje rognkorn som skal sikre ørretbestanden i Fustavassdraget etter rotenonbehandlingen.

Av Asbjørn Sande

asbjørn.sande@helgeland-arbeiderblad.no

– Sånn! sier Bjørn Florø-Larsen og rister litt på litemålet av plast.

Ved fiskeoppsamplingsplassen ved Jomfruremma i Vefsn er det rigget til et provisorisk laboratorium for den livgivende prosessen. Her blandes rogn og melke før den befruktede rogna hellas på oppbevaringsflasker som fraktes til klekkeriet på Krutjellet. En operasjon i mange ledd som krever stor nøyaktighet og full kontinasjon.

Fisket av stamfisk har foregått hele høsten, og det praktiske arbeidet med retableringen av fiskestammene i innsjøer og elver fortsetter parallelt med rotenonbehandlingen som starter søndag.

Genetikk

Håvard Lo fra Veterinærinstituttet leder arbeidet ved Jomfruremma. Han har ansvaret for at alt går rett for seg. Det innebærer blant annet at det ikke rotes med arter eller hvor det enkelte individet hører hjemme. Ørret skal krysses med ørret, og røye med røye. Ørret fra Ømmervatnet skal krysses med ørret fra Ømmervatnet, og ikke Ørvatnet eller Mjåvatnet.

– De genetiske forskjellene skal tas vare på, forklarer han.

Fisk og rogn er merket med samme nummer. Fisken skal senere obduiseres slik at en er sikker på at yngelen som klekkes er frisk. Sjøørreten er sykdomskontrollert mens den er i live og er seinere satt ut igjen ved Laksforsen. Den hadde vært mulig å berge ørreten også fra Fusta. Men det er både et kostnads- og smitterisiko-spørsmål. Røya må dø etter gyting, fordi det er den som er bærer av gyromitten. Bare rogna overlever.

Fire anlegg

Helt fram til strykingen svømmer stamfisen i store oppbevaringskar på fire forskjellige anlegg i Vefsn. Sjøørret har også stått i merder i fjorden.

Omtrent halvparten av fisken i karene ved Jomfruremma er ennå ikke gytemoden. Den blir nå flyttet til rotenonfri oppbevaring i Båthola der arbeidet med strykning fortsetter. Om lag 1,500 fisker, og

ERFARING: Førstekonsulent Ove Eide hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal (t.v.) var med på den første rotenonbehandlingen i august. Målet er å få klekket 120.000 yngel, 50.000 røye og 70.000 ørret.

– Det skal vi greie, sier Håvard Lo.

Oppfiskingsarbeidet har gått svært bra, sier han. Bortsett fra hendelsen i Fustvatnet, der om lag 15 år døde, er det registrert en død sjøørret og tre døde laks.

Gytemoden ørret som dør under rotenonbehandlinga kan også strykkes. Egne folk vil dra rundt og stryke fisk og plante nybefruktet rogn rett i elvegrusen der de blir funnet.

BEFRUKTNING: En liten dose melke i rogna, og befruktingen er et faktum.

Første smak av vinter

De første skikkelige kuldegradene er like om hjørnet på indre Helgeland. Ifølge yr.no blir det kuldegrader hele lørdag i Susendal. Også i Mosjøen er det meldt om kuldegrader fredag og lørdag hele fem minus lørdag formiddag. På kysten holder grædestokken seg på plussida, enn så lenge.

Forsikringselskapene har sett seg lei av at et enormt antall bilister venter med å bytte til vinterdekk. Derfor straffer de dem med kraftig avkorting i erstattningsutbetalingen - eller ingen erstattning i det hele tatt, skriver an.no. Bildet er tatt på Saltfjellet onsdag formiddag med Statens vegvesens webkamera.

TIPS OSS!

Telefon: 75 11 36 20
SMS: HAtips til 2097
E-post: tips@helg.no

Månedens beste tips
honoreres med 1000 kroner.

Kestammen

gen i Norge i 1986 og har siden vært med på samlike behandlinger fra Skibotn i nord til Hardangervidda i sør. Neste øye med. Også Dalen har svært lang erfaring fra fiskeforvaltning fra arbeidet med settefiskanlegget som han etablerte (Foto: Torild Wika)

• fakta

Bearving av fiskestammene i Fustavassdraget i forbindelse med bekjempelsesaksjonene mot Gyrodactylus salaris er beskrevet i en egen plan.

Innsjøene i Fustvatnet, Mjøvatnet og Ømmervatnet har bestander av ørret, røye, ål og trepigget stingsild. Det finnes også yngel av sjøørret som ble flyttet opp i 2008 og 2009.

Rotenonbehandlinga dreper alt liv som puster med gjeller og bearvingstiltakene skal sikre den genetiske varianasjonen hos de lokale bestandene som gjør det mulig å tilbakeføre og byg-

KLARER MÅLET: Målet er at stamfisken som er tatt opp skal gi 120.000 yngel. Det greier vi, sier Håvard Lo. T.v. Bjørn Florø-Larsen.

TIL KRUTFJELLET: Rita Fjeldavli fyller befruktet rogn på flasker som skal fraktes til klekkeriet på Krutfjellet. (Foto: Torild Wika)

Lærerikt og viktig

Sportsfiskerne ser fram til lykkelige timer i elva etter rotenonbehandlinga.

Av Asbjørn Sande

asbjorg.sande@helgeland-arbeiderblad.no

- Det er en forferdelig prosess. De fleste fiskerne synes dette er trøsig. Men det er nødvendig. Så da får vi gjøre det beste ut av det, sier Rita Fjeldavli.

Den pasjonerte sportsfiskeren fra Mosjøen var med på elveaksjonen i august og er torsdag på plass ved Jomfruremma der hun fyller befruktet rogn på flasker for transport til klekkeriet på Krutfjellet etter at den er desinfisert og skylt.

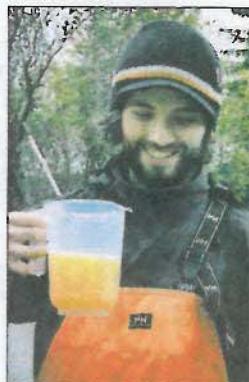
- Jeg er privilegert som får være med på dette arbeidet, sier Fjeldavli.

- Jeg lærer utrolig mye.

Hun håper at rotenonbehandlinga kan bety en ny start for sportsfisket i innsjøene.

- Det har vært mye dårlig og markinfisert fisk, sier Fjeldavli.

Efter befruktning skylles rogna først i saltvann og så i friskt fjell-

GOD BLANDING: Bjørn Florø-Larsen rister litt på litermålet så rogn og melke blandes.

vann som er fraktet fra Krutåga. Rogna sveller 30-40 prosent og må stå helt i ro i fire timer før den flyttes. Innen ett døgn må rogna være lagt inn i klekkeriet.

Både hun- og hannfiskstrykes på samme måten. De som er vant, kjenner det lett på fisken om den er klar for strykning.

277 tonn rotenon skal knekke gyroen

277 tonn rotenon skal utrydde lakseparasitten i Fustavassdraget.

Av Asbjørn Sande

asbjørn.sande@helgeland-arbeiderblad.no

Behovet er størst i Fustvatnet, der det er beregnet å bruke 132 tonn. I Ømmervatnet går det med 90, mens det brukes knapt 8 tonn i Mjåvatnet, som er så grunt at det blir dosering bare fra overflaten.

Til sammenlikning ble det bukt 15 tonn i elvebehandling i august i år og 23 tonn i fjor. Den store forskjellen fra i fjor til i år forklarer med forskjell i vannføringen som var dobbel så stor i fjor som i år. Mer vann krever mer gift.

Trener lørdag

På informasjonsmøtet på Baagneset torsdag orienterte prosjektleider Helge Bardal detaljert om dosering, metoder, utstyr og mannskapsbehov. Innsjøbehandlingen starter med dypdosering i Ømmervatnet søndag. Mannskapene var på plass i Mosjøen i løpet av fredag og vil bruke lørdagen til trening på Ømmervatnet.

Aksjonen er ledet, og mannskapet som skal behandle elver og bekkeløp kommer i løpet av søndag. Totalt vil 118 personer være med på selve behandlingene på de to mest travle dagene tirsdag og onsdag. Mannskaper som skal plukke og ta imot død fisk kommer i tillegg. Også elever fra Mosjøen videregående skal være med på aksjonen på forskjellige måter.

Genetikk

Seksjonsleder Tore Vatne hos Fylkesmannen i Nordland rede-

KLAR: Prosjektleder Helge Bardal leder mest omfattende rotenonbehandling som noensinne er gjennomført for å bekjempe lakseparasitten Gyrodactylus salaris. Søndag er det klart for dypdosering i Ømmervatnet i Vefsn.

(Foto: Torild Wika)

gjorde for den genetiske strukturen av fiskeartene i vassdraget. Fisken i de enkelte innsjøene og elvene er i stor grad stedegen, og det legges stor vekt på å bevare dette mangfoldet.

– Genetisk mangfold er viktigere enn antall yngel, sa Håvard Lo fra Veterinærinstituttet, som leder bevaringsarbeidet.

Han slo imidlertid fast at målet om å sette ut 120.000 yngel av røye og ørret etter aksjonen står fast og vil bli nådd.

Informasjon

Bare om lag 25 personer var til stede på møtet, inkludert representanter fra aksjonsledelsen. Informasjonen om gyrobekjempelsen har vært formidabel, mener Bjørn Kjønnås som er leder i Fustavassdragets samarbeidslag.

– Tre ganger har de ansvarlige

møtt mansterkt opp på folkemøter her på Baagneset for å orientere om arbeidet. Det tyder på at folk vet mye, siden så få har møtt opp her i kveld, sa Kjønnås.

– Ingen bør i alle fall klage over at de ikke har fått vite nok, sa han.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) inviterer for øvrig også til informasjonsmøte i Mosjøen før rotenonbehandlinga. Det arrangeres på Fru Haugans hotel sondag.

Ingen fra departement eller regjering har meldt sin ankomst til innsjøbehandlinga, men Veterinærinstituttet har imot en gruppe gjester fra USA, Spania, Sverige og Storbritannia, opplyser sek-

sionsleder Ketil Skår. Det er folk fra myndighets- og forskningsmiljøer som jobber med samme problematikk i sine hjemland.

Direktoratet for naturforvaltning er oppdragsgiver for aksjonen. Seniorrådgiver Jarle Steinkjer ser fram til at hele Nordland nå skal bli fri for gyro. Han mener Veterinærinstituttet har gjort en svært grundig jobb med planleggingen.

Verken Steinkjer eller Skår ser for seg at noe nå kan gå galt. Godt utstyr, godt drillet mannskap og ikke minst bra vær vil bidra til en vellykket aksjon, sier de.

• fakta

Dersom rotenonbehandlinga av innsjøene i Fustavassdraget med tilsløpselever og -bekker blir vellykket, vil den siste av tre smitteregioner i Nordland, Vefsaregionen, være kvitt lakseparasitten Gyrodactylus salaris (gyro).

Behandlingen starter søndag og fortsetter hele uka.

Direktoratet for naturforvaltning har gitt Fylkesmannen i Nordland i oppdrag å styre arbeidet med gyrobekjempelsen i Nordland. Miljøvermdepartementet og Mattilsynet har gitt tillatelse til kjemisk behandling av vassdrag for å fjerne gyroen. Veterinærinstituttet har planlagt aksjonen og leder gjennomføringen

Lover å vække oppsikt

Kurt Oddekalv lover baluba når han kommer til Mosjøen mandag.

Av Asbjørn Sande

asbjørn.sande@helgeland-arbeiderblad.no

– Jeg har en oppsiktsvekkende sak, sier lederen i Norges Miljøvernforbund som alltså gjør det klart at verdens mest omfattende innsjøbehandling med rotenon ikke kommer til å bli gjennomført helt uten motforestillinger.

– Det er en uhøyrlighet det som nå skjer, sier Oddekalv.

– Hva har du tenkt å gjøre?

– Det kan jeg selvfølgelig ikke gå ut med, sier miljøkrigeren, som sier han har med seg støttespillere nordover, selv om det ikke blir så mange. Han gjør det imidlertid klart at han ikke har ambisjoner om å kunne stoppe behandlingen. Til det er oppleget for stort og motparten for mektig.

– Det som forgår er skurkestreker ledet av en gjeng tullinger som lever av rotenonbehandlinga. Det er brukt 670 millioner

krone i løpet av 30 år, uten at vi er kvitt gyroen, sier Oddekalv.

Han hadde ikke anledning til å være til stede ved andre gangs elvebehandling i august i år, men kom til Vefsn da elvene ble handlet første gang i fjor. Da prøvde han først uten hell å stoppe aksjonen juridisk. Han dukket så opp ved aksjonsstart og sørget for en frist debatt der, før han tok med seg en dunk med rotenonløsning sør over fra ett av depotene. Dette ble imidlertid raskt levert til politiet.

KOMMER: Kurt Oddekalv kommer til rotenonbehandlinga. (Foto: Snorre Sjøvoll)

nyheter:

www.helgeland-arbeiderblad.no

Kjørte av veien

Søndag formiddag kom en politipatrulje i Mosjøen over en bil som hadde kjørt av veien. Uhellet skjedde i Kullstaddalen. Ingen personer kom til skade under utforkjøringen, men det ble skader på bilen og et trafikkskilt. Politiet har opprettet sak i forbindelse med ulykken.

Null promille

Søndag morgen holdt politiet i Mosjøen promillekontroll på E6 like ved Andås. 87 bilførere ble kontrollerte, ingen blåste utslag på måleapparatet.

Festbråk

Rundt klokken to natt til lørdag måtte en politipatrulje dra ut til en privatadresse i Mosjøen etter at det hadde kommet inn klager på festbråk. Patruljen avsluttet festen.

Avsluttet fest

I Sandnessjøen avsluttet politiet en fest på en privat adresse i byen etter at det hadde kommet inn klager på festbråk.

Ufordragelige

Like etter midnatt natt til lørdag fikk politiet i Mosjøen innmelding fra et av byens utesteder. Der skal til personer vært til sjøanse og var ønsket fjernet fra utestedet. En politipatrulje bisto utestedet med å bli kvitt de uønskede gjestene og det ble gitt munthig advarsel i forbindelse med bortvisningen.

Til sykehus

En person ble sendt til sykehus for behandling etter et trafikkuhell på Majavatn lørdag kveld. En bil kjørte inn i en annen bil bakfra. To personer fikk behandling på stedet. Politiet har opprettet sak i forbindelse med ulykken.

Skadet elg

En beboer på Kvalfors like sør for Mosjøen meldte fra om at han hadde observert en elgokse som hølt på tre fotter. Et jaktagt i nærlheten ble kontaktet, jegere bekrefret at de hadde skutt etter elgen og var på sporet etter den da de ble kontaktet. Viltnemnda ble orientert om saken.

Ny runde med

27 tonn fisk er beregnet å dø i rotenonbehandlinga av Fusta-vassdraget. Oppsamlingen startet allerede søndag og det ble plukket opp mye fisk i Hattelva.

Av Asbjørn Sande

asbjørn.sande@helgeland-arbeiderblad.no

I selve Ømmervatnet ble det ikke registrert død fisk søndag.

Kjell Sivertsen og Jørn Nevervei var på plass i ved Hattelva i 11-tida søndag formiddag etter at doseringen startet et par timer tidligere. Deres rode for dødfiskplukking var nedstrøms bruha.

– Jeg hadde fryktet at det skulle være mer, sier Sivertsen etter at han har avsluttet økta søndag ettermiddag.

– Vi har plukket opp om lag 50 fisk. Alle er stor, gytemoden fisk på over kiloen, noen opptil et par kilo. Ovenfor bruha var det imidlertid mer fisk. All fisken som er gytemoden vil nå bli strøket, slik at rognna blir tatt rede på.

Større og finere

Sivertsen er leder i Mjåvatn grunneierlag og har meldt seg etter henstillingen til grunneiere og andre til å bidra i arbeidet med rotenonbehandlinga. Han har også vært med på oppfisking av stamfisk i Mjåvatn, der 440 øret og 95 røye er fanget. Han er ikke overrasket over å se stor øret i Hattelva.

– Etter at laksetrappa i Fusta ble stengt, har vi registrert at innlandsfisken har blitt mye større og finere enn før, sier han. Han tror det har sammenheng med at konkurransen om føden har blitt mindre. Laksetrappa bør forbli stengt, mener han.

– Laksen har ingen verdi i innsjøene dersom en ikke får fiske med garn. Hvis trappa skal åpnes igjen, må vi få fiskeregler til å leve med gjennom dispensasjon slik at en kan utnytte produksjonen av innlandsfisk, sier Sivertsen.

Skeptis

En annen grunn til skeptisen mot å åpne laksetrappa igjen, er fare for et nytt gyroutrubbrudd i en av elvene.

Han var også svært skeptisk til hele innsjøbehandlinga.

– Men det er en smittsom sykdom på linje med skrapesyke hos sau og munn- og klovsyke hos storfe. Vi kan ikke stoppe behandlinga. Da må vi gjøre det

Yrkessjåfør mistet lappen

UP hold fartskontroll med laser i Leirfjord natt til lørdag. Kontrollen ble holdt i en 60-sone.

Politiet melder på sin logg at en mann fra Sandnessjøen fikk sitt førerkort inndratt på stedet under kontrollen. Mannen er i 50-årene. Farten til trailerne mannen kjørte ble målt til 85 kilometer i timen da han passerte laseren.

Med denne farten fikk mannen så mange prikker i førerkortet sitt at det ble inndratt på stedet.

I GANG: Kjell Sivertsen (t.v.) og Jørn Nevervei var blant de første som var i gang med å plukke død fisk da rotenonbehandlinga startet søndag. De var nødvendig for å få et godt resultattet av dypposeringen som

beste ut av det, sier Sivertsen.

Søndag var det bare Hattelva av tilløpselver og -bekker til Øm-

mervatnet som ble behandlet. Det var nødvendig for å få et godt resultattet av dypposeringen som

også startet søndag. Ikke alt gikk helt etter planen.

Lengre tid

– Vi fikk en lavere flow i slangen, sier prosjektleider Helge Bardal. Etter justeringer og tester beregner en nå noe lengre tid på dypposeringen, slik at en kan komme til å trekke arbeidet, som egentlig var beregnet ferdig onsdag, en til to dager lenger. To flåter var i gang med doseringen på de største dypene fra lørdag morgén og en tredje flåte drev testing og utprøving. Hoveddoseringen i Ømmervatnet med mer dypvannsdosering, overflatedosering og gruntbehandling skjer mandag. I tillegg til flåtene brukes et innledd kalingsfartøy. Mandag vil det også bli fortsatt behandling av Hattelva med sidegreiner.

TO FLÅTER: To doseringsflåter drev dypposering på Ømmervatnet lørdag. Den nærmeste flåten skal først brukes mandag.

Knallet i tunneltaket

En sjåfør fra Tosen Transport måtte svinge unna en møtende bil i stor fart i Korsnestunnelen lørdag. Det førte til at skapet knallet i tunneltaket og ble ødelagt. Politiet påpeker at det er såkalt sentrisk kjøring og redusert fart til 30 km/t i denne tunnelen.

Den møtende bilen hadde meget stor fart og fortsatte mot Mosjøen etter å ha passert lastebilen. Politiet opplyser at det dreier seg om en svart liten Opel, muligens Astra. Hendelsen er registrert i loggen klokka 10.00 og det opprettes sak på forholdet.

TIPS OSS!

Tel: 75 11 36 20
SMS: HAtips til 2097
E-post: tips@helg.no

Månedens beste tips
utmønner med 1000 kroner.

rotenon

igen av Fustavassdraget startet søndag. Storparten av fisken som kommer til å do (Foto: Asbjørn Sande)

Hovedbasen for behandlingen i Ømmervatnet er anlagt ved Nerverei. Her er lageret med rotenon, og det bygd en midlertidig kai der flåtene får påfylling etter hver doseringsrunde. Dypdoseringen starter fra sprangsjiktet, ca. 25 meter, og fortsetter nedover til bunnen på ca. 65–70 meter, med fem meters mellomrom. Flåtene beveger seg etter et linjesystem i

vannet med om lag 80 meter mellom hver linje.

Det er streng adgangskontroll ved doseringsbåsen. Bare personell som er registrert av aksjonsledelsen får adgang til området. Det er imidlertid fullt mulig å følge arbeidet fra andre steder ved vannet.

Se bildeserie på www.helgeland-arbeiderblad.no

fakta

Dersom rotenonbehandlinga av innsljøene i Fustavassdraget med tilslipper og -beklær blir vellykket, vil den siste av tre smitteregioner i Nordland, Vefsna-regionen, være kvitt lakseparasitten Gyrodactylus salaris (gyro). Behandlingen startet søndag og fortsetter hele uka. Direktoratet for naturforvaltning har gitt Fylkesmannen i Nordland i oppdrag å styre arbeidet med gyrobekjempelsen i Nordland. Miljøverndepartementet og Mattilsynet har gitt tillatelse til kjemisk behandling av vassdrag for å fjerne gyroen. Veterinærinstituttet har planlagt aksjonen og leder gjennomføringen.

FØLGER BEHANDLINGEN: Utenlandske gjester er til stede ved innsjøbehandlinga. F.v. Gunnar Persson, Sverige, Matt Brazier, Storbritannia, Carlos Fernandez, Spania, Jerker Forslin, Sverige og Ketil Skår fra Veterinærinstituttet

Internasjonal interesse

Gjester fra flere land var på plass da dypdoseringen startet i Ømmervatnet søndag formiddag.

Av Asbjørn Sande

asbjorg.sande@helgeland-arbeiderblad.no

De er engasjert i tilsvarende prosjekter i sine respektive hjemland og er oppattat av tekniske løsninger og utvikling av metoder, forteller seksjonssjef Ketil Skår i Veterinærinstituttet, som fulgte gjestene søndag.

Rotenon har for eksempel vært brukt for å utrydde karpebestanden og redde bestanden av den utrydningsstruete hvithodea i et fuglereservat i Spania. Karpebestanden har ført til forringet vannkvalitet i dampmene der denne arten har tilhold. I Sverige er rotenon brukt for å utrydde ulønske arter, blant annet gjedde. Laksestemmen i Sverige er delvis resistent mot gyro og utryddes ikke når den blir angrepet, slik som den norske. Derfor er ikke rotenon brukt på samme måte der som i Norge, forklarer Skår.

Møter med argumenter

Han er forberedt på å møte miljøkrigeren Kurt Oddekalv med argumenter dersom han kommer til Vefsna for å følge rotenonbehandlinga, slik han varslet gjennom HA lørdag.

– Det er bra at det finnes vaktbikkjer som peker på det de mener er uehdig, og det er viktig å ta diskusjonen, sier Skår. Han har hørt Oddekalv negative karakteristikk av både rotenonbehandlinga og dem som jobber med det følt mange ganger tidligere.

– Vi jobber på oppfordring fra myndighetene for å bli kvitt et problem som truer den norske laksebasen. Vi regner oss også som miljøvernere, og vi imøtegår argumentene på et faglig grunnlag, sier Skår.

– Så vet vi at det er delte meninger om dette. Hadde vi kunnet slappe å bruke rotenon, ville vi ikke gjort det. Men skal vi bli kvitt gyroen, er rotenon et godt middel med få sideeffekter. Det er trygt for mennesker, pattedyr og fugler og virker målrettet på den

arten vi vil bli kvitt. Naturen tåler ikke krisesituasjoner, sier Skår.

Seier

En vellykket behandling vil være en stor seier i arbeidet mot lakseparasitten, skriver Direktoratet for naturforvaltning på sine nettsider.

– Hvis vi med denne behandlingen lykkes med å utrydde lakseparasitten Gyrodactylus salaris fra Vefsna-regionen, blir dette siste og avsluttende behandling i Nordland. Det er en gigantisk milepæl i bekjempelsen mot Gyrodactylus salaris hvis vi klarer å utrydde den fra Nordland. Det vil velge laksebestandene i de infiserte elvene og begrense smittefaren for en betydelig del av de norske laksebestandene, sier Jarle Steinkjer i Direktoratet for naturforvaltning.

FINE FORHOLD: Flåtemannskapene får lange og travle dager framover. Her i en hvilepaus ved Ømmervatnet, Vidar Carlsen (foran), bak f.v. Daniel Larsen, Ivar Mork-Grevsnes og Ragnhild Røsselstad.

HELGELAND

ARBEIDERBLAD

Tirsdag 16. oktober 2012 - Nr. 241 - Årg. 82 - Løssalg kr 20,-

ÅPENT
10-18 (17)

Synsam
Sjøsiden, tlf. 75 17 27 70

Kan havne på tinget

Odd Langvatn fra Vefsna kan havne på Stortinget for Høyre. Margunn Ebbesen fra Brønnøy ligger an til sikker plass foran nominasjonsmøtet.

SIDE 4

- Svindel og miljøskandale

FOTO: TORILD WIKA

Trives på «ny» skole

Olderskog skole er stengt for renovering. Ellen Martha Øybakk og Marthe Lysfjord Eldorsen synes det er helt greit å være på Kippermoen.

SIDE 20 OG 21

I kjent stil sparte ikke selvutnevnt miljøkri- ger Kurt Oddekalv på kruttet da han, sammen med sine meningsfeller, aksjonerte mot rotenonbehandlingen av Vefsna-vassdraget mandag. – Det er et bedragerispill og et gift-

overfall mot norsk natur, raste bergenser. Bjørn Arne Fauske deltar i arbeidet rundt vassdraget og prøvde å diskutere med Oddekalv.

• SIDE 2 OG 3

Guni
Mosjøen; **libris**
PIZZABAKEREN™
MATCH

inviterer KUN **frisk3** medlemmer til handlekveld!

÷25%

Tirsdag
kl. 19-21
på alt*

Husk
medlems-
kortet!

* I unntak av bokser og alkohol

nyheter:

www.helgeland-arbeiderblad.no

Bedragerisak ble henlagt

Artist og festivalsjef Bjørn Jens Kristiansen fra Sandnessjøen ble av flere anmeldt for bedrageri etter sommerens Boltfestival. Kristiansen forsvarer etter at festivalen var ferdig, og ga ikke lyd fra seg på mange uker, selv om flere samarbeidspartnere etterlyste pengene sine. Mandag henla politiet alle sakene, på grunn av bevisets stilling.

Røyk fra et mikrofly

Mandag formiddag fikk politiet melding om at et mikrofly slapp ut unormalt mye røyk mens det flyet over Silvalen i Herøy kommune. Politiet snakket med piloten, som testet et nytt røykanlegg. Han lovet å si fra i god tid neste gang.

Bytter ut folk i Entra-styret

Bård Vegar Solhjell (SV) opplyser at Ida Helliesen, Ketil Fjærden og Ottar B. Guttelvik gikk ut av Entra-styret. Styrets leder Siri Hatlen og nestleder Martin Mæland fortsetter i styret.

– Etter en totalvurdering har jeg kommet fram til at styret trenger en ny dynamikk, sa settestatsråden under en pressekonferanse mandag. Inn i styret går Ingrid Tjøsvoll, Arthur Sletteberg og Kjell Jordal. De to ansattrepresentantene fortsetter. Solhjell understreket at det er styrets oppgave å ansette direktør, og sa at han ikke ville blande seg inn i den omstridte ansettelsen av Rune Olsø. Styret i Entra vedtok 26. september å ansette Rune Olsø som administrerende direktør umiddelbart. Et mindretall på tre av styrets sju medlemmer ønsket ikke Olsø som direktør i selskapet. Ansettelsen kom opp utenom dagsordenen.

Nettsvindler må i fengsel

En mann fra Oppland svindlet hundrevis av kunder fra hele landet med sin netthandel-virksomhet. Nå er mannen dømt – for manglende regnskapsføring.

I Ringerike tingrett er mannen i 30-årene dømt til fengsel i 34 dager for manglende regnskapsføring over en periode på 18 måneder.

Miljøkrigeren Kurt Oddekalv mener forskingsmiljøene skor seg på rasering av Vefsna-naturen.

Av Asbjørn Sande

asbjørn.sande@helgeland-arbeiderblad.no

Mandag aksjonerte han mot rotenonbehandlingen som pågår i Vefsna. To medhjelpe fra Norsk Miljøvernforbund sprøyte et ukjent stoff på mannskapet som er med på behandlingen ved hovedbasen ved Ømmervatnet.

– De har eneretten på import av rotenon og selger til seg selv, sier Oddekalv, og inkluderer de fleste offentlige og halvoffentlige miljøene som er involvert i rotenonbehandling i fellesnevneren «kritinelle bander».

Rapport

Til Ømmervatnet hadde han med seg rapporten «Rotenonbehandling – svindel av offentlige penger og miljøskandale», som han sa var distribuert fra miljøvernforbundet til norsk presse i går.

I rapporten skriver Oddekalv at Veterinærmedisinsk oppdragsenter AS (VESO) tjener 20 millioner kroner bare i Vefsna-regionen og at selskapet har tjent 56 millioner kroner siden 2009 på salg av rotenon.

– Vefsna og andre vassdrag dreper i et bedragerispill om penger, heter det i rapporten. Miljøvernforbundet mener myndighetene har brukt 670 millioner kroner de siste 30 åra uten å ha oppnådd annet enn å knekke laksebestander i vassdrag med rotenonforgiftning.

– Detta er et giftoverfall mot norsk natur. Jeg er så forbannet at du vet det ikke, sa Kurt Oddekalv bland annet om den pågående innkjøbsbehandling som han mener raserer naturen. Han mener rotenonholdig vann vil forurense vassdragene i årevis framover og trenge inn iбрønnene som befolkningen er avhengig av og at grunneierne vil miste inntektsgrunnlaget som fiskerettigheter gir.

– Et storstilt eksperiment, sier Oddekalv.

Norsk Miljøvernforbund mener det riktige ville være å la laks utvikle resistens mot lakseseparasitten Gyrodactylus salaris og ikke prøve å bekjempe den.

Ikke enig

Aksjonen ved Ømmervatnet ble relativt kortvarig. De to medhjelpe rullet ut et banner med teksten «Stopp forfugningen av folk

Ny omsorgsleder

Karin Ingebrigtsen har begynt i jobben som leder for omsorgsdistrikt sør i Vefsna kommune. Hun kommer fra jobben som pleie- og omsorgssjef i Grana der hun har jobbet de siste 3,5 årene. Før det var hun kreftsykepleier i Vefsna kommune.

– Det blir spennende å få fatt på nye arbeidsoppgaver. Tirsdag skal vi ha det første prosjektmøtet om det nye lokalmedisinske sentret, sier Ingebrigtsen. Hun leder en enhet med 123 årsverk og 170 ansatte tilknyttet Vefsna sykehjem og hjemmetjenesten.

Aksjonerte med

STERKE ORD: Kurt Oddekalv brukte sterke ord mot rotenonbehandlinga som nå pågår i Fustavassdraget da han

og fauna. Nei til rotenon» før de etter hvert pakket sammen og forlot stedet. Før de kom så langt, ble

det imidlertid et lite munnhoggeri mellom Bjørn Arne Fauske, som deltar i rotenonbehandlinga, og

aksjonistene gjennom gjerdet rundt hovedbasen.

Sprøyting og tull

Seniorrådgiver Jarle Steinaker i Direktoratet for naturforvaltning møtte ikke Oddekalv personlig i går. Han var imidlertid kjent med rapporten som ble distribuert og karakteriserer inneholt som sprøyting og tull.

– Det er fullstendig feil det han skriver i rapporten. Blant annet påstår han at DN betaler 8,5 årsverk i VESO. Det er bare sprøyting. Han blander kortene, sier Steinaker.

Han viser til at DN engasjerer Veterinærinstituttet til å planlegge, organisere og gjennomføre selve rotenonbehandlinga og at det er et opplegg godt kjent av tre departementer. Miljøverndeparte-

NEI TIL ROTONON: Julian Kristoffer Enehaug (t.h.) og Ruben Oddekalv aksjonerte på vegne av Norsk Miljøvernforbund.

Resultatløs jakt etter bjørn

Mandag var det slutt på lisensjakt på bjørn i Nordland fylke. Under årets lisensjakt ble det åpnet for felling av to dyr. I Hattfjelldal har man i tillegg til lisensjakt også hatt fellingstillatelse på en bjørn. Det har ikke lyktes å ta ut noen dyr i perioden jaka har pågått.

– Nå må vi evaluere situasjonen med sauene, gjetere og jegere. Sauene er nå på vei inn og det er derfor ikke aktuelt å søke om ny fellingstillatelse i høst. Avhengig av hva evalueringen viser er det mulig vi søker om uttak av bjørn på sporsne til våren, sier Hilgunn Iversen, jordbruksjef i Hattfjelldal.

TIPS OSS!

Telefon: 75 11 36 20
SMS: HAtips til 2097
E-post: tips@helg.no

Manedens beste tips
mønsteres med 1000 kroner.

sprøyte

på ved hovedbasen ved Ømmervainet mandag.

(Foto: Torild Wika)

BEREDSKAP: Behandlingstillatelsen som er gitt omfatter også ny behandling ved eventuelle nye utbrudd. Finansiering vil også følge med, lover seniorrådgiver Jarle Steinkjer fra DN på infomøtet søndag. Bildet er fra behandlingen i Ømmervatnet.

(Foto: Torild Wika)

Beredskap for nye utbrudd

Et eventuelt tilbakeslag med rotenon i Vefsregionen vil bli håndtert øyeblikkelig.

Avgjørelse

asbjorg.sande@helgeland-arbeiderblad.no

Det slo seniorrådgiver Jarle Steinkjer i Direktoratet for naturforvaltning fast på informasjonsmøtet om søndag kveld.

Steinkjer svarte på et spørsmål fra daglig leder i Vefsnlaks, Bjørn Brodtkorb om hva slags beredskap som finnes dersom det skulle bli oppdaget nye utbrudd med gyro i tida fram til friskmelding av elever og innsjøer.

– Hva slags rangering og prioritering vil en ha her? spurte Brodtkorb.

Kort varsel

Steinkjer viste til at det i beredskapsplanen for alle regioner ligger muligheter for behandling på kort varsel.

– Dette kan skje uten at en må gjennom ei mølle med nye tillatelser. Det ligger allerede i tillatelsene som er gitt, sa Steinkjer. Dersom det kommer et nytt utbrudd, vil pengene bli kanalisert fra den aksjonen som en holder på med til enhver tid.

Etter Vefsregionen gjenstår fire definerte smitteområder med gyro i Norge. En ny behandlingsplan for Skibotnvelva i Troms, Driva og Rauma i Møre og Romsdal og Drammensvassdraget i Buskerud vil være klar i løpet av året.

• fakta

Tre innsjøer på til sammen 18,5 kvaratrømeter med innløps-elver og bekker i Vefs behandles i den mest omfattende bekjempelsesaksjonen mot lakseparasitten *gyrodactylus salaris* som er gjennomført. 150 personer er direkte involvert i aksjonen som startet søndag og fortsetter hele uka. Det kommer til å gå med 270 tonn rotenon. Mye av den skal doseres fra spesialbygde flåter på innsjøene. 20 tonn skal brukes i elver, bekker og bredder. Aksjonen (inkludert de gjennomførte elvebekjempelingene) kostet om lag 150 millioner kroner.

mentet, Fiskeridepartementet og Landbruksdepartementet ble enig om at en skulle etablere en enhet i Veterinarinstituttet som skulle jobbe med gyrobekjempelse.

– En helt ordinær å håndtere en sånn stor sak på, sier Steinkjer.

– Vi kjøper rotenon – det eneste produktet som er registrert i Europa som vi kan bruke i behandlingen av VESO. Vi har ingen alterna-

tive leverandører, sier Steinkjer.

– Det er ingen forbindelse mellom VESO og Veterinarinstituttet, avslutter han.

Ketil Skår i Veterinarinstituttet sier institusjonen er en statlig forvaltningsressurs som har spesielt sett seg på å støtte aksjoner som som nå pågår i Vefs.

– Vi er forutsatt å gå i null, og det gjør vi, sier han.

• fakta

Tre innsjøer på til sammen 18,5 kvaratrømeter med innløps-elver og bekker i Vefs behandles i den mest omfattende bekjempelsesaksjonen mot lakseparasitten *gyrodactylus salaris* som er gjennomført. 150 personer er direkte involvert i aksjonen som startet søndag og fortsetter hele uka. Det kommer til å gå med 270 tonn rotenon. Mye av den skal doseres fra spesialbygde flåter på innsjøene. 20 tonn skal brukes i elver, bekker og bredder. Aksjonen (inkludert de gjennomførte elvebekjempelingene) kostet om lag 150 millioner kroner.

På møtet tilbakeviste Jarle Steinkjer at en ikke vet nok om behandling av store innsjøer. Han viste til erfaringer fra USA, Spania og Sverige og opplyste at sentrale personer i disse aksjonene er til stede nå under behandlingen i Vefs.

båt på innsjøene og fikk bekrefte svar på det.

– Det er flytting av utstyr til andre vassdrag som er forbudt, svarer Ivar Hellesnes fra Mattilsynets seksjon for fisk og sjømat.

Fylkesmiljøvernsef Roar Høgsæt tror motstanden mot rotenonbehandling har stinet av i distriket. Motstanden er minimal, selv om det selvfølgelig er helt legalt å være motstander.

– Det er mitt inntrykk at folk står bak dette, sa han.

Løvdahl på sin side var imponert over satsingen og apparatet som er i sving.

– Potensialet i ei friskmelding er svært stort. Det vil gi noe tilbake, sa Løvdahl, som støttet Høgsæts oppfatning.

– Ingen liker situasjonen. Men når det først er sånn, er vi glade for det som skjer. Jeg registererer også at grunneiere er med på arbeidet, sa Løvdahl.

STØTTE: Flere grunneiere støtter aktivt opp om bekjempelsen av gyro. Kjell Sivertsen er en av dem.

Forskingens proble

Det lille trøndelagselskapet Faktor AS har utviklet flåtene med spesialutstyr som brukes på innsjøene under rotenonbehandlingingen.

Av Asbjørn Sande

asbjørn.sande@helgeland-arbeiderblad.no

Oppdragsgiverne forteller om utstyr som er utviklet og testet og som nå fungerer slik det skal, etter nødvendige justeringer og tilpassinger.

– Rotenondoseringen går litt senere enn vi hadde trodd. Det betyr at vi må bruke noe lengre tid enn vi hadde planlagt for å få dosert alt, sier daglig leder Egil Lund.

Ikke handelsvare

Firmaet har bygd åtte flåter med seks doseringsstasjoner på hver av dem. Dette dreier seg ikke akkurat om produkter du får kjøpt på butikken, men om skreddersom ut fra spesifikasjoner som i stor grad har blitt til underveis.

– Det er vel 90 prosent tankearbeid og 10 prosent praktisk jobbing, sier Lund.

– Vi har ikke opplevd store overraskelser, men arbeidet kan ta tid, sier han og berømmer dyktige medarbeidere og stor innsats. Det lille selskapet med bare tre ansatte

PROBLEMLØSER: Egil Lund er daglig leder i Faktor AS, et firma som kaller seg problemløsere for oppdrag innen biologisk forsking. De har rigget basene og levert utstyr til rotenonbehandling.

har spesialisert seg på leveranser til etater og institusjoner som driver biologisk forskningsarbeid og kaller seg problemløsere. Sjefen er biolog og snekker, men har også erfaring fra fjernsynsproduksjon. De andre har tilsvarende broket bakgrunn, og sammen spekulerer de seg altså fram til løsninger som er gode nok.

– Vi har daglige evalueringsmøter med oppdragsgiverne under aksjonen. Det er nødvendig, sier Lund.

– Utfordringen er å gjøre utstyr enkelt mulig. Det er ofte vanskelig.

Flåtene som brukes på Ømmervatnet og Fustvatnet er laget i to

størrelser, en på fire ganger åtte meter som kan ta tre tonn rotenon og den andre på seks ganger 12 meter som kan ta 12 tonn rotenon. Mannskapet på 10–11 personer fordeles på selve doseringen, teknisk assistanse og navigering.

Kort levetid

Flåtene drives av to påhengsmotorer, hver på 50 hestekrefter, og mindre sidemotorer. De er utstyrt med radar, ekko, GPS, trykkmåler, dybdemåler og VHF for mobil kommunikasjon.

Doseringen ned til 30 meters dyp skjer fra overflaten. Det er dybde-doseringen derfra som er spesielt krevende og som har fordrer spesialutstyr.

«Navlestrenge» består av slanger for rotenon og strømledninger for måling av dybde og trykk.

De gule og svarte plastbåndene bidrar til at motstanden i kablene reduseres slik at de kan forkortes og hastigheten på flåten kan økes, slik at en får ut mer rotenon på kortere tid.

Efter aksjonen blir flåtene solgt.

NAVLESTRENG: Kablene døres rotenon for hver meters dyp. Nærmest styreordningen og fordelingskomponenten.

Se video:
helgeland-arbeiderblad.no

SPECIALFARTØY: Doseringsflåtene er spesialbygd og går med en fart på om lag 10 km/t. Aksjonen er ferdig blir utstyret demontert og flåtene lagt ut for salg. Kanskje kan

• fakta

Direktoratet for naturforvaltning har gitt Fylkesmannen i Nordland oppdrag å styre arbeidet med gyrobekjempelsen i Nordland.

Miljøverndepartementet og Mattilsynet har gitt tillatelse til kjemisk behandling av vassdrag for å fjernere gyroen.

Veterinærinstituttet har planlagt aksjonen og leder gjennomføringen.

Faktor AS har i samarbeid med andre selskaper designet og produsert spesialutstyr og nytget basene til rotenonaksjonen.

NAVLESTRENG:

Kablene døres rotenon for hver meters dyp.

Nærmest styreordningen og fordelingskomponenten.

LIV: Karl Nordberg og Pål Adolfsen deltok i rotenonbehandlingingen i Fusta i august. (Foto: Asbjørn Sande)

- Det er f

Som ventet ble det registrert liv i Fusta rett etter rotenonbehandlingingen i august.

Av Asbjørn Sande

asbjørn.sande@helgeland-arbeiderblad.no

Som i fjor var forskerne Gauke Kjærstad (bildet), opprinnelig fra Vefsn, og hans kollega Jo Vegar Arnekleiv fra NTNU Vi-

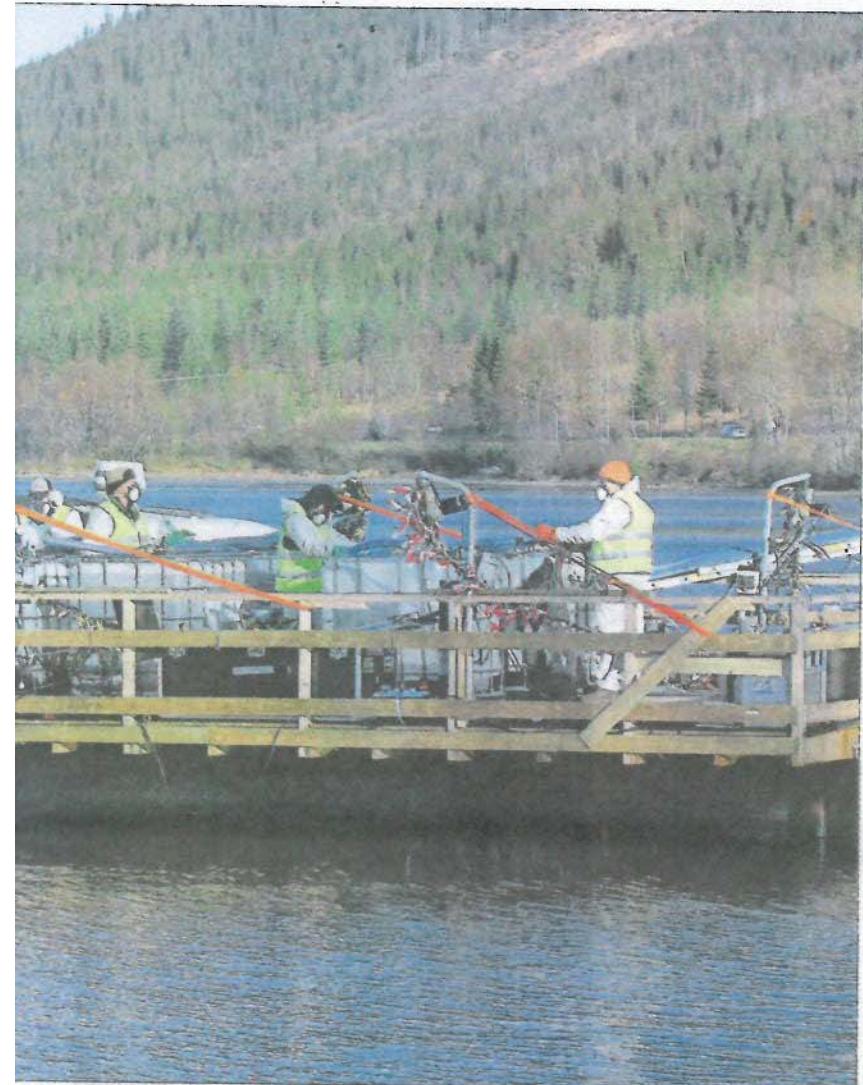
tenskapsmuseet i Trondheim på plass i Fusta både før og etter at elva ble rotenonbehandlet for andre gang i august.

De to undersøker påvirkningen på bunndyr i elva, som for eksempel døgnfluer og vårfurer som legger egg under vann. Andre arter de ser etter er snegler og vannbiller.

– Vi har ikke analysert alt materialet ennå. Men det ser ut som at de mest rotenonfølsomme artene har fått seg en knekk slik at mengden er redusert. Men det har aldri skjedd at alt liv har blitt utryddet i rotenonbehandlingen, sier Kjærstad.

Det kan også forekomme vari-

mløsere

neter i timen etter et spesielt linjemønster over innsjøene som skal sikre tilstrekkelig doser med rotenon over alt. Når husbåt eller ei flytekai?

KOMMUNIKASJONSMANN: Jan Huske i Sivilforsvaret har lagt opp sambandsnettet for rotenonbehandlinga. (Foto: Torild Wika)

Stor jobb med samband

Sivilforsvaret har ansvaret for internkomunikasjon og samband under rotenonbehandlinga.

Av Asbjørn Sande
asbjørn.sande@helgeland-arbeiderblad.no

– En stor jobb, sier Jan Huske.

75 håndholdte radioer, fem basestasjoner og fem repeater skal sørge for at mannskapene har kontakt med aksjonsledelsen og med hverandre.

– Det er viktig å koordinere døseringene, slik at alt skjer i rett rekkefølge, sier Huske.

I en ordinær operasjon i samarbeid med nødetatene er det vanlig

å bruke 12 radioer og to basestasjoner. Sambandet under rotenonbehandlinga har krevd mye forarbeid for å få dekket alle områder og alle krinkelkroker der mannskaper beveger seg i terrenget.

– Vi har vært ute i terrenget og på innsjøene for å sjekke at alt fungerer. Gjør det det, er det lite å gjøre for meg under selve aksjonen, sier Huske.

– Har det vært problemer?

– Vi opplevde at radaren på flåten slo ut sambandet. Men det har vi ordnet. Vi hadde ansvaret for sambandet i for også, og plagedes litt da. Men i år mener vi det fungerer godt.

Tre personer støtter kommunikasjon og samband under rotenonaksjonen.

Litt tregere enn planlagt

Rotenonbehandlinga tar litt lengre tid enn aksjonsledelsen har beregnet på forhånd.

Av Asbjørn Sande
asbjørn.sande@helgeland-arbeiderblad.no

– Vi beregner å bruke litt lengre tid på Fustvatn, sier seksjonssjef Ketil Skår i Veterinærinstituttet.

– Samtidig forserer vi arbeidet i periferien, det vil si i smålever og bekk. Det er begynt å fryse litt på.

– Kan det gi problemer?

– Vi har kjøpt økser og hakker og skal få dosert. Dessuten er det meldt mildere vær igjen, så dette skal vi greie å håndtere. De ansvarlige for periferibehandlingen har fortsatt lave skuldre, sier Skår.

Han er ellers godt fornøyd med arbeidet så langt og berømmer innsatsen fra mannskapene på alle områder.

Tirsdag foreleste han for elever fra Mosjøen videregående skole om aksjonen. To grupper fra henholdsvis Sentrum og Marha skal delta det praktiske arbeidet med dødfiskplukking og -mottak onsdag.

GOD INNSATS: Ketil Skår i Veterinærinstituttet roser mannskapene for innsatsen.

(Foto: Asbjørn Sande)

Når rotenonbehandlinga er avsluttet, ønsker aksjonsledelsen seg mye regn.

– Det vil tynne ut rotenon fra vannene. Dersom sjøene fryser til rett etter behandlingen, vil rotenonkonsentrasjonen holde seg helt til vårløsninga, sa Ketil Skår på informasjonsmøtet om aksjonen i Mosjøen søndag.

rtsatt liv i elva

asjon i forhold til klekking, understreker han.

Kjærstad har gjort tilsvarende undersøkelser ved rotenonbehandling i flere vassdrag, og er altså i ferd med å følge opp Vefsaregionen.

– Siste prøvetaking i Fusta blir neste høst.

Fusta er spesielt interessant fordi elva blir rotenonbehandlet tre ganger. Nå under innsjøbehandlinga skjer eksponeringen over lang tid.

– Det skal bli interessant å se hvordan situasjonen blir nå rett etterpå, sier Kjærstad, som kommer nordover i neste uke for å gjøre nye undersøkelser.

Forskerne gjør parallelle undersøkelser i Drevjælva og Drevvatnet som kontrollområder. Oppstrøms Forsmoforsen i Drevja er det ikke behandlet med rotenon, så her skal livet i vassdraget leve som vanlig.

FAKSIMILE:
HA 28. august 2011.

Overvåker vannkv

Vannkvaliteten i Fustavassdraget vil bli nøyde overvåket utover vinteren etter rotenonbehandling. Vær og temperatur vil avgjøre hvor lang tid nedbrytingen vil ta.

Av Asbjørn Sande

asbjørn.sande@helgeland-arbeiderblad.no

Lav vanntemperatur og få soltimer gjør at nedbrytingen vil skje senere enn om sommeren, forklarer seniorrådgiver Jarle Steinkjer i Direktoratet for naturforvaltning. Så snart vannprøver viser at rotenonet er ute av vassdraget, vil det bli gjort kjent.

Steinkjer følger rotenonbehandlinga sammen med sin amerikanske kollega Brian Finlayson. Han har hatt ansvaret for tilsvarende behandlingsprosjekter i USA og har vært tilknyttet prosjektet i Vefsna de siste par åra.

– Vi som driver med dette utgjør et lite miljø, og vi deler erfaringer fra hele verden, sier Finlayson.

Begge understreker at aksjonen går fint, bortsett fra noe trængte dosering enn planlagt. Det fører til lange arbeidsdager for mannskap og ledelse.

Sjekket brønn

Mildvær og mye nedbør vil gi rask nedbryting og utvasking, mens frost og islegging kan føre til at rotenonet ikke forsvinner helt før til våren.

Det er allerede tatt vannprøver hos en gårdbruker som ville forsøke seg om at vannkilden ikke var forurenset.

– Kurt Oddekalv advarte alle som har private brønner mot å drikke vannet da han var her. Et er grunnlag for det?

– Rottenon trenger ikke gjennom jordmonnet. Men er noen ulykke, tilbøy til analyser, sier Steinkjer. Vannet i vassdraget holder ikke driftekvalitet etter behandlingen. Men det er ikke farlig å drikke, understreker han. Det skal aldri ha vært funnet rotenon i grunnvann.

Ferdig

Fredag blir siste store aksjonsdag i

AVSLUTTER: Rottenonbehandlinga i Fustavassdraget avsluttes i helga. Men overvåkingen vil fortsette i lang tid, lover seniorrådgiver Jarle Steinkjer i Direktoratet for naturforvaltning. Han har vært tilknyttet Vefsna-prosjektet som teknisk rådgiver de siste åra.

rotetonbehandlinga i Vefsna. Da skal det grunne Mjåvatnet behandles fra overflaten. Dermed har de spesielt bygde flatene gjort sin del av jobben. Nå er det mindre båter som skal brukes.

– Men vi blir neppe ferdig med all doseringen før lørdag, sier Steinkjer.

– Oddekalv tar æren for at metoden har blitt forbedret?

– Det ville nok ha skjedd uansett. Men det er bra at noen ser oss i kortsene og varsler når noe kan forbides. Når Oddekalv kommer med påstander, må vi gå nøyere inn i materialet for å finne svar på påstanden.

Steinkjer lover statlig finansiering både til arbeidet med re establering av fiskestammene og til istandsetting av laksetrappene. Han

ser også problemet med tyvfisking siden den lovlige aktiviteten i elva blir lav. Overvåkingsfiske med lokal medvirking kan bidra til at det blir aktivitet for full friskmelding av elva, og det kan bidra til å hindre tyvfiske.

– Lokalfolkeningen har ventet utrolig lenge. Nå er det viktig å få opp igjen interessen rundt fisket igjen, sier Steinkjer.

TODELT: Aksjonsledelsen for rotenonbehandlinga i Fustavassdraget er todelt, en for innsjøene og en for elver og bekker (kalt periferien). Anveig Nordtug Wist er periferiansvarlig. Helge Bardal, prosjektleider (f.h.) er prosjektleder for hele rotenonbehandlinga og leder også innsjøbehandlinga. Her sammen med Asle Moen og Roar Sanddalen.

• fakta

Denne uka rotenonbehandles Ømervatnet, Mjåvatnet og Fustvatnet, med sideelver og bekker, mot parasitten Gyrodactylus salaris. Prosjektet er verdens største, målt i forhold til volum av vannmassene som blir behandlet.

Fredag starter behandlingen av Mjåvatnet, med sidebekker. Mjåvatnet er mye grunnere enn de to andre innsjøene og skal behandles bare fra overflaten. Lørdag behandles elva Bååga. Da skal selve behandlingsoppsettet være ferdig.

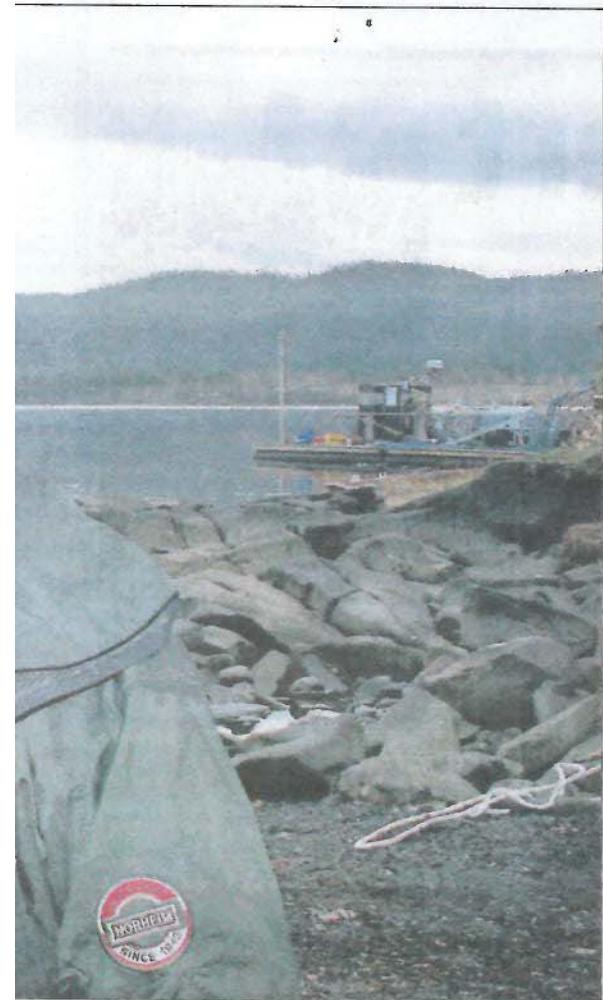
Av Asbjørn Sande

asbjørn.sande@helgeland-arbeiderblad.no

Tre menn fra Veterinærinstituttet bemanner det provisoriske laboratoriet som er etablert på Sandvik folkehøyskole. De analyser vannprøvene som fraktes inn fra innsjøene, elvene og bekkena fortøende, og til nå har utså metringen i vannmassene vist seg å være tilfredsstillende, opplyser sekretariatssjef Ketil Skår. Rottenondoseringen er 0,6 ppm, 0,6 liter rotenon pr. 1 million liter vann. Fisken dør ved 0,2 ppm, mens det er satt et krav om at vannprøvene skal vise 0,3 ppm eller høyere.

Kart over området viser prøvepunktene der vannprøvene skal hentes. Målingen skjer både i overflaten og for hver tide med-

alliteten

st for naturforvalting (t.h.). Her ved hovedbasen i Fustvatnet sammen med Brian (Foto: Asbjørn Sande)

dosering

ter nedover i dypet. Tirsdag og onsdag ble 168 prøver fra Ømmervatnet analysert. Derefter fortsetter analyser av prøver fra Fustvatnet og Mjåvatnet.

Dersom aksjonsledelsen ikke er fornøyd med prøvene, kan de suppleres med nye og det kan om nødvendig også doseres mer.

– Det tar ofte litt tid før rotenet har blitt omrørt i vannmassene, forklarer Thor Waaler. Analysene vil fortsette ut over i neste uke, inntil en er sikker på at dose-ringen har vært vellykkete.

Elever fra Mosjøen videregående skole har vært med på prøvetakingen denne uka.

VANNPRØVER: Per Erik Clasen analyserer vannprøver fra hundrevis av prøvepunkter fra innsjøer, elver og bekker. Bak Morten Sandvik.

KLASSEROM MED SCENE: Rektor Mette Anfinsen ved Dønna barne- og ungdomsskole viser stolt fram klasserommet med scene som snart kan tas i bruk. (Foto: Charles Moursund)

Ungene får scene

De 18 førsteklassingene ved Dønna barne- og ungdomsskole kan om få uker flytte inn i spesialdesignet klasserom med egen scene.

Av Charles Moursund

charles.moursund@helgeland-arbeiderblad.no

Muligheten kom da biblioteket flyttet inn i nye lokaler i samme bygget.

Får ha rommet fire år

– Biblioteket var et stort rom som var høyt under taket. Det var uegnet som klasserom, slik det var. Vi fikk aksept for å bygge om og etter som vi har entreprenør Lønnheim i aktivitet med Dønna-hallen i samme bygg, blir arbeidet rimelig. De jobber med klasserommet innimellom det andre, forteller rektor Mette Anfinsen til Helgeland Arbeiderblad.

Det begynte hele 18 førsteklassinger fra skolen i høst og de er så heldige at de får beholde dette klasserommet til de begynner på mellomtrinnet.

Klassekontakt for 1. klasse, Ann Helen Konradsen, ser ikke

bort fra at det vil komme en skuespiller fra Dønna etter hvert.

Veldig heldige

– Vi er veldig, veldig heldige som får et slikt rom. Det blir helt superb. Dette har vært et ønske jeg har hatt lenge. Når vi har samlingsstunder inviterer vi de andre klassene på småtrinnet, i tillegg til barnehagen. Utan scene har det vært vanskelig for alle å se de som opptrer, forteller Konradsen.

Tidligere samlingsstundene var lagt til gymnastikksalen, men her har det vært kamp om tiden, ettersom det foregår mange ting her.

Vil bli mye brukt

Anne Helen Konradsen legger til at scenen vil bli mye brukt i ulike fag og til dramatiseringer, noe 1. klassingene får god trening i.

Rommet, som snart kan tas i bruk, er ellers på alle måter tilpasset alderstrinnet ved at det blir støydemping på veggene. Førsteklassingene får også egen inngang til sin avdeling.

Og, som om ikke scene var nok, så får også de aller yngste elevene elektronisk tavle i klasserommet.

Dønna barne- og ungdomsskole har de siste to årene gjennomgått en meget stor forandring, blant annet ved at mellomtrinnets elevene har fått en helt ny fløy. Nærme vegg-i-vegg med Dønnahallen som står ferdig neste måned.

SENTRALT BIBLIOTEK: Det nye biblioteket har flyttet litt nærmere ungdomstrinnet og fått en sentral plassering i bygningsmassen.

SKAPER BLEST: Rotenonbehandlinga i Fustavassdraget, verdens mest omfattende av sitt slag, har skapt lite blest i nasjonale medier denne uka. Kurt Oddekalv greide imidlertid å få oppmerksomhet da han demonstrerte mot aksjonen sist mandag. Her sammen med sønnen Ruben Oddekalv (t.h.) og Julian Kristoffer Enehaug fra Norges Miljøvernforbund.

(Foto: Torild Wika)

Storaksjon uten nasjonalt oppstyr

Rotenonbehandlinga av Fustavassdraget har vært så lite kontroversiell at den er gjennomført nesten uten nasjonal oppmerksomhet.

Avgjørelse Sande

avgjørelse.sande@helgeland-arbeiderblad.no

Bare miljøkrigeren Kurt Oddekalv fra Norges Miljøvernforbund tok turen nordover for å demonstrere hvor avskyelig han mener det er å drepe all fisk i vassdraget for å bli kvitt gyroen, og fikk ventet mediedekning også i NRK Nordland og TV2.

Brei støtte

Andre organisasjoner støtter aksjonen.

Lars Haltbrekken i Norges Naturvernforbund tror rett og slett at det ikke er så veldig mange som er kritiske.

– Vi har set på behandlingen som avgjørende for å få laksen tilbake, sier han.

Norges jeger- og fiskerforbund er varm tilhenger av å bekjempe gyroen. Og det er bare rotenon som virker, sier informasjonssjef Espen Farstad.

– Det er både faglig og politisk enighet om aksjonen. Siden media er problemfokuseret og konflikten her er borte, blir det også liten mediedekning, sier han.

NJJs fiskekonsulent Øyvind Fjeldseth var imidlertid til stede ved oppstarten, og forbundet har også tidligere fulgt aksjonen i Vefsna og drevet aktiv lobbyvirksomhet for å skaffe finansiering.

– Vi tror dette skal lykkes. Og når Vefsna-regionen, og dermed hele Nordland, blir friskmeldt, skal det bli både nasjonal interesse og fest. Det skal vi bidra til, sier Farstad.

Invitasjon

Direktoratet for naturforvaltning (DN) sendte ut en generell invitasjon til pressen både til informasjonsmøte og muligheter for intervjuer og reportasjer før behandlingen startet, men pågangen har vært liten, bekrefter seniorrådgiver Jarle Steinaker. Det samme inntrykket har seksjonssjef Ketil Skår i Veterinærinstituttet (VI) g

seksjonsleder Tore Vatne hos Fylkesmannen i Nordland. Vatne ble imidlertid kontaktet i forbindelse med et lengre innslag i Fritiluftsmagasinet i NRK forrige lørdag.

– Vårt fokus har vært å lykkes med behandlingen. Ellers er vi mest opptatt av å informere dem

som bor langs vassdraget og bruker vassdraget, sier han.

DN og VI er godt fornøyd med den faglige oppmerksomheten rundt aksjonen.

– Vi som driver med dette er en liten gruppe internasjonalt, og de har vært til stede, sier Skår. Også linjeledelsen i de ansvarlige virksomhetene har vært i Vefsna i forbindelse med aksjonen.

– Vi tror dette skal lykkes. Og når Vefsna-regionen, og dermed hele Nordland, blir friskmeldt, skal det bli både nasjonal interesse og fest. Det skal vi bidra til, sier Farstad.

Informasjonsmøter

Heller ikke allmennheten i Vefsna har vært spesielt interessert. På to informasjonsmøter rett før behandlingen startet var oppmøtet meget beskjedent. Flertallet på møtene var enten folk som var involvert i aksjonen eller deres inviterte gjester.

Ordfører Jann-Arne Løvdahl hadde nok ventet et noe større medieinteressikk, ikke minst i lys av de store pengesummene som brukes. Sentrale politikere er sjeldent til stede for oppfølging, mener han.

– De fatter vedtak og går videre.

Stortingsrepresentant Tor Arne Strøm (A) var ikke klar over at aksjonen pågikk denne uka og har heller ikke vært invitert, sier han.

– Det er så mye som skjer, og vi kan ikke springe etter alt, sier han.

Ivar Kristiansen (H) mener miljøengasjementet er blitt generelt

lavere, men understreker at partiet støtter aksjonen og har foreslått å øke bevilgningene til gyrobejkempelet.

– Laksen og ørreten tilbake i elva vil gi nye muligheter, utvikling og trivsel, sier Kristiansen. Også Kenneth Svendsen (FrP) peker på at rotenonbehandling er akseptert.

Nestleder i Norges Bondelag, Berit Hundåla, mener lokale rettighetsbehaverne kunne ha tatt initiativ til litt blest om dette.

– Men det er vel sånn med dette som med mange andre saker, at skjer det utenfor Oslobygda så er interessen mindre fra media.

Lokal dekning

Redaktør Geir Arne Glad i Helgeland Arbeiderblad er inne på de samme tankene og mener kunnepiken om det som har vært gjennomført i Vefsna er begrenset.

– Rotenonbehandlinga i innspørene i Vefsna er av de største prosjektene som noen gang er gjennomført. At riksmedia ikke bryr seg, er jeg ikke overrasket over. Mer bekymret er jeg over at regjeringspolitikerne med miljøvernministeren i spissen, ikke bryr seg i større grad. Hadde et tilsvarende prosjekt vært gjennomført på Østlandet, hadde oppmerksomheten vært langt større.

NRK Nordland har fulgt bekjempelsen av rotenon tett i flere år for radio, fjernsyn og på nett, sier nyhetsjef Eivind Undrum Jacobsen. Stoffet tilbys også riksnettett.

– For oss har dette vært en viktig sak, og vi har stilt kritiske spørsmål om for eksempel bruken av rotenon og pengebruk. Vi jobber nå med en dokumentar om rotenonbehandlinga som blir klar til våren. Her har vi fått medfinansiering fra NRK sentralt, sier Jacobsen.

• fakta

Verdens største rotenonbehandling, målt i forhold til volum av vannmassene som blir behandlet, avsluttes i Fustavassdraget lørdag. Da behandles elva Bågen. Utstyr rigges nå ned og mannskapene permitteres. Noen bekker og dammer dobbeltsjekkes og kan bli behandlet over helga.

Aksjonen har vært lite oppmerksomhet nasjonalt. Ingen representanter for regjeringen eller Stortinget har vært til stede. Også mediedekningen har vært beskjeden.

Dispensasjon for vedhogst

Oladalenens venner har fått dispensasjon fra verneforskriften for Lomsdal-Visten nasjonalpark for vedhogst i Oladalen. Arbeidsutvalget for Lomsdal-Visten parkstyre har gitt dispensasjonen for tre år. Hogsten skal foregå i perioden 15. juli til 15. april, og det skal bare tas ut løvtær, går det blant annet fram av vilkårene for dispensasjonen.

I søknaden angir foreningen et behov for ved tilsvarende tre-fire bjørker i året.

Vil bygge om til leiligheter

Størrelsen og beliggenheten er lagt til grunn for Vefsn planutvalgs vedtak om å tillate at Lyngveien 21 kan bygges om til boliger.

Søker er Molden Eiendom AS ved Asgeir Molden.

Eiendommen er på 1,4 mål og ligger i et område dominert av boliger i Åsbyen i Mosjøen. Selv om Vefsn kommune har behov for sentrumsnære næringsarealer, mener altså politikerne at bruksendring for denne eiendommen kan tillates.

Molden bakeri ble etablert på eiendommen i 1964 og har vært påbygd i 1983 og 2000. Familiebedriften ble solgt i 2009 til driverne av Rema, men eiendommen ble beholdt. Etter salget ble bakeriet drevet med underskudd og lagt ned. Foruten en beboedd toppleilighet har det ikke vært aktivitet i det gamle bakeriet de to siste åra.

Anbefaler konsesjon

Planutvalget i Vefsn går enstemmig inn for at Ståle Grammo får konsesjon for å kjøpe deler av gårdsnummer 186 bruksnummer 1 og 2 på Båstrandmoen i Drevja. Selger er Gunnar Båstrand og avgiftspris er 334.000 kroner.

Våningshuset på eiendommen og 10,6 dekar tomt er ikke med i salget.

Kjøperen er bonde og driver kjøttproduksjon på storfe og gris på sin gård i Brattlia. Han overtok denne gården i 1997 og har siden bygd driftsbygninger for storfe og gris, samt våningshus og redskapshus på gården, går det fram av sakspapirene. Hans egen eiendom er på 1922 dekar, derav 173 dekar fulldyrt mark. I tillegg leier han 693 dekar fulldyrt mark på til sammen 20 andre eiendommer, noen så langt unna som 10–15 kilometer.

Saken avgjøres i kommunestyret.

Leter etter liv i

Ei uke etter at rotenon-behandlingingen er avsluttet og all fisken i Fustavassdraget er drept, sjekker forskere om det finnes annet liv i elver og innsjøer.

Av Asbjørn Sande

asbjørn.sande@helgeland-arbeiderblad.no

Og det gjør det, slår Jo Vegar Arnekleiv og Garte Kjærstad fra NTNU Vitenskapsmuseet i Trondheim fast. Som de regnet med, har de funnet levende bunnudyr både i Fusta og i Fustvatnet. Men de har også funnet døde bunnudyr. Fusta ble rotenonbehandlet for tredje gang nå for ei uke siden, og forskerne mener å se at det har hatt konsekvenser for mer enn bare fisken. For de mest sårbarer artene kan det se ut som dette har blitt for tøft, mener de. En siste undersøkelse neste høst vil avdekke om noen arter er helt utryddet.

Overraskelse

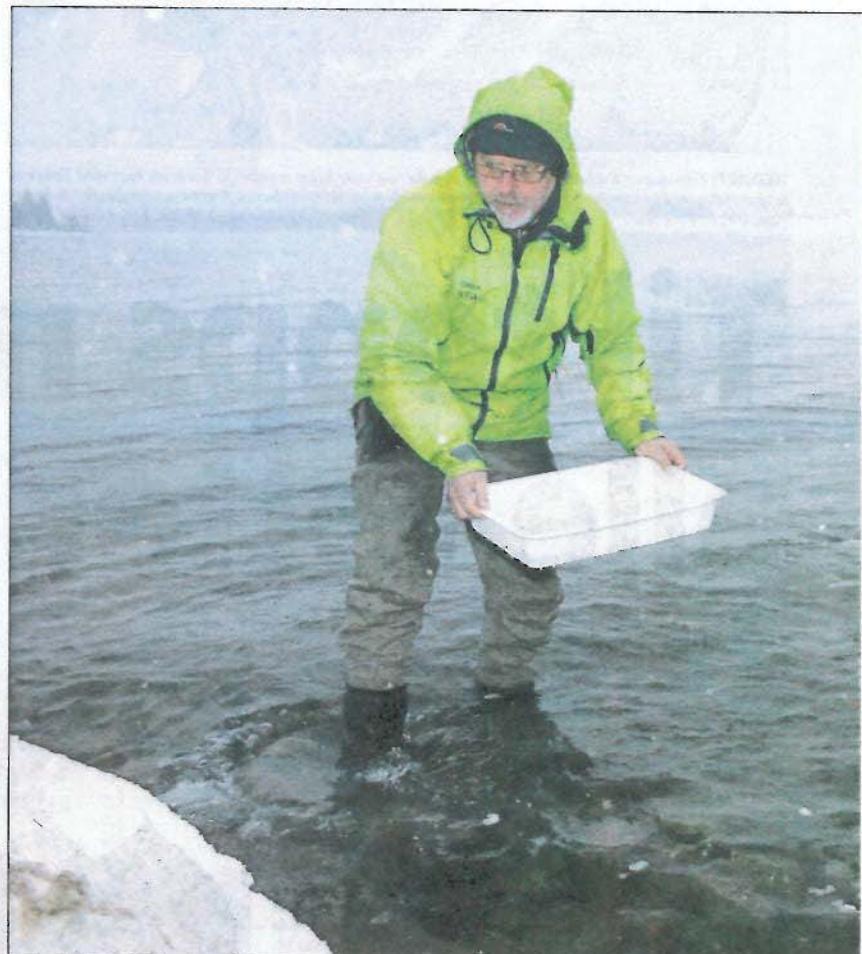
Men de kan altså likevel slå fast at andre arter fortsatt lever. De har også fått seg en overraskelse. De har nemlig funnet en art de ikke visste fantes i Fustvatnet. Det dreier seg om et lite krepsdyr, ei marflu eller tangloppet med det latinske navnet *Gunnerus Duebeni*, som egentlig lever i brakkvann. Den er kjent for å være veldig god fiskemat, og det kan være forklaringen på at den finnes i innsjøen. Bygdefolk mener nemlig denne marflua i sin tid ble fraktet fra fjorden for det formålet.

– Dette vil vi gjerne høre mer om, sier de, og ber dem som har informasjon om å ta kontakt.

50 prøver

Da de avsluttet arbeidet fredag hadde de 50 glass med tusenvis av individer fra Fusta, Fustvatnet, Drevja og Drevvatnet med seg i bilen tilbake til Trondheim. Drevjadalføret er ikke rotenonbehandlet oppstrøms Forsmoaforsen, så prøvene herfra vil vise normale forekomster som prøvene fra Fustavassdraget kan kontrolleres mot.

– Vi vet mye om effekten av rotenonbehandling i elver. Men det er ikke gjort så mye undersøkelser i innsjøer, sier Arnekleiv og Kjærstad.

BUNNPRØVER: Her ved Aspneset er ett av tre undersøkelsespunkt i Fustvatnet der Jo Vegar Arnekleiv (t.v.) og Garte Kjærstad etter at innsjøen er rotenonbehandlet.

Undersøkelse

Undersøkelsene foregår ved at de roter opp grums og slam fra bunnen ved å sparke unna steiner langs breddene og så samle det opp med håv. Så tömmer de håven over i et kar med vann. Noen ganger lever det i bunnslammet, andre ganger ikke. Noen ganger kan de bestemme artene straks, andre ganger må de vente til de kan bli lagt under mikroskop. Noen arter, som den spesielle marflua, er to–tre centimeter lange. Men de aller fleste artene de finner, er mindre enn en halv

centimeter.

Noen bunnudyr er insektlarver som vårfly, døgnfly og knott. Andre er snegler, mark og biller. De ser også etter dyreplankton, som lever i vannmassene, for å finne ut hvordan denne arten påvirkes av rotenon.

Kan komme tilbake

Arter som ikke har greid den tøffe behandlingen trenger ikke være utryddet for alltid.

– Insektlarver vil kunne komme tilbake fra andre vannforekomster

i nærlheten som ikke er behandlet. Men dette kan ta tid. Noen larver spør seg også ved å la seg drive i vannmassene, sier Arnekleiv og Kjærstad.

Resultatene av kartleggingen og analysene blir offentliggjort i en rapport som utgis av Vitenskapsmuseet. Men de regner også med publisering i internasjonale fagtidsskrifter.

I løpet av torsdag og natt til fredag var det kommet mellom 20 og 30 centimeter snø i Vefsn. Det hindret ikke de to forskerne i lette

GRUMS OG SLAM: Håven tömmes i et kar med litt vann for å se om det er levende organismer med opp fra bunnen.

GAMMARUS DUEBENI: Dette krepsdyret lever egentlig i brakkvann og forskerne var overrasket over å finne det i Fustvatnet.

nnsjøen

id fra NTNU Vitenskapsmuseet har hentet bunnprøver for å finne levende organer.
(Foto: Asbjørn Sande)

etter insektlarver og andre bunn-dyr.

– Det hadde vært verre om isen hadde lagt seg, sier de. Torsdag var det litt problematiske arbeidsforhold i Storviks litt lengre nord, der det var lagt seg en del sørpe langs elvebredden.

– Snøen er litt upraktisk. Alt blir vått og det blir mer styr. Men vi får gjort arbeidet vi skal, sier forskerne. De konstaterer at felt-sesongen går mot slutten og at det nå er tid for å analysere og tolke funnene de har gjort.

PRØVER: 50 glass med prøver fra Fusta- og Drevjavassdraget er med tilbake til Trondheim.

• fakta

Fylkesmannen i Nordland har gitt NTNU Vitenskapsmuseet i oppdrag å dokumentere effekten som rotenebehandlingen i Fustavassdraget har på livet i innsjøene. All fisk dør, men annet liv kan få behandlingen. Forskerne har gjort undersøkelser før og etter rotenebehandlingenene av elvene i august i fjor og i august i år og nå før og etter innsjøbehandlingen som ble avsluttet sist helg.

– Vi burde ha vært flinkere til å ta vare på noe av kulturen vår, mener Edmund Dahle om å ta vare på Even Ulvings tidligere boested på Sømnesøya.

Av Ann-Helen Moen

ann-helen.moen@helgeland-arbeiderblad.no

– Det er en verdifull, gammel plass som står og forfaller i dag, mener Ragnar Lien som er blant dem som har tatt initiativ til å redde eiendommen på Sømnesøya.

Trenger hjelp

Kunstneren Even Ulving vokste opp på Ylvingen, og neste år er det 150 år siden han ble født på gården Ulving. Kunstneren skal ha malt noen av sine beste bilder mens han bodde på Sømnesøya i Sømna kommune fra 1900 til 1913. Føll han bodde i huset etter ham, men på 1960-tallet ble øya friflyttet. Det er John Birger Johnsen som skal leve eiendommen, men skriver i brev til kommunen at han ser det som en umulig oppgave å reparere bygningen alene.

– Det er ganske interessant. Ulvings landskapsmaleri er blant de mest kjente i Nord-Norge, sier Lien.

– Verdibygg

Saken var til behandling i formannskapet i Sømna torsdag.

SØKER HJELP: Eierne av Even Ulvings tidligere hjem på Sømnesøya har søkt kommunen om hjelp for å ta vare på bygningsmassen.
(Foto: Ragnar Lien)

vil redde Ulvingshus

KUNSTNER: Even Ulving bodde på Sømnesøya fra 1900–1913.

• fakta

Even Christophersen Ulving (15. august 1863–3. august 1952) var en norsk kunstmaler fra Ylvingen i Vega kommune. Han døde i Åsgårdstrand, der han bodde det meste av livet sitt. Even Ulving var sønn til Olava Larsdtr. og bæltbygger og gårdbruker Christopher Evenesen. Han var første gang gift med Antonetta Augusta Holst. Etter at hun døde, giftet han seg med Fredrikke Johanne Knoph Qvale. Han bodde på Sømnesøya fra 1900 til 1913. I 1914 flyttet han til Åsgårdstrand. (Kilde: Wikipedia)

Saksbehandleren forslo at kommunene skulle gå i nærmere dialog med initiativtakerne samt at det ble nedsatt et arbeidsgruppe med politisk representasjon for videre oppfølging. Ifølge ordfører Edmund Dahle er det en historisk eiendom verdt å ta vare på.

– Vi sier at Sømna kommune skal være behjelplig med å ta kontakt med fylkeskommunen og de som sitter med midler til verneverdige hus, som riksantikvaren, sier Dahle og presiserer at kommunen ikke er interessert i å ta over eiendommen eller bygningsmassen.

– Det er jo et prosjekt som har historie i seg. Det er en stor kunstner som har bodd på Sømnesøya, og huset har preg av at det er et gammelt verdibyg. Men vi må ta

det derfra. Jeg mener at vi først må få status på bygget, sier Dahle som nå vil vente på tilbakemelding.

Takstbefaring

Sømnesøya har et totalt areal på over 750 dekar, og beites av sau. Bygningsmassen på bruket hvor Ulving bodde består av bolig, fjøs, kårhus, naust og vedbod. Asbjørn Moen i Bygg og Eiendomstakst i Sømna har foretatt befaring på området og mener at for å berge hovedhuset så må det iverksettes tiltak snarest med tetting av tak for å stoppe og begrense vannskader ned i boligen.

– Bolig er oppbygd med en høy standard på den tiden og er meget spesiell for området, skriver Moen om hovedhuset.

Kulturkafeer i Sjøgata

Carina Kristensen på Kulturverkstedet og Roar Møller på Gilles i Mosjøen samarbeider gjerne.

SIDE 24 OG 25

Milepæl for E6-prosjekt
Side 4 og 5

Engasjement i alle retninger

Vel 50 svært engasjerte mosjøværinger skapte høy temperatur på folkemøtet om sentrumsutvikling i Mosjøen. Men engasjementet spriker.

SIDE 12 OG 13

HELGELAND

ARBEIDERBLAD

Torsdag 13. juni 2013 - Nr. 132 - Årg. 83 - Løssalg kr 25,-

SOMMERKAMPAJNE!
KJØKKEN & HVITEVARER
for levering aug-sept.
66 år
Industribygning 2 • Mosjøen • Tlf. 75 11 55 55 • mobelkjoken.no

Setter ut ny vefsna-laks

Foto: John Christian Nygaard

Onsdag ble 20.000 små lakseunger satt ut i Vefsna. Dermed er laksen tilbake i elva etter rotenonbehandlingen. – Dette er en historisk dag, sier Thomas Bjørnå som var med på utsættet på Fallan i Grane i går. Laksesmolten som settes ut er klekket av rogn fra Vefsna-laks før

rotonenbehandlingen, og alet opp i Statkrafts genbank på Bjerka og i Helgelandskrafts kultiveringsanlegg i Leirfjord. Målet er å sette ut 100.000 smolt hvert år de kommende 10 årene.

SIDE 2 OG 3

Grunnstein til kulturbad

Fylkesrådsleder Odd ErikSEN la i går ned grunnsteinen til det nye kulturbadet i Sandnessjøen. – Kulturbadet blir viktig for hele regionen. Det er som et kinderegg, sier ErikSEN.

SIDE 6

Har verdens beste jobb

Hilde Wika er reiselivssjef på Vega, og synes hun har verdens beste jobb. De siste åtte årene er antall turister seksdoblet på verdensarvøya.

SIDE 16 OG 17

- Bikinier
- Bade-drakter
- Strand-tøy

Undertøy-butikken i Mosjøen

Guni
- midt i gatene - Tlf. 75 17 16 42

nyheter:

www.helgeland-arbeiderblad.no

Døper ny hurtigbåt

Den nye hurtigbåten som skal erstatte «Visten» i ruta på Vestfjorden og Tjøttabasenget skal døpes i Sandnessjøen torsdag, opplyser adm.dir. Bjørn Laksforsmo i Torghatten Nord. «Snefjell» er oppkalt etter fjellet mellom Vefselstad og Brønnøy. Godmor er fylkesråd for kultur i Nordland, Hill-Marit Olsen.

Rapportering om beiting

Landbruksjefen i Brønnøy Odd Reidar Johnsen, har sendt ut en sms til alle aktive jordbruksforetak i kommunen der han ber om en skriftlig tilbakemelding fra grunneiere som har ønsket beiting av dyr på innmarsk. Han opplyser til HA at han gjør dette for å få mulighet til å loggfør rapporteringen og ha en historikk på ønsket beite uavhengig av dyreslag.

I den siste måneden har det kommet flere klager på rein som beiter på innmarsk i Velfjord og Tosen og Johnsen ønsker å få til et møte mellom berørte parter.

Enstemmig innstramming

Et enstemmig formannskap i Dønna vedtok denne uka nester alle rådmannens innstilinger knyttet til innstramninger i kommunekonometriken. Hele 11 saker som omhandlet økonomiske besparinger sto på sakskartet og det var en taus men fattet forsamlingsleder som uten diskusjon vedtok å redusere både utgifter og stillinger. Ordfører i Dønna, Anne Sofie Sand Mathisen sier i en kommentar til Helgeland Arbeiderblad at det har vært en grundig prosess i administrasjonen i forkant av den politiske behandlingen, og derfor også bred politisk enighet om nødvendigheten av innstrammingene.

– Det er som når du har hull i en tann og må til tannlegen. Man gleder seg ikke, men vet det blir bedre etterpå, sier Mathisen.

Ingen takst

Nesten to uker etter vannlekkasjen ved Åsheim terrasse i Sandnessjøen har det fortsatt ikke vært en taktmann i bygget for å vurdere kostnadene på skadene. Polygon jobber fortsatt med å avfinke bygget.

Thomas Bjørnå var onsdag en svært lykkelig mann. Da ble 20.000 laksesmolt satt ut i Vefsna.

Av John Christian Nygaard
john.nygaard@helgeland-arbeiderblad.no

Som kjent for de aller fleste har elva Vefsna vært gjennom en omfattende rotentonbehandling som har tatt livet av all laksen i elva. Onsdag var det klart for det første utslippet av laksesmolt i elva.

– **Historisk dag**
Vi befinner oss på Fallan i Grane kommune, og Thomas Bjørnå har sammen med Tor Næss, Espen Holthe og Kjell Ervik nettopp rygget en lastebil med fire tankar fisk ned mot vannkanten.

En slange festes til den første tanken, og Næs og Holthe drar den med seg omtrent ti meter ut i elva.

Ervik får klarsignal og trekker i slusen på tanken, og ut kommer laksesmolten strømmende.

– Dette er en historisk dag for Vefsna, sier Bjørnå og strekker armene i været i det de første plaskene blir synlige i vannet.

Fisk fra 90-tallet

De fire tankene på lastebilen inneholdt omtrent 10.000 laksesmolt, som er små laks som har blitt gamle nok til at de er klare for å sette kurset på havet.

– Vi setter de ut såpass langt oppå så de skal rekke å bli preget av elva, forklarer Næss, som er fiskefaglig konsulent i Statkraft.

Fisken som onsdag sattes ut i elva har sine røtter fra laks som svømte i Vefsna en gang på tidlig 90-tallet, og har blitt hentet i Statkraft sin genbank på Bjerka, før den er avlet fram på Helgelandstrafiks kultiveringsanlegg i Leirfjord. Denne laksen har derfor al-

JUBLER: Thomas Bjørnå var godt fornøyd med at det på ny er laks i Vefsna.

Anmelder hærverk på skole

I løpet av tirsdag kveld tettet en eller flere personer vaskene på toiletene i andre etasje på Vega Barne- og ungdomsskole. Vannet sto på og flommet utover gulvet og ned i etasjen under der biblioteket holder til.

Teknisk sjef Anders Karlson sier til Brønnøysunds Avis at kommunen vil anmelde saken og at han jobber for å få en oversikt over skadene dette hærverket har ført til både på bygget og på inventaret i biblioteket.

- Historisk dag

HISTORISK: Her er de første laksesmolten tilbake i Vefsna. Rotentonbehandlingen i 2011 og 2012 tok livet av all

dri opplevd å leve i elva.

– Men instinktene forteller fisken hva den skal gjøre, selv om den aldri har vært i en elv tidligere. Det er rimelig å anta at noen av fisken allerede i løpet av de neste dagene vil sette kursen mot havet, sier Næss, og forklarer at hele poenget med å la fisken bli preget av elva, er at den skal stå stått at det er hit den skal komme tilbake for å gye i framtidien.

dag kommer tilbake, sier Næss.

– Hvor lenge blir de på havet?

– Det varierer, men det kan være alt fra ett til fire år, sier Næss, og legger til at fisken som kommer tilbake vil bli nøyde kartlagt.

– En ny æra

Ute i elva ser man små plask fra fiskenes som svømmer rundt i elva for første gang, og på land står Ervik og setter tilbake lokket på vanntankene.

Han har nettopp hjulpet noen små motvillige fisk gjennom slangen og ut til friheten.

– Det blir veldig spennende å følge med for å se om det gir resultater, sier Ervik og smiler.

Gjengen er tydelig fornøyd mens de pakker sammen for å kjøre etter neste lass med fisk som

skal settes ut ved Laksforsen, litt lengre opp i elva.

– Jeg synes det er veldig spesielt, for det er første gang siden 2001 at vi setter ut fisk. Det er starten på en ny æra, sier Næss som har fått av seg dykkermaska.

– Når kan ivrige laksefiskere få mulighet til å fiske laks i Vefsna igjen?

– Om fem år vil det kanskje bli noen muligheter for å fiske laks innen, men det vil bli et omfattende overvåkningsprogram for å forsikre oss om at ting er på rett vei, sier Næss.

– Målet er at det skal settes ut 100.000 laksesmolt i elva hvert år i løpet av de neste 10 årene, sier Holthe.

■ Se bildeserie:
www.helgeland-arbeiderblad.no

Ja til åtte av ti kraftplaner

Hemnes kommunestyre sier ja til at det skal gis konseksjon til åtte av de ti planene som er til behandling.

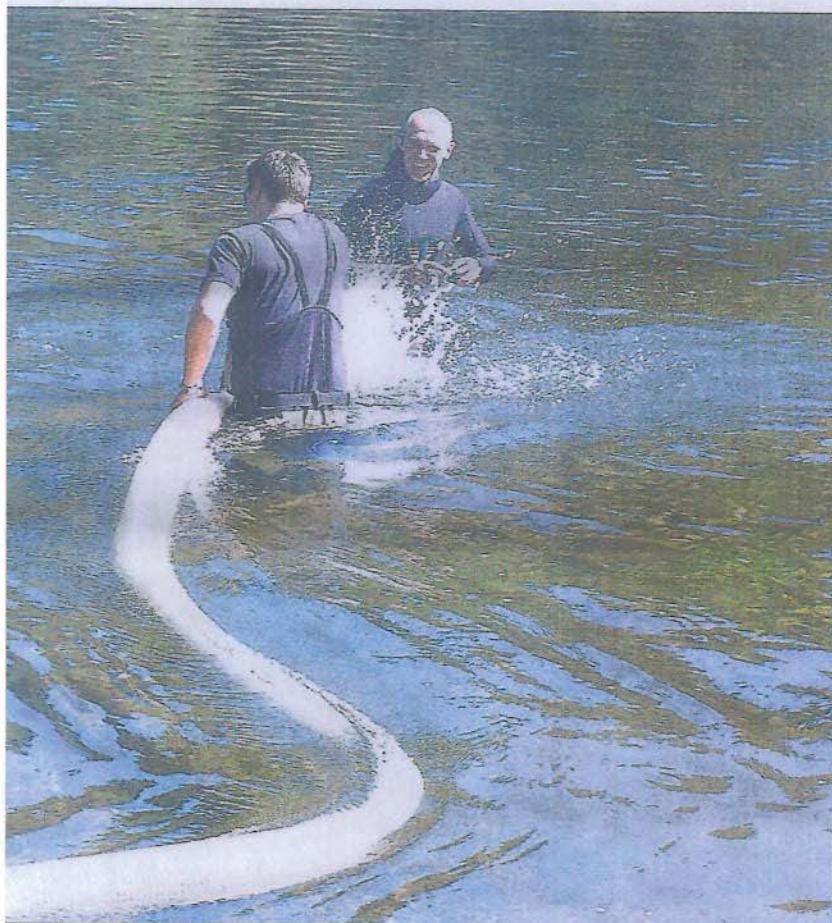
Flera av de planlagte kraftprosjektene er lokalisert slik at de munner ut i vassdrag, hvor det gyter laks og sjøørret.

Sammen med sitt ja til konsekjon i forhold til disse prosjektene, har man kommet med et tillegg om at

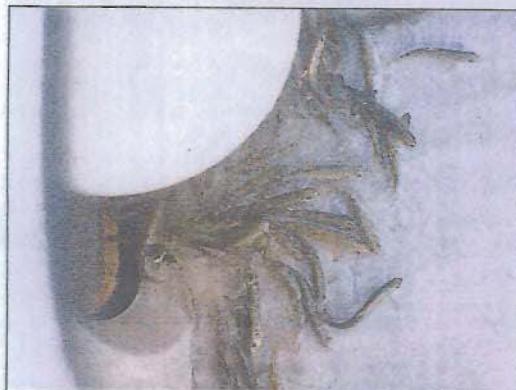
kraftstasjonen må plasseres slik at den ikke ødelegger gytestrekningen i det aktuelle vassdraget.

De ti prosjektene strekker seg fra anlegg som munner ut i fjorden til kraftverk høyt opp fjellet og godt over tregrensen. Hemnes turistforening var skeptisk til Mørbekken-prosjektet på grunn av oppdemming. Men nå er oppdemmingen tatt ut.

for Vefsna

for å bekjempe gyroparasitten, og onsdag ble første steget for å få tilbake laksebestanden i Vefsna.
(Foto: John Christian Nygaard)

LAKSESMOLT: Til sammen ble 20.000 laksesmolt sluppet ut i Vefsna onsdag. Omrent 1.300-1.400 av dem vil komme tilbake for å gyte.

• fakta

Onsdag ble 20.000 laksesmolt satt ut i Vefsna etter rotentonbehandlingen som tok livet av all laksen mellom 2011 og 2012.

Gyrodactylus er en gruppe flatormer som lever parasitisk på fisk og noen ganger på frosker. Den mest kjente arten er lakseparasitten Gyrodactylus salaris.

Prosjektet med å få tilbake laksebestanden skal foregå over de neste ti årene.

Prosessens ferskvannsfisk går gjennom for å tale saltvann kalles smoltifisering. En smolt er dermed en fisk som er klar til å vandre fra innsjøer og elver ut i havet.

**coop
prix**

Go' morgen yoghurt

Tine. Assortert. 195 g. Fra 38,46/kg. 1 stk fra 11,20
Gjelder uke 24-26

**2FOR
30**

1,5 l Coca-Cola/Zero
Coca-Cola Company.
Fra 10,00/L. 1 stk 23,90
Gjelder uke 24-26

Krone-Is 6 pk
Diplom-Is. Jordbær/sjokolade. 750 ml. Fra 60,93/L. 1 pk 45,70

**JUNI
DEAL**

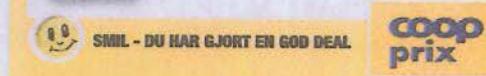
KJØPER DU:

Pr pk 32,90
500 g. Pr kg 108,67

**SPAR
37 kr**

**coop
prix**

Kun til private husholdninger. Førstehold om trykk og usikr. Anslags-en gjelder i uke 24.

Vedlegg I SIKKERHETSDATABLAD CFT-LEGUMIN

Vedlegget viser sikkerhetsdatablad for de to forskjellige løsningene CFT-Legumin som ble brukt under behandlingene, CFT-Legumin 2,5 % og CFT-Legumin 3,3 %.

Data-ark for Sikkerhet

CFT Legumin™ PISCICID

Dato: 21.03.2009

Side: 1

1. IDENTIFIKASJON AV SUBSTANS/ PREPARAT OG SELSKAP/ FORETAK

Identifikasjon av substans/ preparat:

Produktnavn: CFT Legumin

Bruk av substans/ preparat: Piscicid (biocid)

Identifikasjon av selskap/ foretak:

Veterinærmedisinsk Oppdragssenter A/S
VESO
Postboks 300 Sentrum. N-0103 OSLO, Norway
Phone +47 22 96 11 05 Fax +47 22 96 11 01
Website www.veso.no

Nødhjelpstefon: +47 22 96 11 05 or +46 411 71074

2. SAMMENSETNING/ INFORMASJON OM INGREDIENSER

Produkt beskrivelse: EC-formulering. Preparat som inneholder 2.5 % rotenon

Bruk av substans/ preparat: Piscicid (biocid)

FARLIGE KOMPONENTER

CAS-Nr.	Kjemisk navn	Konsentrasjon	Advarsel symbol	R-fraser
83-79-4	Rotenon	2,5%	T, N, Xn, Xi	R-21/22, R-26,
	EU no 2015019			R-36/37/38, R-43, R-50/53
51-03-06	Piperonylbutoxid	2,5 %	N,	R-51/53
	EU nr 200-076-7			
872-50-4	N-Methyl-2-pyrrolidone	10%	Xi	R-36/38
	EU no 212-828-1			

Utfyllende informasjon: Piscicid, (biocid)

For fullstendige tekst for R fraser nevnt i dette avsnitt, se avsnitt 15.

3. IDENTIFIKASJON AV RISIKO

Giftig, skadelig, irriterende, farlig for miljøet, svært giftig for akvatiske organismer, kan medføre negative langtids effekter på det akvatiske miljøet.

Data-ark for Sikkerhet

CFT Legumin™ PISCICID

Dato: 21.03.2009

Side: 2

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Generell varsel: Ha produktbeholder, etikett, eller dataark for sikkerhet med deg når du ringer nødhjelpestasjon eller lege, eller går til behandling.

Hudkontakt: Ta umiddelbart av alle tilsølte klær og sko. Vask av med rikelig med vann. Dersom hud irritasjon oppstår, kontakt lege. Vask tilsølte klær før de brukes

Inhalering: Flytt til frisk luft og legg nede. Dersom den skadete ikke puster, gi kunstig åndedrett, helst munn til munn eller oksygen om nødvendig. Gi medisinsk tilsyn.

Øyekontakt: Hold øyelokkene åpne og skyll umiddelbart med rikelig med vann, også under øyelokk, i minimum 15 minutter. Fjern kontaktlinser etter de første 15 minutter. Deretter fortsett skylling. Umiddelbar medisinsk tilsyn kan være nødvendig.

Ved svelging: Umiddelbar medisinsk behandling og vis frem beholder, etikett eller data-ark for sikkerhet. Dersom pasienten er ved bevissthet, skyll munnhulen med vann. Ikke fremtving brekninger uten at lege anbefaler dette. Ikke gi noe gjennom munnen til en bevisstløs pasient.

Medisinske råd: Les CFT Legumin etikett og data-ark for sikkerhet. Tilfeller av rotenon forgiftning er sjeldne og derfor er ikke optimal behandling kjent. In vitro studier har vist en gunstig effekt av N-acetyl cystein (NAC) og antioksidanter i å forhindre rotenonforgiftning av humane cellelinjer. N-acetyl cystein, antioksidanter og kaliumkanal åpnere har vært benyttet for behandling av rotenonforgiftning.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

Antennelsestemperatur(metode): 92 °C (Pensky-Martens Closed Cup)

Anbefalt slukkingsmedier: Alkoholresistent skum, vann spray, tørre kjemikalier, karbondioksid. Avkjøl beholdere/ tanker med vann.

Spesiell fare ved slukking: Farlige gasser kan bli frigjort. Forurenset slukningsvann må samles opp separat. Dette må ikke sendes i avløp.

Spesielle vernetiltak for brannmannskap: Ved brann må frittstående pusteapparat benyttes. Bekjemp brannen fra sikker avstand og hold overflødig personell borte fra området.

6. TILTAK VED UKONTROLLERT UTSLIPP

Personlige forhåndsregler: Bruk vernedrakt som beskrevet i avsnitt 8. Unngå kontakt med hud og øyne. Ikke innhaler aerosol / gass. Ved brann må frittstående pusteapparat benyttes.

Forhåndsregler for miljøet: Forhindre at produktet havner i avløp eller overflatevann. Må heller ikke forurense grunnvann eller overflatevann. Kaliumpermanganat, KMnO₄ kan benyttes til nøytralisering i vann, ved avrenning og på land, om nødvendig.

Metoder for opprensing: Tørk opp med inaktivt absorpsjonsmateriale som leire, sand, sagflis eller støv, og håndter dette som farlig avfall. Innholdet må merkes.

Data-ark for Sikkerhet

CFT Legumin™ PISCICID

Dato: 21.03.2009

Side: 3

7. HÅNDTERING OG LAGRING

Håndtering: Bruk verneutstyr. Utvis stor forsiktighet dersom produktet håndteres innendørs uten ventilasjon, sammenlignet med utendørs.

Krav ved lagring: Produktet skal bare lagres i original beholder og lagres ute av rekkevidde for barn. Pass på at beholderne er tett lukket. Lagres på et tørt, mørkt, kjølig sted (maks 20 °C) med god ventilasjon. Ta nødvendige forhåndsregler for å unngå utladning av statisk elektrisitet (som kan antenne organiske gasser). Beskyttes mot solstråling. Må ikke kontaminere vann, mat eller fôr ved lagring eller anvendelse.

Lagringstid: Produktet er fysisk og kjemisk stabilt i minimum 1 år når det lagres i original uåpnet beholder på et tørt, mørkt, kjølig (4 – 20 °C) og beskyttet mot sol. Produktet må ikke utsettes for frost.

8. EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG BESKYTTELSE

Grenseverdier for eksponering

Rotenon: HTP (8 timer) = 5 mg/m³ (Finland)
HTP(15 min) = 10 mg/m³ (Finland)
TWA = 5 mg/m³ (USA)

N- methylpyrrolidone: HTP (8 timer) = 25 ppm (Finland)
HTP (15 min) = 100 mg/m³ (Finland)
NGV = 50 ppm, 200 mg/m³ (Sweden)
KTV = 75 ppm, 300 mg/m³ (Sweden)

Eksponeringskontroll

Yrkessmessig eksponeringskontroll: Håndteres i samsvar med god industrihygiene og gode sikkerhetsrutiner. Unngå kontakt med hud og øyne. Ikke inhaler aerosol/damp. Vask hender før pauser og umiddelbart etter håndtering av produktet. Ikke røyk under håndtering eller bruk.

Benytt beskyttelsesdrakt

Beskyttelse av luftveier: Ved håndtering/bruk, benytt respirator med kombinasjonsfilter for gass/partikler (A/P2).

Beskyttelse av hender: Butylen gummihansker. Gjennomtrengelighet for N-methyl pyrrolidone > 8 timer.

Beskyttelse av øyne: Tettsittende sikkerhetsbriller. Flaske med rent vann for øyeskylling.

Beskyttelse av hud og kropp: Beskyttelsesdrakt, støvler, gummi eller plastikk forkle. Sikkerhetsdusj.

Data-ark for Sikkerhet

CFT Legumin™ PISCICID

Dato: 21.03.2009

Side: 4

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Tilstand: Væske

Farge: Brun

Antennelsestemperatur: 92° C Pensky-Martens c.c.

Eksplosive verdier: Ingen

Oksiderende egenskaper: Ingen

Relativ tetthet: 1.02

Overflatetensjon: 33,0 mN/m ved 25 °C, og 32,0 mN/m ved 40° C

Vannløselighet: Emulgerbar

Kinematisk viskositet: 13,1 mm²/s ved 20° C

Dynamisk viskositet: 13,4 mPa ved 20° C

pH: 4.0 (1 % v/v emulsjon av CFT Legumin)

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet: Produktet er fysisk og kjemisk stabilt i minimum 1 år når det lagres i original uåpnet beholder på et tørt, mørkt, kjølig (4 – 20 °C) og beskyttet mot sol. Produktet må ikke utsettes for frost.

Forhold som må unngås: Høye temperaturer, lys og solskinn

Materialer som må unngås: Sterke syrer og sterke baser, oksiderende midler

Farlige nedbrytingsprodukter: Oksider av karbon

11. TOXICOLOGICAL INFORMATION

Akutt toksitet (dødelige doser)

LD₅₀ Oral hunnrotter: 320 mg/kg

LD₅₀ Hud hann- og hunnrotte: > 2000 mg/kg

LC₅₀ Inhalering hann- og hunnrotte: > 0,062 mg/l

Akutt toksitet (irritasjon, allergi induserende etc.)

Øye irritasjon, kanin: Minimalt irriterende for øye

Hud irritasjon, kanin: Moderat irriterende for hud

Allergi induserende – marsvin: CFT Legumin er allergi induserende

Hud absorpsjon: Svært lav, totalt absorpsjon < 0.37 %

Total i *stratum corneum*: 5.88 %. Totalt ikke-absorbert 86.24 %.

Absorpsjons rate: 10 µcm³/ time. Rotenon penetrerer ikke huden raskt ved påføring som CFT Legumin 2.5 % formulering.

Langtids eksponering: Rotenon er ikke kreftfremkallende, teratogen eller mutagent.

Data-ark for Sikkerhet

CFT Legumin™ PISCICID

Dato: 21.03.2009

Side: 5

12. ØKOLOGISK INFORMASJON

Vannmiljø: Rotenon er moderat mobilt i jord og sediment, og har lavt potensial for akkumulering i akvatiske organismer. Rotenon er ikke stabilt i miljøet og det lave gasstrykket begrenser flyktighet. Rotenon degraderes generelt raskt gjennom ikke-biologiske mekanismer (hydrolyse og fotolyse), med halveringstid på noen få dager til noen få uker, avhengig av temperatur og lysforhold. Alle organismer med gjeller er følsomme for rotenon i varierende grad, avhengig av følsomhet. Generelt, fisk er de mest følsomme fulgt av makroinvertebrater, insekter, krepsdyr mollusker etc, og juvenile stadier av amfibier. Faunaen av makroinvertebrater reestableres i antall og diversitet i løpet av 1 til 2 år. De fleste amfibier og makroinvertebrater har landlevende stadier som ikke er sensitive for rotenon.

Atmosfæren: Ikke relevant pga lavt gasstrykk (< 0.001 Pa)

Landmiljø: Ikke relevant fordi rotenon behandlet vann vil ikke bli brukt i landbruk, før alt rotenon er nedbrutt/vekk. Pattedyr og fugler som eventuelt drikker behandlet vann eller spiser død fisk vil ikke bli berørt/påvirket pga lav konsentrasjon i vannet, kort halveringstid i vann, lav biokonstansfaktor (BCF), og relativ lav oral- og dermal toksisitet.

Effekter relevant for næringskjeden (sekundær forgiftning): Rotenon har relativt lavt potensial for biokonsentrering/akkumulering i akvatiske organismer ($BCF < 30$). Rotenon er ikke stabilt i miljøet, og degraderes generelt raskt gjennom ikke-biologiske mekanismer (hydrolyse og fotolyse), med halveringstid på noen få dager til noen få uker (avhengig av temperatur og lysforhold). Rotenon er relativt lite giftig for pattedyr og fugler ved oral- og dermal eksponering. Dette, sammen med nedbrytbarhet, gjør at sekundær forgiftning er lite sannsynlig.

Giftighet for fisk: Rotenon er svært giftig for alle fiskearter. Dødelighet forventes ved anbefalte doser. Kontakt lokale miljøvernkontor (Fylkesmannens Miljøavdeling) fordi godkjenning er nødvendig før bruk.

Giftighet for akvatiske invertebrater: Rotenon er giftig for akvatiske invertebrater.

13. AVFALLSHÅNDTERING

Produkt: Fjern produktet og skyll beholderne ved bruksstedet. Ikke kontaminer dammer, vannveier eller grøfter med produktet eller brukte beholdere. Avfall må ikke kastes i avløp. Må håndteres som spesialavfall i samsvar med gjeldende nasjonale og lokale regulativ og retningslinjer.

Brukte beholdere: Tøm for eventuelt gjenværende produkt. Skyll 3 ganger. Tomme beholdere skal avfallshåndteres. Brukte beholdere skal ikke benyttes, men kastes iht korrekt avfallshåndtering.

Data-ark for Sikkerhet

CFT Legumin™ PISCICID

Dato: 21.03.2009

Side: 6

14. TRANSPORTINFORMASJON

UN-No:	2902	Pakkegruppe:	III
Landtransport:			
ADR/RID:	6.1	Risikokode:	60/2902
ADR/RID-merking:	6.1	Beskrivelse av gods:	2902 Pesticid, flytende Giftig, n.o.s. (inneholder rotenon)
Sjøtransport			
IMDG:	6.1	Teknisk navn:	Pesticid, flytende Giftig, n.o.s. (inneholder rotenon)
Pakkegruppe:	III	Forurensar marint miljø:	Ja
IMO-merking:	6.1 og forurensar marint miljø		
Luft transport			
ICAO/IATA:	3	Teknisk navn:	Pesticid, flytende Giftig, n.o.s. (inneholder rotenon)
ICAO-merking:	6.1		

15. REGULATIV INFORMASJON

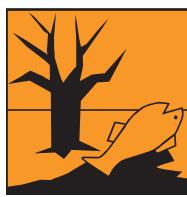
Informasjon på advarselsmerking

Bokstavkode på advarselsmerking og indikasjon om fare ved bruk av produktet.

T: Giftig / **N:** Miljøskadelig / **Xn:** Helseskadelig / **Xi:** Irriterende

Giftig

Miljøskadelig

Helseskadelig

Irriterande

Navn på ingredienser som skal stå på advarselsmerking:

Rotenon
Piperonylbutoksid
N-Methyl-2-pyrrolidone

Data-ark for Sikkerhet

CFT Legumin™ PISCICID

Dato: 21.03.2009

Side: 7

15. TRANSPORTINFORMASJON ... fortsettelse

R-fraser

- R-21/22:** Farlig ved hudkontakt og svelging
R-26: Meget giftig ved innånding
R-36/37/38: Irriterer øynene, luftveiene og huden
R-43: Kan gi allergi ved hudkontakt
R-50/53: Svært giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

S-fraser

- S-1/2:** Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn
S-24/25: Unngå kontakt med huden og øynene
S-26: Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege
S-36/37/39: Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm
S-38: Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern
S-45: Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig
S-60: Dette kjemikaliet og dets emballasje skal behandles som farlig avfall
S-61: Unngå utslip til miljøet. Se helse-, miljø- og sikkerhets- (HMS) datablad for ytterligere informasjon
S-62: Ved svelging må ikke brekning fremkalles: Kontakt lege omgående og vis denne etikett eller emballasje

16. ANNEN INFORMASJON

- Les alltid etikett før bruk. • Bruk alltid pesticider forsvarlig. • Skal kun benyttes av profesjonelle brukere.
- Utvis stor forsiktighet dersom produktet håndteres innendørs uten ventilasjon og ufortynnet, sammenlignet med utendørs og fortynnet produkt. • Følg nasjonale godkjenningsordninger fra Statens Forurensings Tilsyn (SFT) som er nødvendige for bruk av rotenon. • Få informasjon fra produsenten, VESO, for sertifisert trening for alle brukere av produktet.

Bruksområde: Kun som piscicid

Informasjonen som finnes i dette data-arket er korrekt etter vår beste vitende på det tidspunkt data-arket ble utgitt. Informasjonen er gitt som veiledning for sikker håndtering, bruk, behandling, lagring, avfallshåndtering og utslipps, og må ikke betraktes som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon da forholdene under bruk av produktet er utenfor vår kontroll. Informasjonen forholder seg bare til dette bestemte produktet, og kan være ugyldig hvis produktet benyttes i kombinasjon med andre produkter eller i andre prosesser enn de som er beskrevet i teksten. VESO fraskriver seg ethvert ansvar for tap eller skade som oppstår ved bruk av disse data, opplysninger eller forslag.

Data-ark for Sikkerhet

CFT Legumin 3,3%™

Dato: 06.06.2011

PISCICID

Side: 1

1. IDENTIFIKASJON AV SUBSTANS/ PREPARAT OG SELSKAP/ FORETAK

Identifikasjon av substans/ preparat:

Produktnavn: CFT Legumin 3,3%

Bruk av substans/ preparat: Piscicid (biocid)

Identifikasjon av selskap/ foretak:

Veterinærmedisinsk Oppdragssenter A/S
VESO
Postboks 300 Sentrum. N-0103 OSLO, Norway
Phone +47 22 96 11 05 Fax +47 22 96 11 01
Website www.veso.no

Nødhjelpstefon: +47 22 96 11 05 or +46 411 71074

2. SAMMENSETNING/ INFORMASJON OM INGREDIENSER

Produkt beskrivelse: EC-formulering. Preparat som inneholder 3,3% rotenon

Bruk av substans/ preparat: Piscicid (biocid)

FARLIGE KOMPONENTER

CAS-Nr.	Kjemisk navn	Konsentrasjon	Advarsel symbol	R-fraser
83-79-4	Rotenon EU no 2015019	3,3%	 	R-21/22, R-26, R-36/37/38, R-43, R-50/53

Utfyllende informasjon: Piscicid, (biocid)

For fullstendige tekster for R fraser nevnt i dette avsnitt, se avsnitt 15.

3. IDENTIFIKASJON AV RISIKO

Giftig ved svelgning. Irriterer huden. Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann.

Data-ark for Sikkerhet

CFT Legumin 3,3%™

PISCICID

Dato: 06.06.2011

Side: 2

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Generell varsel: Ha produktbeholder, etikett, eller dataark for sikkerhet med deg når du ringer nødhjelpestasjon eller lege, eller går til behandling.

Hudkontakt: Ta umiddelbart av alle tilsølte klær og sko. Vask av med rikelig med vann. Dersom hud irritasjon oppstår, kontakt lege. Vask tilsølte klær før de brukes.

Inhalering: Flytt til frisk luft og legg nede. Dersom den skadete ikke puster, gi kunstig åndedrett, helst munn til munn eller oksygen om nødvendig. Gi medisinsk tilsyn.

Øyekontakt: Hold øyelokkene åpne og skyll umiddelbart med rikelig med vann, også under øyelokk, i minimum 15 minutter. Fjern kontaktlinser etter de første 15 minutter. Deretter fortsett skylling. Umiddelbar medisinsk tilsyn kan være nødvendig.

Ved svelging: Umiddelbar medisinsk behandling og vis frem beholder, etikett eller data-ark for sikkerhet. Dersom pasienten er ved bevissthet, skyll munnhulen med vann. Ikke fremtving brekninger uten at lege anbefaler dette. Ikke gi noe gjennom munnen til en bevisstløs pasient.

Medisinske råd: Les CFT Legumin etikett og data-ark for sikkerhet. Tilfeller av rotenon forgiftning er sjeldne og derfor er ikke optimal behandling kjent. In vitro studier har vist en gunstig effekt av N-acetyl cystein (NAC) og antioksidanter i å forhindre rotenonforgiftning av humane cellelinjer. N-acetyl cystein, antioksidanter og kaliumkanal åpnere har vært benyttet for behandling av rotenonforgiftning.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

Antennelsestemperatur(metode): 92 °C (Pensky-Martens Closed Cup)

Anbefalt slukkingsmedier: Alkoholresistent skum, vann spray, tørre kjemikalier, karbondioksid. Avkjøl beholdere/ tanker med vann.

Spesiell fare ved slukking: Farlige gasser kan bli frigjort. Forurenset slukningsvann må samles opp separat. Dette må ikke sendes i avløp.

Spesielle vernetiltak for brannmannskap: Ved brann må frittstående pusteapparat benyttes. Bekjemp brannen fra sikker avstand og hold overflødig personell borte fra området.

6. TILTAK VED UKONTROLLERT UTSLIPP

Personlige forhåndsregler: Bruk vernedrakt som beskrevet i avsnitt 8. Unngå kontakt med hud og øyne. Ikke innhaler aerosol / gass. Ved brann må frittstående pusteapparat benyttes.

Forhåndsregler for miljøet: Forhindre at produktet havner i avløp eller overflatevann. Må heller ikke forurense grunnvann eller overflatevann. Kaliumpermanganat, KMnO₄ kan benyttes til nøytralisering i vann, ved avrenning og på land, om nødvendig.

Metoder for opprensing: Tørk opp med inaktivt absorpsjonsmateriale som leire, sand, sagflis eller støv, og håndter dette som farlig avfall. Innholdet må merkes.

Data-ark for Sikkerhet

CFT Legumin 3,3%™

PISCICID

Dato: 06.06.2011

Side: 3

7. HÅNDTERING OG LAGRING

Håndtering: Bruk verneutstyr. Utvis stor forsiktighet dersom produktet håndteres innendørs uten ventilasjon, sammenlignet med utendørs.

Krav ved lagring: Produktet skal bare lagres i original beholder og lagres ute av rekkevidde for barn. Pass på at beholderne er tett lukket. Lagres på et tørt, mørkt, kjølig sted (maks 20 °C) med god ventilasjon. Ta nødvendige forhåndsregler for å unngå utladning av statisk elektrisitet (som kan antenne organiske gasser). Beskyttes mot solstråling. Må ikke kontaminere vann, mat eller fôr ved lagring eller anvendelse.

Lagringstid: Produktet er fysisk og kjemisk stabilt i minimum 1 år når det lagres i original uåpnet beholder på et tørt, mørkt, kjølig (4 – 20 °C) og beskyttet mot sol. Produktet må ikke utsettes for frost.

8. EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG BESKYTTELSE

Grenseverdier for eksponering

Rotenon: HTP (8 timer) = 5 mg/m³ (Finland)
 HTP(15 min) = 10 mg/m³ (Finland)
 TWA = 5 mg/m³ (USA)

Eksponeringskontroll

Yrkessmessig eksponeringskontroll: Håndteres i samsvar med god industrihygiene og gode sikkerhetsrutiner. Unngå kontakt med hud og øyne. Ikke inhaler aerosol/damp. Vask hender før pauser og umiddelbart etter håndtering av produktet. Ikke røyk under håndtering eller bruk.

Benytt beskyttelsesdrakt

Beskyttelse av luftveier: Ved håndtering/bruk, benytt respirator med kombinasjonsfilter for gass/partikler (A/P2).

Beskyttelse av hender: Butylen gummihansker.

Beskyttelse av øyne: Tettsittende sikkerhetsbriller. Flaske med rent vann for øyeskylling.

Beskyttelse av hud og kropp: Beskyttelsesdrakt, støvler, gummi eller plastikk forkle. Sikkerhetsdusj.

Data-ark for Sikkerhet

CFT Legumin 3,3%™

Dato: 06.06.2011

PISCICID

Side: 4

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Tilstand: Væske

Farge: Brun

Antennelsestemperatur: 92° C Pensky-Martens c.c.

Eksplosive verdier: Ingen

Oksiderende egenskaper: Ingen

Relativ tetthet: 1.02

Overflatetensjon: 33,0 mN/m ved 25 °C, og 32,0 mN/m ved 40° C

Vannløselighet: Emulgerbar

Kinematisk viskositet: 13,1 mm²/s ved 20° C

Dynamisk viskositet: 13,4 mPa ved 20° C

pH: 4.0 (1 % v/v emulsjon av CFT Legumin 3,3%)

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Stabilitet: Produktet er fysisk og kjemisk stabilt i minimum 1 år når det lagres i original uåpnet beholder på et tørt, mørkt, kjølig (4 – 20 °C) og beskyttet mot sol. Produktet må ikke utsettes for frost.

Forhold som må unngås: Høye temperaturer, lys og solskinn

Materialer som må unngås: Sterke syrer og sterke baser, oksiderende midler

Farlige nedbrytingsprodukter: Oksider av karbon

11. TOXICOLOGICAL INFORMATION

Akutt toksisitet (dødelige doser)

LD₅₀ Oral hunnrotter: 320 mg/kg

LD₅₀ Hud hann- og hunnrotte: > 2000 mg/kg

LC₅₀ Inhalering hann- og hunnrotte: > 0,062 mg/l

Akutt toksisitet (irritasjon, allergi induserende etc.)

Øye irritasjon, kanin: Minimalt irriterende for øye

Hud irritasjon, kanin: Moderat irriterende for hud

Allergi induserende – marsvin: CFT Legumin 3,3% er allergi induserende

Hud absorpsjon: Svært lav, totalt absorpsjon < 0.37 %

Total i *stratum corneum*: 5.88 %. Totalt ikke-absorbert 86.24 %.

Absorpsjons rate: 10 µcm³/ time. Rotenon penetrerer ikke huden raskt ved påføring som CFT Legumin 3,3% formulering.

Langtids eksponering: Rotenon er ikke kreftfremkallende, teratogen eller mutagent.

Data-ark for Sikkerhet

CFT Legumin 3,3%™

Dato: 06.06.2011

PISCICID

Side: 5

12. ØKOLOGISK INFORMASJON

Vannmiljø: Rotenon er moderat mobilt i jord og sediment, og har lavt potensial for akkumulering i akvatiske organismer. Rotenon er ikke stabilt i miljøet og det lave gasstrykket begrenser flyktighet. Rotenon degraderes generelt raskt gjennom ikke-biologiske mekanismer (hydrolyse og fotolyse), med halveringstid på noen få dager til noen få uker, avhengig av temperatur og lysforhold. Alle organismer med gjeller er følsomme for rotenon i varierende grad, avhengig av følsomhet. Generelt, fisk er de mest følsomme fulgt av makroinvertebrater, insekter, krepsdyr mollusker etc, og juvenile stadier av amfibier. Faunaen av makroinvertebrater reestableres i antall og diversitet i løpet av 1 til 2 år. De fleste amfibier og makroinvertebrater har landlevende stadier som ikke er sensitive for rotenon.

Atmosfæren: Ikke relevant pga lavt gasstrykk (< 0.001 Pa)

Landmiljø: Ikke relevant fordi rotenon behandlet vann vil ikke bli brukt i landbruk, før alt rotenon er nedbrutt/vekk. Pattedyr og fugler som eventuelt drikker behandlet vann eller spiser død fisk vil ikke bli berørt/påvirket pga lav konsentrasjon i vannet, kort halveringstid i vann, lav biokonstansfaktor (BCF), og relativ lav oral- og dermal toksisitet.

Effekter relevant for næringskjeden (sekundær forgiftning): Rotenon har relativt lavt potensial for biokonsentrering/akkumulering i akvatiske organismer ($BCF < 30$). Rotenon er ikke stabilt i miljøet, og degraderes generelt raskt gjennom ikke-biologiske mekanismer (hydrolyse og fotolyse), med halveringstid på noen få dager til noen få uker (avhengig av temperatur og lysforhold). Rotenon er relativt lite giftig for pattedyr og fugler ved oral- og dermal eksponering. Dette, sammen med nedbrytbarhet, gjør at sekundær forgiftning er lite sannsynlig.

Giftighet for fisk: Rotenon er svært giftig for alle fiskearter. Dødelighet forventes ved anbefalte doser. Kontakt lokale miljøvernkontor (Fylkesmannens Miljøavdeling) fordi godkjenning er nødvendig før bruk.

Giftighet for akvatiske invertebrater: Rotenon er giftig for akvatiske invertebrater.

13. AVFALLSHÅNDTERING

Produkt: Fjern produktet og skyll beholderne ved bruksstedet. Ikke kontaminer dammer, vannveier eller grøfter med produktet eller brukte beholdere. Avfall må ikke kastes i avløp. Må håndteres som spesialavfall i samsvar med gjeldende nasjonale og lokale regulativ og retningslinjer.

Brukte beholdere: Tøm for eventuelt gjenværende produkt. Skyll 3 ganger. Tomme beholdere skal avfallshåndteres. Brukte beholdere skal ikke benyttes, men kastes iht korrekt avfallshåndtering.

Data-ark for Sikkerhet

CFT Legumin 3,3%™

Dato: 06.06.2011

PISCICID

Side: 6

14. TRANSPORTINFORMASJON

UN-No: 2902

Pakkegruppe:

III

Landtransport:

ADR/RID: 6.1

Risikokode:

60/2902

ADR/RID-merking: 6.1

Beskrivelse av gods:

2902 Pesticid, flytende
Giftig, n.o.s. (inneholder rotenon)

Sjøtransport

IMDG: 6.1

Teknisk navn:

Pesticid, flytende Giftig,
n.o.s. (inneholder rotenon)

Pakkegruppe: III

Forurensar marint miljø:

Ja, forurensar marint miljø

IMO-merking: 6.1

Luft transport

ICAO/IATA: 3

Teknisk navn:

Pesticid, flytende Giftig,
n.o.s. (inneholder rotenon)

ICAO-merking: 6.1

15. REGULATIV INFORMASJON

Informasjon på advarselsmerking

Fare

Advarsel

Giftig ved svelgning. Kan forårsake skadelige langtidsvirkninger for liv i vann. Irriterer huden.

Navn på ingredienser som skal stå på advarselsmerking: Rotenon

Data-ark for Sikkerhet

CFT Legumin 3,3%™

PISCICID

Dato: 06.06.2011

Side: 7

15. TRANSPORTINFORMASJON ... fortsettelse

R-fraser

R-21/22: Farlig ved hudkontakt og svelging

R-26: Meget giftig ved innånding

R-36/37/38: Irriterer øynene, luftveiene og huden

R-43: Kan gi allergi ved hudkontakt

R-50/53: Svært giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

S-fraser

S-1/2: Oppbevares innelåst og utilgjengelig for barn

S-24/25: Unngå kontakt med huden og øynene

S-26: Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege

S-36/37/39: Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm

S-38: Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern

S-45: Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig

S-60: Dette kjemikaliet og dets emballasje skal behandles som farlig avfall

S-61: Unngå utslip til miljøet. Se helse-, miljø- og sikkerhets- (HMS) datablad for ytterligere informasjon

S-62: Ved svelging må ikke brekning fremkalles: Kontakt lege omgående og vis denne etikett eller emballasje

16. ANNEN INFORMASJON

- Les alltid etikett før bruk. • Bruk alltid biocider forsvarlig. • Skal kun benyttes av profesjonelle brukere.
- Utvis stor forsiktighet dersom produktet håndteres innendørs uten ventilasjon og ufortynnet, sammenlignet med utendørs og fortynnet produkt. • Følg nasjonale godkjenningsordninger fra Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) som er nødvendige for bruk av rotenon. • Få informasjon fra produsenten, VESO, for sertifisert trening for alle brukere av produktet.

Bruksområde: Kun som piscicid

Informasjonen som finnes i dette data-arketet er korrekt etter vår beste vitende på det tidspunkt data-arketet ble utgitt. Informasjonen er gitt som veiledning for sikker håndtering, bruk, behandling, lagring, avfallshåndtering og utslipps, og må ikke betraktes som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon da forholdene under bruk av produktet er utenfor vår kontroll. Informasjonen forholder seg bare til dette bestemte produktet, og kan være ugyldig hvis produktet benyttes i kombinasjon med andre produkter eller i andre prosesser enn de som er beskrevet i teksten. VESO fraskriver seg ethvert ansvar for tap eller skade som oppstår ved bruk av disse data, opplysninger eller forslag.

Veterinærinstituttet er et nasjonalt forskningsinstitutt innen dyrehelse, fiskehelse og mattrygghet med uavhengig forvaltningsstøtte til departementer og myndigheter som primæroppgave. Beredskap, diagnostikk, overvåking, referansefunksjoner, rådgivning og risikovurderinger er de viktigste virksomhetsområdene.

Veterinærinstituttet har hovedlaboratorium i Oslo og regionale laboratorier i Sandnes, Bergen, Trondheim, Harstad og Tromsø, med til sammen ca. 330 ansatte.

www.vetinst.no

Tromsø
Stakkevollvn. 23 b · 9292 Tromsø
9010 Tromsø
t 77 61 92 30 · f 77 69 49 11
vitr@vetinst.no

Harstad
Havnegata 4 · 9404 Harstad
9480 Harstad
t 77 04 15 50 · f 77 04 15 51
vih@vetinst.no

Bergen
Bontelabo 8 b · 5003 Bergen
Pb 1263 Sentrum · 5811 Bergen
t 55 36 38 38 · f 55 32 18 80
post.vib@vetinst.no

Sandnes
Kyrkjev. 334 · 4325 Sandnes
Pb 295 · 4303 Sandnes
t 51 60 35 40 · f 51 60 35 41
vis@vetinst.no

Trondheim
Tungasletta 2 · 7047 Trondheim
Postboks 5695 Sluppen · 7485 Tr.heim
t 73 58 07 27 · f 73 58 07 88
vit@vetinst.no

Oslo
Ullevålsveien 68 · 0454 Oslo
Pb 750 Semtrum · 0106 Oslo
t 23 21 60 00 · f 23 21 60 01
post@vetinst.no

